

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ : การศึกษาเชิงวิเคราะห์

ปริญญานิพนธ์
ของ
วิวรรณ กลังกรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

พฤษภาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑/๒๕๔๑

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
ภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

การควบคุม

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์สุนันtha ไตรัจ)

.....กรรมการ

(อาจารย์สุภา ปานเจริญ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์สุนันtha ไตรัจ)

.....กรรมการ

(อาจารย์สุภา ปานเจริญ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์สุนันทา โสรัจจ์ ปรชานกรรมการ อาจารย์สุภา ปานเจริญ กรรมการ ผู้ซึ่งให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยตระหนักถึงพระคุณของท่านทั้งสองเป็นอย่างดี จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์ กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำแนะนำอันมีประโยชน์ยิ่ง จนปริญญานิพนธ์นี้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในสถานศึกษาแห่งนี้ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณสมเกียรติ พานทอง (ชาย เมืองสิงห์) ที่กรุณาช่วยจัดหาต้นฉบับบางเพลงให้และช่วยตรวจ แก้ไขข้อบกพร่องของเนื้อเพลงให้ถูกต้อง ตลอดจนให้การสัมภาษณ์อย่างเป็นกันเอง

ขอขอบคุณ คุณประมวล น้อยเจริญ คุณอุไร นาควันรัตน์ คุณนันทิยา สุขประเสริฐ ที่ให้ยืมเอกสาร และตำราต่าง ๆ ตลอดจน ขอขอบคุณกัลยาณมิตร ผู้คอยให้คำปรึกษาและเป็นที่กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณจินทนา วงษ์วิโรจน์ คุณประภาพรรม บุตรศรี คุณเพ็ญแข งามดวงใจ และเพื่อน ๆ ทุกคน

ขอขอบคุณ คุณจันทร์ ต๊ะดึบ ที่ได้กรุณาอุทิศเวลาช่วยเหลือในด้านการพิมพ์ปริญญานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ดร.จรัสพงศ์ กลังกรณ์ และบุตรีดาของข้าพเจ้าที่คอยให้กำลังใจ ด้วยความห่วงใยและให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา

วีรวรรณ กลังกรณ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2 วิเคราะห์การใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์.....	24
การใช้ถ้อยคำ.....	24
การใช้คำภาษาพูด.....	24
คำภาษาปาก	25
คำสแลง.....	29
คำภาษาต่างประเทศ.....	38
คำภาษาถิ่น.....	48
คำอุทาน.....	51
คำพวน.....	56
การใช้คำซ้ำ.....	57
การใช้คำซ้อน.....	66
การใช้คำศัพท์.....	69
การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก.....	74
การใช้โวหารภาพพจน์.....	76
อุปมา.....	76
อุปลักษณ์.....	85
อุปุจฉา.....	89
ปฏิรูปพจน์.....	91

สมพจน์.....	117
นามนัย.....	118
อติพจน์.....	122
อธิพจน์.....	124
บุคลาธิษฐาน	127
สัญลักษณ์.....	128
3 วิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาในบทเพลงลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์	131
ด้านรูปแบบ.....	131
รูปแบบกลอนสุภาพ.....	131
รูปแบบเพลงชาวบ้าน.....	135
รูปแบบเพลงโต้ตอบ	143
ด้านเนื้อหาของบทเพลง.....	144
เพลงสดุดี	144
เพลงจากวรรณกรรม	146
เพลงเกี่ยวกับความรัก	151
เพลงชมความงาม	182
เพลงแสดงอารมณ์ขัน	165
เพลงเกี่ยวกับการสะท้อนภาพสังคมไทย	167
เพลงแสดงอัตชีวประวัติผู้ประพันธ์.....	181
4 ทักษะของชาย เมืองสิงห์ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่ง.....	183
ทักษะเกี่ยวกับความรัก.....	183
ทักษะเกี่ยวกับผู้หญิง	185
ทักษะเกี่ยวกับคูครอง.....	191
ทักษะเกี่ยวกับเรื่องกรรม	193
ทักษะเกี่ยวกับอาชีพนักร้อง.....	195
ทักษะเกี่ยวกับความรักชาติ.....	196
ทักษะเกี่ยวกับสังคมเมือง.....	197

บทที่	หน้า
ทัศนะเกี่ยวกับผู้คนในสังคม.....	198
ทัศนะเกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์.....	200
ทัศนะเกี่ยวกับการบริหารบ้านเมือง.....	202
ทัศนะเกี่ยวกับสังคม.....	203
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	204
บรรณานุกรม.....	209
ภาคผนวก.....	214
ภาคผนวก ก. ประวัติผู้ประพันธ์เพลง	215
ภาคผนวก ข. เนื้อร้องบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์.....	221
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	353

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เพลงลูกทุ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติของไทยแขนงหนึ่ง ทั้งนี้เพราะเพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่เกิดจากการประสมประสานกันของเพลงพื้นบ้าน เพลงไทยเดิมและเพลงไทยสากล ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช (2516 : 128-137) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งไว้ว่า

เพลงลูกทุ่งเป็นประจักษ์พยานแสดงให้เห็นถึง ความแข็งแรงในวัฒนธรรมของคนไทยที่เรียกว่า วัณธรรม (Dynamism) ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลสมัยโดยไม่เสียพื้นฐานหรือความเป็นตัวของตัวเอง เพลงลูกทุ่งจึงเป็นเพลงไทยในสิ่งแวดล้อมปัจจุบันที่เป็นผลมาจากการได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก

ในระยะแรกเพลงไทยสากลยังไม่มีการแยกประเภทออกเป็นเพลงลูกทุ่งและเพลงลูกกรุง ต่อมาปี พ.ศ. 2507 ที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม นายจ๋านง รังสิกุล หัวหน้าฝ่ายจัดรายการได้เป็นผู้จัดตั้งชื่อรายการเพลงรายการหนึ่งว่า "เพลงลูกทุ่ง" หลังจากนั้นคำว่าเพลงลูกทุ่งนี้ จึงเป็นที่รู้จักและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบันนี้ สุกัญญา ภัทรราชย์ (2533 : 264) ได้กล่าวว่า "เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างความเป็นชาวบ้านกับชาวเมือง" ทั้งนี้เพราะเพลงลูกทุ่งไทยเป็นวัฒนธรรมการบันเทิงที่มีการสืบทอดและพัฒนาการอย่างต่อเนื่องสามารถสะท้อนค่านิยม ทศนคติ ภูมิปัญญาของประชาชนได้อย่างชัดเจน ความนิยมในเพลงลูกทุ่งจึงได้แพร่กระจายกว้างขวางทั่วทั้งประเทศ

ด้านเนื้อหาสาระหรือคำร้องของเพลงลูกทุ่งนั้น โดยมากมักกล่าวถึงชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ ทั้งด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ศาสนา ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีของชาวบ้าน ทั้งที่อยู่ในชนบทและที่มาทำงานในเมืองหลวงได้อย่างชัดเจน เป็นการบอกเล่าผู้ฟังอย่างตรงไปตรงมา ฟังแล้วเข้าใจเนื้อหาได้ทันที ทั้งนี้เพราะนักประพันธ์บทเพลงต่างก็เป็นสมาชิกของสังคม การสร้างผลงานจึงย่อมสะท้อนความเป็นไปของสังคมในยุคของตน เจตนา นาควัชร (2520 : 15) กล่าวว่า "วรรณกรรมเป็นกระจกสะท้อนสังคม" และ วิทย์ สีวะศรียานนท์ (2532 : 96) ได้ให้ทัศนะว่า กวี คือ คนในสังคม การแต่งหนังสือของกวีจะมีได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมหรือวัฒนธรรมในสมัยนั้น ๆ อย่างจงใจ แต่โดยเนื้อหา

แล้วกลัวอดที่จะสะท้อนความคิดเห็นส่วนตัวของสังคมออกมาไม่ได้ เพราะก็เป็นทั้งนักประพันธ์ หน่วยของสังคมและพลเมืองของสังคม ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า บทเพลงลูกทุ่งเป็นวรรณกรรมอีกรูปแบบหนึ่งที่บันทึกข้อมูลทางสังคมด้วยภูมิปัญญาของคนไทย

ด้านทำนองเพลง แม้ว่าเพลงลูกทุ่งจะใช้เครื่องดนตรีสากลบรรเลง แต่เพลงลูกทุ่งก็นำลักษณะท่วงทำนองของเพลงพื้นบ้านพื้นเมืองมาดัดแปลงสอดใส่ไว้ในเพลงลูกทุ่งได้อย่างไพเราะ ดังนั้นเพลงลูกทุ่งจึงแฝงไว้ซึ่งท่วงทำนองอันหลากหลายของเพลงพื้นบ้านภาคต่าง ๆ ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคใต้ได้อย่างกลมกลืน ซึ่งท่วงทำนองเหล่านั้นเป็นที่คุ้นเคยของชาวบ้านอยู่แล้ว นับได้ว่าเป็นการช่วยอนุรักษ์ทำนองเพลงไทยไว้มิให้เลือนหายไปตามกาลเวลาอย่างรวดเร็ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2533 : 44) ทรงมีพระราชดำรินี้ว่า "เพลงลูกทุ่งดี ๆ หลายเพลงได้ทำนองมาจากเพลงไทยของเก่า มีทั้งที่ใช้ทำนองเดิมตลอดทั้งเพลงและที่นำเค้าโครงเพลงเก่ามาดัดแปลงขึ้นใหม่ นับว่าช่วยเป็นสะพานเชื่อมใจของเก่าต่อกับของใหม่" นอกจากนี้ด้านการขับร้อง นักร้องเพลงลูกทุ่งล้วนเป็นผู้ที่พื้นเพดั้งเดิมมาจากชนบท จึงขับร้องโดยมีสำเนียงตามแบบพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่น ตลอดจนมีลีลาการเอื้อนเสียงและการใช้ลูกคอ (Vibrato) หรือการระรัวเสียงได้อย่างไพเราะน่าฟังแตกต่างกันไป เป็นการช่วยเพิ่มรสชาติของบทเพลงให้น่าสนใจยิ่งขึ้น จนกลายเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของการขับร้องเพลงลูกทุ่ง

สิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งของบทเพลงลูกทุ่ง คือ ด้านการใช้ภาษา คำร้องของเพลงลูกทุ่ง มักจะใช้ภาษาง่าย ๆ พื้น ๆ คล้ายภาษาพูดของชาวบ้าน มีการใช้คำคล้องจอง คำสัมผัส คำซ้ำ แต่ไม่มีข้อกำหนดเป็นรูปแบบของฉันทลักษณ์ จึงฟังเข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย เพราะบอกเล่ากันอย่างตรงไปตรงมา ชื่อ ๆ จริงใจและบางครั้งยังแฝงไว้ซึ่งอารมณ์ขันหรือการเหน็บแนมประชดประชันด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2533 : 35) ทรงพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งว่า "ภาษาที่นักแต่งเพลงนำมาใช้เป็นภาษาที่เรียบง่าย ไม่ต้องเสียเวลาคิดก็เข้าใจทันที" ดังนั้น เพลงลูกทุ่งจึงได้รับความนิยมจากประชาชนสืบต่อกันมาหลายยุคหลายสมัยแพร่กระจายกว้างขวางทั่วประเทศมาจนถึงปัจจุบันนี้

เพลงลูกทุ่งจึงเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งที่เข้าถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็ว จนนับได้ว่าเป็น " วรรณกรรมมวลชน " ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ บุญยงค์ เกศเทศ (2525 : 47) ที่กล่าวว่า "วรรณกรรมเพลงเป็นรูปแบบที่มีสาระประเภทหนึ่งของวงวรรณกรรมไทย เพราะเพลงจะเข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น โดยไม่ต้องไปพะวงอ่านหรือดูเพียงผ่านโสตประสาททุกก็เกิดสุนทรีย์ มีความสะท้อนอารมณ์ได้" บทเพลงลูกทุ่งจึงถือได้ว่าเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติอย่างหนึ่ง สมควรที่จะอนุรักษ์ ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เยาวชนและประชาชน

ได้รู้จักกันอย่างกว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ปัจจุบันมีผู้ผลิตผลงานเพลงลูกทุ่งออกมามากมาย ในบรรดาผู้ประพันธ์คำร้องหรือนักแต่งเพลงลูกทุ่งที่มีชื่อเสียงเหล่านั้น " สมเศียร พานทอง " เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในด้านนี้มาเป็นเวลานานกว่า 30 ปี เขาเป็นทั้งนักประพันธ์เพลงและนักร้องเพลงลูกทุ่งที่คนทั่วไปรู้จักกันในนามของ " ชาย เมืองสิงห์ " เขาเป็นนักร้องที่มีน้ำเสียงและลีลาการขับร้องเพลงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ยากที่จะหาผู้อื่นเลียนแบบได้เหมือน ชาย เมืองสิงห์ ได้กล่าวถึงจำนวนเพลงที่เขาเป็นผู้ประพันธ์คำร้องไว้ว่า บทเพลงเฉพาะที่ตนเองแต่ง เพื่อขับร้องเองรวมแล้วประมาณ 500 เพลง แต่มิได้บันทึกลงแผ่นเสียงหรือแถบบันทึกเสียงไว้ทั้งหมด ในจำนวนบทเพลงที่ได้บันทึกไว้นั้นล้วนเป็นผลงานเพลงที่ประชาชนชื่นชอบและให้การต้อนรับ เพราะมีการนำกลับมาทำบันทึกเสียงใหม่หลายครั้ง เช่น เพลงพ่อลูกอ่อน มาลัยดอกกรักรัก เมียพี่มีชูเป็นคน (สมเศียร พานทอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ , วีรธรรม กลังกรณ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ , ที่บ้านเลขที่ 169 ซอยวัดเชิงหวาย แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2539)

เนื่องจาก ชาย เมืองสิงห์ เป็นทั้งนักร้องและนักประพันธ์เพลงที่มีความสามารถผู้หนึ่งและมีผลงานเพลงเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เมื่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจัดงานเพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ผลงานเพลงลูกทุ่ง อันเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ ผลงานเพลงของเขาจึงได้รับการพิจารณาคัดเลือกเป็นเพลงลูกทุ่งดีเด่นแห่งชาติถึงสามสมัย ดังนี้ พ.ศ. 2532 ได้รับรางวัลเพลงลูกทุ่งดีเด่นสองเพลง คือ เพลง "พ่อลูกอ่อน" และ "ทำบุญร่วมชาติ" ต่อมาในปี พ.ศ. 2534 ได้รับรางวัลในผลงานเพลง "ลูกสาวโครทอน" และในปี พ.ศ. 2537 ได้รับรางวัลเป็นครั้งที่สาม ในผลงานเพลง "ทุกขร้อยแปด" ทุกเพลงได้รับรางวัลทั้งในฐานะผู้ประพันธ์คำร้องและขับร้องเองทั้งสิ้น ซึ่งแตกต่างไปจากนักร้องเพลงลูกทุ่งคนอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะขับร้องเพลงที่ผู้อื่นประพันธ์ให้ เพราะนักร้องที่สามารถประพันธ์เพลงได้ด้วยมีน้อยมาก แต่ ชาย เมืองสิงห์ เป็นผู้หนึ่งที่มีความสามารถทั้งสองด้าน

นอกจากนี้บทเพลงลูกทุ่งของเขายังมีลักษณะเป็นการสืบสานงานเพลงพื้นบ้านและเพลงไทยเดิม ดังที่คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ พุทธศักราช 2538 (2539 : 87) ได้กล่าวไว้ว่า "ถ้าเป็นเพลงของนายสมเศียร พานทอง แล้ว เขานำเพลงเก่าของเดิม ๆ ที่เป็นพื้นบ้านแท้ ๆ มาใช้ โดยหยิบคำแบบบ้าน ๆ มาเลย แต่เอามาปรุงแต่งใหม่ ขยับจังหวะลีลาใหม่ แล้วผสมผสานกับทางเพลงสากลกลายเป็นเพลงลูกผสมพันธุ์ทางที่ฟังแล้วสนุกสนาน" ส่วนในด้านการใช้ภาษา เมื่อปี พ.ศ. 2534 ชาย เมืองสิงห์ ได้รับรางวัลโล่พระราชทานประกาศ

เกียรติคุณในฐานะนักร้องนักแต่งเพลงผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น จากสถาบันวิจัยภาษาและพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดลร่วมกับราชบัณฑิตยสถานและต่อมาในปี พ.ศ. 2538 เขาได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปการแสดง (นักร้อง-นักแต่งเพลงลูกทุ่ง) จากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

จากการที่ ชาย เมืองสิงห์ ได้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีชื่อเสียงไว้เป็นจำนวนมาก จึงมีบุคคลต่าง ๆ สนใจแสดงทัศนะเกี่ยวกับผลงานเพลงของเขาไว้เป็นจำนวนมาก อาทิ

นพวรรณ เลาบุตร (2530 : 121) กล่าวไว้ใน วารสารสังคมมนุษย์ ฉบับวิชาการว่า "สำหรับนักร้องที่โด่งดังในยุคที่มีคำว่า "เพลงลูกทุ่ง" คงไม่มีใครเกินหน้า ชาย เมืองสิงห์ ผู้มีความสามารถในการแต่งเพลงและลีลาแบบลูกทุ่งร้อยเปอร์เซ็นต์"

เจนภพ จบกระบวนวรรณ (2537 : 44) กล่าวถึง ชาย เมืองสิงห์ ไว้ในหนังสือถึงศตวรรษเพลงลูกทุ่ง สืบสานคุณค่าวัฒนธรรมไทยว่า "เขาเป็นคนมีมันสมองเป็นเลิศ เป็นศิลปินนักร้องนักแต่งเพลงที่เดินตามรอยครู แต่หากศึกษาเพลงของ ชาย เมืองสิงห์ อย่างถึงแก่นจะพบว่าเขายึดติดกับเพลงแนวพื้นบ้านมาก"

นคร ถนอมทรัพย์ (2538 : 148) กล่าวไว้ใน หนังสือเส้นทางเพลงลูกทุ่งไทยว่า "ชาย เมืองสิงห์ เป็นนักร้องแหวกแนวพรวดขึ้นมา เป็นนักร้องที่แต่งเพลงดี มีความเป็นตัวของตัวเองไม่ซ้ำแบบใคร"

เลิศชาย กษยทุธ (2538 : 109) กล่าวถึง ชาย เมืองสิงห์ ในหนังสือไทยลูกทุ่งว่า "นอกจากร้องเพลงเก่ง ลูกคอแจ่มแล้ว เขายังเป็นนักแต่งเพลงลูกทุ่งมือฉกาจระดับน้อง ๆ ครูไพบูลย์ บุตรขัน , สุรพล สมบัติเจริญ"

จากคำประกาศเกียรติคุณศิลปินแห่งชาติ พุทธศักราช 2538 (2539 : 38) ได้กล่าวไว้ว่า "ชาย เมืองสิงห์ เป็นนักร้องที่มีน้ำเสียงและลีลาการร้องเพลงเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีผลงานด้านประพันธ์คำร้องและทำนองเพลงไม่ต่ำกว่า 1,000 เพลง ซึ่งล้วนแต่ได้รับความนิยมติดอันดับเพลงยอดนิยมเกือบทั้งสิ้น"

จากหลักฐานดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มีคุณค่าด้านความบันเทิงและด้านวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังมีความน่าสนใจในด้านภาษาและเนื้อหา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ในด้านการใช้ภาษา รูปแบบและเนื้อหา ตลอดจนทัศนะของผู้ประพันธ์ที่ปรากฏในบทเพลงอันจะเป็นประโยชน์แก่

ผู้สนใจศึกษาเพลงลูกทุ่งและเพื่อมีส่วนในการช่วยอนุรักษ์บทเพลงลูกทุ่งเหล่านี้ไว้เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์
2. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์
3. เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติของ ชาย เมืองสิงห์ ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่ง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้เข้าใจบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ในด้านการใช้ภาษา รูปแบบและเนื้อหาของเพลง ตลอดจนทัศนคติของผู้ประพันธ์ที่ปรากฏในบทเพลง อันแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้านและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาเพลงลูกทุ่งและจะได้ร่วมมือกันอนุรักษ์ ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติสาขานี้ให้แพร่หลายต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

บทเพลงที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นบทเพลงลูกทุ่งที่ ชาย เมืองสิงห์ เป็นผู้ประพันธ์ คำร้องและขับร้องเองทั้งหมด โดยประพันธ์ไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505-2539 และได้เผยแพร่โดยบันทึกไว้ในแถบบันทึกเสียง จำนวน 200 เพลง ดังนี้

1. กตัญญู	9. กิ่งทองใบหยก
2. กล่อมน้องนอนเปล	10. กุสะแนนแทนแมน
3. กลับนาเถิดน้อง	11. กุหลาบในมือเธอ
4. กอดแก๊กลุ่ม	12. เก็บกด
5. กาลาบพริก	13. เกลียดเจ้ากราน
6. ก้างขวางคอ	14. แก่แดดแก่ลม
7. กางใบสู่ลม	15. แก่นแก้ว
8. กำพร้าวเมื่อย	16. ขวานผ่าซาก

17. จี้หิ้ง	46. ดีแตก
18. เขว	47. คบหัวอุบหลัง
19. คนรักเมีย	48. ตะเกียกตะกาย
20. คนอย่างเธอตายเสียดีกว่า	49. คัดหางปล่อยวัด
21. กลืนกระทบบฝั่ง	50. ดายรัง.
22. คุณนาย	51. ดึงต่าง
23. ใครว่าข้าเมา	52. คึดลมตาลาย
24. งอนเกินงาม	53. ตุกตาจา
25. จงอาจหวังไข	54. เตะฝุ่น.
26. จอดไม่ต้องแจว	55. ทางไกรทางมัน
27. จอมแก่น	56. ทำดีที่เหลว
28. จะเอ	57. ทำบุญรวมชาติ
29. จับฉ่าย	58. ทุกข์ร้อยแปด
30. จับแพะชนแกะ	59. ไทยรวมใจ
31. จำจี้จำไซ	60. ไทยรักไทย
32. จุ่มจุ่ม	61. น้องรักนักร้อง
33. จูบไม่หอม	62. น้อมเกล้าสิริกิติ์
34. แจกฟรี	63. นักรบไทยแลนด์
35. ฉันทรักเธอ	64. นั่งคิกนอนคิด
36. ชมสวน	65. นางกลางไพร
37. ชะติงนอนนอย	66. นางเอยนางยักษ์
38. ช่างข้าเถอะ	67. นาดู
39. ช่างเผือกกลางไพร	68. น้าฟัด
40. ชวนาหน้าดำ	69. นาวาสวรรค์
41. ชี้อ้ากะหล่ำปลี	70. น้านึ่งไหลลึก
42. ชื่อจนเชอ	71. น้าพริกถ้วยเก่า
43. ดอกเอื้อง	72. ในหลวงในดวงใจ
44. ดาวหาง	73. บักโกรก
45. ดำเด่นนอกในแผ้ว	74. บางกอก

75. บ้านนอกคอกนา	104. มัวชอง
76. บ้านนอกบอกรัก	105. มาลัยเจ้าเอ๋ย
77. บุญสร้างปางไหน	106. มาลัยดอกกรัก
78. ประสาทเสียเพราะเมียสาว	107. มาลัยน้ำใจ
79. ผมไม่มีเวลารักคุณ	108. มาลัยรักจากใจ
80. ผัดเผ็ดขี้เมา	109. มาลัยลอยวน
81. ผีเข้าผีออก	110. เมรี
82. ใฝ่ฝันบ่มอง	111. เมียจำเมีย
83. ฝรั่งขึ้นก	112. เมียจากรักผ้าบังไหม
84. พรหมลิขิต	113. เมียพี่ที่เคารพ
85. พระบารมีล้นฟ้า	114. เมียพี่มีชู
86. พระมหากษัตริย์คุณ	115. เมียสองต้องห้าม
87. พระรถ	116. แม่ขันทางอน
88. พ่อแก่แม่เฒ่า	117. แม่ขวัญเรือน
89. พ่อม่ายเมียผลอ	118. แม่คุณทูนหัว
90. พ่อม่ายลูกคิด	119. แม่ตาหวาน
91. พ่อลูกอ่อน	120. แม่คนโปรดต้องลาย
92. พระว่าพระวง	121. แม่บ้านน้อยดินดี
93. พระอืดพระอม	122. แม่ป้ามทยศ
94. พิมพา	123. แม่ผัดคบในคม
95. พี่ไม่เสียดายหรือ	124. แม่ผัดปอด
96. เพื่อนต่างเพศ	125. แม่ผู้ดีแปดสาแทรก
97. เพื่อนเราเผาเรือน	126. แม่ฝรั่งบังใบ
98. เพื่อประชาธิปไตย	127. แม่พวงมาลัย
99. แพ้ชั้นมีชู	128. แม่ม่ายไฮเทค
100. แฟนประจำ	129. แม่ยก
101. มนต์เมืองสิงห์	130. แม่ยอดยาหยี
102. มหาชนก	131. แม่สื่อแม่ชัก
103. มั่งอู้	132. โมทนาสาธุ

133. ไม่เป็นไรลืมเสียเถิด	163. ลีบห้าหยก ๆ
134. รบไม่มีเวลาพัก	164. สีไพร
135. รวยรักเหลือเกิน	165. สุกก่อนห้าม
136. รอหนอยน้องจำ	166. สุดแสนเสียดาย
137. รอหนอยน้องลืม	167. สุนัขไม่มีเจ้าของ
138. รักก็บอกไม่รักก็บอก	168. สุราพาไป
139. รักเมียเสียเปล่า	169. เล่นนางไพร
140. เรือพ่วง	170. เสียงสะท้อนจากชายแดน
141. เรือล่มในหนอง	171. เสียงส่งจากแนวหน้า
142. ลูกเขยตกค้าง	172. ใต้อย่าช้า
143. ลูกเขยมาแล้ว	173. ใต้อย่าช้า
144. ลูกเขยเมียใคร	174. หึงม่าย
145. ลูกเต้าเหล่าใคร	175. หน้าคว่ำ
146. ลูกทุ่งมาราชน	176. หน้าขึ้นตาบาน
147. ลูกสาวใครหนอ	177. หนามยอกอก
148. เล็บมีอนาง	178. หน้าหนาว
149. เลือกใคร	179. หนุ่มบ้านเหนือ
150. เลือดไทยไก่อ้น	180. หนุ่มหนามน
151. วันของพี่	181. หนูจำ
152. วันทรมาน	182. หนีกินผึ้ง
153. วันทอง	183. หนูในอวย
154. วาสนาข้าน้อย	184. หยิกแกมหยอก
155. สกุนา	185. หวานตา
156. สงสาร	186. หวานอมขมกลืน
157. สถานที่รวมรัก	187. หอมหนอย
158. สมเด็จพระเจ้าน้อย	188. หุยาให้อั่ว
159. สัจธรรมลูกทุ่ง	189. แหกตา
160. สามวันเป็นขี้เปิด	190. แหม่มจำ
161. สาวเมืองสิงห์	191. ออกหนุ่มกลุ่มรัก
162. สาวสวนยาง	192. ออกุ่น

193. อนาคตของชาติ	197. อีหลักอีเหลือ
194. อมยิ้ม	198. เอกา
195. อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน	199. เอ๊ะแปลกแฮะ
196. อีลุ่มยแจก	200. ไอ้ทุยลุ่มถิ้น

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

เพลงลูกทุ่ง หมายถึง บทเพลงที่มีท่วงทำนอง ลีลา มีความเป็นพื้นบ้าน คำร้องใช้ภาษา และสำนวนโวหารง่าย ๆ มีเนื้อหาสาระสะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคมชนบทและวัฒนธรรมไทย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาชีวประวัติและผลงานของ ชาย เมืองสิงห์ จากเอกสารต่าง ๆ และการสัมภาษณ์
2. รวบรวมบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่ประพันธ์และขับร้องเองจากหนังสือ เพลง สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และแถบบันทึกเสียง
3. ถอดเนื้อเพลงจากแถบบันทึกเสียง แล้วนำไปให้ผู้ประพันธ์คำร้อง ตรวจสอบแก้ไข เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์
4. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่ง ตลอดจนวรรณกรรมเพลงประเภทอื่น ๆ และทฤษฎีในการวิเคราะห์วรรณกรรม
5. วิเคราะห์การใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ในด้านการใช้ถ้อยคำ และการใช้โวหารภาพพจน์
6. วิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์
7. วิเคราะห์ทัศนคติของชาย เมืองสิงห์ ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่ง
8. เสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่ง

ในปัจจุบันได้มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวรรณกรรมเพลงมากขึ้นโดยเฉพาะบทเพลงลูกทุ่ง ได้มีผู้ให้ความสนใจศึกษาค้นคว้าทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา เป็นจำนวนมาก อาทิ

เต็มศิริ บุญยสิงห์ (2518 : 118-128) ได้กล่าวไว้ในบทความชื่อ "อ้อ วรรณกรรมมวลชน" ในหนังสือปากไกลฉบับวรรณกรรมวิพากษ์ ว่าเพลงลูกทุ่งเป็นวรรณกรรมมวลชนมีลักษณะวัฒนธรรมของสังคมเกษตรกรรม ซึ่งเป็น "วัฒนธรรมพื้นบ้าน" ทำให้เพลงลูกทุ่งมีอิทธิพลต่อคนไทยอย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านความคิด จิตใจและการแสดงออก เพลงลูกทุ่งจึงเป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงคนไทยได้รวดเร็วและทั่วถึง สิ่งที่ทำให้เพลงลูกทุ่งได้รับความนิยมสูง สืบเนื่องมาจากเนื้อหาของเพลงเป็นสำคัญ เพราะเนื้อเพลงกล่าวบรรยายเหตุการณ์และสะท้อนปัญหาของสังคมไทยไว้อย่างลึกซึ้งและทันต่อยุคสมัย เพลงลูกทุ่งบางเพลงแสดงถึงอารมณ์ขันอันเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของคนไทย

พูนพิศ อมาตยกุล (2532 : 95-96) ได้สรุปเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งไว้ว่า เพลงลูกทุ่งคือเพลงที่ได้จากการประสมประสานของเพลงแบบต่าง ๆ หลายประเภทรวมกัน ได้แก่ เพลงพื้นบ้าน เพลงไทยเดิม เพลงชีวิตและเพลงไทยสากล เพลงลูกทุ่งมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ

1. ร้อยเนื้อหนึ่งทำนอง
2. บรรยายความอันเกี่ยวเนื่องชีวิตไทยชนบท
3. คนตรีไม่สนใจแยกเสียงประสาน สนใจเสียงร้องและคำร้องมากกว่า
4. นักร้องเพลงลูกทุ่ง คือ นักร้องที่มีเสียงดี ร้องเต็มเสียงใช้เสียงแท้
5. ใช้สำนวนลีลาว่ากันตรงไปตรงมาอย่างชาวบ้าน จึงคล้ายเพลงพื้นบ้านมาก
6. ใช้วิธีการพูดอย่างซื่อ ๆ ทว่าใช้แสงสี เครื่องแต่งกายและผู้ประกอบฉากจำนวนมากก่อให้เกิดภาพรวมที่ตระการตาตระการใจ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2533 : 36) ทรงพระราชนิพนธ์เรื่อง "ลูกทุ่งกับเพลงไทย" ทรงกล่าวว่าเพลงลูกทุ่งเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติเช่นเดียวกับเพลงไทยประเภทอื่น ๆ เพลงลูกทุ่งมีความดีหลายประการ คือ

1. เป็นหลักฐานข้อมูลทางประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ
2. เป็นที่รวบรวมของภูมิปัญญาและทรัพย์สินทางปัญญาของชาวบ้าน
3. เป็นเพลงที่เรียบง่ายคือ เข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย
4. ความสามารถเข้าถึงสังคมทุกชั้นกระจายได้กว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง
5. มีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษา ทำนองและการขับร้อง

สุกรี เจริญสุข (2533 : 135-144) ได้กล่าวไว้ใน การประชุมเชิงวิชาการและสัมมนา เส้นทางเพลงลูกทุ่งไทย ในหัวข้อเรื่อง "แนววิเคราะห์เพลงพื้นบ้านกับเพลงลูกทุ่ง" ว่า เพลงลูกทุ่ง เป็นเพลงของชาวบ้านสมัยพัฒนาแล้ว คำว่า "ลูกทุ่ง" นั้น เพิ่งนำมาใช้เมื่อ พ.ศ. 2507 ในรายการวิทยุและโทรทัศน์ว่า "เพลงลูกทุ่ง" แต่ตัวเพลงลูกทุ่งจริง ๆ นั้นเกิดมาก่อนชื่อ เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่เกิดขึ้นจากการผสมผสานกันระหว่างหลายวัฒนธรรมด้วยกันคือ วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นเมืองและวัฒนธรรมต่างถิ่น ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. เป็นเพลงที่มีลีลาจังหวะพื้นบ้าน เน้นความสนุกสนานครึกครื้นเป็นสำคัญ
2. ทำนองเพลงลูกทุ่งเป็นทำนองเพลงง่าย ๆ สั้น ๆ ช้า ๆ แบบทำนองพื้นบ้าน
3. เนื้อร้องเป็นเรื่องของชาวบ้านพูดกันอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีสำนวนวิจิตรพิสดาร

นิยมชมชอบชาติ บรรยายชีวิต ความตลกขบขัน เสียดสีสังคม ฯลฯ

4. สำเนียงที่ใช้ในการขับร้อง ถ่ายทอดอารมณ์เป็นสำเนียงพื้นบ้าน มีลักษณะเด่นในการใช้ลูกคอและการเอื้อนเสียงเป็นสำคัญ

5. เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการบรรเลงเพลงลูกทุ่งแล้วแต่สะดวก แต่ที่สำคัญคือเครื่องที่ประกอบจังหวะ เช่น กลองชุด กลองคองโก ฉิ่ง ฉาบ เป็นต้น

6. การเรียบเรียงเสียงประสาน จะสืบทอดมาจากเพลงพื้นบ้าน มีลักษณะคล้าย ๆ เพลงแนวเดียว คือ อาศัยแนวทำนองของเนื้อร้องเป็นหลัก

7. การถ่ายทอดอารมณ์เพลง อาศัยเนื้อร้องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงด้วยความซาบซึ้งกินใจ ไม่เสแสร้ง อารมณ์ชื่อ ๆ

ถัดมา สุขสุวรรณ (2521) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่อง "วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง" เพื่อศึกษาการใช้ภาษา การสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมไทย คุณค่าทางจริยธรรม เพื่อชี้ให้เห็นคุณค่าของเพลงลูกทุ่ง ผลการศึกษาพบว่า เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีอิทธิพลต่อชีวิตคนไทยส่วนใหญ่ซึ่งอยู่ในชนบทและกำลังมีอิทธิพลมากขึ้นในสังคมทั่วไป ทั้งนี้เพราะเพลงลูกทุ่ง เสนอเนื้อหาที่ทำให้ผู้ฟังทราบเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างทันเหตุการณ์ สนุกสนาน การใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เพลงลูกทุ่งแพร่หลาย เพราะการใช้ภาษาส่วนมากใช้ภาษาง่าย ๆ แสดงให้

เห็นถึงค่านิยมและเอกลักษณ์ไทย อีกทั้งยังเป็นการศึกษาด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในแต่ละยุคสมัยด้วย

จินตนา คำรงค์เลิศ (2531) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมและการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทย ตั้งแต่หลังสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึง พ.ศ. 2525" เพื่อศึกษาสาระเกี่ยวกับความเป็นมาของเพลงลูกทุ่ง ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม สภาพแวดล้อมและการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่ง ผลการศึกษาพบว่า เพลงลูกทุ่งมิได้เป็นเพียงสื่อด้านความบันเทิงเท่านั้น แต่เนื้อหาสาระของเพลงลูกทุ่งยังแฝงคุณค่า ทั้งในด้านสังคมวิทยา วัฒนธรรมและวรรณศิลป์อีกด้วย

อภินันท์ พุกกะศรี (2532) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่อง "โลกทรรศน์ชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้ระหว่างปี พ.ศ. 2519-2529" เพื่อศึกษาเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งภาคใต้และโลกทรรศน์ของชาวไทยภาคใต้ ผลการศึกษา พบว่า เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งภาคใต้ สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวไทยภาคใต้ในหลายแง่มุม ซึ่งอาจมีการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม ส่วนโลกทรรศน์ของชาวไทยภาคใต้ปรากฏในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ พบว่า ชาวไทยภาคใต้ต้องการให้บุคคลรู้จักหน้าที่ของตนมีความรับผิดชอบ วางตัวให้เหมาะสม ให้ความยกย่องผู้อาวุโส ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ผู้มีความรู้ ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี มีความจริงใจ ซื่อตรงและรักพวกพ้อง ในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ พบว่าชาวไทยภาคใต้มีความเชื่อในสิ่งที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์ธรรมชาติอยู่มาก

จรรยา หอมระรื่น (2534) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่อง "วรรณกรรมจากเพลงลูกทุ่งของพร ภิญโญ" เพื่อศึกษาศิลปะการใช้ภาษา รูปแบบ ตลอดจนเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในวรรณกรรมเพลง ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะคำประพันธ์จะใช้คำประพันธ์หลายลักษณะ ด้านทำนองเพลงจะใช้ทำนองเพลงต่าง ๆ หลายประเภทแต่จะใช้ทำนองเพลงไทยเดิมมากที่สุด การใช้ภาษาจะใช้คำง่ายไพเราะและเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับอารมณ์เพลง ส่วนสาระของเพลงมีหลายประเภท ทั้งยังได้แฝงความคิดและแนวทางต่าง ๆ ที่ควรปฏิบัติในสังคมตลอดจนความเชื่อทางพุทธศาสนาไว้ด้วย

บุบผา เมฆศรีทองคำ (2534) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่อง "การศึกษาบทบาทของเพลงลูกทุ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต : วิเคราะห์เนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2532-2535" เพื่อศึกษาเนื้อหาเพลงลูกทุ่งที่สะท้อนถึงลักษณะสังคมชนบทไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีและค่านิยม ผลการศึกษาพบว่า เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของสังคมชนบทไทย

และค่านิยมของคนในสังคมชนบทหลายด้าน ส่วนในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวชนบทนั้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พอสมควร

ภักยา ภักดีบุรี (2535) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่อง "วรรณกรรมเพลงของไพบูลย์ บุตรขัน" เพื่อศึกษาชีวประวัติและผลงานเพลง สภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย ตลอดจนบุคลิกภาพของผู้แต่งที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลง ผลการศึกษาพบว่า ด้านชีวประวัติและบทเพลงของไพบูลย์ บุตรขัน ทำให้มองเห็นบุคลิกภาพของผู้แต่งในแง่ต่าง ๆ ลักษณะเด่นในการสร้างสรรค์ผลงานเพลง คือ การนำทำนองเพลงพื้นบ้านและเพลงไทยเดิมมาสร้างสรรค์ นอกจากนี้ บทเพลงยังสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของคนไทยในสังคมชนบทและในสังคมเมือง

มาลินี ไชยชำนาญ (2535) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่อง "วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของชลธี ธารทอง" เพื่อศึกษาด้านศิลปะการประพันธ์ สภาพสังคมวัฒนธรรมและทฤษฎีของผู้ประพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านศิลปะการประพันธ์ ใช้คำประพันธ์ประเภทกลอนที่ใช้จำนวนคำไม่แน่นอนมากที่สุด เขียนบทเพลงที่มีความยาว 4 ท่อนมากที่สุด ใช้สัมผัสในหลายแบบ นิยมใช้ถ้อยคำและสำนวนใหม่ ๆ ด้านสภาพสังคมวัฒนธรรมได้สะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของชาวไทยในสังคมชนบทและชาวไทยในสังคมเมือง นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นทฤษฎีของชลธี ธารทอง ที่มีต่อสภาพสังคมอย่างกว้างขวาง

บุษกร ครูทวงศ์ (2537) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่อง "วรรณกรรมเพลงของ พยงค์ มุกดา" เพื่อศึกษาลักษณะเนื้อหา โลกทัศน์ ศิลปะการประพันธ์และบทบาทของวรรณกรรมเพลงที่มีต่อสังคม ผลการศึกษาพบว่า พยงค์ มุกดา ได้สร้างผลงานเพลงไว้เป็นจำนวนมาก บทเพลงมีเนื้อหาที่หลากหลาย กว้างขวาง เนื่องจากผู้ประพันธ์เป็นคนมองโลกในแง่ดี ทำให้ไม่มีโลกทัศน์ที่เป็นอคติต่อบุคคลหรือสิ่งใด ด้านศิลปะการประพันธ์ส่วนใหญ่มีรูปแบบคล้ายกลอนสุภาพ ส่วนการใช้ถ้อยคำและโวหารใช้คำได้อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดอารมณ์ไปตามลีลาภาษาที่ถ่ายทอดออกมา จึงนับว่ามีคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์และมีบทเพลงเป็นจำนวนมากที่มีเนื้อหาสาระอันเป็นประโยชน์ต่อบุคคล สังคมและประเทศชาติ ดังนั้น วรรณกรรมเพลงของพยงค์ มุกดา จึงมีคุณค่าทั้งทางด้านบันเทิงและการสร้างสรรค์จริยธรรมสังคมไทยด้วย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีในการวิเคราะห์วรรณกรรม

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านการใช้ภาษา การใช้ถ้อยคำ

ลิตธา พินิจภูวดล (2516 : 156) ได้ให้นิยามคำว่า การใช้ถ้อยคำไว้ในหนังสือ การเขียนว่า "การใช้ถ้อยคำ หมายถึง การเลือกสรรถ้อยคำให้ตรงกับความหมายที่ตนประสงค์และนำถ้อยคำนั้นมาเรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดที่ตนต้องการแสดงออกมา การเลือกสรรถ้อยคำและนำถ้อยคำมาเรียบเรียงเข้าด้วยกันนี้ นักเขียนแต่ละคนต่างมีวิธีการเป็นของตัวเอง"

ชำนาญ รอดเหตุภัย (2523 : 71-81) ได้จำแนกถ้อยคำเป็นประเภทต่าง ๆ ไวดังนี้

1. คำที่มีความหมายโดยตรง หมายถึง คำที่มีความหมายตรงตามพจนานุกรม ซึ่งเป็นความหมายที่ใช้กันเป็นปกติในชีวิตประจำวันของคนทั่ว ๆ ไป เช่น กิน หมายความว่า เกี่ยวกิน , กลืน ฯลฯ
2. คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายที่แฝงอยู่ เป็นความหมายที่เกิดจากสัมพันธภาพ คือ ต้องมีบริบทเป็นเครื่องกำกับและจะชวนให้คิดไปถึงความหมายอย่างอื่น นอกเหนือไปจากความหมายโดยตรงตามปกติ เช่น กิน หมายความว่า โกง ฯลฯ
3. คำแสดงอารมณ์ หมายถึง คำที่เป็นเสียงอันเกิดจากอารมณ์สะเทือนใจของมนุษย์ เช่น โอเอ๋ย อนิจจา โอ๊ย ฯลฯ
4. คำเลียนเสียงธรรมชาติ หมายถึง คำที่ช่วยให้เกิดความรู้สึกนึกคิด ให้ความรู้สึกที่สมจริงและกระตุ้นให้เกิดจินตภาพ เช่น ปัง เพล้ง ผัวะ ฯลฯ
5. คำมีศักดิ์ หมายถึง คำที่ให้ความรู้สึกอันสูงส่งกว่าคำธรรมดาทั่ว ๆ ไป รวมทั้งคำราชาศัพท์ เช่น กิน คำมีศักดิ์คือ รับประทาน , เสวย ฯลฯ
6. คำรูปธรรม หมายถึง คำที่ให้ความหมายและความเข้าใจในทางรูปร่างหรือในทางที่สัมผัสได้ด้วยประสาททั้งห้า เช่น ขาว เปรี๊ยะ หอม หวาน ร้อน ฯลฯ
7. คำนามธรรม หมายถึง คำที่ให้ความหมายทางความคิดหรือเป็นคำที่รับความหมายได้ทางประสาทที่ 6 คือ ทางใจ เช่น ความดี สวย รัก บุญ ชัง ฯลฯ
8. ศัพท์บัญญัติหรือศัพท์เทคนิค หมายถึง คำที่สร้างขึ้นใหม่ เพื่อใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง คำประเภทนี้หากไม่ได้รับความนิยมก็จะเลิกใช้ไป แต่ถ้าหากคนพากันใช้ตามก็อาจกลายเป็นศัพท์ทั่ว ๆ ไปได้ เช่น รัฐมนตรี วัฒนธรรม ปฏิรูป สหภาพ ฯลฯ

9. คำเฉพาะกลุ่ม หมายถึง คำที่บุคคลแต่ละกลุ่มคิดขึ้นใช้กันภายในกลุ่มของตน สามารถสื่อความหมายเข้าใจได้ดีเฉพาะคนในวงการเดียวกันเท่านั้น เช่น ทำประตูลับแขก คำโง่ รมไม่กาง ฯลฯ

10. คำสแลงหรือคำคะนอง หมายถึง คำที่ใช้ให้วิปลาสคลาดเคลื่อนไปจากปกติในด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นด้านเสียง การเขียนและความหมาย เช่น มัลล ยากส์ ไม่นั่น เช็งระเบิด ฯลฯ

11. คำภาษาตลาด หมายถึง คำที่เป็นภาษาพูดของคนทั่ว ๆ ไป โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องหรือเหมาะสม แต่สามารถสื่อความหมายกันได้เป็นอย่างดี เช่น ในหลวง กิโล เมียน้อย ฯลฯ

12. คำคำหรือคำหยาบ หมายถึง คำคำ คำสบถสาบานและคำเสียดสีที่ออกไปในทางหยาบคาย

13. คำภาษาถิ่น หมายถึง คำที่ใช้กันตามท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างไปจากภาษากลางอันเป็นภาษามาตรฐานของชาติ เช่น แล่วกา แซบอีหลี ยำนัด ฯลฯ

14. คำภาษาต่างประเทศ หมายถึง การใช้คำยืมจากภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีน บาตี สันสกฤต เขมร อังกฤษ ฯลฯ มาปะปนในภาษาไทย คำจากภาษาเหล่านั้นบางคำเข้ามาใช้อยู่ในภาษาไทยเป็นเวลานานจนดูเหมือนเป็นคำไทย เช่น ก้วยเตี่ยว บุญ ธรรม เลี้ยง แกส ฯลฯ

15. คำภาษาหนังสือพิมพ์ หมายถึง คำที่นักหนังสือพิมพ์สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความตื่นเต้น เร้าความสนใจผู้อ่านซึ่งบางครั้งอาจเป็นภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม

16. คำภาษาพาณิชย์ หมายถึง คำที่ใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อให้สะดุดความสนใจและชักจูงให้ใช้บริการของเขา ซึ่งบางครั้งก็ผิดลักษณะการใช้ภาษาไทยที่ดี เช่น ความสุขที่คุณดื่มได้ หย่อยอย่าให้เซด ฯลฯ

17. คำผวน หมายถึง คำที่เมื่ออ่านย้อนกลับสลับสระกันแล้ว จะได้คำที่มีความหมายอย่างใหม่เกิดขึ้น บางครั้งอาจมีความหมายไปในทางหยาบคาย เช่น กากินจ้หนูหมาตาย แยกดอย ฯลฯ

18. คำล้อเลียนภาษาต่างประเทศ หมายถึง การนำคำภาษาต่างประเทศที่มีเสียงใกล้เคียงกับคำในภาษาไทยมาเปลี่ยนเสียงใหม่เล็กน้อยให้กลายเป็นคำไทยหรือบางทีก็นำมาพูดทับศัพท์เพื่อให้เกิดอารมณ์ขัน เช่น ทิสูทือท สแนก ๆ ฟิช ๆ ฯลฯ

19. คำย่อ หมายถึง คำที่เขียนอย่างย่อเพื่อประหยัดคำหรือทำให้ไม่เปลืองเนื้อที่ในการเขียนหรือพิมพ์ การพูดสั้น ๆ ละไว้ในฐานที่เข้าใจ เช่น นายกฯ จุฬาฯ สหรัฯ ฯลฯ หรือการย่อโดยใช้ตัวพยัญชนะต้นเท่านั้น แล้วเติมจุดลงไป เช่น ผอ. ร.ร. สนง. ศาญ. ฯลฯ

20. คำเลียนเสียงพูด หมายถึง คำที่เขียนถ่ายออกมาให้เหมือนกับเสียงพูดให้มากที่สุด เช่น คี๋ซู้ด ไซ้มัย ล้ามะคัญ ฯลฯ

สำนวน

กาญจนาคพันธุ์ (2515 : 1) อธิบายความหมายของสำนวนไว้ว่า คำพูดของมนุษย์เราไม่ว่าชาติใด ภาษาใดแยกออกได้กว้าง ๆ เป็นสองอย่าง อย่างหนึ่งพูดตรงไปตรงมาตามภาษาธรรมดาพูดออกมาก็เข้าใจกันดี อีกอย่างพูดเป็นชั้นเชิงว่าไม่ตรงไปตรงมา แต่ให้มีความหมายในคำพูดนั้น ๆ คนฟังเข้าใจได้ทันทีถ้าคำพูดนั้นใช้กันจนแพร่หลายทั่วไปจนอยู่ตัวแล้ว แต่ถ้าไม่แพร่หลายคนฟังก็ไม่เข้าใจได้ทันที ต้องคิดจึงเข้าใจหรือบางทีคิดแล้วเข้าใจไปอย่างอื่นก็ได้หรือไม่เข้าใจเลยก็ได้ คำพูดเป็นชั้นเชิงนี้เรียกกันว่า สำนวน

โวหาร

กุหลาบ มลลิกะมาส (2538 : 126-131) กล่าวถึงการสร้างโวหารภาพพจน์ ดังนี้
ภาพพจน์ (Figure of speech) คือ ถ้อยคำที่เรียบเรียงอย่างใช้โวหาร ไม่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้โดยเจตนาให้มีประสิทธิผลต่อความเข้าใจและต่อความรู้สึกยิ่งขึ้นกว่าใช้ถ้อยคำบอกเล่าอย่างธรรมดา ซึ่งจำแนกได้แก่

1. การเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย
  - 1.1 การเปรียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนอีกสิ่งหนึ่ง (Simile)
  - 1.2 การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง (Metaphor)
2. บุกลาธิษฐาน (Personification) เป็นการสมมติขึ้นให้มีกิริยาอาการเหมือนมนุษย์
3. สัญลักษณ์-สิ่งแทน (Symbol) การใช้สิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่ง
4. การกล่าวถึงความขัดแย้งคู่ขนานกัน (Paradox)
5. การกล่าวเกินจริง (Hyperbole)
6. การกล่าวน้อยคำแต่กินใจความกว้างขวาง (Understatement)
7. การใช้คำถามที่รู้คำตอบอยู่แล้วและไม่ต้องการคำตอบอีก (Rhetorical question)

8. การกล่าวเย้ย กล่าวประชด (Irony หรือ Sarcasm)
9. การกล่าวเพ้อความ (Allusion)
10. การเรียบเรียงข้อความที่มีเสียงสัมผัส มีคุณแห่งความหมายและน้ำหนักของเสียงเท่าเทียมกัน

วิภา กองกษัตริย์ (2533 : 35-54) กล่าวถึง โวหารไว้ว่า โวหารเป็นศิลปะของการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง เป็นวิธีการพูดหรือเขียนที่ผู้พูดหรือผู้เขียน พูดหรือเขียนอย่างหนึ่งแต่หมายความเป็นอย่างอื่นบ้าง ให้ความหมายกำกวม หนักเบา คลุมเครือหรือเข้มข้น ต่างไปบ้าง โดยการที่จะตัดสินใจว่า ภาษาใดเป็นโวหารหรือมิใช่ ให้ดูที่วิธีการใช้ คำ วลีหรือประโยคในข้อความต่าง ๆ โดยจัดประเภทโวหาร ดังนี้

1. อุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นโวหารเปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกับกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำ เป็น เท่า คือ ฯลฯ ในการเปรียบเทียบ

2. อุปมา (Simile) เป็นโวหารเปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกับกันว่าเป็นสิ่งเดียวกัน คำที่ผู้ใช้โวหารประเภทนี้ใช้ในการเปรียบเทียบ คือ คำว่า เหมือน คล้าย ดูราว กล ภาระหนึ่ง เพียง ดัง ราวกับ เนก ฯลฯ

3. สมพจน์ (Synecdoche) คือ การกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งเป็นบางส่วน แต่ให้ความหมายคลุมหมดยกส่วน

4. นามนัย (Metonymy) หมายถึง การเอ่ยถึงสิ่งหนึ่งแต่ให้ความหมายเป็นอย่างอื่น มีวิธีใช้หลายวิธี เช่น

- 4.1 เอ่ยชื่อคน แต่หมายถึงผลงานของเขา
- 4.2 เอ่ยชื่อสถานที่ แต่หมายถึงคนที่อยู่ที่นี่
- 4.3 เอ่ยชื่อผลิตภัณฑ์หรือวัสดุ เมื่อหมายถึงผลผลิตประเภทเดียวกันหรือหมายถึงสิ่งอื่น
- 4.4 การใช้คำที่มีความหมายอย่างหนึ่ง ให้ความหมายอีกอย่างหนึ่งในลักษณะคล้ายสัญลักษณ์

4.5 การพูดหรือเขียนอย่างหนึ่งให้ความหมายอย่างอื่น

5. ปฏิภาวะ (Oxymoron) คือ การนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือค้านกันมารวมกันเพื่อให้เกิดคำซึ่งมีความหมายใหม่ เช่น ความหมายที่ให้ความรู้ลึกซึ้งขัดแย้งบ้างหรือเพิ่มความเข้มข้นให้แก่ความหมายของคำแรกบ้าง

6. ปฏิภาคพจน์ (Paradox) คือ ข้อความที่มีความหมายขัดกัน ไม่ว่าผู้ฟังจะตั้งใจหรือไม่ก็ตาม เป็นข้อความที่กล่าวถึงสิ่งที่แปลกแต่จริงหรือไม่น่าเป็นไปได้ แต่เป็นไปได้

7. อาวตพากย์ (Synesthesia) คือ การใช้แทนผลของสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา

8. อติพจน์ (Hyperbole) คือ การพูดเกินความเป็นจริงเพื่อเน้นความรู้สึก มิใช่เพื่อหลอกลวง

9. อธิพจน์ (Overstatement) คือ การพูดหรือการเขียน ประหนึ่งโอ้อวดโดยมีเจตนาจะให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังรู้สึกขุ่น

10. ปฏิรูปพจน์ (Allusion) เป็นการใช้ข้อความที่ดัดแปลงมาจากข้อความอันเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว เช่น วาตะของนักปราชญ์ รัฐบาล กวีหรือสุภาษิต คำพังเพยหรือผลงานของผู้อื่น

11. บุคลาธิษฐาน (Personification) คือ การใช้ภาษาให้สิ่งไม่มีชีวิต แสดงออกปฏิกิริยาต่าง ๆ ราวกับเป็นคน

12. อุทาหรณ์ (Analogy) เป็นวิธีการเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์หรือความคิดสองอย่าง ที่ไม่จำเป็นต้องเปรียบเทียบว่าคล้ายกัน โดยการยกข้อความที่ง่ายแก่การเข้าใจ เปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการอธิบาย ต่างกับอุปมาตรงที่เป็นการเปรียบเทียบด้วยคำ ในขณะที่อุทาหรณ์เป็นการเปรียบเทียบข้อความ

13. ปฏิรูปจน์ (Rhetorical question) เป็นศิลปะของการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ ผู้ถามมีเจตนาเรียกร้องความสนใจในของผู้อ่านเป็นประการสำคัญ

2.2 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาด้านรูปแบบและเนื้อหาของบทเพลง

2.2.1 ด้านรูปแบบของบทเพลง

บุษกร กรุททวงศ์ (2537) ได้วิเคราะห์ศิลปะการประพันธ์วรรณกรรมเพลงของ พยงค์ มุกดา ไว้ดังนี้ วรรณกรรมเพลงของ พยงค์ มุกดา มีรูปแบบคล้ายคำประพันธ์ร้อยกรองประเภทกลอน แต่ไม่มีความตายตัวในเรื่องของจำนวนคำ จำนวนวรรคและสัมผัส เพราะตัวกำกับรูปแบบของเพลงหรือลักษณะการประพันธ์เพลง คือ จังหวะและทำนอง เป็นสำคัญ

พงษ์ชัย ไทยวรรณศรี (2529) ได้วิเคราะห์ฉันทลักษณ์ที่ปรากฏในบทเพลงของสุนทราภรณ์ มีลักษณะดังนี้

1. มีลักษณะเป็นกลอนสุภาพ

2. มีลักษณะคล้ายกลอน บทเพลงสุนทราภรณ์เกือบทั้งหมด มีลักษณะคล้ายฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพ คือ แบ่งออกเป็นวรรค ๆ บทหนึ่งมี 4 วรรคและมีสัมผัสระหว่างวรรค แต่แตกต่างกันที่จำนวนคำในวรรคและตำแหน่งสัมผัสสนอระหว่างวรรคระดับกับวรรครับ

3. ลักษณะคล้ายกาพย์ยานี

4. มีสัมผัสในอย่างสม่ำเสมอ คือ มีเสียงสระหรือเสียงพยัญชนะที่คล้องจองกันภายในวรรค

วรุณ สอดลิ่งกำ (2538) ได้วิเคราะห์รูปแบบการประพันธ์คำร้องของเพลงเพื่อชีวิตไว้ดังนี้

1. รูปแบบคำประพันธ์ตามฉันทลักษณ์เดิม หมายถึง คำร้องนั้นมีการวาง

รูปแบบกำหนดจำนวนคำในวรรค ในบท ในบาทและการสัมผัส ตลอดจนจังหวะในการร้อง เช่นเดียวกับแผนผังคำประพันธ์แต่ละชนิดที่มีมาแต่เดิม ได้แก่ กลอนสุภาพ กลอนหกและกาพย์ยานี

2. รูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์เดิม หมายถึง

คำร้องนั้นมีการวางรูปแบบ การกำหนดจำนวนคำในวรรค ในบท ในบาทและการสัมผัสที่แตกต่างไปจากแผนผังคำประพันธ์แต่ละชนิดที่มีมาแต่เดิม คือ การกำหนดจำนวนในแต่ละวรรคอาจมากกว่าหรือน้อยกว่าคำประพันธ์เดิม สัมผัสสนอมีหรือไม่ก็ได้หรือถ้ามีการส่งรับสัมผัสอาจไม่ตรงกับฉันทลักษณ์เดิม นอกจากนี้จังหวะในการร้อง ก็อาจแปลกแตกต่างไปจากฉันทลักษณ์เดิมเช่นกัน รูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์เดิมที่ปรากฏ ได้แก่ คล้ายกลอนสุภาพ คล้ายกลอนหก คล้ายกาพย์ยานี คล้ายร่ายและลักษณะเป็นกลอนเปล่า (Blank verse)

มาลินี ไชยชำนาญ (2535) ได้วิเคราะห์ศิลปะการประพันธ์วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ ชลธี ธารทอง ไว้ว่า การพิจารณารูปแบบคำประพันธ์แยกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ ประเภทของคำประพันธ์และความยาวของบทเพลง ดังนี้

1. ประเภทของคำประพันธ์ พบว่า ผู้ประพันธ์ใช้ลักษณะคำประพันธ์ 4 ประเภท คือกลอนแปด กลอนที่ใช้จำนวนคำไม่แน่นอน กลอนหัวเดียวและกาพย์ยานี 11

2. ความยาวของเพลง ในการพิจารณาความยาวของบทเพลงจะพิจารณาเฉพาะเพลงที่ประพันธ์ด้วยกลอนแปด กลอนคำไม้แน่นอนและกาพย์ยานี 11 ในการแต่งเพลงนั้นจะเรียกความยาวของเพลงแต่ละบทว่า "ท่อน" การแบ่งท่อนของเพลงตามลักษณะมาตรฐานเพลงสากลของตะวันตก

2.2.2 ด้านเนื้อหาของบทเพลง

ไพรัช มากกาญจนกุล (2535 : 54-58) กล่าวถึงหลักในการแต่งเพลงไว้ว่า

การเขียนเนื้อร้องให้มีความไพเราะนั้น จะต้องมีความรู้และความสามารถทางด้านภาษาไทยอยู่มากพอสมควร รวมทั้งพรสวรรค์ในการแต่งกลอน โคลง ฉันท์และร่ายเพื่อแต่งให้ตรงกับฉันทลักษณ์ของรูปแบบแต่ละประเภทมีสัมผัสสระ สัมผัสพยัญชนะและสัมผัสวรรณยุกต์ ส่วนมากบทเพลงมักแต่งด้วยรูปแบบของกลอนและมี 4 ท่อน แต่ไม่จำเป็นต้องมีจำนวนคำเท่ากันทุกวรรค แล้วแต่เจตนารมณ์และความเหมาะสมของเพลงและผู้แต่งเพลง

พีระ ศรีบุปผา (สมาคมนักแต่งเพลง 2528 : 161-162) นักแต่งเพลงผู้มีชื่อเสียงได้แบ่งประเภทของเพลงตามเนื้อหาสาระไว้ดังนี้

1. เพลงปลุกใจสดุดี
2. เพลงประเภทชมธรรมชาติ
3. เพลงประเภทความรัก
4. เพลงประเภทธรรมชาติกับความรัก
5. เพลงประเภทพื้นเมืองแต่ละท้องถิ่นแต่ละจังหวัด
6. เพลงประเภทประเพณี ศิลปกรรม
7. เพลงประเภทคติธรรม ภาษิตสอนใจ
8. เพลงประเภทสร้างสรรค์ สะท้อนสังคม

ลักษณ์ สุขสุวรรณ (2521) ได้วิเคราะห์สาระของเพลงลูกทุ่ง ดังนี้

1. ด้านความรัก
2. ด้านจริยธรรม
3. ด้านชีวิตชนบท

4. ด้านปัญหาสังคม
5. ด้านความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์และไสยศาสตร์
6. ด้านการรายงานข่าวและบันทึกเหตุการณ์
7. ด้านความเป็นไปในวงการเพลงลูกทุ่ง
8. ด้านการใช้จิตวิทยากับผู้ฟังในแต่ละท้องถิ่น
9. ด้านอารมณ์ขัน

มัลลิกา คณานุรักษ์ (2529) วิเคราะห์ชีวิตและผลงานอมตะของ แก้ว อัจฉริยะกุล โดยแบ่งเนื้อหาของเพลงเป็น 10 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. เพลงเกี่ยวกับความรัก
2. เพลงเกี่ยวกับการชม
3. เพลงเกี่ยวกับสัตว์
4. เพลงเกี่ยวกับปลุกใจ
5. เพลงกล่อม
6. เพลงเกี่ยวกับสถาบันต่าง ๆ
7. เพลงเกี่ยวกับเทศกาล งานนักขัตฤกษ์
8. เพลงเกี่ยวกับการเสียสละ ภาระแทนที่ ประชดประชัน
9. เพลงที่ได้รับอิทธิพลจากวรรณคดีไทย
10. เพลงเกี่ยวกับคำสอนให้คติ

พรเพ็ญ ดันประเสริฐ (2533) ได้วิเคราะห์เนื้อเพลงไทยสากล ระหว่างปี พ.ศ. 2529 ถึง พ.ศ. 2531 ที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมและสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ในด้านต่อไปนี้

1. เพลงที่สะท้อนวัฒนธรรมไทย
2. เพลงที่สะท้อนค่านิยมของสังคม
3. เพลงที่สะท้อนภาพและปัญหาของสังคมไทย

สมบัติ กิ่งกาญจนวงศ์ (2534) ได้วิเคราะห์เนื้อหาของเพลงลูกกรุง โดยแบ่งประเภทของเพลงตามลักษณะเนื้อหา ดังนี้

1. เพลงปลุกใจและสดุดี
2. เพลงเกี่ยวกับประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ
3. เพลงเกี่ยวกับการชมความงามต่าง ๆ

4. เพลงเกี่ยวกับความรัก
5. เพลงเกี่ยวกับความผิดหวังในชีวิต
6. เพลงเกี่ยวกับคติธรรมสอนใจ
7. เพลงเกี่ยวกับการสะท้อนสังคม

สุขุมมัลย์ จันทวี (2536) ได้วิเคราะห์เนื้อหาของเพลงไทยสากลแนวใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ. 2534 โดยใช้แนวเพลง (Theme) เป็นเกณฑ์ เพื่อจัดประเภท ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาเกี่ยวกับความรัก
2. เนื้อหาเกี่ยวกับการสะท้อนภาพสังคมไทย
3. เนื้อหาเกี่ยวกับการให้แง่คิดและปรัชญาชีวิต
4. เนื้อหาเกี่ยวกับการให้ความหวังและกำลังใจ
5. เนื้อหาเกี่ยวกับเพลงและดนตรี
6. เนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ

2.3 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาด้านทัศนะในวรรณกรรม

วิทย์ ศิวศรียานนท์ (2532 : 39-45) กล่าวถึงเรื่องทัศนะของผู้ประพันธ์ไว้ว่า วรรณคดีทุกบทต้องมีทัศนะของผู้ประพันธ์แฝงอยู่ ทัศนะของผู้ประพันธ์คือ ความคิดเห็นหรือปรัชญาของผู้ประพันธ์ ปรัชญาที่ปรากฏในวรรณคดีนั้น แสดงให้เห็นความคิดและความเชื่อมั่นในทฤษฎีชีวิตของผู้ประพันธ์และสื่อความคิดของตนออกมา ดังนั้นทัศนะหรือสำนักทางปรัชญาของผู้ประพันธ์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกำหนดเนื้อหาและแนวทางของวรรณกรรม

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2529 : 140-141) กล่าวถึง วิธีการพิจารณา วรรณกรรมเพื่อการวิเคราะห์ว่า ควรพิจารณาในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิด
2. โครงเรื่อง
3. เนื้อเรื่อง
4. ตัวละคร ในเรื่องอุปนิสัย ลักษณะนิสัย
5. ทัศนะหรือปรัชญาชีวิตของผู้แต่งหรือจะเรียกว่าความคิดเห็นของผู้แต่งก็ได้

ได้ ในแง่ การเมือง สังคม จิตวิทยาหรือในด้านอื่น ๆ ของชีวิต

วิภา กองกะนั้นนท์ (2533 : 62) ได้กล่าวว่า ทักษะ คือ ความคิดเห็นหรือปรัชญาที่เกี่ยวกับวรรณคดี นับเป็นองค์ประกอบอีกส่วนหนึ่งของเนื้อหา ทักษะ มีสามประการด้วยกัน ได้แก่ ทักษะของผู้เขียน ทักษะของตัวละครและทักษะของสังคม ผู้อ่านจะเห็นทักษะของผู้ประพันธ์ได้อย่างชัดเจนในงานเขียนบางรูปแบบ เช่น บทวิจารณ์ บันทึก นิราศ คำร่ำพิง เป็นต้น สำหรับกวีนิพนธ์นั้น ทักษะของกวีปรากฏชัดเจน แต่ก็ถือว่าเป็นอยู่เฉพาะกาลเท่านั้น ทักษะในวรรณคดีทั้งสามนี้ อาจแยกกันหรือเป็นทักษะร่วมกันก็ได้

ยุรฉัตร บุญสนิท (2533 : 735) ได้กล่าวถึงทักษะของนักเขียนว่า ทักษะของนักเขียนจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ประสบการณ์ การศึกษา การดำเนินชีวิตของนักเขียน ซึ่งล้วนเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้ทักษะของนักเขียนเป็นไปเช่นที่เสนอไว้ในวรรณกรรม ไม่ว่า ทักษะของนักเขียนจะเป็นไปในเชิงบวกหรือเชิงลบ สิ่งที่นักเขียนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมจะพึงประเด้นไว้ให้ผู้อ่านได้ขบคิดก็คือ ควรทำอะไรหรือน่าจะอย่างไรที่จะช่วยกันผดุงสังคม จรรโลงสังคมให้อยู่ได้ด้วยความสุข นักเขียนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมจะต้องมุ่งที่จะสร้างสรรค์สังคม โนมน้าวจิตใจผู้อ่านให้มีความคิดไปในทางที่ดีงาม ชักนำ ให้คนประพฤติดูถูกต้องตามศีลธรรม นั่นคือ นักเขียนและวรรณกรรมที่ดีจะต้องให้ความปรารถนาดีต่อสังคม

พัชรินทร์ บุรณะกร (2538) ได้กล่าวเกี่ยวกับทักษะในวรรณกรรมว่า วรรณกรรมวรรณกรรมเป็นศิลปะรูปแบบหนึ่งที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการถ่ายทอดทักษะหรือปรัชญาของผู้ประพันธ์ ซึ่งผู้ประพันธ์จะใช้ความสามารถในเชิงประพันธ์ เพื่อสื่อความคิดของตนมายังผู้อ่านตามลักษณะการมองโลกและชีวิตของแต่ละคน โดยผู้ประพันธ์มักจะสอดแทรกแนวคิดทางปรัชญาของตนไว้ในเนื้อเรื่องหรือในการสร้างตัวละคร ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจชีวิตได้กว้างขวางขึ้น เพราะวรรณกรรมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิต

บทที่ 2

วิเคราะห์การใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์

เพลงลูกทุ่งเป็นศิลปะอีกรูปแบบหนึ่งที่สื่อความหมายทั้งทางด้านกวีศิลป์และวรรณศิลป์ ทางด้านวรรณศิลป์นั้นผู้ประพันธ์จะต้องเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ให้เหมาะสมกับบทเพลง เพื่อก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจแก่ผู้ฟัง เนื่องจากภาษาเป็นกลไกที่สำคัญส่วนหนึ่งในการสื่อสารของบทเพลง ดวงมน จิตรจำนง (2537 : 1) ได้กล่าวไว้ในสุนทรียภาพในภาษาไทยว่า "เมื่อมีการสื่อสารผู้สื่อสารจำเป็นต้องเลือกเฟ้นถ้อยคำในฐานะเป็นสัญลักษณ์แทนความหมายหรืออีกนัยหนึ่งต้องสรรหาถ้อยคำที่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองขึ้นในมโนนึกของผู้รับสารให้ใกล้เคียงที่สุดกับที่ปรากฏในมโนนึกของตน"

ชาย เมืองสิงห์ มีผลงานเพลงที่ประพันธ์เองเป็นจำนวนมาก ภาษาที่ใช้ในการประพันธ์บทเพลงของเขามีลักษณะค่อนข้างเฉพาะตัว แม้จะไม่ใช้ภาษาที่ถือว่าไพเราะสละสลวยหรือมีความงดงามในด้านการใช้คำศัพท์ก็ แต่ก็นับว่ามีเสน่ห์ชวนสนใจ เพราะเป็นบทเพลงที่ใช้ภาษาชาวบ้านธรรมดา ๆ ง่าย ๆ สามารถถ่ายทอดความรู้สึกออกมาได้อย่างชัดเจนและไม่เสแสร้ง ประกอบกับมีท่วงทำนองที่สนุกสนาน ไร่ใจ เพราะส่วนมากจะแทรกทำนองเพลงพื้นบ้านต่าง ๆ ไว้อย่างหลากหลาย จึงนับว่าเป็นบทเพลงเพื่อความบันเทิงหรือผ่อนคลายที่สามารถทำให้ผู้ฟังมีอารมณ์ร่วมหรือคล้อยตามได้โดยง่าย จึงได้รับความนิยมจากผู้ฟังเป็นจำนวนมากไม่ย่นนานเป็นเวลานาน

ในการวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์ด้านการใช้ถ้อยคำและการใช้โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในเนื้อเพลงของ ชาย เมืองสิงห์ ซึ่งประพันธ์ในนาม "สมเชียร พานทอง" จำนวน 200 เพลง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การใช้ถ้อยคำ

1. การใช้คำภาษาพูด

ภาษาพูด เป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารกันอย่างไม่เป็นทางการ มักใช้ในการพูดคุยเจรจากับบุคคลที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกันเป็นพิเศษ จึงไม่ต้องพิธีพิถันหรือระมัดระวังในการใช้ภาษามากนัก ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มักใช้คำภาษาพูดเป็นส่วนมาก ทั้งนี้เพราะผู้ประพันธ์ต้องการสื่อความหมายให้เข้าใจได้อย่างรวดเร็วและสร้างความเป็นกันเองให้กับผู้ฟัง เสมือนลักษณะของการบอกเล่าหรือพูดคุยกันฉันคนคุ้นเคย ภาษาที่ใช้ในบทเพลงจึงเป็นภาษาพื้น ๆ แบบชาวบ้าน ที่ฟังเข้าใจง่ายและสอดคล้องกับสภาพวิถีชีวิตของผู้ฟัง ซึ่งส่วนมากจะเป็น

ชาวบ้านหรือชาวชนบท

จากการศึกษาลักษณะการใช้ถ้อยคำ ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ จำนวน 200 เพลง พบว่ามีการใช้คำในภาษาพูดแบ่งออกเป็น 6 ประเภทย่อย ๆ คือ คำภาษาปาก คำสแลง คำภาษาต่างประเทศ คำภาษาถิ่น คำอุทานและ คำพวน

1.1 คำภาษาปาก

กุหลาบ มลลิกะมาส และ วิพุธ โสภวงศ์ (2524 : 8) กล่าวว่า "ภาษาปาก เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกับผู้คุ้นเคยสนิทเป็นกันเองหรือที่ผู้เขียนไม่จำเป็นต้องระวังให้สุภาพหรือมีระเบียบแบบแผนมากนัก ได้แก่ ภาษาถิ่น ภาษาคนอง ภาษาที่ใช้ติดต่อกันในตลาด เป็นต้น" ภาษาปากจึงเป็นคำที่ใช้ในการสื่อสารกันในชีวิตประจำวันของคนในระดับชาวบ้านทั่ว ๆ ไป มีลักษณะใช้ถ้อยคำง่าย ๆ ไม่ต้องระมัดระวังให้ถูกต้องตามระเบียบของภาษานัก การใช้ถ้อยคำในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ นิยมใช้คำภาษาปาก ซึ่งมีตั้งแต่ระดับธรรมดาจนถึงคำหยาบ ดังนี้

1.1.1 การใช้คำภาษาปากระดับธรรมดา

คำภาษาปากระดับธรรมดา คือคำที่ใช้พูดจากันโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน ไม่นำไปใช้ในภาษาแบบแผน ภาษาสุภาพหรือภาษาเขียน แต่ไม่มีลักษณะหยาบคาย ได้แก่ ช่างเหอะ ทาน น้ำโห เนี่ย เมีย ผัว ฝ่าหรั่ง ลูกกะตา สะตัง หว่ย หนูกจิง อัฐ อย่างเงี้ยะ แอ้งแม้ง ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ถ้าเขาหวังดีเหมือนกับพี่รักเจ้า ช่างเหอะนงเขยาลืมรักเก่าสำรอง

(เพลงสุดแสนเสียตาย)

คำว่า "ช่างเหอะ" เป็นคำภาษาปาก มาจากคำว่า ช่างเหอะ

ลูกโทนคนเดียวใจดี ไม่มีนิสัยอันธพาล สาวคนไหนใครหนอจะต้องการ เหล้ายาไม่
ทานแม่บ้านไม่มี

(เพลงหนุ่มหน้ามน)

คำว่า "ทาน" เป็นคำภาษาปาก ย่อมาจากคำว่า รับประทาน

พี่ตบซ้ำด้วยน้ำโห เห็นน้องหัวโน คางย้อยกรามโย้จนใจไม่จิ้น

(เพลงตบหัวดูหลัง)

คำว่า "น้ำโห" เป็นคำภาษาปาก มาจากคำว่า โหมโห

อายเขาใหม่เนี่ย   เอ้อ ๆ ฝรั่งเศส   เอ้อ ๆ ฝรั่งเศส   ปลุกไวโซกในเมืองไทย
 นกมันถ่ายตกไว้เมื่อตอนเขาย้ายอยู่ตะเภ   ข้างนอกนาตกทอดมาอยู่กับเรา   สงสาร
 เมียเขาเพราะตาน้ำข้าวเซย์กูดบาย

(เพลงฝรั่งเศส)

คำว่า "เนี่ย" เป็นคำภาษาปาก มาจากคำว่า นี่ เมื่อพูดเร็ว ๆ จะออกเสียงเป็น เนี่ย
 เมียหนอเมีย   เมียของพี่คนดีของผัว   แม่คุณทูนหัวน้องอย่ามัวเง้งอนค้อนควัก
 (เพลงนางเอียนนางยักษ์)

คำว่า "เมีย" และ "ผัว" เป็นคำภาษาปาก ภาษาแบบแผนใช้ว่า ภรรยา และสามี
 เตะให้แฟ้งฉ่าหรั่ง   ยอมผมแดง ๆ ดำ ๆ   เดินตามอย่างฝรั่งมังค่า
 (เพลงฝรั่งเศส)

คำว่า "ฉ่าหรั่ง" เป็นคำภาษาปาก มาจากคำว่า ฝรั่งเศส หมายถึง ชาวต่างชาติ
 สุดจะเอ๋ยรำพัน   หัวเรือสะบันงาผอง   สงสารเรือพ่วงบ้างเป็นไร   ลูกกะตาดำ ๆ
 เกิดมาด้อยคำก็มีหัวใจ
 (เพลงเรือพ่วง)

คำว่า "ลูกกะตา" เป็นคำภาษาปาก มาจากคำว่า ลูกนัยน์ตา
 รอ รอ รอ   ฟังจะเปิดช่องทางหรือยังเล่าเออ   เจอ เจอ เจอ   ลูกสาวเธอ   พี่จะ
 ให้สะตังจะหอบมาเลี้ยงทั้งแม่และลูก   จะให้ทั้งคู่ไม่ต้องเจ็บหลัง
 (เพลงลูกเขามือใคร)

คำว่า "สะตัง" เป็นคำภาษาปาก มาจากคำว่า สดางค์
 ทำเอออายดังหอยไต้ดิน
 (เพลงแม่ปี่มทรยศ)

คำว่า "หอย" เป็นคำภาษาปาก ภาษาแบบแผนใช้ว่า สลากกินแบ่งรัฐบาล

เมว เมว เมว วันนี้กินเหล้าหนุกจัง หากเสียงเรดังใครอย่ามาฟังเรานะ

(เพลงติดลมตาลัย)

คำว่า "หนุกจัง" เป็นคำภาษาปาก มาจากคำว่า หนุกจัง

บอกกล่าวอยากจะป่าวประกาศ จะลงไทยรัฐโฆษณาหน้าปก ไม่มีอิฐก็เพราะยัง
ขาดเมื่อย ใครจะเห็นอกนอกจากเมื่อยเมื่อย

(เพลงเมื่อย)

คำว่า "อิฐ" เป็นคำภาษาปาก ภาษาแบบแผนใช้ว่า เงิน

อันให้แต่งงานหาเงินแป๊ะเจี๊ยะ มาให้อย่างเจี๊ยะทุนหัวถึงบ้าน

(เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ)

คำว่า "อย่างเจี๊ยะ" เป็นคำภาษาปากมาจากคำว่า อย่างนี้

ลูกสาวชวานาอยู่ไหน หิงนาไรปล่อยให้อ่องแม้ง สีมพ้อลิมแม่เปลี่ยนแปร
เปลี่ยนแปลง ข้ายากหมากแพงใครมีแรงอย่าขายน

(เพลงพ้อแก่แม่เฒ่า)

คำว่า "อ่องแม้ง" เป็นคำภาษาปาก หมายถึง รกร้าง , ว้างเปล่า

นอกจากนี้ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ยังปรากฏการใช้ถ้อยคำภาษาปาก
ระดับธรรมดาอีกเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะผู้ฟังเพลงลูกทุ่งส่วนมากมักเป็นชาวบ้านและชาว
ชนบท กอปรทั้งผู้ประพันธ์ก็มีพื้นเพมาจากชนบท ภาษาที่ใช้ในบทเพลงจึงเป็นภาษาพื้น ๆ แบบ
ชาวบ้านที่ฟังเข้าใจง่ายและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชาวบ้าน การใช้ภาษาปากจึง
สามารถสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจสารของบทเพลงได้ชัดเจน รวดเร็วและเข้าถึงอารมณ์เพลงได้ดี อีกทั้ง
ง่าย เมื่อจะนำไปขับร้องตาม

1.1.2 การใช้คำภาษาปากระดับคำหยาบ

คำหยาบ ตามความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.

2525 หมายถึง คำไม่สุภาพเป็นคำภาษาพูดที่ต่ำกว่าภาษามาตรฐาน คำหยาบมักมีลักษณะค่อนข้าง
ก้าวร้าว รุนแรง เพื่อสื่อสารให้ผู้ฟังรู้สึกถึงความโกรธ เกลียด เคียดแค้น กดดันหรือไม่พอใจออก
มาอย่างตรงไปตรงมา ได้แก่ จี๊จ๋า ขวดยะยำ ตัวอ้อปรี๊ย ทุเรศ สาระแน แส่ หนักบาล ห่วย

ละเออะ ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ไม่จำเป็นต้องหย่า เป็นจู้จ้านานแล้วน้อง เมื่อจนเหลือจะทน เรื่องลับคนหน้า
มนเกล้าคล่อง เรียงลำดับพี่น้องพ่อแม่ข้างฝ้ามืดดำ ทำเป็นผู้ดีจำไม่น่าจะมอง

(เพลงน้ำพริกถ้วยเก่า)

คำว่า "จู้จ๋า" เป็นคำหยาบที่ผู้กล่าวด้วยอารมณ์โกรธ หมายถึง ทาส , ผู้รับใช้

อดรักนั้นไม่ยักกะดิน อดรินนี้ซิกแล้ววัย อดเหล้าเรากองท้องแห้ง เป็นโรคลงแดง
แทรกแซงคงช่วย ถ้าได้สักกึ่งพองพองวย เพิ่มอีกก็ชักกระช่มกระชวย เมียพูด
ไม่สวยเดี่ยวชวยระยำ

(เพลงสุราพาไป)

คำว่า "ชวยระยำ" เป็นคำหยาบ ใช้คำว่าด้วยความไม่พอใจอย่างรุนแรง หมายถึง
เคราะห์ร้าย

รู้มากอยากมากไม่รักดี ตัวอภัยร้ยคอยชักใย

(เพลงแพ้นมีชู)

คำว่า "ตัวอภัยร้ย" เป็นคำหยาบที่ใช้คำว่าด้วยอารมณ์โกรธแค้นอย่างรุนแรง หมายถึง
ชั่วช้า, คำช้า เลวทรามหรืออ้อมงอกล

ผีเข้าผีออกผีหลอกไม่เลือกเวลา ผีในป่าช้าเดี๋ยวนี้ไม่มีความหมาย ผีเข้าไม่ยักกะบอก
อีตอนผีออกร้องโวยวาย มีหมดยางอาย วุ่นวายน่าสังเวช ผีอดผีเอดส์ ทุเรศทุเรศ
น่าสมเพชประเทศไทย

(เพลงผีเข้าผีออก)

คำว่า "ทุเรศ" เป็นคำหยาบ ใช้พูดเมื่อต้องการ ดูหมิ่นเหยียดหยาม หมายถึง น่ารังเกียจ,
ไม่น่าชื่นชม, แย่มาก

แม่ดอกกระถิน ลืมหญ้าลืมดินลุ่มหลง อดเอาจรดทรงวงงหนักหนา กระเดะ
กระเดะทำสาระแนกะชา แก่แดดแก่ลมเป็นดาวสังคมหน้าหนา โอ้ที่รักจากรากาไม่มี

(เพลงแก่แดดแก่ลม)

คำว่า "สารแน" เป็นคำหยาบ หมายถึง แต่ไม่เข้าเรื่อง

หนอยแนะ หนอยแนะ พ่อแม่แม่งอนชะมัด กอยแอบมีนัด มีนัดควงแขนแฟนใหม่
หนอยแนะ หนอยแนะ ชอบแสบเป็นคนร่อยใจ ต่อหน้าดั่งผ้าพับไว้ลับหลังทำได้ทำดี

(เพลงดีแตก)

คำว่า "แ่" เป็นคำหยาบ หมายถึง เสือก, เข้าไปเกี่ยวข้องกับ

ไม่เคยขี้เมาจนถึงคลาน มันหนักบาลคุณท่านตรงไหน

(เพลงไกรว้าเข้ามา)

คำว่า "หนักบาล" เป็นคำหยาบ หมายถึง เกี่ยวข้อง , เตือคร่อน

ไม่ต้องพูดกันให้มันเลอะเทอะ ถ้าห่วยก็ช่างข้าเถอะไม่ต้องสะเออะมาพูดมาจา

(เพลงช่างข้าเถอะ)

คำว่า ห่วย และ สะเออะ เป็นคำหยาบ ที่ผู้กล่าวด้วยอารมณ์โกรธหรือไม่พอใจอย่างรุนแรง คำว่า "ห่วย" หมายถึง ไม่ดี ไม่มีค่า และ "สะเออะ" ใ้ว่า เสนอหน้า

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบว่า ผู้ประพันธ์ใช้ภาษาปากระดับธรรมดาที่ใช้กันปกติทั่วไปและภาษาปากระดับคำหยาบเมื่อต้องการจะคำหยาบ ต่อว่าหรือมีความแค้นเคืองต่อผู้ที่เอ่ยถึง การใช้ถ้อยคำประเภทนี้มักปรากฏในบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่ผิดหวังหรือเป็นการตัดพ้อต่อว่า เสียดสีผู้หญิงหรือคนรักที่มารักหลอกลวง

1.2 คำสแลง

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กล่าวถึงคำสแลงว่า "คำสแลง หมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับกันทั่วถูกต้องตามหลักภาษา" (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 780) คำสแลงหรือบางครั้งมีผู้เรียกว่า คำคะนอง เป็นภาษาที่จัดอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐาน มีใช้ภาษาที่สุภาพแต่ก็มีใช้คำหยาบ แต่กระนั้นคำสแลงก็ยังเป็นภาษาที่ได้รับความสนใจและมีผู้นิยมนำมาใช้กันอย่างกว้างขวาง ปัจจุบันมีการใช้คำสแลงกันทั่วไปเพราะมีสื่อมวลชนเป็นผู้เผยแพร่ ทำให้เข้าใจความหมายกันอย่างทั่วถึง แต่จะเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม

แน่น้อย บุญเนตร (2529 : 77-78) ได้ศึกษาวิเคราะห์ เรื่องคำคะนองในหนังสือ พิมพ์รายวัน ระหว่างปี พ.ศ. 2521 - 2525 ผลการวิจัยลักษณะของคำคะนอง พบว่า คำคะนองมีลักษณะแตกต่างกันโดยจำแนกได้ 5 ประการ คือ

1. คำที่เกิดใหม่ เป็นคำที่สร้างจากการประสมเสียง ซึ่งทำให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึกทั้ง ในทางดีและไม่ดี เสียงของคำจะให้อารมณ์ความรู้สึกได้ชัดเจน เช่น

ทุ่มปรับปรุงมิลิควิลลาลับ เปลี่ยนระบบแสง สี เสียงให้เนียนกว่าเก่า

คำว่า “เนียน” หมายถึง ดีเยี่ยม

เสลอ เป็นอันมาก

คำว่า “เสลอ” หมายถึง เชอ ไม่รู้เรื่อง

2. คำที่เปลี่ยนเสียงไปจากคำปกติ คำปกติมักมีความหมายที่ดี รุนแรงหรือความหมายกลาง ๆ แต่เมื่อเปลี่ยนเสียงให้เพี้ยนไปบ้าง ทำให้คำนั้นกลายเป็นคำคะนองที่ให้ความรู้สึก อ่อนลงหรือมีสำเนียงขบขันขึ้นหรือมีสีสันชีวิตชีวาขึ้นกว่าเดิม ซึ่งมีการเปลี่ยนที่เสียงสระ เสียงพยัญชนะต้น-ท้าย เพิ่มพยางค์ ย่อคำ และออกเสียงเน้น เช่น

เดือนเอาไว ในฐานะคนเบี่ยเบี่ยเหมือนกันนะ

คำว่า “เบี่ย” หมายถึง เปื่อ

อะหย่อยจริงนะดารา

คำว่า “อะหย่อย” หมายถึง อร่อย

3. คำที่เปลี่ยนความหมาย คำกลุ่มนี้จะมาจากคำปกติ ซึ่งมีความหมายตามพจนานุกรม แต่นำมาใช้ในความหมายพิเศษเฉพาะกลายเป็นคำคะนองไป เช่น

คนเดียวฟาดชะทุกตำแหน่ง

คำว่า “ฟาด” หมายถึง รับตำแหน่ง

ยกเลิกสนามม้า เจอเส้น

คำว่า “เส้น” หมายถึง ผู้ที่คอยช่วยเหลือ

4. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ จะเป็นคำที่ยืมภาษาอื่นมาใช้ในความหมายเฉพาะ เช่น

กระบวนเรื่องที่สร้างความปวดเซด เพ็ลยฮาร์ทได้ง่ายที่สุด เห็นจะได้แก่เรื่องโทรทัศน์

คำว่า “เซด” และ “ฮาร์ท” มาจากภาษาอังกฤษ หมายถึง สี่ระยะ , หัวใจ

จะเป็นฝ่ายค้านหรือจะเป็นเบ้รัฐบาล

คำว่า “เบ้” มาจากภาษาจีน หมายถึง คนรับใช้

5. คำที่เปลี่ยนวิธีเปลี่ยนคำตามหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ วิธีการเปลี่ยนตามหลักไวยากรณ์อังกฤษ คำนามเอกพจน์ให้เป็นพหูพจน์ใช้ “s” เติมท้ายคำ คำคะนองเหล่านั้นก็เปลี่ยนแบบโดยการเติม “s” ในคำกริยาหรือกริยาวิเศษณ์ เช่น กลุ่มส์ ยากส์ มินส์ มั่นส์ ซ่าส์ เป็นต้น

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้คำสแลงหลายลักษณะ ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

1.2.1 คำที่เปลี่ยนความหมาย

คำสแลงกลุ่มนี้จะมาจากคำภาษาปักษ์ที่มีความหมายปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 แต่นำมากำหนดความหมายขึ้นใหม่เป็นพิเศษเฉพาะ เพื่อให้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ คั่ว จับฉ่าย จ้ำจ้ำไซ ดั้น ถอน เบี้ยว แป้ว พะโล้ สะเต็ด แหยม มั่ว ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

อยากเจอรู้จักขอสมัครเป็นทาสงราม กำแพงรักกันกลาง ศาสนาขวางใจก็ตาม
ขอตัวแหยมไม่หวงห้าม ที่จะพยายามติดตามตัวแหยม

(เพลงแหยมจ๋า)

คำว่า "คั่ว" ในที่นี้หมายถึง ระบาย คิดตามอย่างใกล้ชิด

วันนั้นเจอเธอดูเอ้อเธอรายรัก จะทักทราญวักก็กลัวจะไม่เข้าที่
เธอคงผู้ชาย เธอจับฉ่ายสินดี อ้อล่อกะหลอกกะหลี่ เอ๊ะเศรษฐีที่ไหนกัน

(เพลงจับฉ่าย)

คำว่า "จับฉ่าย" ในที่นี้หมายถึง มากรัก มีความสำส่อนทางเพศ

จ้ำจ้ำไซเงินหมดเท่าไรแค่ไหนไม่กลัว เศรษฐีคนดีคนชั่ว จ้ำจี้กันมั่วไม่กลัวโทษทัณฑ์
บางรายถึงกับติดคุก หลายรายยังถูกประหาร

(เพลงจ้ำจ้ำไซ)

คำว่า "จ้ำจ้ำไซ" ในที่นี้หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์

แล้วตั้งเบียร์มากินให้มันดินคาแก้ว คนนอกหักคนรักคนรักเปลี่ยนใจ

(เพลงผิดเผด็จเมา)

คำว่า "ดิน" ในที่นี้หมายถึง เมฆจนฟูบหลับไป

อดเหล่านี้อันชุ่มชื้น ต้องถอนอีต่อนก่อนแจ้ง

(เพลงสุราพาไป)

คำว่า "ถอน" ในที่นี้หมายถึง ดึงเหล้าอีกต่อเนื่องกันไปให้เมา เพื่อให้ลืมความทุกข์

เพื่อนเอ๋ยเพื่อนพวกพ้อง เพื่อนรักนักร้อง ลูกน้องยังเบียด

(เพลงเพื่อนเราเผาเรือน)

คำว่า "เบียด" ในที่นี้หมายถึง ไม่ซื่อสัตย์ ไว้วางใจไม่ได้

หัวใจชายแป้วความเป็นหนุ่มหนีอยู่ปลายแถว พี่ชายแก่แล้วจริง ๆ หรือเรา

(เพลงกางใบสู่ลม)

คำว่า "แป้ว" ในที่นี้หมายถึง อาการที่รู้สึกใจหาย เสียใจ หวนใจขึ้นทันทีที่แลหายไปแล้ว

ขอโทษที่ทูนหัวที่น้องได้ผิวไร ๆ อีกหนอยเจ้าเป็นพะโล้หมดงาม

(เพลงประสาธเสียดเพราะเมียสาว)

คำว่า "พะโล้" ในที่นี้หมายถึง อ้วนหรือมีน้ำหนักมากจนรูปร่างไม่ได้สัดส่วน โดยแฝงความรู้สึกเย้ยหยัน

ผมรักเพื่อนเป็นพิเศษ เพราะคุณเป็นเพื่อนต่างเพศที่สวยสะเดิดน่าดู

(เพลงเพื่อนต่างเพศ)

คำว่า "สะเดิด" ในที่นี้หมายถึง มาก ยอดเยี่ยม เป็นเลิศ โดยแฝงความรู้สึกชมเชยยกย่อง

ไม่อยากจะสูงลิ่วถึงดาวโดนทอดทิ้งชอกช้ำอน ไม่อยากจะแหยมคุณนายโรงแรมเร้าร้อน

(เพลงแค้นแดกแกล้ม)

คำว่า "แหยม" ในที่นี้หมายถึง ยุ่งเกี่ยว เกี่ยวข้องด้วย

ตัวซีท่ารู้มรรม ชอบอำผู้ชายไม่อายุฝูงชน ... ก็แม่คนหน้าด่าน เอามัวกันให้ดื่มด่ำ

(เพลงเกลียดเข้ากร้าน)

คำว่า "มั่ว" ในที่นี้หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันทางเพศ

นอกจากนี้ยังพบคำสแลงที่เป็นคำประสม คือ การนำคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกัน เพื่อให้เกิดความพิเศษเฉพาะขึ้น ได้แก่คำว่า ขาอ่อน ก้นชน ต้มยำ ทอดหุ่่น น้ำยา เวทีมวย ห้อง วิตทอง ฟักไข่ แหกตา ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

จะซื้อขาอ่อนไว้อ่อนโอ้ จะซื้อทรงโตโตไว้ออยพัควี

(เพลงอย่าให้เราขายบ้างก็แล้วกัน)

คำว่า "ขาอ่อน" ในที่นี้หมายถึง หญิงสาว

ขึ้นโชว์เซฟแหม่อดก้นชน ดอกปทุมเน้อออกท่วมทัน

(เพลงใส่ย่าซ่า)

คำว่า "ก้นชน" ในที่นี้หมายถึง ทรวงอก, ถัน

ไปเถอะเชิญไปเธออยากไปไหนก็เชิญ ไปอยู่กับคนมีเงินหรือใครจะเชิญไปต้มยำ

(เพลงตัดหางปล่อยวัด)

คำว่า "ต้มยำ" ในที่นี้หมายถึง ถูกหลอกลวงไปในทางที่เสียหาย

ผมเจอดีไม่มีอาเสียหุ่่น ไยถึงทอดหุ่่นให้พี่ต้องอาทร

(เพลงแม่นาน้อยดินดี)

คำว่า "ทอดหุ่่น" ในที่นี้หมายถึง ปล่อยตัวให้ชายเซยชม

รักพ้อม่ายเมียเปลอทรามเซยพี่ไม่มีคันทา จะปล่อยแก่ชักที่ถ้าเจอดี ๆ อาจมีน้ำยา

(เพลงพ้อม่ายเมียเปลอ)

คำว่า "น้ำยา" ในที่นี้หมายถึง ความสามารถในทางเพศ

เอ้าหุ่สาให้อัว เป็นอย่างไรบ้างล่ะว่าแล้วน้องแก้วแตกแฉาใจใหม่ หนุ่มบ้านนาอย่างพี่
น้องเจ้าไม่วอรรีชอบฟรีไซส์ อยากขึ้นเวทีมวยห้อย ให้เขาวิตทองนับเท่าไร่ อายเขา
ใหม่อายเขาใหม่ ต้องมาแอบฟักไข่ใกล้ ๆ บ้านเรา

(เพลงหุ่สาให้อัว)

คำว่า "เวทิมวยห่อง" ในที่นี้หมายถึง โรงแรม ห้องนอน

คำว่า "วัดทอง" ในที่นี้หมายถึง การร่วมประเวณี

คำว่า "ฟักไข่" ในที่นี้หมายถึง กลอดบุตร

รักน้องฟุ่มเฟือยจนพี่เมื่อยหัวใจ ย้อนยอกย้ายย้ายรักไวไฟ ออเซาะที่ไรประเดี้ยวใจ
ก็แตกตา

(เพลงแตกตา)

คำว่า "แตกตา" ในที่นี้หมายถึง หลอดกลวง

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มีคำสแลงที่มีลักษณะเป็นวลีหรือประโยค
ได้แก่ เก้มชะมัดยาด บ้อท่า บาดลูกกะตา ปวดกะโหลก มันส์ถึงแก่น ยวนเข้าไส้ มรสุม
มันแซว ล้มหล่น ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

จ้เกียจระทมขมขื่นผืนทนอดอัด ถมเท่าไรวุ่นรู้จักเต็ม เพราะใจเธอเต็มชะมัดยาด

(เพลงตัดหางปล่อยวัด)

"เต็มชะมัดยาด" หมายถึง ไม่ยอมเสียเปรียบใครง่าย ๆ

เมียสองต้องห้ามเมียสามไม่ดี ดังชาลวันเมียสี่มอดม้วยชีวีบ้อท่า

(เพลงเลือดไทยโก้น)

"บ้อท่า" หมายถึง ล้มท่า หดหนทาง

แม้อยอดยาก็อยากเป็นเศรษฐีทั้งพี่ทั้งพี่ดีกว่า อยากซื้อรถเก๋งร้องเพลงในบาร์ จะได้
บาดลูกกะตาจะได้ราคาแพง ๆ หากใครเขาดีเกินพี่ใจพี่นี้ไม่ขอแข่ง

(เพลงดีแตก)

"บาดลูกกะตา" หมายถึง สะดุดตา

จะให้เล่นดนตรีก็กลัวลูกมีเมียไว เดี่ยวไม่ได้บวชแล้วพ่อจะปวดกะโหลก

(เพลงพะอืดพะอม)

"ปวดกะโหลก" หมายถึง รู้สึกยุ่งยากใจ กลุ้มใจ รำคาญใจ

หากดังอีกทีได้อีกครั้ง ดาวค้างฟ้าคราวนี้หนา ย่ำว่ากันมันส์ถึงแก่น

(เพลงเก็บกด)

"มันส์ถึงแก่น" หมายถึง สนุกมาก

ไม่ยากดีไม่ยากถองน้องสักเท่าไร แต่น้องลยวนเข้าไส้ พี่ทนไม่ไหวจึงได้คบดี

(เพลงคบหัวอุบหลัง)

"ยวนเข้าไส้" หมายถึง พุดก่อกวนโทสะ

คิดถึงแม่แก่ก็ตายแล้ว เพราะมรสุมมันแซวเสียจนล่องจุ่น

(เพลงพะว้าพะวง)

"มรสุมมันแซว" หมายถึง เกราะห่วย

อยากเจอรักแท้ก็ตอนแก่ ๆ แก่จน ออกกรอบมาหลายครั้งชายยังไม่บ่น
สู้แดดสู้ฝนอยากเจอสมหล่น ต้องทน ต้องทน

(เพลงกางใบสู่ลม)

"สมหล่น" หมายถึง ได้ครองรักหญิงสาวโดยไม่ได้ตั้งใจหรือคาดหวังไว้ก่อน

1.2.2 คำที่เกิดใหม่

คำสแลงกลุ่มนี้เป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่จากการประสมเสียง ซึ่งเป็นคำที่ไม่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 โดยเลือกหาคำที่แปลกใหม่มาใช้แล้วนำมากำหนดให้มีความหมายเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้เพราะต้องการใช้ภาษาให้สะดุดหูและดึงดูดความสนใจ ได้แก่คำว่า กิ๊กก๊อก งี่เง่า จีบจ้อย แซ่ก๊ะเต๊ะ จ๊ะเต๊ะ ปิ้ง สบิ๊ม หน่อมแน้ม ออมชอม อื้อซ่า ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

พี่มันกิ๊กก๊อกถึงยิมไม่ออกแล้วนวลจันทร์ อยากตามถึงบ้านกลัวอายุสั้นเกินไป

(เพลงทำดีที่เหลว)

คำว่า "กิ๊กก๊อก" เป็นคำกริยา หมายถึง ไม่มีคุณค่า ไม่มีราคา ไม่มีสง่าราศี

ขอโทษที่ทุนหัวที่น้องได้หัวเง่า หน้าเง่าเง่าหัวต้องเมาทุกที

(เพลงประสาทเสียเพราะเมียสาว)

คำว่า "เง่า" เป็นคำกริยา หมายถึง โง่มาก

เมียจำหัวขอเวลาเมียหน่อย พี่ดื่มแต่น้อยเรื่องจิบจ้อย สบายใจ

(เพลงรักเมียเสียเหล้า)

คำว่า "จิบจ้อย" เป็นคำวิเศษณ์ขยายนาม "เรื่อง" หมายถึง เล็กน้อย

หน้ากว่าเสียจริงน้องพี่ ไม่ได้ไม่ดีหรอกน่า แข่งกะเต๊ะขี้เต๊ะกวนตา หน้ายักษ์เฉื่อยชักชินชา

(เพลงหน้ากว่า)

คำว่า "แข่งกะเต๊ะ" เป็นคำกริยา หมายถึง สวดยะดูดตา งามบาดตา

คำว่า "ขี้เต๊ะ" เป็นคำกริยา หมายถึง วางท่า วางมาด เย่อหยิ่ง

ฐานะไม่คู่ควรยอดหญิง ถึงรักน้องจริงคงไม่ได้ปึงกับนวนน้อง

(เพลงสุดแสนเสียตาย)

คำว่า "ปึง" เป็นคำกริยา หมายถึง รักใคร่ชอบพอเมื่อแรกพบ สมหวัง ถูกชะตา

ไม่ต้องเป็นเมียน้อย เพียงแต่นอนคอยถืออกเวลา หากเมียพี่ไม่มา น้องยาสปีมสบาย ๆ

(เพลงพอม่ายเมียผลอ)

คำว่า "สปีม" ในที่นี้ หมายถึง สนุก สมหวัง

ไม่ใช่พระอิฐพระปูนจะอย่ามาปลุกพระกันทางอ้อม ไม่ใช่พระพยอมอย่าหน่อมแน้ม

หนอยเลยน้อง

(เพลงรักก็บอกไม่รักก็บอก)

คำว่า "หน่อมแน้ม" เป็นคำกริยา หมายถึง ทำตัวเหมือนเด็ก แสร้งทำไม่รู้ประสา

น่าเอ็นดู

เกิดเป็นคนจกก็ต้องทนอดอ้อมแต่งตัวอ้อมหอมยอมทนทุกข์ได้

(เพลงทุกข์ร้อยแปด)

คำว่า "ออมซอม" ในที่นี้หมายถึง ซอมซ่อ ซะมุกซะมอม

แฟนเพลงก็เยอะคืดูเอาเดอะอื้อซ่าไม่ใช่เล่นตัวหрокหนา

(เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ)

คำว่า "อื้อซ่า" เป็นคำวิเศษณ์ขยายนาม "แฟนเพลง" หมายถึง จำนวนมาก มากมาย

1.2.3 คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

คำสแลงกลุ่มนี้เกิดจากการนำคำภาษาอื่น เช่น ภาษาอังกฤษหรือภาษาจีน มาใช้ทับศัพท์ แต่กำหนดความหมายเฉพาะขึ้นใหม่หรืออาศัยความหมายเดิม ได้แก่ ช็อต ดีกรี แฟน ล็อก แอ็ก ไฮเทค ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ไส้ยั่วใจเข้าใจหวานจ้อยหวานจ้อย สวยเซ่งน่าชื้อต๋นากอดเกี้ยวก้อย

(เพลงไสยซ่า)

คำว่า "ชื้อต๋น" มาจากคำภาษาอังกฤษ "shot" ในที่นี้หมายถึง น่ายุ่งเกี่ยว น่ามีความสัมพันธ์ด้วย

ถึงตอนว่างงานเมาซึกที่ ถึงแก่ดีกรีไม่ตีตรงไหน

(เพลงใครว่าข้าเมา)

คำว่า "ดีกรี" มาจากคำภาษาอังกฤษ "degree" ในที่นี้หมายถึง การชอบดื่มสุรา

พี่ไต่ยีนเขาเลื้อวอ้นงันหรือคือยอดหญิงจอมแก่น ขอสมัครเป็นแฟนนะน้องจอมแก่น

(เพลงจอมแก่น)

คำว่า "แฟน" ย่อมาจากคำภาษาอังกฤษ "fanatic" ในที่นี้หมายถึง คู่รัก คนรัก

ไม่ต้องเป็นเมียน้อย เพียงแต่นอนคอยล็อกเวลา

(เพลงพอม่ายเมียเพลอ)

คำว่า "ล็อก" มาจากคำภาษาอังกฤษ "lock" ในที่นี้หมายถึง กำหนด

คุณปู่คุณย่าคุณอาคุณพี่มาชีจะแจก นั้นคุณน้าอาม้าอาหมวย คุณลุงคุณป้าคุณอาด้วยช่วย
รับอย่าแอ็ค

(เพลงแจกฟรี)

คำว่า "แอ็ค" มาจากภาษาอังกฤษ "act" ในที่นี้หมายถึง วางท่า ถือตัว

วัยเอี้ยวัยเรถึงวันจะเฒ่าก็ไฮเทค ไบหน้าชราลัยนตาเด็ก

(เพลงกางใบสู่ลม)

คำว่า "ไฮเทค" ย่อมาจากคำภาษาอังกฤษว่า "high technology" ในที่นี้หมายถึง ทัน
สมัย เทคนิคดี มีความสามารถ

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบว่า ผู้ประพันธ์นิยมนำคำสแลง
มาใช้ในบทเพลงเป็นจำนวนมากถึง 74 เพลง ทั้งนี้เพื่อให้ทันสมัย แปลกหูและสื่ออารมณ์สนุก
สนาน ประชดประชัน เสียคดี ตลอดจนเลี่ยงการใช้คำไม่สุภาพ ชาย เมืองสิงห์ สามารถ
เลือกใช้คำสแลงได้อย่างเหมาะสม ทันสมัย

1.3 คำภาษาต่างประเทศ

คำภาษาต่างประเทศที่นำมาแทรกไว้ในบทเพลง มีลักษณะเป็นการทับศัพท์ คือ
การรับเอาคำภาษาต่างประเทศเหล่านั้นมาใช้โดยวิธีถ่ายเสียง แต่ถอดตัวอักษรด้วยตัวอักษรไทย
ส่วนมากเป็นคำหรือวลีและประโยคง่าย ๆ ที่ทราบความหมายกันโดยทั่วไป แม้คนในระดับชาว-
บ้านก็สามารถเดาความหมายได้ไม่ยากนัก เพราะปรากฏทางสื่อมวลชนต่าง ๆ อยู่เสมอ

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้คำยืมภาษาต่าง
ประเทศ 2 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษและภาษาจีน ดังนี้

1.3.1 การใช้คำยืมภาษาอังกฤษ

การใช้คำยืมภาษาอังกฤษในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มีลักษณะ
เป็นการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษแทรกในคำร้อง คำภาษาอังกฤษที่ใช้มีทั้งคำนามคำกริยาและ
คำวิเศษณ์ นอกจากนี้ยังปรากฏการใช้วลีและประโยคภาษาอังกฤษง่าย ๆ บ้างเล็กน้อย ดังนี้

1) คำยืมภาษาอังกฤษชนิดคำนาม ได้แก่

กะรัต คอรัปชั่น กลั๊บ ผับ บาร์ ซแล็ค ซอส เซฟ เซ็กส์
คิว บังกะโล บังเกอร์ เบียร์ พาร์ทเนอร์ พาสปอร์ต แฟชั่น แฟลต ม็อบ ไมค์ สปริต

สเก็ต ครีม ลิปสติก สไตล์ ออกเทน ไชเรน กังเคิ้ล ฮันนีมูน ไอเดียร์ ไฮเดิ้ล
ดังบทเพลงต่อไปนี้

เห็นรอยก้นไวไล่แหวนเพชร ดูตำรายสวสตะเด็ดเจ็ดกระรัตเขี้ยวหนา

(เพลงตูกก่อนห้าม)

คำว่า "กระรัต" มาจากคำภาษาอังกฤษ karat หมายถึง หน่วยมาตรวัดคุณภาพของทอง
หรืออัญมณี

ใคร ๆ ที่เชื่องเรื่องอำนาจ หยุตโกงชาติคอร์รัปชั่น เลิกแบ่งชนแบ่งชั้น แบ่งพรรค
แบ่งมารกรรมาชน

(เพลงอนาคคของชาติ)

คำว่า "คอร์รัปชั่น" มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "corruption" หมายถึง การทุจริตในวง
ราชการหรือการฉ้อราษฎร์บังหลวง เพลงอนาคคของชาติ ผู้ประพันธ์ต้องการเรียกร้องให้พวก
นักการเมืองหรือผู้มีอำนาจในการบริหารประเทศหยุดการทุจริต รับสินบน

อายุอานามของเรามันเข้ารอบสี่ชักโมโหเจ้าวันเดือนปี ไม่น่ามาหนีดัวเราเดียนที่หน้า
เจ้าตีนกาชักมากกว่าเก่า คิดไม่ตกกุมอกตัวเรา ต้องหันหน้าเข้าพึ่งคลับผับบาร์

(เพลงกางใบสู่ลม)

คำว่า "คลับ" มาจากคำภาษาอังกฤษ "club" หมายถึง สโมสร , สถานบันเทิงในเวลา
กลางคืน

คำว่า "ผับ" มาจากคำภาษาอังกฤษ "pub" หมายถึง ร้านเหล้าเล็ก ๆ

คำว่า "บาร์" มาจากคำภาษาอังกฤษ "bar" หมายถึง ร้านขายเครื่องดื่ม

เพลงกางใบสู่ลม ผู้ประพันธ์ต้องการชี้ให้เห็นถึงการแก้ปัญหาของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน
กัน เช่น เมื่อมีสิ่งกีดขวาง บังคนอาจหาทางออกด้วยการไปตามสถานบันเทิงเรีงมย์เพื่อหา
ความสนุก เพลิดเพลินและดื่มสุรา

เด็ก ๆ ไขได้ผู้ใหญ่ไขดี ทานองหายพี เอานี้ชแล็ค

(เพลงแจกฟรี)

คำว่า "ชแล็ค" มาจากคำภาษาอังกฤษ shellac หมายถึง น้ำมันชักเงา

ผัดพริกกะเพราหนึ่งจาน ใส่น้ำมันงาจนล้นถ้วย
นางสองใจต้องเกล้าพริกไทยจิ้มซอส

(เพลงผัดเผ็ดขี้เมา)

คำว่า "ซอส" มาจากคำภาษาอังกฤษ sauce หมายถึง เครื่องชูรส

สามวันเป็นขี้เปิด เจ็ดวันแจ่มจันทร์สูงจอม เพราะไข่ของปลอมย้อมนวลยั่วชวนสง่า
แต่งหน้าทาเล็บเสริมเซฟแพง ๆ แต่งคิ้วเขียนตา คั่นตอนเช้าขึ้นมา ล้างหน้าเหี่ยววัน
จนจอม

(เพลงสามวันเป็นขี้เปิด)

คำว่า "เซฟ" มาจากคำภาษาอังกฤษ shape หมายถึง รูปร่าง

เรื่องเมียเรื่องเล็ก รับรองไม่เซ็กส์ไม่ยอมล่าสอน กอดเมียไม่อุ่นกว่าหมอน
อย่ามาทำคอนคุณต้องรอคิว

(เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ)

คำว่า "เซ็กส์" มาจากคำภาษาอังกฤษ sex หรือ sexy หมายถึง ความยั่วชวนทางเพศ

คำว่า "คิว" มาจากคำภาษาอังกฤษ queue หมายถึง การเข้าแถวตามลำดับ

ไหนด่านอนบังกะโลชั้นหนึ่ง บ้านบึงจะไม่กลับมา

(เพลงแม่ผัดคบในตม)

คำว่า "บังกะโล" มาจากคำภาษาอังกฤษ bungalow หมายถึง เรือนพัก

ในป่าดอนนอนเพื่อ แอบบังเกอร์ระทมตรม

(เพลงเสียงสะท้อนจากชายแดน)

คำว่า "บังเกอร์" มาจากคำภาษาอังกฤษ bunker หมายถึง หลุมหลบภัยใต้ดิน

ผมมันกลุ้มร้อนพักผอนขอรับ เห็นใจเถิดครับเรื่องเบียร์เรื่องเหล้า

(เพลงใครว่าขี้เมา)

คำว่า "เบียร์" มาจากคำภาษาอังกฤษ beer หมายถึง เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ชนิดหนึ่ง

คุณปู่คุณย่าคุณลุงคุณป้า คุณตาคุณยาย ลืมแล้วหรือไรหรือมีหลานใหม่เดี๋ยวนี้
พาร์ทเนอร์ที่รักอย่างพึงรับผลึกไมตรีลองมารักอีกซักที เดี่ยวนี้มีดีไม่ແກຕາ

(เพลงมาลัยน้ำใจ)

คำว่า "พาร์ทเนอร์" มาจากคำภาษาอังกฤษ partner หมายถึง คู่ขา
ไม่มีพาสปอร์ตเที่ยวให้เขากอดโอบน่าเกลียด

(เพลงอีลูนอยแนก)

คำว่า "พาสปอร์ต" มาจากคำภาษาอังกฤษ passport หมายถึง หนังสือเดินทางไปต่างประเทศ

แฟชั่นของผู้ชายชอบหลายเมีย สีธรรมเสื่อมเสียคำเดียวเกินเหตุ

(เพลงแฟชั่นมีชู)

คำว่า "แฟชั่น" มาจากคำภาษาอังกฤษ fashion หมายถึง ความนิยม

อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน จะสร้างหลักฐานให้มันโอ้อ่า มีแฟลตชั้นดีระฟ้า
มีบ้านเรือกสวนไร่นา

(เพลงอย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน)

คำว่า "แฟลต" มาจากคำภาษาอังกฤษ flat หมายถึง ห้องชุดหนึ่งรวมอยู่ในตึกหลังใหญ่สำหรับให้เช่าอยู่

อย่าก่อสร้างการณ์ เลิกสร้างสถานการณ์ ก่อม็อบปลุกปั่นปัญญาชน

(เพลงอนาคตของชาติ)

คำว่า "ม็อบ" มาจากคำภาษาอังกฤษ mob หมายถึง กลุ่มคน ฝูงชนที่ก่อจราจล

มือถือไมค์ไฟส่องหน้ามานับนับ ตื่นแล้วหลับหลับแล้วตื่นแทบจะยืนไม่ไหว

(เพลงลูกทุ่งมาราธอน)

คำว่า "ไมค์" เป็นคำนามย่อมาจากคำภาษาอังกฤษ "Microphone" หมายถึง เครื่องช่วยขยายเสียง

เมียสองต้องห้ามเมียสามไม่ดี ตั้งชาวันเมียสี่มอดม้วยชีวิ้อท่า สมัยนี้สปริตภาวะ
มลพิษช่วยพา มนุษย์หยุดยั้งขึ้นลงตรงหว่าง รากะปะหน้าค้มหาไม่แน่นอน

(เพลงเลือดไทยโก๋ชน)

คำว่า "สปริต" มาจากคำภาษาอังกฤษ spirit หมายถึง จิตใจ , น้ำใจ

นุ่งสะเก็ดเงินกราย   เข้า ๆ ชูดลาย สาย ๆ สี่ปูนแห้ง
ครีมพอกหน้ามัน ๆ   ปากของนวลจันทร์ทาลิปสติกแดง ๆ

(เพลงชวานาหน้าดำ)

คำว่า "สะเก็ด" มาจากคำภาษาอังกฤษ skirt หมายถึง กระโปรง

คำว่า "ครีม" มาจากคำภาษาอังกฤษ cream หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะเหลวขาว

คำว่า "ลิปสติก" มาจากคำภาษาอังกฤษ lipstick หมายถึง สีทาริมฝีปากให้มีสีคัน

เมียพี่มีชูชวบ้านรู้หรือเปล่า   ไม่เคยรู้ข่าวแพร่พราย
ผู้หญิงผู้หยั่งน้ข้างกระไร   ชอบเปลี่ยนสไตลไวไฟคันดี

(เพลงเมียพี่มีชู)

คำว่า "สไตล์" มาจากคำภาษาอังกฤษ style หมายถึง รูปแบบ

จะมีรักชัคน แม่หน้านมเล่นกลไม่เกือกล ใจเธอผสมออกเทน เปิดหวอไซเรนหัวซุกหัวซุน
(เพลงแม่ปัมทรยศ)

คำว่า "ออกเทน" มาจากคำภาษาอังกฤษ octane หมายถึง น้ำมันจำพวกเบนซินที่ใช้
กับเครื่องยนต์

คำว่า "ไซเรน" มาจากคำภาษาอังกฤษ siren หมายถึง กลายเสียงหวูด

น้องเป็นยูยี่ฟี่ก็อั้งเกิ้ล   อย่าเงินเลยแม่คุณ

(เพลงบุญสร้างปางไหน)

คำว่า "อั้งเกิ้ล" มาจากคำภาษาอังกฤษ uncle หมายถึง ลุง

คนจนทนทั้งรถเมล์เธอไปควงคนมีจีเก็งเท่   แอบไปอันนี้มูนกันทุกเที่ยวเมล์

(เพลงเขว)

คำว่า "ฮันนีมูน" มาจากคำภาษาอังกฤษ "honeymoon" หมายถึง ดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์
ไปเที่ยวหลังแต่งงาน

เขวามนุษย์สุดแสนประเสริฐกว่าสิ่งใด   หากหนักนิดเบาหน่อยแล้วโปรดจงให้อภัย
ด้วยถ้อยที่ด้อยอาศัยด้วยไอเดียร์

(เพลงตึงต้าง)

คำว่า "ไอเดียร์" มาจากคำภาษาอังกฤษ idea หมายถึง ความคิด , แผนการ
คงเที่ยวตามบาร์ตามคลับแล้วคงไปหลับบนโซฟาใหญ่

(เพลงบ้านนอกคอกนา)

คำว่า "โฮเต็ล" มาจากคำภาษาอังกฤษ hotel หมายถึง โรงแรม

2) คำยืมภาษาอังกฤษชนิดคำกริยา ได้แก่
แคร์ โชว์ เซ็น เบรก ฟลัก วอร์รี่ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ผัดคตหน้าเจ้าบ้านจ้อยอยู่กลางบึง   นึกถึงใครคนหนึ่ง
เจ้าจากบ้านบึงไปเมื่อวันก่อน   ยามเธอจะไป วาดท่ายไม้ทันทับเขี้ยวหล่อน
ถึงใครจะขอดจะก่อน   เจ้าหล่อนไม่แคร์ไม่แคร์

(เพลงแม่ผัดคตในคต)

คำว่า "แคร์" มาจากคำภาษาอังกฤษ "care" หมายถึง เอาใจใส่ ยีหระ กังวล
จิ้นโชว์เซฟแหมอวดคันชน   ดอกปทุมเนื้อออกท่วมท้น

(เพลงไสยงา)

คำว่า "โชว์" มาจากคำภาษาอังกฤษ show หมายถึง แสดงตัว , อวด
ใครจะรกรับสมัครไวไว   ส่งรูปถ่ายลายเซ็นใส่ซอง

(เพลงสุนัขไม่มีเจ้าของ)

คำว่า "เซ็น" มาจากคำภาษาอังกฤษ "sign" หมายถึง ลงนาม ลงชื่อ

ยามเมื่อขึ้นรถหรือลงเรือ   ล่องได้ไปเหนือหรือเดินเล่น
มือเราจำเป็นจำเป็น   จะเบรกจนเห็นใจบ้าง

(เพลงม้าของ)

คำว่า "เบรก" มาจากคำภาษาอังกฤษ "brake" หมายถึง ห้ามล้อ , หยุด

อยากเป็นเพื่อนปลอบยามทุกข์   กลัวจะไม่ฟลุคเพราะโดนลักไก่

(เพลงแม่คุณหนูหัว)

คำว่า "ฟลุค" มาจากคำภาษาอังกฤษ "fluke" หมายถึง บังเอิญ เเคราะห์ดี

สกุลหม่มนั่นผู้ดี   คงไม่วอร์รี่ที่เสียกรรมัง

(เพลงหม่มจำ)

คำว่า "วอร์รี่" มาจากคำภาษาอังกฤษ worry หมายถึง กังวล

3) คำยืมภาษาอังกฤษชนิดคำวิเศษณ์ ได้แก่ บิวตี้ฟูล ฟรี ดังบทเพลง
ต่อไปนี้

มารยาทหม่มงาม   ยามยิ้มยังเหลือทั้งเขี้ยวและใบ
โอ้บิวตี้ฟูลโนไล   เจ้าของหัวใจหม่มมีหรือยัง

(เพลงหม่มจำ)

คำว่า "บิวตี้ฟูล" มาจากคำภาษาอังกฤษ "beautiful" หมายถึง สวย,งาม

ถ้าพลาดไปตายฟรี ๆ หลงเพลินจ้ะจะเป็นผีเพนजर

(เพลงจ้ะจ้ะจ้ะ)

คำว่า "ฟรี" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำว่า ตาย มาจากคำภาษาอังกฤษ "free" หมายถึง ไม่
มีค่าตอบแทนใด ๆ

4) การใช้วลีและประโยคภาษาอังกฤษ ดังบทเพลงต่อไปนี้

อารมณ์เสียหรือมายเดียร์ของพี่ เจ้าขุนเคืองเรื่องใดทำไมไม่รู้ไม่รู้

(เพลงหน้าคั่ว)

คำว่า "มายเดียร์" เป็นวลีภาษาอังกฤษ "my dear" หมายถึง ผู้เป็นที่รัก ยอดรัก

แหม่มจำไอเลิฟมากกว่า แต่กลัวว่าจะผิดหวัง   กลัวแบกรักหนักอก
จนโบรกเคนฮาร์ทนอนน้ำตาหลัง

(เพลงแหม่มจำ)

คำว่า "ไอเลิฟยู" เป็นประโยคภาษาอังกฤษ "I love you" หมายถึง ฉันรักเธอ

คำว่า "โบรกเคนฮาร์ท" เป็นวลีภาษาอังกฤษ "broken heart" หมายถึง อักหัก , ผิดหวังเรื่องความรัก

เจ้าเบื่อถูกทู่้งก้อย่างกับพี่มายเลิฟอีสกอนฟรอมมีก็ยอมหยวน

(เพลงพะอืดพะอม)

คำว่า "มายเลิฟอีสกอนฟรอมมี" เป็นประโยคภาษาอังกฤษ "My love is gone from me" หมายถึง ความรักได้หลุดลอยไป

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบว่านิยมนำคำศัพท์หรือข้อความง่าย ๆ ในภาษาอังกฤษมาแทรกไว้ในเนื้อร้องเป็นจำนวนมากถึง 55 เพลง ทั้งนี้เพราะผู้ประพันธ์ต้องการให้มีความแปลกใหม่ ทันสมัย สะดุดหูและเร้าอารมณ์ผู้ฟังให้เกิดรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน นอกจากนี้ยังอาจช่วยให้เกิดสัมผัสคล้องจองกันหรือใช้เป็นคำตกจังหวะของคนตรีได้

1.3.2 การใช้คำภาษาจีน

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏการใช้คำทับศัพท์ภาษาจีนปะปนอยู่ในบทเพลงบ้าง ส่วนมากจะเป็นคำที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน ซึ่งคนทั่วไปสามารถสื่อสารให้เข้าใจกันได้ไม่ยากนัก คำภาษาจีนที่ใช้มีทั้งคำนาม คำกริยาและคำวิเศษณ์ ได้แก่ กี้กเกียะ เจ้ง ชีซำ ซวย ซังเต ชิวจี บ้อ แป๊ะเจี๊ยะ แป๊ะโป้ย ล่องจูน เหลาเหย่ ดังบทเพลงต่อไปนี้

เห็นเหล้าลีนีกอยาคดื่ม ได้ตักกั๊งพองพอชิม เพิ่มตักกั๊งพอหนักหัวขริม

(เพลงสุราพาไป)

คำว่า "กั๊ง" เป็นคำกริยา หมายถึง ดื่ม (เหล้า)

คำว่า "กั๊ง" เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง เศษหนึ่งส่วนสี่

ไอ้ที่ชื่อว่ากินไม่หมด แต่ทำไมคนกดพุงกาง เกียะของคุณหนูสองข้าง
ไผ่แพงกว่าดังข้าวเปลือกใหญ่

(เพลงเพื่อประชาธิปไตย)

คำว่า "เกียะ" เป็นคำนาม หมายถึง ร่องเท้าไม้

ถ้าเพลงนี้ดังก็คงได้นั่งเก้งเท่ ถ้าเพลงนี้เจ๊งก็นั่งเบ่งรถเมล์

(เพลงเขว)

คำว่า "เจ๊ง" เป็นคำกริยา หมายถึง หมดสิ้น ขาดทุน

จะเป็นเมียใครรักใครกันแน่ ชายชอกช้ำอย่าแยะได้แต่ช้ำ

(เพลงช้ำกะหล่ำปลี)

คำว่า "ช้ำ" เป็นคำกริยา หมายถึง เส่ร้า ชอกช้ำใจ

เมื่อไม่มาทำให้เราร่ำรวย หอบหิ้วความชวยเอาไปให้หมด

(เพลงเก็บกด)

คำว่า "ชวย" เป็นคำกริยา หมายถึง เกราะห่วย อับโชค

อย่าไปยุ่งผู้เยาว์ระวังจะเข้าซังเต แล้วจะว่าไม่เขวอย่างไร

(เพลงเขว)

คำว่า "ซังเต" เป็นคำนาม หมายถึง กุก ตะวาง

เชิญเลยครับมารับทางนี้ จีแฟรงก์แจกฟรีไม่ต้องซื้อจี้ไม่มีใครแจก

(เพลงแจกฟรี)

คำว่า "จี๊" เป็นคำกริยา หมายถึง คิดเงิน

เมียสองต้องห้ามเมียสามไม่ดี ตั้งชาวันเมียสี่มอดม้วยชีวีบ้อท่า

(เพลงเถิดไทยไกรชน)

คำว่า "บ้อ" เป็นคำกริยา หมายถึง ไม่มี , หมด

รอให้พี่ได้ดีเสียก่อน แล้วให้งามงอนรับมาอ่อนวอน
อ่อนให้แต่งงานหาเงินแป๊ะเจี๊ยะ มาให้อย่างเจี๊ยะทุนหัวถึงบ้าน

(เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ)

คำว่า "แป๊ะเจี๊ยะ" เป็นคำนาม หมายถึง เงินกินเปล่า

สิ้นเดือนเหมือนสิ้นใจ เงินหมดสิ้นไปไหนไม่พอ โอ๊ยกลุ้มใจได้
ต้องดูลิเกแก่นเจ้าพ่อ ต้องอดดูหนังตามลิบห้ามอ ๆ ต้องแป๊ะโป้ย
โอ๊ยเป็นหยังก่อ

(เพลงชะติงนองนอย)

คำว่า "แป๊ะโป้ย" เป็นคำกริยา หมายถึง จำนำ

โชคเอ๋ยโชคร้ายคิดแล้วใจว่าวุ่นคิดถึงแม่แก่ก็ตายแล้ว
เพราะมรสุมมันแซวเสียจนล่องจุ่น

(เพลงพะว้าะว)

คำว่า "ล่องจุ่น" เป็นคำกริยา หมายถึง ลื่นมือประดาตัว

เมียเก่าเหลาหย่เดือนสี่ม โดนคนยืมเมื่อยามยากจน

(เพลงมั่งฮู้)

คำว่า "เหลาหย่" เป็นคำกริยา หมายถึง แก่ เก่า ทรุดโทรม

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้คำศัพท์ภาษาจีนจำนวน 15 เพลง
ส่วนมากเป็นถ้อยคำที่มักใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน

1.4 คำภาษาถิ่น

การใช้คำภาษาถิ่นแทรกในบทเพลงจะช่วยสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกใกล้ชิดกับสภาพความเป็นจริงตามเนื้อหาในบทเพลงมากขึ้นและเร้าอารมณ์ผู้ฟังให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนานได้ดี

การใช้คำภาษาถิ่นในบทเพลงของ ชาย เมืองสิงห์ นั้นมีลักษณะเป็นการนำเอาคำศัพท์และสำเนียงของภาษาถิ่นมาสอดแทรกไว้เป็นบางวรรคเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ได้บรรยากาศของท้องถิ่น โดยมากเป็นคำภาษาถิ่นง่าย ๆ ที่ผู้ฟังทุกภาคสามารถเข้าใจความหมายได้ดี ดังนี้

1.4.1 คำภาษาถิ่นอีสาน

คำภาษาถิ่นอีสานที่นำมาใช้มีทั้งคำนาม คำสรรพนาม คำกริยาและคำวิเศษณ์ ได้แก่ ข้อย บ่ ไผ ฮัก เอือน เฮา จัก เบ็ง แม่น แล่น โลด หน้า อี อีหลี เอา สอด ดังบทเพลงต่อไปนี้

เพลงไผเมินบ่มอง

เฮาซึกนยาจนแม่หนำนไผเมินบ่มอง ได้แต่พร่ำร้องจนน้ำนองลูกตา สาวใดจะมา
จับน้ำตา ข้อยจักหน้อยละหนอ คอยฮักข้อยดักมองจักไผ่ปองแล้วไปฮักขอ เฮาซึก
ให้ท้อเพราะเงินบ่มี โปรดช่วยจักหน้อยคนดี ฮูเจ้าปรานีซึหอบผ้าตามมา
ช่วยกันเน้อทำงานหาเงิน กรันพอได้เงินหอบเงินไปหา ไหว้พ่อแม่และผีเฮือนนา
ซื้อเหล้าไก่เปิดหมูปปลา ไวกันบ้างนาเผื่อพ่อตาบ่ยอม เฮาซึกคอยเผ้าคอย เจ้าเอื้อง
คอยให้สอยดมดอม ฮู้อ่อนวอนอ่อนน้อมเฮามียอมต่างชา สาวเอ๋ยเฉยเมินไยนา ฮูตาม
ข้อยมาเถิดหนาเจ้าเอ๋ย

คำว่า "ข้อย" เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 ใช้แทนผู้พูด (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 37)

คำว่า "บ่" เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง ไม่ (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 167)

คำว่า "ไผ" เป็นคำสรรพนาม หมายถึง ใคร ผู้ใด (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 201)

คำว่า "ฮู" เป็นคำสรรพนามแทนบุรุษที่ 2 พหูพจน์ (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 313)

คำว่า "ฮัก" เป็นคำกริยา หมายถึง รัก มีเมตตาต่อ (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 366)

คำว่า "เฮือน" เป็นคำนาม หมายถึง เรือน (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 369)

คำว่า "เฮา" เป็นคำสรรพนาม หมายถึง ผม ฉัน เรา (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 369)

เพลงลูกเขยตกค้าง

โอ...ละหน่ย มาแล้ว มาแล้ว มาละหว่า มาละเหว้ย มาแล้วลูกเขยตกค้างขึ้นคาน
ตะละแม่อื่น้อยอยู่ไหนหนอ มารับห่อสินสอดทองหมั้น หอบมาจากภาคกลางมาฝาก
อีนางแจ่มจันทร์ เปิดประตูจึกบานมาเบิ่งหน้ากันจึกหน้อยแนะ จึกหน้อยแนะ
จึกหน้อยแนะ

โอ...ละหนอ แม่นแล้ว แม่นแล้ว แม่นละน้อ แม่นละหนอ เปิดประตูหอเร็ว ๆ
เถิดแม่ ตะละพ่อเต่าเอ้ย เขยอีพ่อจำแม่นบ่อีพ่ออีแม่ บ่เล่นหน้ากันพาหนี่
ฮักเจ้าอีหลี แม่นแต่ ฮักแม่ช่อดอกแค รักสาวอีสานปานจะกลืน

โอ...ละหน่ย โอละเห่ โอละชา โอละว่า อีนางเคอ เซา ๆ ขอกอดเจ้าจึกคืนฮักเจ้า
แม่นอยู่ซัด ๆ อย่าผัดไปเมื่อหน้าเมื่ออื่น พี่หอบดวงใจเอามาให้แม่ขวัญยืน สินสอด
ทองหมั้นเงินจึกพันจึกหมื่น บ่มีเงินสดเอาโฉนดมายื่น ลูกบ่อันแม่ขวัญยืน กอดเจ้าจึก
คืนตายโลดก็ช่างหัว

โอ...ละหนอ เป้งบ่อม เป้งบ่อม บอมละว่า บอมละเหว้ย กลองยาวลูกเขยตกค้าง
ข้างรั้ว ตะละพ่อเต่าเอ้ยรับเขยขวัญ มาสอดบ้านพ่อเต่าทูนหัว ไหว้ยาไหว้ปู่ผู้ใหญ่อีนาง
จางใดเอาผัว เขยอีนางเตรียมตัวเข้าหอรอท่าเอ้ย โอ...ละหน่ย

คำว่า "จึกหน้อย" เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง ลักหน้อย

คำว่า "เบิ่ง" เป็นคำกริยา หมายถึง ดู มอง เหลียวดู (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 175)

คำว่า "แม่น" เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง เทียง แน่วแน่ ถูกต้อง ไม่ผิด (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 236)

คำว่า "เล่น" เป็นคำกริยา หมายถึง วิ่ง ไปโดยเร็ว (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 265)

คำว่า "โสด" เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง เลย ที่เดียว (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 286)

คำว่า "หนา" เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง มาก พอกับความต้องการ (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 321)

คำว่า "อี" เป็นคำประกอบนำหน้าบางคำ เช่น อีพ่อ อีแม่ (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 352)

คำว่า "อีหลี" เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง จริง แท้จริง (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 353)

คำว่า "เอา" เป็นคำกริยา หมายถึง มี (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 356)

คำว่า "ฮอด" เป็นคำกริยา หมายถึง ถึง (พจนานุกรมภาษาถิ่นฯ ม.ป.ป. : 366)

1.4.2 คำภาษาถิ่นเหนือ

คำภาษาถิ่นเหนือ ปรากฏแทรกอยู่ในบทเพลงเพียง 3 คำ คือ เป็น เอ็น บ่ ดังบทเพลงต่อไปนี้

หนาวตะวันนอนหนาว สาว ๆ เจ้าตัวเป็นแพง ข้อยสิกลัวตัวแข็ง บ่มีเงินแดงนอนสัน
(เพลงหน้าหนาว)

คำว่า "เป็น" เป็นคำสรรพนามแทนบุรุษที่ 1 หรือ 2

อย่าหาว่าผมบรมโหด เลี้ยว ๆ ลด ๆ จด ๆ จ้อง ๆ ขอร้องขอร้องเอ็นบ่ออก
(เพลงรักก็บอกไม่รักก็บอก)

คำว่า "เอ็น" เป็นคำกริยา หมายถึง พุด

คำว่า "บ่" เป็นคำปฏิเสธ (ไม่)

1.4.3 คำภาษาถิ่นใต้

คำภาษาถิ่นใต้ปรากฏแทรกอยู่ในบทเพลงเพียง 2 คำคือ เท้าหิด และ อ้อล่อ ดังบทเพลงต่อไปนี้

มือทั้งสองข้างเกยกรีดยางพารา   เตียนั่น้องจับน้ำตา อูราพี่เหลือริบหรี่
เท้าหัวไม้ขีดเท้าหิดเท้าหิดแล้วซี   วันใดเธอเป็นเทพี เหลือพี่กินยาตายแน่

(เพลงสาวสวนยาง)

คำว่า "เท้าหิด" เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง เล็กน้อย นิดหน่อย

วันนั้นเจอเธอดูเอ้อเฮอวยรัก   จะทักทรมวักก็กลัวจะไม่เข้าที่
เธอควงผู้ชายเธอจับฉ่ายลิ้นดี   อ้อล้อกะหลอกกะหลี่ เอ๊ะเสริมจูที่ไหนกัน

(เพลงจับฉ่าย)

คำว่า "อ้อล้อ" เป็นคำกริยา หมายถึง ดัดจริต

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้คำศัพท์ภาษาถิ่น จำนวน 8 เพลง ส่วนมากจะเป็นคำศัพท์ง่าย ๆ ที่บุคคลโดยทั่วไปเคยได้ยินในชีวิตประจำวันและทราบความหมายกันดีอยู่แล้ว

1.5 คำอุทาน

คำอุทาน ตามความหมายในหลักภาษาไทยของ กำชัย ทองหล่อ (2533 : 285) หมายถึง คำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูดหรือเป็นคำที่ใช้ต่อถ้อยคำ เพื่อเสริมบทให้สมบูรณ์ขึ้น เสียงที่เปล่งออกมาเป็นคำอุทานนั้นอาจเป็น คำ วลีหรือประโยคก็ได้ คำอุทานมักใช้แทรกในภาษาพูดที่หัดติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน แต่ไม่นำไปใช้ในภาษาทางการ ภาษาสุภาพ หรือภาษาเขียน คำอุทานไม่ต้องแปลความหมายตามรูปคำ เพราะความหมายของคำอุทานย่อมเปลี่ยนไปตามความรู้สึกของผู้พูด คำอุทานจะเรียงไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังบทต่าง ๆ หรือจะสอดแทรกลงในระหว่างบทก็ได้

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้คำอุทานบอกอาการเพื่อแสดงความรู้สึกที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อมายังผู้ฟังเพื่อทำให้เกิดอารมณ์ต่าง ๆ เช่น โกรธ สงสาร แปลกใจ ผิดหวัง เยาะเย้ย ฯลฯ การใช้คำอุทานยังช่วยให้ข้อความนั้น ๆ มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้นและสะดุดหูผู้ฟัง ได้แก่ ก๊ว เอ๊ว อี้ว หนอยแน่ะ เอ้า อู๋ตาย ตายตาย เอ๊ะ เอ๊ะ แปลกแะะ โธ่เอ๋ย โธเวอร์โธกรรม โอ้ โอ้อนาถ โอ้อ้อ แหม โธ อนิจจา ปัดโร้ เอ้า โอ้ย อื้อฮือฮือฮือ เอ้อเฮอ โอ้ยซังกะตาย ดังบทเพลงต่อไปนี้

เขาเกลียดตัวเขากราน เลิกกันชาวบ้านอย่าห้าม ก๊วแม่คนหน้าด้าน
เอามัวกันให้ดื่มด่ำ โอ้ยแม่ผู้หญิงจอมมั่ว เขาเกลียดตัวเขากราดำ

(เพลงเกลียดเขากราน)

เพลงเกลียดเขากราน ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน "ก๊ว" แสดงความรู้สึกเยาะเย้ยระคน
โกรธที่ภรรยาของตนมีพฤติกรรมล้าสมัยในด้านกามารมณ์ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เขาหมดความอด
ทนต้องเลิกร้างกัน

อายเขาใหม่เนีย เอ๊ว ๆ ฝรั่งเศส เอ๊ว ๆ ฝรั่งเศส ปลุกเอาไว้ โชคในเมืองไทย
นกมันถ่ายตกไว้ เมื่อตอนเขาย้ายอยู่ตะเกา ข้างนอกนาคทออดมาอยู่กับเรา สงสาร
เมียเขา เพราะตาน้ำขาวเซย์กู๊ตบาย

(เพลงฝรั่งเศส)

เพลงฝรั่งเศส ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทานว่า "เอ๊ว ๆ" ถึง 2 ครั้ง ทั้งนี้เพื่อนเน้นความรู้สึก
เยาะเย้ยให้เก๋ที่ผู้หญิงไทยไม่รักศักดิ์ศรีของตนยอมไปเป็นเมียเขาของฝรั่ง ทหารจีไอที่เข้ามา
ปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย เมื่อคราวเกิดสงครามเวียดนาม

จะมีรักซักคน แม่หน้านมเล่นกลไม่เกือกูล ใจเธอผสมออกเทน เปิดหโว้ไซเรน
หัวซุกหัวซุน ปีสองจะไปแม่หยอดใส่ออกเทน เอฟสิบหกจะเผ่นแม่เดิมออกเทน
กระตุ้น จะรักคุณกอดคุณจูบคุณกลัวอกไม่อุ่นอี๊วหน้าไม่อาย

(เพลงแม่ป๋มทรยศ)

คำว่า "อี๊ว" เป็นคำอุทาน แสดงการเสียดสี ผู้หญิงที่มากรักหลายใจ ล้าสมัย
คบผู้ชายไม่เลือกหน้า

หนอยแนะ หนอยแนะ พ่อแ่งแม่งอนชะมัด คอยแอบมีนัด
มีนัดวางแขนแฟนใหม่ หนอยแนะ หนอยแนะชอบแต่เป็นคนร้อยใจ
ต่อหน้าดั่งผ้าพับไว้ลับหลังทำได้ทำดี

(เพลงดีแตก)

เพลงดีแตก ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทานซ้ำ ๆ กันว่า "หนอยแนะ" แสดงถึงความโกรธ
ไม่พอใจ ที่ภรรยาไม่มีความซื่อสัตย์ มักประพฤติตนแบบหน้าไหว้หลังหลอกเสมอ

(ช) ลูกสาวใครไม่รู้จะแก้ตัว (ญ) แล้วจับทำไมโดนที่ทำไม ะ

(ช) เปล่านะขวัญตาที่กรุณาคนหลงทาง

(ญ) เอ้าลูกเราต้องกลับบ้านเร็ว เอ้าลูกคนเล็กอุ้มกลับบ้านเร็ว

(เพลงกางเขนขวางคอ)

เพลงกางเขนขวางคอ ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทานซ้ำกัน 2 ครั้งว่า "เอ้า" แสดงถึงความไม่พอใจของภรรยาที่เห็นสามีไปแสดงความเจ้าชู้กับหญิงอื่น

หน้าอเจ้าเงื่อน น้าอดน้าอ่อน น้าอนุ่นนวย น้าเคลียเคล้าคลอ น้าแจกลูกยอ
อ้อลลอลตาย น้าลูบโลมโล้นาก้าวกาย อย่าดังแฉ่งแฉ้งคัดปัดเบนบ้าย อ้ายตาย
ต้ายตาย หนูอายจนหน้าแดง

(เพลงนาคู)

เพลงนาคู ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน 2 คำซ้ำกันว่า "อ้ายตาย" และ "ต้ายตาย" เพื่อแสดงความรู้สึกประหลาดใจที่เห็นหญิงสาวถูกเกี่ยวพาราสีอายจนหน้าแดง

เอ๊ะ ชอบกล ยากจนโยหนอคนข้ามเลย เอ๊ะไม่เคย ไม่เคยรวยบ้างเลย เอ๊ะแปลกแฮะ
คนร่ำรวยถึงแม้จะแก่ สาวงามยังรักยังแล เอ๊ะแปลกแฮะเห็นแก่เงิน

(เพลงเอ๊ะแปลกแฮะ)

เพลงเอ๊ะแปลกแฮะ ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทานย่ำว่า "เอ๊ะ" และ "เอ๊ะแปลกแฮะ" แสดงความรู้สึกประหลาดใจว่า ผู้ชายที่มีฐานะร่ำรวยถึงแม้จะแก่แล้ว ก็ยังมีหญิงสาวมาหลงรัก เพราะเห็นแก่เงิน ผิดกับคนที่ฐานะยากจนจึงไม่มีหญิงใดมาสนใจ

เมื่อคืนนี้พี่ตบน้อง โห่เอ๋ยเนื้อทองทำไมไม่ร้องเรียกคนก็ได้

(เพลงตบหัวลูบหลัง)

เพลงตบหัวลูบหลัง ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน "โห่เอ๋ย" แสดงความรู้สึกสงสาร เสียใจ ที่ได้บันดาลโทษะทำร้ายภรรยา

โอเวอร์โอกรรมของน้องแท้ ๆ ตกเป็นผู้แพ้วสังสารแท้ ๆ ออกสาว

เกิดเป็นดินยังไฟ่อวดดวงดาว จึงเสียสละความสาวเพื่ออยากเป็นดาวจำเป็น

(เพลงสวายน้้ำรูปจูบไม่หอม)

เพลงสวญแต่รูปจูบไม่หอม ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน "โอเวอร์โถกรรม" แสดงความรู้สึก
 สงสาร สมเพช หญิงสาวชาวชนบทที่ต้องการมีชื่อเสียงโด่งดังโดยยอมแลกกับความบริสุทธิ์ของตน

โอ้แม่ตาหวานจงสงสารพี่เถิด พี่เป็นหนุ่มเฟล็ดเปิดหัวใจให้ฟัง
 พี่หนุ่มเนื้อหอมขอยอมทุกอย่าง ถ้าแม่น้องนางไม่เมตตาพี่คงเป็นบ้าตาย

(เพลงแม่ตาหวาน)

คำว่า "โอ้" เป็นคำอุทานใช้แสดงความรู้สึก วิงวอนหรือคร่ำครวญ
 เพลงแม่ตาหวาน ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน "โอ้" แสดงความรู้สึกคร่ำครวญ รำพึงถึงหญิง
 คนรักเพื่อให้เมตตาตน

ตะเกียกตะกายรออีกเมื่อไรจะได้เชยชม อดเปรี้ยวกินขมเรือรักคงล้มเสียแล้วแก้วตา
 ง่วงเหงาสุดหงอยละเหี่ยละห้อย หุยาหุยา โอ้อนาถหนอวาสนาหวังน้ำบ่อหน้า
 ถ้าจะไม่ได้การ

(เพลงตะเกียกตะกาย)

เพลงตะเกียกตะกาย ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน "โอ้อนาถ" แสดงการคร่ำครวญ รำพึงด้วย
 ความน้อยเนื้อต่ำใจที่ตนไม่สมหวังในด้านความรัก

แสนห่วงลูกน้อยที่มันคอยคิดพ่อ ไปไหนละก้อกลัวพ่อจะหนี จะส่งเรียนกินนอนทุน
 รอนไม่มี จะส่งสอนส่งเสริมบางครั้งค่าเทอมไม่มี จะให้เล่นดนตรีก็กลัวลูกมีเมียไ
 เดียวไม่ได้บวชแล้วพ่อจะปวดกะโหลก โอ้ออกก่อกลุ่มยกกลุ่มใหญ่

(เพลงพะอืดพะอม)

คำว่า "โอ้อ้อ" เป็นคำอุทาน แสดงความคร่ำครวญรำพึง ด้วยความกตัญญูของพ่อที่มี
 ความห่วงใยต่ออนาคตของลูก

ออกเอยพ่อม่ายเมียหายจากหลายปี ต้องแด่เดียวเปลี่ยวฤดูไร่คนที่ฟังฟัง
 คำคั้นกอดหมอนผ้าต้องนอนร่ำรอนประวิง ขาดคู่แนบแอบอิง
 แหมกลุ่มจริงกลุ่มใจ คิดถึงเมียคนดี โฉน่องพี่จากไกล อนิจจาพ่อม่ายใจวังเวง

(เพลงพ่อม่ายลูกติด)

คำว่า "แหม" เป็นคำอุทาน แสดงความไม่พอใจ

คำว่า "โถ" เป็นคำอุทานแสดงความรู้สึกสงสาร

คำว่า "อนิจจา" เป็นคำอุทานแสดงความสงสาร สมเพช

ปัดโช้ยทวยอวดคุยว่าผิวมึงผ่อง ไม่มีใครมองหรือจะปองต้องใจจะชม ทวยเป็นทวย
ต้องอยู่ปลีกทวยจึงสม อย่าลืมนารีเหลิงลม หากเอ็งตรมคนเขากงหนาย

(เพลงไอ้ทวยลืมนั่น)

เพลงไอ้ทวยลืมนั่น ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน "ปัดโช้ย" แสดงความรู้สึกว่าไม่ได้ตั้งใจ เพื่อ
เตือนสติหนุ่มสาวชนบทไม่ให้ลืมนัด

เมมาแล้วเราก็กลิ้มทุกข์ ฟลุ๊ก ๆ ทำให้สุขอีกด้วยซ้ำ เอ้าช่วยรินอีกสักก๊ง ร่วมวงก๊งอีกสักก๊ง

(เพลงสุราพาไป)

เพลงสุราพาไป ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน "เอ้า" แสดงความพึงพอใจที่ได้ร่วมวงกันดื่มสุรา
อย่างมีความสุข

โอ้ยปวดร้าวเสร้านทรวงอกตัน ต้องนอนคอยรักทุกคืนวัน รักเอ๋ยทำไมมันลั่นเสียหนักหนา

(เพลงจับฉ่าย)

เพลงจับฉ่าย "โอ้ย" เป็นคำอุทานแสดงความรู้สึกเจ็บปวดในใจที่เขาต้องผิดหวังใน
ด้านความรัก

อายุอานามของเรามันข้ามเขตหนุ่ม นึกขึ้นได้หัวใจร้อนรุ่ม วัยเรากินหนุ่มเสียแล้วเสีย
แล้ว เฝ้านับนิ้วมืออ้ออ้ออ้ออ้อหัวใจหายแป้ว ความเป็นหนุ่มหนืออยู่ปลายแถว พี่ชาย
แก่แล้วจริง ๆ หรือเรา

(เพลงกางใบสู่ลม)

เพลงกางใบสู่ลม ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน "อ้ออ้ออ้ออ้อ" เพื่อแสดงความรู้สึกประหลาดใจ
และกังวลใจที่ตนมีอายุมากแล้ววัยหนุ่มแล้ว

วันนั้นเจอเธอคู่อ้อเฮอรวยรัก จะทักทราญวักก็กลัวจะไม่เข้าที่ เธอคงผู้ชาย
เธอจับฉ่ายกันดี

(เพลงจับฉ่าย)

เพลงจับฉ่าย ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน "เอ้อเฮอ" เพื่อแสดงความรู้สึกประหลาดใจ
งงงวย ที่เห็นเธอเดินคลอเคลียผู้ชาย

แฟชั่นของผู้หญิงยิ่งขึ้นทุกวัน นุ่งลมห่มสั้นกระชั้นไม่สร้าง นิยมเปลี่ยนผ้าม้าเมีย
กระดากะเรียกันเสียจ้ง หน้าด้านอยากดังโอ้ยซังกะตาย

(เพลงแฟชั่นมีชู)

เพลงแฟชั่นมีชู ผู้ประพันธ์ใช้คำอุทาน "โอ้ยซังกะตาย" เพื่อแสดงความรู้สึกผิดหวัง ไม่
พอใจ ที่ผู้หญิงมีความสำส่อนทางเพศและแต่งกายไม่เรียบร้อย

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบว่าผู้ประพันธ์นิยมใช้คำอุทาน
เป็นจำนวนมากถึง 92 เพลง คำอุทานที่นำมาใช้มากที่สุด คือ คำอุทานที่แสดงความรู้สึกผิดหวัง
วิงวอน หรือคร่ำครวญ เช่น โอ้ โอ้อ้อ โอ อนิจจา เป็นต้น ทั้งนี้เพราะเนื้อความมักเป็นการ
พรรณนา รำพึงรำพันถึงความผิดหวัง ซอกซ้า

1.6 คำผวน

วิเชียร เกษประทุม (ม.ป.ป. : 100) กล่าวว่า "คำผวน เป็นคำสลับเสียงระหว่างคำหรือ
พยางค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นโดยบังเอิญลื่นไปพัวพันหรืออาจจะโดยเจตนา คือ ตั้งใจ
พูดก็ได้" ดังนั้นคำผวนจึงเป็นลักษณะของการเล่นภาษา ด้วยการสลับเสียงสระของคำต้นกับคำ
ท้ายของคำสองพยางค์หรือสามพยางค์ ซึ่งนับได้ว่าเป็นความสามารถในการใช้ภาษาอย่างมีอารมณ์
ขัน ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกร่วม สนุกสนานไปกับเสียงเพลง บางครั้งยังอาจใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการ
กล่าวถึงคำหยาบได้อีกด้วย ได้แก่ เมาเขีย เมาเรีย จีแฟรก ชีทางเนิน ตะลิไม่หมาด จี้ให้
คุณแผก กินหมูแรงถอย กินหอยแรงดี ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ชีทางเนินเอ้าเชียวทางนี้ คุณปู่คุณย่าคุณอาคุณพี่มาชิจะแจก... ตะลิไม่หมาดตลาดไม่มี
แจกฟรีแถมฟรีของดีของแปลก เชียวเลยครับมารับทางนี้ จีแฟรกแจกฟรีไม่ต้องชิวจี
ไม่มีใครแจก...จี้ให้คุณแผกแจกให้คุณพี่ โสร่งป่าตะชันดีดีเตงลายซิกแซก มาทางนี้เอ้า
มีทางนั้น สมบัติมีเยอะมีเยอะเป็นต้นจะทำทานครั้งแรก

(เพลงแจกฟรี)

เพลงแจกฟรี ผู้ประพันธ์สามารถเล่นภาษาโดยการผวนคำได้ถึงสี่แห่ง และทุกครั้งเมื่อ
ผวนข้อความนั้นแล้วจะผวนคำกลับ เพื่อให้เข้าใจความหมายได้ทันที คือ

ชีทางเนิน	-	เชิญทางนี้
ตะลีไม่หมาด	-	ตลาดไม่มี
จีแฟรก	-	แจกฟรี
จีให้คุณแพก	-	แจกให้คุณพี่

เพื่อนเอ๋ยเพื่อนท่าเสีย	เพื่อนชอบเมาเรี่ย เมาเจียเสียด้วย
เพื่อนเฝ้าโอมมหาระวาย	สวมเขาเราด้วยฮ่วยซู้ซัวค่า

(เพลงเพื่อนเราเฝ้าเรือน)

เพลงเพื่อนเราเฝ้าเรือน ผู้ประพันธ์ใช้การพวนคำสองแห่ง คือ

เมาเรี่ย	-	เมี่ยเรา
เมาเจีย	-	เมี่ยเขา

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้คำพวนแทรกอยู่ในบทเพลงเพียง 5 เพลง คือ เพลงแจกฟรี ดิดลมตาลาย บุญสร้างปางไหน เพื่อนเราเฝ้าเรือนและ สุราพาไป ซึ่งนอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเล่นภาษาอย่างมีอารมณ์ขันของผู้ประพันธ์แล้ว การใช้คำพวนยังช่วยให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์สนุกสนาน ช่วยผ่อนคลายความเครียดได้ส่วนหนึ่งและยังอาจใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการกล่าวคำไม่สุภาพได้ด้วย

2. การใช้คำซ้ำ

บรรเทา กิตติศักดิ์และกำพุชนาญ เปรมกมล (2533 : 64) กล่าวว่า "การซ้ำคำ คือ นำคำ ๆ เดียวกันมากล่าวซ้ำ เพื่อสะดวกในการออกเสียงหรือเพื่อต้องการเน้นน้ำหนักของคำให้นหนักแน่นขึ้นหรือคล้ายน้ำหนักให้เบาบางลง" การซ้ำคำ ในที่นี้จะหมายถึง การนำคำหรือข้อความเดิมที่มีตัวสะกดและความหมายเหมือนกันมาเรียงไว้ต่อเนื่องกันหรือมีคำอื่นคั่น โดยอาจวางไว้ในวรรคเดียวกัน ในตำแหน่งต้นวรรค กลางวรรค ท้ายวรรคหรือต่างวรรคกันก็ได้ ทั้งนี้เพื่อเน้นความหมายของคำหรือความที่ซ้ำนั้นให้เด่นชัดและน่าสนใจยิ่งขึ้น

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏการซ้ำคำในหลายลักษณะ ดังนี้

2.1 การซ้ำคำหรือความเดิมติดกันหลาย ๆ ครั้ง

การซ้ำคำหรือความเดิมติดกันหลาย ๆ ครั้ง หมายถึง การนำคำหรือความเดิมมาเรียงไว้ติด ๆ กันสองถึงสามครั้ง ในตำแหน่งต้นวรรคหรือท้ายวรรค ดังบทเพลงต่อไปนี้

2.1.1 การซ้ำคำเดิมติดกัน

เมา เมา เมาวันนี้กินเหล้าหน่อยหนา	ร่วมวงเฮฮากินเหล้าเมาซั๊กคน
ลืม ลืม ลืม วันนี้เรลืมเรื่องจน	เพื่อนฝูงทุกคนขอเชิญมาวุ่นกันซั๊กครั้ง
เมา เมา เมา วันนี้กินเหล้าหนุกจัง	หากเสียงเรดังใครอย่ามาฟังเรนะ
กิน กิน กิน กินแล้วรีบรินเหล้ามา	กับแกล้มลานตาเมากับหรือว่าเมาเหล้า
เดี๋ยวดวด เดี๋ยวดวด เดี๋ยวลืม	เดี๋ยวลืม เดี๋ยวลืม เดี๋ยวลืม
เมาเรียเอะเมียหรือเหล้า	ฉันยังไม่เมาไม่เมาหรือหน่า
เดี๋ยวก่อน เดี๋ยวก่อน เดี๋ยวก่อน	ขอนอนนิดเดียวเพื่อนยา
เมาเรียเอะเมียไม่มา	กันไปเที่ยวบาร์ก่อนหน้อยได้ไหม
มัน มัน มัน ไปไหนไปกันก็ไป	ติดลมตالاายกลับบ้านไม่ไหวตาซั๊กหวาน
มอง มอง มอง อย่าให้กระบองตะกบาล	ไม่ต้องนอนบ้านเรื่องเมียพูดกันวันหลัง
เมา เมา เมา วันนี้กินเหล้าอยากดัง	อยากเสียดวงค์กินให้มันฟังเป็นร้าน ร้าน ร้าน
เพลิน เพลิน เพลิน วันนี้มีเงินหน้าบาน	พรุ่งนั้นนอนบ้านใช้หนี้กันบานตะไท

(เพลงติดลมตالاาย)

เพลงติดลมตالاาย ซ้ำคำว่า "เมา" "ลืม" "กิน" "เดี๋ยวก่อน" "มัน" "มอง" "ร้าน" และ "เพลิน" คำละสามครั้งติดต่อกันทุกคำ ในตำแหน่งต้นวรรคและท้ายวรรค โดยเฉพาะคำว่า "เมา" ปรากฏการซ้ำไว้ที่ต้นวรรคถึงสามบท เพื่อเน้นความหมายให้หนักแน่นยิ่งขึ้น ทำให้ได้ภาพของวงสุราที่พวกผู้ชายมาตั้งวงร่ำสุรากันอย่างสนุกสนานจนเมามายถึงกลับบ้านไม่ไหว สามารถลืมความทุกข์ได้ชั่วคราว ก่อนที่จะต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ที่สูมอยู่ในวันรุ่งขึ้น

มอง มอง มอง แม่เอ๋ยเนื้อทองให้มองซั๊กหน้อย ตาคูณอ้มหยดย้อย ตะบิตตะบอยเข่า
ยานย่าเหล
จอห์น จอห์น จอห์น แม่สาวบ้านดอนอย่างอนร้อยเล่ห์ เรรวนรักถ้ายเท จ๊ะเอ๋ จ๊ะเอ๋
เรรวนหรือเปล่า
หอมหน้อย หอมหน้อย หอมหน้อย เอะเม่นงเยาว์ จูบบางเบา ๆ กระชี่กระเช้าอย่าง
เง้าเงื่อน ขอกกขอกายขอกอดเมื่อยอดบังอร หอมเผื่อไวยามหลับนอน เดียวจะอ่อน
รุ่มร้อนกลุ่มใจ

เพลิน เพลิน มอง ใจเย้ยลำพองอยากมองใกล้ ๆ ยวนยาหยีเยื่อใยติดตาติดใจฤทัยแทบ
ขาดรอน

ลา ลา ลา จะเอากันดาอย่าลาเสียก่อน คนจนไร้ที่นอน หนาวหนาวร้อนร้อน
ขอนอนด้วยคน

(เพลงจะเอ⁺)

เพลงจะเอ⁺ ซ้ำคำว่า "มอง" "จน" "หอมหน้อย" และ "ลา" ในตำแหน่งต้นวรรคถึง
สามครั้ง ช่วยให้จังหวะของเพลงกระชับน่าสนใจ ฟังก็รู้สึกสนุกสนานยิ่งขึ้น สอดคล้องกับเนื้อ
เพลงที่กล่าวถึงการชอบแอบมองหญิงสาวที่ตนสนใจ

ดู ดู ดู โอ้ยแม่อีหนูละหน้าดูหน้าแดง มอง มอง มองแรงแรงมีหม้อข้าว หม้อแกง
หรือยังหรือยัง ถ้าไม่มีผิวจะรักจนตัวด้ง จะมีทางบ้างไหมเธอ
รอ รอ รอ ฟังจะเปิดช่องทางหรือยังเล่าเออ เจอ เจอ เจอ ลูกสาวเธอพี่จะให้แต่งงาน
จะแอบมาเลี้ยงทั้งแม่และลูก จะให้ทั้งกูไม่ต้องเจ็บหลัง

(เพลงลูกเขาเมียใคร)

เพลงลูกเขาเมียใคร ซ้ำคำเดิมว่า "ดู" "มอง" "รอ" และ "เจอ" ในตำแหน่งต้นวรรค
ถึงสามครั้งติดต่อกัน ช่วยให้จังหวะของเพลงกระชับน่าสนใจ เราอารมณ์ผู้ฟังให้รู้สึกสนุกสนาน
คล้อยตามไปกับบทเพลง

2.1.2 การซ้ำความเดิมติดกัน

ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะ อยู่ยุงดีกว่า ข้าคนบ้านป่าเหมือนนกก็ช่างข้าเถอะ
ไม่ต้องวิจารณ์ไม่ต้องพูดกันให้มันเถอะเถอะ ถ้าห่วยก็ช่างข้าเถอะไม่ต้องสะเออะมาพูดมาจา
ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะไม่ต้องมาอย่า ถึงข้าต้อยต่ำหน้าดำก็ตัวของข้า
ไม่เดือดร้อนใครไม่หนักหัวใจของใครนี่หนา ข้าจนก็ตัวของข้าไม่ต้องมาว่าปล่อยข้า
คนเดียว เชิญเลยรักคนรูปหล่อเชิญเลย โอ้คนเซยเซยเซยเซยข้าไม่ขอข้องเกี่ยว
แต่คนเซยเซยอย่างข้ามันมีใจเดียว ไม่เคยข้องเกี่ยวหญิงใดให้เสียหน้าตา
ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะไม่ต้องก่อนขอเดา เดี่ยวพาลโลกอดให้อายแล้วจะมาว่า
ถึงข้าจะห่วยไม่หล่อไม่รวยไม่งามโตภา อย่างไรก็ดีตัวของข้าช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะ

(เพลงช่างข้าเถอะ)

เพลงช่างข้าเถอะ ข้าความว่า "ช่างข้าเถอะ" ติดกันสองครั้ง ไว้ในตำแหน่งต้นวรรคเกือบทุกบท ทั้งนี้เพื่อเน้นความหมายให้หนักแน่นขึ้นว่า ไม่ต้องการให้ใครมาสนใจ เอาใจใส่หรือข้องเกี่ยวกับ เพราะความน้อยใจและผิดหวัง ที่คนรักเปลี่ยนใจไปรักคนอื่นที่ดีกว่าตนทั้งในด้านรูปร่างหน้าตาและฐานะ นอกจากนี้ยังได้ย้อนกลับมาอ้างถึงท้ายไว้อีกในตอนจบของบทเพลงว่า "ไม่ต้องมาสนใจคนอื่นอีก"

ไทยรักไทย รักไทย รักไทย ประชาธิปไตยชาติไทยเรืองรอง เอกราชต่างชาติแซ่ซ้อง
ไทยปรองดองก็กก้องเตรียมพร้อม ไทยรักกัน รักกัน รักกัน ความสัมพันธ์มันคง
มันคง ศาสน์กษัตริย์ชาติอยู่ดำรง ใครคิดคดโกงชาติไทยวายปราม เพื่อแผ่นดิน
ยอมตายวายปราม เพื่อแผ่นดินคนไทย ไชโย ไชโย ไชโย

(เพลงไทยรักไทย)

เพลงไทยรักไทย ข้าความเดิมว่า "รักไทย" "รักกัน" และ "ไชโย" ติดต่อกันสามครั้ง เพื่อย้ำให้เห็นถึงความสำคัญว่า คนไทยต้องมีความรัก สามัคคี ซื่อสัตย์และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประเทศชาติจึงมีความเจริญรุ่งเรือง

อยากกอดยอจดหญิงพุดตามความจริง ว่าหญิงเป็นสิ่งที่ชายต้องการ อยากบอกเธอนั้น
ว่าฉันรักเธอ ว่าฉันรักเธอละเมอใฝ่หา แต่ใจฉันก็อยากบอกว่ารัก เหมือนน้ำท่วม
ปากแสนยากอุรา หมดสิ้นปัญญาจะพุดจา ให้เธอนั้นมาเข้าใจได้เลย ได้เพียงแต่มอง
ด้วยใจเรียกร้อง หวังปองเธอมาเป็นคู่ซวย แต่เธอเมินเฉยไม่เอ่ยวจี ประหนึ่งไม่มี
ใครตรึงฉัน ไหววอนเทวจวบสิ้นดินฟ้า ขอจงให้ความเมตตาต่อฉัน ช่วยบอกเธอ
นั้นว่าฉันรักเธอ ว่าฉันรักเธอจริงเลย

(เพลงฉันรักเธอ)

เพลงฉันรักเธอ ข้าความเดิมว่า "ว่าฉันรักเธอ" ติดกันสองครั้ง ในตำแหน่งกลางวรรค เสมือนเป็นการย้ำให้รู้ถึงความรู้สึกที่อัดอั้นอยู่ในใจแต่ไม่กล้าเปิดเผย

หนาวทะเลวันนอนหนาว สาวสาวซึ่เป็นคู่ซ้อฉัน อยากได้นางต่างหมอน แม่ขندا
จนคนงาม แม่ขنداจนคนงาม
ขาวทะเลวากั่มสาว ขาวขาวเหมือนอย่างน้ำ แม่สาวน้อยข้อยถาม
แก้่มขาวไกรลามแล้วบ่ แก้่มสาวไกรลามแล้วบ่

แม่น้อยมีเงินแสน เพชรแหวนสร้อยทองใส่ห่อ มีให้นางสร้างหอ
ไปเฝ้าแม่พ่อวันแต่ง ไปเฝ้าแม่พ่อวันแต่ง
หนาวตะวันนอนหนาว สาวสาวเจ้าตัวเป็นแพง ข้อยสิกลัวตัวแข็ง
บ่มีเงินแต่งงานนอน บ่มีเงินแต่งงานนอน

(เพลงหน้าหนาว)

เพลงหน้าหนาว ชำความเดิมในวรรณคดีของแต่ละบท ติดกันสองครั้งว่า "แม่ขนตา
งอนคนงาม" "แก้มสาวใครลามแล้ว" "ไปเฝ้าแม่พ่อวันแต่ง" และ "บ่มีเงินแต่งงานนอน" ช่วย
ให้บทเพลงมีความไพเราะ น่าฟังยิ่งขึ้น สร้างความรู้สึกที่จริงจังและให้ความรู้สึกคล้ายตามเสมือน
ได้ฟังคนที่กรำครวญด้วยความเปล่าเปลี่ยวใจ เพราะคิดถึงหญิงสาวที่ตนพึงใจ

2.2 การซ้ำคำหรือความเดิมในลักษณะกระจาย

การซ้ำคำหรือความเดิมในลักษณะกระจาย หมายถึง การนำคำหรือความเดิมมาซ้ำ
อีกหลายครั้ง กระจายกันอยู่ในตำแหน่งต้นวรรค กลางวรรค ท้ายวรรคหรือต่างวรรคกันก็ได้ ทั้งนี้
เพื่อต้องการย้ำให้เห็นว่า เหตุการณ์นั้น ๆ ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เช่น

2.2.1 การซ้ำคำเดิมในลักษณะกระจาย

เพื่อนเอ๋ยเพื่อนพวกพ้อง เพื่อนรักนักร้องลูกน้องยังเบี้ยว เพื่อนมารนับประสาวัน
เดียว เพื่อนเอ๋ยยังเบี้ยวเที่ยวรื้อหลังคาเรือน เพื่อนเอ๋ยเพื่อนคนดี เพื่อนรักสมัยนี้
ทำดีจริงนะเพื่อน เพื่อนเราชอบเผาเรือน ระวังนะเพื่อนอย่างให้เบือนราศี เพื่อนเอ๋ย
เพื่อนทำเสีย เพื่อนชอบเมาเรียว เมาเสียเสียด้วย เพื่อนยาโอมมหาระวายสามเขาเรา
ด้วย ช่วยชี้ชัดค่า เพื่อนเอ๋ยเพื่อนคนดี เพื่อนรักสมัยนี้ทำดีจริงหว่า กลับกันก็ต้องหมั่น
ดูหน้า เพื่อนเอ๋ยเพื่อนข้า เพื่อนเราเผาเรือน

(เพลงเพื่อนเราเผาเรือน)

เพลงเพื่อนเราเผาเรือน ซ้ำคำว่า "เพื่อน" กระจายอยู่ในวรรคต่าง ๆ ตลอดทั้งบทเพลง
เพื่อย้ำให้เห็นว่าเพื่อนมีหลายประเภท อย่าได้ไว้วางใจ เพราะอาจทรยศต่อเราได้ในภายหลัง

จะยืมก็ยืมขี้จะแม่พิมพ์ใจจำ ยืมยานทุกคราซึ่งใจหวานดาบยิ่งพาพิ้งหวัง ยืมอีกซักนิด
จะชวนพิศติดใจจึ่ง พี่ชายแทบเป็นบ้าคลั่ง ยืมเกเสียจึ่งหวานใจ คดีใจรอยยืมเสียแล้ว
แม่พิมพ์จอมขวัญ ยืมเธอสำคัญถึงมองทั้งวันสัมผัสพันซ์แจ่มใส เราจิตสะทกอกสะท้าน

ช่างทรวงใน เนื้อเย็นเห็นใจหรือไม่ โปรดเถิดทรมานวัยไฉนนางอ ปมมองเธอเธอ
คงจะอาย ขอโทษโปรดจงอภัย เห็นในไมตรีเถิดหนอ โปรดจงยิ้มหน่อยเป็นไร
ตั้งใจรออย่าหลอกล่อต่อให้มอง จ้องตาเธอเก็บเงิน จะยิ้มก็ยิ้มซิจ๊ะแม่พิมพ์ใจจำ
ยิ้มเป็นขวัญตายิ้มแทนสัญญายามลาห่างเหิน ยิ้มหน่อยยิ้มนิด ชื่นชีวิตจิตใจเพลิน
เปลอมมองน้องจนงกเงิน ไม่อยากจะเดิน เพลินเปลอเหม่อมอง

(เพลงอมยิ้ม)

เพลงอมยิ้ม คำว่า "ยิ้ม" กระจายอยู่ในบทเพลงหลายแห่ง เพื่อสื่อภาพให้ชัดเจนว่า
ความมีเสน่ห์ของผู้หญิง คือ รอยยิ้ม

แหม่มจำแหม่มทำไมจึงแจ่มจริงรอยซึ้ง แก้มแดงเหมือนดังผลฝรั่งกำลังสุกงอม
ใคร ๆ เขาเล่าลือว่าแก้มแหม่มหรือเขาเล่าว่าหอม แม่นพี่จะเพียรเกลี้ยกล่อม ขอดม
แก้ม หอมแหม่มยอมไหมหนา แหม่มคาหวานน้ำดูจ้ำน้ำคำลูกตา ทรวดทรงโสกา
งามยิ่งกว่าดารารัณ งามยิ่งกว่าดารารัณ งามยิ่งกว่าดารารัณ งามยิ่งกว่าดารารัณ
งานยิ่งกว่าดารารัณ งามยิ่งกว่าดารารัณ งามยิ่งกว่าดารารัณ งามยิ่งกว่าดารารัณ
ใจโลเจ้าของหัวใจแหม่มมีหรือยัง แหม่มจำไอเลิฟยูมากกว่า แต่กลัวว่าจะผิดหวัง
กลัวแบกรับหนักอก จนโบรกเคนฮาร์ทนอนน้ำตาหลังสกุล แหม่มนั้นผู้ดีคงไม่วอรั
ที่เสียกรรมัง ถึงเธอไม่รักเลยก็ช่าง หากไม่มีหวังไอก็ยังนี้กรัก แหม่มจำขอรักหน่อย
ไม่ขอบ่อยคอยกวใจให้มาก อยากเจอรู้จักขอสมัครเป็นทาสนางงาม กำแพงรักกัน
กลางศาสนาขวางใจก็ตาม ขอตัวแหม่มไม่หวงห้าม พี่จะพยายามติดตามกั้วแหม่ม

(เพลงแหม่มจำ)

เพลงแหม่มจำ คำว่า "แหม่ม" เป็นจำนวนมากกระจายอยู่ตลอดทั้งเพลง เพื่อย้ำให้
ผู้ฟังรู้สึกได้ว่า หญิงสาวผู้นี้สวย มีเสน่ห์ น่าพึงพอใจทั้งด้านรูปร่างและหน้าตา

2.2.2 การซ้ำความเดิมในลักษณะกระจาย

กุหลาบในมือที่น้องถือเขาเล่าว่าหอม	ขอเด็ดดมดมหอมหน่อยจะได้ไหมน้อง
สีสวยแฉล้มหอมหวานดังแก้มเนื้อทอง	กุหลาบในมือของน้องที่หวังปองเสียจริง ๆ
กุหลาบในมือที่น้องถือฉันนั้นบูชา	ให้พี่เถิดหนาพี่จะบูชาไม่ทิ้ง
งามซึ่งซึ้งซาบเจ้าของกุหลาบสวยจริง	ถ้าพี่ได้ครองทั้งสองสิ่งพี่จะไม่ทิ้งจากมือ

ดอกไม้ในมือน้องนั้นคือดวงใจพี่   หากน้องคิดขี้เมื่อไรก็ได้ทุกเมื่อ
 ใจชายเหมือนดังลูกไก่ในกำมือ   ถ้าน้องเล่นไม่ซื่อผลัฟก็คือพี่ซ้ำ
 กุหลาบในมือที่เธอถือให้พี่เถิดน้อง   ให้พี่ครอบครองจับจองรักเดียวสุขล้ำ
 ชีวิตยอมดับเพราะรักกุหลาบแสนงาม   ไม่ยอมให้ใครกรายกล้ำดอกไม้งามประดับใจ

(เพลงกุหลาบในมือเธอ)

เพลงกุหลาบในมือเธอ ซ้ำความเดิมว่า "กุหลาบในมือ" ไว้ในตำแหน่งต้นวรรคของบทต่าง ๆ เพื่อซ้ำให้เห็นความสำคัญเพื่อไม่ให้ลืมว่า กุหลาบในมือเธอนั้นเป็นสิ่งที่สูงค่าควรแก่การทะนุถนอมเช่นเดียวกับเจ้าของ

ใครว่าข้ามา...ไม่ได้มา   เสี่ยงลื้ออ้อฉาวมาไม่เอาถ่าน   ไม่น่าโกรธเคืองเรื่องของเรา
 ไม่เคยจีมาจนถึงกลาน   มันหนักบาลาคูณท่านตรงไหน
 ใครว่าข้ามา...ไม่ได้มา   โศคนอย่างเรามาเรื่อยเมื่อไหร่   แม้เคยนั่งรินกินด้วยกัน
 เห็นเรตงานเป็นจันไป   มันน่าน้อยใจว่าได้ว่าเอา
 ผมมันกลุ่มร้อนพริกพ่อนขอรับ   เห็นใจเถิดครับเรื่องเบียร์เรื่องเหล้า ถ้ามาแล้วและ
 เตะเลยนะ มัวปลูกพระเสียดเวลาเปล่า   ขอบว่าแต่เขาอืหนาคงดีนักซิ
 ใครว่าข้ามา...ไม่ได้มา   โศคนปากยาวเลี้ยงเราเมื่อไหร่   ขอที่พูดกันคงไม่ได้กิน
 จันมาช่วยรินกินแล้วไป   เมากับก็ได้จะได้ไม่ว่าเรา

(เพลงใครว่าข้ามา)

เพลงใครว่าข้ามา ซ้ำความว่า "ใครว่าข้ามา...ไม่ได้มา" ไว้ในตำแหน่งต้นวรรคของบทต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อเน้นความหมายให้หนักแน่นอย่างมั่นใจว่า คนไม่ได้เป็นคนจีมาตามที่มีเสียงเล่าลือกัน

2.3 การซ้ำคำโดยมีคำอื่นขึ้น

การซ้ำคำโดยมีคำอื่นขึ้น หมายถึง การนำคำเดิมมาเรียงไว้ต่อกันหลาย ๆ ครั้ง แต่มีคำอื่นตั้งแต่หนึ่งคำขึ้นไปมาคั่นระหว่างคำที่ซ้ำนั้นเป็นจังหวะ ๆ เสมอกัน การซ้ำคำเช่นนี้ช่วยทำให้บทเพลงเกิดระดับเสียงสูงต่ำเป็นระยะ ๆ ก่อให้เกิดจังหวะที่รุกร้าชวนสนใจและย้ำความหมายให้หนักแน่นชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย ดังบทเพลงต่อไปนี้

ถึงได้กอดไม่วางเว้นวาย กอดไม่คลายแสนวันวายชาวชาน กลุ่มจะตายถ้าขึ้นม้วย
 ชาวบ้าน เดี่ยวกอดเดี่ยวคลาย เดี่ยววันเดียววาย เดี่ยวใจฟุ้งชาน เดี่ยวนอนหนาว
 ทรวงสะท้อนแม่บ้านก็ยังไม่

(เพลงกอดแก้กลุ่ม)

เพลงกอดแก้กลุ่ม คำว่า "เดี่ยว" โดยนำคำอื่นมาคั่นติดต่อกันถึงหกครั้ง คือ "เดี่ยว
 กอด" "เดี่ยวคลาย" "เดี่ยววัน" "เดี่ยววาย" "เดี่ยวหัวใจฟุ้งชาน" และ "เดี่ยวนอนหนาว" เพื่อ
 เน้นให้ผู้ฟังรู้สึกถึงความกระสับกระส่าย เป็นทุกข์ใจที่ยังขาดคู่ครอง

เธอเป็นแฟนใครที่ไหนดมาก่อน เคยร่วมรักสำส่อนขวัญอ่อนเชยฟัง ชวนชมเชยชม
 เหมือนพิมพิลาไลย อยากเป็นวันทองหรือไฉนแม่คุณ เคยกินเคยนอนเคยอ่อนเคยออก
 เคยแค้นแค้นก่อนขออดอ่อนอดออกอุ่น ๆ เรามีพยานรักกันแล้วนะแม่คุณ ขอมเลื่อม
 ขอมเสียเพราะเราหมกมุ่น ขอมขาดทุนเนื้อทอง

(เพลงชีช้ากะหล่ำปลี)

เพลงชีช้ากะหล่ำปลี คำว่า "เคย" โดยมีคำอื่นมาคั่นติดต่อกันถึงห้าครั้ง คือ "เคยกิน"
 "เคยนอน" "เคยอ่อน" "เคยออก" และ "เคยแค้นแค้น" เพื่อเน้นความให้แจ่มแจ้งว่าเคยมีความ
 สัมพันธ์อย่างลึกซึ้งต่อกันมาก่อน

ยามรักเหมือนกลืนกิน เดี่ยวนี้มาสิ้นรสหวานที่เคยลิ้ม อดทั้งเปรี้ยวอดทั้งหวาน
 อดทั้งมันอดทั้งเค็ม อดไม่เต็มรักมันจืด รักไม่ยืตรักไม่ยาว

(เพลงชื่อจนเชอ)

เพลงชื่อจนเชอ คำว่า "อดทั้ง" ถึงสี่ครั้งคือ "อดทั้งเปรี้ยว" "อดทั้งหวาน" "อดทั้ง
 มัน" และ "อดทั้งเค็ม" ตอนท้ายของบทยังซ้ำคำว่า "รัก" ติดกันอีกสามครั้งว่า "รักมันจืด" "รัก
 ไม่ยืต" และ "รักไม่ยาว" ทั้งนี้เพื่อย้ำความหมายให้หนักแน่นขึ้นอีก ด้วยการเน้นให้เกิดอารมณ์
 สนุกสนานว่าหมดสิ้นเยื่อใยและความสัมพันธ์ที่เคยมีต่อกัน

2.4 การซ้ำคำโดยเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์

การซ้ำคำโดยเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ หมายถึง การซ้ำคำเดิมติดกันสองหรือ
 สามครั้ง แต่เปลี่ยนระดับเสียงวรรณยุกต์ของคำซ้ำ คำที่ 1 หรือ 2 ให้มีระดับเสียงสูงชันกว่าเดิม

เป็นเสียงต่ำ ๆ สูง ๆ สลับกัน เพื่อช่วยเพิ่มน้ำหนักของคำให้มากขึ้นหรือเบาลง ทำให้มีความหมายกว้างออกไปและช่วยย้ำความรู้สึกให้เด่นชัดมากยิ่งขึ้น ดังบทเพลงต่อไปนี้

นี่ก็ปลูกเรือนหรือรอมมาแล้วเกือบปี ไม่เคยพบสักทีอยู่อย่างนี้มานาน ออกหนุ่มนอนหนาว
ทรงใน อีกใครไม่เห็นเป็นการ ผู้หญิงคนไหนใครบ้างจะทำทาน จะขอกราบกราน
นี้กว่าสงสารเอาบุญ

(เพลงหนุ่มหน้านน)

เพลงหนุ่มหน้านน ซ้ำคำว่า "รอ" ติดต่อกันสองครั้ง โดยเปลี่ยนระดับเสียงคำแรกจากเสียงสามัญเป็นเสียงตรี เพื่อเร้าอารมณ์ให้รู้สึกว่ารอคอยมาเป็นเวลานานมาก

ไอ้เรื่องมีแฟนะพี่ไม่ແหน่หึ่งหวง พี่กลัวจะถูกเขาลวง พี่ถึงต้องห้วงจอมขวัญ
เขาหวานพีชใคร ๆ ก็ต้องหวังผล แต่ชายซิจนจันจน จึงต้องทนนอนหนาวล้าน

(เพลงหยิกแถมหยอก)

เพลงหยิกแถมหยอก ซ้ำคำว่า "จน" สามครั้งติดกัน โดยเปลี่ยนระดับเสียงคำที่สองจากเสียงสามัญเป็นเสียงตรี เพื่อย้ำความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า เพราะมีฐานะยากจนมาก จึงไม่มีหญิงสาวผู้ใดมาสนใจตน

น้ำค่อม น้ำตามหนูงามงามงาม น้ำตามน้ำค่อม น้ำเคียงน้ำคองน้ำอบชบทรง น้ำหวง
แถมหอม

(เพลงน้ำดู)

เพลงน้ำดู ซ้ำคำว่า "งาม" ติดต่อกันสามครั้ง โดยเปลี่ยนระดับเสียงคำที่สองจากเสียงสามัญเป็นเสียงตรี เพื่อบ่งชี้ความหมายว่า สวยงามมาก

2.5 การซ้ำคำเพื่อถ่วงเสียง

การซ้ำคำเพื่อถ่วงเสียง คือ การซ้ำคำสองคู่ คู่ละสองพยางค์ โดยให้พยางค์แรกของแต่ละคู่เป็นคำเดียวกัน แต่พยางค์หลังของทั้งสองคู่จะมีพยัญชนะต้นเหมือนกัน แต่มีเสียงสระและตัวสะกดต่างกัน ส่วนความหมายจะมีเพียงคู่เดียวและจะอยู่ที่คำคู่หน้าหรือคู่หลังก็ได้ ส่วนอีกคู่หนึ่งจะไม่มี ความหมาย ทั้งนี้เพื่อให้มีเสียงสมดุลกันเท่านั้น นิยมใช้เป็นภาษาพูดเพื่อไม่ให้คำห้วนสั้นเกินไป เช่น ผู้หญิงผู้หยั่ง คนชังคนไข้ ตะเกียกตะกาย เป็นต้น

การซ้ำคำเพื่อถ่วงเสียง ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ดังบทเพลงต่อไปนี้

เข้านอกออกในไทยหรือเทศ   ลำสอนทางเพศทุเรศทุรัง

(เพลงแพ้นมีชู)

โอยทรุดโทรมจนกรอบ   ทั้งคนเคยชอบไม่ยอมจางชอบอีนัง คนรักยังไถ่คนชังคนไข้อยังยังชัง

(เพลงบั๊กโกรก)

ไม่ดังไม่เหมือนเดิม   ค่าทางค่าทอมลูกยังต้องคอย

(เพลงชะพินงอนนอย)

ผู้หญิงผู้หยิ่งนี้ช่างกระไร   ชอบเปลี่ยนสไตล์ไวไฟสันดี

(เพลงเมียพี่มีชู)

ผีหมดยางอายวุ่นวายน่าสังเวช   ผีอดดีเอดส์ทุเรศทุเรศ   นำสมเพชประเทศไทย

(เพลงผีเข้าผีออก)

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการซ้ำคำในลักษณะต่าง ๆ เป็นจำนวนมากถึง 91 เพลง การซ้ำคำเป็นวิธีย้ำความเพื่อให้หนักแน่น จริงจัง ฟังสะดุดหู จดจำได้ง่าย ตลอดจนทำให้นึกความกระจำชัดเจนยิ่งขึ้น สร้างบรรยากาศของเพลงให้คึกคัก สนุกสนาน

3. การใช้คำซ้อน

บรรจบ พันธุเมธา (2521 : 81) กล่าวว่า "คำซ้อน คือ การนำคำมูลตั้งแต่สองคำขึ้นไป อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ไกลเคียงกันหรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิม คือ ความหมายของคำเดี่ยวแต่ละคำมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ต่างออกไปบ้าง" ดังนั้น คำซ้อนจึงเกิดจากการนำคำตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาซ้อนกัน คำที่นำมาซ้อนกันอาจมีความหมายอย่างเดียวกันหรือทำนองเดียวกันก็ได้หรือเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันหรือเสียงใกล้เคียงกันก็ได้ เมื่อนำมาซ้อนกันแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้บางคำจะมีความหมายไม่แปลกไปกว่าเดิมนักและเพื่อช่วยเน้นให้ใจความมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นหรือสะดุดหูผู้ฟัง

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏการใช้คำซ้อนในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การนำคำซ้ำมาซ้อนกัน

การนำคำซ้ำมาซ้อนกัน หมายถึง การทำคำแรกและคำที่สองเป็นคำซ้ำเสียก่อน แล้วจึงนำมาซ้อนกัน ทั้งนี้เพื่อทำให้มีความหมายกว้างออกหรือแคบเข้า เช่น ลูกกล้า เป็น ลูก ๆ กล้า ๆ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ไปเป็นตำรวจนายตรวจรถเมล์ หรือให้ลิเกลูก ๆ กล้า ๆ ไปอยู่กับนักฟุตบอลหรือ
แขกยาม เชิญแม่คุณคนงามไม่เคยหวงห้าม เชิญตามสบาย

(เพลงตัดหางปล่อยวัด)

เพลงตัดหางปล่อยวัด นำคำซ้ำมาซ้อนกัน คือ "ลูก ๆ" "กล้า ๆ" ทำให้ความหมายกว้างออกมากกว่าเดิม หมายถึง การถูกเนื้อต้องตัวกันโดยมีเจตนาในด้านความใคร่

ถ้าหากกล้าเถื่อนองเหลือเดนคนเลือกถึง เหลือแต่เปลือกที่เขาเสือกไล่ทิ้ง พี่ชายก็จะ
ไม่ซังซิงรักเจ้าจริง ๆ ไม่ใช่ น้ำกลิ้งบนใบบอน สุดเสียดายพี่ขอให้พร อย่าลุ่ม ๆ
ดอน ๆ เหมือนพี่คนมีกรรม

(เพลงสุดแสนเสียดาย)

เพลงสุดแสนเสียดาย นำคำซ้ำมาซ้อนกันคือ "ลุ่ม ๆ" และ "ดอน ๆ" หมายถึง มีชีวิตรักที่ไม่ราบรื่น มีอุปสรรค

เห็นเพลิดเพลินรักพร่ำเพรื่อ แพนฟุ่มเพื่อยเหลือเพื่องจริงนะแก้วตา ช่างร้อนเร่เร่ ๆ
รวน ๆ เอย รักกระอักกระอ่วนเอือมระอา

(เพลงแหกตา)

เพลงแหกตา นำคำซ้ำมาซ้อนกัน คือ "เร่ ๆ" และ "รวน ๆ" หมายถึง ไม่แน่นอนใจ ไม่มั่นใจ

3.2 คำซ้อนซ้ำ

คำซ้อนซ้ำ หมายถึง การเสริมแต่งขยายคำซ้อน 2 พยางค์ด้วยการเติมคำไว้ข้างหน้าคำซ้อนทั้งสองพยางค์นั้น โดยคำที่นำมาเติมนั้นไม่ได้มีความหมายเกี่ยวข้องกับคำซ้อนทั้งสองพยางค์ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้คำห้วนสั้นเกินไป ซึ่งมักปรากฏในภาษาพูด เช่น ทั้งปรนทั้งเปรอ ลืมหลืมตา อาน้ำอาบท่า เป็นต้น ดังบทเพลงต่อไปนี้

แตรรักกันอีตอนฉันมี แปรเกาปีฉันยอมเพาะหนี้เพราะเธอ แต่ไม่เคยลืมเพราะชื่อ
จนเช่อ ทั้งปรนทั้งเปรอ

(เพลงชื่อจนเช่อ)

เพลงชื่อจนเช่อ ใช้คำว่า "ทั้ง" ไว้หน้าคำซ้อน "ปรน" และ "เปรอ" หมายถึง ดูแล
เอาใจใส่ ปรนนิบัติเป็นอย่างดี

สลัดผ้าอุ้งระเริงเหลิงกรุงไฝ่หา สลัดกันไถทิ้งรวทั้งควายไขว่คว้า โอ้ที่รักจำ หึงนาลืมดง

(เพลงแกแแตกแล่ม)

เพลงแกแแตกแล่ม ใช้คำว่า "ทั้ง" ไว้หน้าคำซ้อน "รว" และ "ควาย" หมายถึง
การละทิ้งอาชีพเกษตรกรรมหรือการใช้ชีวิตอยู่ในชนบท

พอตื่นเช้าลืมหูลืมตา หุงข้าวหุงปลาหน้าไม่นวล

(เพลงชวานาหน้าดำ)

เพลงชวานาหน้าดำ ใช้คำว่า "ลืม" ไว้หน้าคำซ้อน "หู" และ "ตา" หมายถึง การตื่น
นอน ใช้คำว่า "หุง" ไว้หน้าคำซ้อน "ข้าว" และ "ปลา" หมายถึง การทำอาหาร

3.3 คำซ้อนเพื่อเสียง

คำซ้อนเพื่อเสียง ในที่นี้หมายถึง การซ้อนคำสองคู่ สี่พยางค์ พยางค์แรกของ
ทั้งสองคำเป็นเสียงเดียวกัน ส่วนพยางค์หลังของทั้งสองคำมีเสียงพยัญชนะเหมือนกัน แต่เสียง
สระและตัวสะกดจะต่างกัน ส่วนความหมายจะปรากฏเพียงคำใดคำหนึ่งหรือบางทีก็ไม่มี
ความหมายทั้งสองคำ แต่สามารถทราบความหมายได้จากบริบท ดังบทเพลงต่อไปนี้

กึกกักกึกกักรวยราศีลีลาพอที่ท่าวีรโร ดูกี้ดักดักดักจนมอชอ กะหลีกะหลอกะด้อกะเดีย

(เพลงแกแแตกแล่ม)

เพลงแกแแตกแล่ม ใช้คำซ้อนเพื่อเสียงว่า "ดูกี้ดักดักดัก" "กะหลีกะหลอ" และ
"กะด้อกะเดีย" ในที่นี้หมายถึง แสดงท่าทางหรือพูดจาประจบประแจงในเชิงเจ้าชู้อย่างมาก

เห็นหน้าเธออะละอะละเออะละติดะดา ตะกละตะกลามงุ่นง่านเสนาหา

(เพลงทำดีที่เหลว)

เพลงทำดีที่เลว ใช้คำซ่อนเพื่อเสียงว่า "บะเลอะบะเต๋" และ "บะติดบะตา" ในที่นี้ความหมายถึง เห็นภาพของเรตติตตุดิตตาอยู่ไม่รู้ลืมด้วยความเสนาหา

สะเต็ดสะเต๋ไอ้ลูกสาวใครกัน สวดยเอยอวอันแจ่มจันทรบาดใจ

(เพลงลูกเต้าเหล่าใคร)

เพลงลูกเต้าเหล่าใคร ใช้คำซ่อนเพื่อเสียงว่า "สะเต็ดสะเต๋" ในที่นี้หมายถึง มีความสวยงามสะดุดตาทั้งรูปร่างและหน้าตา

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้คำซ่อนจำนวน 29 เพลง คำที่นำมาซ่อนกัน บางคำจะบอกความหมายของกันและกัน บางคำช่วยเน้นให้เกิดน้ำหนักของใจ ความกว้างออกหรือแคบเข้ากว่าเดิมหรือบางครั้งโดยรูปคำอาจไม่มีความหมาย แต่เมื่อนำมารวมกันจะเกิดเป็นเสียงที่สื่อความหมายได้ ดังนั้นการนำคำซ่อนมาใช้ในบทเพลง จึงช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้คำซ่อนยังช่วยทำให้บทเพลงเพิ่มความไพเราะจากการสัมผัสทำให้บทเพลงมีลีลาเร้าเร่ ก่อให้เกิดอารมณ์ในการฟัง

4. การใช้คำศัพท์

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ แม้ว่าส่วนมากจะใช้คำง่าย ๆ เป็นภาษาพูด แต่ก็มีการใช้คำศัพท์อยู่บ้าง เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเพลง ดังนี้

4.1 การใช้ราชาศัพท์

กุสุมา รัชมณี และคนอื่น ๆ (2533 : 39) กล่าวว่า "ราชาศัพท์ ในความหมายแคบหรือความหมายเฉพาะ หมายถึง คำเฉพาะใช้สำหรับเพ็ดทูลพระเจ้าแผ่นดินและเจ้านาย" ดังนั้น ราชาศัพท์จึงหมายถึง ถ้อยคำที่เป็นแบบแผนเกี่ยวเนื่องกับพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์เท่านั้น ซึ่งแสดงถึงความเคารพเทิดทูนในสถาบันกษัตริย์และแสดงถึงความมีอารยธรรมของคนไทยในด้านการเลือกใช้ภาษาได้เหมาะสมกับระดับของบุคคล

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มีการใช้ราชาศัพท์เพื่อให้เหมาะสมกับระดับบุคคลชั้นสูง ได้แก่คำว่า กันแสง ทรงตำราญ ประชวร ประพาสา พระชนมายุ สวรรคต เสด็จ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ธณีกันแสงเพราะแรงโสภ พ้าวโยคครวญคร่ำแสนกำสรด อนิจจาสมเด็จพระนเรศวร
ชาวไทยนำดาหยาจรดแผ่นดิน ล้วนโสกาอาดูรพูนทวยหาญ ทั่วทุกเพศทุกวัยแม่ใจหิน

ไม่อาจกลั้นน้ำตาถึงกริน ยิงถวิลหวนหาที่ยังอาศัย โอ้สมเด็จพระชนนีศรีสยาม
 เคยแผ่ความเมตตาประชาไส แม้พระชนมายุท่านมากปานใด เสด็จไปทั่วแผ่นดิน
 ทุกถิ่นดอย พระทรงช่วยอวยสุขราษฎร์ทุกถิ่น เสโทรินมิทรงย่อหรือทอดอวย
 แม้ประชวรห้วงประชาวาจะคอย ส่งหน่วยย่อยช่วยเหลือเมื่อจำเป็น ต่อแต่นี้ไม่มีแล้ว
 ต้องแคล้วคลาด สมเด็จย่าไม่ประพาสให้ราษฎร์เห็น นานเท่าไรจึงจะหายคลายลำเค็ญ
 คงยากเย็นเพราะเศร้าใจไปอีกนาน สมเด็จย่าแม่ฟ้าหลวงจอมปวงราษฎร์ จงประพาส
 สูงลิบพิภพสถาน เนาสวรรค์เมืองแมนแดนวิมาน ทรงสำราญด้วยกุศลผลบุญเทอญ

(เพลงสมเด็จย่าของข้าน้อย)

ผู้ประพันธ์ได้ใช้คำราชาศัพท์ในบทเพลง เมื่อกล่าวถึงสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราช-
 ชนินี ดังนี้

คำว่า "กันแสง" เป็นคำกริยา หมายถึง ร้องไห้ (พจนานุกรม ฉบับราช
 บัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 82)

คำว่า "ทรงสำราญ" เป็นคำกริยา หมายถึง สุขสบาย (พจนานุกรม ฉบับราช
 บัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 806)

คำว่า "ประชวร" เป็นคำกริยา หมายถึง เจ็บป่วย (พจนานุกรม ฉบับราช
 บัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 495)

คำว่า "ประพาส" เป็นคำกริยา หมายถึง ไปต่างถิ่นหรือต่างแดน (พจนานุกรม ฉบับ
 ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 501)

คำว่า "พระชนมายุ" เป็นคำนาม หมายถึง อายุ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
 พ.ศ. 2525 : 253)

คำว่า "สวรรคต" เป็นคำกริยา หมายถึง ไปสู่สวรรคต ตาย (พจนานุกรม ฉบับราช
 บัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 781)

คำว่า "เสด็จ" เป็นคำกริยา หมายถึง ไป อยู่ (พจนานุกรม ฉบับราช
 บัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 818)

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏการใช้คำราชาศัพท์เพียง 5 เพลง ซึ่ง
 เป็นบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสวดดี สรรเสริญพระเกียรติพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ชั้น
 สูง ถึงแม้ว่าจะมีปรากฏไม่มากนัก แต่ก็สะท้อนให้เห็นถึงความจงรักภักดีของผู้ประพันธ์ที่ต้องการ
 ยกย่องบุคคลสำคัญของชาติ

4.2 การใช้คำภาษากวี

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2518 : บทนำ 3) กล่าวว่า "ภาษากวี เป็นภาษาที่ไพเราะอ่อนหวาน สละสลวย ชวนฟัง ฟังแล้วซาบซึ้งตรึงใจหรือใช้ภาษาเทียบเคียง" ดังนั้น คำภาษากวี จึงหมายถึง ถ้อยคำที่ผู้ประพันธ์เลือกสรรแล้วว่ามีความไพเราะ สละสลวยและมีความหมายลึกซึ้ง งดงามเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เช่น วิโยค คำสรด ทศมาส ทินกร ปักนิน มาตุรงค์ สุริยา นที ภัสดา สายัณห์ สกุนา อหังการ อาตุร เทวษ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ธณีนันแสงเพราะแรงโสภ ฟ้าวิโยคครวญคร่ำแสนคำสรด

(เพลงสมเด็จย่าของข้าน้อย)

คำว่า "วิโยค" เป็นคำนาม หมายถึง การจากไป การพลัดพราก (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 758)

คำว่า "คำสรด" เป็นคำกริยา หมายถึง สด เศร้า (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 97)

ยี่วันกำหนดทศมาส หัวใจแทบขาดรอน ๆ กัดฟันอ้อยอิงอดอ่อน ร้อนรุ่มดังตุ้มด้วยไฟ
(เพลงกตัญญู)

คำว่า "ทศมาส" เป็นคำนาม หมายถึง สิบเดือน (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 385, 699)

จงอาจหวังใจไม่เท่าใจไฟหรรค์ ทินกรร้อนนักรบไม่เท่ารักที่ร้อนแรง

(เพลงจงอาจหวังใจ)

คำว่า "ตินกร" เป็นคำนาม หมายถึง พระอาทิตย์ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 401)

ชวนชักขมนกเสียดในป่า เกลื่อนกลาดดาบดาอยู่อาจิน เจ้าขุนทองร้องเสียงจ่า
คุณคะคุณขามารยาปักนิน

(เพลงศกุนา)

คำว่า "ปักนิน" เป็นคำนาม หมายถึง สัตว์มีปีก คือ นก (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 525)

ขวัญเอยขวัญ น้อมเกล้าศิริกรานล้นปรี มาตุรงค์องค์กษัตริย์

(เพลงน้อมเกล้าศิริกิติ์)

คำว่า "มาตุรงค์" เป็นคำนาม หมายถึง แม่ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ. 2525 : 641)

สุริยาเลื่อนลาตลับสุดจะคณานับเนิ่นนานปี ณ ริมฝั่งมหานทีพระรตเมรีต่างเศร้าใจ
เมรีหมดหวังนั่งโศกาฟุ้งพายน้าตาหลังไหลนอง โคมยพินปิ่นนารีทูปอกชกดี ปากร้า
ร้องว่าภัสดาไม่หันหน้ามามอง

(เพลงเมรี)

เพลงเมรี ใช้คำศัพท์เพื่อให้เกิดความไพเราะ มีสัมผัสคล้องจองตามฉันทลักษณ์และมีความหมายดี ส่วนใหญ่เป็นคำยืมจากภาษาบาลีและสันสกฤต คือ

คำว่า "สุริยา" เป็นคำนาม หมายถึง พระอาทิตย์ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ. 2525 : 816)

คำว่า "นที" เป็นคำนาม หมายถึง แม่น้ำ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.

2525 : 420)

คำว่า "ภัสดา" เป็นคำนาม หมายถึง ผัว (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.

2525 : 606)

ย่ำค่ำสายัณห์ตะวันรอน สุกุณาต่างกลับคอนถิ่นพงไพร

(เพลงกล่อมน้องนอนเปล)

คำว่า "สายัณห์" เป็นคำนาม หมายถึง เวลาเย็น (พจนานุกรม ฉบับราช

บัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 815)

คำว่า "สุกุนา" เป็นคำนาม หมายถึง นก (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ. 2525 : 776)

ทุกสาขาอาชีพของมนุษย์ มันมีจุดบอกอำนาจและวาสนา ถูกล้อมหน้าล้อมหลัง
อหังการ คือเวลายึดหยุดบนจุดดั่ง

(เพลงสังฆกรรมอุกทุง)

คำว่า "อหังการ" เป็นคำนาม หมายถึง ความเย่อหยิ่ง ความทะนงตัว (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 902)

อนิจจาสมเด็จย่าสวรรคต ชาวไทยน้ำตาหยดรดแผ่นดิน ล้วนโศกาอาดูรพูนเทวษ
ทั่วทุกเพศทุกวัยแม่ใจหิน

(เพลงสมเด็จย่าของบ้าน้อย)

คำว่า "อาดูร" เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง เดือดร้อน ทนทุกข์เวทนาทั้งกายและใจ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 916)

คำว่า "เทวษ" เป็นคำนาม หมายถึง การคร่ำครวญ ความลำบาก (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 410)

นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังนิยมใช้สรรพนามแทนผู้หญิงด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน เช่น คำว่า ขวัญแม่ แม่ขวัญเรือน ขวัญอ่อน นวลเนียนนุ่ม แม่ขนดางอน แม่แขนอ่อนเอว กลิ้ง นิ่มนงเยาว์ เหล่านี้ล้วนให้ภาพของหญิงสาวที่งดงาม มีคุณค่า น่าทะนุถนอม สมเป็นกุลสตรีไทยที่น่ายกย่อง ดังบทเพลงต่อไปนี้

เชิญเถิดขวัญแม่อย่าได้แซ่เขื่อนเชิญแม่ขวัญเรือนสู่ห้องนอน เอาเปิดประตูแล้ว
เคียงกู่นางนอน แม่ขวัญเอ๋ยขวัญอ่อนพรั่งนี้จะนอนกอดใคร

(เพลงกล่อมน้องนอนเปล)

เพียงแต่กอดหอมอนยังร้อนยังหนาวใจหนุ่ม ผืนหลับไม่ลงเพื่อพริ้วพะวงถึงนวลเนียนนุ่ม

(เพลงกอดแก๊กลุ่ม)

แม่ขนดางอนแม่แขนอ่อนเอวกลิ้ง สองปรางช่างเต่งตึงหนึ่งนางหงส์ เห็นหน้านวลเจ้า
แล้วกินข้าวไม่ลง ใจพะวัคพะวงนิ่มนงเยาว์

(เพลงน้องรักนักร้อง)

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้คำศัพท์กวีในบทเพลง จำนวน 18 เพลง ในบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับราชสตุติ การยกย่องสตรีและการกล่าวถึงเรื่องราวจากวรรณคดี

5. การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก

ชัยพร แสงกระจ่าง (2516 : 13-31) กล่าวว่า ถ้อยคำในภาษาไทยส่วนมากมีรูปและเสียงที่พ้องกับความหมายของคำ สามารถบ่งบอกความรู้สึกและอาการให้แก่ผู้ฟังได้

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ จะมีคำจำนวนหนึ่งที่ผู้ประพันธ์สร้างขึ้นมาให้แปลก ๆ ใหม่ ๆ โดยนำถ้อยคำที่มีเสียงของพยัญชนะต้นหรือสระที่เหมือนกันมาเรียงซ้อนกันเพื่อให้ฟังแปลกหู กระทบความรู้สึกของผู้ฟังก่อให้เกิดจินตภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ถ้อยคำเหล่านั้นบางคำอาจจะไม่ปรากฏความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน แต่จากเสียงของคำสามารถช่วยให้เดาความหมายจากบริบทได้ ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

แก้แค้นแก้แค้น แม่ดาวตังคมข้างเจียง ไม่ควรคู่เคียงเมียมองร่วมหมอน ไม่อยากสูง
สิงกิ้วโดนทอดทิ้งขอยกยอน ไม่อยากจะแหลม คุณนายโรงแรมเราร้อน ไม่อยากร่วม
หมอนแพะฟอนฟู่ฟ่า

(เพลงแก้แค้นแก้แค้น)

เพลงแก้แค้นแก้แค้น ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า "แพะฟอนฟู่ฟ่า" โดยใช้เสียงพยัญชนะ /ฟ/ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นเสียงที่ให้ความรู้สึกไม่น่าฟัง ไม่น่าฟังใจ ไม่น่าดู ในด้านความหมาย "แพะฟอน" มาจากคำว่า "แพะ" หมายความว่า เละ และ "ฟอน" หมายความว่า ข่อยยับ แหลก ส่วนคำว่า "ฟู่ฟ่า" หมายถึง เสียงที่ดังเช่นนั้น เมื่อรวมกันเป็น "แพะฟอนฟู่ฟ่า" จึงหมายถึง เละเทะ เหลวแหลก เป็นที่น่ารังเกียจ ในที่นี้ผู้ประพันธ์แสดงความดูหมิ่น เหยียดหยามผู้หญิง ที่ทำตัวเหลวแหลก

แม่นกปรอดไร่ร้าง เจ้าบินสูงจิงไกลที โดนลั้งกินไฉจนไล่ทะลัก เป็นหงส์ปีกหักดูสิ
อยากเป็นผู้ดีไม่มีด้านอาย แม่นกปรอดอย่าลวงฉันเลย รู้แล้วเอยว่าท้องเธอลาย ถูก
ลาวตริ้งมันเกี่ยวลึก หรือถูกเล็บมือของใครหยิก จนท้องลายอย่างแรง แม่นกปรอด
ผอมลง ร่างกายก็คงช่องแซ่ง คายแล้วคงบินคนรก แม่นกปรอดดอกแดงขะแซ่ง
ไม่อยากเยื่อโย

(เพลงแม่นกปรอดท้องลาย)

เพลงแม่นกปรอดท้องลาย ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า "ช่องแซ่ง" ซึ่งมีเสียงพยัญชนะ /ซ/ ที่มีคุณสมบัติเป็นเสียงเสียดแทรก และมีความหมายไปในทางที่เลวลงกว่าเดิม ให้ความรู้สึกทางลบ น่าสมเพช คำว่า "ช่องแซ่ง" หมายถึง กระย่องกระแย่ง กระช่องกระแซ่ง ในที่นี้

ผู้ประพันธ์เปรียบร่างกายของผู้หญิงที่ทรุดโทรม ลั้นเรียวแรง เพราะถูกล่วงเกินทางเพศมาก

ออกหักด้วยแผลรักกำลังเบอะเนอะ กำลังเซิงเซอะไม่มีรักปะ หาแม่ยกช่วยตามอกให้
พ่อพระ จะมีใครบ้างน่ะอยากมาเป็นแม่ยก

(เพลงแม่ยก)

เพลงแม่ยก ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า "เบอะเนอะ" ซึ่งเป็นคำตายเสียงสั้น ทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง ไม่พอดี ไม่เหมาะสม คำว่า "เบอะ" หมายถึง เป็นแผลหะหะเข้าไป ส่วนคำว่า "เซิงเซอะ" มีเสียงพยัญชนะ /ซ/ ทำให้เกิดความรู้สึกน่าสมเพช คำว่า "เซิง" หมายถึง ที่รัก, ยุ่งมาก ส่วนคำว่า "เซอะ" หมายถึง เชื่อมมาก เมื่อผู้ประพันธ์ใช้ทั้งคำว่า "เบอะเนอะ" และ "เซิงเซอะ" ขยายคำว่า แผล จึงให้ความรู้สึกว่า บาดแผลนั้นฉกรรจ์ ไม่มีทางรักษาได้

แม่ยอดยาหยีเอยดวงยี่หว่า จะพาน้องย้าขึ้นคานหาม จะพานงูชไปพุทบาท เดิน
เที่ยวตลาดจีนเขาลงถ้ำ ชักชวานวลน้องไปเปิดทองไห้พระ เทียวอีเหละเขละชะ
ให้วันยันคำ

(เพลงหมูในอวย)

เพลงหมูในอวย ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า "อีเหละเขละชะ" ซึ่งคำสามพยางค์หลังเป็นคำตายเสียงสั้น มีคุณสมบัติทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่มั่นคง ไม่พอดี ไม่เหมาะสม คำว่า "อีเหละเขละชะ" มาจากคำว่า อีเหละเขละชะ หรือ อีเหละเขะชะ ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง เกะกะ, เกลือ่นกลาด ในที่นี้ผู้ประพันธ์ใช้ขยายคำว่า เทียว จึงหมายความว่า เทียวไปทั่วหลาย ๆ แห่ง

ความรักเอยบู้ปู้ยี้บู้ย่า แสนระกำหนามยอกอก น้ำตาตกไม่เหลือหรอ เจ็บแผลใคร
แก้เจ็บหนอ ถูกตอคำติดคาตา ขาดหยูกไรยาสมุนไพรราคาก็แพงแพง เลือกรักสีแดง
กลับกลายเป็นดำ ถูกใครตำหัวตอเพราะดิน้องก็ไม่ควรจะทำ โอ้ใจดำเห็นพี่ต้อยต่ำหมด
เยื่อหมดโย

(เพลงหนามยอกอก)

เพลงหนามยอกอก ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า "บู้ปู้ยี้บู้ย่า" ซึ่งมาจากคำว่า "บู้ปี้" โดยใช้เสียงพยัญชนะ /บ/ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นเสียงที่ให้ความรู้สึกละเอียดความภาคภูมิใจ ก่อนข้างกระด้าง ในด้านความหมาย "บู้ปี้" หมายถึง บุกบิบ ยู่ยี้ และคำว่า "บู้ยี้บู้ย่า" มีเสียงพยัญชนะ /ป/ ทำให้เกิดความรู้สึกก่อนข้างกระด้าง ไม่เป็นแก่นสาร ส่วนพยัญชนะ /ย/ ให้ความรู้

รู้สึกแสดงความไม่เรียบร้อย มีสภาพเป็นไปในทางลบ และไม่ทำความพึงพอใจให้ คำว่า "ปู้ยี้ ปู้ย่า" จึงหมายถึง ซอกซำ ยับเยิน ดังนั้นเมื่อรวมคำทั้งหมดเป็น "ปู้ยี้ปู้ยี้ปู้ย่า" จึงหมายถึง บอบซำ ยับเยินมาก จนยากที่จะแก้ไขให้คืนดังสภาพเดิมได้ ในที่นี้ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบความรักของคนที่ไม่เหลือสาย ไม่มีวันคืนดีได้ดังเดิม

จากการวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึกในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบว่ามีจำนวน 12 เพลง ที่ผู้ประพันธ์สร้างคำขยายแปลก ๆ โดยใช้คำที่มีเสียงพยัญชนะและเสียงสระที่สะดุดหู สร้างความรู้สึกไม่มั่นคงและมีความหมายในทางลบ เพื่อใช้ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเสียดสี เย้ยหยัน คำว่าอย่างรุนแรง

การใช้โวหารภาพพจน์

วิชา กงกะนันท์ (2533 : 35-57) กล่าวว่า โวหาร (Figures of speech) เป็นศิลปะของการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นวิธีการพูดหรือเขียนอย่างหนึ่ง แต่ความหมายเป็นอย่างอื่นบ้าง มีความหมายกำกวม หนักเบา คลุมเครือหรือเข้มขันต่างไปบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะขยายความให้ชัดเจนขึ้นหรือเพื่อย้ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความฝันหรือความรู้ให้กว้างขวางลึกซึ้งมากขึ้นหรือน้อยลงตามภูมิปัญญาของผู้อ่านหรือผู้ฟัง

การสร้างโวหารภาพพจน์ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มีหลายวิธี คือ

1 อุปมา (Simile)

อุปมา คือ โวหารที่ใช้เปรียบเทียบของสองสิ่ง โดยนำสิ่งที่เคยรู้จักมาแล้วใช้ป็นสิ่งเชื่อมความคิดหรือเป็นการช่วยให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเห็นภาพสิ่งที่กล่าวได้ชัดเจนแจ่มแจ้งขึ้น การเปรียบเทียบประเภทนี้มักใช้คำเชื่อมว่า เหมือน คล้าย ดุจ ดัง เพียง ประหนึ่ง ราวกับ ฯลฯ

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ สามารถจำแนกลักษณะของโวหารอุปมาได้ดังนี้

1.1 การเปรียบเทียบตามขนบวรรณคดี

การเปรียบเทียบประเภทนี้ หมายถึง การใช้โวหารเปรียบเทียบให้ผู้ฟังเกิดจินตภาพตามขนบวรรณคดีที่ใช้กันโดยทั่ว ๆ ไป เช่น ตางามเหมือนตางวาง งามดั่งนางฟ้า เป็นต้น ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ด้านความรัก

ถ้าถึงทองกับใบหยก เป็นคู่กายนอนกกหัวก้อยเกี่ยว จะนอนมกล่อมเกลี้ยงเคียง
ข้างกลมเกลียว ดูกดั่งทองแผ่นเดียวร่วมเกี่ยวดวง

(เพลงน้องรักนักร้อง)

เพลงน้องรักนักร้อง กล่าวเปรียบชายหญิงที่มีความเหมาะสมกัน เหมือนถึงทองกับ
ใบหยก ที่มีค่าไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน เมื่อได้มาแต่งงานกันก็เป็ดั่งทองแผ่นเดียวกัน

ยามหิวจะป้อนคอยอ่อนเอาใจ ปรนนิบัติรับใช้เหมือนทาสบังอร

(เพลงจอมแก่น)

เพลงจอมแก่น ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบว่า คนมีแต่ความรัก ความเอาใจต่อหญิงคนรัก
เสมอและจะคอยปรนนิบัติรับใช้เสมือนตนเป็นทาสของนาง

อย่าหลงผิดเลยนะคนดี จงนึกถึงพี่ก่อนน้ำตานองหลัง จะรักเจ้าเหมือนบ่าวที่รักดี
ขอเพียงปราณีเจ้าอย่าให้พี่ผิดหวัง จะขออน้องให้สมศักดิ์ศรี อย่าทำให้พี่ต้องรอคอย
ฝืนค้าง

(เพลงลูกสาวใครหนอ)

เพลงลูกสาวใครหนอ เปรียบความรักของชายหนุ่มที่มีต่อหญิงสาวว่าเหมือนบ่าวที่มี
ความจงรักภักดีต่อบาน

ลูกรักก็เหมือนเรือพ่วง พ่อแม่ไม่ห่วงจะกินที่ไหน

(เพลงเรือพ่วง)

เพลงเรือพ่วง กล่าวว่าลูกเปรียบเสมือนเป็นเรือพ่วง ที่พ่อแม่ต้องให้ความรักและคอย
ดูแลเอาใจใส่

อัดอั้นตันใจจะพูดออกไป ให้เธอรู้ใจก็อายหนักหนา เมื่อเธอสบตาประหม่าหัวใจ
ประหนึ่งเหมือนมีไฟมาเผาเผา

(เพลงฉันรักเธอ)

เพลงฉันรักเธอ เปรียบเทียบความอัดอั้นตันใจที่ไม่กล้าเผยความในใจให้หญิงสาวที่ตน
พึงพอใจได้ทราบว่า ตั้งแต่แรกพบเธอก็มีแต่ความรู้สึกรุ่มร้อนทรมานทรมานเหมือนถูกไฟเผา

ด้านความงาม

เพียงแรกยลโฉมงาม รูปทรงนงนพมาให้อบอวลใจอ่อน กระบิ๊ดกระบวนชวนเย้า
เนตรกลมกมวาวก๊วเจ้าตั้งคันศร

(เพลงงอนเกินงาม)

เพลงงอนเกินงาม ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบความงามของคำว่าโก่งเหมือนคันศร

สาว ๆ สายแต่แรกแลพบเห็น เล่นเอาใจเต้นเหมือนดังตีกลอง แม่เนื้อทองหยาด
เอี่ยมหยดย้อย ยามชมม้วยชานพิศชวนเพื่อ

(เพลงจุ่มจิม)

เพลงจุ่มจิม ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบว่า ยามที่ได้พบเห็นผู้หญิงสาวสวย ย่อมรู้สึกตื่นเต้น
ใจเต้น เหมือนดังตีกลอง

นามเจ้าระบือนี้นะหรือคือดาวบ้านนา นับเป็นวาสนา คลจิตพาให้มาเจอเจอ งามดัง
นางฟ้าแข่งดาราแพ้วยายเธอ หนุ่มหรือแก่พอแลต้องเพื่อ ชวนว่าเธอชวนคานาคู

(เพลงลิบห้าหยก ๆ)

เพลงลิบห้าหยก ๆ ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบความงามของหญิงสาวว่ามีความงดงาม
มากกว่ากับเป็นนางฟ้า

แจ่มจริงนะน้องสาว ผิวขาวเหมือนแดงรมใบ พี่เป็นหนุ่มบ้านเหนือ แต่เนื้อคู่พี่อยู่
บ้านใต้ แม่น้องสาวผิวขาวเหมือนไข่ รักรักพี่ชายไหมละจอมขวัญ

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

เพลงหนุ่มบ้านเหนือ เปรียบให้เห็นภาพหญิงสาวที่มีผิวงามนวลเนียน เหมือนกับแดงที่
มีผิวนวลเพราะมีใบแดงปกคลุมอยู่และขาวผ่องเหมือนกับไข่ที่ปอกเปลือกแล้ว

พบนวลนางกลางป่าดังธิดาสวรรค์ ส่วนสตรีสินีเรียงม่อพรหม

(เพลงเสน่หานางไพร)

เพลงเสน่หานางไพร เปรียบหญิงสาวชาวชนบทที่มีรูปร่างงาม ผิวผ่องนวลราวกับ
เทพธิดา

ด้านความสุข

เดี๋ยวนี้ฉันมีความสุข สนุกรื่นเริงหัวใจ บ้านพี่ตั้งแดนสวรรค์ เชอกับฉันมาแต่งงาน-
กันใหม่ เดี่ยวนี้ฉันมีทุกอย่าง ไม่ต่างจากชนชั้นใด

(เพลงสุนัขไม่มีเจ้าของ)

เพลงสุนัขไม่มีเจ้าของ ผู้ประพันธ์กล่าวว่า เมื่อคนมีฐานะดีขึ้น มีทุกสิ่งทุกอย่างไม่
แตกต่างจากคนอื่น ๆ จึงทำให้มีแต่ความสุข สนุกสนาน บ้านจึงเปรียบเสมือนดินแดนในสวรรค์

วันเอ๋ยวันเอ๋ยวันที่ยอดรักฉันกลับมา วันนั้นคงเหมือนว่าฉันอยู่วิมานฉิมพลี ฉันนั้น
คงสุขทุกข์ใดไม่มี เพราะมันนานแรมปีที่ฉันรอคอย

(เพลงวันทรมาน)

เพลงวันทรมาน กล่าวเปรียบความรู้สึกของชายหนุ่มที่ได้คนรักกลับคืนมาว่าคงจะมี
ความสุขอย่างสิ้นเหลือ เปรียบดังได้อยู่ในสวรรค์

ด้านความทุกข์ทรมาน ความยากลำบาก

ยิ่งวันกำหนดทศมาส หัวใจแทบขาดรอน ๆ กัดฟันอ้อยอิ่งอดอ้อน ร้อนรุ่มดังต้ม
ด้วยไฟ เหมือนถูกกระหน่ำด้วยแสบนหลังแม่เลือดสด ไร่นาขมมัจจุราชทาสเห็นจะ
ทนไม่ไหว

(เพลงกตัญญู)

เพลงกตัญญู ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบความทุกข์ทรมานของแม่ในการคลอดบุตรนั้น มีแต่
ความเร่าร้อนทรมานทรมาย เหมือนถูกต้มด้วยกองไฟและมีความเจ็บปวดดังถูกเขี่ยหลังด้วยแส้

ที่ห่มเททุกอย่างหวังให้น้องนางเป็นสุข ที่หม่นหมองอยู่ในกองทุกข์เหมือนวิหค
ถูกขังอยู่ในกรง

(เพลงสาวเมืองสิงห์)

เพลงสาวเมืองสิงห์ กล่าวถึงชายหนุ่มที่ผิดหวังในด้านความรัก ขอมมีความทุกข์ทรมาน
เปรียบเสมือนนกที่ถูกกักขังอยู่ในกรง

เนินโขดเขาลำเนาพฤษภา เป็นประหนึ่งข้างฝา พลุสดั่งเตี้ยต้งนอน เพื่อนคือหลุม
บังเกอร์และเป็น

(เพลงนักรบไทยแลนด์)

เพลงนักรบไทยแลนด์ ผู้ประพันธ์กล่าวถึงความรู้สึกของทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ
ชายแดนว่า มีความยากลำบากอยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่มีขุนเขา แม่น้ำและป่า เป็นเหมือนฝายบ้าน
มีพื้นดินเปรียบเสมือนเตียงนอน

ด้านความอัปลักษณ์ ความต่ำต้อย

ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะ อย่างดีกว่า ข้าคนบ้านป่า เหมือนนกที่ช่างข้าเถอะ

(เพลงช่างข้าเถอะ)

เพลงช่างข้าเถอะ ผู้ประพันธ์เปรียบความไม่หล่อเหลาและความต่ำต้อยของตนเหมือนกา

ด้านความผิดหวัง

ตัดอกตัดใจน้ำตาไม่ไหลริน สมแล้วยุพินกุ่มนอนกอดนาง ที่เป็นผู้แพ้เหมือนแพ้อัปปาง
ต้องแรมร้างหาทางไม่เจอ

(เพลงกึ่งทองใบหยก)

เพลงกึ่งทองใบหยก เปรียบผู้ที่ผิดหวัง พ่ายแพ้ในด้านความรักว่าเหมือนกับแพที่แตก
ล่มจมลง

เปลี่ยวเภาสุดเหว้าในหัวใจ เหลียวมองทางไหนไม่มีใครที่จะเมตตา หากูชมก็ไม่สม
ในอุรา สุดเหว้าเสมือนดังฟ้าไร้เดือน ดาวคู่ฟ้าปลาก็ยังกุ่มน้ำ แต่จิตฉันระกำสุด
ชอกช้าไม่มีใครเหมือน เพราะขาดคู่ที่เหมาะสมมาร่วมเดือน ยามไรเพื่อนประคองตั้ง
เดือนไรดาว ที่ร้อนก็ยิ่งหนาวมีสาวก็ยังมีหนุ่ม สาวสววยรุ่มก็เปรียบเหมือนกลุ่ม
ดาราพราว

(เพลงเอกา)

เพลงเอกา เปรียบความเปล่าเปลี่ยวใจของคนที่ขาดหญิงคนรักว่า เหมือนกับท้องฟ้าที่ปราศจากดวงจันทร์ที่ไร้ดาวมาคู่เคียง เพราะหญิงสาวนั้นเปรียบเสมือนดวงดาวอันงดงาม

อกหนุ่มบ้านบึงแห่งดงฝั่งชาดมาลี บึงก็ขาดดอกไม้ที่เป็นเทพีของบึงไปแน่

(เพลงแม่ผักตบในดม)

เพลงแม่ผักตบในดม เปรียบความรักที่ผิดหวังของชายหนุ่มเหมือนฝั่งขาดดอกไม้

วัยน้องแรกรุ่งอรุณี สมส่วนโสเกิผู้ชายต่างหวัง เก่งกาจสามารถจอมคน ทั้งแก่นแสนชน หน้านนเก้งจ้ง หลงรักน้องอัดแน่นในอก เหมือนดกขุมนรก หัวอกแทบพังสุดขมขื่นเมื่อชายอื่นกวนน้อง หว่านด้วยเงินทองน้องก็เพ้อคลั่ง

(เพลงลูกสาวไกรหนอ)

เพลงลูกสาวไกรหนอ เปรียบเทียบความรู้สึกที่ผิดหวัง พ่ายแพ้ ในด้านความรัก เหมือนตคนรก

1.2 การเปรียบเทียบโดยคิดสร้างสรรค์ขึ้นใหม่

การเปรียบเทียบประเภทนี้ เป็นการกล่าวเปรียบเทียบตามความคิด ความรู้สึก หรือจินตนาการของผู้ประพันธ์เองโดยเฉพาะ ไม่ดำเนินตามขนบวรรณคดี ชาย เมืองสิงห์ เป็นนักประพันธ์เพลงที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการเปรียบเทียบแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่มาก ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ด้านความรัก

คลื่นทะเลถึงจะเมาก็ยังไม่เท่าคลื่นรัก คลื่นรักคลั่งไคล้ดังไฟคลั่งเปลว ความรัก
ล้มเหลวพื้จึงตกเหวรักรอกหัก

(เพลงคลื่นกระทบฝั่ง)

เพลงคลื่นกระทบฝั่ง ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบว่า คลื่นทะเลแม้ว่าจะทำให้เมาก็ยังไม่เท่าคลื่นรัก เพราะคลื่นรักนั้นร้อนแรงเหมือนเปลวไฟ

ใจชายเหมือนดังลูกไก่อยู่ในกำมือ ถ้าน้องเล่นไม่ซื่อผลัฟร์ก็คือพี่ซ้ำ

(เพลงกุหลาบในมือเธอ)

เพลงกุหลาบในมือเธอ ผู้ประพันธ์เปรียบว่าตนตกอยู่ใต้อำนาจแห่งความรักของหญิง
คนรัก เหมือนลูกไก่อยู่ในกำมือจะปีกก็ตายจะคลายก็รอด ขึ้นอยู่กับความเมตตาของหญิงคนรัก

พี่เหมือนรถยนต์ขาดยาง พี่เหมือนสตางค์ที่ยังไม่มีกระเป๋ใส่ พี่ดำแต่ตัวเจ้าจะกลัว
ทำไม ขอเชิญน้องเปิดหัวใจ กระโดดเข้าไปหกคะเมนตีลังกา หากน้องรับรักพี่ก็จะ
แซบอีหรีกว่ากินกล้วยปลา พี่รักเจ้าเท่าฟ้า เหมือนควายรักหญ้าเหมือนกัญชารักบอง

(เพลงดำแต่ตัวเจ้ากลัว)

เพลงดำแต่ตัวเจ้ากลัว ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบว่าตนยังขาดคู่ครอง จึงเปรียบเหมือน
รถยนต์ที่ขาดล้อ ทำให้เล่นไม่ได้หรือดำเนินชีวิตต่อไปไม่ได้และเปรียบเหมือนเงินที่ไม่มีกระเป๋
ใส่ จึงอ้ำว้าง ว้าเหว่ นอกจากนี้ยังได้เปรียบความรักของตนที่มีต่อหญิงคนรักว่า เหมือนควายที่
รักหญ้าและกัญชารักบอง นับเป็นการเปรียบสิ่งของที่ใกล้ตัว เข้าใจได้ง่ายเพราะเป็นวิถีชีวิตของ
ชาวชนบทอยู่แล้ว

ด้านความงาม

ทรงกรมศิลป์เนตรตั้งนิลนวยนาด เชฟธรรมศาสตร์ในพิภดกลึงกลม หน้าอกจุฬา
ปริญญากีรตินิยม หน้าผากไผ่ผม ข้างรับลมตั้งนิลิตราม

(เพลงแม่ฝรั่งบังใบ)

เพลงแม่ฝรั่งบังใบ ผู้ประพันธ์ต้องการเปรียบเทียบสัดส่วนของสตรีกับสถาบันการศึกษา
ต่าง ๆ ว่า รูปร่างใหญ่เหมือนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทรวงอกใหญ่กลมกลึงเหมือนจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยและหน้าผากเป็นเนินกว้างเหมือนมหาวิทยาลัยรามคำแหง นับว่าเป็นการเปรียบเทียบ
ที่แปลกที่เดียว

แม่คุณไอ้ทุนกระหม่อม ชื่อแม่หอมเหมือนดั่งเพชรชีก อยากร่วมเรียงหุ่นดั่งกรวม
เรียงขลุ่ยกลึงกลิ้ง กลัวแม่คุณตูดดิจะหยอกหยิกไม่สูงสิง

(เพลงแม่คุณทุนหัว)

เพลงแม่คุณทุนหัว ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบความดีของผู้หญิงเหมือนเพชรชีก แม่ตน
ต้องการจะครองคู่ด้วย ก็เกรงว่าจะไม่ได้รับความสนใจ

เหม้มจำเหม้มทำไมจึงแจ่มจริงร้อยชั่ง แก้มแดงเหมือนดั่งผลฝรั่งกำลังสุกงอม

(เพลงเหม้มจำ)

เพลงเหม้มจำ เปรียบแก้มของผู้หญิงเหมือนผลฝรั่งสุกงอม นับว่าเป็นการเปรียบเทียบที่แปลก เพราะผลฝรั่งเมื่อสุกจะไม่ใช่สีแดงดังที่กล่าว

ขาวตะลอะแก้มสาวขาว ๆ เหมือนยางน้ำ แม่สาวน้อยข้อยถาม แก้มสาวใครถามแล้ว

(เพลงหน้าหนาว)

เพลงหน้าหนาว ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบแก้มของหญิงสาวว่าขาวเหมือนน้ำยาราด ซึ่งขาวมาก

เพียงแรกยลโฉมงาม รูปทรงนงนารมพาให้วาบหาวใจอ่อน กระบิ๊ดกระบวนยานเข้า
เนตรกลมควาวแก้วเจ้าดังคันศร ออกกลมเอากลึงสองปรางเธอเต่งตึง ประหนึ่งสะเดา
กลางดอน เผ็ดร้อนอ่อนหวานชม ดุจยอດต้องดองมน้ำเชยชมสั่งสอน สมแล้ว
แม่ช้างเผือกกลางไพร ช่างถูกอกถูกใจพี่เสียกระไรขวัญอ่อน

(เพลงอนเณงาม)

เพลงอนเณงาม ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบ ออกและเอวของผู้หญิงเหมือนสะเดา ที่ทำให้ผู้ชายเกิดความรู้สึกได้หลายรส ทั้งเผ็ดร้อน หวาน ขม และอ่อนไหวอ่อนแอ เหมือนยอດต้องดองดอง

งอนดูป้องเหมือนฟอง เหมือนฟองเบียร์เนื้อ เมาให้เกร่อเพื่อเธอเพื่อเธอส่งนาง

(เพลงผัดเผ็ดขี้เมา)

เพลงผัดเผ็ดขี้เมา ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบการงอนของผู้หญิงเหมือนฟองเบียร์ ซึ่งแปลก เพราะฟองเบียร์มักจะเปรียบกับความเบามากกว่า

ด้านความทุกข์

ถูกหลานตั้นดานผิดเหล้ากอ กราบขอความเมตตา สิ่งแวดล้อมชวนให้ยอมอ่อน
กิดชั่ว มีดส่วกั่วก็กลัวบาปหนา ชั่วกระสือชาวบ้านลือช้านินทา ตกเป็นจำเหมาย
ระอา ต่ำจิตติดตาประสาคนเลว หมดความหมายอันอับอายตายดีกว่า แข่งวาสนา

หรือก็ว่าน้ำเหลว มีกลับจนจนกลับมีที่ไหนมันแล้ว เปรียบทองก็เหมือนทองเปลว
มันแหลกมันเหลวสิ้นสูญราคา

(เพลงตะเฝุ่น)

เพลงตะเฝุ่น ผู้ประพันธ์เปรียบผู้ที่คิดผิด เคยกระทำความชั่วกลับตัวไม่ได้เหมือน
ทองเปลวที่แตกกระจายเป็นแผ่นบาง มีเนื้อทองน้อย ไร้ค่า

สาวใดสบตาให้โผผวาวิ่งแร่ นึกชอบใจพี่ชายตอนแก่ สาวสะกิดแม่ตะลึงแลขึ้นชม
อายุปูนนี้แล้วเราเหมือนเรือสำเภาที่ใกล้จะล่ม ยังหยุดไม่ได้ต้องกางใบสู่ลม รออยู่สร้างคู่
สมไว้หยอดน้ำข้าวต้ม อีกคนอีกคน

(เพลงกางใบสู่ลม)

เพลงกางใบสู่ลม ผู้ประพันธ์เปรียบตัวของเขาว່าคอนมีอายุมากแล้ว เหมือนกับเรือ
สำเภาที่ใกล้จะล่ม แต่ก็ยังต้องดิ้นรนต่อไปและเผื่อจะได้พบคู่ครองคนใหม่

แม่ขวัญตาแทบอาสัญ ใจรักมันไม่จีจาง เสราโศกโศกาไม่วางวาย หมดหนทาง
จะติดตามด้วยทะเลกันขวางหน้า หมดปัญญาแม่นงราม กูตะโกนจนก้องน้ำ บาปเวร
หรือกรรมโง่จอมใจ แม่นพี่ไม่กลับมารับขวัญ ขอถวายชีวันไม่หวนไหว นางก็พลัน
กลั้นใจตาย น่าเห็นใจแม่นงเยาว์ รักเขาข้างเดียวเหมือนข้าวเหนียวหนึ่ง น้ำท่วมไม่
ถึงก็อวยเขา ไม่ต้องกระจกแล้วชะโงกมองเงาว่าตัวของเราต้องเจียมตน

(เพลงเมรี)

เพลงเมรี เปรียบการรักข้างเดียวเหมือนการนั่งข้าวเหนียว ถ้าส่วนใดไม่ถูกไอน้ำ ข้าว
ไม่สุกก็นินไม่ได้ เหมือนนางเมรีที่รักพระรถเสนข้างเดียว จึงถูกหลอกเอาดวงตาของแม่และปากิน
แล้วทอดทิ้งไป

แม่สาวอย่างนี้ไม่น่าจะมีแฟนเลย ขอยืมเอาไว้เซยให้ชื่นใจ เล่นปิดประตูแล้วให้พี่
ป็นหน้าต่าง พี่ต้องนอนหมดทางใจหมองไหม้ อนาคตพี่นี้เหมือนเรือลอยน้ำ ดูย้อน
ย้อนชอกช้ำเสียกะไร

(เพลงแก่นแก้ว)

เพลงแก่นแก้ว ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบว่า อนาคตของเขาเหมือนเรือที่ล่องลอยไปตาม
กระแสน้ำ ไม่มีจุดหมาย ต้องลอยเเต้งเต้งย่นไปย่นมา

ด้านความโศกเศร้า

สุดแสนระกำซ้ำชอก เหมือนดังถูกหอกโมกษศักดิ์ ในน้ำมีอมารหาญหัก พุ่งหอกมา
ปักกลางใจ ให้แสนเจ็บแสนปวด ให้ร้าวรวดดวงมาน กล้ากลืนทั้งเผ็ดขมหวาน
จะทรมาณถึงไหน ทั้ง ๆ อยู่ร่วมชายคา ขึ้นเสียงด่าว่าฉาด รืออันเป็นคนปากตลาด
เห็นคนเป็นทาสหรือไร

(เพลงหวานอมขมกลืน)

เพลงหวานอมขมกลืน ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบความชอกช้ำใจเพราะความแตกร้างในครอบครัว
เหมือนถูกแทงด้วยหอกโมกษศักดิ์ ซึ่งมีพิษร้ายแรง ยากที่จะรักษาให้หายได้โดยง่าย

ด้านความอัปลักขณ์

ดั่งต่างเกิดมา ดูหน้าตาอัปลักขณ์ แล้วคงจะนอนตระหนก ใจตึกตักตื่นตัน
จะจับคนโก่งแก้ม ก็คงไม่เก้หน้าหัน ก็เหมือนมะพร้าวหมดมัน เกิดมาทำไม

(เพลงดั่งต่าง)

เพลงดั่งต่าง ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบตัวเขาว่าเป็นผู้ชายที่หน้าตาไม่หล่อเหลา ไม่มีค่า
เหมือนกับมะพร้าวที่ถูกกินเอาหัวกะทิออกไปหมดแล้ว จะไปเกี้ยวพาราสีหญิงใดก็ไม่มีใครเหลียว
แล

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้โวหารอุปมา จำนวน 37
เพลง แม้ว่าบทเพลงของ ชาย เมืองสิงห์ จะมีการเปรียบเทียบตามขนบวรรณคดีบ้าง แต่อีกส่วน
หนึ่งผู้ประพันธ์ก็ได้คิดสร้างสรรค์ ความเปรียบให้มีลักษณะแปลกใหม่ไม่ซ้ำแบบใครมักเปรียบกับ
สิ่งแวดล้อมใกล้ตัวและวิถีชีวิตของชาวชนบทที่เข้าใจง่าย แต่บางครั้งก็ดูไม่ค่อยเหมาะสมนัก เข้า
ลักษณะกลอนพาไป เช่น แก้มแดงเหมือนดังผลฝรั่งกำลังสุกงอม รูปร่าง(เซฟ) เหมือนนักศึกษา
ธรรมชาติ เป็นต้น

2. อุปลักขณ์ (Metaphor)

อุปลักขณ์ คือ โวหารที่ใช้เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบ
กันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการหรือเป็นการเปรียบเทียบโดยโยงความคิดอย่างหนึ่งไป
สู่ความคิดอีกอย่างหนึ่ง โดยใช้คำว่า เป็น เท่า คือ ในการเปรียบเทียบ

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ สามารถจำแนกลักษณะของโวหาร
อุปลักษณ์ได้ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบตามขนบวรรณคดี

การเปรียบเทียบประเภทนี้ หมายถึง การใช้โวหารเปรียบเทียบให้ผู้ฟังเกิด
จินตภาพตามขนบวรรณคดีโดยทั่ว ๆ ไป เช่น ลูกคือดวงใจของพ่อแม่ แก้มแดงเป็นลูกคำลึงสุก
เป็นต้น ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ด้านความงาม

คำคืนไหนเชือกเย็น เดือนเด่นเพ็ญแสงสกาบ หากเนื้อเย็นเป็นแสงดาว จะคอยปลุก
เจ้าสอยดาวแจ่มจันทร์

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

เพลงหนุ่มบ้านเหนือ ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบหญิงคนรักเป็นแสงดาว ซึ่งมีความงดงาม
น่าไขว่คว้าเอามาชมชม

ด้านความโกรธ ไม่พอใจ

ทนนิ่งมานานหนักหนา เพราะห่วงปัญหาปากท้อง พระราชดำรัสราชโพรต
คนตอบสนองซักก็คน อย่างมัวเป็นไม้หลายมัด เอาแต่ชนะกะคนลืมทำการบ้านดกหล่น

(เพลงอนาคตของชาติ)

เพลงอนาคตของชาติ ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบพวกนักการเมืองที่มัวแต่แก่งแย่งอำนาจ
เพื่อเอาชนะกัน จนหลงลืมหน้าที่ของตนให้กลับมาสนใจประชาชน เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่น
ให้แก่ชาติบ้านเมือง เหมือนดังนิทานที่พ่อสั่งสอนให้ลูก ๆ รักสามัคคีกัน โดยนำไม้มามัดรวมกัน
ย่อมหักออกได้ยาก

อารมณ์เธอรัก น้ำตัมผักเธอก็อหวาน ยามซึ้งแล้วยังประจัน น้ำตาลเป็นยาพิษร้าย
มิใช่น้ำลดตอผุดเหลือมาปาย แต่เธอคลายพิษออกลาย ฉันทายคนจนหน้าชา ๆ

(เพลงคนอย่างเธอตายเสียดีกว่า)

เพลงคนอย่างเธอตายเสียดีกว่า ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบว่ายามรักหญิงคนรักของตนก็
อ่อนหวาน แต่ยามโกรธเธอเปรียบเสมือนยาพิษ

ด้านการยกย่อง เทิดทูน สรรเสริญ

ขอรพระมิ่งสมร   ยุพาพรเสาวภาค   สมเด็จพระเจตรัตนา   พระคือแม่ฟ้าของชาวไทย
 อารักษ์สมทรงราศี   พระชนนีผู้มีแต่ให้

(เพลงน้อมเกล้าสิริกิติ์)

เพลงน้อมเกล้าสิริกิติ์   ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบกับความยกย่องเทิดทูนสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ คือ เทพธิดา ผู้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างมากต่อพสกนิกร

เผ่าไทยใครรงค้มันลงมานานก่อนพุทธกาล   ประเทศคือบ้านทหารเป็นรั้ว
 พระเจ้าอยู่หัวเหนือเกล้าเกศา

(เพลงนักรบไทยแลนด์)

เพลงนักรบไทยแลนด์   ผู้ประพันธ์กล่าวเปรียบเทียบกับ ประเทศคือบ้านและทหารเป็นรั้วบ้าน ซึ่งมีความสำคัญมากเพราะช่วยปกป้องมิให้ศัตรูเข้ามารุกรานได้โดยง่าย

ด้านความโศกเศร้า

ห่วงชายผ้าเหลืองเรื่องของผู้ชาย   ผู้หญิงไม่ไร้เท่าใบพุทรา
 เสียแล้วเสียไปอย่าเสียใจดีกว่า   ไว้วินวิวห้ขอเอาน้ำตาลั่งต่างน้ำมันต์

(เพลงน้ำนึ่งไหลลึก)

เพลงน้ำนึ่งไหลลึก   ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบกับผู้หญิงว่ามีอยู่มากมายสามารถหาได้ไม่ยาก จึงไม่ควรเสียใจเมื่อต้องผิดหวังในด้านความรัก

เดือนลูกเต้าเหลนหลาน   นับวันวงการไม่แน่นอน   ยามดังได้นำดู   ต้องหาตะปู
 ดอกเท้าไว้มาก่อน   โปรดจงนึกถึงตอนโลกนี่คือละคร   บทบาทบางตอนขอกย้อนไม่จริง

(เพลงลูกทุ่งมาราซอน)

เพลงลูกทุ่งมาราซอน   ผู้ประพันธ์เปรียบว่าโลกนี้เหมือนโรงละคร ที่มีตัวละครออกมาแสดงบทบาทต่าง ๆ กัน ล้วนไม่มีสิ่งใดที่เที่ยงแท้แน่นอน

จะแต่งเมื่อไรบอกให้ทราบบ้าง จะได้ขอชมบุญน้องนางบ้างเถิดหนา ของขวัญจากใจ
ชายคนยาก ไ้ทรัพย์สินสิ้นซากถือน้ำตา

(เพลงสูกก่อนห่ม)

เพลงสูกก่อนห่ม ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบความเสียใจ อาลัยอาวรณ์ของคนที่ถูกหัก
เมื่อคนรักหนีไปแต่งงานกับชายอื่นว่า สิ่งที่จะมอบให้เป็นของขวัญในวันแต่งงานของเขามีเพียง
อย่างเดียวเท่านั้น คือ น้ำตา

ขออันวอนน้องเจ้า กลับบ้านเรือน้องนางบ้านนา เสียงกู่ตะโกนเรียกน้องนาง น้องเอย
สาวเอยจงฟัง หลายครั้งหลายคนเรียกหา บ้านนานั้นเป็นป่าร้าง ก็เพราะน้องนางเจ้า
จากมา

(เพลงกลับมาเถิดน้อง)

เพลงกลับมาเถิดน้อง ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบถิ่นที่อยู่ในชนบทของคนนั้นมีแต่ความ
เงียบเหงา อ้างว้างเหมือนเป็นป่าร้าง เพราะหญิงคนรักทอดทิ้งตนจากไปอยู่ที่อื่น

2.2 การเปรียบเทียบโดยคิดสร้างสรรค์ขึ้นใหม่

การเปรียบเทียบประเภทนี้เป็นการกล่าวเปรียบเทียบตามความคิด ความรู้สึก
หรือจินตนาการของผู้ประพันธ์เองโดยเฉพาะ ไม่ดำเนินตามขนบวรรณคดี ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ด้านความโกรธ ไม่พอใจ

ทวยเป็นควายคิดอาชชะหน้อยชิวหาย อย่าเอ้อระเหย ไร้ทวยเอ๋ยจะตรมใจตาย
จงเจียมตัวอย่ามัวไปคิดตะกาย หากเปรียบเอ็งเป็นผู้ชายข้าจะให้เป็นจรกา

(เพลงไอ้ทวยลืมถีน)

เพลงไอ้ทวยลืมถีน ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบหญิงสาวชาวชนบทที่หน้าตาไม่สะสวยว่า
เปรียบเหมือนตัวละครเอกตัวหนึ่งในเรื่องอิเหนา คือจรกาซึ่งมีหน้าตาไม่น่าดู มีรูปร่างลำสัน ผิดค่า
ซึ่งเป็นความเปรียบที่แปลกเพราะโดยปกติจะเปรียบจรกากับความอัปลักษณ์ของผู้ชายเท่านั้น

อีหลักอีเหลื่อเหลื่อทนมแม่มคนสวยจำ อุ่มท้องกลับมาหน้าหนูน้ำตา ร่วงไหล
อย่าเห็นว่าพี่เป็นช่างบัดกรีหัวใจ อย่าเอาเขามาสวมใส่หัวพี่ไม่ดีแน่นอน

(เพลงอีหลักอีเหลื่อ)

เพลงอีหล็กอีหลือ ผู้ประพันธ์เปรียบผู้หญิงที่ใจง่ายเปลวใจปล่อยกายจนตั้งครรภ์
แล้วหาผู้รับผิดชอบไม่ได้ว่า คนมิใช่ช่างบัคกรี่หัวใจจะได้รับผิดชอบคอยช่วยเหลือซ่อมแซมหรือ
แก้ไขสถานการณ์ให้อยู่เสมอ

ไปเถอะเชิญไปเธอจะไปไหนก็ตาม ไม่ค่อยเอ่ยคำอำลาแฝงอาฆาต
ถึงเป็นปลาร้าของน้อง แต่เป็นฝอยทองของคนอื่น จี้เกียรจระทมิขมขึ้นผื่นทนอดอัด

(เพลงตัดหางปล่อยวัด)

เพลงตัดหางปล่อยวัด ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบว่า เขาเป็นปลาร้าที่ไร้ค่าสำหรับหญิงคน
รัก แต่สำหรับผู้อื่นเขาเป็นขนมฝอยทองที่มีราคา เพื่อแสดงการเยาะเย้ย ว่าทำไมไม่จำเป็นจะต้อง
งอนงอนาง

ด้านความเศร้าโศก เสียใจ

มือพี่สองข้างเคยกรีดขางพารา เดี่ยวนี้ต้องจับน้ำตาอุราพี่เหลือริบหรี่
เท่าหัวไม้ขีดเท่าหิดเท่าหิดแล้วซี วันใดเธอเป็นเทพีเหลือพี่กินยาตายแน่

(เพลงสาวสวนยาง)

เพลงสาวสวนยาง ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบผู้พลัดหวังในเรื่องความรักว่า มีความรู้สึก
เสียใจมาก จนเปรียบเหมือนหัวใจฝ่อเหลือ "เท่า" หัวไม้ขีดไฟ เมื่อทราบว่าหญิงคนรักหาทาง
ผลักดันตัวเองให้เด่นดังขึ้นด้วยการเข้าประกวดเทพี

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้คำโวหารอุปลักษณ์ จำนวน 12 เพลง
โวหารชนิดนี้พบไม่มากนัก แต่ก็ปรากฏทั้งการเปรียบเทียบตามขนบวรรณคดีและการเปรียบเทียบ
เชิงสร้างสรรค์ใหม่ ๆ แปลก ๆ ที่ไม่ซ้ำแบบใคร

3. ปฏิพจน์ (Rhetorical question)

ปฏิพจน์ เป็นศิลปะของการใช้ประโยคคำถาม แต่เป็นคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ
เพราะผู้ประพันธ์มีเพียงเจตนาจะเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านหรือผู้ฟังเป็นประการสำคัญ เช่น
ใครว่าข้าเมา เธอเป็นแฟนใคร ลูกสาวใครหนอ เป็นต้น

การใช้ปฏิปจฉาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบเป็นจำนวนมาก ได้แก่ ใคร
ใครหนอ ใครเอ๋ย ฉันใด โฉน ไซ้ไหม ใด ทำไม เท่าไร บ้างหรือไร บ้างไหม เมื่อไร
ยังงี้ ไย รีเปล่า หรือเปล่า ไหน ไหม ไหมละ ไหมเอ๋ย อย่างไร อะไร ดังบทเพลงต่อไปนี้

ใครว่าข้าเมา ไม่ได้เมา เสียงลือลือฉาวว่าเราป็นี่

(เพลงใครว่าข้าเมา)

งามจนแต่อย่างอนจนเกินไป เพราะพี่กลัวใจตอบได้ไหมว่าจะไม่ถอน

(เพลงอนเกินงาม)

ญ. ไอ้หุ่นอย่างฉันมันก็ล่องลอย หิวยืมเงินพอขอไปเป็นนักร้อง พอกลับบ้านอึดท้อง

ช. นั้นเอ็งไปร้องเพลงอะไร

(เพลงชะติงนอนนอย)

เธอเป็นแฟนใครที่โหม่มาก่อน เคยร่วมรักสำส่อนขวัญอ่อนเชียวฟัง

(เพลงซี้ซ้ากะหล่ำปลี)

ทำไมนะหุ่นอย่างพี่น้องนี้ไม่ชอบ ไม่เคยอึ้งขังขอบเหลียวแลมั่ง

(เพลงดอกเอื้อง)

ขุนเคืองด้วยเรื่องอะไร แล้วทำไมชอบใส่หน้ายักษ์

(เพลงนางเอียนางยักษ์)

ใครหนอเคยกล่อมฉนอมจอมใจ จวบจนโคโหล่ใครกันเล่าที่เฝ้าเอ็นดูอุ้มชูมา

(เพลงกตัญญู)

น้ำตักน้ำทวงน้ำลวงน้ำควัก ยั่ววนยักยักน้ำนี้ก่น้ำตักน่องรักชื่ออะไร

(เพลงน้ำฟัด)

ลูกสาวใครหนอน้ำทะนุฉนอม กระแซะเข้ามานิดอยากใกล้ชิดแม่เนื้อหอม

(เพลงลูกเต้าเหล่าใคร)

แม่น้องสาวผิวขาวเหมือนไข่ รับรักพี่ชายไหมละจอมขวัญ

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

การใช้คำถามในบทเพลงที่ยกมาข้างต้น ผู้ประพันธ์มีเจตนาเพียงจะเรียกร้องความสนใจมากกว่าต้องการคำตอบ เพื่อให้เห็นตามที่ผู้ประพันธ์กล่าวไว้ ซึ่งเป็นการเร้าความสนใจของผู้ฟัง โดยการสรรหาสำนวนแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาใช้เพื่อทำให้บทเพลงน่าสนใจและประทับใจผู้ฟังยิ่งขึ้น

4. ปฏิรูปจน์ (Allusion)

ปฏิรูปจน์ คือ การใช้ข้อความที่ดัดแปลงมาจากข้อความ อันเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว เช่น วาทีของนักปราชญ์ รัฐบาล กวี สุกษิต คำพังเพย ผลงานของผู้อื่นหรือการกล่าวอ้างถึงบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ และถ้อยคำที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายทั่วไป เพื่อประกอบการพรรณนาความหรือเป็นการเชื่อมโยงความคิดให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

การใช้ปฏิรูปจน์ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบเป็นจำนวนมาก ดังนี้

4.1 การกล่าวอ้างถึงบุคคล

การกล่าวอ้างถึงบุคคล คือ การอ้างถึงชื่อของบุคคลสำคัญหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เช่น บุคคลสำคัญ ได้แก่ พ่อขุนรามคำแหง พระนางพิมพา บุคคลที่มีชื่อเสียง ได้แก่ พระพยอม, ชรินทร์, สุเทพ, ชาย เมืองสิงห์, ผ่องศรี, สุรพล, สีนวล, เสน่ห์, คำธณ, ยู่ยี่ ชาวต่างประเทศ ได้แก่ อีฟ, แรมโบ้, ยอร์จ โฟร์แมน, แคสเซียส เคลย์ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ห่างเสียงพิกกลิ่นดอกเดย สองปรางเคยจูบพิมพาน้ำค้างตกอรุณรุ่ง
นางสะดุ้งโอ้ผวา ราชูลน้อยส่ายออยจ้ำ ปล่อยลูกยาให้กินนม

(เพลงพิมพา)

คำว่า "พิมพา" และ "ราชูล" หมายถึง พระนางพิมพาและพระราชูล ผู้เป็นพระชายาและพระโอรสของเจ้าชายสิทธัตถะตามพุทธประวัติ

อายเขาใหม่เนี่ย เอ๊ว ๆ ฝรั่งจีนก ลูกกางกอกเห่อขึ้นวอ โนโน้อยากหั่วร้อ ภาษาของ
พ่อขุนรามอายอาย เห่อขนมปังซิงแหละซังน้ำพริกปลาทุไทย กรีดกรีดฟรีสไต้
ฟุดฟิดฟอไฟไซ้หม่อมปลาร้า

(เพลงฝรั่งจีนก)

คำว่า "พ่อขุนราม" หมายถึง พ่อขุนรามคำแหงมหาราช กษัตริย์ในสมัยกรุงสุโขทัย ผู้ริเริ่มคิดประดิษฐ์อักษรไทย

แกตายเสียแล้วเสน่ห์ คำรณ ที่เคยเป็นคนโด่งดัง เคยร้องเพลงติดตะราง ใคร ๆ ก็ยังสงสัย
(เพลงเพื่อประชาธิปไตย)

คำว่า "เสน่ห์ คำรณ" หมายถึง เสน่ห์ โกมารชุน และ คำรณ สัมบุญนานนท์
นักร้องผู้มีชื่อเสียงในอดีตที่กลักร้องเพลงที่มีเนื้อหาเสียดสีและสะท้อนความคิดทางการเมือง โดย
ไม่หวั่นเกรงอิทธิพลในยุคของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม

น้องเป็นยูยี่พี่ก็อึ้งกี้ล อย่าเงินเลยแม่คุณ
(เพลงบุญสร้างปางไหนด)

คำว่า "ยูยี่" หมายถึง อลิสา อินทุสมิต นักร้องนักแสดงที่มีชื่อเสียงในยุคปัจจุบัน

4.2 การกล่าวอ้างถึงตัวละครในวรรณกรรม

ชื่อของตัวละครในวรรณคดีหรือนิทานพื้นบ้านที่กล่าวอ้างถึง ได้แก่ ทศกัณฐ์
วันทอง (พิมพิลาไลย) อิเหนา บุษบา จรกา ท้าวสามล หกเชย พระอภัยมณี พระชนก ชาลวัน
โมรา กากี พระรถ เมรี พันธรัตน์ แก้วหน้าม้า ดังบทเพลงต่อไปนี้

ทศกัณฐ์ขวางทางนี้แหละกางขวางคอ

(เพลงกางขวางคอ)

เพลงกางขวางคอ กล่าวอ้างถึง "ทศกัณฐ์" ตัวละครเอก ในวรรณคดีไทยเรื่องรามเกียรติ์

แม่วันทองเอ๋ยแม่วันทองน้องแก้ว เห็นใจแล้วนะน้องเอ๋ย
มาลีมู่แก่ที่คลอเคล้าชมเชย เคียงข้างเขนยแนบนางนอน

(เพลงวันทอง)

เพลงวันทอง กล่าวอ้างถึง "วันทอง" ตัวละครเอกฝ่ายหญิง ในวรรณคดีไทยเรื่องขุน
ช้างขุนแผน

แรกพบสบตาก็จักหัวใจไหวหวั่น ถึงเก็บมาฝันประหนึ่งดังอิเหนาลังบุษบา

(เพลงตุ๊กตาจำ)

เพลงตุ๊กตาจำ กล่าวอ้างถึง "อิเหนา" และ "บุษบา" ตัวละครเอกฝ่ายชายและฝ่ายหญิง
ในวรรณคดีไทยเรื่องอิเหนา

เมียสองต้องห้ามเมียสามไม่ดี   ดังชาลวันเมียสี่มอดม้วยชีวิ้อท่า

(เพลงเลียดไทยไก่อ้น)

เพลงเลียดไทยไก่อ้น กล่าวอ้างถึง "ชาลวัน" ตัวละครเอกฝ่ายชายในเรื่อง ไกรทอง ซึ่งเป็นนิทานพื้นบ้านของไทย

4.3 การกล่าวอ้างถึงสถานที่

สถานที่กล่าวอ้างถึงมีทั้งชื่อสถานที่ในประเทศไทยและในต่างประเทศ สถานที่ในประเทศไทย ได้แก่ บางกอก อุตะเถา บางระจัน สิงห์บุรี พุทธบาท บ้านบึง เพาะช่าง ไทยรัฐ กรมศิลป์ จุฬาฯ ธรรมศาสตร์ รามคำแหง สถานที่ในต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐ อังกฤษ อิรัก อิหร่าน ลอสแอนเจลิส ซานฟรานซิสโก ดังบทเพลงต่อไปนี้

เดี๋ยวนี้น้องหาไม่เจอแม่เงา   ขำว่าน้องมาบางกอก

(เพลงพ่อแก่แม่เฒ่า)

คำว่า "บางกอก" หมายถึง กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย

นกมันถ่ายตกไว้เมื่อตอนเขาย้ายอุตะเถา   ขำวนอกนาคกทอดมายุอยู่กับเรา

(เพลงฝรั่งจิ้งก)

คำว่า "อุตะเถา" หมายถึง ฐานทัพทางทหารของสหรัฐอเมริกา ที่เคยมาตั้งอยู่ในประเทศไทยที่จังหวัดชลบุรีตอนเกิดสงครามเวียดนาม

ผักตบหน้ว่าเจ้าบ้านจ้อยูกกลางบึง   นึกถึงใครคนหนึ่งเจ้าจากบ้านบึงไปเมื่อวันก่อน

(เพลงแม่ผักตบในดม)

คำว่า "บ้านบึง" หมายถึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ทรงกรมศิลป์เนตรตั้งนิลนายนาด   เซฟธรรมศาสตร์ในพิกัดกลึงกลม

หน้าอกจุฬาปริญญาเกียรตินิยม   หน้าผากไผ่ผมช่วงรับลมตั้งนิลิตราม

(เพลงแม่ฝรั่งบังใบ)

คำว่า "กรมศิลป์" หมายถึง วิทยาลัยนาฏศิลป์
 คำว่า "ธรรมศาสตร์" หมายถึง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 คำว่า "จุฬา" หมายถึง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 คำว่า "ราม" หมายถึง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

4.4 การกล่าวอ้างสำนวน

ศาสตราจารย์ บุญมาเลิศ (2528 : 183) กล่าวว่า สำนวน หมายถึง กลุ่มคำที่เรียบเรียงขึ้น มีความหมายไม่ตรงไปตรงมา แต่มีความหมายลึกซึ้งคมคายในเชิงเปรียบเทียบ สำนวนใช้เป็นคำรวมเรียกคำพังเพย ภาษิต สุภาษิต คำอุปมาอุปไมย คำคมและคำขวัญ

ดังนั้นการใช้สำนวนในบทเพลงช่วยให้สื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้รวดเร็ว ลึกซึ้ง โดยใช้ถ้อยคำที่กะทัดรัด ซึ่งเป็นการสรุปคำพูดหรือข้อความยาว ๆ การใช้สำนวนที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มี 2 ลักษณะ คือ การใช้สำนวนตรงตามข้อความเดิม และการใช้สำนวนที่มีการดัดแปลงข้อความเดิม แต่ความหมายยังคงเดิม

4.4.1 การใช้สำนวนเดิม

การใช้สำนวนเดิม หมายถึง การนำถ้อยคำหรือข้อความที่มีผู้เคยกล่าวหรือเขียนไว้แล้ว เพื่อให้ข้อคิดหรือเป็นคติสอนใจแก่ผู้ฟังโดยทั่วไป สำนวนในลักษณะนี้ปรากฏอยู่ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ เป็นจำนวนมาก ได้แก่ กระตี่ได้น้ำ กาคาบพริก ใจดำ ก้างขวางคอ กินน้ำได้สอ กุ้งแดงแกงร้อน หวานอมขมกลืน วัวลี้มตีน เคาะกะลา ให้หมาดีใจ จับแพะชนแกะ จุดได้คำต่อ ดัดหางปล่อยวัด ทำดีที่เหลว น้ำกลิ้งบนใบบอน น้ำนิ่งไหลลึก หัวเดียวกระเทียมลีบ ปากกัดตีนถีบ เพื่อนเราเผาเรือน แม่ม่ายทรงเครื่อง แม่สื่อแม่ชัก วัวพันหลัก ร่มโพธิ์ร่มไทร กิ่งทองใบหยก ใส่น้ำยักษ์ หน้าด่าน หยกแกมหยอก หน้าไหว้หลังหลอก หมี่กินผึ่ง หมูในอวย หน้าบาน ใจพระ เป่าหู ตบหัวลูบหลัง ใกล้เคียง กินด่าง ผิดเป็นครู ลูกไก่อยู่ในกำมือ เสน่ห์ปลายจวัก ผีเข้าผีออก หมาหยอกไก่ แดงร่มใบ ข้าวใหม่ปลามัน ผู้ชายพวยเรือ เกลือเป็นหนอน น้ำท่วมปาก ชั่วเจ็ดทีดีเจ็ดหน ปิดทองหลังพระ รักดีห้ามจู้รักชั่วห้ามเสา กินน้ำได้สอ น้ำตาตกใน กินปูนร้อนท้อง วัวสันหลังหาวะ สิบยี่คิดล้างครุ ปีกกล้าขาแข็ง น้ำท่วมปาก ผีเข้าดำพลอย พระสุกรเข้าพระเสาร์แทรก สวมเข หน้าด่าน ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

กระต๊อได้น้ำ

แม่ปลาถิ่นหนอง ถ้าใครไม่ลองโศกร้าย กระต๊อได้น้ำชอบทำวูบวาม่วนวาย
สะอิดสะเอียนสวังสวาย แล้วคายคาเตียง

(เพลงแก้แค้นแก้แค้น)

เพลงแก้แค้นแก้แค้น ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "กระต๊อได้น้ำ" หมายถึง อาการแสดงความ
ดีใจ ตื่นเต้นจนตัวสั่น

กาอาบพริก . ใจดำ

โอ้แม่กาอาบพริกอย่าตักตักเลยขวัญตา ตัวจะดำก็หาใจดำซ้ำใจดำเมื่อไร
ขอจับจองเป็นคู่ครองสักคนได้ไหมรีบตอบไวไว จะได้หาเงินทองไปแต่งงาน

(เพลงกาอาบพริก)

เพลงกาอาบพริก ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "กาอาบพริก" หมายถึง ลักษณะของคนผิวดำ
แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีมืดมด สำนวน "ใจดำ" หมายถึง ไม่มีความกรุณาหรือเอื้อเฟื้อ

ก้างขวางคอ

ทศกัณฐ์ขวางทางนี้แหละก้างขวางคอ

(เพลงก้างขวางคอ)

เพลงก้างขวางคอ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ก้างขวางคอ" หมายถึง ผู้ที่ก่อกวนขัดขวางผู้อื่น
ทำให้เป็นอุปสรรคต่ออีกฝ่ายหนึ่ง

กินน้ำได้ศอก

อยากชิงเอาซึ่งเข้าไป ถ้าน้องพอใจกินน้ำได้ศอก
อ่อนออกดอกกอดปลุกปล้ำ เชิญเถิดงามขำแหมงามหน้าออก

(เพลงพี่ไม่เสียดายหрок)

เพลงพี่ไม่เสียดายหрок ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "กินน้ำได้ศอก" หมายถึง ไปอยู่ฐานะ
เป็นรองผู้อื่น

แกแดด

แกแดดแกลมแม่ดาวสังคมข้างเชียง ไม่ควรคู่เคียงมองเมียงร่วมหมอน ไม่อยากสูงถึง
กลัวโดนทอดทิ้งขอย้อน ไม่อยากจะแหยมคุณนายโรงแรมเราร้อน ไม่อยากร่วม
หมอนพะพอนฟูฟ่า

(เพลงแกแดดแกลม)

เพลงแกแดดแกลม ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "แกแดด" หมายถึง ทำเป็นแก่เกินอายุ
ยังไม่ถึงวัยแต่ทำเกินอายุ

ข้าวแดงแกร้อน . หวานอมขมกลืน

ทั้งทั้งอยู่ร่วมชายคาขึ้นเสียงคำว่าฉลาด รืออันเป็นคนปากตลาด เห็นคนเป็นทาส
หรือไร ครั้นพี่จะพูดไปบ้างหาว่าถากถางขอดก่อน ทวงคุณข้าวแดงแกร้อน
ไอ้จะนิ่งนอนหรือก็ไม่ไหว รู้ไหมใครสมน้ำหน้าสาวไต่ออกมาหมดสิ้น ผลลัพธ์ให้กา
มันกินอภัยชาวดินบ้างไหม ก้มหน้ารับความชื่นชมทั้งหวานอมขมกลืน กลับไป
ได้ดีคนอื่นเพราะหลบลิ้มตื่นฝันร้าย

(เพลงหวานอมขมกลืน)

เพลงหวานอมขมกลืน ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ข้าวแดงแกร้อน" หมายถึง บุญคุณ
สำนวน "หวานอมขมกลืน" หมายถึง สู้เก็บความขมขึ้นไว้ในใจ ไม่แสดงออกมา

วัวลืมหิน

อายเขาใหม่ลูก เอ๊ ๆ ฝรั่งขึ้นก ถูกชักตกเกินไป บรรพบุรุษสั่งเอาไว้ กบคำใคร
อย่าใคร่มีวมา แผลกเหลือใจคนรุ่นใหม่ลืมหิน หันมิดตามัวรักดีห้ามจั่ว ไม่ใช่วัวลืมหิน

(เพลงฝรั่งขึ้นก)

เพลงฝรั่งขึ้นก ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "วัวลืมหิน" หมายถึงคนที่ได้ดีแล้วลืมหิน

เกาะกะลาให้หมาดีใจ

แรกเริ่มเรารักกันอย่างไร ถ้าเมื่อไหร่ไม่ว่า อย่าเกาะกะลาให้หมาดีใจ ลอยมาแล้ว
อย่าลอยไป ขอให้มารักกันใหม่ได้ทุกเวลา

(เพลงแม่พวงมาลัย)

เพลงแม่พวงมาลัย ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "เกาะกะลาให้หมาดีใจ" หมายถึง หลอกให้
หลงดีใจ

จับแพะชนแกะ

ดาของพี่กงและน้ำตาไหลเหมะจนล้นลูกตา พี่ต้องจับแพะชนแกะ เพราะรักเบะและ
ไม่มีน้ำยา ทั้งพี่เถิดน่ะน้องนะ

(เพลงจับแพะชนแกะ)

เพลงจับแพะชนแกะ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "จับแพะชนแกะ" หมายถึง ทำอย่างขอ
ไปที ไม่ได้อย่างนี้ก็เอาอย่างนั้นเข้าแทนเพื่อให้ลุล่วงไป

จุดได้คำต่อ

จุดได้คำต่อมิได้คำตา เมียพี่ไม่มาเกี่ยวพากันแก้เก้อ น้องเป็นสาวประเภทไหน
ทำไมเล่นตัวจริงเนื้อ สาวสมัยใหม่ฟรีสไตล์บะเลอะบะเด้อ ถ้ารักพอม่ายเมียเปลอ
แก้มเธอจะคุ้มราคา

(เพลงพอม่ายเมียเปลอ)

เพลงพอม่ายเมียเปลอ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "จุดได้คำต่อ" หมายถึง พุดหรือทำใน
สิ่งใดสิ่งหนึ่ง บังเอิญไปโดนเอาเจ้าตัวหรือผู้เป็นเจ้าของเรื่องนั้นเข้า โดยผู้พุดหรือผู้ทำไม่รู้ตัว

ตัดหางปล่อยวัด

จะไปรถไฟหรือไปกับสายการบิน จะเดินทางดินหรือทางน้ำย่อมได้ อยากไปขึ้นช้าง
หรือจะไปนั่งหลังม้า อยากขี่หลังลาแพะแกะหรือวัวควาย จะอยู่ภาคกลางอีสานเหนือ
หรือใต้ เชิญแม่คุณตามสบาย ไม่สนใจตัดหางปล่อยวัด

(เพลงตัดหางปล่อยวัด)

เพลงตัดหางปล่อยวัด ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ตัดหางปล่อยวัด" หมายถึง ตัดขาดไม่
เกี่ยวข้อง ไม่เอาเป็นธุระอีกต่อไป

ทำดีที่เหลว

เห็นหน้าเธอปะเลอบะเค่อปะติดปะตา ตะกละตะกลามงุ่นง่านเสนาหา ทำดีที่เหลว
สงสารไอ้เผวบ้างเถิดหนา ชาตินี้ชาติหน้าอย่าเป็นข้าจอมขวัญ

(เพลงทำดีที่เหลว)

เพลงทำดีที่เหลว ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ทำดีที่เหลว" หมายถึง ทำทางเก่งแต่ไม่เก่งจริง

น้ำกลิ้งบนใบบอน

ถึงเหลือแต่เปลือกที่เขาเลือกไสทิ้ง พี่ชายก็จะไม่ชิงชังเจ้าจริง ๆ ไม่ใช่ น้ำกลิ้งบน
ใบบอน สุดเสียดายที่ขอให้พร อย่าลุ่ม ๆ ดอน ๆ เหมือนที่คนมีกรรม

(เพลงสุดแสนเสียดาย)

เพลงสุดแสนเสียดาย ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "น้ำกลิ้งบนใบบอน" หมายถึง ใจไม่แน-
นอน กลับกलอก

น้ำนึ่งไหลลึก

เรือลุ่มในหนองเก็บทองเต็มถุงใบใหญ่ น้องการจะได้จริงไหมแก้วใจเมื่อเรือลุ่ม
น้ำนึ่งไหลลึกไม่ว่าน ดังคนดี ๆ อย่างผม นานักนิยมไว้เป็นคู่ครอง

(เพลงเรือลุ่มในหนอง)

เพลงเรือลุ่มในหนอง ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "น้ำนึ่งไหลลึก" หมายถึง คนเฉย ๆ แต่
ความคิดลึกซึ้ง

หัวเดียวกระเทียมลีบ

ข้ารายเมื่อไร ข้าได้ดีจะถ่ายหนี้พลิกผืนนา ตะเกียกตะกาย หนีอย่าช้าไม่ใช่หนีหน้า
ฝ่าฟันโชคชะตาเพราะว่าจนเพราะคนดูถูกข้า หัวเดียวกระเทียมลีบ ปากกัดตีนถีบ

ด้วยวาสนาข้าน้อยข้าพลอยน้อยใจ

(เพลงวาสนาข้าน้อย)

เพลงวาสนาข้าน้อย ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "หัวเดียวกระเทียมลีบ" หมายถึง ไม่มีญาติมิตรช่วยเหลือ

เพื่อนเราเผาเรือน

เพื่อนเอ๋ยเพื่อนคนดี เพื่อนรักสมัยนี้ทำดีจริงหา คบกันก็ต้องหมั่นดูหน้า เพื่อนเอ๋ย
เพื่อนข้าเพื่อนเราเผาเรือน

(เพลงเพื่อนเราเผาเรือน)

เพลงเพื่อนเราเผาเรือน ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "เพื่อนเราเผาเรือน" หมายถึง เพื่อนที่หาเรื่องเดือดร้อนมาให้เพื่อน มักเป็นร้ายแค้น

แม่มายทรงเครื่อง

น่าสนใจแม่มายถูกคิด เลี้ยงด้อยค่อย ๆ กิด หอกข้างแคร่ยกเก้ แม่มายทรงเครื่อง
คุยเชื่องคู่ขา ชัดชัดซู่ซ่าเหมือนผ่ามะพร้าวห้าว

(เพลงแม่มายไฮเทค)

เพลงแม่มายไฮเทค ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "แม่มายทรงเครื่อง" หมายถึง หญิงม่ายที่มั่งมี

แม่สื่อแม่ชัก . วัวพันหลัก

ได้เจอะกันไม่ทันไร ดูฟังจิตผ่องใจชักใยด่วนจี๋ จดหมายเป็นหอบ
อ่านเขียนเพียรตอบไมตรี แม่สื่อแม่ชักวัวพันหลักแล้วชี รู้ตัวตอนที่ตีแต่ปวดใจ

(เพลงแม่สื่อแม่ชัก)

เพลงแม่สื่อแม่ชัก ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "แม่สื่อแม่ชัก" หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ชักนำให้หญิงชายรักกัน สำนวน "วัวพันหลัก" หมายถึง พัวพันอยู่กับต้นเรื่อง

ร่มโพธิ์ร่มไทร

ขอเดชะพระบารมีเป็นศรีสง่า บรมนาถรัฐสีมาของข้าไท ขอพระสยามเทวาธิราช
สุรัสวดีสุริโยทัย ให้ภูวนาถภูวไนยเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรไทยคู่ฟ้า

(เพลงพระมหากษัตริย์คุณ)

เพลงพระมหากษัตริย์คุณ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ร่มโพธิ์ร่มไทร" หมายถึง ที่พึ่งพิง

กึ่งทองใบหยก

ถ้ากึ่งทองกับใบหยก เป็นคู่กายนอนกกหัว gốiเคียง จะนอนมกล่อมเกลี้ยงเกลียง
ข้างกลมเกลี้ยง ดูจดังทองแผ่นเดียวร่วมเกี่ยวดวง

(เพลงน้องรักนักร้อง)

เพลงน้องรักนักร้อง ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "กึ่งทองใบหยก" หมายถึง เหมาะสมกัน
(ใช้แก้หญิงกับชายที่จะแต่งงานกัน)

ไสน้ายักษ์

เห็นหน้าเมียพี่ละเหี่ยอ่อนเพลียหัวใจ ใครหนอใครเขาใส่ไฟเจ้าหรือเมียรัก โกรธขึ้น
มาครั้งใดรูปร่างไหมเหมือนไสน้ายักษ์ น้าน้องก็สยออยู่แล้ว ทำไมน้องแก้วชอบ
ไสน้ายักษ์

(เพลงไสน้ายักษ์)

เพลงไสน้ายักษ์ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ไสน้ายักษ์" หมายถึง ทำหน้าตาเกรี้ยวกราด
ดุร้าย

หน้าด่าน

แพ้นมีชูไครรู้ก็ช่าง แพ้นซ่อนชูไครรู้ก็ช่าง หน้าทนชะอย่างหน้าบางซิดซ้าย
ไม่สึกไม่หลอไม่พอสี อยากลองอยากรู้ลองดูที่หน้าด่านไม่มียางอาย หึงชั่วชายร้าย
วุ่นวายบัดสี

(เพลงแพ้นมีชู)

เพลงเฟ้นมีชู ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "หน้าด่าน" หมายถึง ไม่มีความอาย

หยิกแกมหยอก . หน้าไหว้หลังหลอก

ถ้าได้ร่วมผัวตัวเมียเป็นของกันและกัน มาช่วยกันกินแล้วจึงมาช่วยกันทำ ให้ทรัพย์
ในดินสิ้นในน้ำมีผลงอกงามเต็มบ้าน อย่าทำตุกติกแก่งหยิกแกมหยอก ทำหน้าไหว้
หลังหลอก แก่งย่อนหลอกพัลวัน ทุกคำเข้าเคยกินข้าวร่วมชาม มาร่วมทำบุญกรวด
น้ำให้พบแต่ความสุขสันต์

(เพลงหยิกแกมหยอก)

เพลงหยิกแกมหยอก ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "หยิกแกมหยอก" หมายถึง เหน็บแนมที่
เล่นทีจริง สำนวน "หน้าไหว้หลังหลอก" หมายถึง ทำดีต่อหน้า ลับหลังตรงข้าม

หมิ่นกึ่ง

ไอ้บังอรน้องเคยแสดงอนไม่หยอก บอกดี ๆ น้องยังเง้าพิ้งซี่หึง อยู่ดี ๆ เง้งอนเหมือน
ตะปัดะบึงเง้งอนบึงดิงซี่หึงจริง พอเกิดพุนหัวสงสารพี่เด็ดยอดหญิง อย่า
ทอดทิ้งพี่น้องบนานาวเสราพรวง

(เพลงหมิ่นกึ่ง)

เพลงหมิ่นกึ่ง ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "หมิ่นกึ่ง" หมายถึง พุดบ่นพึมพำแสดงความไม่
พอใจ

หมูในอวย

แม่หมูในอวยเอ๋ยทราชมเชยของชาย เรามีของตายจางก็ไม่อายคนอำ อายครูบรู๊วิชา
อายภรรยาบมีลูกควรจำ

(เพลงหมูในอวย)

เพลงหมูในอวย ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "หมูในอวย" หมายถึง ของง่าย แน่นอน
ไม่เป็นอื่น

หน้าบาน

เมียเก่าเลิกไปเมียใหม่ได้มา รักกันด้วยความรวยคบก้นด้วยเงินตรา โอ่ววิถีศาลากลางกา
 นารี เมียเราหน้าบานยามฉันมี เมียเราเห็นหน้างอาก็ไม่ดี เรือนตามน้ำสี่ก็ไม่เคย
 (เพลงเมียพี่ที่เคารพ)

เพลงเมียพี่มีชู ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "หน้าบาน" หมายถึง หน้าตาเบิกบานด้วยความ
 ดีใจ

ใจพระ

(ช) แหกอกเสียดีไหมนี้ (ญ) จู๊จ๊วย่าทำอย่างนี้นะ
 (ช) จันจูบพี่กอดพี่เถิดนะจ๊ะ (ญ) อ๊วย ไม่มีหอรกนะพ่อคนใจพระ
 (เพลงขวานผ่าซาก)

เพลงขวานผ่าซาก ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ใจพระ" หมายถึง ใจดี

เป่าหู

คืนกลับหลังเธอมาแม่มมา เห็นใจแล้วแก้ตาเวทนาที่บังเกิดน่อง เดือนลับยังกลับมา
 ใหม่ แต่ดวงใจแม่ไปลับไม่กลับมามอง ใครเล่าเขาเป่าหูน้องช่างไมไ่ใคร่ครอง ช่างไม
 มองเหตุผลค้นปลาย
 (เพลงเมียจำเมีย)

เพลงเมียจำเมีย ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "เป่าหู" หมายถึง พุดยุยงชวนให้เชื่อ พุดบ่อย ๆ

คบหัวลูบหลัง

ใช้คบหัวแล้วลูบหลัง คู่รักคู่ซึ้งทะเลาะกันจึงไม่อายุชาบ้าน โรเมียจำอย่ามาทำทำ
 กากัน คบกันทุกวันพี่อายุชาบ้านชาวเมือง
 (เพลงคบหัวลูบหลัง)

เพลงคบหัวลูบหลัง ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "คบหัวลูบหลัง" หมายถึง ทำหรือพุดให้
 กระทบกระเทือนใจในตอนแรกแล้วกลับทำหรือพุดเป็นการปลอบใจในตอนหลัง

ใกล้เกลือกินด่าง

ที่เต็มใจเผ้าทั้งทางประตูหน้าต่าง ถึงน้องจะถือหน้าไฟเหนือ แต่ตัวเก่งที่เหลือนั่น
ใกล้เกลือกินด่าง อย่าหลงผิดเลยนะคนดี จึ่งนึกถึงพี่ก่อนน้ำตาน้องหลั่ง

(เพลงลูกสาวโครหนอ)

เพลงลูกสาวโครหนอ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ใกล้เกลือกินด่าง" หมายถึง มองข้าม หรือไม่รู้ค่าของดีที่อยู่ใกล้ตัว ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ตนกลับไปแสวงหาสิ่งอื่นที่ด้อยกว่า, อยู่ใกล้ ผู้ใหญ่กลับไม่ได้ดี

ผิดเป็นครู

เติบโตใหญ่วัยสิบหก มหาชนกหมั่นขี้ดเจียน ผิดเป็นครูรู้เพราะเรียน เพียรเถะน่าน่าแบกไป

(เพลงมหาชนก)

เพลงมหาชนก ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ผิดเป็นครู" หมายถึง ถู้อวดผิดเป็นตัวอย่าง แก่ใจ, จำความผิดของตัวเองไว้สอนตัวเอง

ลูกไก่อยู่ในกำมือ

ดอกไม้ในมือน้องนั่นคือดวงใจพี่ หากน้องคิดขี้เมื่อไรก็ได้ทุกเมื่อ ใจชายเหมือน
ดังลูกไก่อยู่ในกำมือ ถ้าน้องเล่นไม่ซื่อผลัฟก็คือพี่ซ้ำ

(เพลงกุหลาบในมือเธอ)

เพลงกุหลาบในมือเธอ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ลูกไก่ในกำมือ" หมายถึง ผู้ที่ตกอยู่ใน อำนาจ, ผู้ไม่มีทางต่อสู้

เสน่ห์ปลายจวัก

พานประสมมาพบพัศตร์ เพราะเสน่ห์ปลายจวักรักไม่ลืมตา เพราะปากนิคจุมุก
หน้อยหยาดเอ้ม หยดย้อยอ้อยสร้อยชู้ซ่า

(เพลงแหกตา)

เพลงแหกตา ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "เสน่ห์ปลายจวัก" หมายถึง เสน่ห์ที่เกิดจากฝีมือปรุงอาหารให้ออชารต

ผีเข้าผีออก , หมาหยอกโก๋

ลูกสาวใครหนอมาแลปลิ้นล่อหลอนหลอก ทำผีเข้าผีออกหมาหยอกโก๋ จะปิดประตูใจไม่ให้เข้าออก พี่นอนรอข้างนอกเข้าเย็นเพลบาย

(เพลงลูกเต้าเหล่าใคร)

เพลงลูกเต้าเหล่าใคร ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ผีเข้าผีออก" หมายถึง ประเดี้ยวดี ประเดี้ยวร้าย

สำนวน "หมาหยอกโก๋" หมายถึง เรียกอาการที่ชายหยอกล้อหญิงเป็นที่เล่นที่จริง (มักใช้แก่ชายที่มีอายุ)

แดงร่มใบ , ข้าวใหม่ปลามัน

แจ่มจริงนะน้องสาว ผิวขาวเหมือนแดงร่มใบ ที่เป็นหนุ่มบ้านเหนือแต่เนื้อคู่ที่อยู่บ้านใต้ แม่น้องสาวผิวขาวเหมือนไข่ โอ้แม่ตากมเอาจลม่น่ากอด รักพี่ให้ตลอดเถิดนะแม่ยอดโบตัน โอ้แม่สาวบ้านใต้ รักของพี่ชายรับรองไม่หน่ายแปรผัน ถ้าหากพี่ได้แต่งงานจะขอติ่มน้ำผึ้งพระจันทร์ ข้าวใหม่ปลามันไม่มีวันจืดจาง

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

เพลงหนุ่มบ้านเหนือ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "แดงร่มใบ" หมายถึง ผิวเนียนวาวงาม (มักใช้แก่หญิงสาว)

สำนวน "ข้าวใหม่ปลามัน" หมายถึง อะไรที่เป็นของใหม่ก็ถือว่าดี นิยมเรียกช่วงเวลาที่มีภรรยาเพิ่งแต่งงานกันใหม่ ๆ ว่า ระยะข้าวใหม่ปลามัน

ผู้ชายพายเรือ , เกลือเป็นหนอน

ก่อนจะแต่งงานเคยจงครอง โปรคมองให้ถึงข้างใน ระวังหัวใจผู้ชายพายเรือ ปรุปรุใจทรมดั่งเสือ ระวังนะเกลือเป็นหนอนเปลี่ยนแปลง อยู่เป็นสาวแก่แม่ม่าย ยังสบาย

(เพลงหญิงม่าย)

เพลงหญิงม่าย ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ผู้ชายพ่ายเรือ" หมายถึง ผู้ชายทั่วไป
สำนวน "เกลือกเป็นหนอน" หมายถึง คนในบ้านหรือพวกเดียวกันกิดกดทรยศ

น้ำท่วมปาก

ว่าฉันรักเธอละเมอฝันหา แต่ฉันใจนี้จะบอกว่ารัก
เหมือนน้ำท่วมปากแสนยากอร่า หมดสิ้นปัญญาที่จะพูดจาให้เธอนั้นมาเข้าใจได้เลย
(เพลงฉันรักเธอ)

เพลงฉันรักเธอ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "น้ำท่วมปาก" หมายถึง พูดไม่ออกเพราะเกรง
จะมีภัยแก่ตนหรือผู้อื่น

ชั่วเจ็ดที่ดีเจ็ดหน

บักโกรกอย่างเราจะไปนั่งเศร้าทำไม ปล่อยแล้วปล่อยไปต้องดีให้ได้ ไม่หวนชั่ว
เจ็ดที่ดีเจ็ดหนทนยอมอาบ ปีก่อนนี้พี่ทนรำคาญปีหน้าชาวบ้านโปรดคอยดู
(เพลงบักโกรก)

เพลงบักโกรก ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ชั่วเจ็ดที่ดีเจ็ดหน" หมายถึง คนเราย่อมมี
เคราะห์ร้ายบ้าง'เคราะห์ดีบ้างเป็นธรรมดา

ปิดทองหลังพระ . รักดีห้ามจู้รักชั่วห้ามเสา

ทุกชะตาทุกชะตานั่ง ทุกข์เป็นที่ตั้งโอยช่างปวดหัว สร้างทุกข์ให้ท่านไม่ช้าก็
นานทุกข์มันก็เข้าตัว ปิดทองหลังพระสักวันจะได้บุญท่วมหัว รักดีห้ามจู้รักชั่ว
ห้ามเสาเมื่อกรรมเก่าหมดไป
(เพลงพรหมลิขิต)

เพลงพรหมลิขิต ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ปิดทองหลังพระ" หมายถึง ทำความดีแต่ไม่
ได้รับการยกย่อง เพราะไม่มีใครเห็นคุณค่า
สำนวน "รักดีห้ามจู้รักชั่วห้ามเสา" หมายถึง ใฝ่ดีจะมีความสุขความเจริญ ใฝ่ชั่วจะได้รับความ
ลำบาก

กินน้ำได้สอ , น้ำตาตกใน

อยากชิงเอาชิงเข้าไป ถ้าน้องพอใจไปกินน้ำได้สอ อ่อนอดคกกดปลุกปล้ำเชิญ
 เถิดงามจำแหมงามหน้าออก เห็นพื่นี้แก้แหมทำอ่อนเปลี้ย กระเรียกระดกระดกระเรีย
 พี่ไม่เสียใจหรอก พี่เป็นลูกชวานาหน้ารู้แล้วที่บ้านนอก เสียดายสุดแสนเสียดาย
 น้ำตาตกในยอมให้น้องหลอก พี่เฝ้าเมียงมองกลัwn้องศูนย์จะเสีย เขาจะเอน้องทำเมีย
 ระวังโดนเขี่ยทิ้งหรอก

(เพลงพี่ไม่เสียดายหรอก)

เพลงพี่ไม่เสียดายหรอก ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "กินน้ำได้สอ" หมายถึง จำต้องยอม
 เป็นรองเขา ไม่เทียมหน้าเทียมตาเท่า (มักหมายถึงเมียน้อยที่ต้องคอยยอมให้แก่เมียหลวง)
 สำนวน "น้ำตาตกใน" หมายถึง เส่ร้าโศกเสียใจอย่างมาก แต่ไม่แสดงให้ปรากฏ

กินปูนร้อนท้อง , วัวสันหลังหะ , ศิษย์คิดล้างครู , ปีกกล้าขาแข็ง

กินปูนร้อนท้องไปเที่ยวป่าวร้องกับทุก ๆ คน   ว่าคนทำดียามไข่มไม่มีผู้ใดสงสาร
 ทำไมทำตัวเหมือนดังเช่นวัวสันหลังหะ   คอยเฝ้าผะเมื่อยามฝูงกาบินผ่าน
 เจ้าเป็นเหมือนศิษย์คิดล้างครู เป็นลูกไม่รู้คุณพ่อ ลืมถิ่นกำเนิดก่อตัวแม่แต่พ่อของมัน
 เจ้าดีตัวเสมอฟ้า ทำเป็นปีกกล้าขาแข็ง

(เพลงดาวหาง)

เพลงดาวหาง ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "กินปูนร้อนท้อง" หมายถึง ทำความผิดไม่มีใครรู้
 แต่ทำพิธีให้เขาจับได้หรือเมื่อได้ยินคนอื่นพูดก็ร้อนตัว

สำนวน "ปีกกล้าขาแข็ง" หมายถึง เก่งแล้ว ฟุ้งตนเองได้แล้ว (เป็นคำกล่าวที่
 ผู้ใหญ่ตำหนิลูกหลาน)

สำนวน "วัวสันหลังหะ" หมายถึง คนมีความผิดติดตัว ย่อมมีความหวาดระแวง

สำนวน "ศิษย์คิดล้างครู" หมายถึง ศิษย์ทรยศ คิดทำร้ายครู

น้ำท่วมปาก

อยากบอกเธอฉันรักเธอ   ว่าฉันรักเธอละเมอฝัน
แต่ใจนึกจะบอกว่ารัก   เหมือนน้ำท่วมปากแทนยาอุรา

(เพลงฉันรักเธอ)

เพลงฉันรักเธอ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "น้ำท่วมปาก" หมายถึง คนหลงรักหญิงสาว แต่ไม่กล้าที่จะเอ่ยปากบอกรัก

ผีซ้ำด้ำพลอย

ไออนิจจาลูกกำพร้าแม่   ดกระกำยำแยแม่บุญน้อย
แม่เลี้ยงใจดำผีซ้ำด้ำพลอย   ผิดนัดผิดหน้อยหลังมีแต่รอยไม้เรียว

(เพลงสงสาร)

เพลงสงสาร ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "ผีซ้ำด้ำพลอย" หมายถึง คราวเคราะห์ร้าย นอกจากจะเป็นลูกกำพร้าแล้วยังมีแม่เลี้ยงเป็นคนใจดำ ด้ำ ร้าย ซ้ำเติมอีกด้วย

พระสุกรเจ้าพระเสาร์แทรก

พอม่ายเมียทิ้งรุ่งรังล้มลุก   ถูกพรากเมียเสียลูกไม่เหลือหรือ   พระสุกรเจ้าพระเสาร์แทรก
แตกเหล่ากอ   อีกทั้งมีพ่อหรือก็มาตาย

(เพลงพะอืดพะอม)

เพลงพะอืดพะอม ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "พระสุกรเจ้าพระเสาร์แทรก" หมายถึง คนมีความทุกข์เกิดขึ้นซ้อน ๆ กัน ทั้งถูกภรรยาทอดทิ้งไปและบิดาก็สิ้นชีวิต

สามเฒ่า

เพื่อนเอยเพื่อนทำเสีย   เพื่อนชอบเมาเรี่ย เมาเจียเสียด้วย
เพื่อนยาโอมมหาระรวย   สามเฒ่าเราด้วยฮ่วยซี้ชั่วตา

(เพลงเพื่อนเราเผลอเรอ)

เพลงเพื่อนเราเผาเรือน ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "สามเขา" หมายถึง เพื่อนของคนทรยศ เป็นชู้กับภรรยาของเขา

หน้าด่าน

แพ้นของผู้น้องยิ่งขึ้นทุกวัน นุ่งลมห่มส้นกระสันไม่สร้าง นิยมเปลี่ยนผ้าม้าเมีย
กระดากะเรี่ยกันเสียจ้ง หน้าด่านอยากดังโอ้อวดจะตาย

(เพลงแพ้นมีชู)

เพลงแพ้นมีชู ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน "หน้าด่าน" หมายถึง ผู้น้องสมัยนี้ไม่มีความอาย ในด้านพฤติกรรมทางเพศหรือการแต่งกาย

4.4.2 การดัดแปลงสำนวนเดิม

การดัดแปลงสำนวนเดิม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความและ
เพิ่มคำหรือข้อความของสำนวนเดิม ทั้งนี้เพื่อให้มีสัมผัสหรือปรับให้รับกับจังหวะและทำนองของ
เพลงหรือช่วยขยายความให้เด่นชัดยิ่งขึ้น สำนวนในลักษณะนี้ปรากฏอยู่ในบทเพลงของ
ชาย เมืองสิงห์ เป็นจำนวนมากได้แก่ เกลียดเข้ากร้าน กระชังกันร้ว ชื่อกินไม่หมดคดกนตาย
ใส่ตะกร้าล่างควา ถือน้ำไฟเหนื่อ สามวันเป็นจีเปิด สามวันดีสี่วันร้าย ไม่สองกระจก
ชะโงกมองเงา หลักปักเลน ตัดบัวให้เหลือใบ บ้านแตกสาแหรกพัง ลูบหลังลูบหน้า
ประชิดหมาคำหมู เพียรเถื่อนน้ำแบกไป มือไม่พายอย่ารำน้า เรือล่มในหนองแล้วทองคง
ไม่หน่ายหนี ลืมคู่เคยขามาลืมม้าที่เคยขี่ สายแต่รูปจางก็จูบไม่หอม สาวไล่ให้กับหมูหมา
อดเปรี้ยวรอหวาน อดเปรี้ยวกินขม อย่าสุกก่อนห้าม ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

เกลียดเข้ากร้าน

เขาเกลียดตัวเข้ากร้าน(จริง ๆ ละ) อย่ามาล้างผลาญปรองดอง เขาไม่ยอมแคะต้อง
ขอแยกเรือนแยกห้อง ขอมจะให้รักมันลอยละล่อง เลิกกันวันทองสองใจไม่เอา

(เพลงเกลียดเข้ากร้าน)

สำนวน "เกลียดเข้ากร้าน" มีความหมายเหมือนสำนวน "เกลียดเข้ากระดูกดำ" ซึ่ง
หมายถึง เกลียดมาก (กร้าน หมายถึง กระด้าง , แข็ง , หยาบ , ไม่สดใส)

กระซังกันร้ว

พ่อตาทำแม่ยายปัมลูกเขยขาย ถ้าขอลูกสาวจะแถมแม่ยายไม่ใช่จะแถม ไก่แก๋ ๆ
หรือแม่ปลาช่อน น้ำพริกปลาเจ้าปลาร้าเงินผ่อน คุ่มมังกรแถมแจกเลหลังกระซัง
กันร้ว แจกทั้งครอบครัวไม่ต้องกลัวถึงแตก

(เพลงแจกฟรี)

สำนวน "กระซังกันร้ว" มีความหมายเหมือนกับสำนวน "กระเซอกันร้ว" หมายถึง สُر่ย์
สุร้าย ไม่รู้จักเก็บหอมรอมริบ (กระซัง หมายถึง กระจาด, ส่วนกระเซอ หมายถึง ภาชนะสาน
คล้ายกระจาดขนาดเล็ก แต่สูงกว่า กันสอบ ปากกว้าง)

ชื้อกินไม่หมดคดกินตาย

พรหมเอ๋ยลิจิตชีวิตชีวี ต้นร้ายปลายดีมีถมเถโอ้ย้อดตะพื่อ ชื้อสบายชื้อกินไม่หมด
คดกินตายผู้ดีซ้าบ่าวไพร่คุณหลวงคุณนายตายเหมือนกัน รังเกียจเดียดฉันท์อิจฉา
กันทำไม ไม่เห็นใครใหญ่ค้ำฟ้าเลยเอย

(เพลงพรหมลิจิต)

สำนวน "ชื้อกินไม่หมดคดกินตาย" ดัดแปลงมาจากสำนวน "ชื้อกินไม่หมดคดกินไม่
นาน" หมายถึง ทรัพย์สมบัติที่ได้มาไม่บริสุทธีย่อมอยู่ไม่นาน

ใส่ตะกร้าล้างคว

ผักตบชวาแต่มีค่าประจำปีง เธอก็เป็นดอกไม้หนึ่งดังพลับพลึงสวายประจำป่า แจกกัน
ลายทองต้องการเสียบน้องชั่วครูชั่วครา เขาเด็ดเจ้าทั้งกินน้ำตา พี่จะใส่ตะกร้าล้างคว

(เพลงแม่ผักตบในตม)

สำนวน "ใส่ตะกร้าล้างคว" ดัดแปลงมาจากสำนวน "ใส่ตะกร้าล้างน้ำ" หมายถึง
ทำให้หมดราศี ทำให้หมดมลทิน

ถือหน้าไฟเหนือ

ลูกสาวใครหนอมาแลบลิ่นล้อหลอนหลอก ทำผีเข้าผีออกหมาหยอกไก่
จะปิดประตูใจไม่ให้เข้าออก ฟั่นนอนรอนางนอกเข้าเย็นเพลบ้าย

ถึงน้องถือหน้าไฟเหนือ จะเลือกกินก่อนเกลือหรือข้าวหมกไก่

(เพลงลูกเต้าเหล่าใคร)

สำนวน "ถือหน้าไฟเหนือ" ดัดแปลงมาจากสำนวน "ถือไฟเหนือมือ" หมายถึง ผู้มีอำนาจเหนือกว่า

สามวันเป็นขี้เปิด

สามวันเป็นขี้เปิดเจ็ดวันจะเป็นเช่นไร ผู้หญิงเมืองไทยไวใจไม่ได้ร้อยชั่ง
ดูแข่งดูขาดูนอกดูในปากก็ล่อกลาง ลูกครึ่งหรือพันทางระวังโดยย้อมแมวขาย

(เพลงสามวันเป็นขี้เปิด)

สำนวน "สามวันเป็นขี้เปิด" ดัดแปลงมาจากสำนวน "สามวันเป็นขี้เปิดเจ็ดวันเป็นขี้ไก่" หมายถึง สกปรกในเวลาไม่นาน

สามวันดีสี่วันร้าย

โอ้แม่น้ำผึ้งขมผัวคงนึกว่าตัวทำถูก ไม่มีอารมณ์สนุกชอบดาลูกดาไส
ประเดี๋ยวก็ทำบ้าแล้วหอบผ้าผ่อนหนี นี่สามวันดีประเดี๋ยวสี่วันร้าย

(เพลงประสาธเสียเพราะเมียสาว)

สำนวน "สามวันดีสี่วันร้าย" ดัดแปลงมาจากสำนวน "สามวันดีสี่วันไข้" หมายถึง เจ็บออก ๆ แอດ ๆ อยู่เสมอ

ไม่สองกระจกชะโงกมองเงา

รักเขาข้างเดียวเหมือนข้าวเหนียวหนึ่ง ถ้าน้ำท่วมไม่ถึงก็อาเขา
ไม่สองกระจกชะโงกมองเงา ว่าตัวของเราต้องเจียมตน

(เพลงเมรี)

สำนวน "ไม่สองกระจกชะโงกมองเงา" ดัดแปลงมาจากสำนวน "ตักน้ำใส่กะโหลกชะโงกดูเงา" หมายถึง ไม่รู้ฐานะของตนและไม่เจียมตัว

หลักปักเลน

ถ้ารักชายอื่นแล้วยังไม่สิ้นหัวใจรักกับพี่ก็ได้ไม่สิ้นชม หึงใจใจดีนั้นแหละพี่น้อง
 อยากขึ้นอยากชมชิดเชยซ้ำของไม่ชอบความรักที่เหมือนหลักปักเลน
 ชอบโอบชอบเอนเมื่อถูกมือต้อง

(เพลงวันทอง)

สำนวน "หลักปักเลน" มีความหมายเหมือนสำนวน "ไม้หลักปักเลน" หมายถึง โลเล ,
 ไม่แน่นอน

หากตัดบัวให้เหลือใย

พี่หลงรักน้องสาว ร้อนหนาวจะขออนอนแนบนาง จะไม่ยอมห่างน้องคำเข้าต้อง
 ไปอยู่ข้าง ๆ จะขยันทำงานทุกอย่างรับใช้แม่นางไม่เหลวไหล สาวบ้านใดมากเหลือรัก
 หนุ่มบ้านเหนือบ้างไหม หากตัดบัวให้เหลือใย บ้านเหนือบ้านใดไม่ช้าคงได้แต่งงานกัน
 นะจะ

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

สำนวน "หากตัดบัวให้เหลือใย" ดัดแปลงมาจากสำนวน "เด็ดบัวไม่ไ้วใย" หมายถึง
 ต้องขาด , ตัดญาติขาดมิตรกันเด็ดขาด , มักใช้คู่กับเด็ดดอกไม้ไ้วข้าว

บ้านแตกสาแหรกพัง

โอ้ยหนี้สินรุงรัง หนี้สินรุงรัง หนี้สินรุงรัง โอ้ยแยเสียจังกุ้มเสียจังกุ้มเสียจังกุ้ม
 บ้านแตกสาแหรกพังโอ้ยยังมีทุกข์

(เพลงบักโกรก)

สำนวน "บ้านแตกสาแหรกพัง" ดัดแปลงมาจากสำนวน "บ้านแตกสาแหรกขาด"
 หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในบ้านเมืองอย่างร้ายแรงถึงทำให้กระจัดกระจาย
 พลัดพรากกัน

ลูปหลังลูปหน้า

ส่วนราษฎรทำผิดเฮ้ยต้องไปติดตะราง   ตำรวจที่ทิดชะมั่งลูปหลังลูปหน้าผู้ใหญ่
 ตำรวจที่ทิดชะมั่งอย่างดีก็ดั่งแคยาย

(เพลงเพื่อประชาธิปไตย)

สำนวน "ลูปหลังลูปหน้า" ดัดแปลงมาจากสำนวน "ลูปหน้าปะจุมุก" หมายถึง
 ทำอะไรเด็ดขาดจริงจังไม่ได้ เพราะจะไปกระทบกระเทือนพวกพ้อง

ประชดหมาดหมา

ไอ้หน้ากึ่งอเหมือนดั่งกับม้าหมากรุกแม่เจ้าประคุณบุญปลูก ต้องทนทุกข์แห่งเหี่ยว
 บ้านช่องรกเหมือนดั่งกับรังหนู ประชดหมาดหมาแล้วใครจะดูจะแต่ง

(เพลงผู้ดีแปดสาแหรก)

สำนวน "ประชดหมาดหมา" ดัดแปลงมาจากสำนวน "ปิ้งปลาประชดแมว" หมายถึง
 ทำประชดหรือแฉกดันซึ่งรังแต่จะเสียประโยชน์ มักพูดเข้าคู่กับหุงข้าวประชดหมา ปิ้งปลา
 ประชดแมว

เพียรเถื่อน่าน้ำแบกไป , มือไม้พายอย่ารำนน้ำ

เดิบโตวัยสิบหก มหาชนกหมั่นจีดเจียน ผิดเป็นครูรู้เพราะเรียน เพียรเถื่อน่าน้ำ
 แบกไป มือไม้พายอย่ารำนน้ำ เห็นคนค้าอย่าไปถือ พบพระสงฆ์จงยกมือ ไหว้พระ
 คือถือพุทธัง

(เพลงมหาชน)

สำนวน "เพียรเถื่อน่าน้ำแบกไป" ดัดแปลงมาจากสำนวน "รู้ไว้ไว้ว่าใส่บาแบกหาม"
 หมายถึง ควรหาความรู้เอาไว้มาก ๆ เพราะถึงมีความรู้มากก็ไม่ต้องแบกต้องหามมันเอาไว้

สำนวน "มือไม้พายอย่ารำนน้ำ" ดัดแปลงมาจากสำนวน "มือไม้พายอย่าเอาเท้ารำนน้ำ"
 หมายถึง ไม่ช่วยทำงานแล้วยังเกะกะขัดขวาง

เรือลุ่มในหนองแล้วทองกงไม่หน่ายหนี

แม่บัวแรกบาน อย่าให้คอยนานนักนะเวลาน้อง เรือลุ่มในหนองแล้วทองกงไม่หน่ายหนี

(เพลงเรือลุ่มในหนอง)

สำนวน "เรือลุ่มในหนองแล้วทองกงไม่หน่ายหนี" ดัดแปลงมาจากสำนวน "เรือลุ่มในหนองทองจะไปไหน" หมายถึง คนรวมแต่งงานกับคนรวมด้วยกันหรือแต่งงานกันในหมู่ วงศาคณาญาติ ทรัพย์สินก็ไม่กระจัดกระจายตกไปเป็นของคนอื่น

ลื้มคู่เคยขามาลืมม้าที่เคยขี่

ลื้มคู่เคยขามาลืมม้าที่เคยขี่ กิดดีกิดดีแล้วหรือนั่นน้อยน้อย

(เพลงดีแตก)

สำนวน "ลื้มคู่เคยขามาลืมม้าที่เคยขี่" ดัดแปลงมาจากสำนวน "วัวเคยขาม้าเคยขี่" หมายถึง หญิงชายที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกันมาก่อน

ว่าแต่เขาอึเหนากงดินักชิ

ถ้ามาแล้วละเตะเลยนะ มัวปลูกพระเสียเวลาเปล่า ชอบว่าแต่เขาอึเหนากงดินักชิ

(เพลงไครว่าข้ามา)

สำนวน "ว่าแต่เขาอึเหนากงดินักชิ" ดัดแปลงมาจากสำนวน "ว่าแต่เขาอึเหนาเป็นเอง" หมายถึง ว่าแต่คนอื่นเขาทำไม่ถูกต้อง แต่ตนเองก็ทำเช่นเดียวกัน

สวยแต่รูปจ้างก็จูบไม่หอม

สวยแต่รูปจ้างก็จูบไม่หอม เพราะแม่ออกพะยอม ถูกเขาคอมถูกเขาคม
คกระกำชอกช้าตรอมตรม เขาหลอกเขาชม เขาเค็ดเขาคมชมเสียชอกช้า

(เพลงทำบุญรักษา)

สำนวน "สวยแต่รูปจ้างก็จูบไม่หอม" ดัดแปลงมาจากสำนวน "สวยแต่รูปจูบไม่หอม" หมายถึง ผู้หญิงที่มีรูปร่างหน้าตาสวยงามแต่มีกิริยามารยาทไม่ดีหรือมีความประพฤติไม่เหมาะสม

สาวไส้ให้กับหมูหมา

คนอย่างเธออยู่ไปทำไมให้อายชาวโลก   น้ำตานันตกท่วมใจเพราะใครเล่าหนา
รอยแปดพันเก้าสาวไส้ให้กับหมูหมา

(เพลงคนอย่างเธอตายเสียดีกว่า)

สำนวน "สาวไส้ให้กับหมูหมา" ดัดแปลงมาจากสำนวน "สาวไส้ให้กากิน" หมายถึง เอาความลับของคนหรือของฝ่ายตนเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

อดเปรี้ยวรอหวาน , อดเปรี้ยวกินชม

รอเพลงหวานวันวานอดเปรี้ยวรอหวานทุกวันทุกวี่   ตะเกียกตะกายรออีกเมื่อไร
จะได้เชยชม อดเปรี้ยวกินชม เรือรักกงล่มเสียแล้วแก้วตา

(เพลงตะเกียกตะกาย)

สำนวน "อดเปรี้ยวรอหวาน" และ "อดเปรี้ยวกินชม" ดัดแปลงมาจากสำนวน "อดเปรี้ยวไว้กินหวาน" หมายถึง อดใจรอผลข้างหน้าซึ่งจะได้ดีกว่า

อย่าสุกก่อนห้าม

สนใจแล้วแม่นกแก้วคนงาม   ขอย่าสุกก่อนห้ามเสียนะกานดา

(เพลงสุกก่อนห้าม)

สำนวน "อย่าสุกก่อนห้าม" ดัดแปลงมาจากสำนวน "ชิงสุกก่อนห้าม" หมายถึง การที่ ด่วนทำสิ่งที่ยังไม่ถึงเวลาอันควร

4.5 การกล่าวอ้างถึงผลงานของผู้อื่น

การกล่าวอ้างถึงผลงานของผู้อื่น หมายถึง การนำคำประพันธ์บางตอนมาจาก ผลงานของกวีผู้มีชื่อเสียงหรือเป็นข้อความที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายทั่วไป เพื่อใช้ประกอบใน เนื้อหาของบทเพลง ทั้งนี้เพื่อให้ข้อคิดแก่ผู้ฟังหรือเน้นใจความให้หนักแน่นยิ่งขึ้น ดังบทเพลง ต่อไปนี้

ถามว่าอย่าไวใจมนุษย์ แสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด แม้เอาวัลย์พันเกี่ยวอันเลี้ยวลด
ยังไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน ธรรมดาว่ารักสองสถาน บิดามารดาก็มักเป็นผล
ที่พึงหนึ่งพึงได้แต่กายตน เกิดเป็นคนควรหมั่นขยันนา แม้ใครรักก็บังขังขังตอบ
ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานหนา รู้อะไรไม่รู้วิชา รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

(เพลงสังขรรณลูกทุ่ง)

เพลงสังขรรณลูกทุ่งตอนนี้ ดัดแปลงมาจาก "กลอนสุนทรภู่ เรื่องพระอภัยมณี" ตอน
ถามให้โอวาทสั่งสอนสุดสาครว่า

แล้วสอนว่าอย่าไวใจมนุษย์	มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเอาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน	บิดามารดาก็มักเป็นผล
ที่พึงหนึ่งพึงได้แต่กายตน	เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา
แม้ใครรักก็มั่งขังขังตอบ	ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานหนา
รู้สิ่งไรไม่รู้วิชา	รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

โอ้คำขำขำนักกรักไม่จริง	ลืมนไปแล้วก็ทิ้งหญิงเดียวดาย
อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก	แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย
เมื่อแรกรักก็หวานหอมยอมพลีกาย	เมื่อเสียแล้วก็หน่ายไม่จริง

(เพลงดอกเอื้อง)

เพลงดอกเอื้อง ดัดแปลงข้อความมาจาก "กลอนเพลงยาวถวายโอวาท ของสุนทรภู่"
ที่กล่าวว่า

อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก	แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย
แม้จับอื่นหมิ่นแสนจะแคลนคลาย	เจ็บจนตายนั้นเพราะเหน็บให้เจ็บใจ
เมื่อมั่งมีมิตรมากมายมุ่งหมายมอง	เมื่อมัวหมองมัวลมิตรมองเหมือนหมูหมา
เมื่อไม่มีมิตรนิมิตรไม่มองมา	เมื่อมอดม้วยมัวหมูหมาหายหน้าหมด

(เพลงสังขรรณลูกทุ่ง)

เพลงสังขรรณลูกทุ่ง ดัดแปลงข้อความมาจากผลงานของกวีนิพนธ์ ซึ่งมีสถานภาพเป็น
พระภิกษุ วาสนา บุญสม (2539 : 35) กล่าวว่า เดิมทีนั้น สนธิกาญจน์ กาญจนนาสน์

จดจำข้อความ ชื่อมิตร จากวัดแห่งหนึ่งที่จังหวัดศรีสะเกษ แล้วนำมาเล่าสู่กันฟังที่ชมรมนักกลอน บางขุนพรหม ราวปี พ.ศ. 2508 ปรากฏว่าติดปากผู้คนทั่วไป ดังนี้

เมื่อมั่งมีมิตรมากมายมุ่งหมายมอง   เมื่อมีหมองมิตรมองหม่นเหมือนหมุ่หมา
เมื่อไม่มีมิตรหมายเมินไม่มองมา   เมื่อมอดม้วยแม่หมุ่หมาไม่มามอง

โปรดจงนึกถึงคอนโลกนี่คือละคร บทบาทบางตอนยกย่อนไม่จริง

(เพลงลูกทุ่งมาราซอน)

เพลงลูกทุ่งมาราซอน ดัดแปลงข้อความมาจาก "เพลงโลกนี่คือละคร" ของ ไพฑูรย์ บุตรชื่น ตอนหนึ่งว่า "โลกนี่คือละคร บทบาทบางตอน ชีวิตยกย่อนยับเยิน"

4.6 การกล่าวอ้างถึงคำทางศาสนา

คำทางศาสนา หมายถึง การใช้คำบาลีที่พระสงฆ์ใช้กล่าวสวดหรือเทศนาสั่งสอน พุทธศาสนิกชน ผู้ประพันธ์ได้คัดลอกมาจากบางวรรคของบทสวดมนต์ ที่บุคคลโดยทั่วไปรู้จักกันดี โดยนำมาแทรกไว้ในบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสั่งสอนหรือให้คติแก่ผู้ฟัง ทั้งนี้เพื่อเน้นใจความให้หนักแน่นและยังช่วยให้เกิดความสะดุดหู สะดุดใจแก่ผู้ฟัง ดังบทเพลงต่อไปนี้

จุฑฐูปสามดอก กัมกราบบอกสมเด็จโต พุทธาพุทโธถอยหลังอิติปิโสพระกะวา

รำลึกถึงคุณพระและบุญที่เกยสร้างมา นะเมตตาจะมหาราชชินะบัญชร มหานิยม

(เพลงทางใบสู่ลม)

อนิจจังวัฏสังขาร สัปเพสัตตา สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนสุขและเพื่อนทุกข์ ไม่เคย
แห่งหน่าย ยากดีมีจนหนีไปไม่พ้น เกิดแก่เจ็บตาย นะโมตะสะพะกะวะโต อะระหะโต
โอสังขาร พระพรหมลิจิตชิดเส้นชีวิตไว้ ทั้งยาวและสั้น ดกน้ำไม่ไหลเข้าไฟไม่ไหม้
ฉันทิดฉันทัน ทุกชะตาทุกชะตานั่ง ทุกข์เป็นที่ตั้งโอยช่างปวดหัว

(เพลงพรหมลิจิต)

ผู้ประพันธ์ได้ใช้คำทางศาสนาแทรกไว้ในบทเพลง ทั้งนี้เพื่อโน้มน้าวให้รู้สึกถึง
นาศรัทธา เลื่อมใสและมีใจความความหนักแน่นขึ้น คือ

พุทฺธพุทฺโธ	มาจากภาษาบาลี	"พุทฺธ พุทฺโธ"
อิติปิโสพระกะวา	มาจากภาษาบาลี	"อิติปิ โส ภควา"

อนิจจังวัฏสังขาร	มาจากภาษาบาลี	"อนิจจํ วัฏสังขาร"
สัพเพตตะ	มาจากภาษาบาลี	"สพฺเพ สตฺตา"
นะโมตะสัพพะกะวะโต	มาจากภาษาบาลี	"นโม ตสฺส ภควโต"
อะระหะโต	มาจากภาษาบาลี	"อรหโต"
ทุกขะตาทุกขะถานัง	มาจากภาษาบาลี	"ทุกขตา ทุกขถาน"

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้โวหารปฐุรูปพจน์จำนวน 98 เพลง จากการใช้โวหารปฐุรูปพจน์ในหลากหลายลักษณะดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าผู้ประพันธ์มีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น วรรณคดี นิทานพื้นบ้าน ตำนวน สถาปัตยกรรม ศาสนา ฯลฯ จึงสามารถนำมาใช้กล่าวอ้างไว้ในบทเพลงได้อย่างน่าสนใจและสอดคล้องกับคำร้อง ช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกสนุกสนานและเข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็ว กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น นับว่าเป็นการถ่ายทอดวิถีชีวิตของคนไทยได้อีกทางหนึ่ง

5. สมพจน์ (Synecdoche)

สมพจน์ คือ การกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งเป็นบางส่วน แต่ให้มีความหมายคลุมหมดยุ่กส่วน เช่น แม่เฒ่ากลม เนื้อทอง สายเลือดในครรภ์ เป็นต้น ดังบทเพลงต่อไปนี้

อกระทมหมองไหม้ตั้งแต่เช้าจรดเย็นไม่วายเว้นคีนวัน
เมื่อเริ่มกำเนิดจอมขวัญสายเลือด
ในครรภ์จ่อมใจ

(เพลงกตัญญู)

คำว่า "สายเลือด" หมายถึง บุตร

มือถือไม้ไฟส่องหน้ามัจฉนี้ กิ่งพุทธกาลพอดิจากสิงห์บุรีมีมีไร

(เพลงลูกทุ่งมาราธอน)

คำว่า "มือถือไม้ไฟส่องหน้า" หมายถึง อาชีพนักร้ง

จงรักนวลสงวนตัว ระวังล้นชายชั่วหนอยนะจ่อมใจ

(เพลงร่อนน่องคิม)

คำว่า "ล้นชายชั่ว" หมายถึง คำพูดหลอกลวงของผู้ชาย

รักลูกทั้งสองแม่ใครมองไม่หวั่นเกรง   พึ่งลำแข้งตนเองใครข่มเหงไม่มีทาง
(เพลงแม่มายลูกติด)

ข้อความ "พึ่งลำแข้งตนเอง" หมายถึง หาเลี้ยงชีพด้วยกำลังของตนไม่พึ่งใคร
แม่ฝึกปอดลอยผ่อง พี่ฝากใจให้เวยกลม อย่าผลักไสให้พี่ตรม เลยนะแม่เวยกลม
(เพลงแม่ฝึกปอด)

คำว่า "เวยกลม" หมายถึง หญิงสาวสวย
เรามีพยานรักกันแล้วนะแม่คุณ ขอมเลื่อมยอมเสีย เพราะเราหมกมุ่นยอมขาดทุนเนื้อหอม
(เพลงชี้ข้ากะหล่ำปลี)

คำว่า "เนื้อทอง" หมายถึง ร่างกาย
เสียงเพลงที่เขาร้องมาเจ้าก็ว่าลิ้นรอก   ส่วนลิ้นของเจ้าที่สกปรกกลับว่ามีค่าอนันต์
(เพลงดาวหาง)

คำว่า "ลิ้น" หมายถึง ถ้อยคำ คำพูด
ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้โวหารสมพจน์ จำนวน 12 เพลง
การใช้โวหารประเภทนี้ปรากฏน้อย ส่วนมากมักจะปรากฏในลักษณะของการใช้ถ้อยคำที่แสดง
ความอ่อนหวาน ไพเราะ เพื่อหมายถึงผู้หญิงหรือหญิงคนรัก

6. นามนัย (Metonymy)

นามนัย คือโวหารที่เอ่ยถึงสิ่งหนึ่ง แต่ให้มีความหมายเป็นอีกอย่างหนึ่ง มีวิธีใช้
หลายวิธี เช่น เอ่ยชื่อคน แต่หมายถึงผลงานของเขา เอ่ยชื่อสถานที่ แต่หมายถึงคนที่อยู่
ในนั้น การใช้คำที่มีความหมายอย่างหนึ่ง ให้มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง ในลักษณะคล้าย
สัญลักษณ์ การพูดหรือเขียนอย่างหนึ่งให้มีความหมายอย่างอื่น ดังบทเพลงต่อไปนี้

6.1 การเอ่ยชื่อคนแต่หมายถึงผลงานของเขา

(ช) ขอบเสียงของ ชาย เมืองสิงห์   (ญ) ผู้หญิงชอบแม่ศรีผ่อง
(ช) โอษฐ์พลก็ตาย สนิวลเป็นมายังดังได้เป็นกอง
(เพลงชะทิ้งนงนอย)

คำว่า "ชาย เมืองสิงห์" หมายถึง การขับร้องเพลงของ ชาย เมืองสิงห์
 คำว่า "แม่ศรีผ่อง" หมายถึง การขับร้องเพลงของ ผ่องศรี วรนุช
 คำว่า "สีนวล" หมายถึง การขับร้องเพลงของ สีนวล สมบัติเจริญ

(ช) นี่แน่ะแม่คุณทุนหัว นี่เราพูดกันแบบชรินทร์ สุเทพนะจะเธอจำ

(ญ) ไม่ห rokok ยะ ฉันชอบลูกทุ่งต่างหากละ เว้าชื่อ ๆ ดีกว่ายะ

(เพลงขวานผ่าซาก)

คำว่า "ชรินทร์" หมายถึง การขับร้องเพลงแนวลูกกรุงของ ชรินทร์ นันทนาคร
 คำว่า "สุเทพ" หมายถึง การขับร้องเพลงแนวลูกกรุงของ สุเทพ วงศ์กำแหง

6.2 การเอ่ยชื่อสถานที่แต่หมายถึงคนที่อยู่ที่นั้น

ยอกรมมิ่งสมุทรพาพรเสาวภาค สมเด็จพระจักรลดาพระคือแม่ฟ้าของข้าไท

(เพลงน้อมเกล้าสิริกิติ์)

คำว่า "สมเด็จพระจักรลดา" หมายถึง สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ซึ่งประทับ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

เกียรติประวัติบางระจัน ข้าพเจ้าลูกหลานบรรพบุรุษ จริ่งใจบริสุทธิรักศักดิ์ศรีศรี

ประวัติศาสตร์ชาติไทยสยามไม่วไถ่คนดี เลือดสิงห์บุรีไม่มีรางเลือน

(เพลงพระมหากษัตริย์คุณ)

คำว่า "บางระจัน" หมายถึง ชาวบ้านบางระจัน ที่ได้ช่วยกันต่อสู้กับพวกพม่า ก่อนที่ไทยจะเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง

คำว่า "สิงห์บุรี" หมายถึง คนจังหวัดสิงห์บุรี

6.3 การใช้คำที่มีความหมายอย่างหนึ่ง ให้มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง ในลักษณะ กล้ายสัตยลักษณ์

ขอพระสยามเทวาธิราชสุรัสวดีสุริโยทัย ให้ภูวนาถภูวไนยเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรคู่ไทยคู่ฟ้า

(เพลงพระมหากษัตริย์คุณ)

คำว่า "ร่มโพธิ์ร่มไทร" หมายถึง บุคคลผู้เป็นที่พึ่งอันประเสริฐ

วันเอ๋ยวันเอ๋ยวันที่ยอดรักฉันกลับมา   วันนั้นคงเหมือนว่าฉันอยู่วิมานฉิมพลี

(เพลงวันทรมาน)

คำว่า "วิมานฉิมพลี" หมายถึง สถานที่ที่มีแต่ความสุขความสบาย

น้ำตาเรือพ่วงร่วงริน   ฟ้าดินลงโทษลงทัณฑ์

(เพลงเรือพ่วง)

คำว่า "เรือพ่วง" หมายถึง ชายหรือหญิงม่ายที่มีลูกติด

โห่เอ๋ยโพล่ก้องดังกระดองหลังเต่า   เสียขายดอกบัวหน้าบานเลขชูชันป่านภูเขา

(เพลงหุสหาโห้ฮิ้ว)

คำว่า "โพล่" หมายถึง อวัยวะเพศสตรี

คำว่า "ดอกบัว" หมายถึง ออก , ถิ่น

6.4 การพูดหรือเขียนอย่างหนึ่งให้มีความหมายอย่างอื่น

เดี๋ยวนี้ที่หน้าเจ้าตึนกาศึกมากกว่าเก่า   คิดไม่ตกกุมอกตัวเรา

(เพลงกางใบสู่ลม)

คำว่า "ตึนกาศึก" หมายถึง รอยย่นของผิวหนังที่หางตา

ใครเล่าเขาเป่าหูน้อง ช่างไม่ไต่ตรอง   ช่างไม่มองเหตุผลต้นปลาย

(เพลงเมียจ้ำมีย)

คำว่า "เป่าหู" หมายถึง การพูดยุแหย่ให้ผิดใจกัน

ข้าวนอกนาตกทอดมาอยู่กับเรา   สงสารเมียเช่าเพราะตาน้ำข้าวเซย์กูดบาย

(เพลงฝรั่งจั่นก)

คำว่า "ข้าวนอกนา" หมายถึง เด็กลูกครั้งที่เกิดมาอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

คำว่า "เมียเช่า" หมายถึง หญิงที่มีอาชีพขายบริการทางเพศ

คำว่า "ตาน้ำข้าว" หมายถึง ชาวตะวันตก, ฝรั่ง

वादอั้งประชานิโบายไปใช้กันเกินขอบเขต ออกกฎหมายทุเรศ ๆ มาขอดเกลียดคนจน
(เพลงอนาคตของชาติ)

คำว่า "ขอดเกลียด" หมายถึง การขูดรีด
ที่เป็นนักร่องทองแห่งไม่ทันสมัย จีนเดินเข้าใกล้กลัวเธอไล่บอกไม่มีทาง
(เพลงลูกเขาเมียใคร)

คำว่า "ทองแห่ง" หมายถึง มีฐานะผิดเคือง, แร้นแค้น
ทนนิ่งมานานหนักหนา เพราะห่วงปัญหาปากท้อง
(เพลงอนาคตของชาติ)

คำว่า "ปากท้อง" หมายถึง การหาเลี้ยงชีพ
รับหาเครื่องใช้เตรียมไว้ที่จะมีน้อง มีใครบ้างไหมจะให้ชายครอบครอง
(เพลงน้ำพริกถ้วยเก่า)

คำว่า "น้อง" หมายถึง ผู้สืบสกุล, ทายาท, ลูก
กลุ่มเหลือเกินฉันเคยมีเงินกระเป๋าดูง ใบแดงดั่งสิบกว่าดูง เลยโดนเจ้าหล่อนดูลง
(เพลงจอดไม่ต้องแจว)

คำว่า "ใบแดง" หมายถึง เงินหรือธนบัตรฉบับละร้อยบาท
อยู่บ้านนาใส่อบน้องก็ไม่ขึ้นชอบอยากทาเล็บ ต้องอุ้มแดงโมกลับบ้าน
จากคอนโดเก้ชั้นหรือตกเก็บ
(เพลงหุฮ้อให้ฮั่ว)

คำว่า "แดงโม" หมายถึง การตั้งครรภ์

นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังได้นำเอาลักษณะความสวยงามของสตรี เช่น "แม่ดาวานน้ำ"
"นวลจันทร์" "เนื้อทอง" "แก้วตา" "เอวกลม" "แม่ดวงสมร" และ "แม่ขนตาถอน" มาใช้เป็น
สรรพนามในการเรียกหรือกล่าวขานถึงหญิงที่รักอย่างทะนุถนอม เทิดทูน เช่น

เห็นคนงามแม่ดาวานฉ่ำก็อยากจะจ้อง พี่มันก็ก๊อกลงถึงยืมไม่ออกแล้วนวลจันทร์

(เพลงทำดีที่เหลว)

มอง มอง มอง แม่เอ๋ยเนื้อทองให้มองซักหน่อย

(เพลงจะเอ⁺)

แม่ยอดคำถึงพี่เอี่ยมไม่ถึงเสียแล้วแก้วตา

(เพลงตะเกียกตะกาย)

ดูสดสวยตำรายไม่สุ่ยสุราย สมฐานะเป็นคุณนายนำหมั้นหมายเอวกลม

(เพลงคุณนาย)

รักและห่วงแม่ดวงสมร แม่ขนตาองของพี่

(เพลงแม่ขนตาอง)

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้โวหารนามนัยจำนวน 40 เพลง ส่วนมากมักจะใช้โวหารประเภทนี้ในลักษณะที่พูดถึงสิ่งหนึ่ง แต่ต้องการให้มีความหมายเป็นอย่างอื่น

7. อติพจน์ (Hyperbole)

อติพจน์ คือ การพรรณนาเปรียบเทียบกับขอบเขตของความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อสร้างความรู้สึก อารมณ์ให้เกิดความซาบซึ้งและประทับใจ เช่น รักเธอเท่าฟ้า คิดถึงใจจะขาด เป็นต้น ดังบทเพลงต่อไปนี้

รักเธอเท่าฟ้าเธอว่าไม่เห็น หัวใจแซ่เย็นหรือจึงไม่เห็นหัวใจ

(เพลงคลื่นกระทบฝั่ง)

เพลงคลื่นกระทบฝั่ง ใช้การพรรณนาเปรียบเทียบกับความจริงว่า "รักเธอเท่าฟ้า" เพื่อให้เข้าถึงความรู้สึกว่า ความรักที่มีต่อเธอนั้นมันมากมาย กว้างใหญ่ ไร้ขอบเขตสุดที่จะพรรณนาได้

สงสารแต่ลูกใจจะขาด น้ำตาพ่อยาหยดหลังริน ทุกวันกินข้าวเคล้าน้ำตา

(เพลงพอม่ายลูกคิด)

เพลงพอม่ายลูกคิด ใช้การพรรณนาเปรียบเทียบเกินความจริงว่า "กินข้าวเคล้าน้ำตา" ทั้งนี้เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกอันเศร้าหมอง มีแต่ความระทมทุกข์ตลอดเวลาแม้แต่ยามกินก็ยังรำไห้

แม่นกปรอดไรรังเจ้าบินสูงจึ่งไกลที่ โคนล้งกินไคจนไต้ทะเล็ก
เป็นหงส์ปีกหักดูสียากเป็นผู้ดีไม่มีด้านอาย

(เพลงแม่นกปรอดท้องลาย)

เพลงแม่นกปรอดท้องลาย ใช้การเปรียบเทียบเกินความจริงว่า "โคนล้งกินไคจนไต้ทะเล็ก" หมายถึง หญิงสาวที่ถูกหลอกหลวงจนต้องสูญเสียพรหมจารี เพราะความใฝ่สูงทะเยอทะยานจนเกินฐานะของตน

เป็นสาวได้เพียงครั้งหนึ่ง ถ้านึกไม่ถึงน้ำฝิ่งก็ขม

(เพลงหญิงม่าย)

เพลงหญิงม่าย ใช้การเปรียบเทียบเกินความจริงว่า "น้ำฝิ่งก็ขม" หมายถึง การมีความรักหรือชีวิตสมรสที่ไม่ราบรื่น ไม่สมหวัง มีอุปสรรคขัดขวาง จนต้องเลิกร้างกันในที่สุด

หากบุญเราสองไม่ครองคู่กัน ฟ้าจะล้นโลกจะแหลก ไม่แยกจากน้องนาง

(เพลงแม่ตาหวาน)

เพลงแม่ตาหวาน ใช้การเปรียบเทียบเกินความเป็นจริงว่า "ฟ้าจะล้นโลกจะแหลก" ก็จะไม่พรากจากหญิงคนรักไป ถ้าเราไม่ได้ครองคู่กันเพื่อแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอันเด็ดเดี่ยว

คนอย่างเธออยู่ไปทำไมให้อายชาวโลก น้ำตานันตกท่วมใจเพราะใครเล่าหนา

(เพลงคนอย่างเธอตายเสียดีกว่า)

เพลงคนอย่างเธอตายเสียดีกว่า ใช้การพรรณนาเปรียบเทียบเกินความเป็นจริงว่า "น้ำตานันท่วมใจ" เพื่อสะท้อนถึงความรู้สึกเศร้าเสียใจจนต้องหลั่งน้ำตาอย่างมากมาย

โอ้ยแม่ผู้หญิงจอมขี้ว เขากลียดตัวเข้ากระดุกดำ

(เพลงเกลียดเข่ากร้าน)

เพลงเกลียดเข้าน้ำ ใช้การพรรณนาเปรียบเทียบเกินความเป็นจริงว่า "เกลียดเข้าน้ำ กระดุกดำ" เพื่อสะท้อนให้เข้าถึงความรู้สึกที่ทั้งโกรธและเกลียดมาก จนสุดที่จะบรรยายได้

อนึ่งคนทุกข์และจนมีลูกมีเต้า ลูกกินเกลือกลูกข้าว อยู่จนเฒ่าจนแก่

(เพลงทุกข์ร้อยแปด)

เพลงทุกข์ร้อยแปด ใช้การพรรณนาเปรียบเทียบเกินความเป็นจริง เพื่อบ่งบอกถึงฐานะความเป็นอยู่ที่แร้นแค้นทุกขเวทนา จนต้อง "กินเกลือกลูกข้าว" อยู่จนแก่เฒ่า

อย่าเสียใจ อย่าเสียใจไปดีกว่า ไ่ว้นวิวาทขอเอาน้ำตาลหลังต่างน้ำมันต์

(เพลงน้ำนิ่งไหลลึก)

เพลงน้ำนิ่งไหลลึก ใช้การพรรณนาเปรียบเทียบเกินความเป็นจริงว่า "ขอเอาน้ำตาลหลังต่างน้ำมันต์" เพื่อสะท้อนถึงความรู้สึกขอกซ้ำใจและร่ำไห้อย่างมากมาย จนแทบนำน้ำตานี้มาใช้ต่างน้ำมันต์ได้

เอากลิ่นแก้มที่นวลขาวของเจ้ายุพินกินแทนน้ำ เหววจี้นเลอล้ำคำหวานนั้นแทนข้าวปลา

(เพลงนาวาสวรรค์)

เพลงนาวาสวรรค์ ใช้การพรรณนาเปรียบเทียบเกินความเป็นจริง เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งว่า ยามที่คนได้อยู่ใกล้ชิดกับหญิงคนรักนั้น ทำให้รู้สึกอิ่มเอิบใจเปี่ยมไปด้วยความสุข จนแทบใช้กลิ่นแก้มของนางดื่มแทนน้ำได้และใช้คำพูดที่อ่อนหวานไพเราะของนางแทนอาหารได้

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้โวหารอุปมาอุปไมย จำนวน 47 เพลง ลักษณะเนื้อหาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเกี้ยวพาราสีหรือความรัก ดังนั้นผู้ประพันธ์จึงนิยมใช้โวหารประเภทนี้มากพอสมควร เพื่อเร้าความรู้สึกและอารมณ์ของผู้ฟังให้ประทับใจ

8. อธิพจน์ (Overstatement)

อธิพจน์ คือ การใช้ถ้อยคำประหนึ่งเป็นการโอ้อวด โดยมีเจตนาจะให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านรู้สึกขำขันมากกว่าจะคิดว่าเป็นความจริง ดังบทเพลงต่อไปนี้

ผัดพริกกะเพราหนึ่งจาน ใส่เนื้อแฟนฉันกับคลุกน้ำมันหั่นทอด

นางสองใจต้องเกล้าพริกไทยจิ้มชอส ดับไตไต้ปอดเอาน้ำปลาหยอดปึงย่าง

งอนดื้อป่องเหมือนฟอง เหมือนฟองเบียร์เนื้อ เมาให้เกร่อเพื่อเธอเพื่อเธอส่งนาง

(เพลงผัดเผ็ดซี่เมา)

เพลงผัดเผ็ดซี่เมา ใช้อธิพจน์แสดงถึงการกระทำที่เป็นความจริงไม่ได้ แต่เพื่อให้เกิดความรู้สึกขำขันแถมหมั่นไส้ ที่หญิงคนรักแปรใจไปรักคนอื่น จนอยากจะเอาเนื้อตับไตไส้พอดมาปรุงเป็นอาหารกินให้หายแค้นใจ

ต้องจับต้องจองลวงหน้า พาแม่มาพูดจาสุขอ ต้องวางหลักทรัพย์นับเป็นต้น
 มานั้นรูปหล่อ อย่างมากะหลีกะหลอ อย่างมาอ้อล้อขอให้รอนาน ๆ

(เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ)

เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ ผู้ประพันธ์ใช้อธิพจน์แสดงถึงการกระทำที่ผิดไปจากความเป็นจริงของขนบธรรมเนียมประเพณีไทย เพื่อนำให้เกิดอารมณ์สนุกสนานว่า ผู้ชายเป็นฝ่ายเล่นตัวเกี้ยวให้ผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายจัดหาผู้ใหญ่มาสู่ขอคนตามประเพณี พร้อมทั้งเรียกค่าสินสอดเป็นจำนวนมาก "นับเป็นต้น"

พี่เหมือนรถยนต์ขาดยาง พี่เหมือนสตางค์ที่ยังไม่มีกระเป๋ใส่
 พี่ดำแต่ตัวเจ้าจะกลัวทำไม ขอเชิญน้องเปิดหัวใจกระโดดเข้าไปหกกะเมนตีลังกา

(เพลงดำแต่นอกในแก้ว)

เพลงดำแต่นอกในแก้ว ใช้อธิพจน์แสดงถึงการกระทำที่ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง เพียงแต่ต้องการให้ความสนุกสนานกรั่นแค้นแก่ผู้ฟังว่า แม้ภายนอกคนจะดูไม่สวยงาม แต่ก็มีความรักอย่างบริสุทธิ์ใจจนอยากให้เปิดหัวใจเข้าไปพิสูจน์ดู

ตาของพี่คงจะ น้ำตาไหลแหมะจนล้นลูกตา พี่ต้องจับแพะชนแกะ
 เพราะรักแะแะไม่มีน้ำยา ทั้งพี่เถิดนงนอชนะ จะเออเอียงเอียงไม่ว่าไร

(เพลงจับแพะชนแกะ)

เพลงจับแพะชนแกะ ใช้อธิพจน์แสดงถึงการกระทำที่เป็นจริงไม่ได้ แต่เพื่อให้เกิดอารมณ์ขันว่า น้ำตาไหลเป็นหยด ๆ จนล้นดวงตาได้

ให้อามีดอีโต้มาผ่าใจดู   ว่ารักโฉมจริง ๆ นะจะแม่นวลศรี
ที่พี่ทำไปมันสุดวิสัยจริง ๆ คนดี   ถ้ารักกันจริงขอตอบอีกที ได้ไหมแม่ขวัญยืน

(เพลงคบหัวลูกหลัง)

เพลงคบหัวลูกหลัง ใช้อธิพจน์แสดงถึงการกระทำที่ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ๆ แต่เพื่อยืนยันว่าตนยังรักนางอยู่ จึงอยากให้อธิพจน์ด้วยการเอา "มีดอีโต้มาผ่าใจดู"

ถ้าหากมีเงินสักร้อยล้าน   จะฝากธนาคารกินดอกเบี้ย   ขอเป็นอาเสี้ยให้มันเต็มที
จะซื้อสาวโสดไว้เป็นคู่ซ้น   จะหาที่นอนให้มันสุขี   จะซื้อข้าวอ่อนไว้อ่อนโอ   จะซื้อ
ทรงโต ๆ ไว้คอยพักรวี   มีเมียดี ๆ ให้สมข้าวลวย   อย่าให้ดวงดีบ้างก็แล้วกัน
เศรษฐีเมื่อไรผมไม่ต่ำค้อย   นอนดีพุงมิให้ค้างพร้อย   มีมือปิ่นนึ่งเผ้ารอกอย   เมียหลวง
เมียน้อยค้อยคอยเผ้าเอาใจใส่

(เพลงอย่าให้เราวยบ้างก็แล้วกัน)

เพลงอย่าให้เราวยบ้างก็แล้วกัน ใช่วิหารอธิพจน์คือ เป็นการพูดประหนึ่งโอ้อวดโดยมีเจตนาจะให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ขัน มิได้ถือเป็นเรื่องจริงจัง กล่าวคือ ถ้ามีเงินสักร้อยล้านก็จะนำไปฝากธนาคารไว้กินดอกเบี้ย โดยไม่ต้องทำงานอะไร ได้แต่แสวงหาความสุขจากการปรนนิบัติของผู้หญิงและมีมือปิ่นคอยให้ความกุ่มกรอง

เด็ก ๆ ไปได้ผู้ใหญ่ใช้ได้   ทาน้องหายพี่เอานี้ขี้เล็ก

(เพลงแจกฟรี)

เพลงแจกฟรี ผู้ประพันธ์ต้องการให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์สนุกสนานรื่นเริง จึงกล่าวว่าสิ่งที่ตนแจกนั้นคือขี้เล็กที่ไปได้ดีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เมื่อน้องหายพี่ก็จะพลอยหายด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่กระทำจริง ๆ ไม่ได้เพราะไม่ใช่ยารักษาโรค

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้โวหารอธิพจน์จำนวน 7 เพลง โวหารประเภทนี้ปรากฏน้อย ทั้งนี้เพราะบทเพลงส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักที่ผิดหวัง ดังนั้นการใช้โวหารที่เป็นประหนึ่งการโอ้อวดเพื่อให้รู้สึกำ จึงไม่สอดคล้องกันกับลักษณะของเพลงที่เกี่ยวกับความรักที่ผิดหวัง

9. บุคลาธิษฐาน (Personification)

บุคลาธิษฐาน คือ การทำให้สิ่งที่ไม่มีชีวิตหรือการกล่าวถึงสัตว์เสมือนเป็นบุคคลที่สามารถแสดงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและกิริยาอาการต่าง ๆ ได้เหมือนอย่างมนุษย์ ทั้งนี้เพื่อบ่งหมายจะสร้างเรื่องราวธรรมดา ๆ ให้น่าสนใจมีชีวิตชีวา เช่น ลมกระซิบเบา ๆ น้ำค้างจูบใบหญ้า เป็นต้น ดังบทเพลงต่อไปนี้

ธรณีกันแสงเพราะแรงโสก   พัวโยลครวญคร่ำแสนกำสรด
อนิจจาสมเด็จย่าสวรรคต   ชาวไทยน้ำตาหยดรดแผ่นดิน

(เพลงสมเด็จย่าของข้าน้อย)

เพลงสมเด็จย่าของข้าน้อย ผู้ประพันธ์ต้องการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกที่มีแต่ความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อได้รับฟังข่าว "สมเด็จย่าสวรรคต" ชาวไทยต่างก็มีแต่ความโศกเศร้า ทุกข์ระทมต่างก็ร่ำไห้ แม้แต่แผ่นดินก็ยังร่ำไห้ ผืนฟ้าก็ยังคร่ำครวญ

ไอ้ทุยจะแลตั้งตาเรียกลาตามหาว่าน้องอยู่ไหน   บ้านทุ่งยังคอยต้อนรับ
ขอให้น้องกลับบ้านนาไว ๆ

(เพลงบ้านนอกคอกนา)

เพลงบ้านนอกคอกนา ใช้บุคลาธิษฐาน ให้ควายพูดได้เหมือนคนและถามหาว่าน้องอยู่ไหน เพื่อบ่งบอกถึงความรู้สึกคิดถึง ห่วงหาอาทรด้วยความห่วงใยว่า แม้แต่ควายต่างก็ตั้งตารอคอยการกลับมาบ้านนาของน้องอยู่เสมอ

ทะเลล้งลมอุรากล้งรัก   คมมีดคมขวากสู้คมรักได้เมื่อไร

(เพลงคลื่นกระทบฝั่ง)

เพลงคลื่นกระทบฝั่ง ใช้บุคลาธิษฐานให้ "ทะเล" แสดงอาการความรู้สึกเหมือนเป็นบุคคล คือ "ล้งลม"

เอาคลื่นลมเบาอันแผ่วคราว   ต่างเสียงดนตรี

(เพลงนาวาสวรรค์)

เพลงนาวาสวรรค์ ใช้บุคลาธิษฐาน ให้ "ลม" แสดงกิริยาอาการเหมือนมนุษย์ คือ มีเสียงร้องครวญครางเบา ๆ เรือย ๆ

คิดถึงวัยที่กำลังไล่หลัง ไม่เคยคิดอยากดังผมกำลังว่าวุ่น

(เพลงพะว้าพะวง)

เพลงพะว้าพะวง ใช้บุคลาธิษฐาน ให้ "วัย" แสดงกิริยาอาการได้อย่างมนุษย์คือ วิ่งได้ได้

นรกสวรรค์คือใจว่าแม่สูงศักดิ์นา สวรรค์บัญชาให้มาเป็นตัวตน

(เพลงพรหมลิขิต)

เพลงพรหมลิขิต ใช้บุคลาธิษฐาน ให้ "นรกและสวรรค์" แสดงความรู้สึกได้ดั่งมนุษย์ คือ มีความรู้สึกอิจฉาริษยา

ดินฟ้าเหี่ยมโหดโกรธจึงเกลียดชัง ไม่สงสารลูกข้างโศกข้างกระไร

(เพลงทุกขร้อยแปด)

เพลงทุกขร้อยแปด ใช้บุคลาธิษฐาน ให้ "ดิน" และ "ฟ้า" แสดงอาการความรู้สึกได้อย่างมนุษย์ คือ มีความโหดเหี้ยม โกรธชังและเกลียดชัง

พิราบเกาะเกาะริมรั้ว เมียเกาะผัวคุ่มแฉติดหลัง เร่งเร้ากรืบก๊อกลับรวงรัง
ถึงรังแล้วก็ช่างเจ้าชู้ก็เชลย

(เพลงสกุณา)

เพลงสกุณา ใช้บุคลาธิษฐานให้นกพิราบตัวเมียแสดงพฤติกรรมแบบมนุษย์ คือ คอยควบคุมความประพฤติของนกพิราบตัวผู้มีให้เจ้าชู้

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้โวหารบุคลาธิษฐาน จำนวน 9 เพลง โวหารชนิดนี้พบน้อย เพราะเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มักใช้ภาษาพื้น ๆ แบบชาวบ้านสื่อความหมายตรงไปตรงมา เพื่อให้ฟังเข้าใจง่าย จึงไม่ค่อยปรากฏการใช้โวหารประเภทนี้

10. สัญลักษณ์ (Symbol)

สัญลักษณ์ หมายถึง การใช้สิ่งหนึ่งมากำหนดแทนอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความหมายที่ลึกซึ้งกว่าเดิม โดยมากนิยมใช้สิ่งที่เป็นรูปธรรมแทนสิ่งที่เป็นนามธรรมและมักเป็นสัญลักษณ์ที่รับรู้และใช้กันอยู่ทั่วไปในสังคม เช่น ร่มโพธิ์ร่มไทร ผีเสื้อ ดอกไม้ เป็นต้น ดังบทเพลงต่อไปนี้

ทนนิ่งมานานหนักหนา เพราะห่วงปัญหาปากท้อง พระราชดำรัสราชโพธิ์ทอง
 คนตอบสนองชักก็คน

(เพลงอนาคตของชาติ)

คำว่า "ราชโพธิ์ทอง" หมายถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช
 ขอพระสยามเทวาธิราชสุรัสวดีสุริโยทัย ให้ภูวนาถวไณยเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรคู่ไทยคู่ฟ้า
 (เพลงพระมหากษัตริย์คุณ)

แม่พระชนนีแม่ศรีเรือนใจร่มโพธิ์ร่มไทรร่มเกล้าชาวไทย
 (เพลงน้อมเกล้าฯ สิริกิติ์)

คำว่า "ร่มโพธิ์ร่มไทร" หมายถึง บุคคลผู้เป็นที่พึ่งอันประเสริฐ
 ห่วงชายผ้าเหลืองเรื่องของผู้ชาย ผู้หญิงไม่ไร้เท่าใบพุทรา
 (เพลงน้ำนิ่งไหลลึก)

คำว่า "ชายผ้าเหลือง" หมายถึง การอุปสมบทเป็นภิกษุหนุ่มจีวรสีเหลืองในพุทธศาสนา
 สกุดเจ้านั้นมันก็ยังเป็นลา อยากเป็นหงส์อาจองค์ไสภา
 (เพลงบางกอก)

คำว่า "กา" หมายถึง ผู้มีฐานะต่ำต้อย สักดิ์ศรีด้อยกว่า
 คำว่า "หงส์" หมายถึง ผู้สูงศักดิ์ ผู้ดี
 ไหนว่านาผืนน้อยจะคอยท่า มาขายนาพาโฉนดหนี แล้วกล้าของพี่จะปักที่นาใคร
 (เพลงแม่นาน้อยดินดี)

คำว่า "นาผืนน้อย" หมายถึง อวัยวะเพศหญิง
 คำว่า "กล้าของพี่" หมายถึง อวัยวะเพศชาย
 ผีเข้าผีออกผีหลอกกลางวัน บ้านเมืองเรานั้นเคยอยู่กันด้วยดี
 เดี่ยวทำไมอุดมสมบูรณ์ไปด้วยผี หน้าตาดี ๆ ใส่หน้ากากผีเที่ยวหลอกคน
 (เพลงผีเข้าผีออก)

คำว่า "ผี" หมายถึง คนหลอกหลวง คนไม่ดี คนมีเล่ห์เหลี่ยม

เอ๊ย ๆ ฝรั่งเศสเดินย่ำโยกจังหวะบัมพ์   นึกว่าเลิศเลอล้ำ
วัฒนธรรมไทยชบเซา   แหกสังคมไถ้มน้ำเงินแดงขาว

(เพลงฝรั่งเศส)

คำว่า "น้ำเงินแดงขาว" หมายถึง ประเทศไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

ต่อเมื่อข้ามมั่งมี   ข้าจะกลับมาหาเอ็งอย่างราชสีห์

(เพลงวาสนาข้าน้อย)

คำว่า "ราชสีห์" หมายถึง คนมีอำนาจ

เกิดเป็นดินยังไผ่ถวิลดวงดาว   จึงเสียสละความสาว เพื่อยอยากเป็นดาวจำเป็น

(เพลงจูบไม่หอม)

คำว่า "ดิน" หมายถึง ผู้ที่มีฐานะต่ำต้อย

คำว่า "ดาว" หมายถึง ผู้มีชื่อเสียง

ออกหมู่บ้านบึงแห่งดั่งฝั่งชาดมาลี   บึงก็ขาดดอกไม้ที่เป็นเทพีของบึงไปแน่

(เพลงแม่ผัดบิณฑม)

คำว่า "ฝั่ง" หมายถึง ผู้ชาย

คำว่า "ดอกไม้" หมายถึง หญิงสาว

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการใช้สัญลักษณ์จำนวน 28 เพลง โดยมากผู้ประพันธ์จะใช้สัญลักษณ์ง่าย ๆ ที่บุคคลโดยทั่วไปสามารถทราบความหมายได้ทันที ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของเพลงซึ่งมีเนื้อหาไม่ซับซ้อนและต้องการประหยัดการใช้ถ้อยคำให้กะทัดรัด

บทที่ 3

วิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์

บทเพลงลูกทุ่งจัดได้ว่าเป็นงานประพันธ์ร้อยกรองประเภทหนึ่งที่ใช้รูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น กลอน ร่ายหรือเพลงพื้นบ้านบางประเภท แต่ลักษณะสำคัญจะต้องแต่งให้มีสัมผัสคล้องจอง เพื่อความไพเราะและจำง่าย ส่วนด้านเนื้อหาของบทเพลงมักจะสะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อและสภาพของชนบท มานพ ธนอมศรี (2534 : 56) กล่าวถึงเพลงลูกทุ่งไทยตอนหนึ่งว่า "เพลงลูกทุ่งมีความไพเราะในตัวของมันเอง ทั้งทางด้านรูปแบบและเนื้อหา" การศึกษาวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งไทยในบทนี้จึงศึกษาทั้งทางด้านรูปแบบและเนื้อหา

ด้านรูปแบบ

รูปแบบ หมายถึง ลักษณะในการประพันธ์บทเพลง สมาคมนักแต่งเพลง (2526 : 132) ได้กล่าวถึงหลักการแต่งเพลงไว้ว่า "การแต่งเพลงนิยมแต่งเป็นบทร้อยกรอง ตามรูปแบบเก่าของเพลงไทยเดิม คือ บทเพลงต้องเป็นกลอนหรือโคลง ดังนั้นผู้แต่งเพลงจึงยึดหลักว่า ต้องแต่งให้มีความสัมผัสเหมือนกลอน คือมีสัมผัสนอก สัมผัสใน เพื่อความไพเราะและง่ายต่อการจดจำของผู้ฟัง" นอกจากนี้ ไพรัช มากกาญจนกุล (2532 : 96) กล่าวว่า "บางครั้งการแต่งเพลงอาจจะไม่ได้กำหนดจำนวนคำแน่นอนตายตัวเสมอไป บางวรรคอาจมีตั้งแต่ 2 คำ จนถึง 9 หรือ 10 คำก็ได้ตามเจตนารมณ์และความเหมาะสมของผู้แต่งเพลงเอง" และอัมพร สุขเกษม (2524 : 132) ได้กล่าวถึง การประพันธ์เพลงไว้ว่าทุกเพลงมีลักษณะเหมือนร้อยกรอง คือ การมีจังหวะวรรค มีการสัมผัสในวรรคและระหว่างวรรค ทั้งเนื้อเพลงแต่ละท่อน (ยกเว้นท่อนแยก) จะมีจำนวนคำและสัมผัสเหมือนกันในแต่ละเพลงด้วย บางเพลงอาจแต่งขึ้นใหม่ตามบังคับของทำนองเพลงดังกล่าวแล้ว ยังอาจนำลักษณะคำประพันธ์อื่น ๆ มาใช้ เช่น โคลง กาพย์ กลอน เป็นต้น

การวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ จำนวน 200 เพลง ผู้วิจัยจะจำแนกรูปแบบหรือลักษณะในการประพันธ์เพลง ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบกลอนสุภาพ

1.1 จำนวนคำ

กลอนสุภาพ บทหนึ่งมี 4 วรรคคือ วรรคสดับ วรรครับ วรรครองและวรรคส่ง ในวรรคหนึ่งจะมี 7-9 คำ ดังบทเพลงต่อไปนี้

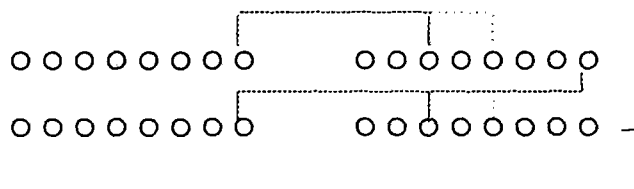
เพลงมนต์เมืองสิงห์

โอ้บางมัญรามัญมากประหลาดโฉน	เห็นใครใครเรียกบางมัญปล้นฉน
มอญไม่มีมีแต่นางช่างน่ายล	เหตุใดคนจึงเอ่ยอ้างเรียกบางมัญ
บางกระบือหรือจะแพ้งางแคเขา	ยิ่งบางเลาเขาก็เด่นเป็นมิ่งขวัญ
เป็นดอกไม้ที่ชายหวางดั่งดวงมาน	เมื่อน้ำตาลไกล้มดอดที่จะมา
สาวบางกุ่มบางขามว่างามแล้ว	ทั้งห้วยแก้วบางตะย่องเคยมองหา
จากบางพานยันคลองขุดบางพุทรา	ไม่เห็นว่างามซึ่งสักหนึ่งนาง

เพลงมนต์เมืองสิงห์ มีลักษณะเหมือนกลอนสุภาพในเรื่องจำนวนคำ ดังนี้
 ในบทหนึ่งมี 4 วรรค จำนวนคำในแต่ละวรรค มีวรรคละ 8, 9 คำ
 บทที่ 1 วรรคที่ 1 มี 9 คำ วรรคที่ 2 มี 8 คำ วรรคที่ 3 และ 4 มี 9 คำ
 บทที่ 2 วรรคที่ 1-4 มีวรรคละ 9 คำ
 บทที่ 3 วรรคที่ 1 มี 8 คำ วรรคที่ 2 และ 3 มี 9 คำ วรรคที่ 4 มี 8 คำ

1.2 สัมผัสบังคับหรือสัมผัสนอก

สัมผัสบังคับ คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่งจะสัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สองจะส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่สามและคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคที่สี่และคำสุดท้ายของวรรคที่สี่ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทต่อไป ดังแผนผังและตัวอย่าง เพลงมนต์เมืองสิงห์ ดังนี้

โอ้บางมัญรามัญมากประหลาดโฉน	เห็นใครใครเรียกบางมัญปล้นฉน
มอญไม่มีมีแต่นางช่างน่ายล	เหตุใดคนจึงเอ่ยอ้างเรียกบางมัญ
บางกระบือหรือจะแพ้งางแคเขา	ยิ่งบางเลาเขาก็เด่นเป็นมิ่งขวัญ
เป็นดอกไม้ที่ชายหวางดั่งดวงมาน	เมื่อน้ำตาลไกล้มดอดที่จะมา
สาวบางกุ่มบางขามว่างามแล้ว	ทั้งห้วยแก้วบางตะย่องเคยมองหา
จากบางพานยันคลองขุดบางพุทรา	ไม่เห็นว่างามซึ่งสักหนึ่งนาง

(เพลงมนต์เมืองสิงห์)

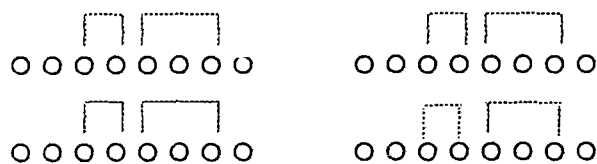
- บทที่ 1 คำว่า "โนน" ในวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำว่า "ใคร" ในวรรคที่ 2
คำว่า "ฉน" ในวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำว่า "ชล" ในวรรคที่ 3 และ
"คน" ในวรรคที่ 4
- บทที่ 2 คำว่า "เขา" ในวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำว่า "เลา" ในวรรคที่ 2
คำว่า "ขวัญ" ในวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำว่า "มาน" ในวรรคที่ 3 และ
"ตาล" ในวรรคที่ 4
- บทที่ 3 คำว่า "แล้ว" ในวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำว่า "แก้ว" ในวรรคที่ 2
คำว่า "หา" ในวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำว่า "ทรา" ในวรรคที่ 3 และ
"ว่า" ในวรรคที่ 4

ส่วนสัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของบทที่ 1 คำว่า "มัญ" สัมผัสกับคำว่า "ขวัญ"
คำสุดท้ายในวรรคที่ 2 ของบทที่ 2 และคำสุดท้ายของบทที่ 2 คำว่า "มา" สัมผัสกับคำว่า "หา"
คำสุดท้ายในวรรคที่ 2 ของบทที่ 3

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ผู้ประพันธ์ไม่ค่อยเคร่งครัดในการใช้สัมผัสสระ
นัก กล่าวคือเสียงสระที่สัมผัสกันอาจใช้สระเสียงสั้น สัมผัสกับสระเสียงยาวก็ได้เหมือนลักษณะ
ของเพลงพื้นบ้าน เช่น การส่งสัมผัสในบทที่ 2 ใช้คำว่า "ขวัญ" สัมผัสกับคำว่า "มาน"

1.3 สัมผัสใน

สัมผัสในมีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ แต่เป็นสัมผัสที่ไม่บังคับจะมีหรือ
ไม่มีก็ได้ แต่ถ้ามีจะช่วยให้มีความไพเราะขึ้น ดังแผนผังและตัวอย่างเพลงมนต์เมืองสิงห์ต่อไปนี้

บางกระบือหรือจะแพ้วบางเขา
เป็นดอกไม้ที่ชายหวงดั่งดวงมาน
สาวบางคูบางขามว่างามแล้ว
จากบางพานอันคลองขุดบางพุทรา

ยิ่งบางเลาเขาก็เด่นเป็นมิ่งขวัญ
เมื่อน้ำตาลไกล้มดอดที่จะมา
ทั้งห้วยแก้วบางตะย่องเคยมองหา
ไม่เห็นว่างามซึ่งดักหนึ่งนาง

(เพลงมนต์เมืองสิงห์)

คำที่เป็นสัมผัสในตามจังหวะกลอน ได้แก่

บทที่ 1	วรรคที่ 1	ป้อ - หรือ ,	แพ้ - แคะ (สัมผัสสระ)
	วรรคที่ 2	เลา - เขา ,	เด่น - เป็น (สัมผัสสระ)
	วรรคที่ 3	ไม้ - ชาย ,	หวง - ดวง (สัมผัสสระ) และ
		ดั่ง - ดวง	(สัมผัสพยัญชนะ)
บทที่ 2	วรรคที่ 4	มด - อด	(สัมผัสสระ)
	วรรคที่ 1	ขาม - งาม	(สัมผัสสระ)
	วรรคที่ 2	ย่อง - มอง	(สัมผัสสระ)
	วรรคที่ 3	ขุด - พุด	(สัมผัสสระ)
วรรคที่ 4		ซึ่ง - หนึ่ง	(สัมผัสสระ) และ
		หนึ่ง - นาง	(สัมผัสพยัญชนะ)

ในบทที่ 1 วรรคที่ 3 มีการใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาวคือคำว่า "ไม้-ชาย" ซึ่งคล้ายกับลักษณะของเพลงพื้นบ้านที่ใช้สัมผัสกันได้

1.4 เสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรค

กลอนสุภาพนิยมกำหนดระดับเสียงวรรณยุกต์ของคำสุดท้ายของแต่ละวรรค ซึ่งเป็นคำที่ส่งและรับสัมผัสบังคับ โดยกำหนดให้ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง ใช้เสียงใดก็ได้ แต่ไม่นิยมใช้เสียงสามัญ คำสุดท้ายของวรรคที่สอง ต้องใช้เสียงเอก โทหรือจัตวา ที่นิยมใช้มากคือเสียงจัตวา ไม่นิยมใช้เสียงสามัญและตรี ส่วนคำสุดท้ายของวรรคที่สามและสี่ต้องใช้เสียงสามัญหรือตรี ที่นิยมใช้มากคือ เสียงสามัญ ไม่นิยมใช้เสียงเอก โทและจัตวา

จากตัวอย่างเพลงมณฑเมืองสิงห์ มีเสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคที่ 1 , 2 , 3 และ 4 ของทุกบทตรงตามลักษณะที่นิยมใช้ กล่าวคือ บทที่ 1-3 มีเสียงท้ายวรรคบาทที่ 1 เป็นเสียงใดก็ได้ ส่วนเสียงท้ายวรรคที่ 2 เป็นเสียงจัตวาและเสียงท้ายวรรคที่ 3 , 4 เป็นเสียงสามัญ

จากการศึกษาวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบการประพันธ์เพลงในลักษณะของกลอนสุภาพ ที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์มีจำนวนน้อยเพียง 3 เพลง กล่าวคือ ด้านจำนวนคำเป็นไปตามหลักเกณฑ์ คือแต่ละวรรคมีจำนวน 7-9 คำ ด้านสัมผัสบังคับแม้ว่าจะเป็นไปตามลักษณะบังคับ แต่บางครั้งอาจอาจใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาวก็ได้ เช่น ขวัญ-มาน , ไม้-ชาย , โทม-ตรม เป็นต้น ซึ่งคล้ายกับลักษณะของร้อยกรองมุขปาฐะ ประเภทเพลงพื้นบ้าน ส่วนด้านสัมผัสในไม่สู้เคร่งครัดนักและอาจใช้เสียงสัมผัสสระที่คล้ายคลึงกันก็ได้เช่นกัน

และด้านเสียงวรรณยุกต์ทำยวรรคก็มีลักษณะไม่สม่ำเสมอตามกฎเกณฑ์นัก ทั้งนี้เพราะบทเพลง ประพันธ์ขึ้นเพื่อใช้ในการขับร้องเป็นทำนองให้เข้ากับจังหวะของดนตรี ดังนั้นความไพเราะของ เพลงจึงมิใช่การแต่งให้ตรงตามฉันทลักษณ์อย่างเคร่งครัดก็ได้

2. รูปแบบเพลงชาวบ้าน

เพลงชาวบ้านเดิมเป็นร้อยกรองมุขปาฐะ ที่มีความเรียบง่ายทั้ง รูปแบบ ทำนอง และเนื้อหา ในด้านรูปแบบนั้นเป็นไปในทำนองเดียวกัน คือ เป็นรูปแบบกลอน ส่วนใหญ่จะใช้ จังหวะในการร้องควบคุมลีลากลอน ดังนั้นจำนวนคำในแต่ละวรรคจึงไม่เท่ากันเสมอไป สุภาพร มากแจ้ง (2536 : 168) สรุปว่า เพลงชาวบ้านภาคกลางมีฉันทลักษณ์ต่างกันเป็น 3 แบบ คือ ฉันทลักษณ์แบบกลอน ฉันทลักษณ์แบบกลอนหัวเดียวและ ฉันทลักษณ์ผสม ความแตกต่างของ ฉันทลักษณ์ทั้ง 3 แบบที่เห็นได้ชัดเจน คือ ลักษณะของการสัมผัส

2.1 ฉันทลักษณ์แบบกลอน

บทเพลงประเภทนี้จะมีลักษณะเหมือนกลอนสุภาพ แต่จะแตกต่างในด้านจำนวน คำและสัมผัส กล่าวคือ ไม่เคร่งครัดในเรื่องการจัดจำนวนคำในแต่ละวรรคและการวางสัมผัสไม่เป็น ไปตามหลักเกณฑ์ที่เป็นลักษณะบังคับของคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ซึ่งสามารถจำแนก ลักษณะได้ดังนี้

2.1.1 ไม่เคร่งครัดในเรื่องจำนวนคำ

บทเพลงในลักษณะนี้ หมายถึง การมีจำนวนคำในแต่ละวรรคไม่สม่ำเสมอ คือ ปกติกลอนสุภาพจะมีวรรคละ 7-9 คำ แต่บทเพลงประเภทนี้บางวรรคอาจจะมีคำน้อยหรือ มากกว่าที่กำหนดตามปกติ ดังบทเพลงต่อไปนี้

เพลงจะเอ⁺

มอง มอง มอง	แม่เอ๋ยเนื้อทองให้มองซักหน่อย
ตาคุณเข้มหยดย้อย	ตะบิดตะบอยเข้มยวนย่าเหล
งอน งอน งอน	แม่สาวบ้านดอนอย่างอนร้อยเล่ห์
เรวรรณรักถ่ายเท	จะเอ ⁺ จะเอ ⁺ เรวรรณหรือเปล่า

เพลงจะเอ⁺ มีจำนวนคำในแต่ละวรรคไม่เท่ากัน เช่น วรรคที่ 1 มี 3 คำ วรรคที่ 3 มี 5 คำ ส่วนวรรคที่ 2 และ 4 มีวรรคละ 8 คำ

เพลงสิบห้าหยก ๆ

แม่ออกสุดาแก่นใจเจ้าแก้วตาแก้วใจ	สวดยเอยคนบ้านไกลจงเก็บใจไว้คอยคู่ครอง
เลือกอย่างพีนีก็ไม่ได้หนักหรอกนวลน้อง	แต่ถ้าหากเธอจับจงเป็นคู่ครองน้องคงสบาย
แม่อกลีบบัวตูมพี่ตกหลุมรักดาวบ้านนา	แม้มีวาสนาชายจะมามีบ้านนาไม่วาย
จะปลูกเรือนหอโปรดจรรอขันหมากพี่ชาย	หากสิบแปดขวบปีเมื่อใดรอพี่ชายนี้ไปสู่ออ

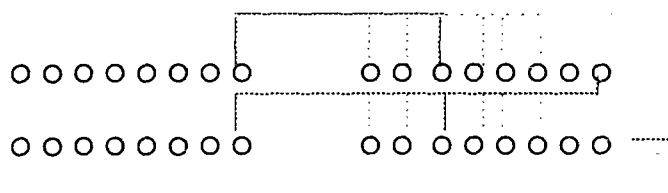
เพลงสิบห้าหยก ๆ มีจำนวนคำมากกว่ากำหนด ดังนี้

บทที่ 1   วรรคที่ 1 และ 3 มี 11 คำ   วรรคที่ 2 มี 12 คำ   วรรคที่ 4 มี 13 คำ

บทที่ 2   วรรคที่ 1 และ 3 มี 11 คำ   วรรคที่ 2 มี 12 คำ   วรรคที่ 4 มี 14 คำ

2.1.2 ไม่เคร่งครัดสัมผัสบังคับหรือสัมผัสนอก

บทเพลงในลักษณะนี้ หมายถึง การส่งสัมผัสนอกหรือสัมผัสระหว่างวรรค ไม่นั่นเอง กล่าวคือ โดยปกติคำสุดท้ายของวรรคที่ 1 และ 3 จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3 หรือ 5 ในวรรคที่ 2 และ 4 แต่การส่งสัมผัสในบทเพลงประเภทนี้อาจเคลื่อนได้ตั้งแต่คำที่ 1-6 นอกจากนี้เสียงสระที่สัมผัสกันยังอาจใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาวก็ได้หรืออาจปลอดสัมผัสในบางวรรคก็ได้ ดังแผนผังและตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

เพลงฉันรักเธอ

เฝ้าแต่เฝ้านเฝ้าคอยกินวัน	ฝันไปคนเดียวฤทัยเปลี่ยนเหว
สู่ทนนปวศร้าวเศร้าจิตคิดไป	เหมือนถูกขังในห้วงทมนาน
อยากกอดยอจดหญิงพูดตามความจริง	ว่าหญิงเป็นสิ่งที่ชายต้องการ
อยากบอกเธอฉันว่าฉันรักเธอ	ว่าฉันรักเธอละเมอเฝ้าหา
แต่ใจฉันจะบอกว่ารัก	เหมือนน้ำท่วมปากแสนยากอุรา
หมดสิ้นปัญญาที่จะพูดจา	ให้เธอนั้นมาเข้าใจได้เลย

เพลงฉันรักเธอ มีจำนวนคำในแต่ละวรรคตรงตามลักษณะของกลอนสุภาพ คือ วรรคละ 8 คำ แต่ไม่เคร่งครัดในเรื่องการส่งสัมผัสบังคับหรือสัมผัสนอก ดังนี้

- บทที่ 1 คำสุดท้ายวรรคที่ 1 คำว่า "วัน" สัมผัสกับคำว่า "ฝัน" ในตำแหน่งคำที่ 1 ของวรรคที่ 2
 คำสุดท้ายวรรคที่ 3 คำว่า "ไป" สัมผัสกับคำว่า "ใน" ในตำแหน่งคำที่ 4 ของวรรคที่ 4
- บทที่ 2 คำสุดท้ายวรรคที่ 1 คำว่า "จริง" สัมผัสกับคำว่า "หญิง" ในตำแหน่งคำที่ 2 ของวรรคที่ 2
 คำสุดท้ายวรรคที่ 3 คำว่า "เธอ" สัมผัสกับคำว่า "เธอ" ในตำแหน่งคำที่ 4 ของวรรคที่ 4
- บทที่ 3 ไม่มีการส่งสัมผัสระหว่างวรรคที่ 1 กับวรรคที่ 2 มีสัมผัสนอกเฉพาะ คำสุดท้ายของวรรคที่ 2
 คำว่า "รา" สัมผัสกับคำว่า "จา" คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 กับคำว่า "มา" ในตำแหน่งคำที่ 4
 ของวรรคที่ 4

แม้ว่าจะมีการส่งสัมผัสระหว่างวรรคไม่สม่ำเสมอ แต่ทุกบทก็มีการส่งสัมผัสระหว่างบท
 ด้วย คือ คำสุดท้ายในบทที่ 1 คำว่า "มาน" สัมผัสกับคำว่า "การ" คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ใน
 บทที่ 2 และ คำสุดท้ายในบทที่ 2 คำว่า "หา" สัมผัสกับคำว่า "รา" คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ใน
 บทที่ 3

เพลงจับฉ่าย

อาทิตย์จันทร์องค์การพุดพดหัตถ์สุกร์เสาร์	ทนทุกข์จริงเราได้แต่เศร้าตรอมตรม
โธเอ๋ยรักเรามีแต่เศร้าระทม	มีรักแล้วมักไม่สมเพราะเรีอรักล้มแทบทุกราย
ทุกคืนวันได้แต่ฝันถึงรัก	ต้องอกหักก็เพราะคนรักใจง่าย
นึกถึงแฟนเราให้สุดแสนเสียดาย	หรือพี่ไม่มีความหมายรักจึงมลายียักย้ายมารยา

เพลงจับฉ่าย นอกจากจะมีจำนวนคำในวรรคมากกว่าปกติ คือ 8 -14 คำ แล้วยังมีการ
 ส่งสัมผัสนอกหรือสัมผัสระหว่างวรรคไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ด้วย คือ

- บทที่ 1 คำสุดท้ายวรรคที่ 1 คำว่า "เสาร์" สัมผัสกับคำว่า "เรา" ในตำแหน่งคำที่ 4 ของวรรคที่ 2
 คำสุดท้ายวรรคที่ 2 คำว่า "ตรม" สัมผัสกับคำว่า "ทม" คำสุดท้ายวรรคที่ 3 และคำว่า
 "สม" ในตำแหน่งคำที่ 6 ของวรรคที่ 4
- บทที่ 2 คำสุดท้ายวรรคที่ 1 คำว่า "รัก" สัมผัสกับคำว่า "หัก" ในตำแหน่งคำที่ 3 ของวรรคที่ 2
 คำสุดท้ายวรรคที่ 2 คำว่า "ง่าย" สัมผัสกับคำว่า "ดาย" คำสุดท้ายวรรคที่ 3 และคำว่า
 "หมาย" ในตำแหน่งคำที่ 6 ของวรรคที่ 4

เพลงผัดเผ็ดขึ้นมา

คนอกหักคนรัก คนรักเปลี่ยนใจ	สู้เบียร์ไม่ได้เมื่อไรเมื่อไรก็แจ่ว
เจ็บใจจริงน้ำใจผู้หญิงกลัวแล้ว	กอดขวดกอดแก้วเสียให้รู้แล้วรู้รอด
เลเหล่เมา ผัดพริกกะเพราหนึ่งจาน	ใส่เนื้อแพนฉันทักลูกน้ำมันหั่นทอด
นางสองใจต้องเกล้าพริกไทยจิ้มซอส	ดับได้ไล่ปอดเอาน้ำมันหยอดปิ้งย่าง

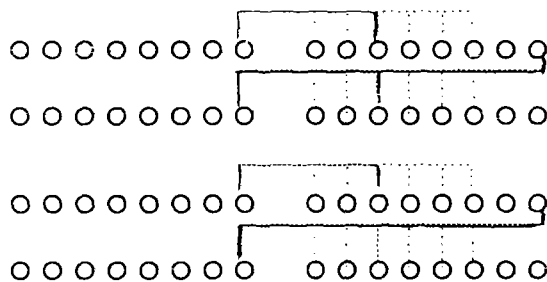
เพลงผัดเผ็ดขึ้นมา มีการส่งสัมผัสบังคับหรือสัมผัสนอกที่ไม่ตรงตามกฎเกณฑ์ ดังนี้

บทที่ 1 คำสุดท้ายวรรคที่ 3 คำว่า "แล้ว" สัมผัสกับคำว่า "แก้ว" ในตำแหน่งคำที่ 4 ของวรรคที่ 4

บทที่ 2 คำสุดท้ายวรรคที่ 1 คำว่า "จาน" ซึ่งเป็นสระเสียงยาว สัมผัสกับคำว่า "ฉันท" ซึ่งเป็นสระเสียงสั้น ในตำแหน่งคำที่ 4 ของวรรคที่ 2

คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 คำว่า "ซอส" สัมผัสกับคำว่า "ปอด" ในตำแหน่งคำที่ 4 ของวรรคที่ 4 นอกนั้นส่งสัมผัสถูกต้องตามลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ

นอกจากนี้ยังมีบทเพลงบางส่วนที่มีการส่งสัมผัสบังคับเฉพาะสัมผัสระหว่างวรรค แต่ไม่มีสัมผัสระหว่างบท ดังแผนผังและตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

เพลงชื่อนั่นเชอ

แรกรักกันอีตอนฉันมี	แปดเก้าปีฉันยอมเพราะหนี้เพราะเธอ
แต่ไม่เคยลืมเพราะชื่อนั่นเชอ	ทั้งปรนทั้งเปรอแต่เธอทำเสียงงาม
เลิกรักกันอีตอนฉันจน	ลูกสองคนฉันยังไม่บั่นชักคำ
น้ำเวทนาเวลาต่อยต่ำ	เสียแรงเคยทำความดีแปดปีเต็ม
ยามรักเหมือนกลิ่นกิน	เดี๋ยวนี้มาสิ้นรสหวานที่เคยลิ้ม
อดทั้งเปรี้ยวอดทั้งหวานอดทั้งมันอดทั้งเต็ม อดไม่เต็มรักมันจืดรักไม่ยี้ดรักไม่ยาว	

เลิกรักกันอีตอนนั้นโทรม

ปล่อยฉันตรมเพราะเรื่อรักลุ่มก็เอา

แต่ลูกสองคนจะขอทนเลี้ยงเจ้า

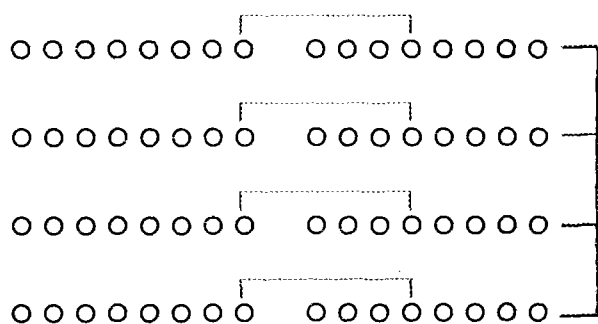
ขอเพียงนางเยาว์ไปด้อยรีรอ

เพลงชื่อจนเชอ ทุกบทมีสัมผัสบังคับเฉพาะสัมผัสระหว่างวรรคเท่านั้น ได้แก่ คำว่า "มี-ปี", "เชอ-เชอ-เปโร" (ในบทที่ 1), คำว่า "จน-คน", "คำ-คำ-ทำ" (ในบทที่ 2), คำว่า "กิน-ลัน", "เค็ม-เต็ม" (ในบทที่ 3), คำว่า "โทรม-ตรม", "เอา-เจ้า-เยาว์" (ในบทที่ 4) ส่วนสัมผัสระหว่างบทไม่มีเลย

จากการศึกษาวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบว่า ผู้ประพันธ์นิยมใช้รูปแบบที่มีฉันทลักษณ์แบบกลอนดังกล่าวย่างต้น เป็นจำนวนมากถึง 145 เพลง โดยใช้จำนวนคำในวรรคไม่แน่นอน อาจมีตั้งแต่วรรคละ 3-14 คำ การสัมผัสบังคับหรือสัมผัสนอกไม่เคร่งครัดมากนัก กล่าวคือตำแหน่งของคำที่รับสัมผัสในวรรคที่ 2 และ 4 มักไม่แน่นอน อาจสัมผัสได้ตั้งแต่คำที่ 1-6 และยังสามารถใช้เสียงสัมผัสที่คล้ายคลึงกันก็ได้หรืออาจปลอดสัมผัสในบางวรรค ส่วนสัมผัสระหว่างบทนั้นมีทั้งร้อยสัมผัสและไม่ร้อยสัมผัส สำหรับสัมผัสในและเสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคไม่เคร่งครัด ทั้งนี้เพราะบทเพลงแต่งขึ้นสำหรับร้องเป็นทำนองเข้ากับดนตรี จึงต้องอิงอาศัยทำนองและจังหวะของดนตรีเป็นสำคัญ ดังนั้นจำนวนคำหรือสัมผัสบังคับต่าง ๆ จึงไม่ผูกพันติดเคร่งครัดตามระเบียบของกลอนนัก เพราะสามารถขับร้องให้มีเสียงเข้ากับทำนองและจังหวะของดนตรีได้

2.2 ฉันทลักษณ์แบบกลอนหัวเดียว

กลอนหัวเดียวเป็นกลอนชาวบ้าน บังคับบาทละ 2 วรรค จำนวนคำในวรรคไม่กำหนด แต่ถ้ามีจำนวนคำในวรรคมากก็จะเพิ่มสัมผัสกลางวรรคขึ้นอีกแห่ง คือ มีสัมผัสระหว่างวรรคกับสัมผัสท้ายบาท โดยมีลักษณะเด่นอยู่ที่สัมผัสท้ายบาทเป็นเสียงเดียวกันทุกบาทตลอดบท บทหนึ่งแต่งได้ไม่จำกัดจำนวนบาท ดังแผนผัง

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ สามารถแบ่งกลอนหัวเดียวตาม ลักษณะของสัมผัสท้ายบาท ได้ดังนี้

2.2.1 สัมผัสท้ายบาทที่เป็นคำเป็น

สัมผัสท้ายบาทที่เป็นคำเป็น คือ มีสระท้ายบาทเป็นสระเสียงยาว ถ้ามีตัว สะกดจะอยู่ในมาตราตัวสะกดแม่ กง กน กม เกย เกอว ดังบทเพลงต่อไปนี้

เพลงพระรุด

ลามู้งลาหมอนผ้าห่มที่นอนลาแล้ว	แม่เมรีน้องแก้วต้องจากแล้วกานดา
เสียดายแสนแม่แฟนยักษ์	ถึงจะรักแสนรักก็จำต้องหักใจลา
ประเพณีให้คิดกัน	อย่าโกรธเลยนะจอมขวัญเพราะแม่สำคัญกว่า
เพราะรักเมียก็เสียแม่	เดียวคนถือกันแข็งแะฝ่าแค้นินทา
ว่าพระรุดนี้หมดหัวคิด	มองเห็นชอบเป็นผิดติดเสน่หา
แม่เมรีหรือก็เป็นยักษ์	เมื่อครั้งหนึ่งนางมาควักเนตรมารดา
ทั้งเนตรหน้าควักมาจนหมด	นี้หรือเมียพระรุดยอดเสน่หา

เพลงพระรุด มีสัมผัสท้ายบาทเป็นคำเป็น คือ ไข่เสียงสระอา ทุกบาท

เพลงหยิกแกมหยอก

เมื่อยามชายรักคนดีน้องมักจะแกล้ง	เป็นเพราะเรื่องไรไม่เจ้าน้องจงแถลงจ่านรจ
ไอ้เรื่องมีแฟนนะพี่ไม่แค้นหึงหวง	พี่กลัวจะถูกเขาหลงพี่ถึงต้องห่วงจอมขวัญ
เขาหวานพี่ไซใคร ๆ ก็ต้องหวังผล	แต่ชายชikinจันจนถึงต้องนอนทนหนาวสัน
เอากลองดวงใจนั้นมอบให้พี่เถิด	ให้ชายคนจนเป็นคนเปิดจะได้ไปเกิดร่วมสวรรค์
เรื่องเงินทองสิบสองคำลึง	พี่มอบแหวนทองสองสลิ้งสวมนิ้วไว้แทนของหมั้น
สิ่งของนอกกายก็คงไม่ไปไหนเสีย	ถ้าได้ร่วมผัวตัวเมียเป็นของกันและกัน

เพลงหยิกแกมหยอก มีสัมผัสท้ายบาทเป็นคำเป็น คือ สะกดด้วย แม่กน ทุกบาท

2.2.2 สัมผัสท้ายบาทที่เป็นคำตาย

สัมผัสท้ายบาทที่เป็นคำตาย คือ เพลงที่มีสระท้ายบาทเป็นสระเสียงสั้น ถ้ามีตัวสะกดจะอยู่ในมาตราตัวสะกดแม่ กก กค กบ

จากการศึกษาพบว่า บทเพลงที่ใช้สัมผัสท้ายบาทเป็นคำตาย ผู้ประพันธ์นิยมใช้น้อยกว่าคำเป็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหาคำลงสัมผัสได้ยากกว่าและท้ายเสียงจะสั้น ๆ ห้วน ๆ ผู้ประพันธ์จึงมักใช้แต่งเพลงในแนวประชดประชัน เสียดสีหรือให้ความสนุกสนานกึ่งล้อเลียน เพราะเสียงจากคำท้ายบาทจะสร้างอารมณ์เช่นนั้นได้ดี ดังบทเพลงต่อไปนี้

เพลงแจกฟรี

ชีทางเนิ่นเอาเชิฐทางนี้	คุณปู่คุณย่าคุณอาคุณพี่มาชีจะแจก
นั่นคุณน้าอาม้าอาหมว	คุณลุงคุณป้าคุณตาด้วยช่วยรับอย่าแอ็ก
เอานี้เด็ก ๆ เล็ก ๆ น่ารัก	เดี๋ยวก่อนเดี๋ยวก่อนร้านจะหักของรักจะแตก
ตะลิว่หมาดตลาดไม่มี	แจกฟรีแถมฟรีของดีของแปลก
เชิฐเลยครับมารับทางนี้	จิว่แฝกแจกฟิว่ไม่ต้องชิว่จิว่ไม่มีใครแจก

เพลงโสฬษนัยักษ์

โอ้เมียของพี่คนดีของผัว	แม่คุณทูนหัวน้องอย่ามัวเง้งอนค้อนควัก
พี่ไม่เคยรักใคร	มอบหัวใจรักเมียแน่นหนัก
โกรธเคืองพี่เรื่องอะไร	แล้วทำไมเมียชอบโสฬษนัยักษ์
เลิกบึ้งดึงเสียทีแล้วเมียพี่จะสวยกว่าเก่า	บึงตอพี่ขอนะเจ้าไว้ทำกับข้าวเจ็ดหนาเมียรัก
ได้โปรดเถิดเนื้อเย็น	อย่าเห็นพี่เป็นเช่นปลาหรือผัก
เป็นคนก็ดื้ออยู่แล้ว	ทำไมน้องแก้วจึงชอบเป็นนัยักษ์

เพลงแจกฟรีและโสฬษนัยักษ์ มีสัมผัสท้ายบาทเป็นคำตาย คือ สะกดด้วยแม่กทุกบาท

2.2.3 สัมผัสท้ายบาทที่มีสระต่างกัน

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ นอกจากจะใช้กลอนหัวเดียว โดยมีสัมผัสท้ายบาทด้วยสระเสียงใดเสียงหนึ่งไปจนจบเพลงแล้ว ยังมีกลอนหัวเดียวในอีกลักษณะหนึ่ง คือ บางเพลงอาจมีสัมผัสท้ายบาทที่แตกต่างกันตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป รวมอยู่ในเพลงเดียวกัน

ดั่งบทเพลงต่อไปนี้

เพลงทุกขรอยแปด

ดินฟ้าหุ้มโหดโกรธซึ่งเกลียดชัง	ไม่สงสารลูกช้างโง่ช่างกระไร
เกิดเป็นคนจนก็ต้องทนอดออม	แต่งตัวอมชอมยอมทุกขทนได้
ทุกข้อดทุกข์ยากลำบากลำบาก	ทุกข์เกิดมาจนบั่นได้ใจ
ข้าวสารรอกหม้อจะไปขอทานใคร	ทนหิวทนโหยโหยโอยปวดใจ
อยากจน อยากจนเสียเมื่อไร	อยากถอดเขี้ยวร้องไห้ทุกข์ไม่มีกิน
เกิดเป็นชวานา โดต้องหน้าดำ	ลำบากตรากตรำจำทุกข์ทั้งสิ้น
หากเทวดาฝนฟ้าอำนาจ	ก็เหมือนได้ช่วยหมดหนี้หมดสิน
ถ้าฝนตั้งฟ้าลงมาท่วมดิน	นาลมปีไหนไม่มีข้าวกิน
ต้องแต่งตัว แต่งตัวขาดวิน	ทุกข์ไม่สร้างสิ้นนอนกะดินกินกะทราย
ทุกข์มีรักมีสุขมีทุกข์อย่างหนัก	ที่ไหนมีรักมีทุกข์ง่ายง่าย
ทุกข์รูปไม่หล่อทุกข์พ่อไม่รวย	ทุกข์แฟนไม่สวยตำรายะฉิบหาย
ทุกข์ไร้เงินแสนทุกข์แฟนกลับกลาย	สาวแก่แม่มีทุกข์ชายไม่แล
อนึ่งคนทุกข์และจนมีลูกมีเต้า	สู้กินเกลือคลุกข้าวอยู่จนเฒ่าจนแก่
เกิดเป็นลูกชายหวังใจจะได้บวช	ชาวบ้านก็สวดกันกระแหมะกระแหมะ
พ่อนาคเนื้อหอมสาวมาตอมเกาะ	กลัวไม่พ้นพรญาสี่กาชะแง้
หวังบ้าน หวังบ้านจะแย	เพราะสี่กาทองแก่ทุกข์แย่เชียวนะคุณ
เกิดเป็นผู้หญิงทุกข์ยิ่งกว่าใคร	ทุกข์น่าเห็นใจวุ่นวายว้าวุ่น
ถ้าเกิดเป็นลูกเลี้ยงแม่เลี้ยงก็ดำ	ทุกข์โศกเมตตาก็ดำว่าเป็นยวณ
พ่อหลงเมียน้อยพลอยลืมบาปบุญ	จะรีบมีผิวทุกข์กลัวจะขาดทุน

เพลงทุกขรอยแปด เป็นกลอนหัวเดียวที่มีสัมผัสท้ายบาทด้วยสระต่างกันถึง 5 ชนิด
 รวมอยู่ในเพลงเดียวกันเป็นตอน ๆ ตอนละ 3-4 บาท เรียบไปจนจบเพลง ดังนี้
 สัมผัสด้วย สระไอ ได้แก่คำว่า "ไร , ไ้ , โจนและ ใจ"
 สัมผัสด้วย สระอิและมีตัวสะกดแม่กน ได้แก่คำว่า "กิน , ลิน , สิ้น และ กิน"
 สัมผัสด้วย สระอาและมีตัวสะกดแม่เกย ได้แก่คำว่า "ทราย , ง่ายและ ฉาย"
 สัมผัสด้วย สระเอ ได้แก่คำว่า "แล , แก่ , แหน , และ แง้"

สัมผัสด้วย สระอูและมีตัวสะกดแม่กน ได้แก่คำว่า "คุณ , วุ่น , คุณและ ทุน"

จากการศึกษาวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบว่า ผู้ประพันธ์ใช้รูปแบบของกลอนหัวเดียวประพันธ์เพลง จำนวน 43 เพลง

2.3 ลักษณะผสม

ฉันทลักษณ์ประเภทนี้ หมายถึง บทเพลงที่มีลักษณะผสมระหว่างการส่งสัมผัสแบบกลอนสุภาพกับกลอนหัวเดียวรวมอยู่ในเพลงเดียวกัน ซึ่งเป็นลักษณะของเพลงชาวบ้านอย่างหนึ่ง ดังบทเพลง

เพลงบักโกรก

ปีก่อนนี้ตัวพี่ต้องนอนที่ฟาก	ต้องจนยากนานนักก็ทนไม่ได้
ปีหน้าเถิดหนาคงสบาย	ปีนี้พี่นอนได้กระตอมไม้ไผ่หลังคาพังพัง
โอ้ยทรุดโทรมจนกรอบ	ทั้งคนเคยชอบไม่ยอมขังชอบอินัง
คนรักยังไล่คนชังคนไฉยยังชิงชัง	โอ้ยเจ็บหัวใจ เจ็บหัวใจ เจ็บเสียจิง
โอ้ยหนี้สินนุง หนี้สินนัง หนี้สินนัง	โอ้ยแยเสียจิง กลุ่มเสียจิง กลุ่มเสียจิง
บ้านแตกสาแหรกพัง โอ้ยยังมีทุกข์	

เพลงบักโกรก บทแรกมีลักษณะเป็นการส่งสัมผัสระหว่างวรรคแบบกลอนสุภาพ คือ บาทแรก สัมผัสคำว่า "ฟาก-ยาก" และบาทที่สอง สัมผัสคำว่า "ได้-สบาย-ได้" ส่วนบทต่อมา มีลักษณะการส่งสัมผัสแบบกลอนหัวเดียว คือ คำสุดท้ายของทุกวรรคส่งสัมผัสด้วยสระอะ สะกดด้วยแม่กนเหมือนกันหมด คือ คำว่า "พัง , นัง , ชัง , จัง , นัง , จัง และ พัง"

จากการวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบว่า ผู้ประพันธ์ใช้ฉันทลักษณ์ผสมระหว่างกลอนกับกลอนหัวเดียว จำนวน 6 เพลง

3. รูปแบบเพลงโต้ตอบ

เพลงโต้ตอบในที่นี้หมายถึง เพลงที่มีลักษณะคล้ายเพลงชาวบ้าน โดยกำหนดให้ชายหญิงร้องสลับกันบาทต่อบาท ทุกบาทไม่จำกัดจำนวนคำ แต่ถ้าบาทใดใช้คำมากก็อาจแบ่งการร้องออกเป็นสองจังหวะ ส่วนการส่งสัมผัสมักให้คำสุดท้ายของแต่ละบาทส่งสัมผัสไปยังคำใดคำหนึ่งของบาทต่อไป แต่ไม่ผูกเคร่งครัดนัก ทั้งนี้เพราะผู้ประพันธ์ต้องการให้เนื้อร้องสอดคล้องกันมากกว่าและอาจมีการพูดประกอบด้วยก็ได้ ดังบทเพลงต่อไปนี้

เพลงกว้างขวาง

- (ข) นันอะไร นันอะไร นันอะไร (ญ) ลูกสาวใคร เมียใครไม่รู้ชี้
 (ข) สมักรเป็นแฟนกวางแขนได้ไหมนี้ (ญ) ขอที ขอที ทำอย่างนี้จะยาน
 (ข) พี่ยังไม่ขอพี่ขอรับรอง เชื้อพี่เกิดหนาแม่ช้อฟักทอง
 (ญ) ถ้าใจทักมันฟ้องน้องไม่รับประทาน (ข) เมียพี่ไม่มี เมียพี่ไม่มีหрокที่บ้าน
 (ญ) เดี่ยวเกิดพ่อคุณ เดี่ยวเกิดพ่อคุณทำจันจัน เดี่ยวดิงหุยานนันเมียใครมา

จากการวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบเพลงในลักษณะนี้จำนวน 3 เพลง ซึ่งมักเป็นเพลงที่ใช้ภาษาพูดง่าย ๆ เพื่อให้ผู้ฟังมีอารมณ์สนุกสนาน

ด้านเนื้อหาของบทเพลง

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 200 เพลงนั้น เป็นบทเพลงที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ไว้ตั้งแต่เริ่มเข้าสู่วงการเพลงในปี พ.ศ. 2505 จนถึงปัจจุบัน เนื้อหาสาระของเพลงจึงมีหลากหลาย จากการศึกษานี้เนื้อหาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ทั้งหมดสามารถจำแนกลักษณะเนื้อหาของบทเพลงได้ 7 ประเภท ดังนี้

1. เพลงสดุดี

เพลงสดุดี หมายถึง บทเพลงที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเทิดพระเกียรติบุคคลสำคัญอันเป็นที่เคารพเทิดทูนของคนไทยทั้งชาติ คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถและสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทุกพระองค์ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสดุดีมีทั้งหมด 7 เพลง บทเพลงที่แสดงให้เห็นความจงรักภักดีที่ผู้ประพันธ์มีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงมีพระเมตตาต่อปวงประชาราษฎร์โดยทั่วหน้า ดุจดาวที่มีต่อบุตรและพร้อมที่จะพลีชีวิตทุกเมื่อเพื่อถวายการอารักขาแด่พระองค์ ดังบทเพลงต่อไปนี้

กราบเบื้องยุคลบาทราษฎรจะชยชะชโย	แด่พระราชัยเดโช ที่ชาญโยฤกา
แด่พระภูมิพลันเกล้าข้าพเจ้าวันทา	ด้วยพระบารมีล้นฟ้า เลิศล้ำจักรีข้าขอสดุดี
เกล้าจะถวายกายและเลือดเนื้อไว้เพื่อทรงยศ	เกล้าจะประณตดังพระบิดา ขอข้าไทนี้
เกล้าจะเคารพและจงรักด้วยศักดิ์และศรี	เกล้าจะไม่หนีคนที่มุ่งร้ายคิดทำลายพระองค์

(เพลงพระบารมีล้นเกล้า)

นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนชาวไทยต่างชาบซึ่งในพระราชจริยวัตรขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะอย่างยิ่งยวด ในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า ปวงชนชาวไทยต่างกราบถวายพระพรให้พระองค์ทรงพระเจริญและพร้อมใจกันน้อมเกล้าถวายพระราชสมัญญาแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช อย่างไม่เป็นทางการด้วยความบริสุทธิ์จากน้ำใสใจจริงของปวงประชาราษฎร์ว่า "พ่อหลวง" ดังบทเพลงต่อไปนี้

จริยวัตรสารพัดไม่วางเว้น	ดับทุกข์เข็ญแก่ทุกคน
ดับทุกข์ร้อนช่วยผ่อนปรน	คนยากจนให้พ้นภัย
ตั้งสัตย์อธิษฐาน	ปฏิญาณประสานใจ
ฝ่าละอองของชาวไทย	ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ
พ่อหลวงพ่อหลวง	สรรพสิ่งทั้งปวงพ่อหลวงพัฒนา
น้ำท่วมถนนหนทาง	ทรงยกทรงแก้ปัญหา
ชาวเขาชาวไร่ชาวนา	พระทรงเมตตาข้าราชบริพาร

(เพลงในหลวงในดวงใจ)

บทเพลงที่กล่าวสรรเสริญพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีพระเมตตากรุณาแก่พสกนิกรประดุจมารดา ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ปวงชนชาวไทย ทรงจัดตั้งโครงการต่าง ๆ เช่น มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ โครงการปาร์กน้ำ เป็นต้น เพื่อทรงช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ อันจะนำมาซึ่งประโยชน์สุขแก่ราษฎรโดยทั่วหน้ากัน ดังบทเพลงต่อไปนี้

ขอกราบพระมิ่งสมรยุพาพรเสาวภาค	สมเด็จพระจิตลดาพระคือแม่ฟ้าของข้าไท
อ้อองค์สมทรงราศีพระชนนีผู้มีแต่ให้	เบญจมาภรณ์แม่พระคุณากรรมไทร
ปาร์กน้ำศูนย์น้ำรวมใจ	ศิลปาชีพไทยร่มไทรจักรี

(เพลงน้อมเกล้าสิริกิติ์)

ขอเดชะฝ่าละอองสนองพระบาท	อภิวาทบรมนาถราชไอสूरย์
พระดั่งแม่น้ำค้ำคองป่าพระดั่งแม่ฟ้ามาเกื้อกูล	ยามลูกอาดูรล้ำจุนเจือจาน
ขอเดชะฝ่าละอองสนองพระโอษฐ์	เสาวรสได้โปรดเมตตาถูกหลาน
พระราชกรณียกิจคุณูปนิพนธ์นานัปการ	พระราชทานทุกย่านประชาชี

(เพลงน้อมเกล้าสิริกิติ์)

บุคคลสำคัญของชาติอีกพระองค์หนึ่ง คือ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ผู้ประพันธ์ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่เปี่ยมไปด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระเมตตาที่ พระองค์ทรงมีต่อประชาชนว่า แม้จะทรงมีพระชนมายุมากแล้ว แต่ก็ทรงภูมิลำบากตรากตรำ พระวรกาย เสด็จเยี่ยมเยียนประชาชนในแดนทุรกันดารทั่วทุกถิ่น เพื่อทรงช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ แก่ราษฎรอยู่เสมอ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ไอ้สมเด็จพระชนนีศรีสยาม	เคยแผ่ความเมตตาประชาไท
แม้พระชนมายุท่านมากปานใด	เสด็จไปทั่วแผ่นดินทุกถิ่นดอย
พระทรงช่วยอวยสุขราษฎรทุกถิ่น	เสไทรินมิทรงย่อหรือทอดอย
แม้ประชวรห้วงประชาวาจะคอย	ส่งหน่วยย่อยช่วยเหลือเมื่อจำเป็น

(เพลงสมเด็จย่าของข้าน้อย)

ดังนั้น เมื่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2538 นำความวิปโยคอาลัยมาสู่พสกนิกรชาวไทยทั่วทั้งแผ่นดิน ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ เป็นล้นเกล้าฯ ผู้ประพันธ์จึงได้เป็นแกนนำบรรดาศิลปินบวชถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ระหว่างวันที่ 21-29 ตุลาคม พ.ศ. 2538 ณ วัดอนงคารามและได้รับฉายา "กิตฺติญาโน"

2. เพลงจากวรรณกรรม

เพลงจากวรรณกรรม หมายถึง บทเพลงที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการนำเรื่องราวจาก วรรณกรรมต่าง ๆ มาใช้ประกอบในการประพันธ์บทเพลง เช่น นำเหตุการณ์ในเรื่องมาแต่งนำ ลักษณะเด่นของตัวละครหรือพฤติกรรมของตัวละครมาบรรยาย วรรณกรรมเหล่านี้โดยมากเป็น วรรณกรรมไทยที่มีชื่อเสียง คนทั่ว ๆ ไปรู้จักกันดีอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นด้านแนวคิด เนื้อเรื่องหรือ พฤติกรรมของตัวละคร ผู้ประพันธ์เพลงจึงนำมาสอดแทรกในเนื้อหา เพื่อให้บทเพลงน่าสนใจ ยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความซาบซึ้งสะท้อนอารมณ์และมีจินตนาการคล้อยตามบทเพลงได้โดยง่าย นอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่ให้บุคคลโดยทั่วไปได้รู้จักวรรณกรรมเหล่านั้นได้มากยิ่งขึ้นด้วย

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณกรรมมีทั้งหมด 6 เพลง

ดังนี้

2.1 นำเหตุการณ์บางตอนมาประกอบการแต่ง

เรื่องราวที่เกี่ยวกับพุทธประวัติมักได้รับความสนใจจากพุทธศาสนิกชน เพราะทั้งผู้ประพันธ์และผู้ฟังต่างมีความเลื่อมใสศรัทธาในพุทธศาสนาอยู่แล้วและเนื้อเรื่องในพุทธประวัติยังมุ่งสั่งสอนให้คิดแก่ผู้ฟังอีกด้วย เช่น การปฏิบัติตนของพระนางพิมพาที่ยอมเสียสละความสุขทางโลกออกบวชเป็นอุบาสิกา เพื่อปฏิบัติธรรมตามพระสวามี คือเจ้าชายสิทธัตถะผู้ได้เสด็จออกผนวช โดยเปรียบเทียบว่าหากหญิงใดทำได้อย่างพระนางจะพบแต่ความสุขความเจริญดังบทเพลงต่อไปนี้

นำสงสารแม่พิมพา ปฏิบัติตนตามผ้า ทั้งความชั่วละตัณหา พลีชีวาตม์เพื่ออาตมา
เป็นสีกาผู้รักดี ใครทำได้ดังพิมพา ขอโมทนาให้สุชี ทำบุญไว้เกิดเกิดผลดี
เอาอย่างไว้ชีเยี่ยงพิมพา

(เพลงพิมพา)

เรื่องราวในนิทานชาดกเกี่ยวกับพุทธประวัติอีกเรื่องหนึ่งที่คุณผู้ฟังรู้จักกันอย่างแพร่หลายคือ มหาชนก โดยเฉพาะตอนที่กล่าวถึงพระองค์ต้องเกาะขอนลอยอยู่กลางทะเลเป็นเวลานานถึง 7 วัน เพราะพายุพัดเรือสินค้าอัปปางลงกลางทะเล ในที่สุดนางมณีเมขลาสงสารจึงได้ช่วยให้รอดชีวิต เพราะผลจากการมีความเพียรแม้จะมีอุปสรรคก็มีท้อถอยควรแก่การเอาเยี่ยงอย่าง นอกจากนี้ในบทเพลงยังได้นำให้รู้จักเข้าวัดฟังธรรมและหมั่นทำบุญเพื่อจะได้พบกับความสุขที่แท้จริงดังบทเพลงต่อไปนี้

วันหนึ่งลงสำเภา ออกปากอ่าวส่งสินค้า ถูกวาตภัยคว่ำเกรา ลูกเรือพากันจมน้ำ
อกเอ๋ยตายแน่ หมดทางแก่พระใจหาย คิดถึงพ่อท้อไปโย แม่เป็นใหญ่ช่วยลูกที่
ทมิฬมีท้อถอย เกาะขอนลอยในวารี ครอบเจ็ดวันหิวเต็มที หมดแรงที่จะประทุง
เทวฟ้าสงสาร ชุบกุมารอุ้มไว้บนฝั่ง เพียรผลเกิดประเสริฐจึง ออย่ามัวนั่งอแท้งมือ
มือไม้พายอ่ารำน้า เห็นคนดำอย่าไปถือ พบพระสงฆ์จงยกมือ ไหว้พระคือถือพุทธัง
เข้าวัดเข้าวาเสียบ้าง อย่าหันหลังให้ทางนิพพาน ขอบคุณผู้ฟังทุกท่าน ทำบุญสุนทาน
กันไว้เถิดนะจะสบาย

(เพลงมหาชน)

พระรถเมรีเป็นเรื่องราวจากนิทานชาดก เรื่องรถเสนชาดก ที่คนไทยรู้จักกันดีเรื่องหนึ่ง กล่าวถึง พระรถเสนได้หนีชายาที่เป็นยักษ์ คือเมรี พร้อมทั้งขโมยดวงตา เพื่อนำกลับคืนไปรักษา แม่และป้าทั้ง 12 คน เป็นเพลงที่เน้นคุณธรรมในด้านความกตัญญูทวดที่ต่ออนุภรรจารีและเปรียบ-เทียบว่า ความรักที่มีต่อมารดายิ่งใหญ่กว่าภรรยา ดังบทเพลงต่อไปนี้

คำคืนนี้มีโอกาส เมื่อฝนฟ้าวิปลาสดาดลงมา เห็นโชคช่วยอำนายชัย กล่อมเมรี
ไหลด้วยกาตา เห็นยักษ์หลับขยับย่อง น้ำตาไหลแล้วเย็นจ้องกล่อมดวงตา
หิบบิไล่มอย่างเร็วพลัน ยืนถือมือสั่นโอรมารดา เปิดม่านทองน้องเมรี น้ำตา
ชายไหลปรี่พี่ของลา ลากอไอรุ่นเคยหนุนนอนดึก ลาปรังริมปากจากเคหา
ได้ยามปลอดภัยอดยาหิ ลาก่อนนะชาตินี้เอาไว้ชาติหน้า อย่าจองเวรจองกรรมพี่เลยหนา
แม่เมรีจะ เมรีจำ พระคุณแม่เหนือกว่ายออดยาใจ

(เพลงพระรถ)

นิทานพื้นบ้านเรื่องปลาบู่ทอง เป็นนิทานอีกเรื่องหนึ่งที่คนไทยรู้จักกันมาเป็นเวลาช้านานแล้ว บทเพลงใช้ถ้อยคำง่าย ๆ กล่าวถึง สามีภรรยาคนหนึ่งได้ออกไปหาปลา ต่อมาภรรยาถูกสามีม้าตายกลางลำน้ำ ด้วยความรักและเป็นห่วงลูก วิญญาณของนางจึงไปสิงอยู่ในร่างปลาบู่เพื่อกลับไปหาลูกซึ่งถูกแม่เลี้ยงทารุณอยู่เสมอ แต่ในบั้นปลายลูกของนางก็ประสบกับความสุข เพราะผลแห่งการทำความดีและไม่จองเวร ดังคำสอนของพระพุทธองค์ที่ว่า "เวรย่อมระงับ ด้วยการไม่จองเวร" ดังบทเพลงต่อไปนี้

เรื่องปลาบู่ทองของเก่า ทุกข์โศกปนเศร้าเกล้าหน้าตา สองคนตายายออกไปหาปลา
นางถูกผีฆ่าเสียวาววาว เพราะความสงสารแม่ปลาบู่ แล้ววิญญาณสิงสู่อยู่ในร่าง
สงสารลูกน้อยที่คอยนาง ต้องลอยแกว่งกว้างดั่งเรือลอย โอ้อนิจาลูกกำพร้าแม่ที่เกิดมา
ด้อยต่ำ มีแต่คนใจดำขยำขยี้ขบเคี้ยว หัวเดียวกระเทียมลีบ ต้องให้เขาบีบเขาเจียว
จงตั้งใจเด็ดเดี่ยว จงทำดีทำดีเถิดหนา คนที่อิจฉาเขาไม่เห็น เวรระงับไม่จองนงน้องพี่
บาปบุญคุณโทษประโยชน์ไม่มี ทำดีได้ดีเห็นทันตา

(เพลงสงสาร)

เรื่องจำปาสี่ต้น เป็นนิทานพื้นบ้านของภาคอีสาน กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างภรรยาหลวงกับภรณาน้อย ภรรยาหลวงได้ทำอุบายนำลูกชายแฝด 4 คนของภรณาน้อย ไปทิ้งตั้งแต่แรกคลอด ถึงแม้จะมีผู้ช่วยชีวิตลูกของนางไว้ได้ แต่ต่อมาก็ถูกลอบวางยาพิษถึงแก่ความตายทั้งหมด เมื่อนำไปฝังจึงเกิดเป็นต้นจำปา 4 ต้น ภายหลังฤาษีได้ชุบชีวิตให้กลับคืนเป็นคน จึงได้กลับไป

ช่วยมารดาของคนให้พ้นจากความทุกข์ยากและลงโทษคนผิด ทั้งนี้เพื่อสะท้อนความเชื่อในเรื่อง
เวรกรรมและการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ดังบทเพลงต่อไปนี้

โอร่าปาสีตัน เกิดมาเป็นคนต้องโดนยุคเข็ญ ตายแล้วเป็นใครเล่า จะเห็นมันเป็นเวร
ติดตัว ทุกชะตาทุกชะตานัง ทุกข์เป็นที่ตั้งโอยช่วงปวดหัว สร้างทุกข์ให้ท่านไม่ช้าก็นาน
ทุกข์ก็มันเข้าตัว ปิดทองหลังพระสักวัน คงจะได้บุญท่วมหัว รักดีห้ามจั่วรักชั่วห้ามเสา
เมื่อกรรมเก่าหมดไป

(เพลงพรหมลิขิต)

2.2 นำลักษณะเด่นของตัวละครหรือพฤติกรรมของตัวละครมากล่าว

การนำลักษณะเด่นหรือพฤติกรรมของตัวละครในวรรณคดีและนิทานพื้นบ้าน
มากล่าวแทรกไว้ในบทเพลง เพื่อเปรียบเทียบให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างชัดเจนถูกต้องยิ่งขึ้น

2.2.1 จากระรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

เพลงก้างขวางคอ เป็นบทเพลงที่มีเนื้อหาให้อารมณ์สนุกสนานแก่ผู้ฟังว่า
ภรรยาเป็นผู้มาขัดคอในขณะที่สามีกำลังเกี่ยวพาราสีหญิงสาวอื่นอยู่ จึงเปรียบภรรยาเป็นเสมือน
"ทศกัณฐ์" ซึ่งเป็นยักษ์ ตัวละครเอกในเรื่องรามเกียรติ์ที่มีทั้งฤทธิ์และอำนาจ แต่กลับประพฤติตน
เป็นพาลและมักมากในกามคุณ เมื่อหลงใหลนางสีดาก็ทำอุบายลักพานางมา ทำให้นางต้อง
พลัดพรากจากพระสวามีคือพระราม ดังนั้นภรรยาของตนก็มีพฤติกรรมคล้ายกันกับทศกัณฐ์คือ
เป็นผู้ขัดขวางให้ต้องพลัดพรากจากคนที่ตนหลงรัก ดังบทเพลงต่อไปนี้

(ญ) นีอะไร นีอะไร นะเรื่องอะไร (ช) ลูกสาวใครไม่รู้จะแก้ตัว
(ญ) แล้วจับทำไม โฉนที่ทำบ้า ๆ (ช) เปล่านะขวัญตา พี่กรุณาคนหลงทาง
(ญ) เอ้า ลูกเราร้องต้องกลับบ้านเร็ว เอ้า ลูกคนเล็กอ้อมกลับบ้านเร็ว
(ช) ต้องคว้าน้ำเหลวเสียดายเสียจ้ง
(ญ) หนอยเนาะ หนอยเนาะ ทะล่อทะเลหลายอย่าง เดี่ยวเถอะน้ำดู ดิงหูกางดีไหมนี่
(ช) ทศกัณฐ์ขวางทางนี่แหละก้างขวางคอ

(เพลงก้างขวางคอ)

2.2.2 จากระรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน

บทเพลงที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความผิดหวังในด้านความรัก เพราะผู้หญิง
เปลี่ยนใจไปรักชายอื่น ผู้ประพันธ์มักจะเปรียบเทียบว่ามีพฤติกรรมเหมือน "พิมพิลาไลยหรือ

วันทอง" ซึ่งเป็นตัวละครเอกฝ่ายหญิงในเรื่องขุนช้างขุนแผน นางเป็นหญิงงามคนหนึ่งเป็นภรรยาของขุนแผน แต่ต่อมาชะตากรรมทำให้นางต้องตกเป็นภรรยาของขุนช้างด้วยภาวะจำยอม เนื่องจากปัญหาความรักสามเส้าทำให้ผู้คนมักจะประณามว่าเป็นหญิงสองใจ ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ก็เช่นกันมักจะนำมากล่าวถึง เพื่อต้องการสื่อว่าเป็นผู้หญิงหลายใจหรือมากรัก ดังบทเพลงต่อไปนี้

เธอเป็นแฟนใครที่โหดมาก่อน   เคยร่วมรักสำส่อนขวัญอ่อนเชียวฟัง
ชวนชมเชยชมเหมือนพิมพ์ilai   อยากเป็นวันทองหรือใจแม่คุณ
(เพลงชีช้ากะหล่ำปลี)

ไม่ชอบความรักที่เหมือนหลักปักเลน   ชอบโอบอุ้มเมื่อถูกมือต้อง
อย่าหมุนอย่าเวียนผลัดเปลี่ยนคูครองเหมือนดั่งวันทอง   ชะเออเอ๋ยแม่เนื้อนิ่ม
เจ้าชูจิ่งนะแม่พิมพ์   แม่พิมพ์เมืองสุพรรณ
(เพลงนางวันทอง)

ช่างอดอ่อนช่างอูเซาะ   ช่างหมดจดเหมาะเจาะละเรีงรำ
เห็นหนุ่ม ๆ มาทำเป็นกรุ่มกริม   เดียวก็แจกรอยยิ้มเหมือนแม่พิมพ์ilai
(เพลงแหกตา)

2.2.3 จาภรณ์คดีเรื่องอิเหนา

เรื่องอิเหนาเป็นวรรณคดีไทยที่ผู้คนส่วนมากรู้จักกันอย่างแพร่หลายเรื่องหนึ่ง ผู้ประพันธ์จึงนำเอาตัวละครเอกในเรื่องคือ "อิเหนาและบุษบา" เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับสอดคล้องกับเนื้อหาสาระของเพลงที่กล่าวถึง การหลงรักหญิงสาวที่สวยงามมากคนหนึ่งตั้งแต่แรกพบเหมือนกับพฤติกรรมของอิเหนาที่หลงใหลคลั่งไคล้บุษบาตั้งแต่แรกเห็นเช่นกัน ดังบทเพลงต่อไปนี้

ไอ้กานดาสะอึกตาเธองามจริง   พราวเพริศพริ้งน่าอิงชิดแอบแนบขวัญ
แรกพบสบตาก็กวักใจไหวหวั่น   ถึงเก็บมาฝันประหนึ่งดั่งอิเหนาคลั่งบุษบา
(เพลงตุ๊กตาจำ)

นอกจากนี้ "จรงกา" ก็เป็นตัวละครสำคัญอีกตัวหนึ่งในเรื่องอิเหนา มีรูปร่างหน้าตาไม่งดงาม ผิวดำ เสียงแหบ คำสัคดีกว่าอิเหนา เนื่องจากมีลักษณะหลายประการที่ไม่น่าดู จึง

มักถูกนำไปใช้ในการกล่าวตำหนิคนที่รูปร่างหน้าตาไม่สวยงามว่าเหมือนจรกา เช่น คำเหมือนจรกา ดังนั้นผู้ประพันธ์จึงได้นำมากล่าวเปรียบเทียบกับหญิงสาวชนบทที่หน้าตาไม่สวยงามและมีผิวดำ แต่ใฝ่ฝันและฝันอยากจะเป็นดาราว่าเหมือน จรกา เพราะไม่รู้จักเจียมตน ดังบทเพลงต่อไปนี้

จงเจียมตัวอย่ามัวไปกิดตะกาย   หากเปรียบเอ็งเป็นผู้ชาย ข้าจะให้เป็นจรกา
ปิดไร้อัฒย อดลุยไปเสียจนยุ่ง   ออกเดินเข้ากรุง โถนี่เอ็งจะลืมหุ่นนา
ลืมนวลดินกลืนไถไปเป็นดารา   อย่าลืมนบ้านไร่ปลายนา อย่าเลยอะไ้อัฒยลืมหิน
(เพลงไอ้ทุยลืมหิน)

2.2.4 จากบทละครนอกเรื่องไกรทอง

"ชาลวัน" ตัวละครเอกในนิทานพื้นบ้านเรื่องไกรทอง เป็นพญาจระเข้ที่มีฤทธิ์มาก สามารถแปลงกายเป็นมนุษย์ได้ เดิมมีภรรยา 2 คน คือ นางวิมาลาและนางเลื่อมลายวรรณ ต่อมาต้องการได้นางตะเกาแก้วและนางตะเกาทองมาเป็นภรรยาอีก แต่สามารถนำนางตะเกาทองมาเป็นภรรยาได้เพียงคนเดียว ภายหลังจึงต้องประสบกับความวินาศถึงแก่ชีวิตเพราะความเจ้าชู้ ผู้ประพันธ์จึงได้นำพฤติกรรมของตัวละครดังกล่าวมาเป็นอุทาหรณ์ เพื่อสอนใจผู้ชายที่มีนิสัยเจ้าชู้ชอบมีภรรยาหลายคนว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่ควรประพฤติ ดังบทเพลงต่อไปนี้

เมียสองต้องห้ามเมียสามไม่ดี   ดังชาลวันเมียลืมหินมัดมัดชีวิตบ๊องทำ
(เพลงเลียดไทยไกรชน)

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวแล้ว แสดงให้เห็นว่าผู้ประพันธ์มักนำพฤติกรรมและลักษณะของตัวละครต่าง ๆ ในวรรณคดีไทยหรือนิทานพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงมากล่าวเปรียบเทียบกับตนหรือหญิงคนรักของตนในทำนองประชดประชัน เสียดสีหรือต่อว่า ได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเพลง

3. เพลงเกี่ยวกับความรัก

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรักมากที่สุด เพราะความรักเป็นอารมณ์ที่ผู้ฟังสามารถมีความรู้สึกร่วม ก่อให้เกิดความซาบซึ้งและคล้อยตามจินตนาการของผู้ประพันธ์ได้โดยง่าย บทเพลงที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรักสามารถจำแนกได้ดังนี้

3.1 ความรักของหนุ่มสาว

ความรักระหว่างชายหนุ่มกับหญิงสาว เป็นบทเพลงที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเกี้ยวพาราสี การแสดงความพึงพอใจ การหลงรักหญิงสาว บทเพลงประเภทนี้มีจำนวนมากที่สุดถึง 44 เพลง

การหลงรักเป็นการแสดงความรู้สึกของชายหนุ่มที่รักผู้หญิงอย่างสุดซึ้ง เนื่องจากเธอมีความสวยงามชวนตาว่าหญิงทั่วไป จึงเกิดความรู้สึกหลงใหลอย่างหมดหัวใจและหากได้เธอมาเป็นคู่ครองก็จะทะนุถนอม ห่วงแหนและมีความสุขมาก ดังบทเพลงต่อไปนี้

หลงรักน้องใจแทบขาด สายสาวทเรีงเร้าร้อน ผึงหลักความรักอาลัย ปักตรึง
ฤทัยไม่เคลื่อนคลอน ไม่หลอกไม่หลอนทรมวย ถ้าได้นวลน้องนางมา แนบพิตรวง
พี่จะหวงไว้ชิดสนิทกาย จะไม่ห่างเหินหมวงเมินจากไกล จะถนอมจอมใจขอตาย
เคียงคู่นาง

(เพลงนางกลางไพร)

บุญสร้างปางไหนจึงวิไลสวยเด่น เมื่อชายได้เห็นพาหัวใจเต้นตื้น
แก่นวลชวนฝันบานเอยบานชื่น ยิ้มระรื่นชื่นหัวใจพ่อนคลายหนาวร้อน

(เพลงบุญสร้างปางไหน)

ผูกสมัครรักน้องมานาน หึงไม่ปานลูกสาวแม่เอย แก่นจริงยิ่งกว่าใคร
หลงลืมไม่ได้ทรมเซย รักไม่กล้าเอ่ยนานแล้วเคยชอบกันมา

(เพลงลูกสาวใครหนอ)

แมกสืบบัวตูม พี่ตักหลุมรักดาวบ้านนา แม่นมีวาสนา ชายจะมาม้านาไม่วาย
จะปลูกเรือนหอ โปรดจรรอฉันหมากพี่ชาย หากสืบแปดขวบปีเมื่อใด
รอพี่ชายนี้ไปสู้ออ

(เพลงสืบห้าหยก ๆ)

เมื่อชายหนุ่มมีความรู้สึกเสน่หาหรือหลงรักหญิงสาวก็อาจแสดงออกด้วยการเกี้ยวพาราสีด้วยการใช้ถ้อยคำพร่ำพรรณนาต่าง ๆ เพื่อให้หญิงสาวได้ทราบถึงความรู้สึกของตน โดยมากมักใช้ถ้อยคำง่าย ๆ แบบภาษาพูด ตรงไปตรงมาไม่อ้อมค้อม ดังบทเพลงต่อไปนี้

พี่ได้อินเขาลือว่าน้องนั้นหรือ	ก็ยอดหญิงจอมแก่น
ขอสมัครเป็นแฟนน้องจอมแก่น	พี่ขอเป็นแฟนสักคน
จะแก่นนอกหรือแก่นใน	แก่นที่กายหรือใจพี่ก็ไม่กังวล
จะเป็นจอมแก่นหรือจะแสนชน	พี่จะเรียนมนต์คาถามาปราบเอง

(เพลงจอมแก่น)

ผมรักเพื่อนเป็นพิเศษ เพราะคุณเป็นเพื่อนต่างเพศ ที่สวยสะเด็ดน่าดู
เพื่อนจำถึงครามีคู่ โปรดจงเลือกคนที่อยู่ไม่ไกล

(เพลงเพื่อนต่างเพศ)

แต่ถ้าฝ่ายชายไม่กล้าที่จะเปิดเผยความในใจของตนให้ฝ่ายหญิงได้รับทราบ ก็อาจจะแสดงออกด้วยการรำพึงรำพันคร่ำครวญหรือพร่ำพรรณนาถึงฝ่ายหญิงอยู่แต่เพียงผู้เดียว ทั้งนี้เพื่อระบายความรู้สึกอัดอั้นตันใจที่ไปหลงรักหญิงสาวแล้วไม่กล้าบอกรักหรือรักแล้วไม่สมหวัง ดังบทเพลงต่อไปนี้

พี่ตกบ่รักจมปลักห้วงลึก	พอถึงยามดึก ๆ นอนร้องไห้
โถใจกานดาช่างไม่เมตตาสงสาร	จะแกลังทมมานไปถึงไหน

(เพลงแก่นแก้ว)

เอน้ำกรดมารดหัวใจเสียให้ตายคาตา	ดีเสียว่าทนทมมานรอน้ำรักจากทรมเซช
โอความรักเอยไม่เคยเห็นใครถูกใจเท่าคุณ	ไม่เคยรักใคร รักใครเท่าคุณ

(เพลงจงอาจหวังไซ้)

บางครั้งอาจจะแสดงออกด้วยการกล่าวเปรียบเทียบความรักที่ไม่สมหวังของตน ด้วยความเปรียบง่าย ๆ เพื่อให้เกิดภาพและเร้าอารมณ์ของผู้ฟังให้เกิดความซาบซึ้งว่า ความรักของตนที่มีต่อคนรักนั้นมากที่สุดที่จะพรรณนาได้ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ทะเลดั่งลมอุรากลั่งรัก	กมมีดคมขวากสู่กมรักได้เมื่อไร
คลื่นทะเลกระทบฝั่ง	คลื่นรักประดังกระทบหัวใจ
คลื่นทะเลก็จางหาย	คลื่นรักยังไม่จางจาก
รักเธอเท่าฟ้าเธอว่าไม่เห็น	หัวใจแช่เย็นหรือจึงไม่เห็นหัวใจรัก

(เพลงคลื่นกระทบฝั่ง)

ลมร้อนเผาแผด แรงกว่าแดดแผดเผาผิว ลมรักพัดปลิว ใจหมุนตัวชนลูกชู้
 น้ำร้อนราดรด น้ำตาไหลหยดชั่วครวชั่วครู่ น้ำรักสาตามาสู่ ยังร้อนอยู่หุดหัวใจแห้ง
 (เพลงจงอางหางไข้อยู่)

เปลี่ยวเอยา สุดเหว้าในหัวใจ เหลียวมองทางไหน ไม่มีใครที่จะเมตตา หากูซมก็
 ไม่สมในอุรา สุดเหว้าเหมือนดังฟ้าไร้เดือน ดาวคู่ฟ้าปลาก็ยังกู่หน้า แต่จิตฉันระกำ
 สุดซอกซำไม่มีใครเหมือนเพราะขาดคูซม ที่เหมาะสมมาร่วมเดือน ยามไร้เพื่อน
 ประดุจดังเดือนไร้ดาว มีร้อนก็ยังมีหนาว มีสาวก็ยังมิหนุ่มสาวสายรยรู้ม ก็เปรียบ
 เหมือนกลุ่มดาราพราว ที่มีดยังมีสว่าง แต่ฉันอ้างว้างนอนหนาว สุดแสนปวดร้าว
 เพราะไร้สาวมาเคียงคู่นอน
 (เพลงเอกรา)

บทเพลงประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นการกล่าวถึงความรู้สึกของชายหนุ่มที่หลงรักหญิงสาว
 โสด แต่มีบทเพลงอยู่ 2 เพลง กล่าวถึงการหลงรักและเกี่ยวพาราสี หญิงสาวที่เคยผ่านการมี
 คู่ครองและมีบุตรมาก่อน เพื่อแสดงให้เห็นว่าไม่ยึดถือในเรื่องความบริสุทธิ์ของหญิงสาว ถ้าคนมี
 ความพอใจก็ยอมรับได้ โดยใช้ถ้อยคำง่าย ๆ แต่มักจะแฝงอารมณ์สนุกสนาน ดังบทเพลงต่อไปนี้

คุณแม่วัยสาวดูตำรายสวายเฮยยั่วชวน ยังอยากจะชวนดูเชิญชวนนวลคงไม่ยอม ลูก
 เขามีใครหรือเป็นม่าย คุณนายเนื้อหอม ผู้ชายรุ่มตอมเนื้อหอมไม่มีเหือดหาย คุณแม่
 ยังพิถีพิถันมีแล้วโยแก่งจิง เรากงไม่มีหวังจะได้นั่งในตำหนักใจ พี่เป็นนักร้อง ท้อง
 ท้องแห่งไม่ทันสมัย จีนเดินเข้าใกล้กลัวเธอไล่บอกไม่มีทาง ดู ๆ ๆ โอ้ยแม่อีหนูละ
 นาดูหน้าแดง มอง ๆ ๆ แแรง ๆ ๆ มีหม้อข้าวหม้อแกงหรือยัง ถ้าไม่มีผัวจะรักจน
 ตัวดังจะมีทางบ้างไหมเธอ
 (เพลงลูกเขาเมียใคร)

ถ้าผัวน้องตายพี่จะไปอยู่แทน โอละหน่ย มีลูกหนึ่งพี่ก็จะคอยน้อง น้องมีลูกสองพี่
 จะคอยท่า จะคอยจะคอยจนกว่าผัวน้องจะตาย ก็พี่พี่ก็คอยได้ ถ้าน้องนางเป็นม่าย
 พี่จะไปเป็นแฟน จะยอมให้น้องแข่งคำ ถึงน้องนางเป็นบ้าก็จะไม่หาเมียแทน
 (เพลงกุดสะแนนแทนแทน)

3.2 ความรักที่ไม่สมหวัง

ความรักที่ไม่สมหวังย่อมนำมาซึ่งความทุกข์ระทมโศกเศร้า เสียใจ น้อยใจ มาสู่ผู้ที่พลาดหวัง ดังคำกล่าวของพระพุทธองค์ที่ว่า "ที่ได้มีรักที่นั่นมีทุกข์" ดังนั้นบทเพลงประเภทนี้จึงก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ สามารถสร้างความรู้สึกระทึกประทับใจจากผู้ฟังได้โดยง่าย บทเพลงที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวังนี้สามารถจำแนกสาเหตุได้ดังนี้

3.2.1 ฝ่ายชายมีฐานะยากจน

ความรักที่ไม่สมหวังเพราะฝ่ายชายมีฐานะยากจนขาดแคลนเงินทอง หญิงคนรักจึงได้เปลี่ยนใจไปรักคนที่มีความร่ำรวยกว่า ปรากฏอยู่ในบทเพลงของ ชาย เมืองสิงห์ เป็นจำนวนมาก สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมบางอย่างของคนในสังคม ผู้หญิงมักเห็นเงินสำคัญกว่าคุณสมบัติอื่นๆ ของผู้ชาย เพราะเงินสามารถดลบันดาลให้ได้ทุกสิ่งที่ต้องการด้วยเหตุนี้ ผู้ชายที่ยากจนจึงมีอุปสรรคในด้านความรักได้เสมอ ดังบทเพลงต่อไปนี้

พี่มันจนใช่ไหมทรมายังคงไม่เมตตา   เจ้าคงมองคนที่รวยมากกว่า
แต่พี่มันจนจึงต้องทนซ่อนหน้า   ออกหมู่บ้านนั้นมันมีแต่ความซ้ำใจ
(เพลงบ้านนอกบอกรัก)

พี่จนเงินทอง ขาดคนเลมือง   โธแม่เนื้อทองเดินผ่าน น้องเกลียดพี่แล้ว
น้องแก้วดวงมาน   เสียสัตย์สาบาน น้องเกลียดขอทาน ถึงพลันเปลี่ยนใจ
(เพลงแม่ยอดยาหยี)

กระไรใจหญิงน่านิ่งไหลวน   ล้นเหตุผลเพราะฉันจนใช่ไหม   เจ้าคิดดีแล้วหรือที่มี
แฟนใหม่   น้ำตาของใครระวังอย่าให้ต้องไหลเชียว
(เพลงน่านิ่งไหลลึก)

ข้ามีผีนาคผีน้อย   ด้อยกว่าเอ็งหลายเท่า   แต่เอ็งเป็นลูกสาวเศรษฐี
มีที่นาร้อยกว่าไร่   ข้ามันจนยาก   จะเอ๋ยปากรักเอ็งได้อย่างไร
ข้าตัดสินใจจากลานน้ำตาขริน
(เพลงวาสนาขำน้อย)

3.2.2 ฝ่ายหญิงมีฐานะทางสังคมดีกว่า

ความรักย่อมไม่สมหวังเมื่อฝ่ายชายไปหลงรักผู้หญิงที่มีฐานะทางสังคมดีกว่าตน กล่าวคือ ฝ่ายหญิงมีชื่อเสียงกว่าหรือมียศศักดิ์สูงส่งกว่า ดังนั้นฝ่ายชายจึงต้องเจียมตนไม่กล้าไขว่คว้าเพื่อให้ความรักของตนสมหวัง ดังบทเพลงต่อไปนี้

ตะเกียกตะกาย ดิ้นรนเท่าไรก็ไปไม่ถึง แม่ดอกคำสิง ฟี่เอี่ยมไม่ถึงเจ้าแล้วแก้วตา
เจ้าสูงสูดสอย ฟี่คงต้องคอยไปก่อนกานดา มีคนอื่นผ่านมาแล้ว คงต้องคว่าไปกินก่อนฟี่
(เพลงวันของฟี่)

สาวเมืองสิงห์ยอดหญิงของฟี่ จากกันมานานหลายปีฟี่ยังคิดถึงนาง
ฟี่ยังรักมันไม่เคยมีวันจืดจาง เหตุที่ฟี่เหินห่างเพราะศักดิ์นางเจ้าสูงเกินไป
(เพลงสาวเมืองสิงห์)

มันจริงหรือเปล่าฟี่ได้ข่าวว่าลือ ว่าสาวสวนยางคนชื่อ ประกาดเทพีสวนยาง
ฟี่ใจแป้ว ๆ คงลืมฟี่แล้วกระมัง หากเป็นเทพีสวนยาง น้องนางคงลืมฟี่แน่
(เพลงสาวสวนยาง)

หนังสือพิมพ์ลงข่าว เสียงกราวอึ้งมี ว่าน้องสี่ไพรของฟี่ ประกาดเทพีบ้านนา ได้รับ
รางวัลเบอร์หนึ่ง เสียงอึ้งกะเนิงลือลั่น ฟี่มองเห็นรูปใจสั่น ชกนิกห้วน ๆ นักหนา
เจ้าถือถ้วยเงินใบใหญ่ มีพวงมาลัยมากล้องคอ กำลังเรีงรำห้าวร่อ ดีใจจริงหนอกานดา
त्मใจน้องกราวนี้ คงลืมฟี่เสียกระมัง ฟี่ชายคงไม่มีหวัง เพราะน้องกำลังโอ้อ่า
(เพลงสี่ไพร)

3.2.3 ความอับลักษณ์

ความรักอาจมีอุปสรรคทำให้ไม่สมหวังได้ ถ้าฝ่ายชายนอกจากจะยากจนแล้วยังมีปมด้อยในด้านรูปร่างหน้าตาที่ไม่สวยงาม ไม่เป็นที่น่าพอใจ หญิงสาวจึงได้ทอดทิ้งไปมีรักใหม่ บทเพลงประเภทนี้จึงมักแสดงถึงความรู้สึกที่น้อยเนื้อต่ำใจ ผิดหวัง แต่ก็แฝงการเหน็บแนมประชดประชัน เสียดสีผู้หญิง ดังบทเพลงต่อไปนี้

ช่างข้าเถอะ ไม่ต้องมาย่ำ ถึงข้าด้อยค้ำหน้าดำก็ตัวของข้า ไม่เดือดร้อนใคร
ไม่หนักหัวใจของใครนี่หนา ข้าจนก็ตัวของข้า ไม่ต้องมาว่าปล่อยข้าคนเดียว
(เพลงช่างข้าเถอะ)

เชิญรักคนรูปหล่อ เพราะตื่นกลัวผีรักไม่ลง ไม่ต้องมารักกับพี่ เพราะพี่ไม่มีดีให้หลง

(เพลงจับแพะชนแกะ)

ชวานาหน้าดำ ลำบากตรากตรำระงำยั้งนัก กินข้าวกับน้ำพริกปลาร้า

ใครจะยอมมารักกับคนบ้านป่า ไม่มีราคาใครจะจะมามอง

(เพลงชวานาหน้าดำ)

หลงรักคนผิวดกจนตัวตาย น้ำคำพี่ชายตกเดือนไม่จำ กลับมองขาวเป็นดำ

หลงคำเพื่อเจ้าเออออ รักคนรูปหล่อทำป้อยปากหวาน น้องคงจะรำคาญ

แต่พี่รักสงสารกลัวคำหวานจะกลายเป็นยา

(เพลงสุกกอนห้าม)

พี่เป็นลูกชวานา หน้าตาอยู่แล้วว่าบ้านนอก

(เพลงพี่ไม่เสียดายหรอก)

3.2.4 คนรักหรือภรรยาทอดทิ้งไป

ความรักที่ไม่สมหวัง เพราะการจากไปของฝ่ายหญิง ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุผลใดก็ตาม ย่อมทอดทิ้งให้ฝ่ายชายเป็นผู้หลงคร่ำครวญ คิดถึงด้วยความเศร้าใจและเฝ้ารอคอยการกลับมาของเธออยู่เสมอ ดังบทเพลงต่อไปนี้

กลับมาเถิดนะเธอ อย่าหลงละเมอเมืองกรุง เพราะมันแสนยุ่งเหลือหลาย

กลับถิ่นกลิ่นโคลนสาบควาย น้องเอยพอเขาหน่าย ดัดสินใจกลับไปบ้านเรา

(เพลงกลับมาเถิดน้อง)

พี่ยังคอยตัวเจ้าสามปีที่เฝ้าหวังไซ้ บ้านนาต้องมาว่าเหว ไม่ฮาเฮเพราะขาดสายใจ

บางกอกกมมีมันดั่งลิ้ง ทำให้น้องนางฝงจิตฝงใจ คงหลงไอ้หนุ่มเมืองกรุง

พี่ตัวมันคลั่งไปด้วยสาบควาย กลิ่นไอของคนผู้ดี ทำให้น้องพี่ติดอกติดใจ

(เพลงบ้านนอกคอกนา)

ไม่รู้ขวัญใจอยู่ไหนเล่าหนา เดียวนี้มองนาไม่เจอแม่เฒ่า ขาวว่าน้องมาบางกอก

น้องบอกพี่ข้างกองฟาง ว่าจะไม่ลืมท้องถิ่น

(เพลงพ่อแก่แม่เฒ่า)

แปลกใจน้องไปจากบ้าน   นานแล้วนะแก้วดา   ย่างเข้าเดือนนี้ก็ปีเก่า
ร้องไห้ไม่เว้นแทบเป็นบ้า

(เพลงแม่นานน้อยคืนดี)

วันเดือนที่เลื่อนลับไป   จันรอดด้วยความหอมไหม้   รอยอดดวงใจฉันกลับมา
อาลัยอาวรณ์รุ่มอยู่ในอุรา   ไม่อยากกินอยากนอน   ทอดถอนคล้ายดังคนบ้า
เธอจำเมื่อไรกลับมาหาฉันสักที

(เพลงวันทรมาน)

3.3 ความรักในครอบครัว

สถาบันครอบครัวนับว่าเป็นหน่วยของสังคมที่เล็กที่สุด แต่นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อสังคมมาก บุคคลในครอบครัวย่อมประกอบด้วย บิดา มารดาและบุตร เป็นสำคัญ โดยมีความรัก ความเข้าใจกันเป็นพื้นฐานของชีวิตที่สำคัญยิ่ง ความรักในครอบครัวที่กล่าวไว้ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ได้แก่ ความรักระหว่างสามี ภรรยาและความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตร

3.3.1 ความรักระหว่างสามีกับภรรยา

ความรักประเภทนี้ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏอยู่น้อยมากเพียง 6 เพลง โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการแสดงถึงความรัก ความเอื้ออาทรหรืออดอ้อนภรรยา โดยใช้ถ้อยคำภาษาพูดง่าย ๆ อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา ดังบทเพลงต่อไปนี้

เชิญเชิญขวัญแม่อย่าได้แซ่เชื่อน   เชิญแม่ขวัญเรือนสู่ห้องนอน   พี่จะกล่อม ๆ น้องนอนเปล
ฟังเสียงพี่เห่อย่าอดอ้อน   อุดสาห์อดดาหลับนั่งจับตานอน   ให้มีขวัญงามนอนนอนสบาย
เอาโอละเห่   ซะโอละอีก   ทุกวันกินดินดึกไม้แทนหน้า
นอนนะคนดีพี่ไม่หนีไปไหน   จะโอบอุ้มคุ้มภัยไม่ให้พาล   ถึงยุ้งจะกัดจะคอยพัดคอยวี
นอนแนบนวลเนื้อนี้ให้นานนาน

(เพลงกล่อมน้องนอนเปล)

เมียจ๋าที่รักของฉัน   ชื่นใจชื่นใจใหม่นั้น   รักกันจูบกันกอดกัน   จึงจะเกิดความมัน
พาเมียขึ้นสวรรค์   ดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์มันแท้ ๆ   ผัวรักเมียเท่าฟ้า   จะรักขวัญตาจนแก่
รักผัวหรือไม่รักผัวรักเมียคิดแจ   ผัวจะไม่อแงจะยั่วเย้าคอยแหย่ทุกโมงยาม

(เพลงเมียจ๋ารักผัวบ้างไหม)

ก่อนจากคนดื้อนึ่งที่พึ่งน้อย อย่างใจลอยชิงงามนอน อีกเจ้าตราตรึงต้องจากจร
ปล่อยให้ขวัญอ่อนนอนเดียวดาย เอ๋ยปากจะลำนน้ำตาไหลร่วง ห่วงน้องแสนห่วง
ไม่เหือดหาย

(เพลงแม่ขวัญเรือน)

ผมคนรักเมีย ไม่รู้เมียจะรักผมหรือไม่ ถ้าเมียดายก่อนแน่อนเมียผม
ถ้าผมตายก่อนแม่เอวกลม ไม่รู้เมียผมหรือเมียใคร

(เพลงคนรักเมีย)

3.3.2 ความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตร

ความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตรนั้น เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่ มั่นคง พร้อม
ที่จะเสียสละและปราศจากการหวังผลตอบแทน ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏ
อยู่ 6 เพลง

บทเพลงที่สะท้อนให้ระลึกถึงพระคุณของมารดา มีเพียงเพลงเดียว โดยกล่าวว่าการให้
กำเนิดและเลี้ยงดูบุตรจนกว่าจะเติบโตนั้น มารดาจะต้องอดทนต่อความทุกข์ยากอย่างมาก
พระคุณของมารดาจึงสมควรเทิดทูนยกย่องเพราะหาสิ่งใดเปรียบมิได้ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ใครหนอเคยกล่อมจนอมจอมใจ จวบจนโตใหญ่ ใครเล่าที่เฝ้าเอ็นดูอุ้มชูมา ความ
การุณพระ คุณมารดาสูงส่งหนักหนา ยากหาใดเปรียบเทียบบุญคุณ ไม่เสื่อมสูญพูน
ดวงใจ เพียงหยดหนึ่งน่านม แม่ต้องทุกข์ทนโศกโศรม อกรรมหมองไหม้ ตั้งแต่
เข้าจรดเย็นไม่วายเว้นคืนวัน เมื่อกำเนิดจอมขวัญ สายเลือดในครรภ์จอมใจ

(เพลงกตัญญู)

นอกนั้นเป็นบทเพลงที่กล่าวถึงบทบาทของบิดา ผู้ที่ต้องทำหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ให้
ความรัก ความอบอุ่นต่อบุตรแทนมารดา ในกรณีที่เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยก ภรรยาทิ้งสามี
และบุตรไป เนื้อเพลงจึงมักกล่าวเกี่ยวกับอารมณ์อันเศร้าสร้อย ขมขื่นและปวดร้าวของผู้เป็นบิดา
ที่ต้องเลี้ยงดูบุตรรับภาระอันหนักอึ้งอยู่เพียงผู้เดียว ดังบทเพลงต่อไปนี้

รอยอาลัยเหลือแต่ใจป่น ๆ   เพียงลูกชายอีกคนหน้านมไม่ชวนเอาไป
เอาไว้ทำทุนพอกู้ฮั่นหัวใจ   ถึงจะเป็นไขไม่ป่นไรดวงใจจำ

(เพลงดีแตก)

แสนห่วงลูกน้อยที่มันคอยติดพ่อ   ไปไหนละก้อกลัวพ่อจะหนี
จะส่งเรียนกินนอนทุนรอนไม่มี   จะส่งสอนส่งเสริมบางครั้งค่าเทอมไม่มี
จะให้เล่นดนตรีก็กลัวลูกมีเมียไว   เดี่ยวไม่ได้บวชแล้วพ่อจะปวดกะโหลก
ไอ้ไอ้ออก กลุ้มยกกลุ้มใหญ่   ลูกได้เมียดีพอนี้ก็พลอยดีใจ

(เพลงพะอืดพะอม)

มีลูกหญิงชายว่าง่ายเจ้าไม่สน   ปลอยลูกรักทั้งสองคนแม่หน้านคนเก่ง
รักลูกทั้งสองแม่ไครมองไม่หวั่นเกรง   พึ่งลำแข้งตนเองไครชมเหงไม่มีทาง
เห็นลูกน้อยนอนหลับ   พ่อขยับปรีพลางเข้าไปข้าง ๆ กล่อมลูกนอน

(เพลงพอม่ายลูกติด)

แดงของพ่ออย่าร้องเลยหนอ   พ่อยังเฝ้ารักเอ็นดู   เพราะเมียไกลทั้งลูกไว้ในอุ
ต้องอุ้มชูแขวนเปลให้ให้เจ้านอน   ยามเมื่อยร้าวต้องนอนว่าแห
มือน้อยไกวแกว่งเปลให้   ให้ลูกน้อยยามอ่อน

(เพลงพอลูกอ่อน)

ใจพ่อใจแม่ลูกร้องอุแวจะทำฉันทไฉน   ยามหิวไครหนอะป้อน   เมื่อยามจะนอนไครจะ
กล่อมให้   พ่อเนื้ออุ่นแม่บุญปลูก   รักลูกห่วงลูกกว่าดวงใจ   ลูกรักก็เหมือน
เรือพ่วง   พ่อแม่ไม่ห่วงจะกินที่ไหน   มีรักก็เหมือนมีทุกข์   ถ้าแม่นมีลูกก็ควรเลี้ยงได้

(เพลงเรือพ่วง)

เพลงดังกล่าวข้างต้นนี้ มีส่วนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้ประพันธ์ที่เคย
ประสบกับสภาพครอบครัวแตกแยกมาก่อน เพราะภรรยาทิ้งครอบครัวไป ปลอยให้เขาต้องรับภาระ
ในการเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง ความกดดันเหล่านั้นจึงได้มีส่วนสะท้อนออกมาในบทเพลงด้วย

3.4 ความรักชาติ

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏลักษณะเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดง
ออกถึงความรักชาติเพียง 6 เพลง

บทเพลงที่มุ่งชักนำให้คนไทยมีความรัก สามัคคีกัน เพราะประเทศชาติจะดำรงอยู่ได้
ด้วยดีนั้น คนไทยทุกคนต้องยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ดังบทเพลง
ต่อไปนี้

ไทยรักกัน รักกัน รักกัน   ความสัมพันธ์มันคงมั่นคง
 ศาสน์กษัตริย์ชาติอยู่ดำรง   ใครคิดโกงชาติไทยวายปราณ
 มีหรือจนก็เป็นคนไทย   ไม่มีน้ำใจเป็นอันธพาล

(เพลงไทยรักไทย)

นอกจากนี้ยังสื่อให้ผู้ฟังได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่อันสำคัญยิ่งของชายไทยทุกคนที่มีต่อประเทศชาติ คือ การปฏิบัติหน้าที่เป็นทหารรับใช้ชาติ โดยใช้ถ้อยคำง่าย ๆ แต่แฝงนัยแห่งน้ำใจอันเด็ดเดี่ยวกล้าหาญว่า ถ้าไม่ตายจะกลับมาหา นั่นย่อมชี้ให้เห็นว่า ความรักชาติย่อมเหนือกว่าความรักส่วนตัว ดังบทเพลงต่อไปนี้

อกเอยยอดหญิงไม่อยากจะทิ้งให้เดียวดาย   ไปเป็นทหารก็เพราะชาตินั้นต้องการชาย
 แม้ยังไม่ตายจะกลับมารับขวัญ   ไปแล้วพี่ไม่ไปลับ รับใช้ชาติแล้วจะกลับมาหาแน่
 ไปเป็นทหารก็เพราะชาตินั้นสำคัญเขี้ยว

(เพลงร่อนอ่อนน้องดื่ม)

การปฏิบัติหน้าที่เป็นทหารรับใช้ชาติ ถือว่าเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้งนี้เพื่อดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ แม้ว่าจะต้องสิ้นชีพก็ไม่หวาดหวั่นกลับภาคภูมิใจและถือเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูลสืบไป ดังบทเพลงต่อไปนี้

อย่าห่วงพี่เสียน้องเอยน้องพี่   ต้องปราบไพร่ให้ราบคาบแคว้น เพื่อทดแทนพระมหา
 กรุณาธิคุณ ตายเพื่อชาติและศาสน์กษัตริย์   ได้คลุมธงชาติเกียรติประวัติของวงศ์ตระกูล

(เพลงพระมหากรุณาธิคุณ)

ผู้ประพันธ์ยังสะท้อนให้เห็นถึงความภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิดและบรรพบุรุษผู้กล้าหาญ คือ ชาวบ้านบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ผู้ยอมสละชีพเพื่อชาติ อันแสดงให้เห็นว่าชาติไทยไม่เคยขาดคนดี คนก็เป็นชาวสิงห์บุรีและมีสายเลือดมาจากวีรบุรุษผู้รักชาติเหล่านั้นก็พร้อมเสมอที่จะเสียสละเพื่อประเทศชาติและพระมหากษัตริย์ ดังบทเพลงต่อไปนี้

เกียรติประวัติบางระจัน   ข้าพเจ้าลูกหลานบรรพบุรุษ   จริ่งใจบริสุทธิ์รักศักดิ์ศรี
 ประวัติศาสตร์ชาติไทย   สยามไม่วัไรคนดี   เลือดสิงห์บุรีไม่มีรางเลือน   ขอเดชะ
 ฝ่าละอองสงนองเกล้าเกษ   ข้ารักประเทศอาณาเขตเสมอเหมือนพระบารมีคุ้มเกล้า
 ลูกนกจะเผ่าคุ้มเรือน   ไม่ให้แปดเปื้อนร่มโพธิ์ร่มไทร

(เพลงพระมหากรุณาธิคุณ)

4. เพลงชมความงาม

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่มีเนื้อสาระเกี่ยวกับการชมความงาม ปรากฏอยู่ไม่มากนัก

4.1 การชมผู้หญิง

การชมความงามของผู้หญิงในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ส่วนมากมักปรากฏแทรกอยู่ในบทเพลงที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสีหรือการหลงรัก ดังนี้

4.1.1 การกล่าวชมเป็นภาพรวมทั่ว ๆ ไป

การกล่าวชมประเภทนี้มักจะใช้ถ้อยคำหรือสำนวนเปรียบเทียบง่าย ๆ เช่น กล่าวชมว่าสวยเหมือนนางฟ้า ดังบทเพลงต่อไปนี้

ไอ้กานดาสะดุดตา เธองามจริง พราวเพชรพร้งน่าอิงชิดแอบแนบขวัญ
(เพลงตุ๊กตาเจ้า)

นามเจ้าระบือ นี้นะหรือคือดาวบ้านนา นับเป็นวาสนา ดลจิตพาให้มาเจอเจอ
งามดั่งนางฟ้า แข่งดาราแพ้ยายเธอ หนุ่มหรือแก่พอแลต้องแพ้อ ชวนว่าเธอ
ยวนตานาดู

(เพลงสิบห้าหยก ๆ)

สาวเอ๋ยใครไม่งามงามดั่งบังอร	ทั้งเงื่อนเงางอนจอมแก่น
มนต์รักใดผูกใจเล่าหนอ	ชายอยากขอเป็นแฟน
ทั้งที่รู้ว่าแก่นแฟนก็ยังสวย	ซ้ำร้ายสวยเอยมากหน้า

(เพลงแก่นแก้ว)

บุญสร้างปางไหนจึงวิไลสวยเด่น	เมื่อชายได้เห็นพาหัวใจเต้นตื่น
แก่นวลชวนฝันบานเอยบานชื่น	ยิ้มระรื่นชื่นหัวใจผ่อนคลายหนาวร้อน
ใบหน้าจิ้มลิ้มยามยิ้มชวนชวนใกล้	อกชายหวนไหวยามได้มองซาอ่อน

(เพลงบุญสร้างปางไหน)

ไอ้แม่ตากมเอาจลมหน้ากอด รักพี่ให้ตลอดเถิดนะแม่ยอดโบตัน

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

4.1.2 การกล่าวชมอย่างละเอียด

การกล่าวชมความงามของผู้หญิงในลักษณะนี้คล้ายการพรรณนาความงามของผู้หญิงตามขนบวรรณคดี คือ การพรรณนาแจกแจงความงามของอวัยวะแต่ละส่วนของใบหน้า ตั้งแต่ ตา ปาก คอ คิ้ว คาง แก้ม จมูก ไปจนถึงทรงอก ซึ่งเป็นความงามที่มองเห็นเป็นรูปธรรม ได้อย่างชัดเจน โดยใช้ถ้อยคำง่าย ๆ แม้จะนำคำศัพท์มาใช้ประกอบบ้าง แต่ก็มักจะเป็นถ้อยคำที่คนทั่วไปต่างก็ทราบความหมายกันดี เช่น เนตร โอบุษฐ์ ปราง ทรง โสกา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อทำให้บทเพลงมีความงดงาม สละสลวย ไพเราะน่าฟัง ดังบทเพลงต่อไปนี้

พบนวลนางกลางป่า ตั้งจิตาธรรมะ ส่วนสัตว์เรณูเรณูร้องพรณ
โอบุษฐ์กวางคิ้วเฉิดฉิน ทรงนันทิงผิงผาย จมูกงามรับปรางดังเสกสรรค์
เนตรนั้นวาวกลมคมคาย ปากเรื่อแดงไฟดำเมื่อยามเจ้าอาย คิตดาชายมิวายเฝ้าเหม่อมอง
(เพลงนางกลางไพร)

เพียงแรกยลโฉมงาม รูปทรงนงนพพาให้วาบหวนใจอ่อน
กระบิดกระบวนขานเย้า เนตรกลมคมวาวคิ้วเจ้าตั้งคันสร
ออกกลมเอวกลิ้งสองปรางเรอเตงตึง
(เพลงอนเณินงาม)

แจ่มจรีนระกานดา งามตาเย้ายวนชวนน้าเกล้าคลึง
ปากออกคางคิ้วผิวนุ่มนวลเป็นหนึ่ง ออกตึงเนื้อตึงเต่งตึงนะหวานใจ
จมูกหน้อยพิศดูก็พลอยจุ่มจิม ประพายประพิมพิ้มพาลคลั่งไคล้
(เพลงจุ่มจิม)

หม่อมตาทาน้ำ จูจ้ำน้ำคำถูกตา ทรวดทรงโสกา งามยิ่งกว่าดาราไหน ๆ
มารยาทหม่อมงาม ยามยิ้มยังเหลือทั้งเขี้ยวและใบ โอ้บัวดีฟูลไฉไลเจ้าของหัวใจ
หม่อมมีหรือยัง
(เพลงหม่อมเจ้า)

นอกจากนี้ยังพบการชมผู้หญิง โดยใช้ความเปรียบที่แปลกไปจากการกล่าวชมของบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ การเปรียบสัดส่วนรูปร่างของผู้หญิงกับระดับทางการศึกษาหรือสถาบันการศึกษา โดยใช้ถ้อยคำง่าย ๆ อย่างเปิดเผยแบบภาษาพูดหรือแทรกคำภาษาต่างประเทศบ้าง เพื่อให้เกิดความรู้สึกสนุกสนาน ชวนสนใจ ดังบทเพลงต่อไปนี้

อกประถมเอวมัธยมศึกษา   สะโปกปริญญาหน้าผากมหาวิทยาลัย
เซฟเลนเดอร์เอ้อเฮอเข้าไต้   ปากนิตจุมกหน้อยหน้าผากน้อยเมื่อไหร่
หนีกนอกหวานใน   วางขายตลาดผูกขาดเลขน้อง

(เพลงนำฟัด)

อกประถมเอวมัธยมศึกษา   สะโปกปริญญาหน้าผากมหาวิทยาลัย
ไซ้ธรรมศาสตร์มองแล้วบาดนัยน์ตา   ทรงผมจุพานาพิสมัย
นุ่มนัมจุ่มจิมจับจิต   หอการค้าหรือพาณิชย์หรือนิสิตใหม่
ลูกสาวใครหนอนำทะนุถนอม   กระแซะเข้ามานิด   อยากใกล้ชิดแม่เนื้อหอม
ละเมียดละไมละมุนละม่อม   หอมนอกหวานใน

(เพลงลูกเต๋าเหล่าใคร)

4.2 การชมธรรมชาติ

การชมธรรมชาติในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏอยู่น้อยมาก เพียง 3 เพลง การชมความงามประเภทนี้ ผู้ประพันธ์มักพรรณนาตามขนบวรรณคดี กล่าวคือ มิได้มุ่งเน้นให้ชมเหตุผลผลตามความเป็นจริง เพียงต้องการเล่นสัมผัสเพื่อให้เกิดความไพเราะทางภาษาเท่านั้น ดังบทเพลงต่อไปนี้

เพลินชมสวนพฤกษชาติ   เดียรดาชมวถูปผา กลิ่นคละเกล้าคัดเก๊าป่า
ขจรไชยมาปนจำปาจำปี   ทานตะวันพุทธชาด เดียรดาชมพุ่มราตรี
มะลิวัลย์บานบุรี   ลำเจียกขจีชบาไฟร   มะลิซ้อนดอกซ้อนกลิ่น
รวยระรินกลิ่นกำจาย   ซ่อเอื้องขาวดาวประกาย   ต้องดาชายวังบัวบาน

(เพลงชมสวน)

พิราบเกาะเกาะริมรั้ว   เมียเกาะฝั้วคุ่มแจคิดหลัง
เร่งเร้ารักกริบกลับรวงรัง   ถึงรังแล้วก็ช่างเจ้าชู้ก็เชิญ
นันทโพระดกออกกาน้ำ   ถลาถลำแนบน้ำสะเท็น
เอี้ยงย่างเหยาะเลาะริมเนิน   ทำเกาะเงินร้องอ้อยอี่เอียง

(เพลงศกุนา)

บางน้ำเชี่ยวเที่ยวชมบางตะกร้ำ	จากปากน้ำยาไปถึงไผ่ขวาง
บางต้นโพธิ์โผล่ข้ามฟากมาปากบาง	เที่ยววัดกลางค้ำวัดใหม่ไม่ค่อยดี
บางยี่นางบางมะยมเขามะนิค	บ้านแหลมสักอยู่ขวางบ้านบางลี่
บางลำโรงโด่งกระเดื่องเรื่องนารี	บ้านโพธิ์หิวจรดบ้านกล้วยไม่สวดยเลย
ถึงท่าวังตัดทุ่งผ่านไบบ้านหม้อ	บางงาก็รู้สึกลึกนึญ ะ
สาวเตาอิฐไม่จิตใจให้ชมเชย	เมืองสิงห์เคยอยู่มาสิบกว่าปี

(เพลงมนต์เมืองสิงห์)

จากบทเพลงข้างต้นจะเห็นได้ว่า เป็นการชมนกชมไม้และธรรมชาติที่ไพเราะสละสลวย ใช้คำสัมผัสพยางค์ เช่น กละเกล้าคัดเค้า รวยระริน เร่งเร้ากริบ(กลับ)รวงรัง ใช้คำที่มีนาฏการ เช่น ถลาดล่า สะเทิน ย่างเหยาะ ทำเคอะเจิน ใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น อ้อยอ้อเอียงและ เพลงมนต์เมืองสิงห์แต่งในลักษณะนิราศ เหล่านี้ย่อมแสดงว่า ผู้ประพันธ์มีความสามารถในการใช้ภาษาและรอบรู้ข้อมูลหลายด้าน

5. เพลงแสดงอารมณ์ขัน

การมีอารมณ์ขันเป็นลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของคนไทย คนไทยมีนิสัยรักสนุก อมยิ้มง่าย ไม่เคร่งเครียดกับชีวิตนัก คนไทยมักมองโลกในแง่ดี น่ารักน่ารัก พฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกจึงแฝงความสนุกสนานไว้เสมอ ซึ่งจะพบได้ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ในวงสนทนาทั่วไป จนถึงการประพันธ์เรื่องราว ในวรรณคดีก็ยิ่งปรากฏการแทรกอารมณ์ขันไว้ในคำพูดหรือการกระทำต่าง ๆ ของตัวละคร บทเพลงลูกทุ่งก็เป็นวรรณกรรมอีกประเภทหนึ่งที่แสดงออกถึงอารมณ์ขันของผู้ประพันธ์ เพื่อสร้างความสนุกสนานรื่นเริง เบิกบานใจหรือผ่อนคลายความเครียดให้แก่ผู้ฟัง เนื้อหาสาระที่กล่าวถึงมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นไปไม่ได้หรือใช้ถ้อยคำ สำนวนแปลก ๆ ขวนขวาย บางครั้งก็เป็นการล้อเลียน ประชดประชัน โดยใช้ภาษาธรรมดาพื้น ๆ ตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้ฟังเข้าถึงอารมณ์ของเพลงได้โดยง่าย

การกล่าวเพื่อสร้างอารมณ์ขันที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มีลักษณะดังนี้

5.1 กล่าวถึงสิ่งที่เป็นไปไม่ได้

บทเพลงที่มีเนื้อร้องประเภทนี้ มักเป็นการกล่าวถึงเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ แต่มุ่งสร้างให้เกิดอารมณ์ขันแก่ผู้ฟัง ดังบทเพลงต่อไปนี้

เด็ก ๆ ไซ้ได้ผู้ใหญ่ไซ้ดี	ทาน้องหายพี่ เอานี้ขี้แฉะ
ลูกนายห้างลูกจ้างมาทั้งนั้น	เอ้าแจก เอ้าแจกไม้อัน ไม่ต้องกลัวกระเป๋าทะแวก
แจกซ้ายแจกขวาแจกหน้าแจกข้าง	แต่ว่าคนข้างหลัง ไม่มีทางจะได้รับแจก
เชิญมารับป๊อปบี้ไม่ขาย	อย่าขโมยเดี่ยวโดนขมาย ไม่ได้เดี่ยวเหลวแหลก
จีให้คุณแพกแจกให้คุณพี่	โสร่งป่าเต๊ะชั้นดี สีแดงลายซิกแซ็ก
นั่นพวกหนุ่ม ๆ รุมตื้อกันนัก ผมแจก	ผมแจก ของหมัก เมียรักผมก็แจก
ขายทอดตลาดขายขาดเลหลัง	แต่ลูกสาวผมยังต้องแถมด้วยไม้คัมแฝก

(เพลงแจกฟรี)

หัวใจไม่วางยังรักนวนางใดไม่ได้ คอให้มิดีเพียงใด ยังรักไม่ได้หอรอกคุณต้องรอ
 รักกับใครไม่ได้ซักเวลา ต้องจับจองล่วงหน้า พาแม่มาพูดจาสุขอ
 ต้องวางหลักทรัพย์ นับเป็นต้นมาหมั้นรูปหล่อ

(เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ)

ถ้าผัวน้องตายที่จะไปอยู่แทน ได้ขายข้าวไร่รายเมื่อไหร่ จะพาน้องไปซื้อสร้อยซื้อแหวน
 พกเงินกระเป๋าคำให้แน่น ซื้อแหวนสวมก้อย สายสร้อยงาม ๆ ไม่ลืมไม่เลือนเหมือนคำ
 ถึงคราวตักคำ พี่จะไม่ทำให้สับสน มีลูกหนึ่งก็จะเลี้ยงน้อง น้องมีลูกสองจะประคอง
 เคียงข้าง ลูกใครลูกใครก็ช่าง จะขอมู๋บ้างจะกานดา จะยอมให้น้องแข่งดำ
 ถึงน้องนางเป็นบ้าก็จะไม่หาเมียแทน

(เพลงกุดสะแนนแทนแมน)

5.2 กล่าวล้อเลียนประชดประชัน

เนื้อเพลงประเภทนี้ มุ่งให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ขันด้วยการกล่าวล้อเลียน ประชด-
 ประชันเพื่อให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์สนุกสนาน ดังบทเพลงต่อไปนี้

โอ้แม่บัวแรกแย้ม เจ้าช่างแหม่เหลือใจ เคยมองตัวบ้างไหม
 ใคร ๆ ขอบน้อง มองกันหมดเมือง ผิวก็ดำเตาะใสแดง ขำคมข่มเหลือ
 น้องอย่าโกรธเคือง ก็คนทั้งเมืองเลื่องลือชื่อใหม่

(เพลงกาคาบพริก)

ผมเป็นคนรักเมีย ไม่รู้เมียจะรักผมหรือไม่ ถ้าเมียตายก่อนแน่นอนเมียผม
ถ้าผมตายก่อนแม่เอวกลม ไม่รู้เมียผมหรือเมียใคร พุดกับผมซักจะฉิว
เพราะว่าผมเกลียดตัวของเธอข้างซ้าย อยากจะโกนให้หมดโคนหมดราก
ปล่อยเอาไว้ลำบากไม่รู้จะยกทำไม

(เพลงคนรักเมีย)

6. เพลงเกี่ยวกับการสะท้อนภาพสังคมไทย

บทเพลงนอกจากจะให้ความบันเทิงเริงรมย์แก่ผู้ฟังแล้ว บทเพลงบางบทยังได้สะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม สภาพสังคมและวัฒนธรรมของคนในสังคมไทยในแต่ละช่วงสมัยได้อย่างน่าสนใจอีกด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นเสมือนบันทึกเหตุการณ์ของสังคมได้อย่างหนึ่ง

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ เกี่ยวกับการสะท้อนภาพสังคมไทยปรากฏดังนี้

6.1 ค่านิยม

ไพบุลย์ ช่างเรียน (2515 : 13) ได้ให้ความหมายของคำว่า ค่านิยม หมายถึง "วิธีจัดรูปพฤติกรรมของมนุษย์ที่ฝังแน่นอยู่ในคนและเป็นสิ่งที่คนเรายึดถือปฏิบัติต่อ ๆ กันมา"

พนัส หันนาคินทร์ (2521 : 18) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง "การยอมรับนับถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่คนหรือกลุ่มคนที่มีอยู่ต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นวัตถุ มนุษย์ สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ รวมทั้งการกระทำด้านเศรษฐกิจ สังคม จริยธรรมและสุนทรียภาพ ทั้งนี้โดยได้ทำการประมาณค่าจากทัศนคติต่าง ๆ โดยถี่ถ้วนและรอบคอบแล้ว"

ดังนั้น ค่านิยม จึงหมายถึง สิ่งที่คนในสังคมใดสังคมหนึ่งเห็นว่าสมควรและน่าประพฤติน่าปฏิบัติมากกว่าอย่างอื่น ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ได้สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมต่าง ๆ หลายด้านดังนี้

6.1.1 ความกตัญญู

คุณธรรมที่สังคมไทยยกย่องมาก คือ ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ได้แก่ บิดา มารดา ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณอื่น ๆ ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏอยู่ 5 เพลง โดยเฉพาะพระคุณของบุพการีเป็นบุญคุณอันสูงส่งยากที่จะทดแทนได้หมด เพราะเป็นผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงดูจนกว่าจะเติบโตมาด้วยความเหนื่อยยาก การรู้จักตอบแทนพระคุณของท่านจึงเป็นสิ่งที่ลูกทุกคนควรปฏิบัติ ค่านิยมอย่างหนึ่งของสังคมไทย คือ ผู้ชายไทยโดย

เฉพาะผู้ที่อยู่ในสังคมชนบทถือว่า การบวชหรือการอุปสมบทเป็นพระภิกษุ นับว่าเป็นการทดแทนพระคุณของบุพการีหรือผู้มีพระคุณที่สมควรได้รับการยกย่องเป็นอย่างสูง เพราะจะนำมาซึ่งความสุขใจและพลอยได้รับอานิสงส์ผลบุญจากการบวชของบุตรชาย ส่วนลูกผู้หญิงก็ควรประพฤติปฏิบัติแต่ความดีงาม ดังบทเพลงต่อไปนี้

อย่าจองเวรจองกรรมพี่เลยหนา แม่เมรีจะเมรีจำ พระคุณแม่เหนือกว่ายอดยาใจ

(เพลงพระรถ)

ขอกราบมวตลูกทุกคน จงสร้างกุศลทดแทน ค่าน้ำนมและอ้อมแขน ทดแทนให้แม่ชื่นใจ ผู้ชายจงบวชให้สักพรรษา นารีสีกาย่าฟุ้งเกี้ยว เพื่อร่มโพธิ์ทององค์เดียว สละกิเลสทั้งหลาย ให้สาวร้องไห้ออดอ้อน เกาะชายจีวรเช็ดน้ำตา ทุก ๆ หน้าออกพรรษา วารอหลวงพี่ไม่ไหว เอาชายผ้าเหลืองอันเรื่องรอง ชับน้ำตาแม่ที่น้องเป็นกราบ ชำระเวรกรรมบาป ที่ลูกสร้างบาปเอาไว้ เพื่อนหญิงจงสร้างแต่ความดี กตัญญูแม่ที่ห่วงอาลัย

(เพลงกตัญญู)

เกิดเป็นลูกชายหวังใจจะได้บวช

(เพลงทุกขร้อยแปด)

ห่วงชายผ้าเหลืองเรื่องของผู้ชาย

(เพลงน้ำนึ่งไหลลึก)

พ่อน้องรัก รักคนมี พี่ก็จนเต็มทีพี่จึงไม่แะต้อง ลืมพี่นะนางเยาว์ความรักของเรา มีรักสำรอง รักคนอื่นเถิดน้อง เชิญขึ้นวิมานทองสวรรค์ฉิมพลี โปรดตอบสนองพระคุณพ่อแม่ จงอย่าเชื่อนแซและอย่าผิดผี อย่าหอบผ้าหนีตามพี่เลยนงราม ขาวนาหน้าดำไม่ดีไม่ดี

(เพลงชวานาหน้าดำ)

ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี นอกจากบิดามารดาแล้ว ผู้มีพระคุณอื่น ๆ เช่น ครู ก็ควรรู้จักตอบแทนบุญคุณ ไม่ลืมพระคุณท่านที่ช่วยส่งเสริม แนะนำตนจนประสบความสำเร็จต่าง ๆ มิฉะนั้นจะได้รับการประณามจากสังคมว่าเป็นผู้อกตัญญู ดังบทเพลงต่อไปนี้

ด้วยความปราณีจากฟ้า สร้างเจ้าขึ้นมาเป็นดาว อาศัยบารมีดาวเก่า ส่งเจ้าเป็นดาวพราว
พรหม พอได้ดีมีชื่อ ความสัตย์ชื่อเจ้าก็หมด เหลือไว้เพียงความทรยศ มองฟ้าหมด
ความสำคัญ เจ้าเป็นเหมือนศิษย์คิดล้างครู เป็นลูกไม่รู้คุณพ่อ ลืมถิ่นกำเนิดเกิดก่อ
สู่แม่แต่พ่อของมัน เจ้าดีตัวเสมอฟ้าทำปึกกล้าหาแข็ง เจ้าเป็นหนึ่งห้อยน้อยแสง ยังคิด
กำแหงแข่งจันทร์

(เพลงดาวหาง)

6.1.2 ความร่ำรวย

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ พบว่าเพลงที่มีลักษณะ
สะท้อนค่านิยมในด้านความร่ำรวยมีจำนวน 11 เพลง บทเพลงประเภทนี้มักปรากฏแทรกอยู่ใน
เนื้อร้องที่มีสาระเกี่ยวกับความรักที่ผิดหวัง เนื่องจากผู้หญิงนิยมเลือกคนรักหรือคู่ครองที่มีฐานะดี
ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังความสุขสบายและความมั่นคงในชีวิต ดังนั้นชายที่มีฐานะยากจนแม้จะเป็นคนดี
ก็มักจะถูกผู้หญิงคนรักทอดทิ้งหรือเปลี่ยนใจไปมีรักใหม่กับชายที่มีฐานะร่ำรวยกว่า ดังบทเพลง
ต่อไปนี้

สุขจริงนะกึ่งทอง สมแล้วคู่ครองน้องเป็นเศรษฐี พี่ไม่อิจฉาเพราะว่าบุญพี่ไม่มี
เทียมน้องคนดีที่เคยจับจอง กึ่งทองใบน้อยถึงดอยดอยลม

(เพลงกึ่งทองใบหยก)

ได้เศรษฐีเคียงครอง แหวนเพชรเงินทอง เต็มถังเชียวน้องพี่ นอนไขว่ห้างสบาย
คนเรียกคุณนาย งามหน้างานเนตรนารี นอนบนเตียงเศรษฐี สุขสันต์กายีสู่ชีวิตรัก

(เพลงชานาหน้าดำ)

พี่จนใช่ไหมทรมายิ่งไม่เมตตา เจ้าคงมองคนที่รวยมากกว่า
แต่พี่จนจนจึงต้องทนซ่อนหน้า ออกหมู่บ้านนั้นนี้แต่ความเข้าใจ

(เพลงบ้านนอกบอกรัก)

คนอย่างพี่มีแต่หัวใจ ไร้เงินยาไสยากไร้เพราะความจน พี่จนทนทุกข์ยากใจดวง ไม่เหมือน
แฟนน้อง ลูกทุ่งทองสายฝน เขามั่งมีได้ชีวิตนั้ แต่พี่จนทนนิ่งแต่หลังควายเขา
กินหมูเห็ดเป็ดไก่ พี่กินน้ำพริกจิ้มแจ่วไทย เปื่อใช่ไหมยอดหญิง

(เพลงสุดแสนเสียดาย)

สุดขมขื่นเมื่อชายอื่นควงน้อง   หวานด้วยเงินทองน้องก็เพ้อคลั่ง
จะควงใครอย่าให้เปลืองตัว   ด้วยล้นชายชั่วใช้เงินอำพราง
เขาเสียสวาทกันนั้นแหละเขาหวังตัวน้อง   พี่นะจเงินทองมองความดีพี่บ้าง

(เพลงลูกสาวโครทอง)

เอ๊ะชอบกล ยากจนโยหนอกคนข้ามเลย   เอ๊ะไม่เคย ไม่เคยรวยบ้างเลย
เอ๊ะ แปลกแฮะ คนร่ำรวยถึงแม้จะแก่   สาวงามยังรักยังแล   เอ๊ะแปลกแฮะ เห็นแก่เงิน

(เพลงเอ๊ะแปลกแฮะ)

6.1.3 วัตถุนิยมหรือนิยมวัตถุนิยมของที่มีราคาแพง

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ จำนวน 7 เพลง ที่สะท้อนให้เห็นถึง
ค่านิยมของคนในสังคม โดยเฉพาะผู้หญิงมักนิยมชมชอบความมั่งมีและวัตถุของคนที่คัดลอก
จากวัตถุนิยมของ เช่น ตีกรรบ้านช่อง รถมอเตอร์ไซด์ แก้วแหวนเงินทอง เพชรนิลจินดา ที่มีราคาแพง
มากกว่าจะชื่นชมยกย่องคุณธรรมหรือความดีงามด้านจิตใจ ทั้งนี้เพราะต้องการความสุขความ
สะดวกสบายในชีวิต นอกจากนี้วัตถุนิยมยังเป็นสิ่งที่สังคมมองเห็นเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน
มากกว่าด้านคุณธรรม ดังบทเพลงต่อไปนี้

เห็นรอยก้นนิ้วใส่แหวนเพชร   ดูตำรายสยสะเด็ดเจ็ดกะรัตเขียวหนา
ข้มแหวนทองเก่าหมองคล้ำ   เพราะของใหม่เพชรน้ำหนึ่งล้ำค่า

(เพลงสุกกอนห้าม)

เรามีตีกรรบ้านช่อง แหวนเพชรเงินทอง   เชื่อว่าน้องจะสบาย

(เพลงสุดแสนเสียดาย)

6.2 ความเชื่อทางศาสนา

คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนามาเป็นเวลาช้านานแล้ว พระพุทธ
ศาสนาจึงมีอิทธิพลต่อชีวิตจิตใจและความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคม เพลงลูกทุ่งก็สะท้อนให้เห็น
ถึงความเชื่อทางพระพุทธศาสนาที่แทรกอยู่ในเนื้อหาสาระของเพลง ได้แก่ การทำความดี ความ
เชื่อในเรื่องบุญ กรรม ความเชื่อในเรื่องชาติ ภพและหลักความจริงแห่งชีวิต

6.2.1 ความเชื่อในเรื่องกรรม

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องกรรม ที่ส่งผลจากชาติภพก่อนและการเวียนว่ายตายเกิดใหม่ ดังนั้นเมื่อชาตินี้ต้องประสบกับความทุกข์ ความผิดหวัง พลาดหวัง ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านความรัก จึงคิดว่าเป็นเพราะกรรมแต่ปางก่อน เมื่อปรารถนาจะให้ชาติหน้าได้มีความสุขและสมหวัง จะต้องหมั่นทำบุญ ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ชั่วไปแล้วคงไม่แคล้วเคราะห์	บาปกรรมหนุนเสริมสร้างบุญชาตินี้ก่อน
วาสนาตอนเกิดมานี้กว่าจะมี	ตระกูลก็แสนดีโยลูกคนนี้มีทุกข์มีกรรม

(เพลงเตะฝุ่น)

ชาติก่อนเราเพียง เกียงคู่เก็บดอกไม้รวมนั้น แต่ว่าเราสองคน ไม่สนใจใส่บาตรร่วมกัน
ชาตินี้เราสองจึงต้องโศกสลด รักกันชอบกันบุญเรานั้นไม่มี พี่จะทำบุญต่อทุนไว้ตามน้อง
ชาติหน้า ชาตินี้พี่จะลาก่อนหนาน้องจำคนดี

(เพลงทำบุญรวมชาติ)

ยากดีมีเงินไม่พ้นกองเวร	ทุกข์ยากทุกข์เย็นไม่วายเว้นหม่นหมอง
แม่เอ๋ยแม่เอ๋ยแม่คุณ	ดักบาตรทำบุญเอาไว้เถิดสหาย

(เพลงทุกข์ร้อยแปด)

ยามเมื่อยจรผัวต้องนอนว่าแห้ว มีน้อยไกวแกว่งเปล เหน้ให้ลูกน้อยยามอ่อน
รับเวรกรรมมรสุมกระหน่ำสั่นคลอน เป็นพ่อลูกอ่อน ต้องเดือดร้อนเรื่องลูกเรื่องเมีย

(เพลงพ่อลูกอ่อน)

6.2.2 ความเชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ บางบทช่วยย้ำให้ผู้ฟังได้ตระหนักถึงหลักธรรมะทางพระพุทธศาสนาข้อหนึ่ง คือ ความไม่เที่ยงแท้ของสรรพสิ่งต่าง ๆ หรือความเป็นอนิจจังของโลก ที่มีทั้งสุขและทุกข์ปะปนกันไป แต่ผลสุดท้ายทุกคนก็หนีความตายไปไม่พ้น ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ยากดีมีเงินหนີไม่พ่น เกิด แก่ เจ็บ ตาย รอนันปลายเวียนว้าย วกวนในนรกสวรรค์
ผู้ดีบ่าวไพร่ คุณหลวงขุนนายตายเหมือนกัน รังเกียจเดียวฉันท์อิจฉากันทำไม
ไม่เห็นใครใหญ่ค้ำฟ้าเลยเอ๋ย

(เพลงพรหมลิขิต)

มนุษย์ผู้ประเสริฐเกิดแก่เจ็บตาย วกวนเวียนว้ายในสังขารฯ พระท่านว่าทุกคนย่อมมีเวร
เวรระงับไม่จองเวรนั้นองพี่ บาปบุญคุณโทษประโยชน์ไม่มี ทำดีได้ดีเห็นทันตา
แข่งบุญแข่งได้เพราะมีใจศรัทธา แต่เรื่องแข่งวาสนาไม่มีทาง

(เพลงสงสาร)

เข้าวัดเข้าวาเสียบ้าง อย่าหันหลังให้ทางนิพพาน ขอบคุณผู้ฟังทุกท่าน
ทำบุญสุนทานกันไว้เถิดนะจะสบาย

(เพลงมหาชนก)

6.2.3 ความเชื่อเรื่องอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์

แม้ว่าแก่นของพระพุทธศาสนาจะสอนให้บุคคลยึดถือธรรมะเป็นหลักที่พึง
ทางใจ แต่ในขณะเดียวกันคนไทยส่วนมากก็ยังคงมีความเชื่อในเรื่องของเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์
ต่าง ๆ ควบคู่กันไปด้วย โดยเฉพาะเมื่อถึงคราวต้องการที่พึ่งหรืออับจน ก็จะแสดงออกในลักษณะ
ของการขอความช่วยเหลือหรือให้ช่วยคุ้มครองพิทักษ์รักษาตนเองให้รอดปลอดภัยจากภัยอันตราย
ทั้งปวง ตลอดจนเพื่อความป็นสิริมงคล ดังการวิเคราะห้ต่อไปนี้

ขอพระสยามเทวาธิราช สุรัสวดีสุริโยทัย ให้ภูวนาถภูวไนย เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรคู่ไทยคู่ฟ้า

(เพลงพระมหากษัตริย์คุณ)

เกิดเป็นชวานาโถต้องหน้าดำ ลำบากตรากตรำจำทุกข์ทั้งสิ้น หากเทวดาฝนฟ้าอำนาจ
ก็เหมือนได้ช่วยหมดหนี้หมดสิน

(เพลงทุกข์ร้อยแปด)

พี่จากเกหาอย่าลืมสัญญาจะจ้ ที่น้องสาบานหน้าพระกับตัวพี่

(เพลงแม่ขวัญเรือน)

ไหวว่อนทิวาจบสิ้นดินฟ้า   ขอจงให้ความเมตตาต่อฉัน
ช่วยบอกเธอฉันว่าฉันรักเธอ   ว่าฉันรักเธอคนเดียว

(เพลงฉันรักเธอ)

หมั่นท่องบ่นสวดมนต์ขอพร   ก่อนน้องจะนอนน้องจงกราบไหว้
วันโกนอย่าละวันพระอย่าขาด   หมั่นทำบุญตักบาตรนะแม่จอมใจ

(เพลงร่อนน่องน้องติ่ม)

6.3 สภาพการเมือง การปกครองและเศรษฐกิจ

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่สะท้อนให้เห็นสภาพการเมือง การปกครองและเศรษฐกิจของไทย มีปรากฏอยู่เพียง 3 เพลง

6.3.1 ด้านการเมือง การปกครอง

บทเพลงที่สะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แม้จะมีศึกสงครามต้องสู้รบทั้งจากภายในและภายนอกประเทศก็ตาม ทหารไทยผู้กล้าหาญก็สามารถแก้ไขสถานการณ์มาได้ทุกครั้ง ทำให้ประเทศไทยดำรงเอกราชมาได้จนทุกวันนี้ ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ไทยรักไทย รักไทย รักไทย ประชาธิปไตยชาติไทยรุ่งเรือง เอกราชต่างชาติแซ่ซ้อง
ไทยปรองดองก็กก้องเตรียมพร้อม ยิ่งหรือรันหรือฟันหรือแทง กระทั่งแก้วแดง
เวียดนามจำยอม เกียรติประวัติองอาจหวานหอม สี่เหล่าพร้อมเพราะจอมพลไทย
สงบสุขเพราะประมุขของชาติ เอกราชยุติธรรมทรงชัย

(เพลงไทยรักไทย)

นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นภาพของนักการเมืองทุจริตที่แก่งแย่งอำนาจกันเข้ามาบริหารประเทศ เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์และอำนาจให้แก่ตนเองและพวกพ้อง โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนทุกข์ยากของราษฎร ถ้านักการเมืองหยุดโกงชาติ หยุดการแบ่งชนชั้น นายทุนเห็นใจคนจน แล้วหันมาร่วมสามัคคีกันทำงานเพื่อชาติ ชาติไทยจะรุ่งเรืองกว่านี้ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ทนนิ่งมานานหนักหนา เพราะห่วงปัญหาปากท้อง พระราชดำรัสราชโพธิ์ทอง คนตอบ
 สนองซักก็คน อย่ามัวเป็นไม้หลายมัด เอาแต่ชนะกะกาน ลืมทำการบ้านตกหล่น อย่า
 ชาวเสียงเอียงขวาซ้าย อย่าแยกไทยแปรธาตุ ทำเพื่อชาติหรือเพื่อญาติ ระเบิดสตั๊ยลับสน
 อดอ้างประชาธิปไตย ออกกฎหมายทุเรศ ๆ มาขอดเกลียดคนจน ช่วยแก้ไขกฎหมายหมุ่
 อย่าให้เขาขู่เข็ญ มิตรภาพเป็นดาบสองคม ลัทธินิยมฉ้อฉลใคร ๆ ที่เชื่องเรื่องอำนาจ
 หยุตโกงชาติคอร์รัปชั่น เลิกแบ่งชนแบ่งชั้น แบ่งพรรคแบ่งมารกรรมาชน ท่านเศรษฐีนาย
 พุนเจ้าขา พ่อค้าแม่ค้าคนกลาง เลิกขูดเลือดเชือดเนื้อหนัง ทำนาบนหลังคนจน ๆ เสียง
 กรืน ๆ ปีนก่อกองคนดีต่อต้านตกม้าตาย รอบ ๆ บ้านวุ่นวาย สึกภายในพิภล ๆ หยุตฉวย
 โอกาส ตัดความเห็นแก่ตัว ร่วมท้ายจมหัวกันเถิด สิ่งเลวร้ายอย่าให้มันเกิด จนเลยเถิด
 ฉ้อฉลโกธหล

(เพลงอนาคตของชาติ)

ส่วนราษฎรทำผิด เฮ้ยลื้อต้องไปติดตะราง สำคัญที่ทิดชะมั่ง ลูบน้าลูบล้างผู้ใหญ่
 สำคัญที่ทิดชะมั่ง อย่างดีก็ตั้งแค้ยาย สำคัญที่ทิดชะมั่ง บางครั้งก็นั่งเห็นกฎหมาย
 ถ้าไทยเรารักสามัคคี มันต้องไม่มีคอร์รัปชั่น เมื่อต้นร้ายปลายบาน ใครจะช่วยกัน
 แก้ไขขอสดุดีวีรชนผู้รักชาติ ที่หลังเลือดแลกอำนาจอธิปไตย

(เพลงเพื่อประชาธิปไตย)

6.3.2 ด้านเศรษฐกิจ

บทเพลงที่สะท้อนให้เห็นว่า เนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำ ทุกคนในครอบครัว
 ต้องช่วยกันใช้จ่ายอย่างประหยัด ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาด้วย
 การใช้ของไทย เพื่อให้วิกฤตทางเศรษฐกิจของบ้านเมืองเราดีขึ้น มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาการขาดดุล
 การค้า ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

อย่าโทษท่านเลขาธิการที่ต้องมีการขึ้นภาษี เพราะเมืองไทยของเราจะดี พวกเราต้องมี
 น้ำใจ เพราะเศรษฐกิจมันตกสะเก็ด เสียแล้วประเทศไทยเรา อีกอึกกู๋เขยืมเขา ก็แล้ว
 ใครกันเล่าทำไว้ ถ้าไทยทำไทยใช้หรือจะให้ญี่ปุ่น ถ้าไทยทำไทยใช้ คนไทยไม่อย่า
 หรอกไถยุ่นขออนุสินิตทุก ๆ รุ่น ให้ช่วยแก้ดุลค้าขาย

(เพลงเพื่อประชาธิปไตย)

เศรษฐกิจเจอมันด่สะกด โอ้อนาคคของชาติ พ่อค้านายทุนกักตุนอำนาจ ชัก่อนหยุด
ก่อนบ่อนทำลายชาติ เอนี่จอนาถจาดเต็มทน ทนนิ่งมานานหนักหนา เพราะห่วงปัญหา
ปากท้องพระราชดำรัสฯไพรีทอง คนตอสนองชักก็คน

(เพลงอนาคคของชาติ)

6.4 ปัญหาการครองเรือน

ชีวิตการครองเรือนระหว่างสามีภรรยา นั้น อาจเกิดปัญหาความขัดแย้งและนำไป
สู่ความแตกแยกได้ หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การดื่มสุรา ความไม่
ซื่อสัตย์ต่อกู้ครอง ปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัว เป็นต้น

6.4.1 ความประพฤติที่ไม่พึงประสงค์ของฝ่ายสามี

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่กล่าวถึงความประพฤติที่ไม่เหมาะสม
ของฝ่ายสามี ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง ทำให้ชีวิตครอบครัว ขาดความสงบสุข
มีจำนวน 10 เพลง โดยมีสาเหตุ ดังนี้

1) การดื่มสุรา

สาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหภายในครอบครัว คือการชอบดื่มสุราของฝ่าย
สามีเนื่องในโอกาสต่าง ๆ เช่น การฉลองวันที่ได้รับเงิน ความกลัดกลุ้มเพราะตงงานหรือเพราะ
ผิดหวังในเรื่องความรัก ซึ่งนอกจากจะทำให้ครองสติไม่ได้ หลงลืมภาระหน้าที่ทางครอบครัวแล้ว
ยังสิ้นเปลืองเงินทองไปโดยไม่มีวามจำเป็นและก่อให้เกิดภาระหนี้สินตามมา ดังบทเพลงต่อไปนี้

มัน มัน มัน ไปไหนไปกันก็ไป ดิตลมตาตายกลับบ้านไม่ไหว ดาชักหวาน
มอง มอง มอง อย่าให้กระบองจะกบาล ไม่ต้องนอนบ้านเรื่องเมียพูดกันวันหลัง
เมา เมา เมา วันนี้กินเหล้าอยากดัง อยากเสียดวงค์กินให้มันฟังเป็นร้าน ร้าน ร้าน
เพลิน เพลิน เพลิน วันนี้มีเงินหน้าบาน พรุ่งนี้นอนบ้านใช้หนี้กันบานตะไท

(เพลงดิตลมตาตาย)

ใครว่าข้าเมา ไม่ได้เมา โคคนอย่างเราเมาเรื่อยเมื่อไหร่
แม้เคยนั่งรินกินด้วยกัน เห็นเราตงงานเป็นงั้นไป มันน่าน้อยใจว่าได้ว่าเอา

(เพลงใครว่าข้าเมา)

อดรักโอ้ยไม่ยักกะเศร้า อดเหล่านี้น้ำมันซึม เห็นสาวเราไม่รู้สีก เห็นเหล่านี้นึกอยากดื่ม
ได้สักกึ่งพองพองซึม เพิ่มสักกึ่งพองหนักหัวขม สลึมสลือสลือสลึม

(เพลงสุราพาไป)

2) การทารุณกรรม

ปัญหาความขัดแย้งระหว่างสามีภรรยา หากเกิดความไม่เข้าใจกันและไม่สามารถปรับความเข้าใจกันได้ ย่อมนำไปสู่การทะเลาะโต้เถียงและอาจรุนแรงจนถึงขั้นคดีทำร้ายร่างกายกันได้ เนื่องจากสามีกลั่นโทสะไว้มิได้อยู่ ดังบทเพลงต่อไปนี้

พี่ตบน้องเมื่อคืนนี้ อย่างกะคนตี อย่างอกกับแม่ว่าโดนพี่ตบ ถ้าหากไม่ยังเธอมีหวังสลบ
ตบแล้วไม่ยอมตบ น้องจำอย่าว่าโหดร้าย เมื่อคืนนี้พี่ตบต้อง โช้เย้ยเนื้อทอง ทำไม
ไม่ร้องคนช่วยก็ได้ ไม่อยากตีไม่อยากถอง น้องสักเท่าไร แต่น้องชิววนเข้าไส้
พี่ทนไม่ไหวจึงได้ตบตี

(เพลงตบหัวลูบหลัง)

เนื่องมาจากการชอบดื่มสุราของสามี ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาการทำทารุณกรรมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่ภรรยาได้เสมอ ซึ่งบทเพลงในลักษณะเช่นนี้จะสะท้อนให้เห็นเฉพาะในเพลงลูกทุ่งเท่านั้น แต่จะไม่ปรากฏในเพลงลูกกรุงเลย ดังบทเพลงต่อไปนี้

มัวทำลำออย ผัวจี้เกียจคอยน่านาน ประเดี๋ยววันเหล้าปิดร้าน
ผัวจะพาลตบตีกับเมีย ไม่ต้องมามอง เดี่ยวเถอะกงต้องได้เสีย
เอ้าเอาไปมายเดียร์ ม. เมียไม่ว่า ม. เม้าชื่นใจ

(เพลงทางใครทางมัน)

3) ความไม่ซื่อสัตย์

บทเพลงที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความขัดแย้งระหว่างสามีและภรรยาอีกสาเหตุหนึ่ง คือ ความเจ้าชู้ของสามีที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ไม่ซื่อสัตย์ กิดนอกใจภรรยาด้วยการมีอนุภรรยา จึงเป็นสาเหตุให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งกัน ทำให้ครอบครัวไม่มีความสุข ดังบทเพลงต่อไปนี้

เมียพี่ไม่มาเที่ยวพากันแก้เก้อ น้องเป็นสาวประเภทไหน ทำไมเล่นตัวจริงน้อ สาวสมัย
ใหม่ฟรีสไตล์บะเลอะบะเต๋อ ถ้ารักพอม่ายเมียเปลอ แก้มเธอจะคุ้มราคา รักพอม่ายเมีย
เปลอ ทราชมเชยพี่ไม่มีดีค้นหา จะปล่อยแก่ซักที ถ้าเจอดี ๆ อาจมีน้ำยา ไม่ต้องเป็นเมีย
น้อย เพียงแต่นอนคอยลือเวลา หากเมียพี่ไม่มา น้องยาสบิมสบาย

(เพลงพอม่ายเมียเปลอ)

เมียสองต้องห้ามเมียสามไม่ดี ผัวจำใจมีเมียสี่ แต่จะไม่ขอมีถึงห้า
เมียจ้าวอย่าดูที่ผิวมืออนุภรรยา ทะเลาะเบาะแว้งแข่งกันขายหน้า ผัวนี้ระอาน้ำตาเมีย

(เพลงเมียสองต้องห้าม)

เอะแปลกดี ผู้ชายโง่ชอบมีเมียน้อย

(เพลงเอะแปลกแฮะ)

6.4.2 ความประพฤติน่าไม่พึงประสงค์ของฝ่ายภรรยา

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
หลายประการของฝ่ายภรรยา ซึ่งล้วนเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาภายในครอบครัว จนทำให้ขาด
ความสุขและทำให้ครอบครัวต้องแตกร้างได้ มีจำนวน 19 เพลง โดยมีสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

1) ความไม่ซื่อสัตย์

บทเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการชี้ว่าผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว ควรมีความ
ซื่อสัตย์ต่อสามี ไม่คิดนอกใจหรือเกี่ยวข้องกับบุคคลที่สามอีกหรือปฏิบัติตัวแบบหน้าไหว้หลัง-
หลอก ย่อมเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยกได้ ดังบทเพลงต่อไปนี้

หนอยแ่นะ หนอยแ่นะ เปลี่ยนแปรเป็นทรยศ ไกรเอ๋ยใจกดทรยศไม่ซื่อไม่ซื่อ
หนอยแ่นะ หนอยแ่นะ หน้ามือเปลี่ยนเป็นหลังมือ ไม่ใช่ตัวเองนะหรือ ไม่ถือสัจจะเอาไว้
หนอยแ่นะ หนอยแ่นะ พ่อแ่งแม่แ่งอนชะมัด คอยแอบมีนัด มีนัดควงแขนแฟนใหม่
หนอยแ่นะ หนอยแ่นะ ชอบแ่เป็นกนร้อยใจ ค่อหน้าดังผ้าพับไว้ ลับหลังทำดีได้ดี

(เพลงดีแตก)

จะมีจะจนพื้กัทนเลี้ยงได้ เพียงน้องย่านอกใจให้อายคนมอง มิใช่ตัวเปล่า จึงนี้กว่า
 เรอนั้นมีเจ้าของ แล้วจะให้ชายอื่นมอง พี่จะมองหน้าใครได้ จะเป็นคนดีหรือเลวมาก
 ช่าง เมื่อเป็นฝาเป็นฝักร้อยชั่งควรวูมิใจ ยามจนควรเจียมรักเจียมหรืออย่างไร ผัวใคร
 เมียใครจำแม่นย่ำ

(เพลงซี้ซ้ากะหล่ำปลี)

2) การมีซู้

บทเพลงที่สะท้อนความรู้สึกเศร้าเสียใจของสามีที่ถูกภรรยาทอดทิ้ง เพราะ
 หนีตามชายชู้ไปโดยไม่คำนึงถึงสามีและลูก มักใช้ถ้อยคำง่าย ๆ บางเพลงก็แฝงการประชด
 ประชัน เสียคดี การมีพฤติกรรมที่ผิดศีลธรรม เพราะการได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมทางตะวันตก
 ดังบทเพลงต่อไปนี้

เมียเอ๋ยเคยทอดพรวดพลอดกันอยู่ กลับมีชู้กับนักดนตรีคิดดีแล้วหรือ
 เราได้กันมาไม่นานเท่าไร เจ้าหลายใจทำเสียชื่อ เป็นข่าวลือลั่นชาวบ้านรำลือ
 เสียงดนตรีเป็นสื่อถูกยื้อยั่ววน

(เพลงพะอืดพะอม)

รอยอาลัยเหลือสไปขาดหล่น คงถึงคราวอัปจนหันตามชู้คูใหม่
 หลงลืมคอนทั้งลูกอ่อนจากไป ผัวตรอมหมองใหม่กอดลูกน้ำตาพรู

(เพลงพ้อลูกอ่อน)

เมียพี่มีซู้ คนรู้จักแซด อยู่กันตั้งแต่เก่าปี ลูกสองคนหันมามองยังหนี ให้มีราศี
 แม่ผู้ดีดินแดง ศีลธรรมศักดิ์ศรีทำแซเซือน ชอบเลียนแบบเหมือนดาราฝรั่ง

(เพลงเมียพี่มีซู้)

3) ความเจ้าอารมณ์

เพลงที่แสดงให้เห็นว่าภรรยาที่หึงหวงสามีโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร
 เอาแต่อารมณ์หรือใจตนเองเป็นใหญ่ ด้วยการคอยจับผิดสามีด้วยเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ย่อมก่อ
 ความรำคาญแก่สามีและนำไปสู่การทะเลาะวิวาทกันได้ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ผิดเวลาเข้าไปเพียงหน่อย เจ้าคอยแต่หึง ทำคือดั่งบึ้งดั่งเขี้ยวเจ้าไม่ยอมเข้าใจ
 ยิ่งจ้อเจ้าก็ยิ่งจน ใจร้อนจนแทบทนไม่ไหว ผู้หญิงก็มองไม่ได้ ไม่ยอมมอภัยตั้งใจ
 คอยหึงเหียวนะ

(เพลงขี้หึง)

เมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างสามีและภรรยาจนไม่สามารถปรับความเข้าใจกันได้
 ย่อมนำไปสู่การทะเลาะวิวาทกันอย่างรุนแรง ภรรยา มักจะนำความไม่สบายของสามีไปด่าประจาน
 ให้ผู้อื่นฟังจนสามีได้รับความอับอาย ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ครอบครัวขาดความสุขและแตกร้าง
 ได้ ดังบทเพลงต่อไปนี้

เรียงลำดับพี่น้องพ่อแม่ข้างขวามาดำ ทำเป็นผู้ดีจำไม่น่าจะมอง

(เพลงน้ำพริกถ้วยเก่า)

เจ็บแสบเหน็บอะไรอย่างนี้นะ น้องพี่ช่างไม่ปราณีโหดร้าย เสียงด่าประจาน ก้องกังวาน
 ซ้ำจิตไม่หาย ถือโทษโกรธเคืองวุ่นวาย ไม่เคยละอายสาวไส้กันเอง ตลอดเวลาเสียง
 วาจาไม่น่ายำเกรง เสียดรู้กันเอง แสบก๊วเกรงคนปากไว

(เพลงหวานอมขมกลืน)

6.4.3 ปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัว

ปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัวก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่สะท้อนปัญหา
 ความขัดแย้งระหว่างสามีและภรรยา เนื่องจากขาดความคล่องในการใช้จ่ายเงิน การมีภาระหนี้สิน
 หรือการใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยของภรรยา ซึ่งสามีต้องเป็นฝ่ายแก้ปัญหาในเรื่องหนี้สิน สิ่งเหล่านี้อาจ
 เป็นสาเหตุทำให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งและทำให้ครอบครัวแตกแยก ในบทเพลงลูกทุ่ง
 ของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏอยู่ 5 เพลง ดังบทเพลงต่อไปนี้

เลิกรักกันอีตอนฉันจน
 น่าวาหนาเวลาต้อยค่า

ถูกสองคนฉันยังไม่บ่นสักคำ
 เสียงแรงเคยทำความดีแปดปีเต็ม

(เพลงชื่อจนเช่อ)

เมียเราเขาไม่เข้าใจ   เราหากินแทบตายไยไม่เห็นใจบ้าง
 กูหนี้ยืมสินสูญสิ้นหลายอย่าง   แค้นางยังไม่เห็นความดี
 เมียเก่าเลิกไปเมียใหม่ได้มา   รักกันด้วยความรวบคบกั้นด้วยเงินตรา

(เพลงเมียพี่ที่เคารพ)

ขวัญเอยเมียแก้ว   เห็นใจแล้วไยน้องแก้วเมียพี่   ยามเมื่อฝ้ายากจน
 รักโรยร่วงหล่นหนามนมาดวนหนี

(เพลงไม่เป็นไรลืมเสียเถิด)

โอ้ยทรุดโทรมจนกรอบ   ทั้งคนเคยชอบไม่ยอมขังชอบอีนัง
 คนรักยังไล่คนชังคนไช้ยังชิงยังชัง   โอ้ยเจ็บหัวใจเจ็บหัวใจเจ็บเสียจัง
 โอ้ยหนี้สินนุง หนี้สินนุง หนี้สินนัง   โอ้ยแยะเสียจังกุลมเสียจังกุลมเสียจัง
 บ้านแตกสาแหรกพัง โอ้ยยังมีทุกข์

(เพลงบั๊กโกรก)

อยากจะมีเมียใหม่   ทุนไม่ได้แล้วญาติพี่น้อง   ตบตาแทบทุกวัน
 เงินหมื่นเงินพันนับวันจะพร่อง   ชักใจแตกอื้อยอูญแฉก   เหลวแหลกกันใหญ่
 ทั้งลูกผัวไปไม่เคยเหลียวมอง

(เพลงน้ำพริกถ้วยเก่า)

6.4.4 ปัญหาด้านการมรณ์

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ได้สะท้อนภาพปัญหาด้านการมรณ์ของคนในสังคมยุคปัจจุบันที่มีความประพุดิเสื่อมทรมและผิดศีลธรรมกันมากขึ้น ต่างแสวงหาแต่ความสุข สนุกสนานในชีวิต โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาแก๊งค์คอบครัวและสังคม มีจำนวน 5 เพลง

บทเพลงที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำส่อนทางเพศของผู้คนในสังคมทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิง กล่าวคือ ผู้ชายก็นิยมมีภรรยาหลายคนและมักมากทางกามคุณ ส่วนผู้หญิงก็ชอบแต่งกายแบบเปิดเผยร่างกายและนิยมเปลี่ยนคู่อบ่อย ๆ ดังบทเพลงต่อไปนี้

แพ้นของผู้ชายชอบหลายเมีย ศิลธรรมเสื่อมเสียต่ำเดี่ยเกินเหตุ ไม่เลือกบุคคลชน
ชาติใด เข้านอกออกในไทยหรือเทศ ลำสอนทางเพศทุเรศทุรัง แพ้นของผู้หญิง
ยิ่งขึ้นทุกวัน นุ่งลมห่มสั้นกระสันไม่สร้าง นิยมเปลี่ยนผัวมั่วเมีย กระวาดกะเรียกกัน
เสียจิง หน้าด้านอยากดังโอ้ยซังกะตาย

(เพลงแพ้นมีชู)

ทำไมเมียมากกันนักพวกเรา เหมือนกันเหมือนกันหรือเปล่า
เกิดข่าวกว ๆ ลำสอน ใครสอนให้มีหลายเมียต้องเฉียนอน
ผู้ชายเจ้าชู้หรืออีหนูมันอ่อน ถึงมีเมียซ่อนเอาไว้แทรกแซง

(เพลงเลือดไทยโกชน)

จ้ำจี้จ้ำไช เงินหมดเท่าไรแค่ไหนไม่กลัว เสรมฐิคนตีคนชั่ว จ้ำจี้กันมั่วไม่กลัวโทษทัณฑ์
บางรายถึงกับติดคุก หลายรายยังถูกประหาร นุดคร่าอนาจาร คำสั่งประหารจัดการทันที
จ้ำจี้จ้ำไช ควรหลีกเลี่ยงให้ไกลเจ็ดหนอพวกรา ความสุขหายกลายเป็นเศร้า ได้อินข่า
ประหารทั้งปี.

(เพลงจ้ำจี้จ้ำไช)

นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังได้ชี้ให้เห็นโทษของการลำสอนทางเพศของผู้คนในสังคมส่วน
หนึ่ง ซึ่งเป็นผลให้เกิดปัญหาโรคเอดส์ระบาดได้อย่างรวดเร็ว นำความเสื่อมเสียชื่อเสียงมาสู่
ประเทศชาติ ดังบทเพลงต่อไปนี้

กลัวอดไม่กลัวเอดส์ ชื่อเสียงประเทศบานบุรี ต่างชาติออกข่าวย่ำยี ขยำขยี้สิทธิผู้หญิง
นี้หรือไทยแลนด์ ศิลธรรมไทยดี ๆ ทำป่นทำปี้ของดีไทยแลนด์

(เพลงอีลุ่มญแลง)

ผิอดผีเอดส์ทุเรศทุเรศ น่าสมเพชประเทศไทย

(เพลงผีเข้าผิออก)

7. เพลงแสดงอัตชีวประวัติผู้ประพันธ์

บทเพลงลูกทุ่งมีลักษณะที่แปลกแตกต่างไปจากเพลงลูกกรุงอีกอย่างหนึ่งคือ ด้าน
เนื้อหาสาระของเพลงอาจมีการพรรณนาถึงประวัติความเป็นมาของนักร้องหรือความเป็นไปในวง
การเพลงลูกทุ่ง เพื่อเรียกร้องความสนใจหรือความเห็นใจจากผู้ชมผู้ฟัง ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะไม่

ปรากฏอยู่ในบทเพลงประเภทอื่น ๆ

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ปรากฏบทเพลงประเภทนี้มีจำนวน 6 เพลง ดังบทเพลงต่อไปนี้

พี่ถือกำเนิดเกิดที่สิงห์บุรี อาชีพการงานบ้านพี่ ก็การทำงานไถหว่าน พี่เป็นคนจนยัง
ขาดคนเห็นใจ สงสารพี่ชายบ้างไหม ให้กำลังใจบ้างนะท่าน เรื่องคู่ครองต้องคอยน้อง
แน่ ๆ พี่เคยออกหักเพราะรักแท้ เสียจนแทบแก่ไม่ทัน เมียพี่มีช่วงการเฝ้ารู้กันหมด
พอแต่งงานใหม่่อีกที ก็เหมือนไม่มีแม่บ้าน อายุอานามย่างเข้าสี่สิบสามแล้วจะ บวช
เรียนแล้วสองพรรษา มีลูกมีเหลนมีหลาน ลูกโตนคนเดียวหญิงใดจะเกี่ยวก็เชียว พี่มี
หัวใจแต่ไร้เงิน ถ้ารักแล้วเชียวที่บ้าน

(เพลงแฟนประจำ)

มือถือไม้ค้ำไฟส่องหน้ามาบัดนี้ กิ่งพุทธกาลพอดีจากสิงห์บุรีมีไรไร่ พ่อแม่ให้ไปเรียน
เพาะช่างปากเพียรฝนไฟ เรียนได้สี่ปีปลายไซครายจ้ง สิงห์บุรีน้ำลุ่มจมน้ำ ลูกชวานา
หน้าดำชอกช้ำ ต้องจำแยกทางพักเรียนทั้งใจรัก โดดสมัครเป็นนักร้องบ้าง โด่งดังไม่
เคยหวังมาก่อน มีแล้วหมดอดมาแล้ว รู้แถวเสียแล้ววงการ เดือนลูกเต้าเหลนหลาน
นับวันวงการไม่แน่นอน

(เพลงลูกทุ่งมาราธอน)

สิ้นปีนี้พอกตัว ขายควายขายวัวขายตัวเลหลัง เพราะอยากเป็นนักร้อง ยืมเงินพี่เงิน
น้องขายนามาตั้ง เผื่อดวงดีหวังจะมีทางดัง อยากได้เมียไม่ต้องเสียตะดัง ผลลัพธ์ตัวดัง
กลับมาั่งเลี้ยงควาย

(เพลงพ่ว่าพะวง)

บทเพลงเหล่านี้ ทำให้ผู้ฟังทราบประวัติส่วนตัวของผู้ประพันธ์และผู้ขับร้องว่า เป็นคน
จังหวัดสิงห์บุรี มีอาชีพทำนา ฐานะยากจน อายุสี่สิบสามปีเศษ มีเมียแล้วแต่เมียทิ้งไปจึงแต่งงาน
ใหม่่อีกหน ด้านการศึกษาเคยเรียนที่วิทยาลัยเพาะช่าง แต่ต้องพักการเรียนไปเพราะมีปัญหาด้าน
เศรษฐกิจของครอบครัว ต่อมาได้สมัครเป็นนักร้อง จนมีชื่อเสียงในวงการ แต่ก็ยังมีฐานะยากจน
อยู่ จึงอยากจะเลิกอาชีพนี้ แต่ก็ยังไม่สามารถหาอาชีพอื่นทำได้ ฉะนั้นจึงต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่
รอดของตนเองและลูกน้องจนต้องมีหนี้สิน ดังนั้นจึงขอความเมตตาจากแฟนเพลงให้ช่วยเกื้อ
หนุนตนด้วย

บทที่ 4

ทัศนะของ ชาย เมืองสิงห์ ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่ง

บทกวีหรืองานวรรณกรรมใด ๆ ก็ตาม นอกจากผู้ประพันธ์จะเสนอเนื้อหาสาระสะท้อนสภาพสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่แล้ว ยังแสดงทัศนะของตนแฝงไว้ด้วยไม่มากนักน้อย ดังที่ สุภา ทิวถนอม (2515 : 104) กล่าวว่า "การที่กวีแต่งเรื่องใดชิ้นนั้น กวีอาจจะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดไว้ในเรื่องนั้นด้วย ถ้าศึกษางานของกวีอย่างลึกซึ้ง เราจะเห็นทัศนะของกวีที่อยู่ในงานนั้นอย่างกว้างขวาง" และ ยุธจักร บุญสมิท (2535 : 735) กล่าวว่า "ทัศนะของนักเขียนจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ประสบการณ์ การศึกษา การดำเนินชีวิตของนักเขียน ซึ่งล้วนเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้ทัศนะของนักเขียนเป็นไปเช่นที่เสนอไว้ในวรรณกรรม ไม่ว่าทัศนะของนักเขียนจะเป็นไปในเชิงบวกหรือลบ" ดังนั้นทัศนะ จึงหมายถึงการแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยยึดเอาความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของผู้ประพันธ์เป็นเกณฑ์

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่นำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า เนื้อหาสาระของบทเพลง นอกจากจะสะท้อนสภาพสังคมด้านต่าง ๆ และให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลินแก่ผู้ฟังแล้ว ผู้ประพันธ์ยังได้แสดงทัศนะของตนซึ่งจะโดยจงใจหรือไม่ก็ตาม แฝงไว้ในบทเพลงด้วยโดยจำแนกได้ดังนี้

1. ทัศนะเกี่ยวกับความรัก

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักมากที่สุด ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ความรักเป็นเรื่องระหว่างชายหญิงสองคน ที่มีจิตใจผูกพันกันด้วยความเสน่หาและเข้าใจกัน แต่สิ่งสำคัญที่จะทำให้ความรักยั่งยืนและมั่นคงได้นั้น ผู้ประพันธ์มีทัศนะในเรื่องความรักว่า หนุ่มลูกทุ่งอย่างเขามีรักเดียวใจเดียวต่อคนรักเสมอ ไม่มีหลายใจหรือชอบหลอกหลวงใครเหมือนคนบางกอก ดังบทเพลงต่าง ๆ ต่อไปนี้

พี่คงซื่อตรงค่อน้อง	อย่าร้องน้องเอยพี่นี้ยังปอง	ถึงนวลชอกขำมีรอย
พี่ยังเฝ้าคอยไม่คลาย	เพราะหนุ่มลูกทุ่งหลงรัก	รักจริงรักเดียวแน่นหนัก
ความรักไม่มีสลาย	กลับมาบ้านนาเจดิน้อง	

(เพลงกลับมาเจดิน้อง)

แจ่มจริง ๆ ยอดรักพี่ไม่ยอมขอลา ไกล นางกลางกรุงไม่ไหว มีใจเปลี่ยนผันวันละสิบครั้ง
หวานไม่กลัวแต่กลัวหัวใจจะพัง บางกอกหลอกจิ้ง พี่ยังรักจริงหญิงเดียวบ้านนา

(เพลงกาคาบพริก)

กุหลาบในมือที่เธอถือให้พี่เถิดน้อง ให้พี่ครอบครองจับจองรักเดียวสุขล้ำ

(เพลงกุหลาบในมือเธอ)

โอ้ทรมายรักใครไม่เท่า เจ้าเลยเธอมาถึง ขอเทิดทูนน้องไว้ให้เป็นหนึ่งในดวงใจ
พี่รักเจ้าล้นอุรา ไร้อภัยแล้วตาเจ้ารูปร่างใหม่ เลิกเสียที่ทรมายพี่มีความรักให้กับเธอ
คนเดียวจะ

(เพลงขี้หึง)

แต่คนเซย ๆ อย่างขำมันมีใจเดียว ไม่เคยข้องเกี่ยวหญิงใดให้เสียน้ำตา

(เพลงช่างขำเถอะ)

พี่ไม่เคยคิดนอกใจน้อง ขอรับรองน้องโปรดเชื่อใจพี่ รักเดียวใจเดียวสบายดี
เป็นทั้งพระและแม่ศรีขวัญชีวิที่มั่นคง

(เพลงน้องรักนักร้อง)

จะขอเป็นทองแผ่นเดียว ไม่ขอเกี่ยวหญิงใด ถ้ากลับมาเมื่อไร
พี่ชายต้องเป็นของน้องเพียงคนเดียว

(เพลงแม่ขวัญเรือน)

หากจะรักให้แท้แน่วแน่นอนนักร พี่จะบอกให้น้องรักจริง ๆ สักหน
ต้องรักอย่างพี่ไม่ว่ามีหรือจน เจ้าจะสุขล้นเพราะพี่เป็นคนใจเดียว

(เพลงเมรี)

รักแต่ไม่หลงเพราะมันคงศักดิ์ พิภพใจตรงว่าเกิดมาพี่ไม่เคยหลอหลายใจ

(เพลงสุกก่อนห้าม)

จากบทเพลงเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงทัศนคติในด้านความรักของผู้ประพันธ์ว่า ความภาคภูมิใจ
ของผู้ชายนั้นอยู่ที่การมีรักเดียว ใจเดียว ซื่อสัตย์และภักดีต่อหญิงคนรักเพียงคนเดียว อีกทั้งยัง
ทะนุถนอมยกย่องผู้หญิงที่ตนรัก นอกจากนี้ตนยังพร้อมที่จะให้อภัยต่อความผิดพลาดต่าง ๆ ของ

หญิงผู้ที่เป็นที่รักของคนเสมอ โดยไม่คิดเปลี่ยนใจไปมีรักใหม่ ซึ่งทัศนะเช่นนี้ในความเป็นจริง อาจไม่ตรงกับค่านิยมของชายไทยส่วนใหญ่

2. ทัศนะเกี่ยวกับผู้หญิง

ผู้ประพันธ์ได้เสนอทัศนะเกี่ยวกับผู้หญิงในด้านต่าง ๆ ไว้ในบทเพลงเป็นจำนวนมาก ดังนี้

2.1 ผู้หญิงเป็นเพศที่สวยงาม

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ผู้ประพันธ์ได้พรรณนาลักษณะความงามของผู้หญิงที่สามารถมองเห็นเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน โดยแจกแจงความงามของอวัยวะแต่ละส่วน ตั้งแต่ศีรษะไปจนถึงส่วนขา ดังบทเพลงต่อไปนี้

แจ่มจริงนะกานดา งามตาเข้ายวนชวนน่าเคล้าคลึง ปากคอกางก็ฉิวฉิมม้วนเป็น
หนึ่ง ออกผึ่งเนื้อตันเต่งตึงนะหวานใจ จมูกหน้อยพิศดูก็พลอยจุ่มจิ้ม ประพายประพิม
ยัมพากลึงไถล อยากชวนซิดเซซมเอากลมไว้แทนผ้าห่มหัวใจ

(เพลงจุ่มจิ้ม)

พบนวลนางกลางป่า ดั่งธิดาสวรรค์ ส่วนสัตว์ราศีนั่งเฝ้าพรม โอษฐ์กางก็
เจิดฉั่น ทรวงนั้นตึงผึ่งผาย จมูกงามรับปรางดังเสกสรรค์ เนตรนั้นวาวกลมคมคาย
ปากเรื่อแดงไฟดำเมื่อยามเจ้าอาย คิดตาขามิวายเฝ้าเหม่อมอง

(เพลงนางกลางไพร)

เพียงแรกกลโณงาม รูปทรงนงรามให้วาบหาวใจอ่อน กระบิดกระบวนชวนเฝ้า
เนตรกลมคมวาวก็เจ้าตั้งคันศร ออกกลมเอวถึงสองปรางเชอเต่งตึง

(เพลงองอนเกินงาม)

บุญสร้างปางไหนจึงวิไลสวยเด่น เมื่อชายได้เห็นพาหัวใจเต้นตื้น แก้มนวลชวน
ฝั้น บานเอิบบานชื่น ยัมระรื่นชื่นหัวใจผ่อนคลายหนาวร้อน ใบหน้าจิ้มลิ้มยาม
ยัมชวนชวนไถล ออกชายหวนไหวยามได้มองซาอ่อน

(เพลงบุญสร้างปางไหน)

นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังมองสตรีเพศในแง่การมรณ จึงกล่าวเปรียบเทียบสรีระของสตรี
เพศอย่างไม่ตำราวม ดังบทเพลงต่อไปนี้

อกสตรีนี้แสนอ่อน แม่คุณไฉนอ่อนอย่างนี้ อกตึง ๆ เนื้อตัน ๆ พันธุ์อย่างนี้
น่ายวนเฝ้าชวนยี่ มาอยู่กับพี่เถิดนะแม่มาอกแม่เอ๋ยช่างแสนอ่อน
ขอนอนขอหนุนเนื้ออ่อนหน้อยหนา นึกว่าทำบุญนะบังอรหล่อนจำ อย่างอนเจ้าเจ้ามารยา
(เพลงอกอ่อน)

เอ๊ะแปลกแฮะ ผู้ชายไซชอบแลผู้หญิง เอ๊ะแปลกจริงอกหญิงไยน่าอิงกว่าอกชาย
(เพลงเอ๊ะแปลกแฮะ)

แม่เอวกลมผมยาว ๆ สาวใดก็ไม่เปรียบเหมือน อกตึง ๆ เนื้อตัน ๆ
เย้ยหยันเฝ้าชวนบิดเบียน
(เพลงอกหนุ่มกลุ่มรัก)

โธ่वलจันทร์รักกันรักกันดีกว่า อย่าเชื่อนแซ่รักจริงนะแม่งามขำ อกตึงตันขอกตึง
ทั้งวันยันค่ำ ริมปากงาม ๆ ขอวางมัดจำจูบซักที นอนแนบนวลเนื้อ
อุ่นนุ่มเหมือนนุ่นอุ่นอกนี้ ตลอดปีขอชมดอมดมเด็ดดี
(เพลงหมี่กินผึ่ง)

เอ้าหุยาให้อ้าว เป็นอย่างไรบ้างล่ะแล้ว ไปแอบลงตรงที่ไหนมาแล้ว อย่าชี้รด
โพล์กันนั้นแหละมันฟ้อง เพราะว่าโพล์ของน้องนะมันเป็นหลังเต่า เสียตายดอกบัว
หน้าบ้านเลขฐานป่านภูเขา บัวของน้องถูกโพล์เขย่า ยานเป็นน้ำเต้าโดงเตงโดงเตง
(เพลงหุยาให้อ้าว)

ใส...แม่คุณใจใสแทบปริแทบล้น ใส ๆ อย่างนี้เหลือที่จะทน ชื่นใจว่เซฟแหม
อวดคันชน ดอกปทุมเนื้อออกท่วมท้น ใจพี่เด่นโยน ๆ ได้ควงสักหนตายไม่ว่าเลย
(เพลงใสย่ำซ่า)

คุณนายงามเจิดฉายเหลือโฉม อกอวบอันชวนชม นาคอมดมเด็ดดวง
(เพลงคุณนาย)

นำพदनารักษะมัด นำพदन่าพด หอเจ้าน่าเจียะพิตเปรี๊ยะเต่งตัน
ออกอุมอวบอัน นำบีบน่าคันผิวพรรณผ่องพักตร์

(เพลงนำพด)

แม่ผลฝรั่งเอี้ยบังใบ แม่ผิวกล้วยไข่สุกคาเครือ แม่ตากม ๆ ผิวนมเนียนมไข่
บาดใจจริง ๆ .... อวบอันทรวงอกลั่นยกทรง สมส่วนนวลอนงค์วางงิ้วเจ้าเจีย

(เพลงแม่ฝรั่งบังใบ)

แจ่มจริงนงสาว ผิวขาวเหมือนแดงร่มใบ พี่เป็นหนุ่มบ้านเหนือ แต่เนื้อคู่พี่
อยู่บ้านใต้ แม่น้องสาวผิวขาวเหมือนไข่ รักพี่พี่ชายใหม่ละจอมขวัญ อยากกิน
ข้าวรวมชาม อยากดื่มน้ำรวมขัน อยากร่วมเตียงเคียงสัมพันธ์ อยากอยู่รวมบ้าน
อยากแต่งงานกับทราบวัย

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

เห็นคนงามแม่ตาหวานน้ำก็อยากจะจ้อง แด่กล้วยแฟนน้องคู่ครองก็ติดกัน พี่มันก็
ก้อถึงขี้มไม่ออกแล้วนวลจันทร์ อยากตามถึงบ้านกล้วยอายุสั้นเกินไป ได้สบตาเก็บ
มาฝ่ลิด แม่ได้จูบตักนิตคงชื่นใจชื่นใจ ได้จับได้จูบได้จูบได้คลำจ้ำจี้จ๊าไซ จะขอ
รับใช้สยบอยู่ได้บาทา

(เพลงทำดีที่เหลว)

ส่วนมากผู้ประพันธ์จะกล่าวถึงออกผู้หญิงว่า ผู้หญิงที่มีสัดส่วนงดงามนั้นจะมีทรวงอก
ใหญ่ เต่งตึง อวบอัน นุ่มนัม น่าเคล้าคลึงหนุนนอน

2.2 ผู้หญิงชอบผู้ชายร่ำรวยและรูปหล่อ

ผู้หญิงที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ส่วนมากมักจะมีค่านิยมในด้านความร่ำรวยและวัตถุนิยม ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังความสุขสบายและความมั่นคงในชีวิต ผู้หญิงจึงนิยมเลือกชายที่มีฐานะดีหรือมีรูปร่างหน้าตาหล่อ โดยไม่คำนึงถึงว่าตนจะอยู่ในสภาพที่เป็นสาวโสดหรือมีคู่ครองแล้วก็ตาม ถ้ามีโอกาสที่ก็พร้อมที่จะทอดทิ้งคนรักหรือสามีและลูกไปดังบทเพลงต่อไปนี้

สุดขมขื่นเมื่อชายอื่นควนน้อง
จะควงใครอย่าให้เปลืองตัว

หวานด้วยเงินทองน้องก็แพ้อล้ง
ด้วยเงินชายชั่วใช้เงินอำพราง

เขาเสียตางค์นั้นแหละเขาหวังตัวน้อง พี่นะคนเงินทองมองความดีพี่บ้าง

(เพลงลูกสาวโครหนอ)

เอ๊ะชอบกล ยากจนโยหนอคนข้ามเลย เอ๊ะไม่เคย ไม่เคยรยบังเลย

เอ๊ะแปลกแะ คนร่ำรวยถึงแม่จะแก่ สาวงามยังรักยังแล

เอ๊ะแปลกแะเห็นแก่เงิน

(เพลงเอ๊ะแปลกแะ)

ถ้าเขาหวังดีเหมือนกับที่รักเจ้า ช่างเหอะนงเยาว์ลืมรักเก่าสำรอง เขามีดีกรรมบ้านช่อง
แหวนเพชรเงินทองเชื่อว่าน้องจะสบาย คนจนอย่างพี่มีแต่หัวใจ ไร้เงินยาไ้ยากไร้
เพราะความจน พี่จนทนสู้ยาไปดอง ไม่เหมือนแฟนน้องสูบกฐทองสายฝน
เขามั่งมีได้ขีรยนต์ แต่พี่คนจนทนนิ่งแต่หลังควาย เขากินหมูเห็ดเป็ดไก่ พี่กิน
น้ำพริกจิ้มแจ่วไทย เปื่อใช้ไหมยอดหญิง

(เพลงสุดแสนเสียดาย)

หลงรักคนผิดคิดจนตัวตาย น้ำคำพี่ชายดักเตือนไม่จำ กลับมองขาวเป็นดำ หลง
คำเพื่อเจ้อเออออ รักคนรูปหล่อทำป้อยอปากหวาน น้องคงจะรำคาญ แต่พี่รัก
สงสารกลัวคำหวานจะกลายเป็นยา เสียดายแสนโอ้แฟนสาว ต้องกอดหอมอนนอน
หนาวร้าวอุรา เห็นรอยกั้วน้ำใสแหวนเพชร ดูตำรายสยสะเด็ดเจ็ดกระรัตเชียวหนา
ปมแหวนทองของเก่าหมองคล้ำ เพราะของใหม่เพชรน้ำหนึ่งล้ำค่า

(เพลงสุกก่อนห้าม)

ได้เศรษฐีเคียงครอง แหวนเพชรเงินทอง เต็มถึงเชียน้องพี่ นอนไขว่ห้างสบาย
คนเรียกขุนนาย งามหน้างานเนตรนารี นอนบนตึกเศรษฐี สุขสันต์กายยี่สุยกาย

(เพลงชานาหน้าดำ)

พี่จนใช้ไหมทรมวยจึงไม่เมตตา เจ้าคงมองคนที่รวยมากกว่า แต่พี่คนจนปึงต้องทน
ซ่อนหน้า ออกหนุ่มบ้านน้านมีแต่ความซ้ำใจ

(เพลงบ้านนอกบอกรัก)

เขว เขว เขว คนจนทนนิ่งรเมล์ เธอไปคางคนมีชี้งเก้งเท่

(เพลงเขว)

เมียเก่าเลิกไป เมียใหม่ได้มา รักกันด้วยความรวย คบกันด้วยเงินตรา โอ้วลี
 สาตาคงคานรี เมียเราน้ำปานยามฉันมี เมียเราน้ำอกก็ไม่ได้ เรือนสามน้ำสี่ก็ไม่เคย
 (เพลงเมียพี่ที่เคารพ)

ไฉนเสียงโห่ดังแทบเป็นบัลลังก์ ฟังแล้วตรมหนักหนา ที่คู่บ่าวสาวเขาเคียงคู่มา
 เห็นน้ำสังข์พาน้ำตาพี่หลังริน ไฉนได้รู้ได้ดูกับตา หมดวาสนาเพราะพี่ขาดเงิน
 (เพลงกึ่งทองใบหยก)

ขอโทษที่ทุนหัวที่น้องได้ผัวอย่างพี่ ผัวไม่เคยมีดีตอนไม่มีเงินตรา เจ้าจะเป็นช่างเท้า
 หลังหรือจะเป็นช่างทำหน้า แน่แล้วหรือกานดาจะคิดเลิกร้าง ก็พูดจากันชักคำ
 (เพลงประสาธเสียเพราะเมียสาว)

พี่มันจนใช้ไหม ทรมวยคงไม่เมตตา เจ้าคงมองคนที่รวยมากกว่า
 แต่พี่คนจนจึง ต้องทนซ่อนหน้า อกหนุ่มบ้านน้านั้นมีแต่ความซ้ำใจ
 (เพลงบ้านนอกบอกรัก)

พี่เงินทองขาดคนแถมอง โธแม่เนื้อทองเดินผ่าน น้องเกลียดพี่แล้วน้องแก้ว
 ดวงมาน เสียสัตย์สาบาน น้องเกลียดขอทานถึงพลันเปลี่ยนใจ
 (เพลงแม่ยอดยาหยี)

ผู้ประพันธ์มองว่า ผู้หญิงชอบผู้ชายที่ร่ำรวย ดังนั้นในเนื้อเพลงจึงกล่าวว่า ถ้าผู้ชายมีข้าว
 ของเงินทองหรือให้กำนัลด้วยสิ่งของราคาแพง ผู้หญิงก็จะพอใจและยังชอบผู้ชายรูปหล่อ ปาก
 หวานอีกด้วย แต่ตนเองมีฐานะยากจนและอัปลักษณ์ ผู้หญิงจึงไม่สนใจ

2.3 ผู้หญิงควรมีความเป็นกุลสตรี

ผู้ประพันธ์ได้เสนอทัศนะเกี่ยวกับผู้หญิงว่า ผู้หญิงไทยควรมีความเป็นกุล
 ผู้หญิง ประพฤติตนอยู่ในกรอบของประเพณีไทย ตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเอง กล่าว
 คือ ต้องรู้จักกรทวนสงวนตัว รักเกียรติของลูกผู้หญิง ไม่เปิดโอกาสให้ฝ่ายชายล่วงเกินเข้าทำนอง
 "ชิงสุกก่อนห่าม" ไม่ลืมหูลูก เพราะผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียเปรียบหากไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจ จะเป็นผลให้
 ฝ่ายชายรังเกียจหรือเห็นว่าไม่มีค่า เกิดความดูแคลนว่าเป็นหญิงใจง่าย อีกทั้งยังอาจได้รับการ
 ประณามจากสังคมว่าเป็นผู้หญิงที่ "สวยแต่รูปจูบไม่หอม" ดังนั้นผู้หญิงที่ดีจึงต้องรู้จักสงวนตัว
 ทั้งกายและใจ โดยผู้ประพันธ์ได้นำเสนอด้วยการกล่าวเสียตีสียัยหยันหรือใช้วิธีเปรียบเทียบเพื่อ

แสดงทักษะเกี่ยวกับผู้หญิงที่ไม่มีความซื่อสัตย์ ไม่เป็นกุลสตรี ดังบทเพลงต่อไปนี้

เดินรำยาโยกคลั่ง น้องไม่คำนึงว่าจะเสียหาย ศักดิ์ศรีของลูกผู้หญิง
น้องคงจะทิ้งจนหมดสิ้นไป

(เพลงบ้านนอกคอกนา)

โอแม่พวงสุมาลี มาลีของพี่ชาย อ้ายยายโยกยักยัย หัดมียางอายอย่าใจง่ายนักหนา

(เพลงแหกตา)

จงรักนวลสงวนตัว ระวังลิ้นชายชั่วหนอยนะจอมใจ ถนอมหนอยนะรอยจูบ
อย่าให้ใครโลมจูบจูบซำรอยได้

(เพลงร่อนนอยนะน้องคิม)

นวลอนงค์คงไม่ลืมรักพี่ คนดีศรีเรือนเพื่อนใจ คนลืมหัดพิถีพิถันอะไร
ขอเพียงทรมวยอย่าคลั่งไคล้ลืมหัด

(เพลงอนงค์งาม)

จงรักตนเป็นที่พึ่งเมื่อถึงเวลา ไม่ต้องกินน้ำตาให้ตรมตรอมใจ

(เพลงดอกเอื้อง)

สนใจแล้วแม่นกแก้วคนงาม ขออย่าสุกก่อนห้ามเสียนะกานดา

(เพลงสุกก่อนห้าม)

สนใจแล้วแม่นกแก้วคนงาม ขออย่าสุกก่อนห้ามเสียนะกานดา

(เพลงสุกก่อนห้าม)

สวยแต่รูปจางก็จูบไม่หอม เพราะแม่ดอกพะยอมถูกเขาดอมถูกเขาดม
ดกระกำชอกช้ำตรอมตรมเขาหลอกเขาชม เขาเด็ดเขาดมชมเสียชอกช้ำ

(เพลงจูบไม่หอม)

นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังเน้นทักษะในด้านคุณสมบัติของผู้หญิงอีกประการหนึ่งว่า ความงดงามน่าประทับใจของผู้หญิงที่สำคัญอย่างไม่น่ามองข้ามไป คือ ผู้หญิงควรมีความสามารถในเรื่องงานบ้านงานเรือนด้วย เช่น ความสามารถในการปรุงอาหาร งานฝีมือประดิษฐ์ต่าง ๆ มิใช่รู้จัก

แต่แต่งตัวให้สวยงามเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพราะ "รูปสมบัติ" ของผู้หญิงจะไม่สามารถผูกมัดใจชายได้นานเท่า "คุณสมบัติ" ของความเป็นกุลสตรี ดังบทเพลงต่อไปนี้

หลบรักมาจากเมืองกรุง เจอะสาวชาวทุ่งนุ่งผ้าถุงธรรมดา อยากเดินตามจริงนะคนงาม
ชาวป่า ดูฝั่งจิตติดตาเกิดมาเพิ่งเคยได้เห็น ต่างกับสาวชาวกรุง กลิ่นไอหอมฟุ้งนุ่ง
ผ้าถุงไม่ค่อยเป็น เสริมทรวงทรงนุ่งกระโปรงสวยเด่น แต่หุงข้าวไม่เป็นเช่นกับสาวชานา
(เพลงช้างเผือกกลางไพร)

มาลัยพวงงามฝีมือใครทำช่างงามยิ่งนัก มาลัยดอกกรักคล้องคอคนยากกลั่นเออ
มองแล้วต้องคำนึง รอยสัมผัสพร่ำเพ้อ รับมาจากมือเธอได้แต่ละเมอมองเมีย
(เพลงมาลัยลอยวน)

พานประสมมาพบพัศตร์ เพราะเสน่ห์ปลายจวักรักไม่ลืมตา
(เพลงแหกตา)

3. ทักษะเกี่ยวกับคู่ครอง

ผู้ประพันธ์มีทักษะเกี่ยวกับเรื่องคู่ครองว่า ผู้เป็นภรรยาควรมีความซื่อสัตย์ จงรักภักดีต่อสามี ไม่คิดนอกใจ ควรยึดมั่นอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม รักเดียวใจเดียวต่อสามี ไม่สมควรคบชู้ชู้ชาย โดยทอดทิ้งลูกและสามีไปอยู่กับชายอื่น เพื่อหาความสุขสนุกใส่ตัวแต่เพียงผู้เดียว มิฉะนั้นจะก่อให้เกิดปัญหาภายในครอบครัว ทำให้ขาดความสงบสุข ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุให้ครอบครัวต้องแตกแยก ดังนั้น บทเพลงที่ถ่ายทอดออกมาเกี่ยวกับภรรยาส่วนมาก จึงมีลักษณะเป็นการประณาม ประจาน แดกดัน เย้ยหยัน หรือโพนทนา ดังบทเพลงต่อไปนี้

จะมีจะจนพี่ก็ทนเลี้ยงได้ เพียงน้องอย่านอกใจให้อายคนมอง
(เพลงชีช้ากะหล่ำปลี)

อย่าหม่นอย่าเวียนผลัดเปลี่ยนคู่ครอง เหมือนดั่งวันทองชะเออเอ๋ย แม่เนื้อนิ่ม
ดูกระไรหนอจิตใจไฝต่ำ ตัณหาคลุมครอบงำสุดซอกซำน้ำตาเรื่อ
(เพลงวันทอง)

ไอ้แม่น้ำผึ้งขมผัวคงนึกว่าตัวทำถูก ไม่มีอารมณ์สนุกชอบตาลูกตาใส
ประเดี๋ยวก็ทำบ้า ๆ แล้วหอบผ้าผ่อนหนี นี่ตามวันดีประเดี๋ยวสี่วันร้าย
(เพลงประสาธเสียดเพราะเมียสาว)

เราได้กันมาไม่นานเท่าไร เจ้าหลายใจทำเสียชื่อ เป็นข่าวลือลั่นชาวบ้านรำลือ
เมียพี่มีชู้ชาวบ้านรู้ตลอด แต่ตาพี่บอดไม่เห็นแม่กระซังกันรู้

(เพลงพะอืดพะอม)

หนอยเนาะ หนอยเนาะ เปลี่ยนแปรเป็นทรยศ ใครเอ๋ยใจกดทรยศไม่ซื่อไม่ซื่อ
หนอยเนาะ หนอยเนาะ หน้ามือเปลี่ยนเป็นหลังมือ ไม่ใช่ตัวเองนะหรือไม่ถือ
สัจจะเอาไว้ หนอยเนาะ หนอยเนาะ พ่อแถม่งอนชะมัด คอยแอบมีนัด มีนัด
ควงแขนแฟนใหม่ หนอยเนาะ หนอยเนาะ ชอบแต่เป็นคนร้อยใจ ต่อหน้าดั่ง
ผ้าพับไว้ ลับหลังทำได้ทำดี เลิกกันหรือนี่ พ่อที่แหมงอนคู่บ่วง เมื่อก่อน
นวลน้องว่าไม่ใจสอง น้องโกหกพี่ เราอยู่กันมาไม่เคยแข่งคำพาลพาดบตี เดี่ยว
นี้คนดีไม่สงสารพี่ก็แล้วไป

(เพลงดีแตก)

เกณฑ์ชะตาเสียงอีกาบอกข่าว เป็นเหมือนลางแตกราว เรื่องราวข่าวร้ายใดนั้น
ถึงบันไดเห็นจึงจกตกพลัน ลูกแดงร้องลั่นโอ้เมียฉันไปไหน รอยอาลัยเหลือสไป
ขาดหล่น คงถึงคราวอัปจน หนามนตามชู้คูใหม่ หลงลืมคอนทิ้งลูกอ่อนจากไป
ผัวตรอมหมองใหม่กอดลูกน้ำตาพรู

(เพลงพ่อลูกอ่อน)

อยากจะมีเมียใหม่ ทุนไม่ได้แล้วญาติพี่น้อง คบตาแทบทุกวัน เงินหมิ่นเงิน
พันนับวันจะพร่อง ชักใจแตกอื้อลุยลุยແက່ແລກແລกกันใหญ่ ทั้งถูกผัวไว้ไม่เคย
เหลียวมอง ไม่จำเป็นต้องหย่า เป็นข้ามานานแล้วน้อง เบื่อจนเหลือจะทน
เรื่องลับคนหนามนคลองแล้ว เรียงลำดับพี่น้องพ่อแม่ข้างผัวมาดำ ทำเป็นผู้ดีเจ้า
ไม่น่าจะมอง

(เพลงน้ำพริกถ้วยเก่า)

เมียพี่มีชู้วงการเขารู้กันดี หนีตามนักดนตรี นักร้องอย่างพี่บุญน้อย
มีร้องเพลงเพลิน คู่รักเลยเห็นลมลอย

(เพลงมาลัยน้ำใจ)

เมียพี่มีชู้คนรู้กันชัด อยู่กันตั้งแต่เก่าปี ลูกสองคนหนามนยังหนี ให้มีราศี
แม่ผู้ดีดินแดง ศีลธรรมศักดิ์ศรีเชเชือน ชอบเลียนแบบเหมือนดาราฝรั่ง หูฟัง

ไม่รู้ดูค่าตัว ไม่ยอมรักตัวหัวใจข้างแจ้ง ผัวเดียวไม่รักไม่เป็นไร ผัวดีไหนไม่
เป็นแหล่ง เห็นทำปากแข็งแต่ใจอ่อน เปลี่ยนแปลงที่นอนเดือนละก็หน

(เพลงเมียพี่มีชู)

นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังแสดงทัศนะเสียสละผู้หญิงที่ไม่รู้จักปฏิบัติหน้าที่ในฐานะของภรรยาที่ดี ที่ควรมีคุณสมบัติของความเป็นแม่ศรีเรือน กล่าวคือ ต้องรู้จักดูแลบ้านเรือนให้น่าอยู่ อาศัย ปรับปรุงตนเองให้น่าดู มีฝีมือในงานบ้านงานครัว พุดจาไฟเราะอ่อนหวานและรู้จักการเอาอกเอาใจในการปรนนิบัติสามีให้ได้รับความสุขกายสบายใจอีกด้วย ดังบทเพลงต่อไปนี้

ตั้งแต่มีลูกมีผัวกระซังกันร่ำตลอด กระบวนกระบิดอดอด กะเงาะกะงอดสะง้องสะแง
เรือนอาศัยอีกเรือนกายเรือนครัว ใครเห็นเขาก็ยืมหัว แต่ตัวของตัวชอบแต่ง น้ำมือ
น้ำใจทั้งน้ำใช้น้ำคำ น้ำรักมีน้ำใจดำ น้ำคำกะพร่องกะแพร่ง ดำน้ำพริกก็ขลุกขลิก
ไม่แหลก เพราะมีอื้อลุ่มลุ่มแฉก แม่คุณชอบแหกกระเซิง ไอ้หน้าก็งอเหมือนม้าหมากรุก
แม่เจ้าประคุณบุญปลูก ต้องทนทุกข์เที่ยวแหง บ้านช่องรกเหมือนตั่งรังหนู ประชดหมา
ด่าหนู แล้วใครจะดูใครจะแต่ง

(เพลงแม่ผู้ดีแปดสาแหรก)

เมียเก่าเลิกไปเมียใหม่ได้มา รักกันด้วยความรวย กบกันด้วยเงินตรา
โอวิธีสาลังกานารี เมียเราน้ำปานยามฉันมี เมียเราน้ำองก์ไม่ดี
เรือนสามน้ำสี่ก็ไม่เคย เมียเราช่างกระไรเลย ไม่นึกถึงคำพังเพยเลยแม่คุณ

(เพลงเมียพี่ที่เคารพ)

4. ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องกรรม

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ กล่าวถึงเรื่องของเวรกรรม บุญ บาปและชาติภพ แทรกไว้ในเนื้อหาของเพลงเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบทเพลงที่กล่าวถึง ความรักที่ไม่สมหวัง สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อทางด้านพุทธศาสนา เรื่อง "กรรม" ว่าจะมีส่วนช่วยผลักดันให้ได้รับความสุขหรือทุกข์ได้ทั้งในชาตินี้หรือภพหน้า ซึ่งแสดงให้เห็นทัศนะของผู้ประพันธ์ว่า ให้ความสำคัญต่อการทำความดีด้วยการหมั่นทำบุญตักบาตร เพื่อจะได้บังเกิดผลดีแก่ตนเองทั้งในชาตินี้และชาติหน้า ทั้งนี้เพราะมีความเชื่อว่า ทุกข์สุขคือผลกรรมจากชาติปางก่อน ผู้ใดประกอบกรรมดีย่อมได้รับผลดีตอบสนองและตรงกันข้ามถ้าผู้ใดประกอบกรรมชั่วย่อมได้รับผลชั่วตอบสนองเช่นกัน ฉะนั้นผู้ใดทำสิ่งใดไว้ก็จะต้องได้รับผลกรรมนั้นตอบสนองเสมอ ไม่มีใครหลีกเลี่ยงกฎแห่งกรรมนี้ไปได้ ดังพุทธภาษิตที่ว่า "กมฺมฺนา วตฺติ โลกํ" สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม

ดังนั้นเหตุที่ตนต้องได้รับความทุกข์ผิดหวังในชาตินี้ก็เนื่องมาจากขาดการทำความดีคือการทำบุญ ทำกุศลไว้ในชาติปางก่อน จึงต้องมารับผลสนองในชาตินี้ ให้อภัยกับความผิดหวังโดยเฉพาะในเรื่องของความรัก ดังบทเพลงต่าง ๆ ต่อไปนี้

ชั่วไปแล้วคงไม่เกล้าเตอะฝุ่น   บาปกรรมหนุนลืมสร้างบุญชาติก่อนนี้
วาสนาตอนเกิดมานี้กว่าจะมี   ตระกูลก็แสนดีไยลูกคนนี้มีทุกข์มีกรรม
(เพลงเตอะฝุ่น)

ชาติก่อนเราเพียงเคียงคู่ เก็บดอกไม้ร่วมต้น แต่ว่าเราสองคน ไม่สนใจใส่บาตรร่วมขัน
ชาตินี้เราสองเราสอง จึงต้องโศกสลดย์ รักกันชอบกันไม่ได้กัน บุญเรานั้นไม่มี พี่จะทำ
บุญต่อคุณ ไว้ตามน้องชาติหน้า ชาตินี้พี่จะลาก่อนหนา น้องจำคนดี... โอโหสิกรรมเกิด
หนาถ้าพี่พลั้งไป บุญมีพบกันชาติใหม่อย่าได้อาวรณ์
(เพลงทำบุญร่วมชาติ)

ปิดทองหลังพระพันระชาดกัน ตรวจน้ำกว่าขัน   เอาพบกันชาติเดียว
เมียเขาทอดลูกทอดทิ้ง   ลูกกำพร้ารุ่งเรืองหรือใคร ๆ จะแลเหลียว
(เพลงพะอืดพะอม)

ทำบุญใสบาตรมิให้ขาดผ่าน   อุทิศบุญสุนทาน กรวดน้ำกว่าขันกับหล่อน
ชาติหน้าฉันใด จะขอตามไปเป็นคู่นอน   พี่สุดอาลัยแสนอาวรณ์แม่มีงสมรโสมครุ
(เพลงพอม่ายลูกคิด)

ดังนั้น ผู้ประพันธ์จึงมีทัศนะว่า หากต้องการให้พบกับความสุขกายสบายใจในภพหน้า ในชาตินี้ก็ต้องหมั่นทำความดีด้วยการทำบุญตักบาตร ซึ่งจะเป็นกรรมดีที่จะช่วยให้เกิดอานิสงส์ ส่งเสริมให้ประสบกับความสุขสมหวังในชาตินี้หรือภพใหม่ต่อไป ดังบทเพลงต่อไป

กุหลาบดอกนี้เหมือนดั่งน้อง   ทำให้พี่หมองหมดวาสนา
อโศกออกกรมจมิไธรรา   มีบุญแล้วชาติหน้าขอให้เราพบกัน
(เพลงชมสวน)

5. ทักษะเกี่ยวกับอาชีพนักร้อง

ผู้ประพันธ์ได้แสดงทักษะเกี่ยวกับวงการเพลงลูกทุ่งว่า แท้ที่จริงแล้วอาชีพนักร้องเพลงลูกทุ่งนั้นหาความมั่นคงแน่นอนไม่ได้ ในยามที่มีชื่อเสียงโด่งดังก็จะได้รับการยกย่องเชิดชู และได้รับเงินทองมากมาย แต่ในยามที่ตนตกอับสิ่งเหล่านี้ก็จะสูญสิ้นไป ผู้มีอาชีพนักร้องเพลงลูกทุ่งยังคงมีฐานะยากจนและมีหนี้สินเพิ่มขึ้นอีก แต่พวกที่ร่ำรวยในวงการนี้กลับเป็นพวกนายทุน ฉะนั้นตนจึงใคร่จะขอเตือนให้ผู้ที่ยากจะเข้ามาในวงการบันเทิงในด้านนี้ได้รับทราบไว้ว่า อาชีพนักร้องเป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคง ขึ้นเร็ว ตกเร็ว ไม่แน่นอน ดังบทเพลงต่อไปนี้

โคดตมัครเป็นนักร้องบ้าง โด่งดังไม่เคยหวังมาก่อน มีแล้วหมดอดมาแล้ว
รู้แหวเสียแล้ววงการ เดือนลูกเต่าเหลนหลาน นับวันวงการไม่แน่นอน...

(เพลงลูกทุ่งมาราธอน)

ข้าขาดคู่คนอุปการะคุณ	ทั้งขาดนายทุนหนุนให้เรื่องรุ่ง	ยืนหยัดกำลังแข่งตัวเอง
อาศัยมิตรเพลงลูกทุ่ง	ช่วยจุกช่วยจูงพยุจนำพา	ดังที่ไรให้คนอื่นเขารวย
ช่วยเขาได้อีต่อนไซ้	ไม่คอยมีใครเยี่ยมกรายคบค้า	หากดังอีกทีได้ดีอีกครั้ง
ดาวค้างฟ้าคราวนี้หนา	อย่าว่ากันมันส์ถึงแก่น	

(เพลงเก็บกด)

เขว เขว เขว นักร้องต้องยืมหน้าये	ถ้าเพลงนี้ดังก็คงได้นั่งเก่งเท
แต่ถ้าเพลงนี้เจ๊งก็ต้องนั่งเบงรถเมล์	แล้วจะไม่ให้เขวยังไ

(เพลงเขว)

นางงานหนาหน้าส่ายขึ้นหน่อย แด่วงดนตรีเป็นร้อย ไม่ดังก็ม้อยกระรอกไป
หมดเดือนเหมือนหมดปี ค่าสถานีถอนรายการชักอด โอ๊ยแยะเต็มทีติดค่ารถ
เป็นปี ยึดเครื่องดนตรีไปหมด ต้องกราบเท้าท่านเจ้าของรถ ขนาดดาวหิน
ยังใช้หนี้เขาไม่หมด ยังคิดจะขายรถตั้งวงอีกราย

(เพลงชะทองนางน้อย)

อนิจจาอนิจจดังแล้วดับ มันเปลี่ยนสลับกันชมเหมือนลมผัน ถึงยุคทองของใครไม่ว่า
กัน ไม่ช้าพลันหล่นลดหมดเวลา ทุกสาขาอาชีพของมนุษย์ มันมีจุดบอกอำนาจและ
วาสนา ถูกล้อมหน้าล้อมหลังอหังการ คือเวลายืดหยุนบนจุดดัง ถึงจุดดับอับแสง
เหมือนแรงหมด ทั้งลาภยศลดน้อยและถอยหลัง ที่เคยเขื่อนอยู่ยามเพราะความดัง

อย่าไปหวังเห็นหน้าคราอัจน

(เพลงสังขรรณลูกทุ่ง)

นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังกล่าวว่า ผู้มีอาชีพนักร้องต้องมีความเคารพ กตัญญู รู้คุณครูผู้
ที่สร้างให้ตนมีชื่อเสียงโด่งดังขึ้นมา ไม่กระทำในสิ่งที่ผิดตัวเสมอ หรือทรยศต่อครู มิฉะนั้นจะได้
รับการประณามว่าเป็น "ศิษย์กิดล่างครู" ดังบทเพลงต่อไปนี้

นางสงสารดาวน้อยที่เคยลอยคู่ฟ้า ลำคณูผิติดคิดว่าเลิศกว่าดารานับพัน ด้วยความปรานี
จากฟ้า สร้างเจ้าขึ้นมาเป็นดาวอาศัยบารมีดาวเก่า ส่งเจ้าเป็นดาวพราวพรรณ พอได้ดี
มีชื่อ ความสัตย์ชื่อเจ้าก็หมด เหลือไว้เพียงความทรยศ มองฟ้าหมดความสำคัญ
เจ้าเป็นเหมือนศิษย์กิดล่างครู เป็นลูกไม่รู้คุณพ่อ ถ่มถื่นกำเนิดเกิดก่อ สู้แม้แต่พ่อ
ของมัน เจ้าดีตัวเสมอฟ้า ทำเป็นปิกกล้าขาแข็ง เจ้าเป็นหิ้งห้อยน้อยแสง
ยังกิดกำแหงแข่งจันทร์

(เพลงดาวหาง)

6. ทักษะเกี่ยวกับความรักชาติ

ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ หลายเพลงได้สะท้อนทักษะของผู้ประพันธ์
ว่า การปฏิบัติหน้าที่รับราชการทหารเพื่อรับใช้ประเทศชาติเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ยามใดที่มีข้าศึกศัตรูมา
รุกรานประเทศ ทหารต้องพร้อมที่จะสละชีพเพื่อชาติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกราชของชาติไทย แม้ตัว
จะตายก็ไม่หวาดหวั่นกลัวรับรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นชายชาติทหารที่ได้รับเพื่อชาติ นับว่าเป็น
เกียรติยศอย่างสูงแก่ตนเองและวงศ์ตระกูลสืบไป ดังบทเพลงต่อไปนี้

ทุกยามคำกล่าวน้ำขึ้นโดยไม่พักผ่อน แขนข้างขวาข้าให้บิดร แขนซ้ายยกให้มารดร
ชีวิตกร่อนข้าพร้อมยอมพลี ชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ ไครมันบงอาจเหยียบย่ำยี่
ดวงใจถวายในหลวงราชินี ด้วยศักดิ์และศรียินดีข้าขอตายแทน ไม่ไหวไม่หวั่นกิดฟัน
ทุกข้ายกแร่นก้น เพื่อรักษาดินแดน นักรบไทยแลนด์เลือดนักรู้

(เพลงนักรบไทยแลนด์)

ออกเอยยอดหญิง ไม่เอยากจะทิ้งให้เดียวดาย ไปเป็นทหารก็เพราะชาตินั้นต้องการชาย
แม้ยังไม่ตายจะกลับมารับขวัญ อยู่เฝ้าเรือนหอน้องจงรอเฝ้าบ้าน รอหน่อยได้ไหม
พี่ต้องไปหลายวัน หน้าที่สำคัญแม่จอมขวัญคงรู้

(เพลงรอหอน้องนังคิม)

บอกแล้วบอกแล้วว่าอย่าหลงบางกอก เจ้าจะซำชอกถึงกับนอนน้ำตา ถีบตัวไปสูง
มุงเป็นดารา กลิ่นโคลนสาบควาย น้องคงเบื่อหนักหนา ถึงลืมท้องนาไร้แก้วตาไม่น่าเลย

(เพลงบางกอก)

กลับมาเถิดนะเธอ อย่าหลงละเมอเมืองกรุง เพราะมันแสนยุ่งเหลือหลาย
กลับถิ่นกลิ่นโคลนสาบควาย น้องเอยพอเขาหน่าย ตัดสินใจกลับไปบ้านเรา

(เพลงกลับมาเถิดน้อง)

แจ่มจริงยอดรักพี่ไม่อย่าขอไกล นางกลางกรุงไม่ไหว มีใจเปลี่ยนผันวันละสิบครั้ง
หวานไม่กลัวแต่กลัวหัวใจจะพัง บางกอกหลอจ้ง พี่ยังรักจริงหญิงเดียวบ้านนา

(เพลงกาชาบพริก)

เบื่อเมืองกรุง หญิงร้ายกว่ายุ่งจันทน์เข้าใจ เธอหลงหลอนหลอกเหลือหลาย
หมดเงินก็หมดความหมาย ขอเตือนเพื่อนชายกลับบ้านใครบ้านมัน

(เพลงจอดไม้ต้องแจว)

8. ทักษะเกี่ยวกับผู้คนในสังคม

ผู้ประพันธ์ได้สะท้อนทักษะที่มีต่อบุคคลรอบข้าง เช่น นายทุนในวงการเพลง
ลูกน้อง เพื่อน ไว้ในบทเพลงดังนี้

8.1 นายทุนในวงการเพลง

ผู้ประพันธ์มีทัศนะว่า นักร้องนอกจากจะต้องมีความสามารถในการขับร้อง
แล้ว ยังต้องอาศัยนายทุนช่วยเหลือ ลงทุนสร้างผลงานเพลงให้ออกมาสู่มวลชน แต่นายทุนในวง
การเพลงมักเป็นผู้ที่คอยเอารัดเอาเปรียบนักร้อง แสวงหาแต่ผลประโยชน์ส่วนตน ดังนั้นแม้ผล
งานเพลงที่ออกมาจะได้รับการต้อนรับจากผู้ฟังเพลงเป็นอย่างดี แต่ก็ไม่ได้สร้างความร่ำรวยให้กับ
นักร้อง เพราะผลประโยชน์ส่วนตนส่วนใหญ่มักตกอยู่กับพวกนายทุน ดังบทเพลงต่อไปนี้

ข้าขาดคู่คนอุปการะคุณ ทั้งขาดนายทุนหนุนให้รุ่งเรือง ยืนหยัดกำลังแรงตัวเอง
อาศัยมิตรเพลงลูกทุ่ง ช่วยจุดช่วยจูงนำพา ดังที่ไรให้คนอื่นเขารวย ช่วยเขา
ได้อีต่อนไข ... เมื่อไม่มาทำให้เราร่ำรวย หอบหิ้วความชวยเอาไปให้หมด จี้เกียจ
เก็บกดขโมยนายทุนพอกันที

(เพลงเก็บกด)

โศกศัมภเป็นนักร้องบ้าง โด่งดังไม่เคยหวังมาก่อน มีแล้วหมดจดมาแล้ว รู้แถว
เสียแล้ววงการ เตือนลูกเต้าเหลนหลาน นับวันวงการไม่แน่นอน ยามดังได้
นำคูต้องหาตะปุดอกเท้าเอาไว้ก่อน โปรดจงนึกถึงตอนโลกนี้คือละคร บทบาท
บางตอนยอกย้อนไม่จริง ครั้นถึงคราวดวงตกไอ้ออกเอ๋ย อย่าไปคิดอะไรเลยว่เคย
ว่าเคยโด่งดัง ยามโทรมทรุดเซโดนซ้ำ ถูกเหยียบย่ำเสียจนตัวตั้ง ผมไม่เคย
อยากดัง คุณผู้ฟังให้ดังแท้ ๆ มือถือไมค์ไฟส่องหน้ามามากแล้ว ถึงมีแววเด่น
ดังดังหลายครั้งก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง เป็นลูกทุ่งปลอดนายทุน ใครจะจำจนมวยแก่
ซักเหนียวหน่ายใจแท้ ไม่มีข้อแม้ถ้าเจอรักแท้ก็

(เพลงลูกทุ่งมาราธอน)

8.2 ลูกน้อง

จากบทเพลงสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของผู้ประพันธ์ที่มีต่อลูกน้องว่า ชาย
เมืองสิงห์ เป็นหัวหน้าที่ดี มีความรักและห่วงใยลูกน้องเสมอ เมื่อจะตัดสินใจเลิกวงดนตรีก็จะ
คำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดกับลูกน้องด้วย แต่บางครั้งลูกน้องก็ทำให้เขาต้องได้รับความเดือดร้อน
โดยขอลาออกจากวงเพราะเห็นแก่เงิน ดังบทเพลงต่อไปนี้

คิดถึงงานเมื่อวันวานนี้ โธคุณพระช่วยที่มันมีแต่เรื่องวุ่น จะเลิกร้องเพลงก็จริง
เกรงลูกน้อง จะขาดข้าวขาดทองสมองยังครุกรุ่น จะเลิกดนตรีก็ยังไม่มืงานทำ
จะทิ้งวงการและบริวารตาดำ ๆ โธนี่เวรหรือกรรม ไอ้ผมก็ทำแต่บุญ

(เพลงพระว่าพระวง)

หมดเดือนเหมือนหมดปี ค่าสถานีตอนรายการซักรอด โอ๊ยแย่เต็มที คิดการรถ
เป็นปี ยึดเครื่องดนตรีไปหมด ต้องกราบเท้าท่านเจ้าของรถ ขนาดตาหิวยัง
ใช้หนี้เขาไม่หมด ยังคิดจะขายรถตั้งวงอีกราย ไม่ดังไม่เหมือนเดิม ค่าทงค่าทอม
ลูกยังต้องคอย หัวหน้าวงปวดสมอง พอสร้างนักร้องนักดนตรีดีหน่อย พวกเห็น
แก่เงินซักจะเห็นลมลอย ขนาดเมียหัวหน้าเดี๋ยวนี้ยังบ้าไม่ย่อย พอดังนิดดังหน่อย
ชะทิ้งงอนนอยแยกวง

(เพลงชะทิ้งงอนนอย)

8.3 เพื่อน

ผู้ประพันธ์ค่อนข้างมีทัศนคติในด้านลบต่อเพื่อน ชาย เมืองสิงห์ มีความเห็น

ว่าการคบคนต้องพิจารณาดูให้รอบคอบ ลึกซึ้ง เพราะบางครั้งเพื่อนที่คิดว่าน่าไว้วางใจและเป็นคนดีนั้น อาจจะทรยศในภายหลังก็ได้ ดังบทเพลงต่อไปนี้

เพื่อนเอ๋ยเพื่อนพวกพ้อง	เพื่อนรักนักร้องลูกน้องยังเบียด
เพื่อนมารนับประสาวันเดียว	เพื่อนเอ๋ยยังเบียดเที่ยวหรือหลังคาเรือน
เพื่อนเอ๋ยเพื่อนคนดี	เพื่อนรักสมัยนี้ทำดีจริงนะเพื่อน
เพื่อนเราชอบเผาเรือน	ระวังนะเพื่อนอย่าให้เพื่อนราศี
เพื่อนเอ๋ยเพื่อนทำเสีย	เพื่อนชอบมาเรียมาเจียเสียด้วย
เพื่อนยาโอมมหาระรวย	สวมเขาเราด้วยฮ้วยชี้ชั่วคำ
เพื่อนเอ๋ยเพื่อนคนดี	เพื่อนรักสมัยนี้ทำดีจริงหว่า
คบกันก็ต้องหมั่นดูหน้า	เพื่อนเอ๋ยเพื่อนข้า เพื่อนเราเผาเรือน

(เพลงเพื่อนเราเผาเรือน)

9. ทักษะเกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์

ผู้ประพันธ์ได้สะท้อนทักษะที่มีต่อสถาบันกษัตริย์ว่า ตนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ทุกพระองค์ทรงมีพระเมตตาและสมพระราชหฤทัยพระราชทานความช่วยเหลือ บำบัดทุกข์บำรุงสุขเพื่อให้พสกนิกรชาวไทยได้รอดพ้นจากความทุกข์ ลำเค็ญและภัยอันตรายต่าง ๆ ดังนั้น ปวงชนชาวไทยจึงควรรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้นี้ ด้วยการแสดงความจงรักภักดีให้ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน เพราะด้วยพระบารมีของพระองค์จึงทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองและร่มเย็นเป็นสุข เพื่อรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทยอย่างอนงอนันต์ ตนจึงขอเทิดพระเกียรติพระองค์ท่านและพร้อมที่จะสละชีพถวายเป็นราชพลี ดังบทเพลงต่อไปนี้

ภูมิพลของเราเรื่อรองเราต้องซื่อตรง บารมีพระองค์ทรงพาให้พวกข้าพ้นภัย
ในหลวงของเราดีเรารักน้ำพระทัย บารมีของพระองค์ทรงชัย ประเทศไทยเจริญ
(เพลงพระบารมีล้นฟ้า)

ดวงใจถวายในหลวงราชินี ด้วยศักดิ์และศรี ยินดีข้าขอตายแทนไม่วาไม่วุ่น กัดฟัน
ทุกข์ยากแร้นแค้น เพื่อรักษาดินแดนนักรบไทยแลนด์เลือดนักสู้ ด้วยเดชะเทอดบารมี

ล้นเกล้าจักรีไม่ให้มีใครมาลบหลู่ ข้าอุทิศชีวิตทุกผู้ กวาดล้างอมิตรศัตรูให้โลกรู้จักนักรบ
ไทยแลนด์

(เพลงนักรบไทยแลนด์)

จริยวัตรสารพัดไม่วางเว้น ดับทุกข์เข็ญแต่ทุกคน ดับทุกข์ร้อนช่วยผ่อนปรน
คนยากจนให้พ้นภัย ตั้งสัตย์อธิษฐาน ปฏิญาณประสานใจ ฝ่าละอองของชาวไทย
ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ

(เพลงในหลวงในดวงใจ)

สงบสุขเพราะประมุขของชาติ เอกราชยุติธรรมทรงชัย บารมีล้นเกล้าเกริกไกร
น้ำใจคนไทยนำชม

(เพลงไทยรักไทย)

อย่างห่วงที่เอยน้องเอยน้องพี่ ต้องปราบไฟร้ให้ราบคาบแคว้น เพื่อทดแทนพระกรุณาธิคุณ
ตายเพื่อชาติและศาสน์กษัตริย์ ได้คลุมธงชาติเกียรติประวัติของวงศ์ตระกูล

(เพลงเสียงสังจากแนวหน้า)

สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
เบญจมาภรณ์ แม่พระคุณากรมไพโร ป่ารักน้ำสุนัยนารวมใจ ศิลปชีพไทยร่มไทรจักรี

(เพลงน้อมเกล้าสรีริกดิ์)

อ้อองค์พระราชินีศรีสง่า อนุบุญร่มฟ้าประชาชน องค์สมเด็จพระศรีสิริกิติ์มิ่งมิตรภูวดล
คุณากรเปี่ยมล้นกองสกล ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ...

พระกรณียกิจคุณูปการ พระราชทานทุกย่านประชาชี

(เพลงพระมหากรุณาธิคุณ)

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีก็เป็นพระราชวงศ์อีกพระองค์หนึ่งที่ประชาชน
ยกย่องเทิดทูน ดังนั้นเมื่อพระองค์สวรรคต จึงนำความวิปโยคอาลัยมาสู่พสกนิกรชาวไทยทั่วทั้ง
แผ่นดิน เพราะประชาชนชาวไทยต่างประจักษ์ถึงพระเมตตาในพระองค์ ที่ทรงปฏิบัติพระราช
กรณียกิจนานัปการด้วยพระวิริยะอุตสาหะในการเสด็จพระราชดำเนินไปยังถิ่นทุรกันดาร เพื่อช่วย
สงเคราะห์ประชาชนทั่วพระราชอาณาจักรให้พ้นจากความทุกข์ยาก แม้จะทรงมีพระชนมายุมาก
แล้วก็ตาม ดังบทเพลงต่อไปนี้

อนิจจาสมเด็จพระเจ้าสุริยวงศา ชาวไทยน้ำตาหยดรดแผ่นดิน ถ้วนโศกาอาดูรพูนเทวชน
ทั่วทุกเพศทุกวัยแม่ใจหิน ไม่อาจกลั้นน้ำตาถึงคราริน ยิ่งถวิลหวนหา ยิ่งอาลัย
ไอ้สมเด็จพระชนนีศรีสยาม เคยแผ่ความเมตตาประชาไร แม้พระชนมายุท่าน
มากปานใด เสด็จไปทั่วแผ่นดินทุกถิ่นดอย

(เพลงสมเด็จพระเจ้าของข้าน้อย)

10. ทักษะเกี่ยวกับการบริหารบ้านเมือง

ผู้ประพันธ์ได้สะท้อนให้เห็นถึงทักษะของตนว่า ไม่ชอบการคดโกงหรือทุจริตในวงราชการ ผู้มีอำนาจในการบริหารบ้านเมืองควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีคุณธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้วยความเสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คิดคดทรยศโกงชาติหรือแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง คนไทยทุกคนควรมีความรัก สามัคคีกัน เพื่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ อันจะทำให้ประเทศไทยเจริญรุ่งเรือง ดังตอนหนึ่งของพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2530 : 21) เกี่ยวกับคุณธรรมที่คนไทยทุกคนควรน้อมนำมาปฏิบัติมีอยู่สี่ประการ ประการหนึ่งคือ "การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง" ดังนั้น ถ้าคนไทยทุกคนโดยเฉพาะผู้มีหน้าที่ในการบริหารบ้านเมืองได้ยึดถือปฏิบัติก็จะนำมาซึ่งความสุข ความเจริญและความมั่นคงของประเทศชาติสืบไป ดังบทเพลงต่อไปนี้

ไทยรักกันรักกันรักกัน ความสัมพันธ์มั่นคงมั่นคง ศาสน์กษัตริย์ชาติอยู่ดำรง
ใครคิดโกงชาติไทยวายปราน มีหรือจนก็เป็นคนไทย ไม่มีน้ำใจเป็นอันธพาล

(เพลงไทยรักไทย)

ถ้าไทยเราสามัคคี มันต้องไม่มีคอร์รัปชัน เมื่อคนร้ายปลายนาน ใครจะช่วยกันแก้ไข

(เพลงเพื่อประชาธิปไตย)

อย่าชาวเสียงเอียงขวาซ้าย อย่าแยกไทยแปรธาตุ ทำเพื่อชาติหรือเพื่อญาติ
กระบัดสัตย์สับสน อดอ้างประชาธิปไตย ไปใช้กันเกินขอบเขต ออกกฎหมาย
ทุเรศ ๆ มาขอดเกล็ดคนจน ช่วยแก้ไขกฎหมายหมุ่ อย่าให้เขาข่มเขายู่ มิตรภาพ
เป็นดาบสองคม ลัทธินิยมลัทธิใด ๆ ที่เขื่องเรื่องอำนาจ หยุตโกงชาติคอร์รัปชัน
เล็กแบ่งชนแบ่งชั้น แบ่งพรรคแบ่งมารกรรมาชน

(เพลงอนาคตของชาติ)

11. ทักษะเกี่ยวกับสัจธรรม

ทักษะของผู้ประพันธ์นอกจากจะยึดเอาความรู้สึกนึกคิดหรือประสบการณ์ต่อสิ่งต่าง ๆ ของคนเป็นที่ตั้งแล้ว ผู้ประพันธ์ยังแสดงทักษะโดยยึดหลักความจริงของโลกที่เป็นสัจธรรมมากแล้วแทรกไว้ในบทเพลง เพื่อให้ข้อคิดแก่ผู้ฟังได้แนวทางในการดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้องดีงาม เช่น มนุษย์ทุกคนต้องพบกับกาเกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งสิ้น ไม่มีอะไรเป็นสิ่งที่แน่นอน เมื่อตายไปแล้วไม่มีใครสามารถนำทรัพย์สมบัติใด ๆ ติดตัวไปได้เลย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้คนละกิเลสตัณหาต่าง ๆ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ไทยโกงไทยหวังอะไรไม่รู้   ประเทศไทยน่าอยู่   ดูคู่มากิดแบ่งกอบโกยกำไร
อำนาจหมดไปถูกสถาปนา   เงินตรายศฐาตำแหน่ง   ชักแดงบ่ได้ไปนา...
อนุรักษ์ไทยเป็นศูนย์   รวมใจผ่องแผ้ว   ควรเลิกขัดกันแล้ว   แดกแถวไม้แล้วลงโลง
(เพลงไทยรวมใจ)

สาว ๆ หนุ่ม ๆ   กลุ้มจริงกลุ้มใจ   ทุกข์ไม่ยอมตาย   ทุกข์จึงทุกข์จึงธรรมดา
(เพลงทุกข์ร้อยแปด)

สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนสุขและเพื่อนทุกข์   ไม่เคยแยกห่าง   ยากดีมีจนหนีไปไม่พ้น
เกิดแก่เจ็บตาย   รอนันต์ปลายเวียนว่าย   วนวกในนรกสวรรค์
(เพลงพรหมลิขิต)

มนุษย์ผู้ประเสริฐเกิดแก่เจ็บตาย   วกวนเวียนว่ายในสังขาร
คนเราทุกคนเห็นจะไม่พ้นกองเวร
(เพลงสงสาร)

จากทักษะของ ชาย เมืองสิงห์ ที่ปรากฏในบทเพลงต่าง ๆ ซึ่งจะโดยจงใจหรือไม่ก็ตาม ชี้ให้เห็นว่านอกเหนือจากการเสนอบทเพลงที่ให้ความบันเทิงใจแก่ผู้ฟังแล้วเขายังต้องการให้ข้อคิดด้านต่าง ๆ แก่ผู้ฟังด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนได้ช่วยกันจรจองสังคมให้อยู่กันอย่างมีความสุข มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและส่วนรวม มุ่งสร้างสรรค์สังคม โนมน้าวจิตใจผู้ฟังให้ประพฤติไปในทางที่ดีงามและถูกต้องตามศีลธรรม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเรื่องบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ มีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. วิเคราะห์การใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์
2. วิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์
3. วิเคราะห์ทัศนคติของ ชาย เมืองสิงห์ ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่ง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ใช้วิธีวิจัยเอกสารโดยใช้ข้อมูลจากบทเพลงลูกทุ่งที่ ชาย เมืองสิงห์ ประพันธ์และขับร้องเอง ในช่วง พ.ศ. 2505-2539 จำนวน 200 เพลงและเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ด้านการใช้ภาษา พบว่าผู้ประพันธ์นิยมภาษาปากมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การใช้คำอุทาน การซ้ำคำ คำสแลง คำภาษาต่างประเทศ คำซ้อน คำศัพท์ คำแสดงความรู้สึก คำภาษาถิ่นและใช้คำพวนน้อยที่สุด ส่วนการใช้โวหารภาพพจน์ พบว่านิยมใช้โวหารปฏิรูปพจน์มากที่สุด รองลงมาตามลำดับได้แก่ โวหารปฏิพจน์ อติพจน์ นามนัย อุปมา สัญลักษณ์ อุปลักษณ์ สมพจน์ บุคลาธิษฐานและโวหารที่ปรากฏน้อยที่สุดคือ อธิพจน์

2. ด้านรูปแบบและเนื้อหา

2.1 รูปแบบ พบว่าผู้ประพันธ์นิยมใช้รูปแบบการประพันธ์ที่มีลักษณะเหมือนกลอนเพลงชาวบ้าน คือไม่เคร่งครัดในเรื่องจำนวนคำในวรรคและการใช้สัมผัส รองลงมานิยมใช้รูปแบบของกลอนหัวเดียว บางบทเพลงมีลักษณะผสมผสานกันทั้งลักษณะของกลอนเพลงชาวบ้านและกลอนหัวเดียว ส่วนการใช้รูปแบบที่มีลักษณะเป็นกลอนสุภาพและรูปแบบของเพลงได้ตอบปรากฏน้อยที่สุด

2.2 เนื้อหาของบทเพลง พบว่า ลักษณะเนื้อหาของบทเพลงแบ่งได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

2.2 เนื้อหาของบทเพลง พบว่า ลักษณะเนื้อหาของบทเพลงแบ่งได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

เพลงสตูดิโอ มีเนื้อหายกย่องเทิดทูนและแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์ ที่มีพระราชกรณียกิจอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและพสกนิกรชาวไทย เพลงจากวรรณกรรม ผู้ประพันธ์มักนำเรื่องราว ลักษณะเด่นหรือพฤติกรรมของตัวละครจากวรรณคดีหรือนิทานพื้นบ้านที่คนไทยโดยทั่วไปรู้จักกันอย่างแพร่หลายมากแล้วแทรกหรืออ้างถึง เพื่อเปรียบเทียบให้ผู้ฟังเข้าใจ เนื้อหาของเพลงหรือได้ข้อคิดจากเพลง เพลงเกี่ยวกับความรัก มีเนื้อหากล่าวถึงความรักของหนุ่มสาว ความรักที่ไม่สมหวัง ความรักระหว่างสามีภรรยา ความรักของบิดามารดาและความรักชาติ เพลงชมความงาม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเกี้ยวพาราสีและกล่าวชมความงามของผู้หญิง กล่าวชมธรรมชาติ เพลงแสดงอารมณ์ขัน มีเนื้อหากล่าวถึงสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ หรือมีความหมายเชิงล้อเลียนถึงประชดประชัน เพื่อสร้างความสนุกสนานผ่อนคลายความเครียด เพลงเกี่ยวกับการสะท้อนภาพสังคมไทย กล่าวถึงค่านิยมในเรื่องความกตัญญูทดแทนที่ต่อผู้มีพระคุณ ค่านิยมยกย่องบุคคลที่มีฐานะร่ำรวย ค่านิยมวัตถุนิยมของที่มีราคาแพง กล่าวถึงความเชื่อเรื่องกรรม การเวียนว่ายตายเกิด การทำบุญเพื่อให้มีชีวิตที่สุขสมหวังในภพหน้า ตลอดจนความเชื่อเรื่องอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ส่วนการสะท้อนภาพการเมือง การปกครองและเศรษฐกิจ กล่าวถึงปัญหาความสับสนวุ่นวายของสังคม อันเกิดจากการทุจริตในวงราชการและผู้มีอำนาจในการบริหารประเทศ อันส่งผลทำให้เกิดความล้มเหลวทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ ด้านปัญหาครอบครัว สะท้อนให้เห็นสภาพครอบครัวแตกแยก อันเกิดจากความประพฤติดีที่ไม่พึงประสงค์ของทั้งฝ่ายสามีและภรรยา นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาที่กล่าวถึงอัตชีวประวัติของผู้ประพันธ์ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา การต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนและบริวารในการดำเนินอาชีพนักร้อง เพลงลูกทุ่ง ซึ่งเป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคงแน่นอน

3. ด้านทศนะของ ชาย เมืองสิงห์ ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่ง พบว่าผู้ประพันธ์แสดงทศนะไว้ตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทศนะเกี่ยวกับความรัก กล่าวแสดงความคิดเห็นว่าความรักจะยั่งยืนมั่นคงได้นั้น ทั้งหญิงและชายต้องมีรักเดียวใจเดียวและซื่อสัตย์ต่อกันตลอดไป ทศนะเกี่ยวกับผู้หญิง ชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงเป็นเพศที่สวยงามน่าชื่นชม ผู้หญิงมักชอบความร่ำรวยและนิยมวัตถุนิยมของที่มีราคาแพง แต่ในขณะเดียวกันก็ได้ให้แง่คิดว่าผู้หญิงที่ดีควรรู้จักรักษาวลิตสรวงตัว รักเกียรติและศักดิ์ศรีของตน ไม่ใจง่าย ความสวยงามของร่างกายไม่สำคัญ แต่การมีคุณสมบัติของความเป็นแม่บ้านแม่เรือนสำคัญกว่า ทศนะเกี่ยวกับลูกครอง ให้ข้อคิดเห็นว่าทั้งฝ่ายสามีและภรรยาควรยึดมั่นอยู่ในกรอบของศีลธรรม มีความซื่อสัตย์ จริ่งใจต่อกัน ไม่คิด

นอกใจคู่ครอง ไม่ตกเป็นทาสของกิเลสตัณหา โดยเฉพาะการมีสุขของฝ่ายหญิง สังคมไทยถือว่าเป็นสิ่งผิดศีลธรรมอย่างร้ายแรงไม่พึงกระทำ ทักษะเกี่ยวกับเรื่องกรรม กล่าวถึงความเชื่อว่าสุขทุกข์ คือ ผลกรรมที่เคยทำไว้จากชาติปางก่อนซึ่งจะส่งผลมายังชาตินี้ให้คนเราได้รับความสุขหรือความทุกข์ได้ ทักษะเกี่ยวกับอาชีพ ชี้ให้เห็นว่าอาชีพนักร้องเพลงลูกทุ่งเป็นอาชีพที่หาความแน่นอนมันคงให้กับชีวิตไม่ได้ ยามที่โด่งดังมีชื่อเสียงก็จะได้รับการยกย่องเชิดชูจากสังคม แต่ในไม่ช้าสิ่งเหล่านี้ก็จะหมดไปและมักจะยังมีฐานะยากจนเหมือนเดิม ทักษะเกี่ยวกับความรักชาติ แสดงให้เห็นว่า ความรักชาติบ้านเมืองสำคัญกว่าความรักส่วนตัว ดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่รับราชการทหาร จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญยิ่งของผู้ชายเพื่อธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ อันเป็นสิ่งที่เคารพรักและหวงแหนยิ่งกว่าชีวิต ทักษะเกี่ยวกับสังคมเมือง เห็นว่าบางกอกหรือกรุงเทพฯ เป็นเมืองที่เจริญ แต่กลับมีผู้คนที่ไม่น่าไว้วางใจ ชอบหลอกลวงทั้งหญิงและชาย ดังนั้นเมื่อหนุ่มสาวชนบทเข้ามาอยู่ในเมืองบางกอก ก็มักจะต้องพบกับความชอกช้ำทั้งกายและใจ ทักษะเกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์ แสดงถึงความจงรักภักดีเทิดทูนและรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถและสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจทรงคุณประโยชน์นานัปการแก่ประเทศชาติและปวงชนชาวไทย ทักษะเกี่ยวกับผู้คนในสังคม ส่วนมากผู้ประพันธ์จะมีทักษะในด้านลบต่อผู้คนรอบข้าง เช่น นายทุน ลูกน้องและเพื่อน ทักษะเกี่ยวกับการบริหารบ้านเมือง แสดงให้เห็นว่าข้าราชการและผู้บริหารประเทศ ควรมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คิดทุจริตคดโกงชาติหรือฉ้อราษฎร์บังหลวง เพื่อแสวงหาผลประโยชน์มาสู่ตนเองและพวกพ้องและ ทักษะเกี่ยวกับเรื่องสัจธรรม ให้แก่ว่าชีวิตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน มนุษย์ทุกคนจะหลีกเลี่ยงไม่พ้นในเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ทำให้เห็นลักษณะเด่นในการใช้ภาษาหลายประการ กล่าวคือ ผู้ประพันธ์นิยมใช้ถ้อยคำและสำนวนแปลก ๆ ใหม่ ๆ เป็นอันมาก โดยนำคำสแลง คำภาษาต่างประเทศ คำภาษาถิ่น ตลอดจนคำหยาบมาใช้ปะปนกันไปในเรื่องเพลง โดยไม่คำนึงถึงหลักเกณฑ์ทางภาษาหรือการเลือกสรรใช้ถ้อยคำแต่อย่างผู้ใด ทั้งนี้เป็นผลให้บทเพลงมีความแปลกใหม่ เราความสนใจและสะดุดหูผู้ฟัง นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการใช้คำแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่มีเสียงพยัญชนะและสระแปลกหู นำมาใช้ในการประพันธ์บทเพลงได้อย่างลงตัว ก่อให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึก สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาของบทเพลง ซึ่งเกี่ยวกับการหย่อนยาน เสียดสีสตรี เช่นคำว่า แะฟ่อนฟู่ฟ่า

ซ่องแซ่ เบอะเจอะ เจิงเซอะ บู้บี้บี้บูย่า เป็นต้น ถ้อยคำเหล่านี้บางครั้งก็ไม่ปรากฏความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน แต่ก็พอจะเข้าใจความหมายได้จากบริบท แสดงให้เห็นว่าผู้ประพันธ์มีเอกลักษณ์ในด้านการใช้ภาษาของตนเอง สามารถดัดแปลงภาษาใกล้ตัวให้เกิดความแปลกใหม่และนำมาใช้อย่างกล้าหาญ เพื่อช่วยให้ผู้ฟังเข้าถึงอารมณ์ของเพลงได้โดยง่าย นอกจากนั้นผู้ประพันธ์ยังได้คิดสร้างสรรค์สำนวนโวหารใหม่ ๆ แปลก ๆ ขึ้นมากมาย โดยดัดแปลงจากสำนวนโวหารเดิมบ้าง คิดขึ้นใหม่ทั้งหมดบ้าง บางสำนวนได้กล่าวเปรียบเทียบอย่างเปิดเผยและสื่อไปในทางกามารมณ์ เช่น เปรียบใจนางดังปืมน้ำมัน ซึ่งเป็นการเย้ยหยันผู้หญิงหลายใจ มากรักและมีความสำส่อนทางเพศ โดยเปรียบเทียบสถานบริการน้ำมันที่ให้บริการแก่รถยนต์ทุกประเภทที่เข้ามาเติมน้ำมันหรือบางเพลงได้เปรียบสัดส่วนของผู้หญิงเหมือนระดับการศึกษา เช่น ออกประถม เอวมัธยมศึกษา สะโทกปริญญา หน้าผากมหาวิทยาลัย เป็นต้น นับว่าเป็นการเปรียบเทียบที่แปลกไม่เหมือนใคร แต่อาจจะไม่ค่อยเหมาะสมนัก

ด้านรูปแบบ คำประพันธ์ในบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ สามารถจำแนกลักษณะการประพันธ์เพลงได้ 3 รูปแบบ คือ รูปแบบของกลอนสุภาพ กลอนเพลงชาวบ้านและเพลงโต้ตอบ บทเพลงส่วนใหญ่มักมีลักษณะที่ไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ทั้งในด้านจำนวนคำและการใช้สัมผัสเหมือนลักษณะของเพลงพื้นบ้านทั่ว ๆ ไปของไทย

ส่วนด้านทัศนะของ ชาย เมืองสิงห์ ส่วนใหญ่จะพบทัศนะในด้านลบ เป็นการมองโลกในแง่ร้าย ก้าวร้าว มักระบายความแค้นเคืองต่อผู้คนรอบข้างที่ทำให้เขาผิดหวังมากกว่าในแง่ดี โดยเฉพาะทัศนะที่เกี่ยวกับสตรีเพศ ผู้ประพันธ์มักแสดงการเสียดสี เย้ยหยันเหยียดหยามเยียดแค้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าสิ่งที่สะท้อนออกมาเหล่านี้หากใช้ทฤษฎีการขดเซยแบบทอดเทิด (Sublimation) ของจิตวิเคราะห์มาอธิบายก็คงให้ความกระจ่างได้ว่า เพราะผู้ประพันธ์เคยประสบกับความล้มเหลวในชีวิตการแต่งงานมาก่อนและเคยมีสภาพครอบครัวที่ต้องแตกแยก เพราะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของฝ่ายภรรยาจึงได้สะท้อนความรู้สึกและอารมณ์ของตนโดยถ่ายทอดออกมาเป็นเสียงเพลง เพื่อระบายความคับข้องใจที่มีต่อคู่ครอง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการหาทางออกที่ดีวิธีหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความรุนแรง

อย่างไรก็ตามจากการวิจัยในครั้งนี้ แม้ว่าเนื้อหาของบทเพลงจะมีการกล่าวถึงผู้หญิงในลักษณะที่ขบถละเมิดกรอบประเพณีของสังคมอันดีงาม สะท้อนภาพของผู้หญิงว่าคำนึงถึงเรื่องศีลธรรมน้อยลง ไม่ค่อยถือเนื้อถือตัว มีความรุ่มร้อนในอารมณ์และกล้าที่จะแสดงออกมากขึ้นก็ตาม แต่การที่ผู้ประพันธ์นำสำนวนสุภาษิตและคำพังเพยต่าง ๆ มาสอดแทรกไว้ในเนื้อเพลงเป็นจำนวนมาก ก็เพื่อจะใช้เป็นการสั่งสอนหรือให้แง่คิดโดยทางอ้อมแก่ผู้ฟังด้วยและมักจะชี้ให้เห็น

ถึงผลเสียของการกระทำตัวเช่นนั้นว่า ผู้หญิงเหล่านั้นมักจะต้องประสบกับความชอกช้ำทั้งกายและใจเสมอ ผู้ประพันธ์มักจะชี้ทางออกด้วยการยกเรื่องกรรมมาเป็นเครื่องปลอบประโลมใจเสมอ โดยใช้ความเชื่อ ความศรัทธาทางศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจในยามที่มีความทุกข์ นับว่าผู้ประพันธ์ได้นำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านมาเป็นประโยชน์ในการประพันธ์บทเพลง อีกทั้งยังช่วยอนุรักษ์และเผยแพร่ให้กว้างขวางแก่ประชาชนโดยทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ในครั้งนี้ พบว่าผู้ประพันธ์ยังมีผลงานด้านการประพันธ์บทเพลงให้กับนักร้องเพลงลูกทุ่งคนอื่น ๆ ใช้ขับร้องอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงน่าจะมีการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบบทเพลงที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ขึ้นเพื่อใช้ขับร้องเองกับบทเพลงที่ประพันธ์ให้ผู้อื่นขับร้อง เพื่อหาลักษณะร่วมและลักษณะที่แตกต่างกันในผลงานเพลงของชาย เมืองสิงห์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2533.
- กุสุมา รัชมณี และคนอื่น ๆ . สังกัปภาษา 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. วรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส และ วิพุธ โสภวงศ์. การเขียน 1. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2524.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2532.
- _____. กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย ภาค 2. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2534.
- _____. กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่ง...สืบสานคุณค่าวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : สมใจการพิมพ์, 2537.
- _____. พจนานุกรมภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, ม.ป.ป.
- _____. เส้นทางเพลงลูกทุ่งไทย. การประชุมวิชาการและสัมมนา ณ หอประชุมเล็ก ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย 25-26 มิถุนายน 2533.
- กีกฤทธิ ปราโมช, ม.ร.ว. จากสยามรัฐ หน้า 5 เล่ม 6. กรุงเทพฯ : ก้าวหน้า, 2516.
- จรูญ หอมระรื่น. วรรณกรรมจากเพลงลูกทุ่งของ พร ภิรมย์. ปริญญาโท กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2534. อัดสำเนา.
- จินตนา ดำรงค์เลิศ. ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมและการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทย ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทย ตั้งแต่หลังสมัยสงครามโลกครั้งที่สองจนถึงปัจจุบัน. รายงานผลการวิจัยสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- เจตนา นาควัชร. "วรรณคดีวิจารณ์และวรรณคดีศึกษา," ใน วรรณไวทยากร : วรรณคดี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- ชัยพร แสงกระจ่าง. "ภาษาจากความรู้สึก," ใน กรองภาษาและวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : ชุมนุมวิชาการอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- ชำนาญ รอดเหตุภัย. สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2523.
- ดวงมน จิตรจำนง. สุนทรียภาพในภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สยาม, 2536.
- เต็มสิริ บุญยสิงห์. "อ้อ วรรณกรรมมวลชน," ใน ปากไถ่ฉบับวรรณกรรมวิพากษ์. สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย, 2518.

ถวัลย์ มาสจรัส และคนอื่น ๆ . คู่มือการแต่งของศิลปินแห่งชาติ 2538. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว, 2539.

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. "ลูกทุ่งกับเพลงไทย," ศิลปวัฒนธรรม.
10(3) : 30-38 ; มกราคม 2533.

นคร ถนอมทรัพย์. การอภิปราย "เรื่องทำไมเพลงลูกทุ่งจึงเข้าถึงจิตใจคนไทยได้ดี" ใน
เส้นทางเพลงลูกทุ่งไทย. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2533.

นพวรรณ เลาบุตร. "เพลงลูกทุ่งยุค ร.9," ใน สังคมนุชนัย ฉบับวิชาการ. กรุงเทพฯ :
ภาพพิมพ์, 2530.

นักแต่งเพลง, สมาม. เบื้องหลังเพลงดัง. กรุงเทพฯ : สยามออฟเซต, 2526.

แน่นน้อย บุญเนตร. คำฉันท์ในหนังสือพิมพ์รายวันระหว่างปี พ.ศ. 2521-2525.

วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

บรรจบ พันธุเมธา. ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

บรรเทา กิตติศักดิ์ และ กัมพูชนาฏ เปรมกมล. ลักษณะการสังเกตบางประการของภาษาไทย.
พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

บุญยงค์ เกศเทศ. วรรณกรรมวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

_____. คำไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2532.

บุญเลิศ ช่างใหญ่. ไทยลูกทุ่ง. โดย เลิศชาย กษยทุท(นามแฝง). กรุงเทพฯ :
พิมพ์เซ็นริงคิงเซ็นเตอร์, 2538.

บุญศิริ สุวรรณเพ็ชร. ปทานุกรมว่าด้วยการใช้สำนวนไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. "หัวเลี้ยววรรณคดีไทย," ใน วรรณไวทยาการ. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

บุบผา เมฆศรีทองคำ. ศึกษาบทบาทของเพลงลูกทุ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต : วิเคราะห์
เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในช่วงปี พ.ศ. 2532-2533. วิทยานิพนธ์ วส.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534. อัดสำเนา.

บุษกร ครูทวงศ์. วรรณกรรมเพลงของพยางค์ มุกดา : การศึกษาวิเคราะห์. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. ภาษากวี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

พงษ์ชัย ไทยวรรณศรี. เพลงไทยสากลระหว่างปี พ.ศ. 2529-2531. วิทยานิพนธ์ อ.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.

- พนัส หันนาคินทร์. การตอนคำนิยม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินิจโลก, 2521.
- พรเพ็ญ ตันประเสริฐ. เพลงไทยสากลระหว่างปี พ.ศ. 2529 – 2531. วิทยานิพนธ์ อ.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- พัชรินทร์ บุระะกร. แนวคิดมนุษยนิยมในวรรณกรรมของ พิบูลศักดิ์ ละครพล. ปรินิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- พูนพิศ อมาตยกุล. "เพลงลูกทุ่งในสายตาของนักฟังเพลงไทย(เดิม)," ใน ดวงเพลงกลางทุ่ง.
กรุงเทพฯ : ไพศาลศิลป์การพิมพ์, 2532.
- ไพบุลย์ ช่างเรียน. สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2515.
- ไพรัช มากกาญจนกุล. หลักการแต่งเพลง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : รุ่งแสงการพิมพ์, 2535.
- ภักยา ภักดีบุรี. วรรณกรรมเพลงของไพบุลย์ บุตรขัน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535. อัดสำเนา.
- มัลลิกา คณานุรักษ์. วิเคราะห์ชีวิตและผลงานอมตะของ แก้ว อัจฉริยะกุล. ปัตตานี :
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2529.
- มานพ ถนอมศรี. "3 ยุคสมัยก่อนเพลงไทยลูกทุ่งจะถูกลืม," ใน กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย
ภาค 2. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป, 2534.
- มาลินี ไชยชำนาญ. วิเคราะห์วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ ชลธี ธารทอง. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535. อัดสำเนา.
- ยุรฉัตร บุญสนิท. "ทัศนของนักเขียนในการเสนอภาพสังคมเมือง," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
พัฒนาการวรรณคดีไทย (หน่วยที่ 8-15). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์, 2531.
- ลักขณา สุขสุวรรณ. วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521, อัดสำเนา.
- วรุณ สอดสิงห์. การวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตระหว่าง พ.ศ. 2516 – 2534. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- วาสนา บุญสม. กลอนสัมผัสได้อย่างไร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทสามัคคีสาส์น, 2539.
- วิจิตรมาตรา ,ขุน. ตำนานไทย. โดย กาญจนาคพันธุ์ (นามแฝง) พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
รวมสาส์น, 2515.
- วิเชียร เกษประทุม. ราชาศัพท์ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : มิตรสัมพันธ์ กราฟฟิคอาร์ต, ม.ป.ป.
- _____. นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, ม.ป.ป.

วิทย์ ศิวะศรียานนท์. วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

วิภา กงกะนันท์. วรรณคดีศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

สมบัติ กิ่งกาญจนวงศ์. การวิเคราะห์เพลงลูกกรุง. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

สมเศียร พานทอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, วีรวรรณ กลังกรณ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 169
ซอยวัดเชิงหวาย แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กทม. เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2539.

สันติภพ เจนกระบวนหัด. "ลมหายใจพื้นบ้านในเพลงลูกทุ่ง," ใน กิ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่ง...
สืบสานคุณค่าวัฒนธรรมไทย. โดย เจนภพ จบกระบวนวรรณ (นามแฝง).

กรุงเทพฯ : สมใจการพิมพ์, 2537.

สาคร บุญมาเลิศ. ภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2538.

ลิษา พินิจภูวดล และคนอื่น ๆ . การเขียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2516.

สุกรี เจริญสุข. "แนววิเคราะห์เพลงพื้นบ้านกับเพลงลูกทุ่ง," ใน เส้นทางเพลงลูกทุ่งไทย.

สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2533.

สุกัญญา ภัทรราชย์. "เพลงพื้นบ้าน," ใน ศิลปะการเล่นและการแสดงพื้นบ้านของไทย
(หน่วยที่ 1-8). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

สุขุมล จันทวี. การวิเคราะห์เพลงไทยสากลแนวใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ. 2534.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
อัดสำเนา.

สุภา ทิวถนอม. วิเคราะห์กลอนเพลงยาวสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 2199-2310) และสมัยกรุง
รัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325-2410). ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.

สุภาพร มากแจ้ง. ถวิลพจน์ไทย 1. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2535.

เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, สำนักงาน. คติไทย 2. กรุงเทพฯ : สัมพันธ์พาณิชย์, 2524.

อภิรักษ์ พุกกะศรี. โลกทรรศน์ชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้
ในระหว่างปี พ.ศ. 2519-2529. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532. อัดสำเนา.

อัมพร สุขเกษม. ถวิลพจน์ไทย 1. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
ประวัติผู้ประพันธ์เพลง

ประวัตินายสมเศียร พานทอง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้อง-นักประพันธ์เพลงลูกทุ่ง)

ประวัติครอบครัว

นายสมเศียร พานทอง เป็นศิลปินนักร้อง-นักประพันธ์เพลงลูกทุ่งที่คนทั่วไปรู้จักกันในนาม “ชาย เมืองสิงห์” เกิดเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2482 ณ บ้านเลขที่ 20 หมู่ที่ 3 ตำบลบางมัญ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เป็นบุตรชายคนเดียวของ นายสี พานทอง และ นางป่วน พานทอง มีพี่สาวร่วมมารดา 3 คน มีชื่อเดิมว่า “เสียน” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “สมเศียร” นายสมเศียร พานทอง เคยสมรสกับนางปราณี ชีรเวช (ดวงใจ เมืองสิงห์) มีบุตรธิดา 2 คน ต่อมาได้แยกทางกัน หลังจากที่ถูกครองตัวเป็นม่ายนาน 6 ปี จึงได้แต่งงานใหม่กับนางสมจิตร (มุกดา) พานทอง มีบุตรธิดา 4 คน

ประวัติการศึกษา

นายสมเศียร พานทอง เริ่มต้นเรียนหนังสือชั้นมูลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนวัดหัวว่าว ตำบลบางมัญ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จากนั้นได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่โรงเรียนศิริศึกษาซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรี และเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-8 ที่โรงเรียนสิงห์วัฒนะพาหะ ที่วัดพรหมสาคร ตำบลบางพุทรา อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จนสำเร็จการศึกษาเมื่อ พ.ศ. 2499 ต่อมาในปี พ.ศ. 2500 นายสมเศียร พานทอง ได้เข้ามาศึกษาต่อที่โรงเรียนเพาะช่างกรุงเทพฯ แต่ไม่ทันจบการศึกษาตามหลักสูตรก็ต้องลาออกเพราะขาดเงินเรียนเนื่องจากทางบ้านซึ่งมีอาชีพทำนาประสบอุทกภัยนาล่ม 2 ปีซ้อน

ประวัติการทำงาน

หลังจากที่นายสมเศียร พานทอง ได้ลาออกจากโรงเรียนเพาะช่างแล้ว เขาก็ได้ช่วยเหลือตนเองด้วยการทำงานรับจ้างทั่วไป เช่น เป็นคนงานตากผักเพื่อทำผักกาดกระป๋อง รับจ้างไถหมาก เป็นกรรมกรคอกเสาช้าง ต่อมาเนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ทางช่างศิลป์อยู่บ้าง จึงรับจ้างทำงานศิลปะต่าง ๆ เช่น เขียนป้าย วาดรูป แกะสลัก งานปั้น งานปูน โดยมีงานหลักคือเขียนป้ายโฆษณา ภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์ศรีตลาดพลู และเนื่องจากเขาเป็นคนรักสนุกและรักการร้องเพลงเป็นชีวิตจิตใจ จึงได้รับจ้างร้องเพลงเชียร์ร่ำวง จนได้ฉายาประจำตัวว่า “สิงห์แดง” ภายหลังจึงได้รวมตัวกับเพื่อน ๆ ตั้งคณะร่ำวงวิศณุน้อยราชา

เริ่มชีวิตการเป็นนักร้อง

ในคืนวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2504 ในสมัยที่นายสมเศียร พานทอง ยังทำงานรับจ้างเขียนป้ายและรูปกั๊กเอาต์ต่าง ๆ อยู่ที่โรงภาพยนตร์ศรีตลาดพลู วงดนตรีจุฬารัตน์ของกรมกล่อมมาดยกุล ซึ่งเป็นวงดนตรีลูกทุ่งที่ได้มาตรฐานที่สุดในยุคนั้นได้มาเปิดการแสดงที่โรงภาพยนตร์ศรีตลาดพลู นายอารมย์ กงกะพัน (พี่เบิ้ม) ผู้กว้างขวางที่ขายของอยู่ที่โรงภาพยนตร์แห่งนั้นเห็นว่านายสมเศียร พานทอง เป็นผู้ชอบการร้องเพลงและสามารถขับร้องได้ดี จึงสนับสนุนด้วยการพานายสมเศียร พานทองไปพบกรมกล่อมที่หลังโรงภาพยนตร์ เพื่อขอฝากให้เป็นนักร้องในสังกัดวงดนตรีจุฬารัตน์ แต่กรมกล่อมไม่สนใจ มีเพียง กุงกาติน หรือ นายนคร ถนอมทรัพย์ ซึ่งเป็นผู้ช่วยกรมกล่อมได้เปิดโอกาสให้แสดงความสามารถบนเวทีในคืนวันนั้น พอร้องเพลงจบ กุงกาตินพร้อมทั้ง นายสัมพันธุ์ อุมากร นักแสดงตลกและนักประพันธ์เพลงประจำคณะได้ช่วยขอร้องให้กรมกล่อมยอมรับเข้าคณะ แต่กรมกล่อมก็ยังไม่ใจแข็งเพราะยังไม่แน่ใจว่าจะเป็นคนดีหรือคนร้ายกันแน่ จึงยังไม่ยอมรับ เพียงแต่บอกว่าถ้าอยากจะเป็นนักร้องวงจุฬารัตน์จริง ๆ ก็ให้ไปพบกันที่สถานีวิทยุ ปชส. 7 ใต้สะพานพุทธ เพื่อจะให้เหล่าโค้ชตด ๆ กับ พร ภิรมย์ ซึ่งถ่ายทอดออกอากาศ ณ สถานีวิทยุแห่งนั้นด้วยกัน แต่ถ้ากลัวก็ไม่ต้องไป

ในคืนวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2504 ที่สถานีวิทยุ ปชส.7 เชิงสะพานพุทธ ธนบุรี เวลาประมาณ 23 นาฬิกาเศษ พี่เบิ้มตลาดพลูได้พานายสมเศียร พานทอง นักร้องเชียร์รำวงผู้ไม่มีชื่อเสียงไปร้องเพลงเหล้าออกอากาศสด ๆ ใต้กับ พร ภิรมย์ ซึ่งเป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งอันดับหนึ่งของประเทศไทยในขณะนั้น โดยมีผู้ชมเต็มสถานีและผู้ฟังทางบ้านเป็นสักขีพยานเมื่อจบการแสดงเสียงปรบมือต้อนรับนักร้องผู้ไม่มีชื่อเสียงดังสนั่นหวั่นไหว เพราะความกล้าหาญและด้วยน้ำเสียงที่มีลีลาแปลกแหวกแนวไม่เหมือนใคร ในที่สุดกรมกล่อมมาดยกุล ถึงกับออกไปประกาศด้วยตัวเองว่า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปวงดนตรีคณะจุฬารัตน์ ขอต้อนรับนักร้องลูกทุ่งคนใหม่เข้าประจำวง โดยตั้งชื่อให้ว่า “ชาย เมืองสิงห์”

อาชีพนักร้องเพลงลูกทุ่ง

จากชีวิตนักเชียร์รำวงธรรมดา นายสมเศียร พานทอง จึงได้กลายเป็นนักร้องที่มีสังกัดตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา เนื่องจากนายสมเศียร พานทอง เป็นผู้ที่มีน้ำเสียง ลีลาที่แปลกมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างจากนักร้องคนอื่น ๆ ในยุคนั้น ทำให้นายสมเศียร พานทอง กลายเป็นนักร้องที่มีชื่อเสียงโด่งดังที่สุดในเวลาอันรวดเร็วและเป็นนักร้องลูกทุ่งวัยรุ่นที่มีผู้คนคลั่งไคล้มากที่สุดในเวลานั้น ประกอบกับเป็นผู้ที่มีรูปร่างหน้าตาดี แต่งกายดี คล่องแคล่ว อร่ามดี วงการบันเทิงไทยในสมัยนั้นจึงได้ตั้งฉายาว่าเป็น “อเลน เดอ ลอง ออฟ ไทยแลนด์ แมน ซิตี โลอัน”

ผลงาน

นอกจากนายสมเศียร พานทองจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการขับร้องเพลงลูกทุ่งแล้ว เขายังเป็นผู้มีความสามารถในการประพันธ์คำร้องและทำนองเพลงได้อีกด้วย ผลงานเพลงแรกของเขา คือ เพลงชมสวน ตามมาด้วยเพลงพ่อลูกอ่อน เสน่ห์นางไพร ลูกสาวใครหนอ เป็นเพลงที่สร้างชื่อเสียงให้มากพอสมควร ส่วนเพลงที่ผู้คนติดใจมากถือว่าเป็นเพลงที่ทำให้ดังทะลุฟ้า คือ เพลงมาลัยดอกกรักร หลังจากนั้นก็มีผลงานติดตามออกมามากมาย เช่น แก่นแก้ว หยกแกมหยอก พระรถเมรี ตุ๊กตาจำ กิ่งทองใบหยก กตัญญู มนต์เมืองสิงห์ ฯลฯ

นายสมเศียร พานทองได้เป็นนักร้องนำของวงดนตรีจุฬารัตน์ตลอดระยะเวลาประมาณ 5 ปีเศษ (พ.ศ. 2504-2510) หลังจากนั้นเขาได้อำลากรมกล อมาตยกุล ออกจากวงดนตรีจุฬารัตน์

ตั้งวงดนตรี

ในวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2511 นายสมเศียร พานทอง ได้ตั้งวงดนตรีเล็ก ๆ ฉบับกระเป๋ากลาย ๆ แตรวงผสมเครื่องไทยหลายอย่าง ชื่อว่า วงดนตรีคณะหลังเขาประยุกต์

วงดนตรีคณะหลังเขาประยุกต์อยู่มาได้ประมาณปีเศษก็ขยายวงขึ้นเป็นวงดนตรีมาตรฐานวงใหญ่ โดยเปลี่ยนชื่อเป็น วงดนตรีลูกทุ่งจุฬาทิพย์ เพื่อต้องการให้เป็นสัญลักษณ์ว่าเป็นศิษย์มีครู และเคารพครูเหมือนเดิม ในที่สุดวงดนตรีคณะจุฬาทิพย์ ดำเนินกิจการมาได้นานประมาณ 10 ปีเศษ ก็เลิกกิจการไป เพราะชีวิตในช่วงนั้นของนายสมเศียร พานทอง มีเหตุการณ์สำคัญ ๆ เกิดขึ้นหลายประการ เริ่มตั้งแต่ครอบครัวแตกร้างถึงขั้นต้องแยกทางกับภรรยา ต่อมาบิดามารดาได้ถึงแก่กรรมในระยะไล่ ๆ กัน ทำให้เขาหมดกำลังใจ จึงได้ตัดสินใจเลิกกิจการวงดนตรี เมื่อประมาณ พ.ศ. 2521-2522 โดยตั้งใจว่าจะเลิกร้องเพลงไม่ยุ่งเกี่ยวกับวงการเพลงอีก แล้วนายสมเศียร พานทอง ได้หันไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่บ้านเกิด จนประสบความสำเร็จได้รับยกย่องให้เป็นเกษตรกรดีเด่นคนหนึ่งของจังหวัดสิงห์บุรี

การกลับคืนสู่วงการเพลง

หลังจากที่นายสมเศียร พานทอง ได้เลิกการแสดงดนตรีไปเป็นเวลานานถึง 10 กว่าปี จึงได้เริ่มกลับคืนสู่วงการเพลงอีกครั้ง เมื่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จัดงานเพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ผลงานเพลงลูกทุ่ง อันเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมแห่งชาติ ผลงานเพลงของเขาได้รับการพิจารณาคัดเลือกเป็นเพลงลูกทุ่งดีเด่นแห่งชาติถึงสามสมัย ในปี พ.ศ. 2532 , 2534 และ 2537 ตามลำดับ ทุกเพลงได้รับรางวัลทั้งในฐานะผู้ประพันธ์คำร้องและขับร้องเองทั้งสิ้น และเกียรติสูงสุดที่เขาได้รับ คือ ได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง

(นักร้อง - นักประพันธ์เพลงลูกทุ่ง) เมื่อปี พ.ศ. 2538 จึงเป็นจุดผลักดันให้นายสมเกียรติ พานทอง ต้องหวนกลับคืนสู่วงการเพลงอีกครั้งหนึ่ง

การประพันธ์เพลง

นายสมเกียรติ พานทอง เป็นทั้งนักร้องและนักประพันธ์เพลงที่มีผลงานมากมาย ทั้งที่ประพันธ์เอง ขับร้องเอง รวมทั้งประพันธ์ให้ผู้อื่นขับร้อง มีจำนวนไม่น้อยกว่า 800 เพลง ซึ่งล้วนแต่ได้รับความนิยมติดอันดับเพลงยอดนิยมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากนายสมเกียรติ พานทอง มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทที่ยังมีการละเล่นและขับร้องเพลงพื้นบ้านอยู่เป็นจำนวนมาก สิ่งเหล่านั้นจึงได้ซึมซับอยู่ในตัวของเขามาตั้งแต่เยาว์วัย จึงเป็นผลให้ลักษณะงานเพลงของเขามีเอกลักษณ์ทางดนตรีที่ไม่เหมือนใคร เพราะการเรียบเรียงเสียงประสานจะไม่ทิ้งลูกผสมไทย โดยจะสอดแทรกเสียงดนตรีไทยหรือเสียงดนตรีพื้นบ้านไว้ด้วยเสมอ จนกลายเป็นลักษณะลูกผสมแบบพื้นทาง ที่ฟังแล้วสนุกสนาน ไร่ใจ ทันสมัยและง่ายแก่การรับฟังหรือขับร้องตาม นับได้ว่าเป็นการต่ออายุงานเพลงพื้นบ้านได้ดีอีกรูปแบบหนึ่ง

นอกจากนี้เขายังเป็นผู้ถ่ายทอดศิลปะการร้องเพลงและการประพันธ์เพลงให้แก่ศิษย์ที่อยู่ในความอุปการะจนได้กลายเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงอยู่ในวงการเพลงลูกทุ่งเป็นจำนวนมาก เช่น ดวงใจ เมืองสิงห์ สังข์ทอง สีใส โหมจิต นพคุณ บุปผา สายชล เรไร ณ ไกรราชพนม นพพร ไวพจน์ เพชรสุพรรณ และประจวบ จำปาทอง เป็นต้น

เกียรติยศที่ได้รับ

1. เดือนตุลาคม พ.ศ. 2516 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นสมาชิกสมัชชาแห่งชาติในสมัยรัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์
2. วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2532 ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย พระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการประพันธ์และขับร้องเพลงพ่อลูกอ่อน และเพลงทำบุญร่วมชาติ
3. วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2534 ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย พระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการประพันธ์และขับร้องเพลงลูกสาวใครหนอ
4. วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2534 ได้รับรางวัลโล่พระราชทานประกาศเกียรติคุณในฐานะนักร้องผู้ขับร้องเพลงโดยใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องชัดเจน จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ของสถาบันวิจัยภาษาและพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดลร่วมกับราชบัณฑิตยสถาน

5. วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ได้เป็นศิลปินดีเด่นด้านวัฒนธรรมประจำภาคกลางตอนบน (สาขาศิลปะและการช่างฝีมือ) ได้รับโล่และเกียรติบัตร พระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

6. วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2538 ได้รับรางวัลเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากเพลงทุกขร้อยแปด เนื่องในงานถึงศตวรรษเพลงลูกทุ่งสืบสานคุณค่าวัฒนธรรมไทย ภาคพิเศษ

7. วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2538 ได้รับยกย่องประกาศเกียรติคุณให้เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (นักร้อง-นักประพันธ์เพลงลูกทุ่ง) จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

8. พ.ศ. 2540 ได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ โปรแกรมวิชานดนตรี จากสถาบันราชภัฏเทพสตรี

ปัจจุบันนายสมเชียร พานทอง ได้อุทิศกายใจเพื่ออนุรักษ์และสืบสานงานด้านเพลงลูกทุ่ง และให้การสนับสนุนนักร้องรุ่นหลัง ๆ เขาเชื่อมั่นว่าวงการเพลงลูกทุ่งจะยังคงอยู่คู่สังคมไทย เพราะมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นพระมิ่งขวัญของบรรดาศิลปินในวงการเพลงลูกทุ่งอาจจะมีนักร้องนักประพันธ์เพลงหลายคน แต่ผู้ที่มีคุณสมบัติที่เป็นทั้งนักร้องและนักประพันธ์เพลงที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางนั้น ในวงการเพลงลูกทุ่งย่อมหาไม่ได้ง่ายนัก นายสมเชียร พานทอง นับได้ว่าเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญในวงการเพลงลูกทุ่งที่โดดเด่นมากผู้หนึ่ง

ภาคผนวก ข.

เนื้อร้องบทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์

กตัญญู

ใครหนอเคยกล่อมถนอมจอมใจ จวบจนโตใหญ่ไกรกันเล่าที่เฝ้าเอ็นดู อัมชุนา
ความการุญพระคุณมารดาสูงส่งหนักหนา ยากหาใดเปรียบเทียบบุญคุณ ไม่เสื่อมสูญพูนดวงใจ
เพียงหยดหนึ่งน้านมแม่ต้องทุกข์ทนโศกโศรม อกรรมหมองไหม้ตั้งแต่เข้าจรดเย็น ไม่วายเว้น
คืนวัน เมื่อเริ่มกำหนดจอมขวัญสายเลือดในครรภ์จอมใจ

พอสามเดือนเคลื่อนไหวคลาด หยดน้ำตาหยาดรวริน ไม่เป็นอันนอนอันกิน เหมือนบำเพ็ญ
ศีลผอมผ่าย นอนร้องไห้หิวโหยให้อิดโรยดวงมาน อยากกินเผ็ดเค็มหวาน แสทนทานอะไร
ต้องกินข้าวสุกคลุกเกลือ กุ้งปลาหมูเนื้อเลยผ่าน อดออมถนอมดวงมานโถแม่ทนทานทำได้

ยิ่งวันกำหนดทสมาส หัวใจแทบขาดรอนรอน กัดฟันอ้อยอิ่งอดอ้อน ร้อนรุ่มดังคุ
ด้วยไฟ เหมือนถูกกระหน่ำด้วยแสบนหลังแม่เลือดสาด ไร้พญายมมัจจุราชทาสเห็นจะทนไม่ไหว
สลบซบเซาเต็มกรูพอลืมตาารู้สึกตัว กู้กร้องเรียกระวัง ว่าลูกและผัวอยู่ไหน

ขอกราบมวาลูกทุกคน จงสร้างกุศลทดแทน คำนำนมและอ้อมแขน ทดแทนให้
แม่ชื่นใจ ผู้ชายจงบวชให้สักพรรษา นารีสีกาย่าฟุ้งเกี้ยว เพื่อรมโพธิ์ทององค์เดียวสะกิดเลสทั้ง
หลาย ให้สาวร้องไห้ออดอ้อนเกาะชายจีวรเช็ดน้ำตา ทุก ๆ หน้าอกพรหมาวารอหลวงพี่ไม่ไหว
เอาชายผ้าเหลืองอันเรืองรอง ชับน้ำตาแม่ที่นองเป็นคราบ ชำระเวรกรรมบาปที่ลูกปลุกสร้างบาป
เอาไว้ เพื่อนหญิงจงสร้างแต่ความดี กตัญญูแม่ที่ห่วงอาลัย

กล่อมน้องนอนเปล

ย่ำค่ำสายัณห์ตะวันรอน สุกุณาต่างกลับคอนถิ่นพงไพร คาบข้าวมาเผื่อคาบเหยื่อมาให้
 ลูกน้อยกลอยใจที่นอนรอ ศัพท์สำเนียงเสียงกาเรา อากาศก็แสนหนาวเสียจริงหนอ
 ขวัญเอยออกอดอันเจ้านอนรอ คนกล่อมเรือนหอยู่รำไร กินข้าวเสียก่อนอย่าเพิ่งนอนเลยหนา
 ตะวันจะทับตาน้องรู้ไหม จะปวดหัวตัวร้อนนอนจับไข้ เพราะเข้าได้เข้าไฟโบราณเดือน
 พอนาฬิกาบอกเวลาห้าทุ่ม กลุ่มควันไฟที่สุ่มเริ่มกลางเดือน เชิญขวัญแม่อย่าได้แซ่เขื่อนเชิญ
 แม่ขวัญเรือนสู่ห้องนอน พี่จะกล่อม กล่อมน้องนอนเปล ฟังเสียงพี่เห่อย่าอดอัน
 อุดสาห์อดดาหลับนั่งจับตานอน ให้มีขวัญงามนอนนอนสบาย เอาโอละเห่ สะโอละอีก
 ทุกวันคืนคืนดีไม่แห่งหน่าย นอนนะคนดีพี่ไม่หนีไปไหน จะโอบอุ้มคุ้มภัยไม่ให้พาล
 ถึงยุงจะกัดจะคอยพัดคอยวี นอนแนบवलเนื่อนี้ให้นานนาน คิมคำพร่ำพรอดยอเดยามาลัย
 ให้เป็นยอดสงสารเกล้ากลอยเกลี้ย ป้อดแก่ ป้อดแก่ไขขวัญแม่ไม่หลับ ประเดี้ยวตุ๊กแกกิน
 ดับหลับตาเสีย พี่ว่งเหงาหวานอนชักอ่อนเพลีย ใจคอละเหี้ยโฮยโรยแรง เพราะตอนกลางวัน
 พี่ดันด้ามมา เดินผ่านทุ่งนาดินแดกระแวง สะดุดหัวขี้แต่จนหัวแม่เท้าเพลง นี่จวนจะก่อน
 แจงโยไม่นอน วัดเอยวัดโบสถ์ปลูกข้าวโพดสาละ นอนเสียนะคนดีอย่าแสนงอน เอาปิด
 ประตุแล้วเคียงคู่นางนอน แม่ขวัญเอยขวัญอ่อน พรุ่งนี้จะนอนกอดใคร

กลับมาเถิดน้อง

กลับมาเถิดนะเธออย่าหลงละเมอเมืองกรุง เพราะมันแสนยุ่งเหลือหลาย กลับถิ่นกลิ่น
 โคลนสาบควาย น้องเอยพอเขาหน่าย ตัดสินใจกลับไปบ้านเรา

พี่เที่ยวตามหาทุกถิ่น ไม่พบยุพินแสนกลุ้ม เพราะพี่เป็นหนุ่มโง่เขลา เที่ยวตามไม่พบ
 แม่เภาเธอ ขออ่อนวอนน้องเจ้า กลับบ้านเราน้องนางบ้านนา

เสียงกู่ตะโกนเรียกน้องนาง น้องเอยสาวเอยจงฟัง หลายครั้งหลายคนเรียกหา บ้านนา
 นั้นเป็นป่าร้าง ก็เพราะน้องนางนั้นจากมา

น้องเอยหนุ่มน้อยบ้านนา พี่ยังตั้งดรอคอย ถึงเจ้าจะช้าเพราะมือชา
 เขาหลงเจ้าจนเข้าใจ น้ำตาต้องไหลร่วงพลี้อย พี่คงซื้อตรงต่อน้อง อย่าร้องน้องเอยพี่นี้ยังปอง

ถึงน้องชอกขำมีรอย พี่ยังเฝ้าคอยไม่คลาย เพราะหนุ่มถูกทุ่งหลงรัก รักจริงรักเดียวแน่น
 หนัก ความรักไม่มีสลาย กลับมาบ้านนาเถิดน้อง อย่าหมองน้องเอยข้าให้อภัย น้องจงเลิกหลงม
 าย กลับบ้านนาเถิดน้องเอย

กอดแกกุ่ม

ใครว่ากอดนั้นไม่สำคัญ สื่อสัมพันธ์รักมันร้อนรุ่ม เพียงแต่กอดหมอนยังร้อนยัง
หนาวใจหนุ่ม ผืนหลับไม่ลงเพื่อพร่ำเพวถึงนวลเนียนนุ่ม ยิ่งกอดแล้วใจยิ่งกุ่ม ออกหนุ่ม
สะท้อนสะท้อน

ถึงได้กอดไม่วางเว้นวาย กอดไม่คลายแสนวุ่นวายซาบซ่าน กุ่มจะตายถ้าขึ้นมัวอาย
ชาวบ้าน เดี่ยวกอดเดี่ยวคลาย เดี่ยววุ่นเดี่ยววาย เดี่ยวใจฟุ้งซ่าน เดี่ยวนอนหนาวทรวงสะท้อน
แม่บ้านก็ยังไม่มี

กอดหมอนนอนแกกุ่ม หัวอกหนุ่ม ๆ ทุกคนมันกุ่มอย่างนี้ ใครมีแม่บ้านสุขสันต์
ทุกวันสุขี หนาวร้อนหนาวหนาว แบนนวลเนื้อสาวรัฐจวนยานี ถ้าหากแม่บ้านไม่มี กอด
หมอนก็มีสุขล้ำ

แม่นได้กอดชุ่มชื่นหัวใจ กอดครั้งใดซึ่งฤทัยชื่นฉ่ำ กอดเบา ๆ สาวละเมอเพื่อพร่ำ
หวานกว่าน้ำตาล รสชาติหวานมันรักกันชื่นฉ่ำ ได้กอดทั้งวันยันค่ำ ดมดำน่าใจแท้ ๆ

กาเลาบพริก

โอ้แม่บัวแรกแย้ม เจ้าช่างแจ่มเหลือใจ เคยมองตัวบ้างไหม ใคร ๆ ชอบน้อง
มองกันหมดเมืองผิวกีดำ เคาะใสแดงขำคมข่มเหลืออง น้องอย่าโกรธเคือง ก็คนทั้งเมืองเลื่อง
ลือไซ้ไหม

แม่จันทร์แรมแก้มแดง บ้านอยู่แห่งหนใด แฟนเธอมีบ้างไหม นามจริงชื่อไรขวัญใจ
บ้านนา สายเขยบยลยากจนแม่การศึกษา บ้านนอกคอกนา ที่จริงโสภาเทียมดาบาดใจ

แจ่มจริงจริงยอดรัก พี่ไม่อย่าขอลาไกล นางกลางกรุงไม่ไหว มีใจเปลี่ยนผันวัน
ละสิบครั้ง หวานไม่กล้วแต่กลัวหัวใจจะพัง บางกอกหลอกจิ้ง พี่ยังรักจริงหญิงเดียวบ้านนา

โอ้แม่กาเลาบพริก อย่าดุคตักเลขาวิญดา ตัวจะดำก็หาใจดำซ้ำใจดำเมื่อไร
ขอจับจองเป็นคู่ครองสักคนได้ไหม รับผิดชอบต่อไฉน จะได้หาเงินทองไปแต่งงาน

ก้างขวางคอ

- (ช) นั้นอะไร นั้นอะไร นั้นนั้นอะไร
 (ญ) ลูกสาวใคร เมียใครไม่รู้ชี้
 (ช) สักครเป็นแฟนดวงแขนได้ไหมนี่
 (ญ) ขอที ขอที ทำอย่างงี้หุจะยาน
 (ช) พี่ยังไม่ขอ พี่ขอรับรอง เชื้อพี่เถอะหนอ แม่ช่อฟักทอง
 (ญ) ถ้าใจทกมันฟ้อง น้องไม่รับประทาน
 (ช) เมียพี่ไม่มี เมียพี่ไม่มีหรือที่บ้าน
 (ญ) เดี่ยวเถอะพ่อกูณ เดี่ยวเถอะพ่อกูณทำจันจัน เดี่ยวดิงหุยานนั้นเมียใครมา
 (ญ) นีอะไร นีอะไร นะเรื่องอะไร
 (ช) ลูกสาวใครไม่รู้จะแก้วตา
 (ญ) แล้วจับทำไม ไฉนพี่ทำบ้า ๆ
 (ช) เป่ล่านะขวัญตาพี่กรุณาคนหลงทาง
 (ญ) เอ้าลูกเราต้องรีบกลับบ้านเร็ว เอ้าลูกคนเล็กอ้อมกลับบ้านเร็ว
 (ช) ต้องคว้าน้ำเหลวเสียดายจิง
 (ญ) หนอยเนาะ หนอยเนาะ ทะล่อทะเล่หลายอย่าง เดี่ยวเถอะนำดูดิงหูกาง
 ไหมนี่
 (ช) ทศกัณฐ์ขวางทางนี้แหละก้างขวางคอ
 (ช) ไม่เป็นไร ไม่เป็นไรแล้วไม่เป็นไร
 (ญ) เมื่อกี้ใครกันจะพ่อรูปหล่อ
 (ช) โอ๊ย เด็กคนไ้เมียน้อยกูณพ่อนะ
 (ญ) จันพอ จันพอ
 (ช) พี่มีเงินเยอะมาเถอะมารักชายเถอะ หนึ่งไม่มีสอง น้องจะต้องสบายจิง ๆ นะ
 (ญ) แหมหน้าไม้อาย หน้าด้านหน้าทน กลับเดี๋ยวนี้นะเดี๋ยวม้าอะลวดป่น
 (ช) จันต้องบ้ายบาย หลึงหน้าไม้อายใครหน้าทนกันนี้
 (ญ) มีแฟนหลายคนระวังจะจนหัวใจ

กางใบสู่ลม

ความหนุ่มมันซึกจะน้อย ความแก่ค่อยค่อยบังบด จะแก่มาซึกหนุ่มน้อย
หนึ่งเหี่ยวไปหน่อย ยังไม่ถึงกับห้อยกบหุด ยิ่งแก่ยิ่งเก่าโบราณเขาวามีค่า เพราะน้ำยังเข้มข้น
ทุกหยดทุกหยด ทุกหยด

อายุอานามของเรามันข้ามเขตหนุ่ม นึกขึ้นได้หัวใจร้อนรุ่ม วัยเรากินหนุ่มเสียแล้ว
เสียแล้ว แผ่นบนิ้วมือ อ้อ อี อ้อ อ้อ หัวใจชายแป้ว ความเป็นหนุ่มหนีอยู่ปลายแถว
พี่ชายแก่แล้วจริงจริงหรือเรา

อายุอานามของเรามันข้ามรอบสี่ ชักโมโหเจ้าวันเดือนปี ไม่น่ามาหนีตัวเรา ตัวเรา
เดี๋ยวนี้หน้าเจ้าตื่นกาซึกมากกว่าเก่า คิดไม่ตกกุมอกตัวเรา ต้องหันหน้าเข้าฟังกลับผับบาร์

จุดรูปสามดอกกัมกราบบอกสมเด็จโต พุทธาพุทธโรถอยหลังอดีตปีโสกะคะวา ระลึกถึง
คุณพระและบุญที่เคยสร้างมา นะเมตตาจะมหาราชชา ชินนะบัญชร (เมตตา) มหานิยม

สาวใดสบตาให้โผผวาวิ่งแร่ นึกชอบใจพี่ชายตอนแก่ สาวสะกิดแม่ตะลึงแลชั้นชม
อายุปุ่นนี้แล้วเรา เหมือนเรือสำเภาที่ใกล้จะล่ม ยังหยุดไม่ได้ต้องกางใบสู่ลม รอกู้สร้างคู่สมไว้
หยอดน้ำข้าวต้มอีกคนอีกคน

วัยเอ๋ยวัยเราถึงวัยจะเฒ่าก็ไฮเทค ใบหน้าชรานัยน์ตาเด็ก หัวใจเสริมใยเหล็กเลือดชาย
ไก่นั่น อยากเจอรักแท้ ๆ อีตอนแก่ ๆ แก่นั่น ออกกรอบมาหลายครั้งชายยังไม่บ่น สู้แดดสู้ฝน
อยากเจอสัมผัสอ่อน ต้องทน ต้องทน กางใบสู่ลม กางใบสู่ลม กางใบสู่ลม กางใบสู่ลม

กำพร้าเมีย

หมดอาลัยกายหมอนต้องนอนร้องไห้ หมดอาลัยใจเสียเมียทิ้งพี่เลี้ยง หมดแล้วสวรรค์
มันคง เมียหลงลืมผัวไม่นึกกลัวบาปกรรม เหมือนเมียมองห้องหอร้างรอเมียพี่ ไม่ดีเมียจำไม่
น่าจะทำ คนอื่นดีกว่าผัวไม่รักตัวก็ตาม ผัวซ้าเพียงไหนเมียไม่เห็นใจ ใจดำสิ้นดี

ลูกตั้งสามผัวต้องตามเป็นห่วง โฉใจพุ่มพวงไม่น่าตัดบ่วงพาหนี นี่ผัวมาตามด้วย
ความหวังดี ได้อินเสียงพี่มารับจงกลับบ้าน กลับสู่อ้อมอกผัวของตัวดังเก่า เรื่องหนักเบาใคร
เขาเจ้าก็เจ้าการ กลับเถิดพูนหัวผัวอนไหว้วาน สงสารลูกน้อย อ้าแขนคอยคอยเมียกลับมา

กึ่งทองใบหยก

สุขจริงนะกึ่งทอง สมแล้วคู่ครองน้องเป็นเศรษฐี พี่ไม่อิจฉาเพราะว่าบุญพี่ไม่มี
 เทียมน้องคนดีที่เคยจับจอง กึ่งทองใบน้อยถึงลอยล่องลม สุดเหนียวโน้มเพราะลมแรงผลึกลา
 ได้ยินเสียให้ดังแทบเป็นบ้าคลั่ง ฟังแล้วตรมหนักหนา ที่คู่บ่าวสาวเขากว้างเคียงคู่มา
 เห็นน้ำสงฆ์พาน้ำตาพี่หลังริน ได้ยินได้รู้ได้ดูกับตา หมดวาสนาเพราะพี่ขาดเงิน
 กิ่งเอ๋ยแม่กิ่งงาม เห็นใจนงรามแล้วจำห้วงเหิน เจ้าสุขเลิศล้ำพี่ชิตนกับหน้าเดิน
 ความหลังล่วงเกินมาขอขมา กิ่งเอ๋ยดอกฟ้าสัญญาขาดกัน ให้ความผืนนั้นจมฝากดิน
 * ได้เอ๋ยเพียงเสียงแผ่วลา เห็นรอยดวงหน้าแล้วพาถวิล ตัดอกตัดใจน้ำตาไม่ให้ริน
 สมแล้วบุญพินทุ์นกออดนาง พี่เป็นผู้แพ้เหมือนแพ้อัปปาง ต้องแรมร้างหานางไม่เจอ

กุดะแนนแทนแมน

(สร้อย) กุดะแนน กุดะแนน กุดะแนน แทนแมน ถ้าผัวน้องตาย พี่จะไปอยู่แทนโอ้ ..
 ละหนาย

มีลูกหนึ่งก็จะคอยน้อง น้องมีลูกสองพี่จะคอยทำ จะคอยคอยจนกว่าผัวน้องจะตาย
 ก็ปีพี่ก็คอยได้ ถ้าน้องนางเป็นม่าย พี่จะไปเป็นแฟน

รักมากพี่รักหมดหลาย รักว่ารักควยรักจนหมดเปลือก โปรดลองรักพี่ไว้เพื่อเลือก
 จะได้กินเผือก เผือกเขยตาแดง

ถ้าใครอยากเป็นคู่แข่ง ชินลองมาแย่งพี่จะแข่งให้บี้แบน มีลูกติดไม่คิดกังวล
 สองคนสามคนพี่ก็ทนเลี้ยงได้

อยู่กันไม่นานเท่าไร พอลูกตัวใหญ่จะได้ลามา ลูกชายเขาไปไม่ว่า
 ลูกหญิงนั้นหนาจะได้ราคาเป็นแสน

ได้ขายข้าวไร่รวยเมื่อไหร่ จะพาน้องไปซื้อสร้อยซื้อแหวน พกเงินกระเป๋าคำให้แน่น
 ซื้อแหวนสวมก้อย สายสร้อยงามงาม ไม่ลืมไม่เลือนเหมือนคำ ถึงคราวตกต่ำพี่จะไม่ทำให้
 แสบแทน

มีลูกหนึ่งก็จะเลี้ยงน้อง น้องมีลูกสองจะประคองเคียงข้าง ลูกใครลูกใครก็ช่าง จะขอ
 อุ้มบั้นจะจกานดา จะยอมให้น้องแข่งดำ ถึงน้องนางเป็นบ้า ก็จะไม่หาเมียแทน

กุหลาบในมือเธอ

กุหลาบในมือที่น้องถือเขาลือว่าหอม ขอเด็ดดมดมหอมหน่อยจะได้ไหมน้อง
 สีสวยแฉล้มหอมหวานดังแก้วเนื้อทอง กุหลาบในมือของน้องพี่หวังปองเสียจริง ๆ
 กุหลาบในมือที่น้องถือฉันน่าจะบูชา ให้พี่เถิดหนาพี่จะบูชาไม่ทิ้ง งามซึ่งซิมซาบเจ้า
 ของกุหลาบสวยจริง ถ้าพี่ได้ครองทั้งสองสิ่งพี่จะไม่ทิ้งจากมือ
 ดอกไม้ในมือน้องนั้นคือดวงใจพี่ หากน้องคิดขี้เมื่อไรก็ได้ทุกเมื่อ ใจชายเหมือน
 ดังลูกไก่อยู่ในกำมือถ้าน้องเล่นไม้ซ้อผลลัพธ์ก็คือพี่ซ้า
 กุหลาบในมือที่เธอถือให้พี่เถิดน้อง ให้พี่ครอบครองจับจองรักเดียวสุขล้ำ
 ชีวิตยอมดับเพราะรักกุหลาบแสนงาม ไม่ยอมให้ใครกรายกล้ำดอกไม้งามประดับใจ

เก็บกด

อย่าให้โด่งดังบ้างก็แล้วไป เก็บกดเอาไว้ตั้งใจแน่นแน่ว ใครเด่นใครดีมีค่า นักร้องไม่ว่ากันอยู่แล้ว ขออยู่กลางแถวลูกทุ่ง ข้าขาดคู่คนอุปการะคุณ ทั้งขาดนายทุนหนุนให้เรื่องรุ่ง
 ยืนหยัดกำลังของตัวเอง อาศัยมิตรเพลงลูกทุ่ง ช่วยฉุดช่วยจูงพยุงบำพา
 ดังที่ไรให้คนอื่นเขารวย ช่วยเขาได้อีต่อนี้ ไม่ค่อยมีใครเยี่ยมกรายคบค้า หากดังอีก
 ที่ได้ดีอีกครั้ง ดาวค้างฟ้าคราวนี้หนา อย่าว่ากันมันส์ถึงแก่น
 อย่าให้เด่นดังบ้างก็แล้วกัน แม้นหากความฝันหวานมันโลดแล่น อย่าเที่ยวดูถูก
 เพลงลูกทุ่ง ทะนุบำรุงเกิดแผ่นดิน ๆ เก็บกดกับแสนสุดแสนกำสรด ยากดีมีเงินก็คนเหมือนกัน
 อดีตเป็นหมันปัจจุบันทรหด เมื่อไม่มาทำให้เรารำเราวย หอบหัวความชวยเอาไปให้หมด
 จี้เกียจเก็บกดขอโทษนายทุนพอกันที

เกลียดเข้กร้าน

เขาเกลียดตัวเข้กร้าน อยากมาทักฉันทำไม เขาไม่เคยมีเมียใหม่ เขาเกิดปีกระต่าย
ตัวชิเกิดปีไก่ ไม่ไว้ใจเกลียดจะตายก็ตาม

เขาเกลียดตัวเข้กร้าน อย่างว่าฉันใจดำ เขาไม่เคยชุ่มซำม เขาไม่เคยบ่มบ้าม
ตัวชิทำรุ่มร่าม ชอบอำผู้ชายไม่อายุฝูงชน

วันโกนไปโน่นบ้างละ วันพระทำปกปิด วันศุกร์วันเสาร์วันอาทิตย์ ชอบแอบทำผิด
เขายังไม่บ่น เขานะรักตัวตั้งแต่ต้น ลูกหน้าเหมือนตัวทั้งสองคน ทำไมหน้านมจะมาชนเอา
ลูกเขา

เขาเกลียดตัวเข้ไส้ (ไม่ดีด้วยละ) แม่คุณหน้าใสใจเบา เขาไม่ยอมเป็นเต่า
รู้แต่ไม่ยอมเล่า ตัวเดี๋ยวนี้นี้ไม่เอาอ่าว ไม่รักเราก็ก็น้อยากขอร้อง

เขาเกลียดตัวเข้กร้าน (จริง ๆ ละ) อย่างมาล้างผลาญปรองดอง เขาไม่ยอมแตะต้อง
ขอแยกเรือนแยกห้อง ยอมจะให้รักมันดอยละล่อง เลิกกันวันทองสองใจไม่เอา

เขาเกลียดตัวเข้กร้าน เลิกกันชาวบ้านอย่าห้าม ก๊วแม่คนหน้าด้าน เอ้าวิวกันให้ดื่มด่ำ
โอ้ยแม่หญิงจอมมั่ว เขาเกลียดตัวเข้กระดุกด้า

แกแดดแกลม

แม่ดอกโสน อ้อฮือไอ้โสนแปลกแฮะ อย่าเมินแซแหมเนียนแซเฉื่อยช้า
 สดัดผ้าถูกระเริงเหลิงกรุงไฝหา สดัดคันไถทิ้งว้างทั้งควายไขว้คว่า ไอ้ที่รักจำทิ้งนาสิมดง
 แม่ดอกกระถิน สีมหญ้าสิมดินลุ่มหลง อวดเอวทรวดทรงงวยงงหนักหนา
 กระแฉะกระแด่ทำสารระแนคะขา แกแดดแกลมเป็นดาวสังคมหน้าหนา ไอ้ที่รักจำราคาไม่มี
 รุกเร้ารุกกร้าทำยียวน ชวนชิมเชิญชวนทำยานยี่ ชุบชิบ ๆ ดูชี มัวเมาโลก็ทำชีก
 คึกคัก ๆ รวยราศี สีลาพothiทำรีรอ ดูกดึก ๆ จนมอซอ กะหลิกะหลอกะดอกระเดี้ย
 * แม่ดอกโบตัน แม่มวยขึ้นกานสูญเสียว ได้คลั่งเคล้าเกลียวเป็นเมียบ้าตาย แม่ปลาสิม-
 หนอง ถ้าใครได้ตองโซคร้าย กระตี่ได้น้ำชอบทำวูบวาววุ่นวาย สะอิดสะเอียนสวังสวาย
 กลัวตายคาเตียง

แกแดดแกลม แม่ดาวสังคมข้างเขียง ไม่ควรคู่เคียงมองเมียงร่วมหมอน ไม่อยาก
 สูงสิงกลัวโดนทอดทิ้งขอยกย่อน ไม่อยากจะแหยมคุณนายโรงแรมเร้าร้อน ไม่อยากร่วมหมอน
 แพะฟอนฟูฟ่า

แก่นแก้ว

สาวเอ๋ยใครไม่งามงามดั่งบังอร ทั้งแจ่มองแจ่มองจอมแก่น มนต์รักใดผูกใจเล่าหนอ
 ชายอยากขอเป็นแฟน ทั้งที่รู้ว่าแก่นแฟนก็ยังสวย ชำร่ารวยสวยเอยมากหน้า ขวัญใจคนจน
 โถโยหน้ามนเกล่งทรมาน นวลน้องแก้วจ๋าเมตตาจงได้เห็นใจ ในรักเดียวเกลียวกระซิบดวงใจ
 แม่กลืนดอกเดยขวัญเอยแก่นแก้ว ยกนิ้วให้เจ้าแล้วจอมใจ แม่สาววัยรุ่นแม่คุณคนโก้
 จดหมายแฟนเป็นโหลตอบไม่ไหว พี่ตบอรัญจยมปลักห้วงลึก พอถึงยามดึก ๆ นอนร้องไห้
 โถใจกานดาช่างไม่เมตตาสงสาร จะเกล่งทรมานไปถึงไหน แม่สาวอย่างนี้ไม่น่าจะมีแฟนเลย
 ขอยืมเอาไว้เซยให้ชื่นใจ เล่นปิดประตูแล้วให้พี่ป็นหน้าต่าง พี่ตองนอนหมดทางใจหมองไหม้

อนาคตพีนีเหมือนเรือลอยน้ำ ดุยอกย่อนชอกช้ำเสียกระไร ถูกเยาะเย้ยหยันกลั่น ๆ
 แกล้ง ๆ จะดั่งคำตัวน้องแพงไปถึงไหน จะเอาสองแขนของพีนีแทนสินสอด ถ้าขึ้นแก่นแล้วพี่
 จะกอดดยอมเสียโก้ จะกนกนอนกอดให้อ่อนอออดหายแก่น กอดให้เหลือเพียงแกนของแก่นใจ
 อ่อนอออดอเซาะฉะฉะอ่อนอออด คราวหลังแก่นแล้วชายจะกอดให้ร้องไห้ โปรดจงเห็นใน
 ดวงใจแม่แพรสีไพรขวัญใจชายเอย

ขวานผ่าซาก

(ข) เขม็อบเสียดีไหมนี้	(ญ) โธ่พี่ ไม่ดีนะจ๊ะ
(ข) เดี่ยวน่าดูหรอกนะ หรอกนะ	(ญ) อู๊ อายนะ อายนะ
(ข) พี่คนใจพระ อาศัยนะหน้าทน	(ญ) เกลียดผู้ชายกรุ่มกริม
(ข) นี้อย่าหยิ่งนะ แม่หญิงกั้วโกรัน	(ญ) ฉันหมั่นไ้ผู้ชายหน้าทน แหมลัปดนลัปดน
(ข) จะสนหรือไม่วสน	(ญ) เดี่ยวตะโกนดัง ๆ
(ข) โอ้ยอย่าเอ็ดไป	(ญ) ไม่ ฉันไม่ฟัง
(ข) ขอกอดสักทีเถิดนะ	(ญ) หน้าด้านจัง
(ข) จูบแรงคิดแพงแม่ร้อยซัง	(ญ) บ้าแล้ว บ้าแล้วกระมัง
(ข) โอ้ยไม่เอาเราไม่ฟัง	(ญ) โอ้ย เบื่อจริงเบื่อจัง
(ข) ไม่เป็นไรหรอกฉันจะให้ตะดัง	(ญ) ฉันไม่ใช่นางกลางเมืองนะจ๊ะ
(ข) แหกอกเสียดีไหมนี้	(ญ) จู๊จี้ อย่าทำอย่างนั้นนะ
(ข) จันจูบพี่กอดพี่เถิดนะจ๊ะ	(ญ) อู๊ ไม่ดีหรอกนะพ่อคนใจพระ
(ข) เออ ก็นั่นนะชิ	(ญ) หยิกเสียให้เนื้อขาด
(ข) เลือดสาดพี่ก็ยอมทุ้	(ญ) ฉันไม่ยอม ไม่ยอมปล่อยชิ
(ข) จันแม่คุณจูบพี่ชักที่	(ญ) อย่ามาเข้าซี่
(ข) ถ้าเชื่อพี่จะดีเอง	

พูด (ข) นี่เนะแม่คุณทูนหัว นี่เราพูดกันแบบขรินทร์ สุเทพนะจ๊ะเธอจำ

พูด (ญ) ไม่ต้องหรอกยะ ฉันชอบลูกทุ่งต่างหากละ เว้าชื่อ ๆ ดีกว่ายะ

พูด (ข) เอ๊ะแปลกแฮะทำไมเป็นอย่างนี้นะเธอ

พูด (ญ) ก็เรื่องอะไรละจ๊ะ ที่จะมาจับตรงโน้นตรงนี้แล้วก็ตรงนั้นนะ ลูกเขามีพ่อแม่มีแม่นะยะ

พูด (ข) เออที่นั่นนะชิ อย่างนี้ก็มิด้วยนะ

จี๋หึง

โง้งามงอนรับฟังปีก่อนอย่าเอาแต่หึง ทำปิ่นปิ้งปิ้งตึงขึงโกรธประโยชน์ไม่มี การหึง
ต้องมีเหตุผล การค้นหรือมองครีครองให้ดี หากน้องคิดจะรักพี่โปรดเถิดคนดี อย่าเป็นคน
จี๋หึงนะจ๊ะ นะจ๊ะ

ผิดเวลาเข้าไปเพียงน้อยเจ้าคอยแต่หึง ทำดีดั่งหึงจริงเชียวเจ้าไม่ยอมเข้าใจ ยิ่งง้อ
เจ้าก็ยิ่งงอนใจรอนจนแทบทนไม่ไหว ผู้หญิงก็มองไม่ได้ไม่ยอมอภัย ตั้งใจคอยหึงเชียวนะ
เชียวนะ

โง้ทรมวยรักใครไม่เท่าเจ้าเลยเธอกลิ้ง ขอเทิดทูนน้องไว้เป็นหนึ่งในดวงใจ
พี่รักเจ้าล้นอุรา โธ่เอ๋ยแก้วตาเจ้ารู้บ้างไหม เลิกหึงเสียทีทรมวย พี่มีความรักให้กับเธอคนเดียว
นะจ๊ะ นะจ๊ะ

เขว

เขว เขว เขว ต่อหน้าทำท่าอึ้งเฉล แต่พอลับหลังเริ่มรวนเร อย่าไปยุ่งผู้เยาว์
ระวังจะเข้าซังเต แล้วจะว่าไม่เขวอย่างไร

เขว เขว เขว คนจนทนนั่งรถเมล์ เธอไปคางคนมีขี่รถเก่งเท่ แอบไปฮั่นนี่มูน
กันทุกเที่ยวเมล์ แล้วจะว่าไม่เขวอย่างไร

เขวแล้ว เขวแล้ว เขวแล้ว น้องไม่รักพี่จริง น้องทำไมไม่บอกน้องแกล้งมาหลอกพี่
แกล้งหลอกอย่างนี้จะไม่ให้พี่ว่าเขว

เขว เขว เขว นักร้องต้องอึ้งหน้าเย่ ถ้าเพลงนี้ดังก็คงได้นั่งเก่งเท่ แต่ถ้าเพลงนี้เจ๊ง
ก็นั่งเบ่งรถเมล์ แล้วจะว่าไม่เขวอย่างไร

คนรักเมีย

(สร้อย) ผมเป็นคนรักเมีย ไม่รู้ว่าเมียรักผมมั่งหรือไม่ ถ้าเมียตายก่อนแน่นอนเมียผม ถ้าเมียตายก่อนแน่นอนเมียผม ถ้าผมตายก่อนแม่เอวกลม ไม่รู้เมียผมเป็นเมียใคร

พูดจบผมชักจะฉิว เพราะว่าผมเกลียดคิ้วของเธอข้างซ้าย อยากจะโกนให้หมดโคนหมดราก ปล่อยเอาไว้ลำบาก ไม่รู้จะยกทำไม ทำไม

เกลียดจิ้งหรีดตาเธอคม ๆ เธอไม่มองผมไปเซยชมคนอื่นไป เธอหลับตาเมื่อไหร่มันสบายใจพี่ เพราะเธอลืมตาแต่ละที ดูซิดูซิมองใคร มองใคร

เกลียดริมฝีปากของเธอบาง ๆ แหมดูยิ้มน้อยจังชักไม่พอใจ ถ้ายิ้มกับพี่ยาจะไม่ว่าเลยสักหน ส่วนไอ้หนุ่มข้างถนน ไม่รู้หน้านั้นจะยิ้มกับมันทำไม

เพราะรักมากจึงไม่อยากให้เสีย ทว่าคุณเมียจะทำให้ผมเป็นม่าย รักเก่า همین หีนรักคนอื่นมันชื่นอุรา ทำเลบดินปลิ้นตาประเดี๋ยวก็มาให้ตาย

คนอย่างเธอตายเสียดีกว่า

คนอย่างเธออยู่ไปทำไม ตายเสียดีกว่า ตายเสียดีกว่า อยู่ไปก็หนักโลกเขา ตายดีตายร้ายตายไปแล้วไม่ไปเผา ไม่เห็นเอาอ่าวเลยสักอย่าง

คนอย่างเธออยู่ไปทำไม ตายซะทีเถิด ตายแล้วอย่ามาเกิด ให้หนักโลกหมองหมาง ความดีไม่เห็นชื่อเหมือนฉาวโฉ่ชิงชัง ชื่อเสียงฉันเป็นคนสร้าง ร้อยชั่งพร้าผลาญทำลาย

อารมณ์เธอรักน้ำตัมผักเธอก็อ้วหวาน ยามชังแล้วยังประจานน้ำตาลเป็นยาพิษร้าย มิใช่น้ำตาลดอฝุดเหลือมาป้าย แต่เธอคายพิษออกลาย ฉันอายคนจนหน้าชา ๆ

คนอย่างเธออยู่ไปทำไมให้อายชาวโลก น้ำตาลันตกท่วมใจเพราะใครเล่าหนา ร้อยแปดพันเก้าสาวได้ให้กับหมูหมา อย่างเธอนั่นว่าตายเสียดีกว่า ตายเสียดีกว่า อย่ามาให้เห็นหน้ากันเลย

คลื่นกระทบฝั่ง

ทะเลลึกลงมอรุณคลั่งรัก คมมีคมขวากสู่คมรักได้เมื่อไร คลื่นทะเลกระทบฝั่ง
 คลื่นรักประดังกระทบหัวใจ คลื่นทะเลก็จางหายคลื่นรักยังไม่จางจาก
 รักเธอเท่าฟ้าเธอว่าไม่เห็น หัวใจแช่เย็นหรือจึงไม่เห็นหัวรัก ต้องเอาเสียมมาแซะ
 หัวใจกันหรืออย่างไร อยากรู้รักไอ้แม่ช่อดอกรักอังกูเลก้านเขา
 อินเร่ หัวใจพีติดซังเตเพราะอังกูเลก้านเขา คลื่นทะเลถึงจะเมาก็ยังไม่เท่าคลื่นรัก
 คลื่นรักคลั่งไคล้ดังไฟคลั่งเปลว ความรักล้มเหลวที่จึงตกเหวรักออกหัก หมอจะตามก็ตามไม่ได้
 เห็นจะตายเพราะโรคซำรัก ไซ้รักให้พี่ฟักเสียแล้วแม่กาเหว่าเอ๋ย

คุณนาย

คุณนายเป็นคู่หมายของใครเอ๋ย น้าชวนชิดชมเชยแนบแขนงข้างคุณนาย
 ดูสดสวยสำรวยไม่สุ่ยสุ่ย สมฐานะเป็นคุณนายน้าหมั้นหมายเอากลม
 คุณนายงามเจิดฉายเหลือใดชม ออกอวบน้ำชวนชมหน้าดอมดมเด็ดดวง
 หากว่ามีวาสนาถึงพุ่มพวงจะหวงแหน หายห่วงต้องตามดวงแดเดียว
 คุณนายครับคุณนายหน้าवल ย้วยยวนข้างเชิญชวนป่วนใจชาย ให้แลเหลือยเป็นบุญ
 แท้จริงจริงเชียว ใครได้ก็เกี้ยวคุณนาย
 ถ้าชาตินี้ที่รักเรารักกันได้ อย่าให้ตะลึงรำร้อง นอนหลับยังต้องวุ่นวาย อยากรู้ใกล้
 คุณนายเนื้อหอม
 งามจนขอร่วมหมอนนอนเกลี้ยกล่อม จะชื่นชมหอมหอมทะนุถนอมคุณนาย
 เป็นคู่เคียงร่วมเตียงและคอดได้ ไม่ห่างเหินคุณนายจะยอมตายคาเตียง
 คุณนายรวยก็หลายไม่กล้าเสี่ยง โปรดสงสารนกเอี้ยงช่วยรับเลี้ยงเอ็นดู เป็นแม่ยกหรือ
 แม่ยายให้สักครู ช่วยอุ้มสมขึ้นชูเปิดประตูรับเจ็ดคุณนาย

ใครว่าข้าเมา

ใครว่าข้าเมา ... ไม่ได้เมา เสียงลือลือฉาวเมาไม่เอาถ่าน ไม่น่าโกรธเคืองเรื่องของเรา
ไม่เคยขี้เมาจนถึงกลาน มันหนักบาลคุณท่านตรงไหน

ใครว่าข้าเมา ... ไม่ได้เมา โดคนอย่างเราเมาเรื่อยเมื่อไร แม้เคยนั่งรินกินด้วยกัน
เห็นเรตงานเป็นจันไป มันน่าน้อยใจว่าได้ว่าเอา

ผมมันกลุ้มร้อนพักผอนขอรับ เห็นใจเถิดครับเรื่องเปียร์เรื่องเหล่า ถ้าเมาแล้วละ
เตะเลยนะ มัวปลุกพระเสียดเวลาเปล่า ชอบว่าแต่เขาอืหนาคงดีนักซิ

ใครว่าข้าเมา ... ไม่ได้เมา เสียงลือลือฉาวว่าเราป่นปี้ ไซ้คนอย่างเราเมาทุกวัน ถึง
ตอนว่างงานเมาซักที ถึงแก่ดีกรีไม่ดีตรงไหน

ใครว่าข้าเมา ... ไม่ได้เมา โดคนปากยาวเลี้ยงเราเมื่อไหร่ ขอที่พูดกันคงไม่ได้กิน
จันมาช่วยรินกินแล้วไป เมากับก็ได้จะได้ไม่ว่าเรา

งอนเกินงาม

ดูอะไรเออว่าใจน้องพี่ คนดีแสนงอนหนักหนา งามจริงเชียวปราดเปรียวบาดตา
รู้เพียงกานดาว่าเป็นสาวชาวดง ลืมไม่ลงคงไม่ลืมจะให้ลืมได้อย่างไร งามเกินงามจนแต่อย่างอนจน
เกินไป เพราะพี่กลัวใจตอบได้ไหมว่าจะไม่งอน

เพียงแรกชลโฉมงาม รูปทรงนงนารพให้วาบหาวใจอ่อน กระบิดกระบายชวนเข้า
เนตรกลมควาวคว้างเจ้าตั้งคันศร ออกกลมเอวกลิ้งสอง ปรางเรอเต่งตึง ประหนึ่งสะเดากลางดอน
เผ็ดร้อนอ่อนหวานชม ดุจยอดทองต้องลมหน้าเขยชมตั้งสอน สมแล้วแม่ช้างเผือกกลางไพร
ช่างถูกอกถูกใจพี่เสียอะไรขวัญอ่อน

เฝ้าเมี่ยมองเอยปากร้องทัก โรบ้องอรกลับก้อนควักไม่รู้จักช่างแสนงอน ถ้ามีกระดาษ
จะต้องขอวาดรูปไว้ ให้มันสาแก่ใจแม่คนสวยบ้านดอน จะบอกอะไรให้นวลได้ดีซักอย่าง
โปรดเถิดนวลน้อง น้องจงโปรดฟังเล็กเง่างอน กระซิบเบา ๆ เอาไหมบึงอร รักษาขนนี้ไม่ให้ลอก
หลอน ขอกย้อนจำแลงแทนขน่าย เพราะชายก็หนุ่มบ้านดอน

จะพาไปเที่ยวเมืองกรุง ชมกลิ่นไอหอมฟุ้งเที่ยวดูหนังดูละคร จะเข้าร้านให้กับจอมใจ
ให้น้องชายพวงมาลัยจงเชื่อใจเถิดงามงอน แล้วส่งประกวดเป็นเทพี สวมชุดราตรีเดินบนพรม
หินอ่อน ถ้าได้คืออย่าลืมพี่เชียวนะ หนุ่มชาวไพรใจพระไม่เคยจะหลอกหลอน อย่าให้คนหยาม
ว่าน้องคนงามแล้วงอน อย่าหลงเมืองกรุงจนลืมผ้าถุงบ้านดอน เป็นนกแก้วลืมคอนไร่ร้างนอน
ลืมไพร

นวลอนงค์คงไม่ลืมรักพี่ คนดีศรีเรือนเพื่อนใจ คนลืมตัวพี่กลัวอะไร ขอเพียงทรม
วัยอย่าคลั่งไคล้ลืมดง จงซื้อตรงใจมันคงลืมอย่าหลงงออย่าลืม จงจำคำที่พี่รำกล่าวเตือน
น้ำใจแม่ขวัญเรือน อย่าให้เพื่อนด้วยน้ำตา

จงอาจหวังใจ

ลมร้อนเผาแผดแรงกว่าแดดแผดเผาผิว ลมรักพัดปลิวใจหมุนตัวจนลุกชู น้ำร้อนราด
รดน้ำตาจะหยดก็เพียงชั่วคราว น้ำรักกลับมาสู่ใจร้อนอยู่จนหัวใจแห้ง

จงอาจหวังใจยังไม่เท่าใจที่หวังรัก ทิณกรร้อนนักยังไม่เท่ารักที่ร้อนแรง ที่หวังหวังน้อง
เพราะว่ากลัวถูกปองยื้อแย่ง เร็วกว่าเสียงไวกว่าแสงยังไม่แรงเท่ารักพี่เลย

เอน้ำกรดมารดหัวใจเสียให้มันตายทันตา ดีเสียกว่าอุรารอน้ำรักจากทรมานเขย
ไ้อักรความรักเอียงข้างบีบหัวใจข้างรัดหัวใจ เอามือจีไฟก็ร้อนเดียวใจไม่ร้ายนัก

เอาหัวใจจี้รักเห็นนักค่อนักแล้วมอดไหม้ ระกำซ้ำฟกจงอาจรักนกหัวใจ
พิษข้างแรงพิษข้างร้าย เผาหัวใจไหม้แล้วเอ๋ย (เผาหัวใจพี่ไหม้แล้วเอ๋ย)

จดไม่ต้องแฉ

เบื่อเมืองกรุง เห็นมีแค่ยุ่งอยู่แะจริง ผู้ร้ายไม่ทำผู้หญิง ข้าใจไม่อย่ากสูงสิง
เพราะเจอผู้หญิง ร้ายยิ่งกว่ายุ่ง

กลุ่มเหลื่อเกิน ฉันเคยมีเงินกระเป๋าคูง ใบแดงตั้งสิบกว่าถุง
เลยโดนเจ้าหล่อนดอง เงินกระบุงเหลื่ออยู่เพียงบาทเดียว

จดไม่ต้องแฉ เช็ดแล้วไม่อย่ากแลเหลียว เธอทำฉันซ้ำจริงเชียว
เธอทำฉันซ้ำข้างเดียว แสบใจเสียวขอจำจนตาย

เบื่อเมืองกรุง หญิงร้ายกว่ายุ่งฉันซ้ำใจ เธอดวงหลอนหลอกเหลื่อหลาย
หมดเงินก็หมดความหมาย ขอเตือนเพื่อนชายกลับบ้านใครบ้านมัน

จอมแก่น

พี่ได้ยื่นเขาลือว่าน้องนั้นหรือก็ยอดหญิงจอมแก่น ขอสมัครเป็นแฟนน้องจอมแก่น พี่ขอเป็นแฟนสักคน จะแก่นนอกหรือแก่นใน แก่นที่กายหรือใจพี่ก็ไม่กังวล จะเป็นจอมแก่น หรือจะแสนชน พี่จะเรียนมนต์คาถามาปราบเอง

ยามเจ้าอนหนักอึ้งพี่ก็จะอ น้องจอมชนคนเก่ง ยามเหงาจะครวญเพลงเสี้ยววังเวง แว่ว ให้น้องแก้วได้ชื่นใจ จะกอดเจ้าหากหนาวลม หนาวน้ำค้างพร่างพรหมเป็นผ้าห่มคลุมกาย ยามหิวจะป้อนคอยอ่อนเอใจ ปรนนิบัติรับใช้เหมือนทาสบังอร

ว่าอย่างไรคนดีจะรับไมตรีพี่ได้ไหมขวัญอ่อน ขอจงอย่าทำอนรับฟังพี่ก่อน พี่พรำวอนเพราะรักจริง อยากได้เจ้ามาเคล้าคลอร่วมอยู่เรือนหอ พี่สร้างไว้รอยยอดหญิง ถ้าสนใจสุขทุกอย่างเป็นจริง มีเจ้าแอบอิงหญิงใดไม่เกี่ยวเลย

จะเอ

มอง มอง มอง แม่เอ๋ยเนื้อทองให้มองซักหน่อย ดาคุณเอ๋ยหยดย้อย ตะบิดตะบอยเขี้ยววันยาแหล

งอน งอน งอน แม่สาวบ้านดอนอย่างอนร้อยเล่ห์ เรรวนรักถ่ายเท จะเอ + จะเอ + เรรวนหรือเปล่า

หอมหน่อย หอมหน่อย หอมหน่อย เถอะแม่นงเยาว์ จูบบาง ๆ เบา ๆ กระชี่กระเซ้าอย่าเง้าเงื่อน

ขอกกขอกายขอกอด แม่ยอดบังอร หอมเพื่อไวยามหลับนอน เดี่ยวจะอันรุม ร้อนกลุ้มใจ

เพลิน เพลิน มอง ใจเอ๋ยลำพองอยากมองใกล้ ๆ ยวนยาหิเยื่อใย ติดตาติดใจฤทัยแทบขาดรอน

ลา ลา ลา จะเอกานดาอย่าลาเสียก่อน คนจนไร้ที่นอน หนาว ๆ ร้อน ๆ ขอนอนด้วยคน

จับฉ่าย

อาทิตย์จันทร์อังคารพุธพฤหัสบดีเสาร์ ทนทุกข์จริงเราได้แต่เศร้าตรอมตรม
 โช้เอ๋ยรักเรามีแต่จะเศร้าระทม มีรักแล้วมักไม่สมเพราะเรีอรักลมแทบทุกราย
 ทุกคืนวันได้แต่ฝันถึงรัก ต้องออกหักก็เพราะคนรักใจง่าย นึกถึงแฟนเราให้สุดแสน
 เสียดาย หรือพี่ไม่มีความหมายรักจึงมลายยับย่ำมารยา
 โอ๊ยปวดร้าวเศร้าทรวงอกตัน ต้องนอนคอยรักทุกคืนวัน รักเอ๋ยทำไมมันสิ้นเสีย
 หนักหนา มีเงินเดินซื้อผู้หญิงได้ มีคนคอยขายอยู่เกลื่อนตา แต่เพื่อความรักซึกเอือมระอา
 เป็นม่ายดีกว่าราคาดี
 วันนั้นเจอเธอดูเอ้อฮ่อยรัก จะหักทรมวยก็กลัวจะไม่เข้าที่ เธอควงผู้ชายเธอ
 จับฉ่ายสิ้นดี อ้อล่อกะหลอกกะหลี่ เอ๊ะเสรีรู้ที่ไหนกัน
 สงสารแฟนเราโดนย่องเบาอย่ายับ ถ้าน้องตกอับแล้วใครจะรับประทาน ยอมกินเกลือ
 หรืออยากเป็นเรือขึ้นکان ความรักของพี่ไม่หวานหรือ จึงฟุ้งซ่านลนลานโกลา

จับแพะชนแกะ

เชิญน้องยาตาบอดให้เขากอดไม่ต้องหลับตา ไม่ต้องมานึกถึงพี่เพราะพี่ไม่มีน้ำยา
 ทิ้งพี่เถิดนะน้องนะ ชะเออเอ็งเอ๋ยไม่เคยหวง
 ที่รักของคนอื่นขอให้สดชื่นเถิดนะพุ่มพวง กระตี่ได้น้ำได้ทาน้องจำจรีบดักดวง
 ขอให้ไปเป็นเมียหลวง ชะหว่างจริงเอ๋ยเชิญเลยน้อง
 ใกล้เคียงไปอีกนิดชิดเข้าไปอีกหน่อย ตาเข่น้อยน้อยตะบิดตะบอยทดลอง
 อีกหนอยน้องกงตาฟาด รู้เช่นเห็นชาติไม่มีใครครอง คนอะไรโง่ชอบซ้ำของ
 เนื้อเนื้อทองรักใครไม่มันคง
 เชิญรักคนรูปหล่อเพราะดิน้องผ่อพี่รักไม่ลง ไม่ต้องมารักกับพี่ เพราะพี่ไม่มีดีให้หลง
 ทิ้งพี่เสียแล้วเสียแล้ว ชะเออเอ็งเอ๋ยน้องแก้วจำ
 คาของพี่กึ่งและน้ำตาไหลแหมะจนล้นลูกตา พี่ต้องจับแพะชนแกะ
 เพราะรักแบะแะ ไม่มีน้ำยา ทิ้งพี่เถิดนะน้องนะ ชะเออเอ็งเอ๋ยไม่ว่าไร

จ้จ้จ้จ้

จ้จ้จ้จ้ถึงอกถึงใจดีไหมพวกเรา โรงนวดโรงแรมโรงเหล้า โรงน้ำชาขึ้นเขาหอบกัน
ทั้งวัน จ้จ้จ้มีแพะหลาย เจ้านายก็ชอบเหมือนกัน ประชาชนคนสามัญ ชาวบ้านชาวไร่จ้
กันตลอดปี

จ้จ้จ้จ้สาวแก่แม่มีเล่นได้ทุกคน จ้จ้จ้เหมือนมีมนต์จ้จ้จ้จ้โน่นเกิดผลเต็มที
จ้จ้จ้มีสุขเหลือจ้จ้จ้ไม่เบื่อชกที่ บางคนปีทั้งปีหาทางจ้จ้เล่นไม่เว้นแต่ละวัน

จ้จ้จ้จ้เงินหมดเท่าไรแก่ไหนไม่กลัว เศรษฐีคนดีคนชั่วจ้จ้จ้จ้ไม่กลัวโทษทัณฑ์
บางรายถึงกับติดคุก หลายรายยังถูกประหาร นุดคร่าอนาจารคำสั่งประหารจัดการทันที

จ้จ้จ้จ้จ้ควรหลีกเลี่ยงให้ไกลเถิดหนอพวกเรา ความสุขหายกลายเป็นเศร้า ได้ยินข่าว
ประหารทั้งปี ฟังดูรู้สึกหวาดเสียว หัวใจแห้งเหี่ยวทุกที ถ้าพลาดไปตายฟรีฟรี หลงเพลินจ้จ้
จะเป็นผีพเนจร

แต่ก่อนแต่ไรบนแผ่นดินไทยกว้างใหญ่เหลือคณา ก่อนนี้ไปในดงพงป่า พลเมืองไม่มาก
กว่าเมื่อครั้งก่อน ทำมาหากินขัดสนจนจนคำคำกินนอน ประตูลี้กลอนพาลูกเข้านอนจ้จ้จ้จ้

เพียงไม่กี่ปีพลโลกทวีเกิดนับไม่ทัน เตือนเนื้อร้อนใจทุกท่าน โวยวายกันลั่นว่าจะทำ
ฉันทิใด ทำไมมันถึงเป็นอย่างนี้นะ เพราะชอบจ้จ้จ้จ้จ้ รู้แล้วควรรีบไปไวไววางแผนครอบครัว

จุ่มจุ่ม

แจ่มจริงนะกานดา งานตาเย้ายวนชวนน่าเคล้าคลึง ปากคอกางคิ้วผิวนุ่มนวลเป็นหนึ่งใน
อกผึ่งเนื้อตันเต่งตึงนะหวานใจ จมูกหน้อยพิศดุก็พลอยจุ่มจุ่ม ประพายประพิมพยับพากล้งไคลล์

อยากชวนชิตเชยชม เอากลมไว้แทนผ้าห่มหัวใจ แต่กลัวผิดหวังประเดี๋ยวจะนั่ง
ร้องไห้ เบื่อหน่ายน้ำตาผู้ชายไหลนอง ใหม่ ๆ ก็ดูหน้าตาจุ่มจุ่ม เก้าแล้วแม่พิมพ์จะขึ้นสนิมไม
่นามอง โอ้อะเน้อ ... นวลเอ๋ย

สดสาวสวยแท้แรกแลพบเห็น เล่นเอาใจเต้นเหมือนดังตึกกลอง แม่เนื้อทองหยาดเยิ้ม
หยดย้อย ยามชม้อยชวนพิศชวนเพื่อ เธอเจ้าเธอจุ่มจุ่มไม่หยอก หนุ่มบ้านนอกขบอกรตามตรง
พี่ไหลหลงรักकुอดอยู่ อยากได้อยู่เคียงคู่เนี้ยว แต่กลัวตัวของน้องคงแพง ใบแดง ๆ ตั้งร้อยใบ
พันใบ จะเอาที่ไหนไปแต่งกับน้อง ขอรักลองไว้เพียงลม ๆ แม่เอากลมรักพี่บ้างหรือเปล่า
พี่ซิริกเจ้าจุ่มเป็นลิ้มคาย โอ้อะเน้อ ... นวลเอ๋ย

แจ่มจริงนะกานดา งานตาความรักดีดีกว่าขวัญใจ พี่เตรียมพร้อมแล้วกระท่อมไม้ไผ่
โปรดตัดสินใจเสียเถาะนวลเนื้อทอง อดอยากเดียวเดียวก็เป็นเศรษฐี จุ่มจุ่มอย่างนี้รักพี่เถิดนวล
น้อง

จูบไม่หอม

สวยแต่รูปจางก็จูบไม่หอม เพราะแม่ดอกพะยอมถูกเขาหอมถูกเขาดม ตกระกำ
ชอกช้ำครอมครมเขาหลอกเขาชม เขาเด็ดเขาดมชมเสียชอกช้ำ

เสียดายแก้มที่เคยแย้มยิวน น้องมาถูกชักชวนให้เสียนวลด่างและดำ
แก้มเป็นรอยลายพร้อมระกำ ดั่งหนามยอกดอกย้าเจ็บไม่จำเสียชื่อฉาว

โถเวอร์โถกรรมของน้องแท้ ๆ ตกเป็นผู้แพ้สงครามแท้ ๆ ออกสาว เกิดเป็นดินยังไผ่ถวิล
ดวงดาว จึงเสียสละความสาวเพื่ออยากเป็นดาวจำเป็น

สวยแต่รูปจางก็จูบไม่หอม เพราะแม่ดอกพะยอมถูกเขาหอมเกือบเหลือเดน อนิจจา
วาสนากรรมเวร น้ำตาลุ่นกระเซ็นแก้มเนื้อเย็น โถเป็นม่ายแล้ว

แจกฟรี

ชีทางเนินเอ้าเชิญทางนี้ คุณปู่คุณย่าคุณอาคุณพี่มาชีจะแจก นั้นคุณน้าอาม้าอามวย
คุณลุงคุณป้าคุณตาด้วยช่วยรับอย่าแอ็ก เอานี้เด็ก ๆ เล็ก ๆ น่ารัก เดี่ยวก่อน เดี่ยวก่อน
ร้านจะหักของรักจะแตก ตะลี้ไม่หมดตลาดไม่มี แจกฟรีแถมฟรีของดีของแปลก

เชิญเลยครับมารับทางนี้ จิวแฝกแจกฟิวไม่ต้องชิวจิวไม่มีใครแจก เด็ก ๆ ใช้ได้
ผู้ใหญ่ใช้ได้ ทาน้องหายพี่ เอานี้ชเล็ก ลูกนายห้างลูกจ้างมาทั้งนั้น เอ้าแจก เอ้าแจก
ไม้อันไม่กลัวกระเป๋แตก แจกชายแจกขวาแจกหน้าแจกข้าง แต่ว่าคนข้างหลังไม่มีทางจะได้
รับแจก

เชิญมารับปื๊ปปื๊ไม่ขาย อย่าขโมยเดี๋ยวโดนขมายไม่ได้เดี๋ยวเหลวแหลก จี้ให้คุณแพก
แจกให้คุณพี่ โสร่งปาดะชั้นดีสีแดงลายซิกแซก นั้นพวกหนุ่ม ๆ รุมตื้อกันนัก ผมแจกผมแจก
ของหมักเมื่อยรักผมก็แจก ขาดทอดตลาดขายขาดเลหลัง แต่ลูกสาวผมยังต้องแถมด้วยไม้กมแฝก

ใครมีลูกสาวเอามาแลกลูกเขย ของบุตรของเน้าเอามาเลย เลิกชมเลิกเชยแล้วเอามาแลก
ใครมีครกหินหรือครกตำหมาก รับเอามาแลกสาที่จะบริจาคจ่ายแจก ใครมีบ้านขลุ่ยเรือนหอ
เขรอะ ๆ มาแลกกับตึกหนาเตอะไม่ต้องกลัวบ้านแตก ใครมีเมียน้อยมาแลกเมียหลวง
รับรองไม่ตามทวงผัวน้อยผัวหลวงจะยอมแลก

มาทางนี้เอ้ามีทางนั้น สมบัติมีเยอะมีแยะเป็นตันจะทำทานครั้งแรก พ่อตาทำแม่ยาย
ปื๊มลูกเขยชาย ถ้าขอลูกสาวจะแถมแม่ยายไม่ใช่จะแอ็กไก่อ๊แก๊ ๆ หรือแม่ปลาช่อนน้ำพริกปลาเจ้า
ปลาร้าเงินผ่อน ตุ่มมังกรแถมแจก เลหลังกระซังกันร้ว แจกทั้งครอบครัวไม่ต้องกลัว
ถึงแตก

ฉันรักเธอ

อัดอั้นตันใจจะพูดออกไป ให้เธอรู้ใจก็อายหนักหนา เมื่อเธอสบตาประหม่าหัวใจ
ประหนึ่งเหมือนมีไฟมาเผาผลาญ เผาแต่ไฟฝันเผ้าคอยกินวัน ฝันไปคนเดียวฤทัยเปลี่ยวเหงา
สู่ทนต์ปดราวเศร้าจิตคิดไป เหมือนถูกขังในห้วงทรมาน

อยากทอดยอดหญิงพูดตามความจริง ว่าหญิงเป็นสิ่งที่ชายต้องการ อยากบอกเธอฉัน
ว่าฉันรักเธอ ว่าฉันรักเธอละเมอฝันหา แต่จนใจนึกจะบอกว่ารัก เหมือนน้ำท่วมปากแสนยากอรุ
หมดสิ้นปัญญาที่จะพูดจา ให้เธอนั้นมาเข้าใจได้เลย

ได้เพียงแต่มองด้วยใจเรียกร้อง หวังปองเธอมาไว้เป็นคู่เซย แต่เธอเมินเฉยไม่เอ่ยวา
เหมือนหนึ่งไม่มีไม้ตรีต่อฉัน ไหววอนทเวท้าวถิ่นดินฟ้า ของใจให้ความเมตตากับฉัน ช่วยบอก
เธอนั้นว่าฉันรักเธอ ว่าฉันรักเธอรักเธอคนเดียว

ชมสวน

เคยจู่มือน้องประคองกอด เดินพราพรอดเคียงกันมา เพลินชมสวนพฤษชาติ
เดียรรดาชมลพบุผา กลิ่นกละเกล้ากัดเกล้า ขจรไชยมาปนจำปาจำปี ทานตะวันพุทธชาติ
เดียรรดาชมุมราตรี มะลิวัลย์บานบุรี ลำเจียกขจีชบาไฟโร มะลิซ้อนดอกช่อนกลิ่น รวยระริน
กลิ่นกำจาย ช่อเอื้องขาวดาวประกาย ค่องดาชยวังบัวบาน พุทธรักษายี่สุนัขว้าว สายหยุด
ริมรั้วเกี่ยวโบตัน กระดังงาอีกอัญชัน บุปผาสวรรค์กลิ่นทนมแนว ยี่โถเฟื่องฟ้าการะเกด
สร้อยทองเทศชงโคแถว เล็บมือนางกลุ่มดอกแก้ว มณฑาแพรวรสสุคนธ์ ประดู่ลำดวนดอก
บานเย็น ราตรีเร็นดอกสร้อยสน กรรณิการั้วเรืองปน พิกุลหล่นปนลัดดา ทุเรียนยี่หุบหงอน
ไก่ เครือวัลย์ไถ่หลวงผกา ช่อทิพย์บานพุดตานป่า การะเวกเหวว่าบ้านไม่รู้โรย บุนนาคนาง
แย้มจันกะพ้อ นกยูงชูช่อดอกเข็มโรย กุหลาบงามหนามแพงโอ้ย เหมือนน้องโบยสัตรีกลา
กุหลาบดอกนี้เหมือนดั่งน้อง ทำให้พี่หมองหมองความาสนา อโศกออกกรมจมิไธรา มีบุญแล้วชาติ
หน้าขอให้เราพบกัน

ชะทิ้งนงนอย

(สร้อย) โอ ... ละหน่ย โจ๊ะทิ้งนั่งนั่งกระทั่งทิ้งนงนอย กะปี้ใส่หน่ยชะมันอร้อยหวานใจ
เอาพริกแกงหั่นแล้วเอามะดันมาจิ้ม ชักชวนแม่ส้มลิ้มผลัดกันจิ้มแบ่งกันไซ

สิ้นเดือนเหมือนสิ้นใจ เงินหมดสิ้นไปใช้หนี้ไม่พอ โอ้ยกลุ่มใจได้ ต้องดูลิเก
แก้บนเจ้าพ่อ ต้องอดดูหนังสามสิบห้ามอมอ ต้องแปะโป๊ยโอ้ยเป็นหยังก่อ แชนบ่ชะม่อโอ้ย
รอวันตาย สิ้นปีหนี้พอกตัวขายควายขายวัวหลายตัวเลหลัง เพราะอยากเป็นนักร้อง ยืมเงินพี่
เงินน้องขายนามาตั้ง เมื่อดวงดีหรือหวังจะมีทางดัง อยากได้เมียไม่ต้องเสียสะดัง ผลลัพธ์ตัว
ด้งกลับมา นั่งเลี้ยงควาย

- (ช) ชอบเสียงของ ชาย เมืองสิงห์
- (ญ) ผู้หญิงชอบแม่ศรีผ่อง
- (ช) โอ้ยสุรพลก็ตาย สิ้นวาลเป็นม่ายยังดังได้เป็นกอง
- (ญ) โอ้หนูอย่างฉันมันก็ล่องลอย หีบยืมเงินพ่อขอไปเป็นนักร้อง พอลกลับบ้านอุ้มท้อง
- (ช) นุ่นเอ็งไปร้องเพลงอะไร
- (ญ) สิ้นเดือนเหมือนสิ้นปี ลูกก็ตกสันดีผ้าก็มีเมียน้อย
- (ช) โอ้ยยิ่งหน้าฝน ต้องทนทนทนตะเข้จับจมน้อย
- (ญ) ออกเดินสายผ้าก็ได้เมียน้อย
- (ช) หน้างานหนาหน้าเสวยขึ้นหน่ย แต่วางดนตรีเป็นร้อยไม่ดังก็ม่อกระรอกไป

หมดเดือนเหมือนหมดปี ก่าสถานีถอนรายการชักออด โอ้ยแะเต็มทีคิดคาร์ดเป็นปี
ยัดเครื่องดนตรีไปหมด ต้องกราบแทบเท้าท่านเจ้าของรถ ขนาดตาหวินยังใช้หนี้เขาไม่หมด
ยังคิดจะขายรถตั้งวงอีกราย

ไม่ดังไม่เหมือนเดิม ก่าทงค่าทอมลูกยังต้องคอย หัวหน่าวปวดหมอง พอสร้าง
นักร้องนักดนตรีดีหน่ย พวกเห็นแก่เงินมักจะเห็นลมลอย ขนาดเมียหัวหน้าเดี๋ยวนี้อยบ้ำม้อย
พอดังนิดหน่ยชะทิ้งนงนอยแยกวง โอ ... ละหน่ย

ช่างข้าเถอะ

ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะ อย่างดีกว่า ข้าคนบ้านป่าเหมือนนกช่างข้าเถอะ
 ไม่ต้องวิจารณ์ไม่ต้องพูดกันให้มันเลอะเทอะ ถ้าห่วยก็ช่างข้าเถอะไม่ต้องสะเออะมาพูดมาจา
 ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะ ไม่ต้องมาฆ่า ถึงข้าต้อยต่ำก็ตัวของข้า ไม่เดือดร้อนใครไม่
 หนักหัวใจของใครนี่หนา ข้าจนก็ตัวของข้าไม่ต้องมาว่าปล่อยข้าคนเดียว
 เชิญรักคนรูปหล่อเชิญเลย ไอ้คนเซย ๆ เช่นข้าไม่ข้องเกี่ยวแต่คนเซย ๆ
 อย่างข้ามันมีใจเดียว ไม่เคยข้องเกี่ยวหญิงใดให้เสียหน้าตา
 ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะ ไม่ขอขอดก่อน เดี่ยวพาลไล่ทอดให้อายแล้วจะมาว่า
 ถึงข้าจะห่วยไม่หล่อไม่รวยไม่งามโสกา อย่างไรก็ตัวของข้า ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะ

ช่างเผือกกลางไพร

หลบรักมาจากเมืองกรุง เจอะสาวชาวทุ่งนุ่งผ้าถุงธรรมดา อยากเดินตามจริงนะ
 คนงามชาวป่า ดูฝังจิตติดตามเกิดมาเพิ่งได้เห็น
 ต่างกันกับสาวชาวกรุง กลิ่นไอหอมฟุ้งนุ่งผ้าถุงไม่ค่อยเป็น เสริมทรวดทรงนุ่ง
 กระโปรงสวยเด่น แต่หุ่ข้าวไม่เป็นเช่นอย่างสาวชานา
 โชคดีที่มาเจอน้อง จะเอาใจทองกลองใจชาวป่า ว่าอย่างไรแม่ช่างเผือกจ๋า จะยอมหนี
 จากป่าไหมละจะคนดี
 พี่เคยหนักอกหนักใจ เกือบฆ่าตัวตายวันละหลายวินาที เจอะทรมวยไม่คิด
 ตายแล้วนี่ อายุยืนหมื่นปียิ่งดีใจจริง
 แก้วตาทำทางนวลนางนึ่มนวลกระบิดกระบวนย้วยวนไรรมารยา อยากโลมเล่าจริงนะ
 แม่สาวชาวป่า ยั่วย้อมโสภาน่าหยิกขางมวงอน

ชานาหน้าดำ

ชานาหน้าดำลำบากตรากตรำระกำยิ่งนัก กินข้าวกับน้ำพริกปลาร้า ใครจะมายอมมารักกับคนบ้านป่า ไม่มีราคาใครจะจะมีามอง

พี่สุดระกำต้องจำใจจาก แม่ยอดรักอย่าหม่นอย่าหมองอย่าหมอง ต้องลาก่อนแล้ว คนดีคนดี ลาแล้วลาที่พื้นน้ำตานอง พ่อน้องรักรักคนมี พี่จนเต็มพี่จึงไม่แต่ละต้อง ลืมพี่นะนางเยาว์ ความรักของเรามีรักสำรอง รักคนอื่นเถื่อน้อง เชิญขึ้นวิมานทองสวรรค์ นิมพลี

โปรดตอบสนองพระคุณพ่อแม่ จงอย่าเชื่อนแซและอย่าผิดผี อย่าหอบผ้าหนีตามพี่ เลยนงราม ชานาหน้าดำไม่ดีไม่ดี ได้เศรษฐกิจครอง แหว่นพชรเงินเต็มถึงเชียวน้องพี่ นอนไขว่ห้างสบายคนเรียกคุณนาย งามหน้างามเนตรนารี นอนบนตึกเศรษฐกิจสุขสันต์กายีสุขิกายา

ชานาหน้าดำลำบากตรากตรำเสียจริงเธอจำ ทำไรเป็นคุณนายดีกว่า นอนดีดีกว่า กระตือบ้านป่า งามหน้างามตาคุณนายหน้าแดง ๆ

ไม่ต้องทำนาหน้าตาจะหม่น ไม่ต้องดินร่นย่าหั่วระแหง ได้อยู่กรุงเทพฯ เล็บแต่งหน้า ชื้อขนตาองเชียงมาแต่ง นุ่งสะเก็ดเดินกราย เข้า ๆ ชุดลายสายสีปูนแห้ง กรีมพอกหน้ามัน ๆ ปากของนวลจันทร์ทาลิปสติกแดง ๆ

ใครเล่าจะขะแซง นางฟ้าจำแสงแก้มก็แดงหน้าก็นวล ถ้าอยู่กับพี่ไม่มีความสุข มีแต่ความทุกข์โศกเศร้ากำสรวล พอดีนเช้าลืมหูลืมตา หุงข้าวหุงปลาหน้าไม่นวล จับคันไถทำนาแดดฝน ลมแรงกล้ากระอักกระอ่วน กลิ่นโคลนและสาบควาย พี่นี้กละอายใจ นักแม่เนื่อนวล คนชาวไร่นาสวน หน้าเห็นจะไม่นวลหรือกนะกานดา

ชีช้ากะหล่ำปลี

เธอเป็นแฟนใครที่โหดมาก่อน เคยร่วมรักสำส่อนขวัญอ่อนเชิญฟัง ชานชมเชยชม
เหมือนพิมพ์ไลไล อยากเป็นวันทองหรือใจแม่คุณ

เคยกินเคยนอนเคยอ่อนเคยอด เคยแค้นแคะก่อนขอดอ่อนออกอกอุ่น ๆ เรามีพยาน
รักกันแล้วนะแม่คุณ ขอมเสื่อมขอมเสียเพราะเราหมกมุ่น ขอมขาดทุนเนื้อทอง

จะมีจะจนพี่ก็ทนเลี้ยงได้ เพียงน้องอย่านอกใจให้อายคนมองมิใช่ตัวเปล่าจนนี้กว่าเธอ
นั้นมีเจ้าของ แล้วจะให้ชายอื่นมองพี่จะมองหน้าใครได้

จะเป็นคนดีหรือเลวมากี่ช่วง เมื่อเป็นฝาเป็นฝักร้อยซึ่งการภูมิใจ ยามจนควรเจ็บรัก
เจ็บหรืออย่างไร ฝ่าใครเมียใครจำแม่นยำ

จะเป็นเมียใครรักใครกันแน่ ชายชอกช้ำอย่าแยะได้แต่ชีช้า รักเดียวใจเดียวมัดใจ
จำต้องขึ้นต้องชมจนหน้าดำ ต้องนอนชีช้าขาดคู่ชม

ชื่อจนเชอ

แรกรักกันอีตอนฉันมี แปดเก้าปีฉันยอมเพราะนี่เพราะเธอ แต่ไม่เคยลืมเพราะ
ชื่อจนเชอ ทั้งปรนทั้งปรอแต่เธอทำเสียงาม

เลิกรักกันอีตอนฉันจน ลูกสองคนฉันยังไม่บันสักล่าว น่าวทนาเวลาต่อยต่ำ
เสียแรงเคยทำความดีแปดปีเต็ม

ยามรักเหมือนกลืนกิน เดียวนี้มาสิ้นรสหวานที่เคยลิ้ม อดทั้งเปรี้ยวอดทั้งหวานอดทั้ง
มันอดทั้งเค็ม ถมไม่เต็มรักมันจืดรักไม่ยืดยาว

เลิกรักกันอีตอนฉันโถม ปล่อยฉันตรมเพราะเรีอรักลุ่มก็เอา แก่ลูกสองคนจะขอทน
เลี้ยงเจ้า ขอเพียงนางเขาไปดื้อย่ำรื้อ

ชื่อจนเชอ เชอจนชื่อ คนที่มืหรือฉันไม่หล่อ ชื่อจนเชอเธอจึงไม่ง้อ รูปไม่หล่อ
พอไม่รวย ฮ่วยเจ็บใจ

ดอกเอื้อง

เห็นใจเจ้าแล้วแม่แก้วก็ลาขวัญตาของพี่ ดูหรือใจนารีมีใครเปรียบปราน ยอมกาย
พลีรักนี้เป็นพยาน สาบานไม่กลับกลายรักดวงไม่หวั่นรัก เจ็บใจหนุ่มนักจึงลาตาย โดดผาชัน
ชีพพลันมลาย เสียตายจริงเอื้องคง

แม่ตามปอยกล้วยไม้คอยที่คอยสัก ไม่รู้จักรักษาตัวมัวลุ่มหลง เมื่อหลงเดินทางผิดชีพ
ปลิดปลง พี่น้องจะถึงแก่ไม่ทัน ความรักแท้แน่นักสลักหิน โคมยพินเขียนไว้ให้คำขวัญ
เป็นรอยแก้วรอยกร่องต่างของกำนัล ว่ารักนั้นเหลวแหลกแปลกจริง ๆ รอยจารึกบ่งไว้ว่าชาย
หลอก พุดกลับกลอกยกย่อนช่วยสอนหญิง โอ้คำขायร้ายนักรักไม่จริง ล้มรสแล้วก็ทิ้งหญิง
เดียวดาย อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย เมื่อแรกรักรักหวาน
หอมยอชมพลีกาย เมื่อเสียแล้วก็หน่ายไม่จีรัง

ทำไมนะหนุ่มอย่างพี่น้องนี้ไม่ชอบ ไม่เคยอินังขงชอบเหลียวแลมั่ง กลับหลงเสน่ห์
คนโกโมให้ฟัง พอเห็นฤทธิ์ผิดหวังนั่งซ้ำใจ เอื้องเอื้องฟังพี่ที่กำลังหลงผิด รีบกลับใจกลับจิต
คิดเสียใหม่ อย่าเร่งหลงเล่นรักชกนิยาย สงบเสถียรเยี่ยมกายรักษาดน อย่าใฝ่หงส์ทรงศักดิ์
รักรูปหล่อ อย่ารักพี่หนีพ่อนะเอื้องจำ จงรักคนเป็นที่ฟังเมื่อถึงเวลา ไม่ต้องกินน้ำตาให้ตรม
ตรอมใจ

ดาวหาง

เพลงราวงที่ชื่อว่าดาวลิมฟ้า เพลงนี้เขาเขียนขึ้นมาไม่เจตนาว่าใคร ขอฝากเพลงนี้ไว้เป็นคติสอนใจ หญิงชายทั่วไปรีบฟังกันได้ทุกคน ฟังวาจาเฉลยเอ๋ยมานานับกัน ก็เพราะบอกรักถึปล้นไม่ทันคิดตรงและมองเหตุผล กินปูนร้อนท้องไปเที่ยวป่าวร้องกับทุก ๆ คน ว่าคนทำดียามใจไม่มีผู้ใดสงสาร ทำไมทำตัวเหมือนดังเช่นวัวตันหลังหะ คอยเฝ้าผงะ เมื่อยามฝูงกาบินผ่าน เป็นนักรัษระจะครีครองและมองให้นาน รักการทำดีใจเจ้าจึงหนีหน้าไป ดาวเรรวนศักดิ์ศรีไม่ควรคู่ฟ้า ดาวน้อยจึงกล้อยจากกลางโศขฟ้าพาเจ้าไปเร่ขาย ความจริงนั้นหนาดาวเจ้าฟ้าที่เกลยฝังกาย และดาวพราวพรายจึงต้องสลายจากสรวงสวรรค์ นำสงสารดาวน้อยที่เกลยลอยคู่ฟ้า สำคัญผิดคิดว่าเลศกว่าดารานับพัน ด้วยความปรานีจากฟ้าสร้างเจ้าขึ้นมาเป็นดาว อาศัยบารมีดาวเกาส่งเจ้าเป็นดาวพราวพรณ พอได้ดีมีชื่อความสัตย์ชื่อเจ้าก็หมด เหลือไว้เพียงความทรยสมองฟ้าหมดความสำคัญ เจ้าเป็นเหมือนศิษย์คิดลางครูเป็นลูกไม่รู้คุณพ่อ ลืมถิ่นกำเนิดเกิดก่อสู่แม่แต่พ่อของมัน เจ้าดีตัวเสมอฟ้าทำเป็นปีกกล้าขาแข็ง เจ้าเป็นหิ้งห้อยน้อยแสงยังคิดกำแหงแข่งจันทร์ เสียงเพลงที่เขาร้องมาเจ้าก็ว่าลิ้นนรก ส่วนลิ้นของเจ้าที่สกปรกกลับว่ามีค่าอนันต์ แสนสงสารเจ้าดาวน้อยที่ล่องลอยโดดเดี่ยว เจ้าเปล่งแสงอยู่ดาวเดียวจับเกี่ยวกับดาวนับพัน เจ้ามีแสงเพียงราง ๆ พยายามเบ่งจนหางงอก ใคร ๆ ก็รู้ว่าหางเจ้าออกงอกจนเป็นดาวหางนั้น เจ้าอย่าเอาหางเที่ยวฟาดฟ้าจะถูกประชาลงทัณฑ์

ดำเด่นอกในแฉ่ว

พี่ดำ ดำแน่นยังกะกาแฟยังไม่ใส่ม ถ้าได้ทองของผู้ชม เหมือนนมผสมใส่ในกาแฟ เหมาะสมรสกลมกล่อม ขมมันหวานหอมพร้อมอร่อยแท้ หากน้องไม่แยแส พี่คงตายแน่ะแม่แพร่สีไพร

พี่เหมือนรถยนต์ขาดยาง พี่เหมือนสตางค์ที่ไม่มีกระเป๋ใส่ พี่ดำแต่ตัวเจ้าจะกลัวทำไม ขอเชิญน้องเปิดหัวใจ กระโดดเข้าไปหกกะเมนตีลังกา

หากน้องรับรักพี่ ก็จะแซบอีหลีกว่ากินกล้วยปลา พี่รักเจ้าเท่าฟ้า เหมือนควายรักหญ้า เหมือนกัญชารักบ้อง

ดีแตก

หนอยแน่นะ หนอยแน่นะเปลี่ยนแปรเป็นทรยศ ใครเอ๋ยใจคดทรยศไม่ซื่อไม่ซื่อ
หนอยแน่นะ หนอยแน่นะหน้ามือเปลี่ยนเป็นหลังมือ ไม่ใช่ตัวเองนะหรือไม่ถือสัจจะเอาไว้

หนอยแน่นะ หนอยแน่นะงอแงงอแงอนชะมัด คอยแอบมีนัด มีนัดควงแขนแฟนใหม่
หนอยแน่นะ หนอยแน่นะชอบแต่เป็นคนหลายใจ ค่อยหน้าดั่งผ้าพับไว้กลับหลังทำได้ทำดี

เลิกกันหรือนี้พอทีແหมงอนคู่บ่วง เมื่อก่อนนวลน้องว่าไม่ใจสองน้องโกหกพี่
เรายู่กันมาไม่เคยแข่งด่าพาลพาดบตี เดียวนี้คนดีไม่สงสารพี่ก็แล้วไป

อับอายเพื่อนบ้านประจานลั่นดีปี่ป่น ไม่มีเหตุผลปั้นเรื่องสับสนยคนข่มใจ
ลูกเต่างอแงเชือกคนชู่แห้วจะบานตะไท ให้งอเกินไปได้เยี่ยมมีเมียใหม่เป็นต้น

กรรมนำพาหรือชะตาตกอ้าว เป็นเพราะรางแตกราวเรื่องราวไรคร้ายหมายมั่น
เพราะชะตาหรือดวงตกก็อกัน เหลือเพียงคู่หมั้นแต่ลั่นกันคู่หมาย

รอยอาลัยเหลือแต่ใจป่น ๆ เพียงลูกชายอีกคนหนามนไม่ชวนเอาไป เอาไว้ทำทุนพอกัก
อุ้นหัวใจ ถึงจะเป็นไขไม่เป็นที่ใดดวงใจจำ

แม่ยอดยายหย่อยากเป็นเศรษฐีทั้งพี่ทั้งพี่ดีกว่า อยากจะขี่รถเก๋งร้องเพลงในบาร์
จะได้ बादลูกกะตาจะได้ราคาแพง ๆ

หากใครเขาดีเกินพี่ใจพี่นี้ไม่ขอแข่ง กินน้ำแกงก็พอใจ ไม่เป็นไรถ้าใจไม่รักดี

นั่นอะไร นั่นอะไร นั่นอะไร หัวใจน้องใหญ่กว่าหัวปรี ลืมคู่เคยขามาลืมมาที่
เคยชื่่ คืดดี คืดดีแล้วหรือน้องน้อย เมื่อก่อนเริ่มรักน้ำคัมผักหวานน่าชม สะเดาว่าขมน้องยัง
ชมว่าหวานจ้อย แต่ยอดกระถินเดี๋ยวนี้น่ากินกร่อย ๆ อยากใส่แหวนพลอยระวิ้งจะลอยตามลม

หนอยแน่นะ หนอยแน่นะเปลี่ยนแปรกันไปตามยุค มีสุขมีทุกข์ไม่พลุกก็คงโดนดัม
หนอยแน่นะ หนอยแน่นะไม่แก่ก็ยังไม่ชรา ค้างคางน้องเป็นขนมก็ขมกว่าบอระเพ็ด

หนอยแน่นะ หนอยแน่นะร่อแร่ระเริงระริก เมื่อก่อนน้ำพริก น้ำพริกยังกินไม่เผ็ด
พอไม่มีผักกระถินจนน้ำตาเล็ด จะหาอะไรมาซัด เห็นที่จะต้องเสริญอนชม

ตอบหัวลูบหลัง

(พูด) โธ่ทำไมพูดกันไม่รู้เรื่องเลยนะเนี่ย โธ่ใจจริงพี่ไม่อยากตอบน้องเท่าไรหรอกรู้ไหม ไม่น่าเลย น้องไม่น่าเถียงขวานพี่ขนาดนั้น

พี่ตอบน้องเมื่อคืนนี่อย่างคนดี ออย่าบอกกับแม่ว่าโดนพี่ตอบ ถ้าหากไม่ยังเธอมีหวัง สลบ ตอบแล้วไม่อยากตอบ น้องจ้ออย่าว่าโหดร้าย

เมื่อคืนนี้พี่ตอบน้อง โธ่เอ๊ยเนื้อหาของทำไมไม่ร้องเรียกคนก็ได้ ไม่อยากดีไม่อยากถอง น้องสักเท่าไร แต่น้องขยวนเข้าไส้ พี่ทนไม่ไหวจึงได้ตอบดี

ให้เอามีดอีโต้มาผ่าใจดู ว่ารักโฉมตรูจริงจริงนะจะแม่นวลศรี ที่พี่ทำไปมันสุดวิสัยจริงจริงคนดี ถ้ารักกันจริงขอตอบอีกที ได้ไหมแม่ขวัญยืน

พี่ตอบซ้ำด้วยน้ำโห เห็นน้องหัวโนคางย้อยกรามโย้จนโง่ไม่ขึ้น ให้สาบานพี่สงสาร ทรมานขึ้น เห็นน้องสะอื้นน้องจำข่าน่าสงสาร

ใช่ตอบหัวแล้วลูบหลัง คุ้รักคุ้ชังทะเละกันจิงไม่อายชาวบ้าน โธ่เมียจ้ออย่ามาทำท่าทำก้า กัน ตอบกันทุกวันพี่อายชาวบ้านชาวเมือง ต่อไปนี้เลิกทะเละลดหลั่น ทะเละทุกวันอีกหน่อย ลูกหลานเต็มบ้านเต็มเมือง

(พูด) โธ่น้องไม่น่าที่จะมาชวนพี่อย่างนั้น อันที่จริงพี่ไม่อยากรังแกน้องเท่าไร รู้ไหม แต่น้องพูดกันไม่รู้เรื่อง ที่หลังอย่าทำอย่างนี้เลยนะ อายชาวบ้านเขานะน้องนะ

ตะเกียกตะกาย

ตะเกียกตะกายดินรันท่ำไรก็ไปไม่ถึง แม้ยอดตำลึงพี้อ้อมไม่ถึงเสียแล้วแก้วตาเจ้าสูง
สุดสอยพี้องต้องคอยไปก่อนกานดา คงมีคนอื่นผ่านมาเขาคงจะคว้าไปกินก่อนพี

พีเฝ้ามานานคงต้องชมซานฟุ้ง่านหนักหนา ซอกซ้าชินชาเพราะวาสนาฉันคงไม่มี
สิ้นสาวสงสารจึงต้องรณรานมานั้นนานปี กว่าจะเจอคู่ซึกที่ก็คงเจอที่หย่อน ๆ ยาน ๆ

อยากกกกอดกายความรักความใคร่ไม่ได้ร้อรี ยิกยักยูยี่ระริกระรี่คำลีดาแลนงุ่นงานงม
งายชาติหน้าบ้าย ๆ เรือกงขึ้นคาน รอเพลงหวานวันวานอดเปรี้ยวรอหวานทุกวันทุกวี่

โอ้วาสนาเสริมสร้างเรามาไม่เหมาะไม่สม จึงชวดชวนชมหัวอกระบมทับถมทวี่
กว่าจะสนใจงหัวใจวายไปก่อนนะชิ กว่าจะเจอของดีวันนั้นวันนี้ไม่มีที่ท่า

ตะเกียกตะกายรออีกเมื่อไรจะได้เซยชม อดเปรี้ยวกินชมเรื่อรักคงลุ่มเสียแก้วตา
ง่วงหงาสุดหอยละเหี่ยละห้อยหุยสา หุยสา โอ้อนาถหนอวาสนาหวังน้ำบ่อหน้าถ้าจะไม่ได้การ

อยากกกกอดกายความรักความใคร่โปรดได้ปรานี ยิกยักยูยี่ระริกระรี่ตะลีตะลาน
งุ่นงานงมงายชาติหน้าบ้าย ๆ เรือกงขึ้นคาน รอเพลงหวานวันวานอดเปรี้ยวไว้รอหวานงุ่นงานงม

ตัดหางปล่อยวัด

ไปเถอะเชิญไปเธอจะไปไหนก็ไป อยู่กับจีไอหรือจะไปกับนิโกร ไปอยู่สหรัฐหรือ
 ลอสแอนเจลิส ไปอยู่อังกฤษหรือซานฟรานซิสโก อิหร่านอิรักหรือจมปลักกับแรมโบ้
 เชิญแม่คุณคนโกไปเป็นพะโล้ของใครก็ตาม

ไปเถอะเชิญไปเธออยากไปไหนก็เชิญ ไปอยู่กับคนมีเงินหรือใครจะเชิญไปต้มยำ
 ไปอยู่กับยอร์โจโฟแมนหรือเป็นแฟนแคสเซียสเคลย์ เป็นเมียตำรวจนายตรวจรถเมล์หรือให้ลิเก
 ดูป ๆ คล่า ๆ ไปอยู่กับนักฟุตบอลจรรยาหรือแขกยาม เชิญแม่คุณคนงามไม่เคยหวงห้าม
 เชิญตามสบาย

จะไปรถไฟหรือไปกับสายการบิน จะเดินทางดินหรือทางน้ำย่อมได้ อยากไปขึ้นช้าง
 หรือจะไปนั่งหลังม้า อยากขี่หลังลาแพะแกะหรือวัวควาย จะอยู่ภาคกลางอีสานเหนือหรือใต้
 เชิญแม่คุณตามสบายไม่สนใจตัดหางปล่อยวัด

ไปเถอะเชิญไปเธอจะไปไหนก็ตาม ไม่ต้องเอ่ยคำอำลาแผลงอาฆาต ถึงเป็นปลาร้าของ
 น้องแต่เป็นผอยทองคนอื่น ขี้เกียจจะทรมขมขื่นผืนทนอดอัด ถมเท่าไรไม่รู้จักเต็มเพราะใจเธอ
 เก็มชะมัดยาด ตัดหางปล่อยวัดจะไปไหนก็ไปได้เลย ได้เลย ได้เลย

ตายรัง

พี่ไม่อยากไปไหน ถึงไปก็ไปไม่รอด ถึงไปพี่คงต้องจอด จอดแน่นแค้นหัวบันได
 พุดจริงรักจริงนะเนี่ย รักเมียจนหมดหัวใจ พุดจริงพี่ขอยืนยัน สาบานให้ตายให้ตาย หลึงอื่นหมิ่น
 แสนล้านคน หน้ามนสู้เมียพี่ไม่ได้

พี่ไม่อยากไปไหน ถึงไปก็ไม่ไกลกลับ รีบไปแล้วต้องรีบกลับ กลับมาหาเมียไว้ ๆ
 คิดถึงพี่จึงบ่นหา ไม่เห็นหน้าพี่แทบบ้ายาย คิดถึงพี่จึงห้วงหวง กลัวพุ่มพวงจะมีแฟนใหม่
 หลึงอื่นหมิ่นแสนล้านคน หน้ามนสู้เมียพี่ไม่ได้

พี่ไม่อยากไปไหน ถึงไปก็ไม่ไกลพ้น ตัวไกลใจพี่นี้หล่น หล่นแน่นแค้นหัวบันได
 พุดไปบ่นไปถึงเมีย อ่อนเปลี้ยละเหี่ยหัวใจ พร่ำไปเหมือนคนใกล้บ้า เมียจากรู้บ้างไหม
 หลึงอื่นหมิ่นแสนล้านคน หน้ามนสู้เมียพี่ไม่ได้

ตึงต้าง

เกิดมายากยิ่งใช้จะชิงชาติเกิด ตึงต้างไม่มีชาติกำเนิดมนุษย์จะเกิดปัญหา แล้วใครเล่า
จะร้องทุกข์ต่อรุกขเทวดา ในเมื่อได้เกิดกันมาควรดีใจ

ตึงต้างมีเมียแล้วอย่าให้เสียชาติเกิด เขาว่ามนุษย์สุดแสนประเสริฐกว่าสิ่งใด
ยามหนักนินทาเบาหน่อย แล้วโปรดจงค่อยอภัย ด้วยถ้อยที่ถ้อยอาศัยด้วยใจเดียว

จะดีจะเสียหรือก็เป็นเมียของผัว จะเลวหรือชั่วหรือก็เป็นผัวของเมีย อย่าเบาะแว้งแข่ง
ดำหรือว่าล่า ๆ เสีย ๆ สงสารผู้เป็นเมียเกิดคนดี

ตึงต้างมีเงินจับสาววงกงจัน เงินเข้าที่ไหนถึงกันที่นั่นเรื่องพรรคอย่างนี้ รีบตั้งหลักปัก
มันเลือกดูเอาพันธุ์ดี ๆ ถูกหัวปีท้ายปีได้อุ้มชู

ตึงต้างมีเมียเดียวไม่ยุ่งเกี่ยวหญิงใด ถ้าถูกดกแล้วคงจะได้หาเลี้ยงดู จงรักเด็กตาดำ ๆ
จงดื่มด่ำคำชู อย่าเที่ยวทอดทิ้งพ่อหนูอย่างใจเย็น

มันต่างใจต่างจิตย่อมหงุดหงิดจิตใจ ดังนกกระเด็นเต้นต่ายโดดโอดเต้น เผลนขึ้นเหนือ
ล่องใต้ไม่วางวายวันเว้น อยู่เป็นวรรคเป็นเวรไม่เว้นวาย

ไขมีเมียหลวงแล้วยังจะหว่างเมียน้อย นั้นหวงนิดนี้หึงหน่อย เรื่องเล็กน้อยเมื่อไหร่
ต้องสับเปลี่ยนเส้นทาง จนสับรางไม่หวัดไหว ไม่ซ้ออครดไฟเล่นชนกัน

ตึงต้างเกิดมาดูหน้าตาอัปลักษณ์ แล้วคงจะนอนตระหนกใจตึกตักตื้นตัน จะจับคนโกเก้
แหวกก็ยังไม่เหน้าหัน ก็เหมือนมะพร้าวหมดมันเกิดมาทำไม

ไอ้เรื่องแตกเนื้อหนุ่ม หนอมันยังกลุ่มปานนี้ ตึงต้างน้ำหน้าบมีแล้วชายจะกลุ่มปาน
ไหน มันยุ่งเหยิงเรื่องหญิงมันยากยิ่งเยื่อใย เดียวย้ายโยกโยกย้ายจำใจจร

ตึงต้างส่วนตัวไม่อยากจะมัวชักช้า ตึงต้างว่าได้สาวมานอนแนบข้างเคียงหมอน
จะกอดหรือไม่กอด จะพรวดหรือไม่พรวดจะออกอ่อน เดียวพี่ไม่กอดงามงอน ถ้าน้องละเมอ
กอดหมอน ตึงต้างวานอนกอดชาย

ติดลมตาลาย

เมา เมา เมา วันนี้กินเหล้าหน่อยหนา ร่วมวงเฮฮากินเหล้าเมาชาชักหน
 ลืม ลืม ลืม วันนี้เราลืมเรื่องจน เพื่อนฝูงทุกคนขอเชิญมาอุ่นกันซักครั้ง
 เมา เมา เมา วันนี้กินเหล้าหนุกจัง หากเสียงเรดังใครอยาามาฟังเรนะ
 กิน กิน กิน แล้วรีบรินเหล้ามา กับแกล้มลานตาเมากับหรือว่าเมาเหล้า
 เดี่ยววดต เดี่ยววดต เดี่ยวดื่ม เดี่ยวชิม เดี่ยวชิม เดี่ยวเซาเมาเรี่ยเอ๊ะเมียหรือ
 เหล้า ฉันยังไม่เมาไม่เมาหรืออกหนา
 เดี่ยวก่อน เดี่ยวก่อน เดี่ยวก่อน ขอนอนนิคเดียวเพื่อนยา เมาเรี่ยเอ๊ะเมียไม่มาฉันไป
 เทียบบาร์ก่อนหน้อยได้ไหม
 มัน มัน มัน ไปไหนไปกันก็ไป ติดลมตาลายกลับบ้านไม่ไหวตาสักหวาน
 มอง มอง มอง อย่าให้กระบองจะกบาล ไม่ต้องนอนบ้าน เรื่องเมียพูดกันวันหลัง
 เมา เมา เมา วันนี้กินเหล้าอยากดัง อยากเสียดวงค์กินให้มันฟังเป็นร้าน ร้าน ร้าน
 เพลิน เพลิน เพลิน วันนี้มีเงินหน้าบาน พรุ่งนี้นอนบ้านใช้หนี้กันบานตะไท

ตุ๊กตาเจ้า

โอ้อกานดาสะดุดตาเธองามจริง พราวเพริศพรั่งนำอิงชิดแอบแนบขวัญแรกพบสบตา
 ก็พาหัวใจไหวหวั่น ถึงเก็บมาฝันประหนึ่งดังอิเหนาลังนุชบา
 แม่จอมขวัญผ่องพรรณอวอันชวนตา ตุ๊กตาเจ้าอย่ามียั่วชวนเย้า หนูน้อยหมด
 ทางได้นางน้องนอนคเณเกล้า ไล้ลูกโลมเล้าจูบปรางเพราะทางขวางกันประเพณี
 ตุ๊กตาเอ๋ยโปรดจงเอื้อนเอ่ยวจี ขอให้ปราณียินยอมพร้อมพลีภักดีพี่ชาย ขอฝากใจกาย
 ชายที่ไร้ญาติขาดเงิน หากพี่ล่วงเกินพูดเพลिनน้องอย่าบึ้งขึงขัง
 โอ้นวลน้องแม่มีเจ้าของหรือยัง ชายเผ่าหวังถ้ายังแล้วโปรดจงยิ้มสัณนิศถิตหนจะ
 พาหัวใจเอมอ้ม เห็นเจ้ายามยิ้มยั่วชวนยิ่งชวนพิศต้องมองค้าง

เตะฝุ่น

ชั่วไปแล้วคงไม่แคล้วเตะฝุ่น บาปกรรมหนุนลืมสร้างบุญชาติก่อนนี้ วาสนาตอนเกิด
มานึกว่าจะมี ตระกูลก็แสนจะดี ใญ่ลูกคนนี้มีทุกข์มีกรรม

โทษดินฟ้าหรือเทวดาคงไม่ได้ โชนิสัยขี้เหี้ยใจให้ถล่ำ นอนกับดินกินกับทรายใจเอ๋ย
รำก่า หน้าตาราสีต่างด่าตั้งถูกขยำด้วยน้ำมือมาร

ต้องนอนสะอึกก็กลัวไม่ออก กลัวผีมาหลอกปลิ้นปล้อนประหาร ไม่นึกว่ายักษ์จะมา
ควักดวงเนตร โอ้เหตุฉะนี้เห็นที่จะอาณ

ลูกหลาน ๆ ถันดานผิดเหล่ากอ กราบขอความเมตตา สิ่งแวดล้อมชวนให้ขมข้ม
คิดชั่ว มีดสลับก็กลัวบาปหนา

ชั่วกระสือชาวบ้านลือชำนินทา ตกเป็นข่าเหมาระอา ตำจิตคิดตา ประสากนเลว
หมดความหมายอันอับอายตายดีกว่า

แข่งวาสนาหรือก็คว้าน้ำเหลว มีกลับจนจนกลับมีที่ไหนมันเลว เปรียบทองก็เหมือน
ทองเปลว มันเหลกมันเหลวสิ้นสูญราคา

ทางไครทางมัน

เอาจำว่าเมีย ของเธอกลับไปเสียที ไม่ต้องมาจูจี หาวว่าไม่ดีว่าพี่ขึ้นมา เธอกลับคืน
ไปผัวจะคืนให้มาเอา เสียเวลาทั้งเหล่า มาชิมเอาขวดเหล้าขวดเบียร์

มัวทำสำออย ผัวขี้เกียจคอยน่านาน ประเดี๋ยวร้านเหล้าปิดร้าน ผัวจะพาลดืบตืบกับ
เมีย ไม่ต้องมามอง เดี่ยวเถอะคงต้องได้เสีย เอาไปเอามาเยียร์ ม. เมียไม่เอา ม. เมาชื่นใจ

ไม่อยากจะเซด อยู่มาดังเกิดเป็นบอดี้การ์ด วัน ๆ ขาด ๆ ขายทอดตลาด จะเอา
เท่าไร สวย ๆ กว่าเมีย สาว ๆ กว่าเมีย ยัวเยี้ยทั่วไทย เอาจะไปก็ไป แถมคาร์ดิให้ร้อยบาทขาดกัน

เอาจำว่า เมียของเธอกลับไปเสียที ผัวขี้เมาอย่างนี้หาวว่าไม่ดีใช่แจ่มจันทร์
เก็บเข้าเก็บของ ไม่ต้องมาจ้องหน้าฉัน เอาเอาใจเอากัน ทางไครทางมันขาดกันแค่นี้

เมียหนอเมีย ที่ทำให้ผมเสียคน ไม่ต้องทำหน้าย่น ไปเสียให้พ้นให้พ้นสักที
เงินครกขึ้นเขา ไม่ต้องมาเผ่ใจเง้งเง้ง ผัวขี้เมาอย่างนี้ ไม่ต้องวอริสูเว้ยมายเว้ย

ทำดีที่เหลว

เห็นหน้าแม่คุณเนื้ออ่อนอยากได้เป็นแฟน เกี่ยวก้อยกวงแขนคอยพะเน้าพะนอ .
 ต้องการอะไรจะหามาให้เออออ แต่พี่ไม่หล่อถ้าจะรออีกนาน
 เห็นคนงามแม่ตาหวานจ๋า ก็อยากจะจอง แต่กลัวแฟนน้องคู่ครองก็ดกกัน พี่มันก็กกอกถึง
 ยืมไม่ออกแล้วนวลจันทร์ อยากตามถึงบ้านกลัวอายุสั้นเกินไป
 ได้สบตาเก็บมาฝักคิด แม่ได้จูบสัณนิคคงชื่นใจ ๆ ได้จับได้จูบได้จูบได้คลำจ้ำจี้จ๊าไซจะ
 ขอรบใช้สยบอยู่ได้บาทา
 เห็นหน้าเธอปะเลอะปะเตอะปะติตะปะตา ตะกละตะกลามจุ่นงานเล่นหา
 ทำดีที่เหลวสงสารไอ้เผวบ้างเถิดหนา ชาตินี้ชาติหน้าอยากเป็นจ้ข้าจอมขวัญ
 เห็นท่าทางแม่ร้อยซึ้งซึ้งอรชร อยากเป็นคู่นอนร่วมหมอนทำหมัน แต่กลัวลูกหลง
 ไม่กล้าตามส่งนวลจันทร์ เจ้าซุบยั๊นได้กกทั้งวันจะไม่ลืมพระคุณ

ทำบุญรวมชาติ

ชาติก่อนเราเพียงเคียงคู่เก็บดอกไม้ร่วมต้น แต่ว่าเราสองคนไม่สนใจใส่บาตรร่วมกัน
 ชาตินี้เราสอง เราสองจึงต้องโศกสัลย์ รักกันชอบกันไม่ได้กันบุญเรานั้นไม่มี
 พี่จะทำบุญต่อทุนไว้ตามน้องชาติหน้า ชาตินี้พี่จำลาก่อนหนาน้องจำคนดี ก่อนลาน้องจำ
 น้องจำจงได้ปราณี ขอหอมสัณนิคที่ติดคนดีก่อนที่พี่จะจากไกล
 พี่จากน้องไปน้องเอ๋ยอย่าได้กังวล พี่จะอุทิศตนโกนหัวนุ่งห่มผ้าไตร อโหสิกรรมเถิด
 หนาถ้าพี่พลั้งไป บุญมีพบบันชาติใหม่อย่าได้อาวรณ์
 พี่บวชเป็นพระจะมาบิณฑบาตโปรดเจ้า ถ้าหากนางเยาว์ใส่ข้าวพี่ก็จะให้พร
 ชาตินี้วันนี้บุญพี่ไม่ถึงบังอร ขอลางามงอนด้วยอาวรณ์แม่รักซ่อนพี่อ่อนใจ

ทุกข์ร่อยแปด

โอย ... กลัวแล้วตายแล้ว กลัวแล้วเจ้าข้า ความทุกข์เจ้าข้าเวทนาเจ้าข้า
 ยากดีมีเงินก็ไม่พ้นกองเวร ทุกข์ยากทุกข์เย็นไม่วายเว้นหม่นหมาง ดินฟ้าเหี้ยมโหดโกรธซึ่ง
 เกล็ดซึ่ง ไม่สงสารลูกช้างโงะช่างกระไร เกิดเป็นคนจนก็ต้องทนอดออม แต่งตัวอมชอม
 ยอมทุกข์ทนได้ ทุกข์อดทุกข์ยากลำบากลำบาก ทุกข์เกิดมาจนบ่นได้ไหน ข้าวสารกรอก
 หม้อจะไปขทานใคร ทนหิวทนโหยโอยโอยปวดใจ อยากจน อยากจนเสียเมื่อไร อยากทอด
 เข่าร้องไห้ทุกข์ไม่มีกิน

เกิดเป็นชวานาโง่ต้องหน้าดำ ลำบากตรากตรำจำทุกข์ทั้งสิ้น หากเทวดาฝนฟ้า
 อำนวย ก็เหมือนได้ช่วยหมดหนี้หมดสิน ถ้าฝนตั้งฟ้าลงมาท่วมดิน นาล่มปีไหนไม่มีข้าวกิน
 ต้องแต่งตัว แต่งตัวขาดวัน ทุกข์ไม่สร้างสันนอนกะดินกินกะทราย

ทุกข์ ... มีรักมีสุขมีทุกข์อย่างหนัก ที่ไหนมีรักมีทุกข์ง่าย ๆ ทุกข์รูปไม่หล่อทุกข์
 พ่อไม่รวย ทุกข์แฟนไม่สวยตำรวจเฉียดาย ทุกข์ไร้เงินแสนทุกข์แฟนกลับกลาย
 สาวแก่แม่ม่ายทุกข์ชายไม่แล

อนึ่ง คนทุกข์และจนมีลูกมีเต้า สู้กินเกลือกลูกข้าวอยู่จนเดาจนแก่ เกิดมีลูกชาย
 หัวใจจะได้บวช ชาวบ้านก็สวดกันกระแหมะกระแหมะ

พ่อนาคเนื้อหอมสาวมาดอมเกาะแจกแล้วไม่พ้นพรยาสีกาชะง่างบ้าน
 ห่วงบ้านจะแย เพราะสีกาต้องแก่ทุกข์แย่เชียวนะคุณ

เกิดเป็นผู้หญิงทุกอย่างกว่าใคร ทุกข์น่าเห็นใจวุ่นวายว้าวุ่น ถ้าเกิดเป็นลูกเลี้ยง
 แม่เลี้ยงก็ดำ ทุกข์โศกไม่สร้างชาโดนคำว่าเฉียวฉุน พ่อหลงเมียน้อยพลอยลืมบาปบุญ
 จะรับมีผัวละทุกข์กลัวขาดทุน แม่เอ๋ย แม่เอ๋ยแม่คุณดักบาตรทำบุญเอาไว้จะสบาย

โอย ... แต่ฉันมีทุกข์ มีทุกข์มากกว่า ทุกข์หนักทุกข์หนา เปื้อระอาแห่งหน่าย
 ทุกข์ไม่อย่ามีลูก ทุกข์ไม่อย่ามีเมีย กลัวลูกดกยั่วเย้า ทุกข์เมียจะหาย สาว ๆ
 หนุ่ม ๆ กลุ้มจริงกลุ้มใจ ทุกข์ไม่อย่าตาย ทุกข์ใจอนิจจา

(ทุกข์จัง ทุกข์จัง ธรรมดา ทุกข์จัง ทุกข์จัง ธรรมดา)

ไทยรวมใจ

ไทยคือกัน อย่าเหยียดหยันกันเลย ดังเหมือนเช่นนกเขยในสังข์ทองเงาะป่า
พาราร้อนรน จนท้าวสามลแทบบ้า ร้อนไปถึงอินทรา ปัญหาสอหดแทรกแหกกระแซง

ไทยโกงไทยหวังอะไรไม่รู้ ประเทศไทยน่าอยู่ ดุจดุมาคิดแบ่งกอบโกยกำไร
อำนาจหมดไปถูกสาปแช่ง เงินตรายศฐาคำแห่ง ชักแดงบได้ไปนา

ผีเรือนไทยดี ขวอนฝากพญานี้ ถึงภูคิผีนกกลับจิต รวมใจไทยช่วยไทยให้มีคุณค่า
เพื่อชาติ เพื่อศาสนา เพื่อพระมหากษัตริย์ร่มฉัตรแก้ว

ไทยรวมใจเถิด อย่าได้แยกไทย มาตั้งต้นกันใหม่ ผนึกหัวใจแน่นแน่ว อนุรักษ์ไทยเป็น
ศูนย์ รวมใจผ่องแผ้ว ควรเลิกขัดกันแล้ว แดกแถวไม่แคล้วลงโลง เจ้าแถวอย่ามัวมัวมัว

ไทยกันเอง อย่าอวดเก่งอวดดี รู้รักสามัคคี คนรักดินน้ำเสริมส่ง ไทยคือกัน มาช่วยสืบ
สานจรรโลง คนคดหรือคนโกง ไม่เข้าต้องลงอเวจี

ไทยรักไทย

ไทยรักไทย รักไทย รักไทย ประชาธิปไตยชาติไทยเรีองรอง เกราชต่างชาติแซ่
ซ้อง ไทยปรองดองก็กก้องเตรียมพร้อม ยิงหรือรันหรือฟันหรือแทง กระทั่งแมวแดง
เหี้ยดนามจายอมเกียรติประวัติองอาจหวานหอม สี่เหล่าพร้อมเพราะจอมพลไทย

สงบสุขเพราะประมุขของชาติ เกราชบุติธรรมทรงชัย บารมีล้นเกล้าเกริกไกร
น้ำใจคนไทยน่าชม กล้าแกร่งแข็งแรงฉกาจ อำนาจคุณพระโคตมไทยเจริญแล้วไม่งามม
รสนิยมชื่อตรง ๆ

ไทยรักกัน รักกัน รักกัน ความสัมพันธ์มันคงมันคง ศาสนกษัตริย์ชาติอยู่ดำรง
ใครคิดโกงชาติไทยวายปราณ มีหรือจนก็เป็นคนไทย ไม่มีน้ำใจเป็นอันธพาล
อย่าหมิ่นคำรจนาทหาร ไม่รู้กราบเพราะน้ำใจนักกีฬา

สุขสดใต้งจิดใจสูงส่ง ใจมันคงและชื่อตรงเหนือกว่า อยู่ร่มเย็นอย่าเห็นเป็น
ผักปลา ใครคิดเข่นฆ่าอย่าปรีดากำแหง ชาติเรานี้ไม่ต้องทาสีก็คงแดง อย่าได้หน่ายแห่งใครขอ
แรงชาวไทยทำดี ช่วยกันช่วยกันให้รุ่งเรือง หลักเมืองของเราน้องพี่

แผ่นดินอุษวาทอง อย่าต้องให้ใครย่ำยี ชีวิตเรานี้สามัคคีสละทอดกฐิน เพื่อไถรรงค์
ไสวให้อาจิณ แผ่นดินไทยเราอาศัยได้ทำกิน มาร่วมทอดกฐิน เพื่อแผ่นดินยอมตายวายปราณ
เพื่อแผ่นดินคนไทยไซโย ไซโย ไซโย

น้องรักนักรอง

พี่ไม่เคยคิดนอกใจน้อง ขอรบรองโปรดเชื่อใจพี่ รักเดียวใจเดียวสบายดี
เป็นทั้งพระและเป็นแม่ศรีขวัญชีวิตที่มั่นคง

แม่ขนตาองแม่แขนอ่อนเอวกลิ้ง สองปรางข้างเต่งตึงหนึ่งนางหงส์
เห็นหน้าवलเจ้าแล้วกินข้าวไม่ลง ใจพะวัคพะวงนึ่มนงเยาว์

ลูกสาวใครหนอแม่พ่อช่างปั้น ดูกดาจ่าม่องพรรณยั่วชวนเย้า แก่นแก้วแพรวเพชรช่าง
ล้ำเลิศจริงสาว ถ้าหากเป็นคู่ตลอดเกล้าจะรักเจ้าคนเดียว

ถ้าถึงทองกับใบหยก เป็นคู่ก่ายนอนกกหัวก้อยเกี่ยว จะถนอมกล่อมเกลี้ยงเกลียง
ข้างกลมเกลียว ดุจดั่งทองแผ่นเดียวร่วมเกี่ยวดอง

ถ้ารักชายอื่นน้องคงไม่ชื่นใจนัก ประเดี้ยวก็โดนอกหักจะเศร้าหมอง
ต้องอับอายขายหน้าน้ำตานอง ถ้าน้องรักนักรองจะสุขใจ

พี่ชายจะมอล่งนาวาสวรรค์ เทียวตากลมชมจันทร์อันอำไพ หนาวลมห่มผ้าหนาวฟ้า
ผิงไฟ หากว่าน้องหนาวใจจะกอดนอน

กล่อมน้องนอนเปลร้องเมรีกล่อมหอ แม่ขวัญเรือนรูปหล่อไม่หลอกหลอน
หมายหยิกแกมหยอกไม่หลอกน้องแน่นอน ขอแต่น้องอย่างอนเหลือเกินงาม

เรารักกันมาตั้งห้าหกปี ตั้งแต่อายุสิบสี่เริ่มจำความ เป็นคู่ทุกข์คู่ยากไม่เคยสูก่อนห้าม
ไม่เคยคิดรวนลามแม้งามจน

มาลัยแม่เอ๋ยมาลัยดอกกรัก ไม่ต้องกลัวอกหักเพราะรักซ่อน แม่ดอกเอื้องนางฉิ้นใจคนจร
ถ้าฉันเป็นพ่อลูกอ่อนจะกล่อมลูกนอนเสียเอง จะร้องเพลงกล่อมให้ว่า พวงไหนดอเอ๋ยมาลัยหอมหวาน
ติดใจชายเอย

น้อมเกล้าสิริกิติ์

แม่ศรีเอยแม่ศรีสิริกิติ์ จตุรพิชพรแด่พระแม่พระ ที่หมายกาข้าขอเดชะ วรรณะ
สุขะพละ แด่พระสมเด็จพระราชินี พระแม่ศรีจักรีวงศ์ ทรงคู่ฟ้านภาลัย

ยอกรพระมิ่งสมรยุพาพรเสาวภา สมเด็จพระจิตรดา พระคือแม่ฟ้าของข้าไท้อ่างค์
สมทรงราชี พระชนนีผู้มีแต่ให้ เบญจมาภรณ์แม่พระคุณากรรมไทร ป่ารักษาน้ำศูนย์นำรวมใจ
ศิลปาชีพไทยร่มไทรจักรี

ขวัญเอยขวัญ น้อมเกล้าสิกรถนาล้นปรี มาตุรงค์องค์พระกษัตริย์ ข้าขอเดชะสดุดี
เลิศหล้านภาลัยให้ดูชี แม่พระชนนีแม่ศรีเรือนใจ ร่มโพธิ์ร่มไทร ร่มเกล้าชาวไทย สดใสกลป่า

ที่หมายโกที่หมายกา ที่หมายกาที่หมายโก ที่หมายโกที่หมายกา ยุกอายุโกที่หมายกามหาราชินี
ไทย ทรงพระ ทรงพระ พระทรง อยู่คู่ไทย ทรงพระ ทรงพระ พระทรงเป็นร่มโพธิ์ไทร
ทรงพระ ทรงพระ พระทรงเจริญยิ่งยืนยง ทรงพระทรงขอให้พระองค์สูงส่งคู่ทรงชัยไชโย
ไชโย ไชโย

นักรบไทยแลนด์

(เกริ่น) อย่าดึงฟ้าต่ำทำหินแตก แยกแผ่นดิน อย่าทำขวานบิน หมิ่นตระกูลจะสูญพันธุ์ เผ่าไทย
ไตรรงค์ มั่นคงมานาน ก่อนพุทธกาล ประเทศคือบ้าน ทหารเป็นรั้ว พระเจ้าอยู่หัวเหนือเกล้าเกศา

ป่าคือบ้านของข้าทุกคน สายลมแดดฝน สกลนั่นคือหลังคา เนินโขดเขาลำเนาพฤกษา
เป็นประหนึ่งข้างฝา พืชต้างเตี้ยต้งนอน เพื่อนคือหลุมบังเกอร์และปืน ทุกยามคำคืน ข้าตื่นโดย
ไม่พักผ่อน แขนข้างขวาข้าให้บิดร แขนซ้ายยกให้มารดร ชีวิตกร่อนข้าพร้อมยอมพลี

ชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ ไครมันบังอาจเหยียบย่ำย่ำยี ดวงใจถวายเป็นหลวงราชินี
ด้วยศักดิ์และศรี ยินดีข้าขอตายแทน ไม่ไหวไม่หวั่น กัดฟันทุกขั้ยากแร้นแค้น เพื่อรักษาดินแดน
นักรบไทยแลนด์ เลือดนักสู้

ด้วยเดชะเทอดবারมี ล้นเกล้าจักรีไม่ให้มีใครมาลบหลู่ ข้าอุทิศชีวิตทุกผู้
กวาดล้างอมิตรศัตรุ ให้โลกรู้จักนักรบไทยแลนด์

นั่งก๊ิกนอนกิด

นั่งก๊ิกนิกนิกแล้วก๊ิกคิด กิดถึงแม่ต๋อยแม่หน้อยแม่นิด จนนแทบหมดฤทธิ์ข้าวต้ม
 ขาดเงินแสนบาทเสียดีกว่าขาดแม่ตากม ขาดกู่ซิดขึ้นเขยชม เหมือนขาดขนมชั้นดี
 คำก๊ิกกิดก๊ิกก๊ิกนิกคิด แม่ฮู้ดแม่ฮ้อยแม่ฮ้อยแม่ฮู้ด แม่ขึ้นชีวิตของพี่น้องนอนกิดหนัก
 เคยยึกเคยยักฟุ่มฟักยวนยี่ ขัดใจนิดเดียวไม่วายดี หอบผ้าหนีเปลี่ยนกุ่นนอน
 พี่ผิดนิตเง้งอดหงุดหงิด กุ่นงานกระเสือกกระสนฟุ้งซ่าน กระเสียวกระสันซุกซ่อน
 อาทิตย์ทนทุกขวันเสาร์วันศุกร์ซักรอวารณ์ เคยกู่เกียงร่วมคอน กิดถึงเนื้ออ่อนซักร้อนใน
 นั่งก๊ิกนิกนิกแล้วก๊ิกคิด แม่เอ่แม่โอ่แม่แอนแม่ฮู้ด เคยขึ้นเขยซิดเกียงไกลเล็กกันไม่ว่า
 ขอเจอหน้อยอดยาใจ จะเลิกจะลาไม่ว่าอะไร ขอกอดส่งท้ายอีกสักที
 นั่งก๊ิกคิดกิดคิดแล้วก๊ิก นึกถึงร่องรอยจารึก ยิ่งคืบยิ่งดีใจเด่นถี่ หมอนอิงทิ้งไป
 หมอนข้างใบใหม่ก็ไม่มี หมอนเก่านี้มนุ่มชุ่มซิว เพราะหุ่นเกรดคืบน่าเสียดาย

นางกลางไพร

พบนางกลางป่าดั่งธิดาสวรรค์ ส่วนสัตว์ราศีนาเรียงม่อพรณ โอบรู้กางกั้วนิค
 ฉันทรวงนั้นตึงผิงผาย จมูกงามรับปรางดั่งเสกสรรค์ เนตรนั้นาวกลมคมคาย ปากเรื่อแดงไฟ
 ดำ เมื่อยามเจ้าอายติดตาชายมิวายแผ่หม่อมอง
 น้อยคงเป็นจอมไพรจึงใจโลไม่วุ่นหมอง ช่างประหลาดล้าเมื่อยามชายเนตรมอง
 พี่คลั่งไฟป่องมอญ้องจนลุ่มหลง กุหลาบเอยถึงบานในไพรสนท เลิศล้ำงามถ้วนวลอนงค์
 ดั่งถูกของต้องมนต์เมื่อยลทรวดทรง กุหลาบคงเผาใจให้อารณ์
 หลงรักนงใจแทบขาดสายสวาทเรไรร้อน ผิงหลักความรักอาลัยปักตรึงฤทัยไม่เคลื่อน
 คลอน ไม่หลอกไม่หลอนทรมวย ถ้าได้นวลนงนางมาแนบทรง พี่จะหวงไว้จิตสนิทกาย
 จะไม่ห่างเหินหมางเมินจากไกล จะถนอมจอมใจขอตายเคียงกู่นาง
 น้อยเป็นนางกลางดงใจน้อยคงอ้างว้าง โอ้เป็นกุศลช่วยคลี่ช่องทาง ให้มาพบ
 ประสนนาง ใจมิจางไฟผืน เสน่ห์นางเนียนวลชวนไฟถึงชานซึ่งเกินคำรำพัน หากว่าบุญชักไป
 ใจตรงต่อกัน จะเก็บนางนั้นไว้กลางแนบหว่างใจ

นางเอยนางยักษ์

เมียหนอเมีย เมียของพี่คนดีของผัว แม่ทูนหัวน้องอย่ามัวแง่อนก่อนควัก
 พี่ไม่यरักใคร มอบหัวใจเสนห์ปลายจวัก ขุ่นเคืองด้วยเรื่องอะไร แล้วทำไมชอบไล่หน้า
 ยักษ์ หน้ายักษ์เอยหน้ายักษ์ หน้ายักษ์เอยหน้ายักษ์
 (สร้อย) นางเอยชะเออเอ็งเงย นางยักษ์นางยักษ์ชะมูชี ลูกผัวลูกผัวก็มี ชะเออเออเออ
 แต่ชอบดีหน้ายักษ์

มองหน้าเมียละห้อยละเหี่ยเพื่อยหัวใจ ใครหนอใครเขาใส่ไฟให้หรือที่รัก โกรธขึ้นมา
 คราใด รัฐบาลใหม่เหมือนไล่หน้ากาก หน้าตาก็ดูสวยดี ทำไมเมียพี่จู้จี้มากนัก หน้ายักษ์เอย
 หน้ายักษ์ หน้ายักษ์เอยหน้ายักษ์

เลิกบึ้งตึงเสียที แล้วเมียพี่จะสวยกว่าเก่า ปังคอพี่ขนะเจ้า ไว้ทำกับข้าวเจ็ดหนา
 เมียรัก ได้โปรดเจ็ดเนื้อเย็น อย่าเห็นพี่เป็นเช่นปลา เช่นผัก เป็นคนก็ดีนี่นา เป็นแก้วหน้า
 ม้าหรือว่านางยักษ์ หน้าม้าหรือหน้ายักษ์ หน้าม้าหรือหน้ายักษ์

เมียหรือมัมมีแม่เมรีหรือพันธุรัตน์ คุณสมบัติตัดหางปล่อยวัดได้แล้วที่รัก พี่ไม่ใช่พระ
 อภัย อุดมสำทำใจขอให้ประจักษ์ นึกถึงพระรถเมรี ทำไมคนดีถึงต้องมีเมียยักษ์ เมียยักษ์เอย
 เมียยักษ์ เมียยักษ์เอยเมียยักษ์

เมียเอยเมียพี่ มองดี ๆ เมียพี่ยังสวย สวยเสียด้วย กระบิดกระบวนห่วยบึ้งตึงนัก
 ถอดหน้ากากบ้างซี ยักยักอยู่เหมือน ฎ ประจักษ์ จินตนาหน้ายักษ์ต่อไป ไม่ช้าคงได้เกิดไปเป็น
 ยักษ์ หน้ายักษ์ไม่น่ารัก หน้ายักษ์ไม่น่ารัก

น้ำดู

น้ำดู น้ำดู น้ำอ้อม น้ำชูจริงนะแม่หนูแก้มแดง น้ำเซยขึ้นชม น้ำเด็ดน้ำดมชิตชมจัด
แจ่ง ใครแอบดูหนูแล้วพี่จะแข่ง ใครแย่งชมหนูจะขอแบ่ง ควักใบแดง ๆ ก็ยอม ๆ

น้ำตอมน้ำตาม หนูงามงามงาม น้ำตามน้ำตอม น้ำเคียงน้ำกวาง น้ำอบชบทรวง
น้ำหวงแก้มหอม น้ำกกแทนหมอนนอนเกลี้ยกล่อม น้ำกอดน้ำรัด ละมุนละม่อม
ถ้าหนูยินยอมจะตอมให้น้ำดู

หน้าแดงหน้าแดง หนูอย่าระแวงหน้าแดงน้ำดู น้ำเป็นน้ำเป็น แพนพี่นะเนื้อเย็น
อยากเป็นแฟนหนู น้ำเก็บบูชาไว้ในตู้ สาวอื่นว่างามร้ายก็อายอยู่ ขนหัวลุกชุน้ำดูเด็ดดวง

น้ำมองน้ำเมียง น้ำร่วมน้ำเรียง น้ำเคียงคู่กวาง น้ำจับน้ำจอง น้ำเกี่ยวน้ำข้อง
น้ำลองละลาละลวง น้ำแย่งน้ำย้อ คือชิงช่วง น้ำอ้อนนอนโอ้ให้หายห่วง เดี่ยวมีคนกว
น้ำตาจะร่วงเสียดาย

หน้าจ่อเง้งอน น้ำอดน้ำอ้อน น้ำอนนุ่นนวย น้ำเกลี้ยเกลี้ยกลอ น้ำแจกลูกยอ้อ
ล่อลวดลาย น้ำลูบไล้หน้าก่ายกาย อย่าตั้งแรงแรงแก รังคึดปัดเบนบ้าย อ้วยตายต้ายตาย
หนูอายจนหน้าแดง

แม่คุณแม่คุณ น้ำอุดน้ำหนุน แก้มละมุนแรง ๆ น่านอนร่วมเตียง น้ำเลียบนน้ำเคียง
มองเมียงแก้มแดง ใครจูบแก้มหนูแล้วพี่จะแข่ง ใครหมั่นตัวหนูแล้วพี่จะแต่ง ใครย้อใครแย่ง
จะแข่งให้น้ำดู

น้ำพัด

น้ำพัดน้ำรักชะมัดน้ำพัดน้ำพัด หอเจ้าน้ำเจี๊ยะพัดเปรี้ยะ เต้ดั่งอกอุบอวอัน
น้ำบิบนาคันฉิวพรรณผ่องพักตร์

แน่นปึกยังคิดยั้งคิกน่านึกยั้งนักร น้ำทักน้ำทวงน้ำลวงน้ำลวก ยั่ววนยึกยักน้ำทักน้ำทัก
น้องรักชื่ออะไร

อกประถมเอวมัธยมศึกษา สะโปกปริญญาหน้าผากมหาวิทยาลัย เซฟรีเซฟชั้นน้ำฝน
ฝักใฝ่ ปากนิคมูกน้อยหยดย้อยเข้าไส้ หนักนอกหวานในข้างในขนาดกินขาดเลยน่อง

* น้ำพัดน้ำรักชะมัดน้ำรดน้ำลอง น้ำดูน้ำดีจูจิบของหนึ่งไม่มีสอง น้ำเป็นเจ้าของกรอบ
ครองเป็นคู่คิด

น่านักน้ำล้นน้ำรักฟุ้งฟักศักดิ์ น้ำซัดน้ำซัดสะวัดสะวัด ชื่นชมเซยชิดน้ำคิกนาคิด
น้ำผูกมิตรเสียนี้กระไร

อกประถมเอวมัธยมศึกษา สะโปกปริญญาหน้าผากมหาวิทยาลัย เซฟสเตนเดอร์เอ้อ
เฮอเข้าไส้ ปากนิคมูกน้อยหน้าผากน้อยเมื่อไหร่ หนักนอกหวานใน วางขายตลาดผูกขาด
เลยน่อง

นาวาสวรรค์

ลอยล่องลำนาวาทิพย์ จิตศรรมาอรรมณ์ปอง เซยชมนาวลน่องสุขสม ภิรมย์ปรารถนา
เอาตักนางค่างหมอน เนื้ออุ่นหนุนนอนเพลินอุรา มองดาวพรราวฟ้าจันทร์ฉาย
สายลมโซยเฉื่อยเบา

เอาลำนาวานั้นเป็นม่านบัง ค่างเรือนและเหยา เอาคลื่นลมเบาอันแผ่วคราว
ค่างเสียงดนตรี เอร่างนางค่างใบเอาสองฟากหัวใจ ของนาวลและฟ้า รวมใจเดียวกันนี้เป็น
ทางเสื่อ ถือท่ายเรือสู่สวรรค์

* เอาปวันเดือนนั้นเป็นเพื่อนเคียง ค่างเสียงชาวบ้าน เอาเจ้านงคราญเป็นแม่ย่านาง
นั่งหัวเรืองาม เอาคลื่นแกมที่นวลขาว ของเจ้ายุพินกินแทนน้ำ เอาวจีอันเลอล้ำลำนาวาน
นั้นแทนข้าวปลา

น้ำนึ่งไหลลึก

นั่นอะไร นั่นอย่างไรนะ นั่นอะไร จดหมายใครใครส่งถึงเธอ แอบซ่อนเร้นเห็นกัน
เป็นคนเชื่อ รักเธอหลงเธอจนไม่เจียมเหนียมอาย ยิ่งอ่านจดหมายใจหายระกำ สุขชอกช้า
เพราะว่าเธอหลายใจ เห็นจะเชื่อ เห็นจะเชื่อไม่ได้ เธอจำหลายใจรักผู้ชายตั้งหลายคน

อุตสาห์มอง อุตสาห์จ้องน้องตั้งแต่บ่อย ฝ่ายหลงคอยคอยก่อผลอดทน กลืนข้าวกิน
น้ำชาติดคอย่อย่น รักจนหลวมตนจนเจ็บจริงหัวใจ กระไรใจหญิงน้ำนึ่งไหลวน สิ้นเหตุผล
เพราะฉันจนใจใหม่ เจ้าคิดดีแล้วหรือที่มีแฟนใหม่ น้ำตาของใครระวังอย่าให้ต้องไหลเขียว

น้ำไม่อาย หน้าไม่อาย โทหน้าไม่อาย ต้นขามันง่ายนิดเดียว ก่อนหน้านั้นจะไม่
เข้าซี่ของเกี่ยว น้ำใจสายเกลียวไหลเขียวกว่าเกลียวน้ำวน ได้ยินกับหูมองรู้กับตา ไซ้กล่าวหา
ว่าผู้หญิงทุกคน ที่เขาดีมีถมไปในสกล รักชายหลายคนระวังจะจนหัวใจ

อยากจะรักอยากจะหึงถึงอยากจะหวง ถูกรักลงยังห่วงสายใย เจ้าคิดดีแล้วหรือที่มี
แฟนใหม่ พลังกายผลอใจแล้วใครเล่าตรอมน้ำตา ห่วงชายผ้าเหลืองเรื่องของผู้ชาย ผู้หญิงไม่
ไร้เท่าใบพุทรา เสียแล้วเสียไปอย่าเสียใจดีกว่า ไว้ววนวิวห้ขอเอาน้ำตาลั่งต่างน้ามนต์

น้ำพริกถ้วยเก่า

อยากจะมีเมียใหม่ ทุนไม่ได้แล้วญาติพี่น้อง คบคาแทบทุกวัน เงินหมิ่นเงินพันนับ
วันจะพร่อง ซักใจแตกอื้อลุยลุยแฉก แผลกเหลวก้นใหญ่ ทั้งถูกผิวไว้มิเคยเหลียวมอง

ไม่จำเป็นต้องหย่า เป็นข้ามานานแล้วน้อง เปื้อนเกลือจะทน เรื่องสัปดนหน้านม
แกล้วกล่อง เรียงลำดับพี่น้องพ่อแม่ข้างผิวมาดำ ทำเป็นผู้ดีจำไม่น่าจะมอง

* น้ำพริกถ้วยเก่าทนหมิ่นเฉา เก๋ากินไม่สมปอง เบี้ยวเผ็ดหวานมันเค็ม
ใครอยากจะเล็มจืดไม่รับรอง เปื้อนจะตายต้องขอบายบายที่เกิด ขี้เกียจซื้อยาคุมกำเนิดเพราะเธอ
ไม่ยอมมีท้อง

เจอน้ำพริกถ้วยใหม่ คนปรุงต้องได้ฝีมือเยี่ยมอ่อน จะได้ช่วยทำกินตายหญ้าชุดดินหา
กินกันคล่อง ๆ เพาะพันธุ์ผักเยอะ ๆ ไว้จิ้มน้ำพริกใหม่ ๆ รับประทานอาหารให้เรียบร้อย
มีใครบ้างไหมจะให้ชายครอบครอง

ในหลวงในดวงใจ

ในหลวงในหลวง พสกทั้งปวงรักในหลวงล้านใจ มหาราชนักพัฒนา อัครราชาของข้าฯไท
ล้านเกล้าเผ่าไทย ร่มโพธิ์ร่มไทรคู่ไทยคู่ฟ้า

พ่อหลวงพ่อหลวง ลูกชาวซึ่งทรงวง พ่อหลวงทุกเวลา พระราชดำริสิริกรณ
ลงทรงงานพระผ่านฟ้า ยุติธรรมทรงนำพา แสงจันทร์นวลจ้า ส่องหล้านภาดลย

จริยวัตรสารพัดไม่ว่างเว้น ดับทุกข์เข็ญแด่ทุกคน ดับทุกข์ร้อน ช่วยผ่อนปรน
คนยากจนให้พ้นภัย ตั้งสัตย์อธิษฐาน ปฏิญาณประสานใจ ฝ่าละอองของชาวไทย
ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ

ในหลวงในหลวง พสกทั้งปวง รักในหลวงเหลือเกิน น้อมเกล้ากระทำดี
อัญชติสรรเสริญ ชัยพัฒนาพาเจริญ พระราชดำเนิน เสด็จปัญหา

พ่อหลวงพ่อหลวง สรรพสิ่งทั้งปวง พ่อหลวงพัฒนา น้ำท่วมถนนหนทาง
ทรงยกทรงแก้ปัญหา ชาวเขาชาวไร่ชาวนา พระทรงเมตตาข้าราชบริพาร

บั๊กโกรก

บั๊กโกรกอย่างเราก็งยังไม่เข้าขันทรุดโทรม สาวสาวยังชมยังนิยมชมว่ารูปกึ่งาม นามก็ดี
แถมมีปัญญา ปีก่อนนี้ไม่มีราคาเอาไว้ปีหน้าเดอะดวงแด

ปีก่อนนี้ดวงพี่ยังไม่เข้าท่า แต่ปีหน้าดวงพี่ต้องดีแน่แน่ ปีนี้ไม่มีใครเหลียวแล
ปีนี้ไม่มีใครเหลียวแล ปีหน้าต้องดีแน่เพราะยังไม่แก่เกินไปกระมังนะ

ปีก่อนนี้ตัวพี่ต้องนอนที่ฟาก ต้องจนยากนานนักก็ทนไม่ได้ ปีหน้าเจ็ดหนาคงสบาย
ปีหน้าเจ็ดหนาคงสบาย ปีนี้พี่นอนได้กระตอมไม้ไผ่หลังคาฟ้างฟ้าง

โอ้ยทรุดโทรมจนกรอบ ทั้งคนเคยชอบไม่ยอมขังขอบอีนัง คนรักยังไล่คนชังคนไช้ยัง
ชิงยังชิง โอ้ยเจ็บหัวใจ เจ็บหัวใจ เจ็บเสียจัง โอ้ยหนี้สินนุง หนี้สินนุง หนี้สินนัง โอ้ยแะ
เสียจังกลุ่มเสียจัง กลุ่มเสียจัง บ้านแตกสาแหรกพังโอ้ยยังมีทุกข์

ปีก่อนนี้ดวงพี่ไม่ได้ไม่ว่า แต่ปีหน้าตัวพี่ไม่ยอมล้มลุก เคนนอนฟากตกยากทนทุกข์
เคนนอนฟากตกยากทนทุกข์ ปีหน้าต้องนอนฟูกเล็กเจ็บกระดูกเล็กนอนกระดาน

บั๊กโกรกอย่างเราจะไปนั่งเส้าอยู่ทำไม ปลอบแล้วปลอบไปต้องดีให้ได้ ไม่หวนชั่ว
เจ็ดทีดีเจ็ดหนทนยอมอาน ปีก่อนนี้พี่ทนรำคาญปีหน้าชาวบ้านโปรดคอยดู

บางกอก

บอกแล้ว ๆ ว่าอย่าหลงบางกอก เจ้าจะข้าชอกถึงกับนอนน้ำตา ถีบตัวไปสูงมุ่งเป็น
ดารา กลิ่นโคลนสาบควาย น้องคงเบื่อหนักหนาถึงลืมท้องนา โช้ แก้วตาไม่น้ำเลย

ศักดิ์ศรีชาวป่าจะเป็นได้อย่างไร เดือนเจ้าครั้งใดไม่ใส่ใจทำเฉย อยู่บ้านเราเถิดเจ้าจะ
เสวย ยังกล่าวคำว่าพี่ทำเกินเลย เหมือนดั่งไม่เคย ร่วมซิดเซยแต่ก่อนมา

* บอกแล้ว ๆ ว่าอย่าหลงบางกอก เจ้าจึงข้าชอกเลยต้องหลั่งน้ำตา สกุนเจ้านั้นมันก็ยัง
เป็นกา อยากเป็นหงส์อย่างคโสภา จึงต้องเสียน้ำตา ให้ท้องนาบ้านเกิดคน

ลืมเถิดเจ้าความหลังเก่าผ่านมา จะช่วยเช็ดน้ำตาอย่าเก็บมากังวล อยู่บ้านนาประสา
ศักดิ์คนจน ไม่มีใครชมเหงาใจของตน เชื่อพี่สักหนแล้วหน้านั้นจะสุขใจ

บ้านนอกกอกนา

(สร้อย) ใจใจใจ เออหนอว่าใจอีสานบ้านนอก มัวไปหลงบางกอกจนลืมบ้านนอกเมืองไกล

พี่ยังคอยตัวเจ้า สามปีที่เฝ้าห้วยไย บ้านนาต้องมาว่าเหว ไม่หาเฮเพราะขาดสายใจ
บางกอกคงมีมันดั่งลิง ทำไมน้องนางฝังจิตฝังใจ คงหลงไอ้หนุ่มเมืองกรุง พี่ตัวมันคลั่งไปด้วย
กลิ่นควาย กลิ่นไอของกนผู้ดี ทำให้น้องพี่ติดอกติดใจ คงเที่ยวตามบาร์ตามคลับ และคงไป
หลับบนโซฟาใหญ่ เต้นรำขำโยกคลั่ง น้องไม่คำนึงว่าจะเสียหาย ศักดิ์ศรีของลูกผู้หญิง
น้องคงจะทิ้งจนหมดสิ้นไป น้องเคยหวงตัวกับพี่ แต่มานับนี้น้องกลับใจง่าย รังเกียจพี่เป็น
ลูกทุ่ง เพราะตัวพี่คลั่งไปด้วยสาบควาย

* วันพระน้องเคยใส่บาตร เดิวนั้นน้องขาดไม่สนใจ ครุฑสารทก็เคยไปวัด น้องพี่มาตัด
ไม้เหลื่ออาลัย ลืมแม่กระทั่งพ่อแม่ น้องไม่เหลียวแลกันบ้างหรือไร ไอ้ทุยจะแลตั้งตา
เรียกหาถามหาว่าน้องอยู่ไหน บ้านทุ่งยังคอยต้อนรับ ขอให้พี่กลับบ้านนาไวไว ถึงน้องจะชั่ว
จะช้า พี่ก็ไม่ว่าเสียแล้วเสียไป ช่างเถอะพี่ยังปรานี สองแขนของพี่ยังอ้ารับไว้ วันใดน้องกลับ
บ้านนา พี่ป้าน้าอาคงจะดีใจ ขอน้องจงเชื่อพี่บอก เพราะคนบ้านนอกไม่หลอกลวงใคร

บ้านนอกบอกรัก

อยากจะรักอยากจะหลงแม่สาวสกุล   แต่ว่าพี่มันจนกลัวหน้ามนน้องจะไม่แล
 อยู่บ้านนาน้องจำรักเจ้าแท้   ความรักของพี่แน่นแน่   แต่กลัวพ่อแม่น้องจะไม่มอง
 หนุ่มบ้านนอกบอกรักแล้วไม่เคยจะลืม   ใจของพี่ปลาบปลื้มไม่เคยลืมน้ำคำเราสอง
 พี่หนุ่มบ้านน้องจำรักพี่เถิดน้อง   ความรักคงลอยละล่อง   ถ้าหากนวลน้องไม่เวทนา
 *   พี่มันจนไซ้ไหมทรมวยคงไม่เมตตา   เจ้าคงมองคนที่รวยมากกว่า   แต่พี่มันจนจึงต้อง
 ทนซ่อนหน้า   ออกหนุ่มบ้านนั้นมิได้ความเข้าใจ   หากยอมรับพี่คงหลงเจ้าจนหมดตัว
 โอ้แม่คุณทูนหัวไม่ต้องกลัวพี่จะกลับกลาย   พี่หนุ่มบ้านน้องจำรักพี่บ้างไหม   อย่าหาว่าพี่ใจง่าย
 โปรดเถิดทรมวยรักพี่หน่อยเอย

บุญสร้างปางไหนด

บุญสร้างปางไหนดจึงวิไลสวยเด่น   เมื่อชายได้เห็นพาหัวใจเต้นตื้น   แก้มนวลชวนฝัน
 บานเอยบานชื่น   ยิ้มระรื่นชื่นหัวใจอ่อนคลายหนาวร้อน
 ใบหน้าจิ้มลิ้มยามยิ้มชวนชวนใกล้   ออกชายหวนไหวยามได้มองซาอ่อน   หากชายได้น้อง
 ไว้ร่วมห้องนอน   หัวจะป้อนร้อนจะพัดให้สุขกายใจทั้งวัน
 เชื้อพี่เถิดน้องนวลเนื้อทองของพี่   พี่ชายคนนี้มีหัวใจรักมั่น   หากบุญเราสองได้คู่ครอง
 กัน   ฟ้าจะดันโลกจะแตกไม่แยกจากน้องนาง
 โอ้แม่ดาวนางสงสารพี่น้อย   อย่าทำใจน้อยชะมดชะมอยลอยห่าง
 อย่าชี้สังสัยพี่จะให้ทุกอย่าง   ถึงยามว่างเจ้าว่าเหวจะกล่อมไห้ให้ทั้งคืน
 บุญสร้างปางไหนดงามวิไลในหล้า   ยอดเสน่หามาซิมาสดชื่น   ผูกจิตติดใจกันไหม
 ขวัญยืน   ระเร็นแม่ชื่นชีวันโอ้แม่ขวัญชีวี
 รีบปลูกต้นรักมายึดกันหน่อย   กินหมูแรงถอยกินหอยซีแรงดี   แจ่มแจ่มแดงแจ๋ดี
 ไหมแม่ดินจี   น้องเป็นยูยี่พี่ก็อึ่งเกลียวาเงินเลยแม่คุณ

ประสาทเสียเพราะเมียสาว

ขอโทษทีพูนหัวที่น้องได้ผัวอย่างพี่ พี่อุตส่าห์ทำดีมีแต่ความเข้าใจ เจ้าไม่ได้รักผัวรักตัวหรือรักอะไร อยู่กินก็แสนสบายไม่สมจิตสมใจจนวายเหลือดี

ขอโทษทีพูนหัวที่น้องได้ผัวี่ง่เงา หน้างั่งอเงาผัวต้องเมาทุกที แกเป็นคนช่างคิดเอาใจสักนิดไม่มี หน้กว้างองเงาทั้งปี ลูกเต่าเรามีพี่ปวดหัวตาย

อกอุ่นอุ่นละมุนละม่อม เสียแรงทะนุถนอมโรน่าน้ำเปื้อนหน้าย อีต่อนกะหลิกะหลอแหลมดูกะดอกระเดียบ ไม่รู้ว่าแม่หรือเมียหรือผัวไม่มีความหมาย

โอ้แม่น้ำผึ้งขมผัวคงนึกว่าตัวทำถูก ไม่มีอารมณ์สนุกชอบดาลูกดาไส ประเดี้ยวก็ทำบ้าบอ แล้วหอบผัว่อนหนี นี่สามวันดีประเดี้ยวสี่วันร้าย

ประสาทจะเสียก็เพราะว่ามีเมียสาว ไม่บ่ก็เมาดูชักจะเอากันใหญ่ แม่ซ่อมมะกอกชะโอ้แม่ดอกมะไฟ ประเดี้ยวเขามีเมียใหม่ยังเกรงใจพ่อตา

ขอโทษทีพูนหัวที่น้องได้ผัวอย่างพี่ ผัวไม่เคยมีดีตอนไม่มีเงินตรา เจ้าจะเป็นช่างเท้าหลังหรือเป็นช่างเท้าหน้า แน่ใจแล้วหรือแก้วตา จะคิดเลิกร้างราก็พูดจากันชักคำ

ขอโทษทีพูนหัวที่น้องได้ผัวโง่โง่ อีกหน้อยเจ้าเป็นพะโล้หมดงาม ข้าวแข็งแวงแถมอมไม่เต็ม ก็ตามก็ตาม เจ้าอยากกินปลาร้าส้มตำ ลืมแวงส้มตำยาระวังจะซ้ำในซ้ำใน

ผมไม่มีเวลารักคุณ

ผมไม่มีเวลารักคุณ เรื่องอื่นก็ยังวุ่น ๆ ใหรัักคุณยังรักไม่ไหว หัวใจไม่ว่างยังรักนวนางใจไม่ได้ ต่อให้ดีเพียงใดยังรักไม่ได้หรอกคุณ รอรักกับใครไม่ได้ชักเวลา ต้องจับต้องจONGLUNGหน้าพาแม่มาพูดจาสุขขอ ต้องวางหลักทรัพย์นับเป็นต้นมาหมั้นรูปหล่อ อย่างมากะหลิกะหลออย่างมาอ้อล่อขอใหรอนาน ๆ

รอให้พี่ได้ดีเสียก่อน แล้วให้ฆามงอนรีบมาอ่อนวอนอ่อนให้แต่งงาน หาเงินแป๊ะเจี๊ยะมาให้อย่างเจี๊ยะ พูนหัวถึงบ้านถ้าไม่ได้ตกถึงข้าวสาร ไม่ได้รับประทานเพราะไม่มีเวลา

ผมไม่มีเวลารักใคร เศรษฐีมีเมียไม่ได้กลั่นอกใจจึงไม่อย่ากหา แฟนเพลงก็เยอะคิดดูเอาเถอะอ้อซ่า ไม่ใช่เล่นตัวหรอกหนา เพราะกลัวกานดำน้องมีคู่ซ้อน

* ผมไม่มีเวลารักคุณ ต่อให้หอกันมึนเมื่อนุ่มไม่รักคุณยังไม่เดือดร้อน เรื่องเมียเรื่องเล็กรับรองไม่เช็กส์ไม่ยอมสำส่อน กอดเมียไม่อุ่นกว่าหมอน อย่างมาทำคอนคุณต้องรอคิว

ผัดเผ็ดขี้เมา

เมานี้หว่าไครว่าไครว่าไม่เมา   ถ้าเธอเป็นเหล่าเขย่าเขย่าแล้วริน
 รินสาไฟเหมือนนางที่ไล่ปีกบิน   แล้วส่งเบียร์มากินเสียให้มันดินคาแก้ว
 คนนอกหักคนรักคนรักเปลี่ยนใจ   สูเบียร์ไม่ได้ เมื่อไหร่เมื่อไหร่ก็แจ่ว   เจ็บใจจริง
 น้ำใจผู้หญิงกลัวแล้ว   กอดขวดกอดแก้ว เสียให้รู้แล้วรู้รอด
 เล ... เหล่มา ผัดพริกกะเพราหนึ่งจานใส่เนื้อแฟนฉัน   สับคลุกน้ำมันหั่นทอด
 นางสองใจต้องเกล้าพริกไทยจิ้มซอส   ดับไตไล่ปอดเอาน้ำปลาหยอดปิ้งย่าง
 งอนดื่บป่องเหมือนฟองเหมือนฟองเบียร์เน้อ   เมาให้เกร่อเพื่อเธอเพื่อเธอส่งนาง
 ไปเถิดไปเขาทั้งเมื่อไหร่ก็รัง   พี่จะขึ้นนกค้างคอยไว้ง้างข้างเตียงนอน

ผีเข้าผีออก

ผีเข้าผีออกผีหลอกกลางวัน   บ้านเมืองเรานั้นเคยอยู่กันด้วยดี   เดียวนี้ทำไมอุดม
 สมบูรณ์ไปด้วยผี   หน้าตาดีใส่หน้ากากผีเที่ยวหลอกคน
 ผีเข้าผีออกผีหลอกกลางคืน   คำมิดตึกดินเจดีย์ขึ้นข้างถนน   ไปไหนกะพี่   เออแนะผี
 พุดภาษาคน   หลงตามหลวมตนเลยโดนผีเบี้ยวหวาดเสียไปหลายวัน
 ผีผู้ชายไครว่าร้ายยังไม่จริง   เท้าผีผู้หญิงปากแดงแก้มแดงนุ่งสั้น   มีทั้งผีเล็กมีทั้งผีใหญ่
 ผีดำผีขาวผียาวผีสั้น   ผีมีขนาดต่าง ๆ กันทั้งคืนทั้งวันหลอกกันวุ่นวาย
 ผีเข้าผีออกผีหลอกไม่เลือกเวลา   ผีในป่าช้าเดี๋ยวนี้ไม่มีความหมาย   ผีเข้าไม่ยกกะ
 บอกอีตอนผีออกร้องโวยวาย   ผีหมดยางอายุวุ่นวายน่าสังเวช   ผีอดผีเอดส์ทุเรศ   ทุเรศน่าสมเพช
 ประเทศไทย

ไผ่เมืงบ่มอง

เฮาชิคนยากจนแม่หน้านไผ่เมืงบ่มอง ได้แต่พำร่ำร้องจนน้ำนองลูกตา สาวใดผู้ใด
จะมาจับน้ำตาข่อยจ๊กหน้อยละหนอ

กอยฮักข่อยดักมอจ๊กไผ่ป่องแล้วไปสู่ออ เฮาชิใจให้ท้อเพราะเงินบ่มี โปรดช่วยกัน
จ๊กหน้อยคนดี สูเจ้าปราณีชิหอบผ้าตามมา

* ช่วยกันเน้อทำงานหาเงิน กรันพอได้เงินหอบเงินไปหา ไหวพ้อแม่และผีเสื่อนนา
ซื้อเหล้าไก่เปิดหมูปปลา ไวกันบ้างนาเพื่อพ้อตาบ่ยอม

เฮาชิคอยเผ้าคอย เจ้าเอื้องคอยให้สอยคมดอม สู้ฮ่อนวอนอ่อนน้อม
เฮามียอมสา่งชา สาวเอ๋ยเฉยเมินไยนา สูตามข่อยมาเถิดหนาเจ้าเอ๋ย

ฝรั่งขึ้นก

อายเขาใหม่เนี้ย เอ๊ว ๆ ฝรั่งขึ้นก เอ๊ว ๆ ฝรั่งขึ้นก ปูกลูไวกุ๊กในเมืองไทย
นกมันถ่ายตกไวกุ๊กตอนเขาย้ายอยู่กะเกา ข้างนอกนาคกทอดมาอยู่กับเรา สงสารเมียเขาเพราะ
คาน้ำข้าวเชยๆกุดบาย

อายเขาใหม่เนี้ย เอ๊ว ๆ ฝรั่งขึ้นก เอ๊ว ๆ ฝรั่งขึ้นก ลูกกางคกเห่อขึ้นวอ โนโน
อยากหัวร่อ ภาษาของพ่อขุนรามอ้ายอาย เห่อขนมปังซิงແລးซังน้ำพริกปลาทุไทย กรี้ดกราด
ฟรีดไคล์ฟุดฟิดฟอไฟ ไซ้ ... แหม่มปลาร้า

อะไรอะไรอะไร เคาะไซ้แฟชั่นผ้าหรั่ง ย้อมผมแดง ๆ ต่าง ๆ เดินตามอย่างฝรั่งมั่งค่า
เดี๋ยวมอดเดี๋ยวดะไฟโซ้วเซฟไม่เซฟเงินตรา สงสารชุดคำทำนาโถยายกะตาทำนาอดข้าว

อะไรอะไรอะไร อ่อนนอกแข็งในดูไม่ออก ฟรีไซส์ต่างๆ ดอก ๆ คีตัวหลอกเอาหุย
ฮาหุยฮา อีหลักอีเหลื่อแพร่เชื้อกาเมกามา อะกุสะลาธัมมา เรียนลัดเพศศึกษาด้วยยาม้ายาเมา

อายเขาใหม่ลูก เอ๊ว ๆ ฝรั่งขึ้นก เดินย้ายโยกจังหวะบั้งพ์ นึกว่าเลิกล่อล้า
วัฒนธรรมไทยซบเซา แหกสังคมไถ้ร่มน้ำเงินแดงขาว พลิกฟื้นตื่นเถิดเราอนุรักษ์ของเก่าเด็ก
เมาเลิกมั่ว

อายเขาใหม่ลูก เอ๊ว ๆ ฝรั่งขึ้นก ลูกชักดกรกเกินไป บรรพบุรุษตั้งเอาไว้คบค้าใคร
อย่าใคร่เมามั่ว แปลกเหลือใจคนรุ่นใหม่ใจลิ้มตัว หนามืดตามัวรักดีห้ามจ้าวไม่ใช่ชั่วลิ้มดิน

พรหมลิขิต

พรหมเอ๋ยลิขิตชีวิตเวียนวน โอ้อำปาสีตันคนมีบาปกรรมเวร เช่นชะตาดวงชะตา
กรรมตามทัน นรกสวรรค์ก็รู้ว่าแม่สูงศักดิ์นา สวรรค์บัญชาให้มาเป็นตัวคน หลีกไม่พ้นโดน
รังแก ออกเอยร่อแร่กรรมแท้เวรกรรม

อนิจจังวัฏสังขาราสัปเสียดดา สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์และเพื่อนทุกข์ ไม่เคย
ห่างหาย ยากดีมีเงินหนีไปไม่พ้นเกิดแก่เจ็บตาย รอนันปลายเวียนว่ายวาทวนในนรกสวรรค์
นะโมตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโตโอสังฆาร พระพรหมลิขิตขีดเส้นชีวิตไว้ทั้งยาว
และสั้น ตกน้ำไม่ไหลเข้าไฟไม่ไหม้ฉันใดฉันนั้น เป็นเพราะกรรมพันธุ์ติดลูกเหลนหลานรอวัน
หมดเวร

โอ้อำปาสีตันเกิดมาเป็นคนต้องโดนขูดเงิน ขี้ทางเจ้าป่าที่เทวดาเห็นชอบรู้เช่น สู้กรรม
แท้นอ เพราะกรรมเกยก่อเจ้ากรรมนายเวร ตายแล้วเป็นใครเล่าจะเห็นมันเป็นเวรติดตัว

ทุกชะตาทุกชะตาบัง ทุกข์เป็นที่ตั้งโอยช่างปวดหัว สร้างทุกข์ให้ท่านไม่ช้าก็นานทุกข์
มันก็เข้าตัว ปิดทองหลังพระสักวันคงจะได้บุญท่วมหัว รักดีหามจู้รักชั่วหามเสา เมื่อกรรมเก่า
หมดไป

พรหมเอ๋ยลิขิตชีวิตชีวี ต้นร้ายปลายดีมีถมเถโอยอึดตะพือ ชื่อสบายชื่อกินไม่หมดคด
กินตาย ผู้ดีข้าบ่าวไพร่คุณหลวงคุณนายตายเหมือนกัน รังเกียจเดียฉันท์ก็จกกันทำไม
ไม่เห็นใครใหญ่ถ้าฟ้าแลดย่อย

พระบารมีล้นฟ้า

บารมี ... พระใหญ่หลวง ... ของปวงประชา บารมีพระมากพัน สุดพรรณนา
สยามรัฐชาติยศถาภะ ภูมิพลเลิศล้ำฟ้าหาราช เกล้ากระหม่อมขอเดชะ พระบารมีล้นฟ้า
ที่หมายโก

กราบเบื้องยุคลบาท ราษฎร์จะชัยยะไชโย แด่พระราชเดชไช ที่หมายโกบูชา
แด่พระภูมิพลล้นเกล้า ข้าพเจ้าวันทา ด้วยพระบารมีล้นฟ้าเลิศล้ำจักรี ข้าขอสดุดี
เกล้าจะถวายกายและเลือดเนื้อไว้เพื่อทรงยศ เกล้าจะประณตดังพระบิดาของข้าฯ
ไทยนี้ เกล้าจะเคารพและจงรักด้วยศักดิ์และศรี เกล้าจะไม่หนีคนที่มุ่งร้ายคิดทำลายพระองค์
ภูมิพลของเราเรื่องรองเราต้องซื้อตรง บารมีพระองค์ทรงพาให้พวกข้าฯ
พ้นภัย ในหลวงของเราคืนกรรณน้ำพระทัย บารมีขององค์ทรงชัย ประเทศไทยเจริญ
แด่พระภูมิพลล้นเกล้า ข้าพเจ้าสรรเสริญ ทรงพระเจริญเทอญ เทิดล้ำเลิศล้ำเหล่า
เทิดพระบารมีศรีสุขพลทุกขัประชา แด่พระบารมีล้นฟ้าหาราชภูมิพลไชโย ไชโย ไชโย

พระมหากษัตริย์คุณ

อ่าองค์พระราชินีศรีสง่า กุญแจร่มฟ้าประชาชน องค์สมเด็จพระศรีสิริมาตมิตถาวรสกล
คุณากรเปี่ยมล้นก้องสกล ด้วยพระมหากษัตริย์คุณ

ขอเดชะฝ่าละอองสงนองพระบาท อภิชาติบรมนาถราชไอศุระย พระดั่งแม่น้าคำดงป่า
พระดั่งแม่ฟ้ามาเกื้อกูล ยามลูกอาดูรคำจุนเจือจาน

ขอเดชะฝ่าละอองสงนองพระโอรส เสดารสได้โปรดเมตตาอุทกหลาน พระกรรมียกิจ
ดุจยพินิจน่านปการ พระราชทานทุกย่านประชาชี

เกียรติประวัติบางระจัน ข้าพเจ้าลูกหลานบรรพบุรุษ จริใจบริสุทธธีรศักดิ์ศรีศรี
ประวัติศาสตร์ชาติไทยสยามไมไ่ไรคนดี เลือดสิงห์บุรีไม่มีรางเลื่อน

ขอเดชะฝ่าละอองสงนองเกล้าเกษ ข้ารักประเทศอาณาเขตเสมอเหมือน
พระบารมีคุ้มเกล้า ลูกนกจะเผ่าคุ้มเรือน ไม่ให้แปดเปื้อนร่มโพธิ์ร่มไทร

ขอเดชะพระบารมีเป็นศรีสง่า บรมนาถรัฐสีมาของข้าไท ขอพระสยามเทวาธิราช
สุรัสวดีสุริโยทัย ให้ภูวนาถภูวไนยเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรคู่ไทยคู่ฟ้า

พระรถ

ปรางเอยเคยจูบไล้ทุกวัน กลิ่นปรางช่างเหมือนกลิ่นจันทร์ รักเอยผูกพันลิ้มกันมิได้
แต่จำใจให้น้ำตาไหลร่วงหว่งดวงหทัย ดูแสงทองวันใหม่ต้องจากจำไกลเสียแล้วแก้วตา

ลามั่งลาหมอนผ้าห่มที่นอนลาแล้ว แม่เมรีน้องแก้วต้องจากแล้วกานดา เสียดายแสน
แม่แพนยักษ์ ถึงจะรักแสนรักก็จำต้องหักใจลา ประเพณีใช้ก็ดกกัน อย่าโกรธเลยนะจอมขวัญ
เพราะแม่สำคัญกว่า เพราะรักเมียก็เสียแม่ เดียวคนถือกันแข็งแรงแผ่แต่นินทา ว่าพระรถนี้หมด
หัวใจ มองเห็นชอบเป็นผิดคิดเสนาหา แม่เมรีหรือก็เป็นยักษ์ เมื่อครั้งหนึ่งนางมาควักเนตร
มารดา ทั้งเนตรน้ำควักมาจนหมด นี่หรือเมียพระรถยอตนหา เดชะบุญยังหลงเชื่อ พระรถ
ไม่ถูกฉีกเนื้อเมื่อตามมา จากวันเดือนเดือนเป็นปี อดทนอยู่อย่างนี้แม่คงคอยหา คำกินนี้มี
โอกาส เมื่อฝนฟ้าวิปลาสดาดลงมา เห็นโชคช่วยอำนายชัย กล่อมเมรีหลับไหลด้วยคาถา
เห็นยักษ์หลับขยับย่อง น้ำตาไหลแล้วยื่นจ้องกลองดวงตา หยิบไธย้อมอย่างเร็วพลัน ยืนถือมือ
สันโอมารดา เปิดม่านทองน้องเมรี น้ำตาชายไหลปี่ฟุ้งอลา ลากไออุ่นเคยหนุนนอนดึก
ลาปรางริมปากจากเคหา ได้ยามปลอดภัยอดยาหยี ลาก่อนนะชาตินี้เอาไว้ชาติหน้า อย่าจองเวร
จองกรรมพี่เลยหนา แม่เมรีจะเมรีจำ พระคุณแม่เหนือกว่ายอดยาใจ

พ่อแก่แม่เฒ่า

พื้มองน่าน้องจำน้ำตาพี่หลัง ก่อนนั้นเคยเห็นน้อง เนื้อทองเจ้าเคยหวานไฉ
พื้มองดูโถมครุยังโปรยอิมให้ เดียวนี้น้องไปอยู่ไหนเล่าหนา พื้มองนาไม่เจอหนานาง
ข่าวว่าถึงนาเข้ามาบางกอก น้องบอกพี่ข้างกองฟางว่าจะไม่ลืมทองนา น้องจำเห็นใจ
พี่บ้าง ก่อนพี่เคยโอดาก น้องรักยังช่วยถากถาง เดียวนี้หญ้าปล้องเต็มนา โอน้องจำไม่
เหลียวแลบ้าง ทั้งให้ทองนาตกเป็นปาร้าง โอน้องนางพี่อ้างว้างทุกคืนวัน
ถูกขาวนาน้องจำไม่น่าเปลี่ยนผัน ก่อนนั้นเคยหยอกเย้า สองเราเลี้ยงควายด้วยกัน
พี่ไม่มีแรงจะไถนาอีแปลงสัน ๆ เพราะเดี๋ยวนี้ไม่มีแจ่มจันทร์มาสร้างสวรรค์วิมานปลายนา
พ่อน้องหรือก็แก่แม่น้องก็ชรา ตื่นเช้าพ่อเจาก็ยุ่งแกออกทุ่งจูงควายสุ่นา
แม่น้องเคยมาส่งข้าวทุกเช้าเห็นดเหนียวเมื่อยล้า พี่เห็นแล้วให้สงสารแก่เคยวานให้พี่ไล่ควายมา
ไยน้องเชื่อนแซ พ่อแก่แม่ชรา โอ้กานดากลับมาเถิดหนานาวลจันทร์

พอม่ายเมียเปลอ

พี่เป็นม่ายเมียเปลอ โอ้เธอจากานดาเจ้าอย่าสงสัย อยากสนุกทั้งทีคิดดูดี ๆ สักหน่อย เป็นไร รักม่ายเมียเปลอถ้าเจ้าได้เจอจะซึ่งใจ เหมือนวัวที่เคยไถอะไร ๆ ย่อมรู้งาน

พี่เป็นม่ายเมียเปลอ โอ้เธอเอ๋ยทรมเซชน่าจะเสียดียนขวัญ ไปหาหมอทั้งที่หมอปริญญาดีแน่นอนกว่ากันไม่ได้นอกใจเมียไม่เคยเสียผลงาน นี่คืออุดมการณ์สำคัญพอม่ายเมียเปลอ

จุดได้คำต่อมิได้คำดา เมียพี่ไม่มาเกี่ยวพากันแก้แค้น น้องเป็นสาวประเภทไหนทำไมเล่นตัวจริงเนื้อ สาวสมัยใหม่ฟรีสไตล์ละละละละ ถ้ารักพอม่ายเมียเปลอแถมเธอจะคุ้มราคา

รักพอม่ายเมียเปลอ ทรมเซชนี่ไม่มีคันทา จะปล่อยแกชกที่ถ้าเจอดี ๆ อาจมีน้ำยา ไม่ต้องเป็นเมียน้อย เพียงแค่นอนคอยลือเวลา หากเมียพี่ไม่มาน้องยาสปีมสบายสบาย

พอม่ายลูกติด

ออกเอยพอม่ายเมียหายจากหลายปี ต้องแด่เดียวเปลี่ยวฤดีไรคนที่ฟังฟังคำกั้นกอด หมอนผ้าต้องนอนร้าวรอนประวิง ขาดคู่แนบแอบอิงแหมกลุ้มจริงกลุ้มใจ คิดถึงเมียคนดีไถ น้องพี่จากไกล อนิจจาพอม่ายใจวังเวง

มีลูกหญิงชายว่าง่ายเจ้าไม่สน ปล่อยลูกรักทั้งสองคนแม่หน้านคนเก่ง รักลูกทั้งสองแม่ ไครมองไม่หวั่นเกรง ฟังลำแข้งตนเองไกรข่มเหงไม่มีทาง เห็นลูกน้อยนอนหลับพ้อยับ ปรีพลางเข้าไปข้าง ๆ กล่อมลูกนอน

ทำบุญใส่บาตรมิให้ขาดพ้นผ่าน อุทิศบุญสุนทานกรวดน้ำกว่าพันกับหลอน ซาดหน้าฉันใดจะขอตามไปเป็นคู่นอน ที่สุดอาลัยแสนอาวรณ์แม่มิ่งสมรโสมครุ แม่เจ้ารับฟังอยู่ แม่เจ้ารับฟังอยู่ โปรดรับรู้ดวงใจพี่ โปรดรับรู้ดวงใจพี่

ขอมีใจเดียวไม่ยุ่งเกี่ยวหญิงใด บ้านช่องห้องหอและวัวควายทั้งนาทั้งไร่ ที่มีจะเก็บรักษาไว้ชั่วนาตาปี ให้ลูกทั้งสองเรานี้มีที่ทำมาหากิน สงสารแต่ลูกใจจะขาดน้ำตาพ้อหยาดหลัง รินทุกวันกินข้าวเกล้าน้ำตา

พ่อลูกอ่อน

วัดเขยวัดโบสถ์ปลูกข้าวโพดสาละ ยามเมื่อฝัวดกยากเมียก็ตีจากเมืงหน้าหนี
ไอ้ข้าวโพดสาละฝัวยูทางนี้ต้องโรยรา

เกมท่าชะตาเสียงอีกาบอกข่าว เป็นเหมือนนางแตกร้าง เรื่องราวข่าวร้ายได้นั้น
ถึงบ้านใดเห็นจึงจกตกพลัน ลูกแดงร้องลั่นไอ้เมียฉันไปไหน

รอยอาลัยเหลือสไบขาดหล่น คงถึงคราวอับจนหนำใจตามซู่กูใหม่ หลงลืมคอนทิ้ง
ลูกอ่อนจากไป ฝัวดรอมหมองไหม้กอดลูกน้ำตาพรู

แดงของพ่อลูกอย่าร้องเลยหนอ พ่อยังเฝ้ารักเอ็นดูเพราะเมียไกลทิ้งลูกไว้ในอู่
ต้องอุ้มชูแขวนเปลให้ให้นอน

ยามเมียจรฝัวดองนอนว่าเหว มีोन้อยไกวแกว่งเปลให้ลูกน้อยยามอ่อน
รับเวรกรรมมรสุมกระหน่ำสั่นคลอน เป็นพ่อลูกอ่อนต้องเดือนร้อนเรื่องลูกเรื่องเมีย

ดูกระไรหนอจิตใจฝืดดำ ตัญหาคลุมครอบงำสุดชอกช้ำน้ำตาเรี่ย หลงลืมคอนรัก
ตำส่อนเสื่อมเสีย หลงเงินอาเสียไซ้ไหมแม่เมียใจมาร

พะอืดพะอม

เมียบอยเคยกอดพ่ารำพรอดกันอยู่ กลับมีชู้กับนักดนตรีคิดดีแล้วหรือ เราได้กันมานานเท่าไร เจ้าหลายใจทำเสียชื่อ เป็นข่าวลือลั่นชาวบ้านรำลือ เสียงดนตรีเป็นสื่อถูกยื้อยั่ววน เจ้าเปื้อนลูกทุ่งบ่อยากยุ่งกับพี่ มายเลิฟอีสกอนฟรอมมีอียอมหยวน ลืมน้ำพริกปลาร้าหรือแม่ตำราหน้าหนาว ไม่น่าจะด่วนให้เหลือเดน

เมียพี่มีชู้ชาวบ้านรู้ตลอด แต่ตาพี่บอดไม่สอดตาเห็นแม่กระซังกันร่ำ ตัวกรรมเวรไม่น่าจะเข่นคิดฆ่าพี่ลงคอ พ่อมายเมียบ้างรุ่งรังล้มลุก ถูกพรากเมียเสียลูกไม่เหลือหรือ พระสุกรเข้าพระเสาร์แทรกแตกเหล่าแตกกอ อีกทั้งมีพ่อหรือก็มาตาย

ชม ชม ชมทั้งหวานอมขมกลืน ร้อยวันพันคืนไม่เหือดหาย ทนทุกข์ร้อยแปดแผดเผาทรวงใน พอจะดีไม่ได้โดนใส่ร้ายมา สุดแสนโสกชมอยากร้องห่มร้องให้ ให้มันสาแก่ใจ โอ๊ยขายหน้า น้ำตาคลอเบ้าไม่อยากจะเจ้าน้ำตา กระอักกระอ่วนระอาพะอืดพะอม

เหลือเพียงคุณแม่ช่วยดูแลเลี้ยงลูก พุดไม่ออกบอกไม่ถูกมันขึ้นชม แม่ผมหรือก็แก่รังแต่จะเป็นลม เหลือแม่ผมไว้เป็นร่มอุรา ลูกชายคนโตก็อ่อนโอ้อืดออก ไปไหนไม่รอด เพราะเจ้ายังไร้เดียงสา ครั้นพ่อจะหาเมียใหม่ก็มีไม่ได้ดังตำรา ประเดี้ยวลูกยาอนาคตไม่มี

แสนห่วงลูกน้อย (ซ้ำ) ที่มันคอยติดพ่อ ไปไหนละก้อกลัวพ่อจะหนี จะส่งเรียนกินนอนทุนรอนไม่ดี จะส่งสอนส่งเสริมบางครั้งค่าเทอมไม่มี จะให้เล่นดนตรีก็กลัวลูกมีเมียไเดียวไม่ได้บวชแล้วพ่อจะปวดกะโหลก โอ้อ้อกกลุ่มยกกลุ่มใหญ่ ลูกได้เมียดีพ่อนี้ก็พลอยดีใจ ต้องก้มหน้าเป็นม่ายไปอีกนาน

ลูกสาวเขาคิดแม่ (ซ้ำ) สงสารแท้ชะมัด เรือพ่วงพวงขาดมัจจุราชมหันต์ ปิดทองหลังพระพันระชาดกัน ครวญน้ำกว่าขันเฝ้าพบกันชาติเดียว เมียเขาทอดถูกทอดทิ้ง ลูกกำพร้า รุ่งเรืองหรือใคร ๆ จะแลเหลียว ขอพึ่งใบบุญแผ่นเพลงหน้อยเดียว คงไม่ชี้เหนียวในน้ำใจ โอ้แม่พวงไหนเอามาถั้ว ให้อ้อมหวนจิตใจพ่อยาวนาน ๆ

พิมพา

แต่เช้าแต่ แม่พิมพายอดแก้วสีกายอดฉายใจ เปิดม่านทองห้องหอในเห็นทรมวยแม่
นิทรา หมูร่าฟ้อนนอนทูลเรณูสนมเพชเวทนา นึกเปื้อน่ายในกามาเล่นหาพิมพาเอ๋ย ตัดต้นรัก
หักใจห่างลูกเมียร้างห่างเขนย ห่างเสียงพิณกลั่นดอกเตย สองปรางเคยจูบพิมพา

น้ำค้างตกอรุณรุ่งนางสะดุ้งโอ้ผวา ราหูลนอยต่ำออยจ้ำปอบลูกยาให้กินนม บรรทม
อาสน์ขาดผัวขวัญ แสบอาสัญออกตรอมตรม ทรงกายยืนฝืนใจข่ม ร้องไห้ร้องห่มหมดยางอาย
ผัวจะผัวจาลาถมิไม่มีวันกลับมามั่นหมาย ตัดลูกลิ้มเมียเมียอยากตาย นางคิดได้เพื่อไบบุญ
ตัดเส้นผมห่มผ้าผาด ปฏิบัติธรรมคุณถือศีลห้าเมตตาเจือจุน หมั่นทำบุญหมั่นทำทาน นอนบน
ฟากตากไรรื่น ยามจะกินอดเปรี้ยวหวานหนึ่งเวลาต่อหนึ่งวัน นาสงสารแม่พิมพา ปฏิบัติตน
ตามผัวถึงความชั่วละตัณหา พลีชีวาตย์เพื่ออาตมาเป็นสีกาผู้รักดี ใครทำได้ดังพิมพา
ขอโมทนาให้สุขี ทำบุญไว้เกิดเกิดผลดี เอาอย่างไว้ซึ่งพิมพา

พี่ไม่เสียดายหรอก

ซูซ่า .. มันน่าจังเลย โธ่เอ๊ยเยาะเย้ยเข้าหยอก กระแฉะกระแด่กระดี๊กระด๊า น้องเอ๋ย
น้องยายยามาหลอนหลอก ลูกสี่ลูกจนเปรอปรนอาเสี่ย กะหลีกะหลอกกะด้อกะเดีย ชะเอ็งเงอเงง
เงย ระวังโดนเขี่ยทิ้งหรอก

อยากชิงเข้าชิงเข้าไป ถ้าน้องพอใจไปกินน้ำได้สอกล อ้นออกกกกอดปลุกปล้ำ
เชิญเถิดงามจำแหมงามหน้าออก เห็นพี่นี้แถมทำอ่อนเปลี้ย กระเรียกระราดกระราดกระเรีย
พี่ไม่เสียใจหรอก

พี่เป็นลูกชานา หน้าตาอยู่แล้วว่าบ้านนอก เสียดายสุดแสนเสียดาย น้ำตาตกในยอมให้
น้องหลอก พี่เฝ้าเมียงมองกล้าน้องศูนย์จะเสีย เขาจะเอาน้องทำเมีย ระวังโดนเขี่ยทิ้งหรอก

ระวังเขาจะเปลี่ยนใจ ไม่ใช่ควายหาย จึงได้ลอมกอก ถูกทับถูกทอดทิ้ง พี่กลัวจริงจริง
เพราะน้องเป็นหญิงบ้านนอก ถ้าน้องพอใจกล้าได้กล้าเสีย พี่หวังจริง ๆ นะเนี่ย ชะเอ็งเงอเงงเงย
โธ่พี่ไม่เสียดายหรอก

บอกให้เราเผื่อรอ เง้งอดไห้อ รอนจนหนาวหงอก ไหนบอกว่ารักพี่ชาย ก็ครั้งรู้ไหมที่ได้
ด้นมะกอก เกล็ดไถไปเจอะอาเสี่ย กระปรี่กระเปร่ากระปรกกะเปลี้ย ไม่ช้าโดนเสี่ยทิ้งหรอก

อยู่ดูหน้าไม้ไหว รู้ไหมหน้าตาไหลกระฉอก รักพี่มีเพียงแต่ฝัน นับเอ๋ยนับวัน
เหลือต้นไม่ถึงสอกล อุดสำห้ทำดีแล้วกลับมาผลเสีย น่าน้อยใจจริงนะเนี่ย โธ่พี่ไม่เสียใจหรอก

เพื่อนต่างเพศ

เพื่อนเอยขอชมเชยด้วยใจจริง คุณเป็นเพื่อนหญิงที่ดีจริงจริงน่าชม ดังหลายปีที่คุณ
เป็นเพื่อนกับผม ดังหลายปีที่คุณเป็นเพื่อนกับผม พุดจ่าน่าชมผมก็นิยมอยู่ทุกวัน

เพื่อนหญิงคบกันจริงไม่เปลี่ยนใจ รักกันมั่นหมายกอดคอกันตายด้วยกัน ถนอมใจไว้
เพียงให้เพื่อนเท่านั้น ถนอมใจไว้เพียงให้เพื่อนเท่านั้น เจอะกันทุกวันไปไหนไปกันกับโฉมตรู

* ผมรักเพื่อนเป็นพิเศษ เพราะคุณเป็นเพื่อนต่างเพศที่สวยงามสะเด็ดน้ำดู เพื่อนเจ้าถึงครามี
คู่ เพื่อนเจ้าถึงครามีคู่ โปรดจงเลือกดูคนที่อยู่ไม่ไกล

เพื่อนสาวพิศราเกิดเพื่อนเอย ผมขอเปิดเผยว่าผมนี้เคยชอบจัง ทั้งเนื้อตัวหัวใจให้
เพื่อนเอยไหม ทั้งเนื้อตัวหัวใจให้เพื่อนเอยไหม เพื่อนอย่าสงสัยผมขอเผยใจว่ารักเพื่อน

เพื่อนเราเผารือน

เพื่อนเอยเพื่อนพวกพ้อง เพื่อนรักนักร้องลูกน้องยังเปี้ยว เพื่อนมารนับประสาวันเดียว
เพื่อนเอยยังเปี้ยวเที่ยวหรือหลังคาเรือน

เพื่อนเอยเพื่อนคนดี เพื่อนรักสมัยนี้ทำดีจริงนะเพื่อน เพื่อนเราชอบเผารือน
ระวังนะเพื่อนอย่าให้เบือนราศี

ยามมีผีผอมตอมกันແລກ พอลองแตกผัวฉวนชวนกันหนี วันทองโมรากาก็
กาลกิณีศรีภบาลสันดานชวย

เพื่อนเอยเพื่อนทำเสีย เพื่อนชอบเมาเริ่ดเมาเริ่ดเสียด้วย เพื่อนยาโอมมหาระราย
สวมเขาเราด้วยห้วยซั้วดำ

เพื่อนเอยเพื่อนคนดี เพื่อนรักสมัยนี้ทำดีจริงหว่า คบกันก็ด้องหมั่นดูหน้า
เพื่อนเอยเพื่อนข้า เพื่อนเราเผารือน

เพื่อประชาธิปไตย

พระบารมีล้นฟ้าปกเกล้าเกศาพระกรุณาล้นเกล้า พระราชทานรัฐธรรมนูญให้เราจะ
ได้เป็นชาวประชาธิปไตย แยกตายเสียแล้วเส้นที่ค้ำยันที่เคยเป็นคนโด่งดัง เคยร้องเพลงติดตะราง
ใคร ๆ ก็ยังสงสัย ผมมิใช่ฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้านดอกขอรับ ผมเป็นนักร้องในระดับลูกทุ่ง
ประชาธิปไตย อย่าโทษท่านเลขาธิการที่ต้องการขึ้นภาษี เพราะเมืองไทยของเราจะดีพวกเรายังต้องมี
น้ำใจ ไอ้สีกันอกมันไม่เป็นไรเพราะคนไทยรักชาติ ถ้าสีกันกลายเป็นหมัดนี้ชัชชาติจะไปไม่ไหว
เพราะเศรษฐกิจมันตกสะเก็ดเสียแล้วประเทศไทยเรา อีกอึกๆ เขายืมเขาก็กู้แล้วใครเล่าทำให้ ไอ้คน
ดี ๆ เดียวนี้มันจนแต่คนโกงกลับมั่งมี ไอ้คนทำดีที่ได้ดีเดี๋ยวนี้มีกันเท่าไร เคยเห็นคนซื้อซื้อจน
เซ่อ ๆ หวยเบอร์ก็ถูกตุ๋น คนดี ๆ ตะหากละคุณมันถึงจะตุ๋นคนได้ ไอ้ที่ชื่อว่ากินไม่หมดแต่ทำไม
คนคลั่งฟุ้งกาง เกียะของคุณหนูสองข้างโหวงแพงกว่าถังข้าวเปลือกใหญ่ แล้วไอ้ที่ตรงเกินไปทำไม
หนอกลายเป็นท้อ ไอ้ที่คิด ๆ ตลอดทอดันกลับไปเป็นคอมควาย ส่วนทองคำทำเป็นข้อ ๆ เอามา
แขวนลอมมีค่า แล้วไอ้อ้อ ๆ ที่ได้ซื้อค่าโง่ดันใส่ขาสู้ราย ดาวบนฟ้าดูซิดู ไม่มีราคา พอตกมาติด
อยู่บนบ่าเหมมีค่าใจหาย เราซื้อสุนัขฝรั่งราคาตัวตั้งหมื่นพัน ส่วนที่หมาไทยชาวบ้านเทศบาลจับ
ไล่ ก็นำแปลกอยู่หรือพวกเรายู่อรอกเขาอยู่ตึก เวลาตายชิมันพิลึกมาฝังในดินกะเราได้ แล้วที่
ผู้ใหญ่ ๆ ทำไมชอบให้เบงกัร้อย ส่วนผู้ที่น้อย ๆ บอกว่าย่อยเอ็งเอาไป ส่วนราษฎรทำผิดเอ๊ย
ลือต้องไปติดตะราง ลำคัญที่ติดชะมั่งลูบหลังลูบหน้าผู้ใหญ่ ลำคัญที่ติดชะมั่งอย่างดียิ่งก็ดั่งแก้ยัย
ลำคัญที่ติดชะมั่งบางครั้งก็นั่งเหนือกฎหมาย ถ้าไทยเรารักสามัคคีมันต้องไม่มีคอร์รัปชั่น เมื่อคน
ร้ายปลายบานใครใครจะช่วยกันแก้ไข ถ้าไทยทำไทยใช้หรือจะให้ญี่ปุ่น ถ้าไทยทำไทยใช้คนไทย
ไม่อายหรือกอไผ่ ขอวอนนิสิตทุก ๆ รุ่น ให้ช่วยแก้ดุลการค้า พระเหนือเกล้าภูมิพลราษฎรเทิด
ล้นทั่วหล้า ขอสดุดีวีรชนผู้รักชาติ ที่หลังเลือดแลกอำนาจอธิปไตย

แฟชั่นมีชู้

แฟชั่นของผู้ชายชอบหลายเมีย ศีลธรรมเสื่อมเสียต่ำเตี้ยเกินเหตุ ไม่เลือกบุคคลชนชาติใด เข้าออกนอกในไทยหรือเทศ ลำต่อนทางเพศทุเรศทุรัง

แฟชั่นของผู้หญิง ... ยิ่งขึ้นทุกวัน นุ่งลมหม่มสั้นกระสันไม่สร้าง นิยมเปลี่ยนผ้าม้วเมีย กระดกกระเรียกันเสียจ้ง หน้าด้านอยากดังโอ้อวดจะตาย

แฟชั่นมีชู้ใครรู้ก็ช่าง แฟชั่นซ่อนชู้ใครรู้ก็ช่าง หน้าทนชะอย่างหน้าบางซิดซ้าย ไม่สีก ไม่หล่อไม่พอดี อยากลองอยากถูลองดูที่ หน้าด้านไม่มียางอาย หญิงชั่วชายร้ายวุ่นวายบัดสี

แฟชั่นหญิงชาย ... ไกลโสมม ตั้งเอยสังคมไกลจรมรรณี ชอบเดินแบบตามสมัยใหม่ ชักบานตะไทเข้าทุกที่ สมบัติผู้ดีไม่มีความหมาย

ธรรมชาติหญิงชายไกลชิดกัน ยิ่งเมื่อยิ่งมันงงจันมักง่าย รุ่มากอยากมากไม่รักดี เพราะตัวอับปรียกอยชักใย แฟชั่นมีชู้ซิดซ้ายมีชู้

แฟนประจำ

ขอบคุณแฟน ๆ ที่ยังหนาแน่นเป็นแฟนพี่ชาย โดยมีมีแห่งหน้ามีจดหมายถึงพี่ ถ้อยคำรำพันแฟนช่างจ๋าจรดวนถึ เพียรถามตอบไมตรีจงรักพี่เอ็นดูนะ แฟนคนดีขอฟัง เพลงบ่อย ๆ ซิฟังเสียงพี่นะหนู หากแม่นโถมตรอยากดูใบหน้า จะส่งรูปมาให้น้องกานดาถึง บ้าน เจ้าจำเสียงพี่ได้ไหม เสียงชายคนไหนกันแน่ มาร้องเถิดเชชนแหล่ฟังเสียงให้แน่นาน ๆ หากจำได้จงตั้งใจฟังหน่อย เปิดวิทยุค่อย ๆ อย่าใจลอยตาหวาน จงยอมรับให้กับเสียงพี่ ยืม นิดยืมหน่อยก็ยังดี อย่าได้อันักซิจอมขวัญ พี่ขอเป็นแฟนถึงต่างแดนเกี่ยวดอง ไม่จนปัญญา หรอกน้อง พี่ส่งเสียงร้องถึงนั้น ขอตอบจดหมายที่แฟนได้เขียนมา ตามกันต่าง ๆ นานา เป็นน้องเป็นน้าอาหลาน พี่ถือกำเนิดเกิดที่สิงห์บุรี อาชีพการงานบ้านพี่ คือการทำนาไถหว่าน พี่เป็นคนจนยังขาดคนเห็นใจ สงสารพี่ชายบ้างไหม ให้กำลังใจบ้างนะท่าน เรื่องคู่ครองต้อง ตอบน้องแน่ ๆ พี่เคยออกหักเพราะรักแท้ เสียจนแทบแก่ไม่ทัน เมียพี่มีช่วงการเฝ้ารู้กันดี พอแต่งงานใหม่อีกที ก็เหมือนไม่มีแม่บ้าน อายุอานามยังสี่สิบสามแล้วจะ บวชเรียนแล้วหนึ่ง พรรษามีลูก มีเหลนมีหลาน ลูกโตนคนเดียว หญิงใดจะเกี่ยวก็เชิญ พี่มีหัวใจแต่ไร้เงิน ถ้ารักแล้วเชิญที่บ้าน กระเช้าหน่อยทำตาขม้อยหน้าจ้อ พี่ร้องมานานแล้วหนอ ต้องขอลา แฟนทุกท่าน แฟนจำพี่ลานะจ๊ะ เพราะกลัวน้องจะรำคาญ

มนต์เมืองสิงห์

โอ้บางมัญรามัญมากประหลาดโฉน เห็นใคร ๆ เรียกบางมัญพลันฉงน มอญไม่มีมีแต่นางช่างน่ายล เหตุใดคนจึงเอ่ยอ้างเรียกบางมัญ

บางกระบือหรือจะแพ้บางแคเขา ยิ่งบางเลาเขาก็เด่นเป็นมิ่งขวัญ เป็นดอกไม้ที่ชายหาดตั้งดวงมาน เมื่อน้ำตาลโกล้มดอดที่จะมา

สาวบางคู่บางขามว่างามแล้ว ทั้งห้วยแก้วบางตะย่องเคยมองหา จากบางพานยันคลองขุดบางพุทรา ไม่เห็นว่างามซึ่งสักหนึ่งนาง

บางน้ำเขียวที่วิวชมบางตะกร้า จากปากน้ำย่ำไปถึงไผ่ขวาง บางตันโพธิ์ไผ่ข้ามฟากมาปากบาง เทียววัดกลางค้ำวัดใหม่ไม่ค่อยดี

บางยี่นางบางมะยมเขามนักร บ้านแหลมสักอยู่ขางบ้านบางดี
บางลำโรงโด่งกระเดื่องเรือนาริ บ้านโพธิ์หวิจรดบ้านกล้วยไม่สวายเลย

ถึงท้าวตัดทุ่งผ่านไปบ้านหม้อ บางงาก็รู้สึกลึกเฉย ๆ สาวเตาอิฐไม่คิดใจให้ชมเชย เมืองสิงห์เคยอยู่มาสิบกว่าปี

บางระจันมีชื่ออ้างทางรักชาติ ชายเคยปรารณารักสาวจักรสีห์ แต่จิตใจยอดยุพิน อินทร์บุรี สาวบางนี่ถึงจะงามไม่หว่ามใจ

พบสาวน้อยสักร้อยบางก็ช่างเถะ แต่ถ้าเจอสาวบางมัญพลันหลงไหล ดุจปลาแม่ลาสาวบ้านแปงแดงบ้านไร่ ชายจากไกลใจไม่ห่างลิ้มบางมัญ

ถึงพี่เป็นดาวใหม่ใคร ๆ หลง ถึงดั่งโด่งปานไหนไม่แปรผัน ไม่เลือนลิ้มเขาวมลายบ้านบางมัญ ไม่ลิ้มบ้านลิ้มถิ่นลิ้มยุพินจวบสิ้นใจชาย

มหาชน

สาธกยกประวัติ ทศชาติเชษฐาธิกา ปู่ผ้าแดงล้อมวงมา ฟังอรรถาธิบาย
เรื่องราวพระชนก เกราะห่านโศกโศกปนร้าย ถือกำเนิดเกิดเป็นกาย พ่ออยู่ไหนหรือม้วยมรณ
ถามแม่แม่ร้องไห้ บอกพ่อตายไม่หลอกหลอน เพราะศึกชิตติคนคร แม่หนีร้อนสู่ดอนดง
อนิจจามหาชนก น้ำตาตกงกัณงง โอษฐ์วิบัติรูปรงค์ ถูกปลิดปลงเพราะมือมาร ปลอบลูกน้ำตา
ไหล เลิกเสียใจเกิดจอมขวัญ แม่จะให้ของรางวัล พ่อเจ้านั้นให้ไว้ก่อนตาย สมบัติของพ่อเจ้า
ของแก่เก่า เก็บเอาไว้เพื่อทำทุนหมุนกำไร จะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร เติบใหญ่วัยสิบหก
มหาชนหมั่นขีดเขียน ผิดเป็นครูรู้เพราะเรียน เพียรเถื่อนน่าบำแบกไป วิริยทุกขมัตเจติ
ชนกดำริน้ำตาไหล มานะตั้งต้นเกิดผลกำไร เป็นเศรษฐีใหญ่เห็นทันตา วันหนึ่งลงสำเภาออก
ปากอ่าว ส่งสินค้าถูกวาทภัยกว่าเกตรา ลูกเรือพากันจมน้ำตาย ออกเอยตายแน่ หมดทางแก่
พระใจหาย คิดถึงพ่อท้อไปไย แม่เป็นใหญ่ช่วยลูกที่ พิริมิท้อถอย เกาะขนลอยในวารี
ครบเจ็ดวันหิวเต็มที หมดแรงที่จะปะทะ เทวฟ้าสงสารชุกุมารอุ้มไวนบนฝั่ง เพียรผลเกิด
ประเสริฐจึง อยาม้วนั่งอแท่งมือ มือไม่พายอย่ารำน้ำ เห็นคนค้าอย่าไปถือ พบพระสงฆ์
ยกมือ ไหว้พระคือถือพุทธัง

เข้าวัดเข้าวาเสียบ้าง อย่าหันหลังให้ทางนิพพาน ขอบคุณผู้ฟังทุกท่านทำบุญสุนทาน
กันไว้เถิดนะจะสบาย

มั่งอิ

ผมเป็นชายไร้เมีย เมียไม่มีชักคนเข้าตาจนทนเป็นคนทึบ เมียใครมากอยาจะขอยืม
เมียเก่าเหลาเหย่เลือนลืม โคนคนยืมเมื่อยามยากจน :

ผมไม่มีหัวใจ ใจผมมีใจเดียวจะทอดจะเจียวยังงไม่บ่น ใครแต่งช่วยแบ่งให้ชักคน
ยืมหน้อยยืมหน้อยบางหน ไม่ใช่ลับคนผมคนไร้เมีย

สุดแสนเสียดาย ชักน้อยใจหนาวกายละเหย เข้าเย็นเคยเห็นหน้าเมีย ทุกคืนกอด
หมอนอ่อนเพลีย จะให้ดอกเบี๋ยถ้าใครให้ยืม

* ผมเป็นคนรักเมีย เมียน้อยจึงไม่มีแปดเก้าปีไม่มีรักปลื้ม เมียรักมาดีจากเลือนลืม
ทำแสนอนโสกอนซึม ใครให้ยืมไม่ลืมหาคิดถึง

ผมเป็นคนรักเดียว เมียไม่มีเท่าไรถูกขมายเป็นม่ายลูกหนึ่ง เมียมากไม่อย่าโดนหึง
ยืมคนอื่นคงซาบคงซึ้งทรงคัง ๆ ขอฟังทำพันธุ์

นิ้วของ

ฉันเป็นหนุ่มปิ่นเต็มตัว ฉันเคยนิ้วหรือเปล่า ฉันเพียงแค่ชอบถือมือบอน ใครยั่วฉันก่อนก็เอา ไอ้มือของเธออยู่ที่ใด โปรดจงเอาไปไว้ในกระเป๋า ก็นี่มือเขาหรือมือเราละ โช้ลองกระเซ้ากันเล่น

ยามเมื่อขึ้นรถหรือลงเรือ ล่องใต้ไปเหนือหรือเดินเล่น มือเราจำเป็น จำเป็น รถเบรก จงเห็นใจกันบ้าง ไอ้มือของเธออยู่ที่ไหน จะวานจะไวให้เกาหลัง ยิ่งเกายังคันแหมมันจัง มือฉันกำลังไม่ว่างอยู่

ไอ้มือของเธออยู่ที่ใด ทำไมทำไมชอบตึงหูนัก ประเดี๋ยวน่าดูน่าดู ถ้ามือมันสูงจะหน้าแดง ฉันไม่ชอบมือชุกชุน เข้าตาจนไม่ได้แกล้ง ขึ้นมาด่าว่าฉันเกินไป ประเดี๋ยวดวงใจจะหน้าแดง

ไอ้มือของฉันมันเป็นอย่างไร ทำไมผู้หญิงขะแยง มือไวใจร้อนหรือรุนแรงจะ ถ้าขึ้นมาแข่งจะดี้อ

นั่นมือนักเรียนอยู่ที่ใด ทำไมทำไมไม่เขียนหนังสือ ประเดี๋ยวจะโดนครูตีมือนะ แหมช่วงถือกันจัง เบียดเสียดขัดเขียดเดินเที่ยวงาน สนุกสนานกันบ้าง ระวังกระเป๋าตางค์นะ กระเป๋าระวังจะรั่ว

ไอ้มือของเธออยู่ที่ใด เอาไปทำไมไวอยู่บนหัวจะ เธอคงมีเหาหลายตัวสินะ ขึ้นทำนิ้วจะแอบดู ฉันเป็นหนุ่มปิ่นเต็มตัว ขึ้นมายั่วจะคิดอยู่ สงสารมือกุดมือด้วนไม่มีเกา อิจฉาคนมือยาวน่าดู

มาลัยเจ้าเอ๋ย

มาลัย .. เธออยู่ไหนมาลัยเจ้า อยากกระซิบเบา ๆ มาลัยเจ้าเก่าไปไหน เคยกู่ขาคเคย
เรียกหาพิศวีให้ สุดซาบซึ่งตรึงใจ อบอุณในไมตรี

มาลัย .. เธออยู่ไหนดวงใจพี่ โปรดเอื้อเฟื้ออารี อย่ารำร่ำไร มาลัยไม่มามะลิไม่มีพี่รอ
ได้ โอนวณ้องหมดเยื่อใยพี่หรือยัง

มาลัยเอ๋ยมาลัยน้ำใจ โปรดอาลัยให้แรงใจ เผื่อเยื่อใยให้ความหวัง มาลัยจำอย่าซัง
กินรักมามั่งก็ยังมี

ดอกเอ๋ย .. ดอกรัก เจ้าเคยให้พี่ กุหลาบดาวเรืองเฟื่องฟ้า หันหน้ากลับมากลุมกลี
อย่ามัวหลบลิเลไลไล

มาลี .. มะลิหลบลิมีรักใหม่ ปลุกต้นรักริมไร้ หมดเยื่อใยไมตรี บานไม่รู้โรยมัวแห่งไทย
ที่ไหนนี้ ช่วยตามหาจำปี พี่มีดีจะให้ดู

มาลัย .. เธออยู่ไหน ทำอะไรอยู่ กลับมาชิดอุ้มชู ช่วยกอบกู้คอยดูใจ มาลัยแม่เอ๋ย
มาลัยเจ้าเอ๋ยเคยเคียงใกล้ กลับมารักกันใหม่ อย่าลอยไปลอยมา

มาลัยดอกรัก

หอมมาลัยที่ชายรับมาจากเจ้า รับมาจากสาวเล่นเอาหัวใจชายต้น พวงมาลัย
กล้องดวงใจผูกพัน ต่างพยานรักกันไม่ว่าคืนหรือวัน จิตราพึงถึงเธอหลับละเมอเพื่อไป
แม่พวงมาลัยขวัญใจอยู่ไหนเล่า

น้องมาลัยเก็บใจไว้รอพี่ก่อน ถึงยามหลับนอนกลิ่นขจรนะมาลัยเจ้า ภูมรินนี้จะ
คอยหยอกเย้า จูบมาลัยเบา ๆ จะไม่ยอมให้เฒ่า ให้นานเนาแสนนาคังดวงมาน ขวัญเรือน
ให้เป็นเพื่อนเตือนรักเราเจ้าหัวใจ

โอ๊ะละหนอลอยมา ลอยมาแล้วอย่าลอยไป มาลัยเคยมอบให้พี่ จะคว่นรีบหนีจากพี่
ไปไหน มาลัยเจ้าอย่าดวงล่อ จงรีบคล่องคอพี่เสียโดยไว รักน้องหรือจนงามขำ กลัวน้องจะ
ซ้ำเมื่อหลงทางไป เพราะเจ้ายังสาวสดสวย หลงทางลงห้วยใครจะช่วยเจ้าได้ ผิดนักดอกรักจะ
ซ้ำ อย่าหลงนำคำมาสาธิต อย่าให้มาลัยดอกรัก โรยรากลีบหักพลัดพรากกระจาย มาลัยเจ้า
อย่าลืมเจ้าของ เดี่ยวยามเจ้าหมองจะต้องไปนั่งร้องไห้ มาลัยเจ้าเอ๋ยมาลัย โอ้แม่พวงไหนเอ๋ย
มาลัย จงมอบหัวใจให้พี่ชายคนเดียว

มาลัยน้ำใจ

(สร้อย) มามาชีมาเป็นแฟนที่เกิดมาแม่มา เร็วเร็วไวไวหัวใจชายว่าง ขอเชิญร้อยชั่งมานั่ง
 ตีลังกา มาได้มาเสียมาเป็นมายเดียร์ของพี่ก็มา มาลัยลอยวนที่คล้องจนลั่นคอชาย มาลัยน้ำใจ
 ของแฟนเคยให้ลั่นหลาม เรารักกันจริงจะทอดทิ้งลงก็ตาม อย่าเพิ่งใจดำมาเป็นแฟนประจำเกิด
 หนาหวานตา

บ้านใกล้เรือนเคียงเคยฟังแต่เสียงชายครวญ เคยชมชื่นชวนมินามาควั่นดัดสัมพันธ์
 เอารักมาคืนจะไปรักคนอื่นทำไมกัน นาวาสวรรค์มารับจอมขวัญแล้วกานดา

ลืมหุ่นหมอนอย่าเพิ่งลืมนคนช้อย เดียวนี้เป็นมายเพราะแฟนมาหน่ายมาแทน
 ชาติจะดีไม่ต้องสีก็แดง ค่าตัวไม่แพงเพราะไม่เคยแข่งราคา

เมื่อยที่มีช่วงการเขารักกันดี นักร้องอย่างพี่บุญน้อย มักร้องเพลงเพลินคู่รักเลยเหินลม
 ลอย ฝึช้ำด้าพลอยสงสารพี่หนอยนะกานดา

คุณปู่คุณย่าคุณลุงคุณป้าคุณตาคุณยาย ลืมแล้วหรือไรหรือมีหลานใหม่เดี๋ยวนี้
 พาร์ทเนอร์ที่รักอย่าเพิ่งรีบผลัดไม้ตรี ลองมารักอีกซักทีเดี๋ยวนี้มีดีไม่ແกคตา

เป็นมายมาหลายเวลาเพราะขาดคู่ขาประจำ ทนทุกข์ระทมไม่มีแฟนพ่่านอนเพื่อ
 ใครรักชายจริงรับรองไม่ทิ้งทอดเธอ จะซื้อจนเชอะโละเนื้อชะโละชะ

ขอบคุณแฟน ๆ ที่ยังหนาแน่นเป็นแฟนพี่ชาย ด้วยความเต็มใจสงสารพ่อมายเอาบุญ
 ทุกข์จีปาละสงสารพี่น้องจะขอบคุณ ช่วยรักการบุญอย่าให้ขาดทุนเรื่องสีกา

มาชีมาชีมาเป็นแฟนพี่ไม่มีขาดทุน หลงใจบุญช่วยทำให้อุ่นหัวใจ หน้าขึ้นตาบาน
 ถ้าแฟนสงสารพี่ชาย หากพี่ดังอีกวันได้รับหมายใจและหมายตา

มาลัยรักจากใจ

มาลัยรักจากใจ คล่องคอชายชืมาลัยจะมาลัยจำ หากยังคิดพิศวาสจะขอเป็นทาส
รอรับราชศรัทธา หากพื้นที่ยังมีค่า ขวัญเอยขวัญตารีบมาปลอบขวัญ

มาลัยรักจากใจ หอมมาลัยชื่อมาลัยใจผูกพัน ขอบคุณที่ยังอุทิศส่ำห้ ตามรักตามล่า
คอยพบหน้าปลอบขวัญ เล่นเอาหัวใจไหวหวั่น ถึงไปหลายวันรักกันเหมือนเดิม หากบุญมา
วาสนาต้องมื้องรักพี่ส่งเสริม ฝ่เหิมฝ่ทะยานถึงวันชีพวาย รักกันยามยากจะกำล่ำบากก็ชื่นใจ
จะหนีไปมีรักใหม่โลกนี้ก็ยังสดใส ที่รักก็รักกันได้ขอพลีกายและใจ รักกันเข้าไวนะมาลัยเจ้าเอย

มาลัยรักจากใจคล่องคอชายนะมาลัยรักเจ้าเอย อิกมนต์ข้ายเสียงเลียงสิทธิ์ ขายรัก
สปีรติไม่หวงสิทธิ์ใครเลย สุขใจบ้างไหมทรมานเซย รีบจงได้เลยอย่าเฉยให้มาลัยซ้ำ

มาลัยรักจากใจมารักกันใหม่นะมาลัย ใครจะอุปถัมภ์ให้วานขอทานรักเกิด ชูชบชู
เชิดเอาบุญเกิดแม่บุญธรรม อุคหนุนกำจุนหนุนนำ รีบวางมัดจำขอความเห็นใจ หากบุญมา
วาสนาถ้ามีรับรักพี่ส่งเสริม ไม่เหิมฝ่ทะยานถึงวันชีพวาย รักกันยามยากจะกำล่ำบากก็ชื่นใจ
จะหนีไปมีรักใหม่จะหาว่าไม่ทันสมัย ที่รักยังรักกันได้ขอรักจนหมดใจ รักกันเข้าไวนะจะมาลัย
เจ้าเอย

มาลัยลอยวน

มาลัยลอยวนสวเอยจะหล่นอยู่กับคอใคร มาลัยน้ำใจของเธอจะให้ใครแน่ มาคล่อง
ที่เถิดหนามาแม่มาเถิดแม่ ขวัญตาอย่าเชื่อนแซออย่าได้ชะเง้อชะเง้อ

มาลัยพวงงามฝีมือใครทำช่างงามจริงนั้ก มาลัยดอกกรักล้อมคอคนยากถั่นเออ
มองแล้วต้องตาฉั่นรอยสัมผัสพร่ำเพ้อ รับมาจากมือเธอได้แต่ละเมอมองเมียง

* ได้โปรดเป็นแฟนประจำ รับรักถวนลามคนงามอย่างเกียง คอยเฝ้าคอยรับคอยเลียง
คอยส่งคอยเสี้ยฟังเสียง ผมงกลัวเธอเกียงเมื่อซื้อเสียงผมชา

อย่ารังเกียจเด็ดฉันท ได้โปรดสงสารผบบ้างเถิดหนา ช่วยอุ้มชูสักคนจนกว่า
ชาตินี้ชาติหน้าอย่าถอย

มาลัยลอยวนสวเอยจะหล่นอยู่ในใจชาย คอยเป็นกำลังใจเป็นแรงใจให้นาน ๆ ไปสัก
หน้อย จงช่วยอุคหนุนหนุนผมให้เลิศลอย จะนั่งคอยนอนคอย จะจากคนร้อยพวงมาลัย
(เรามาช่วยกันร้อยพวงมาลัย)

เมรี

สุริยาเลื่อนลาถับ สุดคณานับเนิ่นนานปี ณ ริมฝั่งมหานที พระรถเมรีต่างเศร้าใจ
สำเนียงน่องร่ำร้องว่า โอ้อไกรกรรมมาแต่ปางไหน อยู่ลัด ๆ ก็มาพลัดพรากไป แม่พวงมาลัย
กลุ้มอุรา เคยถนอมหอมระรื่น จากไปเป็นอื่นเสียแล้วหนา เมรีหมดหวังนั่งโศกา พุ่มฟ้าย
น้ำตาหลังไหลนอง

โคมยุพินปิ่นนารีทูปอกชกตีปากร่ำร้องว่า ภัสดาไม่หันหน้ามามอง รักหลุดลอยละล่อง
ลอยไป พระรถตอบถ้อยไข่น้อยใจนัก เมรีเป็นยักษ์ที่จะอยู่ไหน พี่เป็นมนุษย์หรือจะมา
ลูกดวงใจ น่องจงกลับไปเสียเถิดนาง

แม่ขวัญตาแทบอาสัญ ใจรักมันไม่จีจาง เศร้าโศกโศกาไม่วายวาง หมดหนทางจะ
ติดตามด้วยทะเลเกินขวางหน้า หมดปัญญาแม่มงราม กูตะโกนจนก้องน้ำ บาปเวรหรือกรรม
เจ้าจอมใจ แม่นพี่ไม่กลับมารับขวัญ ขอถวายชีวันไม่หวนไหว นางก็ปลิ้นกลันใจตาย
น่าเห็นใจแม่มงเยาว์

รักเขาข้างเดียวเหมือนข้าวเหนียวหนึ่ง ถ้าน้ำท่วมไม่ถึงก็อ้ายเขา ไม่สองกระจกชะโงก
มองเงา ว่าตัวของเราต้องเจียมตน จะรักให้แท้แน่วแน่นอนนั้ พี่จะบอกให้น้องรักจริงจังสัก
หน ต้องรักกับพี่ไม่ว่ามีหรือจน เจ้าจะสุขสันเพราะพี่เป็นคนใจเดียว เจ้าจะสุขสันเพราะพี่เป็น
คนใจเดียว

เมียจำเมีย

เมียจำมาทั้งพี่ ใจเมียจิตสันตจิรลีหีพี่จากไป มองบ้านร้างพุ่มพวงดวงใจ เจ้าจะคิด
สักนิดบ้างไหมว่าใครชวนให้อาลัยหา บ้านร้างว่างเมื่อยอยู่มองแล้วให้ออดสู เอ็นดูบ้างเถิดเมียจำ
คืนกลับหลังเธอมาแม่มมา เห็นใจแล้วแก้วตาเวทนาพี่บ้างเถิดน้อง เดือนลับยังกลับมา
ใหม่ แต่ดวงใจแม่ไปลับไม่กลับมามอง ใครเล่าเขาเป่าหูน้องช่างไม่ไตร่ตรองช่างไม่มอง
เหตุผลตนปลาย

เมียเอ๋ยเคยหรือนี้ เคยทำให้เจ้านี้ชอกช้ำเพราะพี่บ้างไหม มาบัดนี้เมียทั้งพี่ไป
ปล่อยลูกเต้าร้างอ้างว้างอยู่ไย ทั้งใครให้เผ้าคอยหา ทั้งชายให้เป็นม่ายหรือน้อง

เมียจ้รักผัวบ้างไหม

เมียจ้รักผัวไหม เมียจ้รักผัวไหม

เมียจ้รักผัวไหม รักกันชิมันเข้าไส้ โธเมียไม่รู้อะไรปรนนิบัติอย่างไร

เมียควรจะเข้าใจ ไม่ต้องมาอย่าทำไมกัน

เมียจ้ที่รักของฉัน ชื่นใจชื่นใจไหมนั้น รักกันจูบกันกอดกัน จึงจะเกิดความมัน
พาเมียขึ้นสวรรค์ ดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์มันแท้ ๆ

ผัวรักเมียเท่าฟ้า จะรักขวัญตาจนแก่ รักผัวหรือไม่รัก ผัวรักเมียติดใจ ผัวจะไม่
งอแง จะยั่วเย้าตอแยทุกโมงยาม

เมียจ้หน้าขำ นับวันเมียฉันน่าหมำ น่าโลมน่าลูบน่าคลำ งานทุกอย่างจะช่วยทำ
ยามนอนจะนวดประจำ ไม่ยอมให้ข้าเพราะมือชาย

เมียจ้รักผัวไหม ถึงยามเช้าแจ่มเช้าด้าย ขอเมียอย่าได้หนักใจ ผัวจะไม่ไปไหน
ชวนเมียหลับเมียไหล จะไม่รำรื้อรำไรกับเมียเลย เมียจ้รักผัวไหม เมียจ้รักผัวไหม

เมียพี่ที่เคารพ

เมียพี่ที่เคารพเรียนไม่จบเมียนั้น เก่าไหมนะหรือมันก็คือ ๆ กัน พุดไปทำไมมันก็อาย
เท่านั้น อีตอนมาแก้วตานวลจันทร์ รสเหว่วามันหวานไม่เท่า ใหม่ ๆ จุ่มจิ้มจิ้มลิ้มพริ้มเพรา
พอเก่าเข้าเก่าเข้าซึกจะเอาไม่ไหว

เมียพี่ที่เคารพยอมสยบดีไหม เรื่องลูกเรื่องเมียมันช่างเปลี่ยหัวใจ พุดไปพุดมามันก็
พาวุ่นวาย เมียเราเขาไม่เข้าใจ เราหากินแทบตายไม่เห็นใจบ้าง กูหนี้ยืมสินสูญสิ้นหลาย
อย่าง แแต่นางยังไม่เห็นความดี

* เมียเก่าเลิกไปเมียใหม่ได้มา รักกันด้วยความร่ายคลบกันด้วยเงินตรา โอ้ววิธิตสา
คงคานารี เมียเราหน้าบานยามฉันมี เมียเราหน้าอกก็ไม่ได้ เรือนสามน้ำสี่ก็ไม่เคย เมียเราเขาใจ
กระไรเลย ไม่นึกถึงคำพังเพยเลยแม่คุณ

เมียพี่ที่เคารพเรียนไม่จบหัวหมุน ตั้งแต่ได้เสียเมียไม่เคยออกทุน ผลได้ผลเสียเมียก็
คอยกักตุน เมียเราเขาคณินบุญไม่ยอมขาดทุนเลยซักอย่าง สิ้นสอดทองหมั้นแบ่งกันใช้บ้าง
โธนางช่างไม่เห็นใจพี่

เมียพี่มีชู

เมียพี่มีชูชาวบ้านรู้หรือเปล่า ไม่เคยรู้ข่าวแพร่พราย ผู้หญิงผู้ขี้ขางกระไร
ชาวเปลี่ยนสไตลไวไฟลันดี

เมียพี่มีชูคนรักกันแซด อยู่กันตั้งแต่เก่าปี ลูกสองคนหน้ามนยังหนี ให้มีราสีแม่ผู้ดี
ดินแดง ศีลธรรมศักดิ์ศรีทำแซเซือน ชอบเลียนแบบเหมือนดาราฝรั่ง หูฟังไม่รู้ดูตาถั่ว ไม่ยอม
รักตัวหัวใจขางแข็ง ตัวเดียวไม่รักไม่เป็นไร ตัวดีใจไม่เป็นแหล่ง เห็นทำปากแข็งแต่ใจอ่อน
เปลี่ยนแปลงที่นอนเดือนละก๊าก

เมียพี่มีชูคนรักกันทั่ว โธ่พี่ตาถั่วเหลือทน รักละลายเมื่อปลายหน้าฝน ต้องหนาวกมล
ยอมทนหายหวง

เมียพี่มีชูคนรักกันเกร่อ ซื่อจนถึงเซ่อเอ๋อซ้ำทรวง ออกเอยพอม่ายไม่ใช่ประทัง
ห้วงแต่ไม่หวงแม่ไก่วงด้างอ

เมียสองต้องห้าม

เมียสองต้องห้ามเมียตามไม่ดี ตัวเลยต้องมีเมียสี่ ผิดประเพณีหรือเปล่า ผู้หญิงมากมี
ของดีมีเพียงชั่วคราว มีไว้เมื่อยามเมียหลวงหน้าเก่า เมียน้อยจะได้เผ้าพิศวี

ตัวรักสนุกมีทุกข์ประปราย ตัวยอมรับว่าตัวใจง่าย เหว่งวงมงามยพบผี อย่าเอาเยี่ยง
ตัวเพราะตัวนะเป็นสตรี อย่าริเจ้าชู้คิดดูให้ถ่วงถี่ คนไหนเมียดีพี่รักหมดใจ

สงสารพี่เถิดทูนหัว อย่าเกลียดชังตัวไปทำไม ตัวไม่ขี้เหล้าเมายา ต่อไปจะไม่หาเมีย
ใหม่ โปรดให้อภัยเถิดเมียจะเมียจำ

* เมียสองต้องห้ามเมียตามไม่ดี ตัวจำใจมีเมียสี่ แต่จะไม่ขอมีถึงห้า เมียจำอย่าดูที่ตัว
มีอนุภรรยา ทะเลาะเบาะแว้งแข่งกันขายหน้า ตัวนี้ระอาน้ำตาเมีย

แม่ขนตาอง

แม่ยอดตองน้องศรีไพร พี่แบกรักมาไกล ไยกลับเฉยเมินหน้า บุกป่าฝ่าดงมุ่งตรงมัน
หมายมา ห้วยป่าเขาลำเนาพนาข้ามมาด้วยความรักดี ไม่ไยดีพี่หรือไร ไรฤติผืนดินใดดลใจให้
น้องซึ่งพี่ อย่าตัดอาลัยศรีไพรคนดีดี หันหน้ามาหน่อยซิ อย่าหนีอย่างอนนักชิววิญอ่อน

ไอ้น้องเอยน้องแก้ว พี่กลับมาแล้วน้องจำ อย่าเมินหลบลิ้นหน้า ฟังเจรจาออกอ่อน
เมื่อพี่ได้รับจดหมายที่น้องส่งไปถึงพี่ ณ บ้านเลขที่หกห้าสี่ ตรอกวัดเสื่อหาญวานนี้ สำนักงาน
วงดนตรีวันก่อน รีบอ่านด้วยความดีใจ วจีศรีไพรตราตรึง สำนวนเสกสรรหวานซึ้ง ว่าน้องคิด
ถึงอาวรณ์ มันเป็นเวลาสิบกว่าปี ที่พี่จำพรากจากน้อง ไม่เคยลืมเลือนจากสมอง ยังรักนวล
น้องเหมือนก่อน ถึงจากไปนานแสนนาน หวนกลับมาบ้านคราวนี้ เพื่อสร้างสวรรค์กับคนดี
ศรีไพรน้องพี่งามอน จะรับไปอยู่เมืองหลวง เกี้ยวก้อยเดินควงไฉไล น้องดีใจไหมเล่าจะ
ตอบหน่อยซิชะบังอร พี่ซื้อละมุดน้อยหน้า ขนุน พุทรามาให้ หันหน้ามาซิจอมใจ พี่ชายจะ
เป็นคนป้อน ยัมรับพี่น้อยสักกร้อยหน เติดยะแม่ขนตาอง

แม่ยอดตองน้องขวัญตา จะมาขอกานดรอหน้อยหน้าขวัญอ่อน ตักอันละมุนน้องเอย
จะขอหนุนนอน รักและห่วงแม่ดวงสมรมแม่ขนตาองคนงาม

แม่ขวัญเรือน

ก่อนจากคนตื่น้องพี่ฟังหน่อย   อย่างนี้ใจลอยชิงามงอน   อีกเจ้าคราตรีพี่ต้องจากจร
ปล่อยให้ขวัญอ่อนนอนเดียวดาย

เอ๋ยปากจะลำนน้ำตาไหลร่วง   ห่วงน้องแสนห่วงไม่เหือดหาย   ขวัญเอ๋ยอดอันจะ
นอนกอดใคร ยามพี่ห่างไกลเป็นแรมปี

พี่ไม่ลืมหรอกเคยหยอกเคยเย้า   หน้าต่าประตูก่อนเฝ้าทุกคราตรี   ไม่ขอลืมความ
แค้นแต่ใจแสนจะดี ขอน้องปราณีไม่จืดจาง

ถ้าพี่ไม่อยู่จงปิดประตูไต่กลอน   ก่อนจะหลับนอนนะวลนาง   ประเดี้ยวแมวขโมย
แอบขโมยปลาย่าง อย่าไว้ใจทางวางใจคน

พูดบ้างชินน้องอย่าเอาแต่ร้องไห้   เสรำโศกเสียใจไรเหตุผล   จงทำให้ใจพี่แค้นน้องอย่า
หมองมัว เจียมกายเจียมคนเขียงคนดี

พี่จากเลหาย่ำลืมสัญญาจะ   พี่น้องสาบานหน้าพระกับตัวพี่   อยู่เฝ้าเรือนหอตั้งใจรอ
ให้ดี สี่เดือนหนึ่งปีจะกลับมา

เรือนหอรักเราอย่าให้เก่าเรือนร้าง   อย่าให้กรงรังไรแก้วตา   ถึงยามตกอับจงยอมรับ
หนา พี่จะกลับมาหาขวัญเรือน

จะกล่อมหอรออยู่เฝ้าจนแก่   ไม่เรรวนปรวนแปรไม่แซะเชื่อน   จงอยู่กับเหย้าจงเฝ้ากับ
เรือน จำคำตักเตือนใส่ใจดวงใจ

จำไว้คนดีว่าพี่หึงหวง   จากไกลใจห่วงหวงกว่าใคร   จะขอเป็นทองแผ่นเดียวไม่ขอ
เกี่ยวหญิงใด ถ้ากลับมาเมื่อไหร่ พี่ชายต้องเป็นของน้องเพียงคนเดียว

แม่คุณทูนหัว

แม่คุณไอ้ทูนกระหม่อม ชื่อแม่หอมเหมือนดังเพชรชีก อยากร่วมเรียงหุ่นตักร่วม
เรียงขลุกลิง กลัวแม่คุณตักตักจะหยอกหยิกไม่สูงถึง

แต่งตัวยาวนเสน่ห์คู่เรียนเร่ไม่รุ่งรัง ผ้าเมี่ยงมองแม่แล้วต้องยั้ง
กลัวแม่คุณเยอหยิ่งยอดหญิงไม่เอื้อโย

อยากเป็นเพื่อนปลอบยามทุกข์ กลัวจะไม่ฟลุคเพราะโดนลักไก่ ด้วยนวลนาง
เหมือนชุมทางจอใจ น้องคงที่ไม่ได้เพราะยังไม่มีดี

แม่คุณแม่ทูนกระหม่อม ชื่อแม่หอมช้วนาคาปี พี่อ้าวางถ้าน้องเจ้ารับไมตรี
พี่ไม่ถือน้องนี้ถ้ากลับตัวดีอีกครั้ง

อยากเป็นเพื่อนกายจนผอม กลัวแม่เนื้อหอมไม่สมยอมง่าย ด้วยปีกทองของน้อง
ดีกว่าพี่ชาย จึงไม่กล้าเข้าใกล้เพราะดวงพี่ไม่ค่อยดี

แม่คุณแม่คุณคนชื่อ พี่ไม่ถือน้องเป็นกาสิ อย่าโกรธเคืองนะหญิงงามเมืองน้องพี่
รักพี่ได้ไหมนี้ไอ้แม่นารีอุปถัมภ์

แม่ตาหวาน

บุญสร้างปางไหนจึงวิไลสวยเด่น เมื่อชายได้เห็นพาหัวใจเด่นต้น แก้มนวลชวนฝันถึง
ทุกวันคืน รักทรมานขึ้นล้นหัวใจไม่คลายถ่ายถอน

ใบหน้าจิ้มลิ้มยามยิ้มชวนหวานให้ ออกชายหวั่นไหวยามได้มองซาอ่อน หากชายได้น้อง
ไว้ร่วมห้องนอน หิวจะป้อนร้อนจะพดให้ชื่นใจกันทั้งวัน

เชื่อพี่เถิดน้องนวลเนื้อทองของพี่ พี่ชายคนนี้มีหัวใจรักมั่น หากบุญเราสองได้ครอง
คู่กัน พี่จะลั่นโลกจะแตกไม่แยกจากน้องนาง

ไอ้แม่ตาหวานจงสงสารพี่เถิด พี่เป็นหนุ่มเฟร็ดเปิดหัวใจให้ฟัง พี่หนุ่มเนื้อหอม
ขอยอมทุกอย่าง ถ้าแม่น้องนางไม่เมตตาพี่คงเป็นบ้าตาย

แม่นกปรอดท้องลาย

แม่นกปรอดท้องลาย จะบินหาใครกันแน่ พอเห็นตัวผู้ทำเป็นขนพอง พอเห็นกรงทองท่าทางแผ่ คำว่าแพ้ไม่มี ไม่มี

แม่นกปรอดไร่ร้าง เจ้าบินสูงจ้งไกลฟี่ โดนลวงกินไถจนไส้ทะลัก เป็นหงส์ปีกหักคูตียอยากเป็นผู้ดีไม่มีด้านอาย

* แม่นกปรอดอย่าลวงฉันเลย รู้แล้วเธอยาว่าท้องเธอลาย ถูกลวดสริงมันเกี่ยวลึก หรือถูกเล็บมือของใครหยิกจนท้องลายอย่างแรง

แม่นกปรอดผอมลง ร่างกายก็คงช้องแซ่ง ตายแล้วคงบินตกนรก แม่นกปรอดดอกแดงขยะเขยงไม่อย่าเยื่อใย (แม่นกปรอดท้องลาย แม่นกปรอดท้องลาย ใผ่ผู้ใดจะแล)

แม่นาน้อยดินดี

(สร้อย) โอ้ ... ละซ่า ข้าวกล้าของพี่ มาไร่พื้นที่น้าน้อย ๆ เอย

แปลกใจน้องไปจากบ้านนานแล้วนะแก้วตา ย่างเข้าเดือนนี้ก็ปีกว่า ร้องไห้ไม่เว้นแทบเป็นบ้า คอดขายนาวาโฉนดหนีแล้วกล้าของพี่จะปักที่นาใคร กลับนาพี่ยากอยเจ้า เหมือนข้าวกล้าคอยนา นาน้องอยู่ไหนจะให้พี่ดำกล้า ไหนว่านาผืนน้อยจะคอยท่า มาขายนาวาโฉนดหนี แล้วกล้าของพี่จะปักที่นาใคร

สัญญาก่อนลาแล้วไหนละนาผืนน้อย บอกให้คอยเผ้านาแปลงไหน นานอกนาในจะให้กับพี่ สัญญาทันทีร่มไทรปลายนา ชบอบบังอรหนูนอนฟ่อนกล้า นางยังครวญว่าให้พี่ขยายพันธุ์กล้า ไหนละแม่นาผืนน้อย

กอดกันสัญญาแนบอกกอดกกรั้งราตรี ไหนละบอกว่าน้องจะเป็นของพี่ หนีพี่ไปแล้วไปแล้วหรือนี่ ผมเจอดีไม่มีอาเสี่ยหนูน ไยถึงทอดหุ่นให้พี่ต้องอาทร

แว่วเพลงน้ำลงนกร่อง นวลน้องมัวหลงกรุง นกกะปูดมันร้องจนก้องทุ่ง มาลืมหูเคยเกล้าเป็นดาวรุ่งหอมฟุ้งลิ้มทุ่งนา สัญญาก่อนลากันไว้วายังไง สัญญาก่อนลากันไว้วายังไง

แม่ปืมทรยศ

จะมีรักชักคน แม่หน้านมร้อยใจพันใจ ใจนางดั่งปืมน้ำมัน บริการไม่รู้ว่าเป็นใคร
กันโน้นเรามาแม่เอาโซล่าให้กิน กันนั้นเบนชินไร้สารสอดใส่ ใจเธอดั่งซูปเปอร์ไวไฟ เห็นใจ
แล้วแม่แก้วประคุณ

จะมีรักชักคน แม่หน้านมเล่นกลไม่เกื้อกูล ใจเธอผสมออกเทน เปิดหวอไซเรนหัว
ซุกหัวซุน ปี 2 จะไปแม่หยอดใส่ออกเทน เอฟ 16 จะเผ่นแม่เดิมออกเทนกระตุ้น จะรักคุณ
กอดคุณจูบคุณ กลัวอกไม่อุ่น อีวหน้าไม่อาย

ชะโง่แม่ปืมน้ำมัน ประทัดประหารจนน้ำมันแห้งหมด แพงก็แพงแย่งซื้อได้ชักหยด
โธ่แม่ปืมทรยศไปเดิมให้รถของใคร รถขายน้องหนายน้องเอียน นากลัวต้องเปลี่ยนเป็นรถไซไฟ
ไฟแดงตลอดจำต้องจอดขาดใจ กระตุกจะตายนะปืมเธอ

จะมีรักชักคน แม่หน้านมไม่เคยเจอจะไม่เคยเจอ ทำเอออวยดังห่วยไต่ดิน แพงปืมรับ
กินแบเบอร์ แบเบอร์ แพงถูกก็โกงแม่ก็วกโง่ห้าเกียร์ นั่งรถอาศัยได้เสียหายเห่อ จะนัดเจอ
เจอเธอไม่อยากเจอ ชื่อจนเช่หัวซุกหัวซุน จะมีรักชักคนช่างมีดমন จริงแม่คุณ แม่คุณ

แม่ผักตบในตม

ผักตบหญ้าเจ้าบ้านจ้อยอยู่กลางบึง นึกถึงใครคนหนึ่งเจ้าจากบ้านบึงไปเมื่อวันก่อน
ยามเธอจะไปวาดท้ายไม้ทันท้เขียวหล่อน ถึงใครจะขอดจะก่อนเจ้าหล่อนไม้แคร้ไม้แค้น

ออกหมู่บ้านบึงแห่งนี้ฝั่งขาดมาลี บึงก็ขาดดอกไม้ที่เป็นเทพีของบึงไปแน่ บัวโรยบัว
ราผักตบหญ้าดอกจอกดอกแค้น แม่ดอกผักปอดเขาไม่แล เขาจากไปแค่ทางอ้อม

แม่ดอกผักเปิดเอ๋ยแม่ดอกผักปอด ไปที่ไม่วอดแล้วหรือจึงกลับบ้านบึง เคยหยอกเคย
หยิกเคยกินน้ำพริกจิ้มยอดคำลึง ไหนว่านอนบึงกะโตะชั้นหนึ่ง บ้านบึงจะไม่กลับมา

* ผักตบวาแถมี่ค่าประจำบึง เธอก็เป็นดอกไม้หนึ่ง ดังพลับพลึงสายประจำป่า
แจกันลายทองต้องการเสียบน้องชั่วคราวชั่วคราว เขาเด็ดเจ้าทั้งกินน้ำตา พี่จะใส่ตะกร้าล้างควา

แม่ผักปอด

แม่ผักปอดเดือนแปด มาลอยตากแดดคอยใคร ไม่ร้อนบ้างหรือน้องนาง มาลอย
แคว้งคว้างอยู่ทำไม หรือเจ้ามาคอยให้พี่ไปขอ หรือเจ้ามารอใคร ถ้าเจ้ายังขาดคู่ครอง ขอให้
พี่จงจะได้ไหม พี่ก็ยังขาดคู่เกล้า ถ้าแม่ได้เจ้ายาใจ มาเป็นคู่คุยเดินควง พี่จะไม่ห่วงหญิงใด

แม่ผักปอดยอคงาม คอยรักพี่สักคำจะได้ไหม พี่จะได้จอดเรือใจ คอยรับเจ้าไปเป็นคู่
ชม ถ้าน้องมาเป็นคู่ซิด รักแนบสนิทเกลียวกลม พี่จะไม่ห่างนางน้อง ให้นุ่นให้ของหมอม
ตรม เมื่อลมหนาวโยกโบกสะบัด จะโอบกายรัดกันกลม จะเอาสองแขนแทนหมอน ให้นุ่น
นอนสุขสม

แม่ผักปอดลอยป่อง อยากได้น้องเป็นคู่ชม อย่าผลักไสให้พี่ตรม เลยนะแม่ผมดัดลอน
แม่ผักปอดเดือนแปด อย่าลอยตากแดดเลยงามงอน ถ้าน้องให้พี่ได้แนบแอบอิง จะซื้อเตียง
สปริงให้เจ้านอน

แม่ผู้ดีแปดสาแหรก

อยู่กับพี่ที่รักลำบากนักรี อือฮือฮือ โอโฮเฮะ เอ๊ะแปดกสะ นิ่งกินนอนกินอยู่เฉย ๆ
เฉยเฉยและและและ และและและ เคยตีซักแปะ ซักแปะหรือพี่รัก

อยู่กับพี่ที่รักลำบากนักรี เอ๋เฮเฮเฮะ แะเฮเฮะ แะแปดกนัก นิ่งเป็นคุณ
นายอยู่เฉย ๆ ไม่เคยอดอยาก ให้ตื่นตายซัก ตายซัก เพราะรักเธออย่างแรง

ตั้งแต่มีลูกมีฝักระชังกันรื้อตลอด กระบวนกระบิดอิดออด กระเงาะงอดสะง้องสะเง้ง
เรือนอาศัยอีกเรือนกายเรือนครัว ใครเห็นเขาก็อึ้งหัว แ่ตัวของตัวชอบแต่ง

น้ำมือน้ำใจทั้งน้ำใจน้ำคำ น้ำรักมีน้ำใจดำ น้ำคำกระพริบกระพริบ ด่าน้ำพริก
ก็ขลุกลกไม่แปลก เพราะมีว้อลุ่มลุ่มแลก แม่คุณชอบแหกกระแซง

ไอ้หน้าก็เหมือนดังกับม้าหมากรุก แม่เจ้าประคุณบุญปลูก ต้องทนทุกข์แห่งเดียว
บ้านช่องรกเหมือนดังกับรังหนู ประชดหมาด่าหนู แล้วใครจะดูจะแต่ง

ไอ้แม่ผู้ดีแปดสาแหรก โฉนชอบแหกกระแซง หลงรักอ้อล้อจนคอแห้ง
แม่ขอมะแว้ง เสียแรงรักเห็นใจพี่บ้างหนอ เจ้าขอมะดิถีดูซิ โอโฮเฮะ เอ๊ะคร่ำครี จะทำอะไร
ไม่เคยพอหัวรอหี ๆ ไม่ช้าคงอี คงอีให้พี่เซ็ด

อยู่กับพี่ที่รักยุ่งยากนักเนาะ สะเงาะสะเงาะ สะเงาะสะเงาะ แะนะหมกเม็ด น้ำกลัว
หม้อข้าวไม่ทันดำ น้ำไม่สะอาด อยากกินแกงเผ็ด ๆ จึงต้องน้ำเต้าออกตา

แม่ฝรั่งบังใบ

แม่ผิวฝรั่งเอี้ยบังใบ แม่ผิวกล้วยไข่สุกคาเครือ แม่ตากม ๆ ผิวนมเนียนมไข่บาดใจ
จริง ๆ จะตามหมายตัวกล้า ๆ กลัว ๆ เกรง ๆ กริ่ง ๆ เนื่อนวลน่าแนบน่าแอบอกอิง กะเนาะ
กะเนาะกะหนุงกะหนิงนิ้วเนียนัวเนีย

อวบอั้นทรวงอกกลั่นยกทรง สมน้วนวลอนงค์วยงงัวเจีย เป็นแมงกระพรุนหรือเป็น
เพลี้ย กะลิมกะเหลี่ยเจาะใจไซซอน ใต้คอมท้าวตัวป่วนเปียนเนียนวดอกบัวอูมอ่อน ผ้าคลุมผ้า
คลุมผ้าสุดเกสร เป็นเด็กขี้อ้อนหิวน้ำหิวนม

ทรงกรมศิลป์เนตรดั่งนิลนวยนาด ไซส์ธรรมชาติโน้พิศดกสิ่งกลม หน้าอกจุฬา
ปรีญาเกียรตินิยม หน้าผากไธรมช่างรับลมดั่งนิตินามฯ

อ้อนโอ้อ้อยอิงกะหนุงกะหนิงประนีประนอม นัวเนียเกลี้ยกล่อมกอดก่ายก่อกวน
เจาะเจาะจับจับหมับหมับทองม้วน นุ่มนึ่มแนบนวลอิมหน้า เกลี้ยกล่อมข้ามคืนระเริงระรินชื่นมื่น
ชื่นน้า เงามอนเงงอดอดอดอดพื้พ่า เบ็ดสองเบ็ดสามฟ้าสาบไม่สร้างชา

อ้ออ้ออ้อยอิงกะหนุงกะหนิงประนีประนอม จะกกกอดเกยกายเกลี้ยกล่อมเกาะเกาะ
ก่อกวน จูจู้จุกจิกหยุกหยิกพวงพะยอม ละลาละล้งหว่านล้อม ปะเหลาะตะล่อมต่อเวลา
ตะกลามตะกละขาอะจะจำ สว่างคาตาฟ้าสาบประคับประคองข้ามคืน เมามันชื่นมื่นเริงรินชบร่าง
เออออห่อหมกน้าค้ำคกกรวญกราง ตกใจตื่นผีนค้ำหมอนข้างกระจุยกระจาย

แม่พวงมาลัย

พวงมาลัยควรหรือจะไปไกลออก จะให้ใครกกระวังกับอกคับใจ พวงมาลัยพวงนี้พี่ยังจำได้
แม่คุณเคยให้ผลัดเปลี่ยนดวงใจ เมื่อเธอไกลห่างตา ปลุกรักเอาไว้คนละต้น รักใครจะโค้นโรยลา
รักไม่โอนโค้นไม่เอน เพราะชายไม่เป็นเหมือนเช่นกานดา

แม่พวงมาลัย ลอยไปแล้วไม่ลอยมา แม่มาลัยเฟื่องฟ้าอย่าเถลไถล อย่าทำผีเข้าผีออก
กลับกลอกหอมนอกหวานใน พี่ชายเดี๋ยวนี้มันจน หนำใจไม่สนพี่ชาย ลอยมาแล้วอย่าลอยไป
โอ้แม่มาลัยจับฉ่าย อย่าใจง่ายนักหนา

แม่กุหลาบแดงและชอยแปลงนาม แม่กุหลาบงามอยากจะตามจะได้ เหตุใดไม่คอย
เหมือนเดิม แรกเริ่มเรารักกันอย่างไร ถ้าเมื่อไหร่ไม่ว่า อย่าเคาะกะลาให้หมาดีใจ
ลอยมาแล้วอย่าลอยไป ขอให้มารักกันใหม่ได้ทุกเวลา

แม่มาลัยดอกฟ้าราคาแพง โอ้แม่กล้วยไม้แดง อย่าพึ่งหางไปไหน บานไม่รู้โรยอยู่
ไหน หรือมีรักใหม่หายหน้าหายตา

แม่มาลัยดอกรักชักชุกชุน แม่มาลัยลอยวนไปตกอยู่แห่งหนไหน พี่ยังคิดถึงเธออยู่ ได้
คู่กันแล้วหรือไง ดอกรักโรยราฉ่ำร่วง โช้เอ๋ยแม่พวงมาลัย ลอยมาแล้วอย่าลอยไป รีบมารักกัน
ใหม่เถิดหนาแม่มา

แม่มายไฮเทค

อิมเอิบโออ่าแม่กระดังกาลไฟ ชะงักงันฝนไฟแม่ดอกฟ้าน่าถนอม เปิดฟอร์มฟูฟ่า
เตะตาน่าตอมตักดวง เปิดกรูเก่าสาวอายแต่ไกล แม่มายบ้านไหนน่าห่วง กลเม็ดเด็ดดวงน่า
กวางจริง ๆ เจอะเจอแคงไก่อัดฉิง ลิโพกระทั้งข้างทั้งห้วงเธอ ไต่จิ้งก้านเคอเมื่อเจอส้มตำไทย
ถูกแปลงศรด้วยคอนตราควาย ลิบเอ็ด ม.ม. ยังอายชิดซ้ายลูกเก่า

แม่มายสมัยปีปนาฐ เยี่ยมกระบวนยุทธพูดแล้วหนาว แม่มายไฮเทคใช้แห่ถั่ว
ส่องวิถีไม่มีทางเข้า ผัวห่างแม่มายจีเห่อ ชอบทำปะเลอะปะเต๋อ เซอะมันกว่ามะพร้าว อีฟยัง
อายแม่มายซาอู ได้ฝุ่นพายุยังประทุไม่เท่า สงสารแม่มายผัวทิ้ง คัมปลากระทั้งเทหมกขี้เถา

หญิงม่ายสวดลายซ้ำของ มันหยดชมองไม่ใช่ของชำเหมา แม่มายผัวไปราชการ
เขาเรียกแม่มายเงินล้านธนาคารแม่เล่า หญิงม่ายผัวตายออกเต่ง ต้องแทงโต๊ดตัวตั้งร้องเพลงดับ
เต่า ไม่อยากคบแม่มายผัวเปลอ กลัวโดนสามเกลอกลัวเจอลูกเก่า

น่าสนใจแม่มายลูกคิด เลี้ยงด้อยค่อย ๆ คิด หอกข้างแคร่ยกเก่า แม่มายทรงเครื่อง
คุยเชื่องคู่ชา ชิดซ้ายชู้ชาเหมือนผ่านมะพร้าวห้าว แม่มายผัวไปบวชพระ เพราะกามกามะ
จีวรพระร้อนผ่าว เป็นห่วงแม่มายแฟนเรา ถ้าถูกหอยเบอร์จะแบกพวกเธอบรรเทา ออกประมุล
รับเหมาเผาดังแม่มาย

แม่มก

หัวอกพี่กำลังอกหัก มาโดนเมียรักทำลายหักอก หมดปัญญากำลังจะหาแม่มก
ให้มาตามหัวอกที่กำลังฟกซ้ำ

อกหักด้วยคนรักมาหักอก ต้องการแม่มกกำลังตกต่ำ จะหาเป่หรือดาเช็กก็ตาม
พันเขินหรือหน้าจ้ำขอแก่น้ำใจดี

เร็วเร็วเร็วหน่อยเถิดหนา โอ้แม่มกเม่ยาช่วยกันมาทีนี้ จะให้นอนกกอุ่นอกแม่มกคนดี
แต่ต้องเป็นเศรษฐีที่ไม่มีพันธะ

อกหักด้วยแผลรักกำลังเบอะเจอะ กำลังเซิงเซอะไม่มีรักปะ หาแม่มกช่วยตามอกให้
พ่อพระ จะมีใครบ้างนะอยากมาเป็นแม่มก

บอกกล่าวอยากจะทำประกาศ จะลงไทยรัฐโฆษณาหน้าปก ไม่มีอิฐก็เพราะยัง
ขาดแม่มก ใครจะเห็นอกนอกจากแม่มกเม่ยา

แม่ยอดยาหยี

แม่ยอดยาหยี อยากเป็นเศรษฐีน้องถึงได้มีแฟนใหม่ โถเจ้าคนสวยแหมรวยกันใหญ่
จนหมากของใคร ชอบอกชอบใจใครหนอเบิกบาน

พี่เงินทองขาดคนแถมอง โถแม่เนื้อทองเดินผ่าน น้องเกลียดพี่แล้วน้องแค้นดวง
มาน เสียสัตย์สาบาน น้องเกลียดขอทานถึงปล้นเปลี่ยนใจ หากใครเขาดีเกินพี่มีสุขเลี้ยงน้อง
ได้ ใจเอ๋ยใจขอพ่ายครม อกรรมพี่ยอมไม่หวงหวงโย

แก้วดาหยี อยากเป็นเศรษฐีก็ขอให้มีแฟนใหม่ ได้ขี้รดเก่งร้องเพลงเพลินใจ
ให้สิวิไลซ์แม่ปวดใจคราใดกลับมา

แม่สื่อแม่ชัก

เจ้าขุนเคื่องพี่เรื่องไร คุณ้อยอกน้อยใจร้องไห้ฮือฮือ เจ้าคงโดนหลอก เจอะชาย
ปล่อนปลอกหลอกหรือ เจ้าไม่เจียมตนถึงคนล่ำลือ ริเป็นแม่สื่อจึงต้องตรอมใจ

พี่ตักเตือนเหมือนแกล้งทำ ไม่ยักจดจำจนน้ำคำโฉน เชื้อแล้วเชื้ออีกทั้งยังดื้อเกินไป
นำเวทนาน้ำตาตกใน เพราะทำใจใหญ่จึงได้เจอดี

ได้เจอะกันมีทันไร คู่ผิงจิตผิงใจชักใยควั่นจี จดหมายเป็นหอบ อ่านเขียนเพียรตอบ
ไมตรี แม่สื่อแม่ชักว้าวพันหลักแล้วชี รู้ตัวตอนที่ดีแต่ปวดใจ

เจ้าอ่อนวัยไรมารยา เป็นหงส์อยู่คู่กาคาควรวาไร ปีกหงส์จึงหักด้วยลิ้นลมปากไวไฟ
แม่สื่อที่รักขอประจักษ์ใจ หลวมตัวเมื่อไหร่ได้แม่สื่อเอง

โมทนาสาธุ

ยกมือไหว้พระ ไปดีเถิดนะสาธุ บุญที่น้อยถนอมทะนุ น้องไม่บรรลุนิยาม จะให้
ทำดีไปยิ่งกว่านี้พี่ก็สนใจ ดีมันแตกเหลวแหลกสลาย ไปเถอะเชิญไปขอให้ไปดี

ยกมือไหว้พระลืมหืมพี่เถิดนะสาธุ ใครไม่รู้จะหาว่าขี้ขลาดขี้ขลาด จะให้นินทาสาธุใส่
กามันก็ไม่ดี โอโหสิกรรมกันเพียงนี้ สาธุไปดีไปดีนะน้อง

อยู่ร่วมกันที่ปรนเปรอเธอสุดชีวิต อดีตจะสวามย์ก็ถือเป็นทานลงรักปิดทอง หนะใจ
ของเธอไม่ได้ไปดีเถิดน้อง จะหลอมตะกั่วให้เป็นทองมองไม่เห็นทาง

ยกมือไหว้พระสิ้นสุดกันนะสาธุ อยู่ก็ร้ายไปอย่างพายุ บ้าบิ่นประทุพองผาง ตรวน้ำ
กว่าขัน เราช่อมบุญกันมาแค่ครึ่งทาง โอโหสิกรรมกันอีกครั้ง ไปเถิดเปิดทางไปดีสาธุ

ไม่เป็นไรลืมเสียเถิด

ขวัญเยยเยยแก้ว เห็นใจแล้วโยนน้องแก้วเยยพี่ ยามเมื่อฝ้ายยากจนรักโรยร่วงหล่น
หน้ามนมาดวนหนึ่ พี่ไม่ดีอีตรงไหนใจเอ๋ยใจจึงดำ เก้าปีเป็นอื่นแม่ทรมานขึ้นพี่ยังไม่เคยให้ซ้ำ
มาลืมหืมลูกลืมหืมผวนอกใจคิดชั่วไม่ควรทำ พี่ชอกพี่ขำรู้ไหมอายแสนอายชาวบ้าน

* เพื่อพี่ยามจนหน้ามนใจเรื้อ จะตกลงเหวนะขึ้นชีวัน รักกันนาน ๆ จืดหรือยัง
ชอบของใหม่ ๆ ไซ้ใหม่จะ เกลียดคนใจพระหรืออยากจะมีใหม่ คงได้เงินแสนแฟนท่อมหัว
ปิดทองทั้งตัวก็ยังได้ เสียตายดวงใจจะเหม็นหืน

เวทนาลูกแก้ว ห่วงพ่อแล้วจะเป็นลูกแก้วชูขึ้น เรื่องอื่นเรื่องเล็กสงสารลูกเด็กเมื่อ
วานขึ้น ขอลูกคืนให้พี่เสียเมียหนออย่าใจดำ น้ำตาผัดถูกมัดมือชกเพียงครึ่งยกจนกว่า มาพี่
ได้ลงคอไม่ตายชายก็ชี้ซ้ำ หนามรักคำหัวใจไม่เป็นไรลืมเสียเถิด

รยรักเกลือเกิน

รยรักกันเกลือเกินดูแล้วเพลินเหลือดี หนุ่มสาวสมัยนี้ช่างเร็วไวไฟ รยรักกันเกลือเกิน เงินหนอเงินซื้อไป กงข้าใจข้าใจคงได้ร้องไห้ระกำ

โธ่เนื้อเย็นอยากเป็นเศรษฐี ขยรักทั้งทีราคาค่ำ หวังน้ำบ่อน้ำถ้าหมดหวัง แล้วน้องต้องนั่งคร่ำครวญคร่ำ เพราะแฟนประจำก็เปื่อน้อง

เจอจริงหรือยังรยรักจังเนื้อทอง หนุ่มอย่างพี่ไม่มองไม่จะต้องโยดี รยรักกันเกลือเกินโยนน้องเม็นรักพี่ แบ่งปันพี่บ้างก็ดีพี่จะเป็นแฟนประจำ พี่จะเป็นแฟนประจำ พี่จะเป็นแฟนประจำ

รอน้องจ๋า

อกเอ๋ยอดหญิง ไม่อยากจะทิ้งให้เดียวดาย ไปเป็นทหารก็เพราะชาตินั้นต้องการชาย แม้ยังไม่ตายจะกลับมารับขวัญ อยู่เฝ้าเรือนน้องจงรอเฝ้าบ้าน รอน้อยได้ไหมพี่ต้องไปหลายวัน หน้าที่สำคัญแม่จอมขวัญคงรู้

รอน้องนะน้องจ๋า ทนเหว่ทนว่า อย่าเชื่อนแซ่จำพรากจำไกล เสียแล้วจอมใจแม่ขวัญ เรือน สองปีสี่เดือน ฟังพี่เดือนนะโฉมตรู เจ้าอยู่แนวหลัง น้องจงฟังเสียงกู่ ปลดจากทหาร จะรับกลับบ้านคอยดู ขอให้้องจงอยู่ เปิดประตูหอคอย

พี่ไปเป็นทหาร วังราชการจะรับกลับบ้านบ่อย ๆ อยู่บ้านสานเปเลเตรียมไว้ให้ลูกน้อย อยู่แนวหลังน้องจงตั้งตาคอย จดหมายถึงพี่บ่อย ๆ พี่จะคอยน้องปลอบขวัญ

ลาแล้วน้องจ๋า ไปรดมองหน้าพี่อีกทีซี แขนมอบทรงธรรม ชีวิตประกันเป็นราชพลี หัวใจของพี่ฝากไว้ที่จอมขวัญ ก่อนจากกันไกล น้องอย่าได้จำบัลย์ รอน้อยได้ไหม พี่ต้องไปหลายวัน ขอของกำนัล จูบจอมขวัญสักสองที

ร่อนน้อยน้องตีม

อกเอ๋ยอดหญิงไม่อยากจะทิ้งให้เดียวดาย ไปเป็นทหารก็เพราะชาตินั้นต้องการชาย
แม้ยังไม่ตายจะกลับมารับขวัญ อยู่เฝ้าเรือนหอน้องจงรอวันหมั้น พี่กับน้องตีมร่วมเรียงเคียงกัน
พี่เองรักมันแต่หัวนั้นน้องจะปรวนแปร

ไอ้น้องเอ๋ยน้องแก่นแก้ว จำจากกันเสียแล้วจากกันแน่ ลูกสาวใครหนอโปรดน้อง
คอยนนั้นน้องจงคอยตั้งตาแล มาลัยเอ๋ยมาลัยดอกกรัก อย่าโรยรากลีบหักเร่รักปรวนแปร พี่แบก
หินหินหรือก็หนัก หากเดือนปีแบกรักคงหนักออกแยะ ตื่นตึกตึกน้องจึงนึกถึงพี่ อย่าร้องไห้คนดี
เลยนะขวัญแม่ ไอ้น้องตีมเจ้าจงยิ้มรับ รอวันที่กลับอย่าเชื่อนแซ ไปแล้วพี่ไม่ไปลับ รับใช้
ชาติแล้วจะกลับกลับมาหาแน่ ไม่หยิกแถมหยอกหลอกให้แฉ อย่าหลงคำยุแหย่จากใครใคร

จงรักนวลสงวนตัวระวังลิ้นชายชั่วหน้อยนะจอมใจ ถนอมหน้อยนะรอยจูบอย่าให้ใคร
โลมจูบจูบซำรอยได้ เรือนหอเราอย่าให้เสาเรือนเซ เพราะแรงลมเสน่ห้หนุ่มบ้านไกล
หมั้นท่องบ่นสวดมนต์ขอพร ก่อนน้องจะนอนน้องจงกราบไหว้ วันโกนอย่าละวันพระอย่าขาด
หมั้นทำบุญตักบาตรนะแม่จอมใจ ร่อนน้อยน้องตีมได้ฟังเพลงแล้วจงยิ้มหน้อยได้ไหม แม่ขน
ตางอนลาก่อนแล้วหนา แม่ตักตาจางอย่าร้องไห้ อยู่บ้านสานเปลไกวรอพี่แกว่งไกว น้องตีมจำ
จงได้ตั้งใจคอย

อกเอ๋ยอดหญิงไม่อยากจะทิ้งให้แฉเดียว ไปเป็นทหารก็เพราะชาตินั้นสำคัญเสีย
พี่ไปหนเดียวอย่าให้ใครเกี่ยวเนื้อกลอย ก่อนหลับก่อนนอนน้องจงกลอนไว้หน้อย ร่อนน้อย
น้องตีมส่งยิ้มประทับรอย ให้กำลังใจหน้อยอย่าเหงาหงอยเลยหนา

รบไม่มีเวลาพัก

จากวันเดือนเดือนเป็นปี พี่ไปรบกรอพบ ไม่สบพักตร์ชกหวั่นไหว ชักเมื่อไรจะได้พบ
กัน พี่ไปหลายวัน น้องจะแงอยู่แต่เดียว

ทรมวยเจ้าเอ๋ย ทรมเชยของพี่ แม่ยอดยาหยีของทหารไทย ต้องจากถิ่นฐาน จากบ้าน
ลูกเมียห่วงใย อยู่พังไพร่สูในสมรภูมิ

รบไม่เคยพัก รักจึงเหินห่าง ฟังแต่เสียงปืนดังตูม ยินแต่เสียงแดรรบ กลิ่นคาวเลือดและ
หลุมศพ เกียรติภูมิเพื่อไทยรบไพร่

เป็คือเตียงนอน หุ่นนอนหนุนแขนแทนเมีย ถ้าไม่ตายเสีย อย่าลืมพี่จะกลับไปรับขวัญ
เมื่อวันสงครามไม่มี ด้วยศักดิ์ศรีภรรยาจนกรรจ์ของทหารไทย

เมียจงอยู่หลังระวางเลี้ยงลูก เมียสุขที่ทุกข์ทนได้ จงอย่าใจเสีย พี่ยังรักเมียไม่คลาย
อย่าไถลนอกใจไปนะนงราม

คอยวันหน้าโน้น แม้นพี่พันหน้าที่ จะได้จู๋จี้ชื่นฉ่ำ จงอย่าไถล นอกใจไม่ควรจะทำ
รอนนงราม รบได้พักก็มีเวลาพบ

รักก็บอกไม่รักก็บอก

ไม่รักก็บอก อย่าหลอกหน่อยเลย ยานชั่วเยาะเย้ยเลยนะเลยน้า ใจไม่ได้เสริมโย
เหล็ก อย่ามาปลุกเข็ดส่ำทำชั่วส่ำ ยานชั่วมารยาชกโย

อ้อล่อลูกเล่นใจเย็นหน่อยนา กิเลสตัณหาไม่น่าฝักใฝ่ อย่ามายั่วเย้ากระเซ้าแห่
เรื่องรักเรื่องใคร่ถ้าไม่สมยอม

อย่ามาอ่อนมาอดมากอดมาเกาะ อย่ามาอูเซาะฉอเลาะหวานล่อม ไม่ใช่พระอิฐ
พระปูนนะ อย่ามาปลุกพระกันทางอ้อม ไม่ใช่พระพยอมอย่าหอมแน้มหน่อยเลยน้อง

ไม่รักก็บอกอย่าลอกอย่าเลี่ยน กระเบียดกระเสียชอบเพี้ยนบกพร่อง อย่าหาว่าผม
บรมโหดเลี้ยว ๆ ลด ๆ จด ๆ จ้อง ๆ ขอร้อง ขอร้อง เอ็นบ่ออก

แสบลิ้นปลิ้นปลอกอย่าหลอกอย่าลวง ละลาละลวงอย่าลวงอย่าหลอก กระดี๊กระด้า
คู่ขาเก่ายามัวชักเข้าชักออก รักก็บอกไม่รักก็บอกอย่าหลอกกันเลย

รักเมียเสียเปล่า

เมียจำ ผัวขอเวลากินเหล้า ดื่มบรรเทาความปวดร้าวอุรา พี่ดื่มแต่เหล้าถึงเมาก็ไม่
ต่ำช้า ดื่มเพื่อขับน้ำตา เมียจำไม่นานน้อยใจ

เมียจำ ผัวขอเวลาเมียหน่อย พี่ดื่มแต่น้อยเรื่องจิบจ้อยสบายใจ พี่ไม่เจ้าชู้ น้องเออ
เจ้ารู้ใช่ไหม ดื่มบำรุงหัวใจอย่าให้พี่สักรวัน

พี่ก็รู้เมารัก มันซกเฉื่อยชา พี่เมาสุราชั่วหมดความสำคัญ ดื่บบางเวลาเชื่อว่าพี่
เมาทุกวัน พบเพื่อนฝูงนั้น อยากูร์เพื่อนกินเพื่อนกัน เรื่องเมาเรื่องมันยอมมี

เมียจำ เกือบถึงเวลาเลิกดื่ม สะลือสะลิมดื่มเพื่อวัดศักรี ดื่มเหล้าเมาใจอย่ากลัวตัว
บ้างซัดใจได้ทุกทีเข้าซี่ร่ำไร

เมียจำ ไม่ช้าพี่คงเลิกเหล้า พี่ยังไม่เมาเอาอีกนึกเป็นไรไป ดวดเหล้าเมาเบียร์
รักเมียเสียเปล่าเมาใจ เลิกทำหน้าอได้ไหม พี่ชายจะได้ไม่เมา

เรือพวง

เรือลำน้อยกำลังจะลอยเค้เก้ เคว้งคว้างกลางทะเลสุดจะเหินห่าง น้ำตาเรือพวง
ร่วงริน ฟาดินลงโทษลงทัณฑ์ สุดจะเอ่ยรำพันหัวเรือสะบัดขาดพวง สงสารเรือพวงบ้างเป็นไร
ลูกกะตา ดำ ๆ เกิดมาต้อยต่ำก็มีหัวใจ

ใจพ้อใจแม่ลูกร้องอุแว้จะทำนไค ยามหิวใครหนอจะป้อน เมื่อยามจะนอนใครจะ
กล่อมให้ พ้อเนื้ออุ่นแม่บุญปลูก รักลูกห่วงลูกกว่าดวงใจ ลูกรักก็เหมือนเรือพวง พ้อแม่ไม่
ห่วงจะกินที่ไหน มีรักก็เหมือนมีทุกข์ ถ้าแม่นมีลูกก็ควรเลี้ยงได้ เรือพวงถูกตัดพวงขาด
อนาจอนาถออกคายตื่นไป สุดแสนสงสารเรือพวงน้ำตาไหลร่วงหมดที่อาศัย ผู้ดีเขามีสกุลเขา
เลี้ยงเอาบุญก็เป็นบุญไป ยามเขาโกรธเขาคำว่าลูกชั่วจะเอาหน้าไว้ไหน ออกเราก็เหมือนออกเขา
พ้อแม่ของเรายังเลี้ยงเราไหว นับประสาอะไรลูกรักในไส้จะไม่ให้กินนม โปรดเอ็นดูพุ่มพวง
สงสารเรือพวงอย่าให้อกตรม

เรือลำน้อยกำลังจะลอยพันฝั่ง สงสารเรือพวงบ้างอย่าเกลียดชังแม่เฒ่ากลม หัวใจไม่
ไขแผ่นหินน้ำตารินหลังยังตรม อย่าเบื่อหน่ายยามมโหฬารลมสุมลูกผูกพัน อย่าคิดเด็ดฉันททำให้
บาปหนา เกิดเป็นคนกับเขาอย่าให้ใครเขากล่าวว่าใจดำกว่ากา

เรื่อล่่มในหนอง

มารักกันหนอกอดคอกันไว้ดีกว่า แม่คงไม่ว่าจริงไหมแก้วตาของพี่ เพราะต่างร่วมรัก
ร่วมใจหมดเปลืองมากไปไม่ดี ผิดประเพณีเอาไว้พูดทีหลัง

เรื่อรักสู่ขอก็คพอจะขอได้ดอก เข้าตรงตามตรอกยกย่อนเกินไประอยชั่ง ขอผูกข้อไม้
ข้อมือร่วมกันหมั้นออมสตาจค์ เรียบร้อยแล้วยังเหลือเงินปลูกเรื่อน

ลูกสาวคนเดียวขบองข้องเกี่ยว จี้เหนียวเหลือเกิน จะขึ้นเป็นเงินเหลือเกินนะ
ช่างแซ่เขื่อนนั้งดีดลูกคิด แกล้งทำบิด ๆ เบือน ๆ น้ำใจขวัญเรื่อนน่องกลัวจะเปื้อนน้ำตา

สะเดากลางดอน พอแตกใบอ่อนเป็นพุ่มเป็นพวง มันถูกลมลงน่องจะโรยร่วงราคา
สะเดาก้านข่มเสี้ยแรงพื้บมไอบมา น่องเอยโสکان้องจะชบหน้าอกใครกัน

ฝรังข้างรั้วจะสุกคาข้าวไวกอยใคร อิกน่านเท่าไรขอแรงจงได้จ่านรรจ์ หากจะให้สอยก็
จก้อย ๆ พุดกัน เดี่ยวแม่รู้ทันจะนอนฝั้นค่างปี

แม่บัวแรกบาน อย่าให้คอยนานนัคนะนวลน่อง เรื่อล่่มในหนองแล้วทองคงไม่หน่าย
หนึ่ ช่วยบอกแม่นะรักกันมันจะได้ดี เรื่อล่่มทั้งทีก็อย่าให้มีใครเจอ

มารักกันหนอกอดคอกันไว้ดีกว่า แม่คงไม่ว่าอย่าให้พี่ยาคอยเก้อ ผัวหนุ่มเมียสาวข้าว
มันอยู่กันทนทานนะเออ กลับถูกหวยเบอร์เพราะเจอคู่สม

เรื่อล่่มในหนองเก็บทองเต็มถุงใบใหญ่ น่องควรจะได้จริงไหมแก้วใจเมื่อเรื่อล่่ม
น่านิ่งไหลลึกไม่วนดังคนดี ๆ อย่างผม นานี้กนิยมไว้เป็นคู่ครอง

ลูกเขยตกค้าง

โอ้ ... ละหน่ย มาแล้ว มาแล้ว มาละหว่า มาละเหวย มาแล้วลูกเขยตกค้างขึ้น
 กาน ตะละแม่น้อยอยู่ไหนหนอ มารับห่อสินสอดทองหมั้น หอบมาจากภาคกลางมาฝาก
 อีนางแจ่มจันทร์ เปิดประตูจึกบานมาแบ่งหน้ากันจึกหน้อยเนาะ จึกหน้อยเนาะ จึกหน้อยเนาะ

โอ้ ... ละหนอ แม่นแหลว แม่นแหลว แม่นละน้อ แม่นละหนอ เปิดประตูหอ
 เร็ว ๆ เกิดแม่ ตะละพ่อเฒ่าเอ๊ย เขยอีพ้อจำแม่นบ้อพ้ออีแม่ บ่ແ່ล่นหน้ากันพาหนี่ อักเจ้า
 อีหลีแม่นแต่ อักแม่ช่อดอกแค รักสาวอีสานปานจะกลืน

โอ้ ... ละหน่ย โอละเห่ โอละชา โอละว่า อีนางเด้อ เซ้า ๆ ขอกอดเจ้าจึกกิน
 อักเจ้าแม่นอยู่ซัด ๆ อย่าผัดให้เมื่อหน้าเมื่ออื่น พี่หอบดวงใจเอามาให้แม่ขวัญยืน สินสอดทอง
 หมั้นเงินจึกพันจึกหมื่น บ่มีเงินสดเอาโฉนดมาขึ้น ฐ่บอันแม่ขวัญยืน กอดเจ้าจึกกินตายโลดก็
 ช่างหัว

โอ้ ... ละหนอ เป้งบ่อม เป้งบ่อม บอมละว่า บอมละเหวย กลองยาวลูกเขยตก
 ค้างข้างรั้ว ตะละพ่อเฒ่าเอ๊ยรับเขยขวัญ มาฮอดบ้านพ่อเฒ่าทูนหัว ไหวย่าไหวปู่ผู้ใหญ่อีนาง
 จางไดเอาผัว เขยอีนางเตรียมตัวเข้าหอรอท่าเอย โอ ... ละหน่ย

ลูกเขยมาแล้ว

โห่ .. ฮิ้ว ใครมีดอกจอกมาแลกดอกจาก ใครมีขันหมากมาแลกขันจอก ใครมีลูกเขยมาแลกลูกสาว ใครมีมะพร้าวห้าวเอามาแลกมะกอก เข้าตามตรอกอย่าเดินกับตรอก ส่งตัวเข้าหอแล้วรอหอยออก ... ตะละล้า

มาแล้ว มาแล้ว มาละหว่า มาละเว้ย กลองยาวแห่เขยตกค้างขึ้นคาน
ตะละแม่สาวน้อยอ้อยสร้อยอยู่ไหนหนอ มารับห่อของฝากของขวัญ ขันหมากจากเขยบ้านไกล
หอบหิ้วมาให้แจ่มจันทร์ เปิดประตูใจให้ชักบาน เชิญขึ้นบ้านจ๊กหน้อยนะ จ๊กหน้อยนะ

มาแล้ว มาแล้ว มาแล้วน้อ มาแล้วหนอ เปิดประตูหอเร็ว ๆ ซิแหม ตะละพ่อ
แม่เอ๊ยลูกเขยยื่นรอ จำได้บ่คุณพ่อคุณแม่ รักกันหนาไม่ได้พากันหนีสุขุขีแน่แท้ กินแกง
คั่วดอกแกล่รอยแท้ ๆ นะแม่ขวัญยืน

โอ้ละเห่ โอ้ละชา โอ้ละหนา โอ้ละน้อ เข้า ๆ ขอกอดเจ้าชักคีน รักดอกบอกให้
ซัด ๆ เจ้าอย่าผัดเมื่อน้าเมื่อนี่ พี่หอบดวงใจเอามาให้ขวัญยืน สิ้นสอดทองหมั้นสับพันสับ
หมื่น บ่มีเงินสดเอาโฉนดมาขึ้น สู้บ่อันแม่ขวัญยืน กอดเจ้าชักคีนขึ้นมื่นเลยทูนหัว

เป้งบ่อม เป้งบ่อม บ่อมละหว่า มาแล้วเว้ย กลองยาวแห่เขยตกค้างข้างรั้ว ตะละ
พ่อแม่เอ๊ย ลูกเขยมาแล้ว มารับเขยแก้วแม่คุณทูนหัว ไหวยาไหวปู่ผู้ใหญ่ ลูกหลานจะได้มี
ผัว เชิญเจ้าสาวเตรียมตัว เข้าหอปะแป้งรอทำเอย

(ลูกคู่) ต่อนไว้ ต่อนไว้ เอาไปบ้านเรา เอาไปหุงข้าวให้พ่อเรากิน ถ้าพ่อไม่อยู่ให้ปู่เรากิน
ถ้าปู่เราตายให้พี่ชายกิน ... ตะละล้า

ลูกเขมาเมียใคร

คุณแม่วังสวดดูตำรายสวดย่ายยวน ยังอยากจะยวน ดูเชิญชวนนวลลงไม่ยอม
ลูกเขมาเมียใครหรือเป็นม่ายคุณนายเนื้อหอม ผู้ชายรุ่มตอมเนื้อหอมไม่มีเหือดหาย

คุณแม่วังพี่ลูกก็มีแล้วโยกแก่งจ้ง เรากงไม่มีหวังจะได้นั่งในค้ำหนักใจ พี่เป็นนักร้อง
ทองแหงไม่ทันสมัย ขึ้นเดินเข้าใกล้กลัวเธอไล่บอกไม่มีทาง

ดู ดู ดู โอ้ยแม่เอี๋หนูละหน้าดูหน้าแดง มอง มอง มอง แร้งแร้งมีหม้อข้าวหม้อ
แกงหรือยังหรือยัง ถ้าไม่มีผัวจะรักจนตัวด้ง จะมีทางบ้างไหมเธอ

รอ รอ รอ ฟังจะเปิดช่องทางหรือยังเล่าเออ เจอ เจอ เจอ ลูกสาวเธอพี่จะให้แต่งงาน
จะแอบมาเลี้ยงทั้งแม่และลูก จะให้ทั้งคู่ไม่ต้องเจ็บหลัง

คุณแม่วังสาวไม่เห่มีนคาวก็คองน่าดู คุณแม่วังหรือว่าหนุตะเภาก็ถูกจ้ง แต่งหน้า
สักนิดคงไม่ผิดคาราหนิง สาวน้อยร้อยซึ้งน่าจะควงฝรั่งเงินดอลลาร์

คุณแม่วังแจ่วระวังนะแมวขโมยกินหมู ถ้าแม่เอี๋หนูปิดประตูนอนไม่ใส่กลอน เผื่อผี
โซ ๆ บางทีจะโผล่ไปขโมยปลอกหมอน ว่าไงเจ้าหล่อนงามงอน ต้อนรับไหมเอ๋ย

ลูกเต้าเหล่าใคร

สะเด็ดสะเด้าไอ้ลูกสาวใครกัน สายเอียวบอันแจ่มจันทร์บาดใจ หยาดเอี่ยมหยดย้อย
ยั่วยวนรณไฟสายด่วนขบวนไหน อีสานเหนือหรือใต้แข่งสายใหญ่ด่วนมา เข้าเทียบท่าชานชลา
จะจอดส่งสินค้า หรือว่าจะจอดจิตให้คิดใจ

อกประถมเอวมัธยมศึกษา สะโพกปริญญาหน้าผากมหาวิทยาลัย ไซส์ธรรมศาสตร์
มองแล้วบาดนัยน์ตา ทรงผมจุพาน่าพิสมัย นุ่มนวลจุ่มจิมจับจิต หอการค้าหรือพาณิชย์หรือนิติ
ใหม่ ลูกสาวใครหนอน่าทะนุถนอม กระเซะเข้มานิดอยากใกล้ชิดแม่เนื้อหอม ละเมียด
ละไมละมุนละม่อมหอมนอกหวานใน

เอ๋ยโอละหน่าย โอละหน่ายน้อยเอ๋ย แม่นได้ชื่นชมเชย แม่คุณเอ๋ยแม่คุณเอ๋ย
อย่าบอกใครเลยไม่รู้ลูกเต้าเหล่าใคร อย่าบอกใครเลยแม่ทราชมเชยของชาย

ลูกสาวใครหนอมาแลบลิ่นล้อหลอนหลอก ทำผีเข้าผีออกหมาหยอกไก่ จะปิดประตู
ใจไม่ให้เข้าออก ฟีนอนรอนางนอกเข้าเย็นเพลบ้าย ถึงน้องถือหน้าไฟเหนือ จะเลือกกินก่อน
เกลือหรือข้าวหมกไก่ ลูกสาวใครหนอของอนะคนสวย กระต๊อกระต๊อเข้ามาซิคนสวย ไปไหนขอ
ไปด้วยถ้าคนสวยเต็มใจ

เอ๋ยโอละหน่าย โอละหน่ายน้อยเอ๋ย แม่นได้ชื่นชมเชยแม่คุณเอ๋ย แม่คุณเอ๋ย
อย่าบอกใครเลย ไม่รู้ลูกเต้าเหล่าใคร อย่าบอกใครเลยแม่ทราชมเชยของชาย

ลูกทุ่งมาราธอน

มือถือไมค์ ไฟส่องหน้า มานานนับ ตื่นแล้วหลับ หลับแล้วตื่น แทบจะยืนไม่ไหว
ยินเสียงกลอง เสียงฆ้อง เสียงปี่ยังดีใจ เลิกไม่ได้ใจยังมีดนตรีกาล

เป็นลูกทุ่งมาราธอน แรงชักอ่อนจืด กิ่งศตวรรษ หน้าไม่ยอมผัดตัวขี้เกียจแต่ง
แล้งความหวาน ถึงจะแก่แม้จะเก่ามะพร้าวยิ่งหาวยิ่งมัน ถ้าเสียงปรบมือยังลือลั่นเป็นกำลังใจ

มือถือไมค์ไฟส่องหน้ามาบัดนี้ กิ่งพุทธกาลพอดีจากสิงห์บุรีมีมีรำไร พ่อแม่ให้ไป
เรียนเพาะช่าง พากเพียรไฝ่ฝัน เรียนได้สี่ปีปลายโซคร้ายจัง

สิงห์บุรีลุ่มจมน้ำ ลูกชวานาหน้าดำชอกช้ำ ต้องจำแยกทางพักเรียนทั้งใจรัก
โดดสมัครเป็นนักร้องบ้าง โด่งดังไม่เคยหวังมาก่อน มีแล้วหมดจดมาแล้วรู้แถวเสียแล้ววงการ

เดือนลูกเต้าเหลนหลาน นับวันวงการไม่แน่นอน ยามดังได้น่าดูต้องหาตะปุดอกเท้า
เอาไว้ก่อน โปรดจึงนึกถึงตอนโลกนี้คือละคร บทบาทบางตอนยอกย้อนไม่จริง

ครั้นถึงคราวดวงตกไอ้ออกเอ๋ย อย่าไปคิดอะไรเลยว่าเคย ว่าเคยโด่งดัง ยามโศกทรุด
เซโดนซ้ำ ถูกเหยียบย่ำเสียจนตัวตั้ง ผมไม่เคยดังคุณผู้ฟังให้ดังแท้ ๆ

มือถือไมค์ไฟส่องหน้ามามากแล้ว ถึงมีแววเด่นดังตั้งหลายครั้งก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง เป็น
ลูกทุ่งปลอดนายทุนใครจะล้ำจนมวยแก่ ชักเหนื่อยชักหน้าใจแท้ ไม่มีข้อแม้ถ้าเจอรักแท้ก็

ลูกสาวใครหนอ

ผูกสมัครรักน้อมมานาน หลงใต้อุปถัมภ์ลูกสาวแม่เอย แจ่มจริงยิ่งไปกว่าใคร เห็นจะ
ลืมไม่ได้ทรมานเชย รักไม่กล้าเอ่ยนานแล้วเคยชอบกันมา คิดจะหมั้นแก้วตา จนนึกหนา
เกรงว่าแม่ยายจะชัง

แม่สรรกำเนิดเกิดลูกสาวสวยหรู ทำบุญโดยยกรู้กุศลจึงสร้าง วยน้องแรกรุ่งครุณี
สมส่วนโสภีพวกผู้ชายต่างหวัง เก่งกาจสามารถจอมคน ทั้งแก่นแสนชนหน้ามนเก้ง หลง
รักน้อมอัดแน่นในอก เหมือนดอกขมบนรกรักหว่านออกแทบพัง สุดขมขื่นเห็นชายอื่นคองน้อง หว่าน
ด้วยเงินทองน้องก็เพ้อคลั่ง จะควงใครอย่าได้เปลื้องตัว ระวังลิ้นชายชั่วให้เงินอำพราง
เขาเสียสตาภเพราะเขาหวังตัวน้อง พี่มันจนเงินทองมองความดีพี่บ้าง จะปิดประตูหัวใจไม่ให้เข้า

พี่เต็มใจนอนเฝ้าทั้งทางประตูหน้าต่าง ถึงน้องจะถือหน้าไฟเหนือ -แต่ตัวเก้งที่เหลื่อ
มันใกล้เกลือกินต่าง อย่าหลงผิดเลยนะคนดีจงนึกถึงพี่ก่อนน้ำตาน้องหลัง จะรักเจ้าเหมือนบัว
ที่ภักดี ขอเพียงปราณีเจ้าอย่าให้พี่ผิดหวัง จะขอน้องให้สมศักดิ์ศรี อย่าทำให้พี่ต้องรอกอยฝืน
ค้ำ ถึงเมื่อน้องจะชังตัวพี่ ขอเพียงคนดีจงโอนใจให้พี่บ้าง ลูกสาวใครหนอขอจะคน
สวย สงสารพี่นะน้องจะคนสวย สองแขนพี่จะช่วยเป็นกำแพงบั้นกลาง

เอ๋ยโอรสหน้าย โอรสหน้าย หน้อยเอ๋ย รักพี่มันทรมานเชยอย่าทำเมินเฉย เยาะเย้ย
ให้พี่ตรอมใจตายเลย นะน้องเอ๋ยน้องนาง

เล็บมือนาง

เล็บจิกหยิกซ้ายขวานิ้วชาย แหมเจ็บแทบตายเหตุใดเบือนบิด ที่พี่ทอดจูบเพราะรัก
ดอกจึงดื้อดึงยาจิต พี่ผิดที่เดียวเชียวหรือแม่คุณ

หอมหน้อยหอมนิค นิดเดียวนางอ น้องหยิกเสียพอหยอกล้อเกี๋ยงุ่น จ้างก็ไม่เจ็บ
ถึงเล็บแหลมเหน็บแนม เพราะแค้นหอมกรุ่นเนื้อขาดเป็นจุกก็ขอยอมทน

เล็บมือน้องน้อย ๆ เบาหน้อยได้ไหม เนื้อตัวพี่ชายชักสลายปีน จีนหยิกขวานิ้วซ้าย
นะจ๊ะ เดี่ยวตายแล้วจะมานั่งบน พอลิ้นหน้าฝนบนหนาวตาย

เล็บหักปักฝังกลางใจไม่เลื่อน ฝังจิตเหมือนเดือนไม่เลื่อนลืมง่าย หยอกหยิกแผลเก่า
เข้าซี้ไม่มีแผลงหน้าย เจ้าหยิกให้ตายด้วยเล็บมือนาง

เลือกใคร

เลือกเอา เลือกเอาหน້ามน จะเลือกคนจนหรือจะเลือกคนรวย พี่เป็นหนุ่มคนจน
โอ้แม่หน້ามนช่วยเลือกพี่ด้วย เกิดมาชะตาพี่แสนซวย พี่ไม่ร่ำรวยรูปไม่สวยเหมือนใคร

เลือกเอา เลือกเอาเถิดน้อง ผู้ชายหมายปองรักน้องกันมากมาย ไหว้เถิดหน້ามนช่วย
เลือกคนจนบ้างจะได้หรือไม่ คนมีน้องพี่คงสนใจ เลือกใคร ๆ บอกได้ไหมหน້ามน

น้องจะเลือกคนมีหรือน้องจะเลือกคนจน หรือจะเลือกนายร้อยเลือกคนยศน้อย
หรือนายพันนายพล บอกมาเถิดหน້ามน จะเลือกคนจนหรือจะเลือกคนมี

* เลือกเอา เลือกเอาเถิดหนา กูวิวหน้องจำเลือกให้ดี ถึงพี่เป็นคนจนพี่รักหน້ามน
ท่วมท้นใจพี่ กูครองน้องจำเลือกให้ดี ๆ เลือกคนอย่างพี่ดีแน่แม่คุณ

เลือดไทยโกชน

เมียสองต้องห้ามเมียสามไม่ดี ดังชาละวันเมียสี่มอดม้วยชีวิ้อท่า สมัยนี้สปีรตภาวะ
มลพิษช่วยพา มนุษย์หยุดยั้งขึ้นลงตรงหว่าง รากะปะหน้าค้นหาไม่แน่นอน

ทำไมเมียมากกัณนักพวกเรา เหมือนกันเหมือนกันหรือเปล่า เกิดข้าวควากวาลำสอน
ใครสอนให้มีหลายเมียต้องเหลี่ยมนอน ผู้ชายเจ้าชู้หรืออีหนูมันอ่อน ถึงมีเมียซ้นเอาไว้แทรกแซง

ขอถามง่ายง่ายเถิดชายหญิง อย่าปิดบังความจริงช่วยชี้แจง เมารักเมาเหล้าหรือเมามัน
เหตุเพราะทำหมันหรือว่าทำแท้ง ถ้าเด็กหัวแข็งเพราะขัดแย้งกันภายหลัง

เมียสองต้องห้ามเมียสามอย่ามี ถ้าจะมีต้องมีเมียสี่สี่หกประเพณีดูบ้าง เดียวนี้ผู้ชาย
เดียวตายเดียวตายมากจิง ตำรวจทหารพิการกันบ้าง ดิดคูกดิดคะรางกันอีกตั้งมากมาย

ผู้หญิงล้มตลาคคนในชาติก็ว่างาม ศิลธรรมแพ้ความฟุ้งซ่าน ย่อมเกิดงงจนมักง่าย
เรามาช่วยสร้างคนถึงจนก็ทนอย่างไทย เมียสามไม่ดีเมียสี่ก็ได้ถ้าเรียวแรงยังไหว ช่วยไทยสร้าง
คนเลือดไทยมันโกชน

วันของพี่

ตะเกียกตะกายดินรันท้าไรก็ไปไม่ถึง แม่ดอกคำสิงพี่เฝ้าไม่ถึงเจ้าแล้วแก้วตา
เจ้าสูงสูดสอยพี่คงต้องคอยไปก่อนกานดา คงมีคนอื่นผ่านมาแล้วคงจะคว้าไปกินก่อนพี่

พี่เฝ้ามานานก็ต้องชมชานรออีกเล่าหนา แม่ดอกก็ญาพี่ว่าสนามนี้ไม่ค่อยดี
สิ้นสาวสงสารจึงต้องชมชานมานินนานปี กว่าจะเจอคู่รักที่พี่คงเจอที่เขาไม่ต้องการ

* มันแปลกไหมรอรักมาได้ตั้งแต่เก่าปี รอจนเข้าที่รอจนมีคนเอาไปทาน ยอมโง่งมงาย
รอมาได้จนนานแสนนาน รอเขาไม่ต้องการนั่นแหละวันนั้นเป็นของพี่

โอ้อาสนามสร้างเรามาไม่เหมาะไม่สม แม่ดอกกลิ่นหอมพี่จึงชวดชมไม่สมฤดี
กว่าจะสนใจก็คงแก่ตายเสียก่อนนะซี เอาไว้ชาติหน้าถ้ามี เป็นวันของพี่แน่นอนแล้วแก้วตา

วันทรมาน

วันเอ๋ยวัน วันที่ฉันนั้นลืมไม่ลง วันนั้นฉันยังคงจำอยู่ไม่คลายรู้ วันที่เราจากกันฉันยัง
จำได้ ฉันอาลัยดวงใจแสนสุดรำพัน ตั้งแต่จากวันนั้นมาในอุราฉันยังรักมัน ฉันนี้ยังคอยวัน
คอยวันเธอนั้นกลับมา

วันเอ๋ยวันที่วันนั้นยังจดจำ วันนั้นยังพรอดพรวดน้ำคำอาลา วันที่เราจากกัน
บอกฉันบอกฉันไว้ว่า แม้นอาลาจะได้กลับมาสักวัน ห่างกันเพียงร่างกายส่วนใจรักอยู่ใกล้กัน
ฉันนี้ยังค้นค้น ค้นค้นอยู่ทุกเวลา

วันเดือนที่เลื่อนลับไป ฉันรอด้วยความหมองไหม้ รอยอดดวงใจฉันกลับมา อาลัย
อาวรณ์รอนลุ่มอยู่ในอุรา ไม่อยากกินอยากนอนทอดถอนคล้ายดังคนบ้า เธอจำเมื่อไหร่กลับมา
หาฉันสักที

วันเอ๋ยวัน เอ๋ยวันที่ขอรักฉันกลับมา วันนั้นคงเหมือนว่าฉันอยู่วิมานฉิมพลี ฉันนั้น
คงสุขทุกข์ได้ไม่มี เพราะมันนานแรมปีที่ฉันรอคอย อยากให้ถึงเร็ว ๆ เร็ว ๆ กว่าวันนี้สัก
หน่อย รู้ไหมฉันรอคอย คอยเธออยู่ทุกเวลา

วันทอง

แม่วันทองเอ๋ย แม่วันทองน้องแก้ว เห็นใจแล่นะน้องเอ๋ย มาลืมหูลูกแก้วที่เคยคลอ
เกล้าชมเชย เคียงข้างเขนยแนบนางนอน มาแอบมาอิงมาฟังอก ชูใหม่ก่ายกกระซอดกระซอน
มาลืมหูลูกแก้วที่เคยว่านอน จนนอนนอนเคยแนบนาง

แม่ช่างไม่กลัวว่าผิวเก่า จะโสภจะเศร้าแผ่หม่นหมาง เพราะเมียที่รักมาหักใจห่าง
ไปนอนทอดร่างให้ชายอื่นครอง ไปนั่งเท้าแขนแอ่นแตกแอ่นแตก เป็นนางหม่อมแม่เมียชายที่
สอง มัวเพลิดมัวเพลิดกับเงินกับทอง ที่เข้ามาทองซื้อนางเป็นเมีย แม่สาวแต่รูปจางก็จูบไม่
หอม ดังดอกพะยอม อดดอกเสี้ยว ๆ หลายคนที่ดมชมแล้วก็เขี้ยวเหยียบดอกทิ้งเสียไม่มีราคา

ถ้าหญิงคนใด ถ้าหญิงคนใด ใจเหมือนวันทอง พี่อยากขอร้องนะจ๊ะน้องจ๋า อย่าเอา
ความสาวที่พร่าสง่า เทียวเร่รักหาความชั่วใส่กาย ผู้ชายดี ๆ ก็มีอยู่มาก ที่ดีแต่ปากก็มีหลากหลาย
ถ้าไม่เห็นไม่เหมาะอย่าไปเกาะเกยกาย อยู่เป็นหญิงม่ายให้ชายอื่นชม

ถ้ารักชายอื่นแล้วยังไม่สิ้นหัวใจ รักกับพี่ก็ได้ไม่สิ้นชม หญิงใดใจดีนั้นแหละพี่นิยม
อยากชื่นอยากชมชิดเชยซ้ำของ ไม่ชอบความรักที่เหมือนหลักปักเลน ชอบโอบชอบเอนเมื่อถูก
มือต้อง อย่าหม่นอย่าเวียนผลัดเปลี่ยนคู่ครอง เหมือนดั่งวันทอง (จ๋า) สะเออ เออ แม่เนื้อนิ่ม
เจ้าชูจรีนะแม่พิมพ์ แม่พิมพ์เมืองสุพรรณ (จ๋า) เอ้อชา เอ้อชา ชา ช่า ชา หนอยแน่

วาสนาข้าน้อย

ข้ามีนาผืนนาผืนน้อยด้อยกว่าเฝ้าหลายเท่า แต่เฝ้าเป็นลูกสาวเศรษฐีมีที่นาร้อยกว่าไร่ ข้ามันจนยากจะเอ๋ยปากรักเฝ้าได้อย่างไร ข้าตัดสินใจจากลาน้ำดาข้าริน ข้าอุทิศสาคูถางไถทำมาด้วยความลำบาก ถึงทุกข์ยากอย่างไรข้าไม่ท้อไม่ขอลืมนั่น เพื่อเฝ้าทุกอย่างเปิดทางหลังสู้ฟ้า หน้าสู้ดิน ด้วยข้าถูกตื๊อเงินเหยียดหยามให้ข้าชั่วฤดี ลา ๆ ข้าขอลาก่อน ลา ๆ ข้าขอลาก่อน ถ้าไม่จนข้าจะย้อนกลับมา คอเมื่อข้ายังมีข้าจะกลับมาหาเฝ้าอย่างราชสีห์ ขอให้เจ้าอยู่ดีเถิดหนา ข้าขอลาไกล

ข้ามีผืนนาผืนน้อยข้าต่ำต้อยน้อยหน้า โอ้วาสนาข้าน้อยข้าจึงต้องน้อยใจ ข้าโดนหักอกตกนรกหนักอกตกใจ ข้ายอมออกหักตัดรักหนักอกหนักใจ ข้ารวยเมื่อไรข้าได้ดีจะถ่ายหนี้ พลิกผืนนา ตะเกียกตะกายหนีอายข้าไม่ใช่นี่หน้า ผ่าฟันโซกชะตาเพราะว่าจนเพราะคนดูถูก ข้า หัวเดี้ยวกระเทียมลืบ ปากกัศดินถึบสู้ยิบตา ด้วยวาสนาข้าน้อยข้าพลอยน้อยใจ ลา ๆ ข้าขอลาก่อน ถ้าหากรวยไม่เดือดร้อน จะกลับมาเมื่อข้าโชคดี ข้าจะกลับมาหาเจ้าลูกสาวเศรษฐี ขอให้เจ้าอยู่ดีอย่ารีบวิวาห์ถ้าเจ้ารักข้าจริง

สกุณา

ชวนชักขมนกเสียในป่า เกลื่อนกลาดดาวยู่อาจิม เจ้าขุนทองร้องเสียงจ๋า คุณคะ
คุณขามารยาปักขิน แก้วร้องจับคันควินิน สาลิกาพลัดถิ่นบินไปมา ไขลั่นทองร้องเจื้อยแจ้ว
ว่าอกเอ๋ยตายแล้วแม่แก้วจ๋า ผัวมีเมียน้อยเศร้าสร้อยโศกา พุ่มฟ้ายนายน่าน่าเห็นใจ ช้ำหัวอก
เหมือนตกเหวลึก นั่งนึกนอนนึกน้าร้องไห้ อยากหลั่งน้ำตาให้สาแก่ใจ แต่เจ้าคงอายุพี่กรรมัง

พิราบเลาะเกาะริมรั้ว เมียเกาะผัวกุมแจติดหลัง เร่งเร้ารักรีบกลับรวงรัก ถึงรังแล้วก็
ช่างเจ้าชู้ก็เชียว นันโพระดกอกกาน้ำถาลดลำน่าน้ำสะเท็น เอี้ยอย่างเหาะเลาะริมเนิน
ทำเคอะเขินร้องอ้อยอ้อยอ้อยอ้อยเอ็ง เสียอ้อแอ้ออกแจจจจจแม่ส่งเสียง

ฟังได้ไหมครับศัพท์สำเนียง ภาษานกเอี้ยงเลี้ยงควายทุย เบญจวรรณจับกิ่งหว้า
กาเหว่าผวากระทาหลับปุ๋ย พอไฟไหม้ป่าสกุณาขี้คู้ ยืนหน้าม้วยร้องฮีดทิดทื่อฮีดทิดทื่อ
ส่งสำเนียงเสียงเสนาะ ใครฟังชมเปาะเพราะจับใจเหลือ จับยอดทองร้องฮีดทิดทื่ออยู่รำไร

นายจ่านายเจ้าขอข้าวขอแกง ขอเงินทองแดงขอลูกสาวมีไหม สายสวยาเอมาสกุณา
ขอบใจ หากไม่ได้ต้องวายชีวา โอ้อ้อวิหกกอกเขากเรา สงสารเจ้าเอี้ยงสกุณา ไม่น่าใจน้อยเลย
นะเลยหนา ใครหนอจะเมตตาสกุณาบ้างไหมเอ๋ย

สงสาร

โอ้แม่นกเขาเอ๋ยเจ้าฉันแต่เช้าจนเย็น แม่เจ้าฉันไปเกิดที่จะฟังเสียงเล่นให้เย็นใจ
รุ่งแจ้งแสงทองส่องพื้นโลก กำหนดทุกข์สุขโศกโศกปนร้าย มนุษย์ผู้ประเสริฐเกิดแก่เจ็บตาย
วากวนเวียนวายในสังขารา ดูเกิดคนชั่วดูเกิดคนดีเสริมฐิคนขี้ใจนา โลกโมโหโศกโมหะโศรธา
สงสารน้ำตาคนจน สงสารคนจนที่ไม่มีคนเห็นใจ สงสารคนไข้ที่ห่างไกลกุศล คนตกทุกข์ได้
ยากลำบากลำบากน พระท่านว่าทุกคนย่อมมีเวร ดูแต่พุทธองค์ผู้ทรงศีลแต่มารยังรังแกมันหมาย
เขมัน คนเราทุกคนเห็นจะไม่พ้นกองเวร ดังที่จะให้เห็นเป็นตำรา

เรื่องปลาบู่ทองของเก่า ทุกข์โศกปนเศร้ากล้าน้ำตา สองคนดาขายออกไปหาปลา
นางถูกผิวฆ่าเสียยาวาง เพราะความสงสารแม่ปลาบู่ แล้ววิญญานสิงสู่อยู่ในร่าง สงสาร
ลูกน้อยที่คอยนาง ต้องลอยแคว้งกว้างดั่งเรือลอย

โอ้อนิจาลูกกำพร้าแม่ คกระกำยำแม่บุญน้อย แม่เลี้ยงใจดำผีซ้ำด้าพลอย
ผิดนิคผิดหน้อย หลังมีแต่รอยไม้เรียว สงสารลูกกำพร้าที่เกิดมาด้าด้อย มีแต่คนใจดำขี้
ขยำจับเคี้ยว หัวเดียวกระเทียมลีบต้องให้เขาบีบเขาเจียว จงตั้งใจเด็ดเดี่ยวจงทำดีทำดีเกิดหนา
คนที่อิจฉาเขาไม่เห็น เวรระงับไม่จองเวรนะน้องพี่ บาปบุญคุณโทษประโยชน์ไม่มี ทำดีได้ดี
เห็นทันตา อย่าเห็นคนจนแล้วทำเป็นคนใจจืด มันไปไม่ได้ยี้ดหรือกระคนขี้ใจนา แข่งบุญแข่ง
ได้เพราะมีใจศรัทธา แต่เรื่องแข่งวาสนาไม่มีทาง

สถานี่รวมรัก

น้องเป็นสถานี่จอดใจ มีหัวใจผู้ชายจอดไว้มากมายเป็นบาป ส่วนหัวใจพี่ไม่มีวาสนา
ถูกกีดกันต่าง ๆ นานา ขาดชานชลาจอดจิต

ใจเคยจอดประจำ ๆ มาเดี๋ยวนี้ใจดำโจนจึงทำให้หงุดหงิด ก็ใจของพี่ไม่เคยมีพิษ
แต่ใจน้องมาออกฤทธิ์ พี่เลยหมดสิทธิ์เจ็บใจ

* โอ้ใจน้องที่มีเยอะ เดียวนี้ชักเขรอะหย้าเหยะ จะต้องเอาเสียมมาแะ แะดูให้ถึง
ข้างใน ไม่อยากต่อแะโอ้ยแม่แพรสีไพร ข้างนอกสุกใสแต่ข้างในเป็นโพรง

น้องเป็นสถานี่จอดใจ มีหัวใจผู้ชายจอดไว้เรียงรายจนไม่ปะดั่งโหนด ถ้าใจน้องอยู่ผุ
เป็นผุผอง จะช่วยบรรทุกชีโครงช่วยพาไปส่งปลายทางสถานี่

สมเด็จพระนางเจ้าฯ

(พูด) สิบแปดกรกฎเวลาสามทุ่มกว่าสิบเจ็ดนาฬิกา ไฟวิปโยคโศกทวิธรณีหวนให้
ศรีนครินทราบรมราชินีมาไกล ผู้สวรงค์กรไลในสุขาวดี

ไอวันหนึ่งซึ่งวันนั้นช่างฝันร้าย โอ้ขวัญหายใจหดหู่สติไม่อยู่กับที่ เสียงปีพาทย์
ประสาธน์ไวใจไม่ดี น้ำตาปรืออาบหน้าเมื่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ สวรรคต ธรณีกรรแสงเพราะแรงโศก
ไฟวิปโยคครวญคร่ำแสนกำสรด อนิจจาสมเด็จพระนางเจ้าฯ สวรรคต ชาวไทยน้ำตาหยดรดแผ่นดิน
ล้วนโศกาอาดูรพูนทวยห่มทั่วทุกเพศทุกวัยแม่ใจหิน ไม่อาจกลืนน้ำตาถึงคราริน
ยิ่งถวิลหวนหาที่ยังอาลัย

ไอสมเด็จพระชนนีศรีสยาม เกยแผ่ความเมตตาประชาไท แม้พระชนมายุท่านมาก
ปานใด เสด็จไปทั่วแผ่นดินทุกถิ่นดอย

(พูด) แล้วแม่ฟ้าก็สิ้นผู้ฝันฟ้า ให้พื้นดินโหยหาทุกแห่งหน ภาพแห่งพระเมตตาประชาราชน
จะจดจำจวบจนจะสิ้นใจ วันนี้ฉันรีบปลูกปลูกแต่เช้าเพื่อรอเจ้าแถวหน้าปราสาทใหญ่ พอถูกถาม
แต่งคำกันทำไม ฉันร้องไห้แล้วร้องไห้ก่อนล้มลง

พระทรงช่วยอวยสุขราษฎร์ทุกถิ่น เสด็จโอรินมิทรงย่อหรือทอดอวย แม้ประชวรห้วง
ประชวว่าจะคอย ส่งหน่วยย่อยช่วยเหลือเมื่อจำเป็น ต่อแต่นี้ไม่มีแล้วต้องแคล้วคลาด
สมเด็จพระนางเจ้าฯ ประพาสาให้ราษฎร์เห็น นานเท่าไรจึงจะหายคลายลำเค็ญ คงยากเย็นเพราะเศร้าใจ
ไปอีกนาน สมเด็จพระนางเจ้าฯ หลวงของปวงราษฎร์ จงประพาสาสูงลิบทิพย์สถาน เนาว่าสวรงค์
เมืองแมนแดนวิมาน ทรงตำราญด้วยกุศลผลบุญเทอญ

สังขรรณลูกทุ่ง

เมื่อความดังล่งลาหมากก็อ้วน กินแล้วชวนกันนอนไม่หอนเห่า ไม่มีใครเดินผ่าน
หน้าบ้านเรา हमามันวังนอนเหงาไม่เห่าใคร

เมื่อยามดั่งนั้นหนาหมามันผอม เพราะคนหอมความดังคลั่งกันใหญ่ เดี่ยวคนโน้นมา
ที่คนนี้ไป हमามาไม่ได้กินข้าวเห่าทั้งวัน

อนิจจาอนิจจังดังแล้วดับ มันเปลี่ยนสับกันชมเหมือนลมผ่น ถึงยุคทองของใครไม่ว่า
กัน ไม่ซ้ำพลันหล่นลดหมดเวลา

ทุกสาขาอาชีพของมนุษย์มันมีจุดบอกอำนาจและวาสนา ถูกล้อมหน้าล้อมหลัง
อหังการก็เวลายืดหยุดบนจุดดัง

ถึงจุดดับอับแสงเหมือนแรงหมด ทั้งลาภยศลดน้อยและถอยหลัง ที่เคยเชื่อนอยู่
ยามเพราะความดัง อย่าไปหวังเห็นหน้าคราอับจน

ต้องแด่เดียวเปลี่ยวจิตคิดโนน ท้อแท้ใจชะมัดยาดเมื่อขัดสน นั่งพับเพียบเจียบเหงากับ
เงาตน มันมีดมนลงสนิทชีวิตเรา

สังขรรณลูกทุ่งแท้คือแปรเปลี่ยน วาสนาเวียนน้อมนำหนอกรรมเก่า हमามันอ้วนแต่
เราผอมย่อมซึมเซา นั่งมองดินกินข้าวเกล้าน้ำตา

เมื่อมั่งมีมิตรมากมายมุ่งหมายมอง เมื่อมัวหมองมวลมิตรมองเหมือนหมูหมา เมื่อไม่
มีหมดมิตรไม่มองมา เมื่อมอดม้วยแมวหมูหมาหายหน้าหมด

ถามว่าอย่าไวใจมนุษย์ มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด แม้ถ้าวัดพันเกี่ยวอันเลี้ยวลด
ยังไม่คาดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน

ธรรมด้าวรักสองสถาน บิดามารดารักมักเป็นผล ที่พึงหนึ่งพึงได้แต่กายตนเกิดเป็น
คนควรหมั่นขยันนา

แม้ใครรัก ๆ บ้างซัง ๆ คอบ ให้อบคอบคิดอ่านะหลานหนา รู้อะไรไม่รู้วิชา
รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

สังขรรณลูกทุ่งยามยุ่งยาก แววดอยากยับย้อยอยากถอยหนี เขาเป็นยอยกของมองพอดี
เพราะโลกนี้คือละครบนแผ่นอนหรอกนาย

สามวันเป็นจีเปิด

เสียดายความหนุ่มที่ทุ่มเทไปให้คุณ แคร์กเอาบุญขาดทุนถอนตัวไม่ขึ้น เห็นว่าเป็นสาวความสวยคงยาวอยู่ยั้งยั่งยืน แต่พอรักข้ามคืนขวัญยืนก็เสียวราคา

สามวันเป็นจีเปิดเจ็ดวันแจ่มจันทร์สูงงอม เพราะไซ้ของปลอมย้อมนวลยั่วชวนสง่า แต่งหน้าทาเลิ็บเสริมเซฟแพง ๆ แต่งกิ้วเขียนตาตื่นตอนเช้าขึ้นมา ล้างหน้าเหี่ยวย่นจนงอม

ลูกสองน้องคงเหลือแต่ก้าง พอกเครื่องสำอางเห็นนางก็ไม่อยากจะหอม แม่กุ่มแห้งเยอร์มันนับวันนับวันจะงอม ขึ้นอยู่กับพะยอมเดียวก็ผอมอกพัง

สามวันเป็นจีเปิดเจ็ดวันจะเป็นเช่นไร ผู้หญิงเมืองไทยไวใจไม่ได้รอยซึ้ง ดูแข็งดูขาดุนอกดูในปากก็วอกกาง ลูกครึ่งหรือพันทางระว่างโดนย้อมแมวขาย

เสียดายความหนุ่มที่ยังกระชุ่มกระชวย ถ้าแมนเรารวยก็คงรักด้วยไม่ได้ แต่นี่เราจนทนรักหนามนอย่างชังกะต่าย เจ็ดวันจะเป็นจีไก่อ่ฝืนใจจะตายอยู่แล้ว

สาวเมืองสิงห์

สาวเมืองสิงห์ยอดหญิงของพี่ จากกันมานานหลายปี พี่ยังคิดถึงนาง พี่ยังรักมันไม่
เคยมีวันจืดจาง เหตุที่พี่เหินห่างเพราะศักดิ์นางเจ้าสูงเกินไป

สาวเมืองสิงห์มีขวัญของพี่ หลีกทางด้วยความหวังดีตัวพี่สู้ยอมเข้าใจ บุญพี่น้อย
กว่าจำต้องหนีหน้าจากไกล เจ้าจึงมีคู่ใหม่อย่าปรี๊ดใจรักพี่อีกเลย

โปรดลืมพี่เสียเถิดจอมขวัญ น้องจงลืมความสัมพันธ์วันที่เคยชื่นชม เพราะตัวพี่
จนจนเขาประณามหยาบเขี้ยว หากได้เจ้าไว้เชยโลกจะเลียดินนินทา

สาวเมืองสิงห์ยอดหญิงของพี่ หากนางได้ฟังเพลงนี้ลืมพี่เถิดนะขวัญดา นวลน้อง
ของพี่จะมีสุขสมอร่าโปรดจงคิดเสียว่าพี่เป็นกามิครกู่หงส์

ตั้งแต่พี่จากเจ้ามาอร่าของพี่ปวดร้าวทุกโมงยามคำเข้าพี่เฝ้าคิดถึงนวลอนงค์ ถึงพี่จะอยู่
ที่ไหนหัวใจของพี่ก็ยังรัก ความหลังฝังตรึงสลักความรักพี่ยังดำรง

ความรักของพี่ฝังแน่นไม่คลอนแคลนคลายเคลื่อน ยิ่งกว่าดวงดาวรักเดือนไม่ลืมไม่
เลือนโฉมขง พี่ทุ่มเททุกอย่างหวังให้น้องนางเป็นสุข พี่หมั่นหมองอยู่ในกองทุกข์เหมือนวิหค
ถูกขังอยู่ในกรง

พี่รู้ตัวได้ดีว่าสกุลพี่นี้เพียงกา พี่คงหมดบุญวาสนาที่จะบินเทียบฟ้าเคียงหงส์
แม้สาวเมืองสิงห์ที่รัก ถึงเราจะต้องพรากจากกัน

เพราะกำแพงศักดิ์นาขวางกัน พี่ก็ลืมเธออันไม่ลง ถึงพี่จะซ้ำเพราะยอดหญิง
ก็ยังรักสาวเมืองสิงห์มันคง

สาวสวนยาง

คิดถึงน้องนางสาวสวนยางพารา เพราะพี่เงินจากมาอยู่ในมหานคร คิดถึงสวนยางที่เคยได้นั่งพักผ่อน เกียงข้างพี่เคยมีบังอรอ่อนอออดพรอดรักจากนาง มันจริงหรือเปล่าพี่ได้ข่าวร่ำรือว่าสาวสวนยางคนซื้อประกวดเทพีสวนยาง พี่ใจแป้ว ๆ คงลืมพี่แล้วกระมัง หากเป็นเทพีสวนยางน้องนางคงลืมพี่แน่

* เธอเป็นนางไม้ในสวนยาง เธอเป็นนางใจในทรงพื้ ถ้าหากเธอเป็นเทพีหน้าพี่เธอคงไม่แล สวนยางมันคงจะร้างแน่ ๆ ผิวยางถูกกรีดเป็นแผล สะเก็ดคงกรังดังหัวใจพี่ มือพี่สองข้างเคยกรีดยางพารา เดียวนี้ต้องซับน้ำตาอุราพี่เหลือริบหรี่ หัวเท่าไม้ขีดเท่าหิดเท่าหิดแล้วซีวันใดเธอเป็นเทพีเหลือพี่กินยาตายแน่

สิบห้าหยก ๆ

นามเจ้าระบือนี้หรือคือดาวบ้านนา นับเป็นวาสนาดลจิตพาให้มาเจอเจอ
งามดั่งนางฟ้าแข่งดาราแพ้ยายเธอ หนุ่มหรือแก่พอแลต้องเพ้อ ชวนว่าเธอหวานดำนาดู

สิบห้าหยก ๆ ดุจดั่งนกน้อยเริ่มหัดบิน ระว่างลมเล่ห์ล้นชายให้กินจะบินตกดู
ยังอ่อนวัยแท้เพ้ออ่อนแอของแม่คุณหนู อีกสักหน่อยดาวลอยหมดหุร กงนาคูผู้ชายไม่มอง

* แม่ดอกสุดาแก่นใจเจ้าแก้วตาแก้วใจ สายเอยคนบ้านไกล จงเก็บใจไว้คอยคู่ครอง
เลือกอย่างพี่นี้ก็ไม่คืนักหรือกนวลน้อง แต่ถ้าหากเธอจะจับจองเป็นคู่ครองน้องคงสบาย

แมกสิบบัวตูมพี่ตกหลุมรักดาวบ้านนา แม่นมีวาสนาชายจะมาบ้านนาไม่วาย
จะปลูกเรือนหอโปรดจรงรอนหมากพี่ชาย หากสิบแปดขวบปีเมื่อใดรอพี่ชายนี้ไปคู่ขอ

สี่ไพร

สี่ไพรน้องพี่ พี่แต่งเพลงนี้กันเหงาต่างจิตต่างใจคิดถึงยามไกล จำได้ไหมแฟนเก่า
เจ้าจเมตตา หนังสือพิมพ์ลงข่าวเสียงเกรียวกราวอิงมี ว่าน้องสี่ไพรของพี่ประกวดเทพีบ้านนา
ได้รับรางวัลเบอร์หนึ่งเสียงอิงกะนึ่งลือลั่น พี่มองเห็นรูปใจสั่นชกนิกห้วน ๆ หนักหนา
เจ้าถือถ้วยเงินใบใหญ่มีพวงมาลัยคล้องคอ กำลังรำริงห้าวร้อดีใจจริงหนอกานดา สมใจน้อง
คราวนี้คงลืมพี่เสียกระมังพี่ชายคงไม่มีหวังเพราะน้องกำลังโอ้อ่า เห็นภาพร่ำรำลึกเมื่อยามดึกปี
ก่อน ที่เคยเงี้ยวอดอดอ่อนหนุนคักอ่อน ๆ นิทรา ตักน่องก่อนเคยนุ่มนึ่มเดี๋ยวนี้คงนุ่มกว่า
นั้น แต่ว่าสนาถ้าจะไม่หันคงได้ฝันเหวว่า อย่าได้ดูถูกดูแคลนพี่นะแม่แฟนโสกา

ไอ้อกหนุ่มกลุ้มใจแสน เดียวนี้แฟนเขาเป็นดารา โอ้ไอ้น้องนุชสุดสาวท ขอฝากตัว
เป็นทาสในวาสนา จำพี่ได้ไหมเล่าสี่ไพรกานดา พี่จากน้องมาเพียงห้าปีปลาย ช่างลืมได้ลงที่
ตรงหลังบ้าน ที่เคยสาบานด้วยกันมันหมาย พอพี่ลาบน้องมากลับมากลาย ไม่ยอมจดหมาย
มาคุยเลย ช่างบึ้งช่างตึงช่างจืดช่างโกรธ เรื่องใดได้โปรดจงเฉลย หรือมีรักใหม่เอาไว้มขย
เคียงข้างเขยแนบนางนอน พี่พอรู้ข่าวเรื่องราวทั้งส่าย จะเขียนจดหมายหรือก็ใจมันร้อน
จึงฝากมธุรสแบบบทเชิงกลอนก่อนน้องจะนอนจงคอยฟัง สี่ไพรจำแม่ดาราดวงเด่น อย่าเที่ยว
โดดโลดเด่นเดี๋ยวจะผิดหวัง อย่าลืมบ้านป่าเป็นสาธิตาลืมร้าง เมื่อยามผิดหวังน้องจะต้องนั่ง
โสกา

สุกกอนห้าม

หลงรักคนผิดคนจนตัวตาย น้ำคำพี่ชายตักเตือนไม่จำ กลับมองขาวเป็นดำหลงคำ
เพื่อเจ้าเออออ รักคนรูปหล่อทำป้อยปากหวาน น้องคงจะรำคาญแต่พี่รักสงสาร กลัวคำหวาน
จะกลายเป็นยา

เสียดายแสนไอ้แฟนสาว ต้องกอดหมอนนอนหนาวร้างอร่า เห็นรอยก้นไว้ไต่แหวน
เพชร ดูตำรายสวายสะเด็ดเจ็ดกระรัตเซียวหนา ข่มแหวนทองเก่าหมองคล้ำ เพราะของใหม่เพชร
น้ำหนึ่งล้าค่า

สุดแสนยินดีที่สมมาตร แต่ใจพี่จะขาดโถวสนา แหวนเพชรหูดูกระจับกระจับ
แหวนทองที่เป็นสนิมด้อยราคา ขอคืนเถิดนะไซ้แหนหวง เดี่ยวจะกลายเป็นห้วงบ่วงบาดตา
สมใจแล้วแม่นกแก้วคนงาม ขออย่าสุกกอนห้ามเสียนะกานดา

ตอบน้อยได้ใหม่ว่าแหวนไกร ตอบนิคอย่าโกหกปกปิดพี่ไม่อิจฉา เขาคงรูปหล่อพอ
คงจะรวย จึงมีแหวนสวย ๆ หมั้นขวัญตา หรือว่าเป็นหงส์ผู้ทรงศักดิ์ เนื้อเป็นทองผ่องพักตร์
จากฟากฟ้า จะแต่งเมื่อไรบอกให้ทราบบ้าง จะได้ขอชมบุญน้องนางบ้างเถิดหนา

ของขวัญจากใจชายคนยากไร้ ทรัพย์สินสิ้นซากคือน้ำตา งามเนตรงามหน้าบิดามารดร
พี่ขออวยพรในวาทนา จะสุกหรือห้ามไม่ขอถามกานดา รักแต่ไม่หลงเพราะมันคงศักดิ์ดา
พี่ภูมิใจตรงที่เกิดมาพี่ไม่เคยหลายใจ

สุดแสนเสียดาย

สุดแสนเสียดายรักเก่าของเราแต่ก่อน แม่จางอนคนสวยมาลืมิได้ ดูหรือใจเธอมาเปลี่ยนไป พอมีรักใหม่ไม่เหลียวมามอง เพียงแค่พินิจจดสนเงินตรา กานดาแห่งหน่ายกลับกลายเป็นสอง ใจเธอหนีใจคล้ายวันทอง หลอกหลวงให้หลงจริงนะอนงค์เจ้าเล่ห์มารยา

สุดแสนเสียดาย โอ้ยหัวใจจะขาด อเนจอนาถจริงหนอวาสนา เอาช่างมาดั่งทิ้งให้หล่นกีนมา ก็จนปัญญาเพราะวาสนาพี่น้องจริง ๆ ฐานะไม่คู่ควรยอดหญิง ถึงรักน้องจริงคงไม่ได้ปิ้งกับนวลน้อง

ถ้าเขาหวังดีเหมือนกับที่รักเจ้า ช่างเถอะนงเยาว์ลืมิรักเก่าสำรอง เขามีดีกรรมบ้านช่อง แหวนเพชรเงินทองเชื่อว่าน้องจะสบาย คนจนอย่างพี่มีแต่หัวใจ ไร้เงินยาไสยยากไร้เพราะความจน พี่จันทนสุบยาใบคอง ไม่เหมือนแฟนน้องสุบกรงทองสายฝน เขามั่งมีได้จีรยนต์ แต่พี่คนจนทนนั่งแต่หลังควาย เขากินหมูเห็ดเป็ดไก่ พี่กินน้ำพริกจิ้มแจ่วไทยเปื้อนไขมันยอดหญิง ถ้าหากกล้าเถื่อน้องเหลือเดนคนเลือก ถึงเหลือแต่เปลือกที่เขาเลือกใส่ทิ้ง พี่ชายก็จะไม่ซังซังรักเจ้าจริง ๆ ไม่ใช่ น้ำกลิ้งบนใบบอน สุดเสียดายพี่ขอให้พร อย่าลุ่ม ๆ ดอน ๆ เหมือนพี่คนมีกรรม

สุดแสนเสียดายโอ้ยหัวใจแทบหลุด แหกโง้งรักคุณแม่ตายหยุดทำชั่ว เจอเงินงวงวายไร้คนสวยใจดำ ตำรายลืมิคำกระตี่ได้น้ำท่าลงคอ เงินตราพาไปจุดได้คำคอ อำนาจเงินเป็นคอกางคกขี้นวอ พี่รูปไม่หล่อนั่นพอกันที

สุนัขไม่มีเจ้าของ

เดี๋ยวนี้ฉันมีความสุข สนุกรื่นเริงหัวใจ บ้านพี่ดังแดนสวรรค์ เธอกับฉันมาแต่งงานกันใหม่ เดี่ยวนี้ฉันมีทุกอย่าง ไม่ต่างกับชนชั้นใด แต่พี่ไม่มีเมียหลวง กอยคู่ควงที่ไม่เคยผ่านใคร พี่รวยแล้วกานดา บุญมาวาสนาพาไป ใครจะรักريبสมัครไว ๆ ส่งรูปถ่ายลายเซ็นใส่ซอง

* มีรณมีเรือนารั บ้านใหม่เรือกสวนรับรอง ขาดอยู่ก็แต่เพียงคนรัก ถ้าเป็นสุนัขก็ไม่มีเจ้าของ เดี่ยวนี้ฉันมีสมบัติ แต่ขาดคู่เคียงครอบครอง ريبสมัครเป็นเมียเศรษฐี เมียน้อยไม่มีมีลูกติดสอง โอ้ตะเน้อ นวลเอ๋ย

สุราพาไป

อกหักโอย่ไม่ยักกะเศร้า อดเหล่านี้น้ำมันซึม เห็นสาวเราไม่รู้สีก เห็นเหล่านี้นักอยากดื่ม
ได้สักกึ่งพองพองซึม เพิ่มสักกึ่งพองหนักหัวขริม สะลิมสะลือสะลือสะลิม นึกแต่เรื่องความรย
โอย่เมื่อไรไม่ได้มา เห็นสาวเราก็ดูไม่สวย เอารินให้สักกึ่ง เย็นลงกึ่งกันอีกสักกึ่ง
อีเผือกในปลัก โอย่ซัคมองว่าสวย

อดรักนั้นไม่ยักกะดิน อดรินนี้ซิกลัวม้วย อดเหล้าเราคงทองแห้ง เป็นโรคลงแดงแทรก
แซงคงชวย ถ้าได้สักกึ่งพองพองวย เพิ่มอีกกึ่งซักระชุ่มกระชวย เมียพูดไม่สวย เดี่ยวชวย
ระยำ

มาแล้วเราก็กลิ้มทุกข์ ฟลุ่ก ๆ ทำให้สุขอีกด้วยซ้ำ เอ้าช่วยรินอีกสักกึ่ง ร่วมวงกึ่งกันอีก
สักกึ่ง กินเหล้าเมาหนัก ซักจี๋หลงจี๋ลิ้ม

อดรักนี้ไม่ยักกะเศร้า อดเหล่านี้น้ำมันซ้ำ ต้องถอนอีกตอนก่อนแจ้ง มีเรี่ยวมีแรง กระดี
ได้น้ำ เพิ่มอีกกึ่งหัวปักหัวปำ แม่อีหนูดูซิใจดำ โอ้แม่จุ่มจิมจ้าม้า โอย่ลิ้มความจน

โอย่ตาลาย ไกลตัดลม เมียผมซัคมจะไม่น่าสน ซักเมาเชี่ยลูกเมียเขา ยังไม่เมาเอารินให้
หมดฤทธิ์ โรงแรมจิ้งหรีดเตรียมไว้เลยหน้านน

เสน่ห์นางไพร

พบนางกลางป่าดงธิดาสวรรค์ ส่วนสัตว์สี่เท้าร้องพรณ โอบอุ้มกวางก็เฝ้า
ฉันทรงนั่งตมิ่งผาย จมูกงามรับร่างดั่งเสกสรร เนตรนั้นวาวกลมคมคาย ปากเรื่อแดงไฟดำ
เมื่อยามเจ้าอาย คิดดาชายมิวายเฝ้าหม่อมอง

น้องเป็นนางกลางไพร จึ่งไฉไลไม่หม่นหมอง ช่างประหลาดถ้าเมื่อยามชายเนตรมอง
พี่คลั่งไคล้เฝ้าปองมองน้องจนลุ่มหลง

กุหลาบเคยถึงบานในไพรสมน্থ เปรยกลิ่นงามถ้วนวลอนงค์ ดังถูกของต้องมนต์เมื่อ
ยลทรวดทรง กุหลาบคงเผ่าใจให้อารมณ์

หลงรักน้องใจแทบขาด สายสวาทเรไรร้อน ผึ่งหลักความรักอาลัย ปักตรึงฤทัยไม่
เคลื่อนกลอน ไม่หลอกไม่หลอนทรมวย

ถ้าได้ฉนวนน้องนางนอนแนบทรง พี่จะหวงไว้ชิดสนิทกาย จะไม่ห่างเหินหมางเมิน
จากไกล จะถนอมจอมใจขอตายเคียงคู่นาง

น้องเป็นนางกลางดง ใจน้องคงอ้างว้าง โอ้บุญกุศลช่วยคลี่คลายข้องทาง ให้มาพบ
ประสนนางใจมิจางไผ่ฝัน

เสน่ห์นางเนียนวลชวนไผ่ถึง ชานซึ่งเกินคำรำพัน หากว่าบุญชักไปใจตรงต่อกัน
จะเก็บนางนั้นไว้กลางแนบหว่างทรง

เสียงสะท้อนจากชายแดน

(เกริ่น) โอ้ยอดรักของนักรบ อยากพบรัก รมไม่มีเวลาพักรักหวงแหน เสียงกู่จากทรมขึ้น
หรือจะเท่าเสียงสะท้อนจากชายแดน แพนจาแพน คงผิดหวังดั่งตั้งใจ

ในป่าดงพงรก แว่วเสียงนกระวังไพร ถอย ๆ เถอะ ลั่นเสียงก็เจอผู้ก่อการร้าย
เปรี้ยง ๆ เสียงเอ็มทูอาก้า คุณบิดมารดารักษาลูกชาย เปรี้ยงเปล่าเรารอดตาย หมอบกอด
ชายกระเบนแม่เป็นเครื่องลาง

ในป่าพญาเย็น แว่วทางเขนร้องกรวญกราง จู ๆ จูจี ว่าแฟนของพี่ที่อยู่แนวหลัง เข้าคู่
ชายคนใหม่ แฟนหนอแฟนเปลี่ยนใจ โหดร้ายไร้ถึง ผ.บ.ขอให้สั่งให้ผมบุกล้าง ความแค้นต่าง
แฟนที่

ทหารชายแดน ไม่น่าถูกแฟนหักหลังรักเลย จดหมายจดหมายเจียบต่อมไปเลย ไร้อัย
แฟนพี่ พี่มารบเพื่อชาติ เพื่อเอกราชเสรี แล้วโยคนตีมารบราวีขี้ใจผม

ในป่าดอนนอนเพ้อ แอบบังเกอร์ระทมครม ซ้ำ ๆ ซ้ำหนัก ทั้งยุ่งทั้งทากเกาะกีด
เลือดผม ไม่เศร้าเท่าคนรักหักจิต ยิ่งกว่าฤทธิ์งูพิษขุยงทากระทม ลั่นแฟนแค้นเหลือข่ม ขอติดลมสู่
ตายอยู่ชายแดน

เสียงสั่งจากแนวน้ำ

ฝากหรีดหิ้งเรไรไปบอกข้าว อยู่หลังเจ้าอย่าเปลี่ยนใจไปเป็นสอง หมดศัตรูจะขอยู่ เป็นคู่ครอง ตอนนี้ต้องเสี่ยงตายเพื่อไทยแลนด์

กลางสมรภูมิพงไพร นักรบเดนตายฝากใจไปถึงแฟน ๆ ถึงแฟนที่อยู่แนวลึง ลำเนียง เสียงสั่ง ท่ามกลางเหล่าร้ายชายแดน อย่าห่วงพี่เลยน้องเอยน้องพี่ ต้องปราบไพรให้ราบคาบแคว้น เพื่อทดแทนพระกรุณาธิคุณ

ตายเพื่อชาติและศาสนกษัตริย์ ได้คลุมธงชาติเกียรติประวัติของวงศ์ตระกูล น้องเอยเจ้า อยู่แนวลึง ได้ยินเสียงสั่งหรือยังแม่เอยเน้ออุ่น จะตอบจดหมายพี่ก็ไม่ว่าง เพราะรอบข้าง ๆ ระวังท่ากระสุน

จดหมายของเธออยู่ที่บึงเกอร์ เผลอ ๆ ผู้พันอ่านนานหลายหน เขียนตอบไม่ทันสักครั้ง ไม่เคยรักใคร่ซึ้งซบ แท้กับกุหลาบแนวลึง หัวใจใส่กลอนปิดตาย ไร่ใจผูกตรึงอีกครั้ง สาวเฝ้า หรือสาวอีกอ กะเหรี่ยงลีซอฮอนาง ไม่สนแม่สาวมูเซอร์ ไม่ฝันไม่เฝ้าเผลอไผลรายทาง ชนกรัก เธอติดหลัง สันทางซังกะตาย

กลางสมรภูมิไพรพทุกข์ ซ่อนความรู้สึก แอบนึกถึงน้องมิวาย รักเธอเท่าแผ่นดินฟ้า เทียบแล้วดั่งว่า แผ่นดินขวานทองของไทย ขอกอดท้องแน่นไว้แทนน้องก่อน แม้ได้พักผ่อนแน นอนวันไหนเร่งเตรียมใจ รับนักรบไทยแนวน้ำ

ไสยซ่า

ไส เล่นเอาหัวใจแทบจะหยุดจิก ไส ๆ อย่างนี้เหลือที่จะนึก ปล่อยอารมณ์वादส่วน เว้าลึก เขย่าฤทัยให้ระทึก ใจที่เต้นตึก ๆ ยิ่งกว่ากองสีกตรวจพล

ไส แม่คุณไฉไลแทบปริแทบลั่น ไส ๆ อย่างนี้เหลือที่จะทน จันโซว์เซฟแหลมवादคัน ชน ดอกปทุมเน้อออกท่วมท้น ใจที่เต้นโยน ๆ ได้คงสักหนตายไม่ว่าเลย

* สงสัยสงสัยช่วยไขปัญหา ทายชีวะอะไรเอ่ย ข้างนอกสุกไสข้างในเป็นโพรง ข้างใน ขรุขระข้างนอกตะคังโหน่งไซ้ไหมเอ่ย วิถีศาลาคงคานาริคำพังเพย ไม่เป็นไรเลนยกจับไม่มีรอย

ไส ยั่วใจเย้าใจหวานจ้อย หวานจ้อย สวยเซ่งน่าช้อตน่ากอดเกี้ยวก้อย กอดบ้างจูบ บ้างสามอย่างหยดย้อย ขอบุบกลางใจเขาใหญ่เขาน้อย ใจชักเต้นหวอยหวอย จะหลุดจะลอย หัวข้าวใจเลย

โสฬษนักษัตร

เมียจำเมียโ้เมียของพี่คนดีของผัว แม่ทูนหัวน้องอย่ามัวเง้งอนค่อนควัก พี่ไม่เคยรักใคร่มอบหัวใจรักเมียแน่นหนัก โกรธเคืองพี่เรื่องอะไร (ซ้ำ) แล้วทำไมเมียชอบโสฬษนักษัตร นักษัตร นักษัตร

(พูด) แหม เมहनอยเดียวเท่านั้นแหละ ทำหน้าบูดเบี้ยวไปได้

เห็นหน้าเมียพี่ละเหี่ยอ่อนเพลียหัวใจ ใครหนอใครเขาใส่ไฟเจ้าหรือเมียรัก โกรธขึ้นมาครั้งใดรูปร่างไหมเหมือนโสฬษนักษัตร นักษัตรก็สวยอยู่แล้ว (ซ้ำ) ทำไมน้องแก้วชอบโสฬษนักษัตร นักษัตร นักษัตร

เลิกบึ้งตึงเสียทีแล้วเมียพี่จะสวยกว่าเก่า บึงตอกพี่ขณะเจ้าไว้ทำกับข้าวเดอะหนาเมียรักได้โปรดเถิดเนื้อเย็น อย่าเห็นพี่เป็นเช่นปลาหรือผัก เป็นคนก็ดียอยู่แล้ว (ซ้ำ) ทำไมน้องแก้วจึงชอบเป็นนักษัตร ทำไมน้องแก้วจึงอยากเป็นนักษัตร เป็นนักษัตร

เมียจำเมีย เมียของพี่คนดีคนสวย เห็นใจด้วยเถิดคนสวยอย่าบึ้งตึงนัก ถอดหน้ากาเสียทีแล้วพี่นี้จะไม่ตีจาก ขึ้นทำนักษัตรต่อไป (ซ้ำ) ซาดิหน้าคงได้เกิดเป็นนางนักษัตร นางนักษัตร

(พูด) แน่ะแปลกแสะ เมื่อเช้ายังไม่เหี่ยว เพียงออกนอกบ้านหน้อยเดียว กลับเข้าบ้านอารมณ์บูดอีกแล้ว เดียวก็โดนยับหрок

หญิงม่าย

อกอุ่น ๆ ละมุนละไม แม้จะเป็นหญิงม่ายชายเฒ่า เดินหนึ่มีตัวอย่าง
เมตตานวลนางจับใจ

ก่อนจะแต่งสาวเอยจงตรอง โปรดมองให้ถึงข้างใน ระวังหัวใจผู้ชายพวยเรือ
รูปงามใจทรมดั่งเสื่อ ระวังนะเกลื่อเป็นหนอนเปลี่ยนแปร อยู่เป็นสาวแก่แม่ยังสบาย
หากจะหนาวถึงคราวเดียวดาย อาจมีวันหายแต่หญิงม่ายตรอมตรม

เป็นสาวได้เพียงครั้งเดียว ถ้านึกไม่ถึงน้ำผึ้งก็ขม หญิงม่ายมีหลายชนิด ทรงเครื่อง
ลูกคิดม่ายซิดสังคม หย่ำร้างเพราะผัวขี้เหล้า เจ้าชู้ขี้เมาตีค่าเสียงขรม หนังสือพิมพ์สี่มุมบ้าน
ไม่เว้นตะลันวันพาดหัวข่าวกรีกโครม หญิงม่ายชายทิ้งยิ่งแย่ เมียน้อยยูหย่ายผัวทิ้งตรอมตรม
ลูกเต้าเขาไม่ยอมแล กระจองอแอร้องไห้หวนม หญิงม่ายผัวตายชื่อนาถ ทำบุญตักบาตร
เอาไว้เถอะเอวกลม บางรายหญิงม่ายขันหมาก เจ็บปวดคิจากร่องไห้ร้องไห้ หญิงม่ายผัวไกล
เรือนเหี้ยนน้ำพริกถ้วยเก่าเขาเปื้อนเชยชม บางรายม่ายเพราะผัวบวช สามเดือนนอนปวดรวดร้าว
อารมณ์ สงสารน้ำตาหญิงม่าย เมื่อสิ้นคู่หมายเหมือนไร้ผ้าห่ม แม่เฒ่าบางทางดาคม ๆ
ต้องเดียวดายหญิงม่ายตรอมตรม อยากจะเชยชมอุ้มสมเอาบุญ

อกอุ่น ๆ ละมุนละไม ถึงจะเป็นหญิงม่ายก็ตาม งามแท้แม่เอยเนื้ออุ่น แม่คุณเอย
ลื้มไม่ลง ม่ายก็ผ่านโลกนานพอดู หนุมใดเป็นคู่ก็หลง หญิงม่ายนั้นคงซึ่งคุณความดี ไม่มีมารยา
หลอกหลอน ถึงยามสาวงามต้องมีเหตุผล เมื่อยามสาวบั้นเพราะเอื้อมระอา โปรดเอ็นดู
สงสารกานดา หญิงม่ายเกิดหนานี้กว่าเห็นใจ

หน้าคว่ำ

หน้าคว่ำเสียจริงน้องเอ๋ย โฉนเลยโฉนเลยจึงหน้าคว่ำ เข้าสายบ้ายเย็นเป็นประจำ
งอดเง้าเงงอนงิมงำ หน้าแดงหน้าดำไม่รู้เวล่ำเวลา

หน้าคว่ำเสียจริงน้องพี่ ไม่ดีไม่ดีหรือหน้า แข่งกะเด๊ะจ๊ะเด๊ะกวนตา หน้ายักษ์เฉื่อยชัก
ชินชา ต้องเข้าอุชอมหน้า เอ๊ะทำจะดี

แมื่อยอดยาใจทำไมทำไมหน้างอแงจริงหนอ กะด้อกะเดี้ยอารมณ์เสียหรือมายเดี่ยวของพี่
เจ้าขุนเคืองเรื่องใด ทำไมไม่รู้ ไม่รู้ละแม่ฮีนุหรือหุไม่ตี ยัมซี่ยัมซิม่าปึงกับพี่เล่นจ้ำจี้กันมะ
เอาไหม เอาไหม เอาไหม

หน้าคว่ำเสียจริงเสียจัง ชอบวาง ชอบวางก้ามใหญ่ เกรียดหรือเกรียดหรือทรมวย
บอกกันมาเลยเอาใจ เอาใจ หน้าคว่ำอยู่ได้หรือไม่ประสีประสา

ยุ่งยิ่งเสียจริงน้องเรา งอดเง้าไม่เอา ไม่เอาน่า เมาเหล้าหรือเมากามา น้ำนึ่งไหลลึก
หรือความรู้ตึกชินชา หน้าคว่ำจริงนะ จริงนะแม่นาง

หน้าขึ้นตาบาน

ดีใจหรือเปล่า (ข้า) เห็นหน้าเจ้าสาวชื่นใจ ลูกสาวของใคร (ข้า) งามเหมือนแม่ยาย
พ่อตา วันนี้เขยมาสารภาพกราบแทบเท้า ที่ท่านยกลูกสาวคนโก้อื้อเป็นบุญโฉน

ดีใจไหมเอ๋ย (ข้า) น้องคงเสวยสบาย อย่างมัวเหนียวอาย (ข้า) จงยิ้มรับชายหน้าน้อยซี
ดูซิคนดีหน้าบึ้งซึ่งพี่ตรงไหน หรือไม่เต็มใจเจ้าบ่าว สาวเจ้าจึงชิงชัง

ขันหมากมาแล้วน้องแก้วรับด้วย (ข้า) ยัมให้สวย ๆ ซิจ๊ะร้อยชั่ง (ข้า) จะรักนาน ๆ
ไม่จืดจาง จะได้เป็นฝาเป็นฝั่มนั่งอยู่บนสวรรค์ (ข้า)

ดวงใจของพี่ (ข้า) รักเดียวไม่มีแบ่งปัน หากเรารักกัน (ข้า) คงหวานคงมันน่าดู
กินน้ำพริกปลาพูน่าเปื้อนหน้าอย่าอายน้องจ๋า จะเสียราคาน่าเกลียดมาเบียดกับพี่สบาย ๆ

หนามยอกอก

น้ำขึ้นเอ่อตลิ่งแล้ววังไหลลงไม่ทรงยั้งที่ มองไปเหมือนน้ำใจน้องพี่ โอ้เดี๋ยวนี้เปลี่ยน
แปรไป ก่อนรักพี่มากเหลือเปื้อนแล้วจึงไกล ปล่อยทอดทิ้งคนเมืองสิงห์ให้ปวดใจ เส่ราสะท้อน
ทุกคืนนอนร้องไห้ คงผู้ชายคนใหม่ใจร้ายกว่าเสีย

ความรักเอ๋ยพราห์เพรื่อใครเชื่อซี้ซ้า หนามรักคำหัวใจแปลบ • ปวดและแสบแสบทรวง
ชาย เจ็บแผลพอกแก้เจ็บไหว เจ็บใจมันแก้ยากยิ่ง เกะอยู่เหมือนปลิง กล้ายโดนปิ่นยังโดน
เฉียดหัวใจ กระสุนฝังในปวดนักเอ๋ย

หนามมันคำหัวใจหากคนถอนให้ไม่เจอไม่เจอ โอ้ละเนื้อเลือดทะลักไหลเอ่อเออ
เธอเจ็บใจ น้ำหยดที่ละน้อยไหลอ้อยลดลงก็ถึงแห่งหมด มองไปเหมือนน้ำใจพี่หุดขาดซुरสหมด
ซูใจ ก่อนน้องนอนกอดพี่นี้น้องนอนกอดใคร พี่นอนหนาวปวดร้าวอยู่รำไร เฝ้ายามมทุกข์
ระทมหมองไหม้ มีรักดีไม่ได้มีได้ไม่ได้

ความรักเอ๋ยบู๊บู๊บู๊บู๊ย่า แสนระกำหนามยอกอกน้ำตาตกไม่เหลือหรือ เจ็บแผลใครแก้
เจ็บหนอถูกต่อคำติดคาตา ขาดหยูกไรยาสมุนไพรราคาก็แพงแพง เลือดรักสีแดงกลับกลายเป็น
ดำ ถูกใครคำหัวต่อเคราะห์ที่น้องก่อไม่ควรจะทำ โอ้ใจดำเห็นพี่ด้อยคำหมดเชื่อหมดโย

หน้าหนาว

หนาวทะเลวันนอนหนาว สาว ๆ ซิเป็นคู่ซ้น อยากได้นางต่างหมอน แม่ขนดา
งอนคนงาม แม่ขนดาองคนงาม

ขาวทะเลวาแก้มสาว ขาว ๆ เหมือนยางน้ำ แม่สาวน้อยข้อยงาม แก้มขาวใครลาม
แล้วบ่ แก้มสาวใครลามแล้วบ่

แม่น้อยซิมี่เงินแสน เพชรแหวนสร้อยทองใส่ห่อ มีีห้านางสร้างหอ ไปว่าแม่พ่อ
วันแต่ง ไปว่าแม่พ่อวันแต่ง

หนาวทะเลวันนอนหนาว สาว ๆ เจ้าตัวเป็นแพง ข้อยซิกลัวตัวแข็ง บ่มีเงินแต่ง
นอนสั้น บ่มีเงินแต่งนอนสั้น

หนุ่มบ้านเหนือ

แจ่มจริงนะน้องสาว ผิวขาวเหมือนแดงร่มใบ พี่เป็นหนุ่มบ้านเหนือ แต่เนื้อคู่พี่อยู่บ้านใต้ แม่น้องสาวผิวขาวเหมือนไข่ รักพี่พี่ชายไหมละจอมขวัญ อยากกินข้าวร่วมชามอยากดื่มน้ำร่วมขัน อยากร่วมเตียงเคียงสัมพันธ์ อยากอยู่ร่วมบ้านอยากแต่งงานกับทราญวัย

หนาวปีนี้แสนหนาว น้องสาวจะอิงหมอนใคร พี่จะมาสู่ขอให้น้องรอพี่หน่อยให้ได้ จะสร้างเรือนหอหลังใหญ่ แล้วขอขมิ้นใจให้คล้ายหนาว กำคิ่นไหนดึงเย็บเดือนเด่นเพ็ญแสงสกา หากเนื้อเย็นเป็นแสงดาว จะคอยปลุกเจ้าสอยดาวแจ่มจันทร์

พี่หนุ่มบ้านเหนือบุญเหลือผิวผ่อง เพราะดื่มน้ำร่วมคลองกับน้องทุกวัน ขอให้พี่แอบมองของน้องบ่อย ๆ พี่หลงรักดาวลอยอีกหน่อยจะมาหมั้น ขอให้พี่เป็นเจ้าของจะซื้อทองให้น้องใส่ ทั้งแหวนเพชรวงใหญ่ให้เป็นของกำนัล

โอ้แม่ตากมเอากลม่น่ากอด รักพี่ให้ตลอดเถิดนะเมื่อยอดโบคัน โอ้แม่สาวบ้านใต้รักของพี่ชายรับรองไม่หน่ายแปรผัน ถ้าหากพี่ได้แต่งงานจะขอดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์ ข้าวใหม่ปลามันไม่มีวันจืดจาง

พี่หลงรักน้องสาว ร้อนหนาวจะขอนอนแนบนาง จะไม่ยอมห่างน้องคำขาดคงไปอยู่ข้าง ๆ จะขยันทำงานทุกอย่างรับใช้แม่นางไม่เหลวไหล สาวบ้านใต้มากเหลือรักหนุ่มบ้านเหนือ บ้างไหม หากตัดบัวให้เหลือใย บ้านเหนือบ้านใต้ไม่ห่างได้แต่งงานกันนะจะ

หนุ่มหนามน

หนึ่งต้องไม่มีสองหญิงมองต้องหลงคิดกรอ รูปของพี่ก็หล่อพ่อเป็นหมอบุราณ ลูกโทษคนเดียวใจดีไม่มีนิสัยอันธพาล สาวคนไหนใครหนอจะต้องการ เหล้ายาไม่ทานแม่บ้านไม่มี

นี่ก็ปลูกเรือนหอธรรมาแล้วเกือบปี ไม่เคยพบชักรที่อยู่ออย่างนั้นมานาน ออกหนุ่มนอนหนาวทรวงใน อีกใครไม่เห็นเป็นการ ผู้หญิงคนไหนใครบ้างจะทำทาน จะขอกราบกรานนี้กว่าสงสารเอาบุญ

โอ้แม่ดอกโบตันรักกันเอาไหมแม่คุณ ออกของพี่อุ่นอุ่นตกให้หนุ่มนอนฟรี ผ้าห่มกันหนาวเตียงนอน ห้อยหับมุ้งหมอนก็มี วิทยุโทรทัศน์มีอย่างดี ไร้เพียงสตรีมานอนแนบกาย

รูปก็หล่อพอเชียวเสียชนิดเดียวเป็นคนขี้อาย แต่ว่ารักคนง่ายไม่โหดร้ายใจดี รีบจองถ้าน้องต้องการที่บ้านเชิญชินดี อายุอย่างน้อยต้องสิบแปดปี พันธะไม่มีพี่ถึงจะยอมโอเค

หนูจ๋า

ครุณีจ๋าเอ็นดู รักหนูอยากคงเคียงคู่รู้เปล่า เห็นหนูก่อนงอดงอน ๆ หน้าเงา ๆ
หนูจ๋าทำไมหน้าเศร้า ใครเล่าจิตใจให้หนูแง่งอน

ครุณีหนูจายอดครุณี เข้าสี่โกธเคื่อง ๆ พี่ขวัญอ่อน รักหนูด้วยเอ็นดูมิใช่หลอก
หลอน ขอมองขอจ้องไว่ก่อน กลัวหนุ่มบ้านดอนพาหนีพี่เศร้า

อย่าให้พี่ต้องม่ายชันหมาก เจ้าสาวดีจากชันหมากพี่ใครจะเหมา อย่าให้พระชันบ้าน
คอยหลงคอยแต่เงา อดฉันทและฉันทเข้า เจ้าบ่าวเสียใจร้องไห้แง่ง

ครุณีหนูจ๋าเอ็นดู รักหนูเมตตาเอ็นดูหนูแน่ หนูจ๋าอย่าทำอนนักรักจกงามแท้
เลิกลอนจะไปขอแม่ ถ้าแม่ดองเอาของไปหมั้น

หมีกินผึ้ง

ไอ้บั้งอรน้องเอยแสนงอนไม่หยอก หยอกชวนเข้าเง้งอนนักร เจ้าหาหยีโกธใครกันทั้ง
กินทั้งวันพาลพี่ เจ้าช่อมาลียมนิดคนคืออย่าเง้งอน งอนเลิกลอนเสียที่ฟังกี่กล่อมสมร
อย่าอดอดอันให้พี่เง้งอนให้พี่อ่อนใจ

ไอ้บั้งอรน้องเอยแสนงอนอันอออด กอดเบา ๆ น้องยังหนาวอีกไซ้ไหม บ่นจิมจำเล่นตัว
แหมทำงอนใหญ่ หากไม่เกรงใจจะหาแฟนใหม่ไม่จ้อเสียว คนเง้งอนหาง่ายพอเขาหน่ายไม่เล
เหลียว ปล่อยแต่เดียวเดียวเดียวคนงอนก็จ้อ

แม่เอวบางน้องเอยสำอางอ้อยอิ่ง แม่ยอดหญิงอย่าทำกรุ้มกรุ้มเลยหนอ หากงาม
งอนไม่งอนให้วอนละก็ อีกหนอยเถิดหนอชะโอะละพ้อต้องทั้งงอน มีลูกเพียงสักคนคงเลิกลบ
หรือสมร หากจะงอนนี้ถึงตอนงามงอนหมดงาม

ไอ้वालจันทรรักกัน รักกัน ดีกว่า อย่าเชื่อนแซรักจริงนะแม่งามขำ ออกดิ่งตันขอ
กลิ้งทั้งวันยันค่ำ ริมป่างาม ๆ ขอวางมัดจำจูบซักที นอนแนบนวลเนื้ออุ่นนิ่มเหมือนนุ่มนุ่น
อกนี้ ตลอดปีขอชมดอมดมเด็ดดี

ไอ้บั้งอรน้องเอยแสนงอนไม่หยอก บอกดี ๆ น้องยังเง้งพี่ชี้หิ้ง อยู่ดี ๆ เง้งอนเหมือน
หมีกินผึ้ง ตะบึงเง้งอนบึงดิ่งชี้หิ้งจริง พอเถิดทูนหัวสงสารที่เถิดยอดหญิง อย่าทอดทิ้ง
พี่น้องหนาวเศร้าทรวง

หนูในวัย

นอนนอนนอน นอนแล้วชายจะกก นอนนอนนอน นอนแล้วชายจะกล่อม
จะเอ็นดูอ้อมชูอ้อมหอม จะกอดก่ายเสียให้ผ่ายให้ผอม ถ้าหนูไม่ยอมจะได้ตอมติดตาม

แม่ยอดยายยี่เอ๋ย ... ดวงยี่หว่า จะพาน้องยาขึ้นคานหาม จะพานงูชไปพุทบาท
เดินเที่ยวตลาดขึ้นเขาลงถ้ำ ชักชวานวลน้องไปปิดทองไหว้พระ เทียวอีเหละเขละชะให้วันยัน
ค่ำ จะพาน้องหนามนไปดูโขงดูหนัง ดูลิงดูก่างบ้างชะนี้แมวน้ำ ดูนกดูหนูดูปูดูปลาดูหมีดูหมา
เป็นขาประจำ เทียวดูดนตรีของฟรีฟูฟ่า ไปดูหนังขายยาหาอาหารราคาต่ำ ๆ

เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าจะให้น้องยาขี่คอ (ซำ) พี่จะเป็นม้าให้น้องห่อไม้ขอมพูดพร่ำ
จั้นรดลงเรือขึ้นเหนือล่องใต้ วิ่งไปเดินไปทั้งบนบกในน้ำ ถ้าน้องเหนื่อยนักจะหยุดพักกันสักนิด
ที่มีโรงแรมจังหวัดไว้รับรองงานบำ

แม่คนสวยเอ๋ยทราชมเชยของพี่ จะพาคนดีไปที่ทำน้ำ ชวนเล่นระเหิดไปเปิดสมอง
(ซำ) เล่นซ่อนหากันในคลองเสียให้วันยันค่ำ ไปอาบอบนวดด้วยกรวดดินทราย แล้วพลัดกัน
ดูซีไคกับแมงงามงำ

จะพาขวัญแม่ไปทอดแหหากุ้ง ไปเก็บผักบุ้งมากินกับส้มตำ ไปขุดปลาไหลเอามาต้ม
เปรต แกงส้มผักกระเจตผัดเผ็ดปูดำ จะจับปูนาเอามาทอดกรอบ ไปงมหอยกาบ ของชอบ
มายำสักสาม จะหลนปลาร้าให้เต็ม ๆ หม้อ เอาะละกอบะฉอด้มไบยอสองกำ หุงข้าวและ ๆ
สุก ๆ ดิบ ๆ กรุบ ๆ กริบ ๆ แล้วชวนกันรีบหม่ำ อิ่มหมีพื้มกันเพียงสองคน (ซำ) แล้วจะ
ชวนน้องหนามนอนแต่หัวค่ำ

กระท่อมผุ ๆ หลังคาพัง ๆ บุผาผ้างด้วยหยากไย่สีดำ หลังคามุงจากปูฟากไม้ไผ่
เพิงหมาแหงนหลังใหญ่จะยกให้งามงำ จะเอาช้างขวามาปูแทนฟูก (ซำ) จะได้ไม่เจ็บกระดูก
ไม่ถูกตอตำ จะร้องเพลงขับให้น้องหลับตลอด จะเกาก่ายกกกอดอ่อนออตกวญคร่ำ

แม่หนูในวัยเอ๋ยทราชมเชยของชาย เรามีของตายจ้างก็ไม่อายคนอำ อายครูบารั้ววิชา
อายภรรยาบ่มีบุตรควรจำ

หยิกแถมหยอก

รอยเล็บแถมเหน็บเจ็บใจ หยิกหยอกแต่โยทำไมหน้างอ โอ้ทรมานวัยหยิกชายให้พอ
 สมใจแล้วก็ทิ้งจะขอรางวัล ก็นี้ถูกสาวใครหนอมาแลบลิ่นล่อหลอนหลอก หยิกยวนยั่วเย้า
 แถมหยอก ย้อนหยอกยื้อยวนเย้ยหยัน เมื่อยามชายรักคนคั่นองมักจะแกล้ง เป็นเพราะเรื่อง
 ไรไม่เจ้าน้องจงแกลงจ้านรจ์ โอ้เรื่องมีแฟนะพี่ไม่เหน็บหึงหวง พี่กลัวจะถูกเขาลวงพี่ถึงต้อง
 ห่วงจอมขวัญ เขาหวานพีชใคร ๆ ก็ต้องหวังผล แต่ชายชินจันจันจึงต้องนอนทนหนาวกัน
 เอากล่อดวงใจนั้นมอบให้พี่เถิด ให้ชายคนจนเป็นคนเปิดจะได้ไปเกิดร่วมสวรรค์ เรื่องเงินทอง
 สิบลองคำถึงพี่มอบแหวนทองสองสสิ่งสวมนิ้วไว้แทนของมัน สิ่งของนอกกายก็คงไม่ไปไหน
 เสีย ถ้าได้ร่วมผัวตัวเมียเป็นของกันและกัน มาช่วยกันกินแล้วจงมาช่วยกันทำ ให้ทรัพย์
 ในดินสิ้นในน้ำมีผลงอกงามเต็มบ้าน อย่าทำตุ๊กตักแกล้งหยิกแถมหยอก ทำหน้าให้หลัง
 หลอกแกล้งย้อนหยอกพัดวัน ทุกคำเข้าเคยกินข้าวร่วมชาม มาร่วมทำบุญกวาดน้ำให้พบแต่
 ความสุขสันต์ จงรับสวรรค์ไว้แนบอก ให้เพื่อนอกเป็นของกำนัล แก้มน้องนางคือรางวัล
 จะพาตะเวนสวรรค์ให้จอมขวัญเบิกบานฤทัย รอยรักสลักอารมณ์ สลักจิตฝังจมเล็บคมข่วนชาย
 หยิกแรง ๆ อย่าแกล้งเยอโย เอียงแก้มมาใกล้ ๆ อย่าผลักไสชายเลย

หวานดา

ฉันมองเธอ เห็นเธอก็เหมือนมองฉัน รู้สึกเสียวซ่าในใจ จะว่ารักหรือก็ไม่รัก จะว่าหลง
 หรือก็ไม่หลง พระวิภะวงฝันใฝ่ เธอชื่อเรียงเสียงไร รู้ตัวใหม่ว่าเรองามนัก

หวานดาจิ้ง ร้อยขั้วงามบาดดาแท้ สายจริงนะแม่ยอดรัก อยากจะหึงก็ไม่กล้าหึง อยาก
 จะหวงก็ไม่กล้าหวง กลัวถูกรักลงใจออกหัก เพียงแต่มองน้องรัก อย่าทักทักเดียวรักเรว

เหมือนบุญพา สายดาเจอเจอกัน รู้สึกเสียวซ่าขวัญใจ จะไม่เพ้อหรือก็ยังเพ้อ
 จะไม่ฝันหรือก็ยังฝัน ดาบอกสัมผัสใจปิ่นป่วน ดาช่างเชยชักชวน ยั่วยื้อวนคร่ำครวญชวนหมาย

ฉันมองเธอ เห็นเธอเหมือนเหมือนใจลอย สายดากระหือหืออาย หายด้อมเอื้อมหยา
 หดย้อย ยามชะม้อยยิ้มยั่วชวนเพ้อ ชวนให้รักเรอง่าย ๆ ดาแม่คุณวุ่นวาย บาดใจชายหวานใจ
 หวานดา

หวานอมขมกลืน

เจ็บแทบเหน็บอะไรอย่างนั้นะ น้องพี่ช่างไม่ปราณีโหดร้าย เสียงคำประจานก้อง
กังวานซ้ำจิตไม่หาย ถือโทษโกรธเคืองวุ่นวาย ไม่เคยละอายสาวไส้กันเอง ตลอดเวลาเสียง
วาจาไม่น่ายำเกรง เสียดรู้คนคนกันเองแสนกลัวเกรงคนปากไว

สุดแสนระกำซ้ำชอกเหมือนดังถูกหอกโมกษศักดิ์ ในน้ำมีอมารหาญหักฟุ้งหอกมาปัก
กลางใจ ให้แสนเจ็บแสนปวดให้ร้าวรวดดวงมาน กล้ากลืนทั้งเผ็ดขมหวานจะทรมานถึงไหน
ทั้งทั้งอยู่ร่วมชายคาขึ้นเสียงด่าว่าฉะฉาด รืออันเป็นคนปากตลาด เห็นคนเป็นทาส
หรือไร ครั้นพี่จะพูดไปบ้างหาว่าตากดางขอดก่อน ทวงคุณข้าวแดงแกงร้อน ไอ้จะนั่งนอนหรือ
ก็ไม่ไหว

น้องสาวไส้พี่จนหมดในพุงก็ขดหมดสิ้น น้ำตาผู้ชายไหลรินกราวนี้หมดสิ้นเยื่อใย
พี่ทนไม่ได้ขอโทษอย่าหาว่าโกรธก็ไม่เชิง เพราะเรื่องมันยาวยุ่งเหยิงน่าน้อยดับเพลิงไม่ได้

อุตุส่าหัดดอกยกโทษ แต่น้องกลับโกรธโทษพี่ กระพืดกระเฟียดเสียดสืบเรื่องไม่ดี
ใส่ไคล้ ทั้งไส้น้องไส้พี่รวมกันก็มีหลายขด ต่างช่วยกันสาวให้มันหมดจะได้รู้ว่าขดใครใหญ่

รู้ไหมใครสมน้ำหน้าสาวไส้ออกมาหมดสิ้น ผลลัพธ์ให้กำมันกินอับอายชาตินับปางไหม
ก้มหน้ารับความชื่นชมทั้งหวานอมขมกลืน กลับไปได้ดีคนอื่นเพราะหลับลืมตื่นฝันร้าย

ถ้าน้องจากไปได้ดีตัวพี่ไม่นี่ก็จาง ถ้าทุกขรอนแล้วย้อนกลับมาแขนพี่จะอ้ารับไว้
นึกถึงความดีที่บ้างอย่าเที่ยวตากดางทายทัก วันหนึ่งถ้าปีกหงส์หักไรถื่นฟิงพักจะร้องไห้
อย่าเล่นลั่นพระนงกตดั่งหงส์หักเหิน วันหนึ่งถ้าไรดินเดินจะถูกตะเพินจุมไพร

หอมหน้อย

หอมหนิดหน้อยทำจี้เหนียวใจน้อย จวบแก้มงามซ้ารอย โธ่กลัวต่างพร้อยเป็นรอยไปได้
 จวบเพียงเบา ๆ หน้าเงาเงงอนวิงวอนไม่ไหว จวบเป็นประจำไม่ซ้าแก้มแดงรุนแรงเมื่อไหร่
 นี่น้องคงมีแฟนใหม่จวบหนิดก็ยังไม่ได้ ไม่ให้จวบจริง ๆ หรือ

หอมเบ้าเบากลับแก้มสาวหม่นหมอง ใครลืมนรทตลอดเพราะใจจับจองหมายปองคน
 ซื่อ แต่เหตุไฉนเล่าน้องกลับใจไม่ให้จวบหรือ หน้าอ้นหน้าง้ำไม่ยักตอบคำถามถึงทำดีจื่อ จวบหนิด
 นะจะคนซื่อ จวบหน้อยนะจะคนดี ออย่าถือว่างอนแล้วงาม

แม่ดอกพะยอมหอมเอ๋ยหอมหน้อย อย่าทำใจน้อยเสียแรงเผ้าคอยหลงติดตาม
 พี่ขอหอมหน้อย (ซ้า) ได้ไหมนงราม ขอหอมบ้อยบ้อย หอมหนิดหอมหน้อยนะจะคนงาม
 อย่างกลัวว่าแก้มจะซ้า หากซ้าเพราะน้ำมือพี่อินดีให้จวบพี่คืน

หอมเบ้าเบาทำหน้าเงงอนง้ำ จวบพี่คือมัดจำเพราะกลัวแก้มงามซ้ากลายเป็นอื่น พี่จวบ
 กราวใดแต่น้องผลักไสทำหน้าที่ขึ้น อย่างอนมากนัก ปรักเก็ดนวลไม่ควรเป็นอื่น ประเดี้ยว
 ไม่รักทรมขึ้น หน้าหนาวจะนอนสะอื่น หากขึ้นมิให้หอมหน้อย

หุยาให้อัว

เอ้าหุยาให้อัว เป็นอย่างไรบ้างล่ะว่าแล้ว น้องแก้วอยากเข้ากรุงเทพ อยู่บ้านนาได้
งอบน้องก็ไม่ขึ้นชอบอยากทาเล็บ ต้องอุ้มแดงโมกลับบ้าน จากคอนโดเก่าชั้นหรือตึกเก็บ
น้องลืมห้างลงไปนุ่งมอดเดฟ พุดแล้วเจ็บกระดองใจ

เอ้าหุยาให้อัว เป็นอย่างไรบ้างล่ะว่าแล้ว น้องแก้วแตกแฉใจใหญ่ หนูมบ้านนา
อย่างพี่ น้องก็ไม่วอร์ชอบฟรีไซส์ อยากขึ้นเวทีมวยห้อง ให้เขาวิดทองนับเท่าไร่ อายเขา
ไหม ต้องมาแอบฟักไข่ไก่กลั๊ ๆ บ้านเรา

เอ้าหุยาให้อัว โอ้แม่กาหลงสะใจใหม่เล่า อยากขี่รถเบนซ์เต็น ๆ ร้อง ๆ โช้เอ๋ย
โพล์กน้องดังกระดองหลังเต่า เสียขายดอกบัวหน้าบ้าน บัวที่เคยบานป่านภูเขา บัวของน้องถูก
โพล์กเขย่า แทบไม่เหลือของเก๋ซึกแข็ง ซึกแข็ง

เอ้าหุยาให้อัว เป็นอย่างไรบ้างล่ะว่าแล้ว น้องแก้วตรอบลงแข่ง ย่ำมาทำหน้าที่
ละเหยละห้อย อิดออดอ้อยสร้อยปากชอยหมอเหล้ง เทียวชุกออดอ้อมให้หนุ่ม ๆ แป๊ะชะปะตัง
เท่ง คุณนายรดเก้ง โดนนี่อกปือกเต่งเท่งเต่งซิมกะทือ

เอ้าหุยาให้อัว เป็นอย่างไรบ้างล่ะว่าแล้ว ไปแอบลงทรงที่ไหนมาแล้ว อยากขี่รถ
โพล์กนั้นแหละมันพ้อง เพราะว่าโพล์กของน้องนะมันเป็นหลังเต่า เสียขายดอกบัวบานหน้า
บ้าน เคยชู้ช้นป่านภูเขา บัวของน้องถูกโพล์กเขย่า ยามเป็นน้ำเต้าโดงเตง โดงเตง

เอ้าหุยาให้อัว เอ้าหุยาให้อัว เอ้าหุยาให้อัว

แหกตา

(สร้อย) แหกตา แหกตาอีกแล้วซี นับตั้งแต่วันนี้พี่ไม่ขอไว้ใจ แหกตา แหกตาซะเรื่อย
รักเจ้าช่างฟุ่มเฟือยจนพี่เมื่อยหัวใจ ย้อนรอยยายรักไว้ไฟ ออเซาะพี่ที่ไรประเดี้ยวใจก็แหกตา

พานประสมมาพบพัคตร์ เพราะเสน่ห์ปลายจวักรักไม่ลืมตา เพราะปากนิคมูกน้อย
หยาดเอ้ม หดย้อยอ้อยสร้อยชุ่มซ่า ช่างอออดอันช่างออเซาะ ช่างหมดจดเหมาะเจาะละเอีกรังรำ
เห็นหนุ่ม ๆ ทำเป็นกรุ่มกริม แจกจ่ายรอยยิ้มเหมือนแม่พิมพ์พิลา รักกับพี่จริง ๆ ก็คืออยู่ กลัวรัก
 कुछอยู่ยู่ในคูหา เห็นเปลิดเปล็นรักพราเปรื่อ แพนฟุ่มเฟือยเหลือเฟือจริงนะแก้วตา ช่างร้อน
เร่เร่ ๆ รวน ๆ เอย ชักกระอักกระอ่วนเอื้อมระอา แหกตา แหกตาหรือเปล่าหยิกแถมหยอก
ยั่วเย้ายวนยั่วสายตา กินข้าวทนทุกข์คลุกน้ำปลา น้องเอ๋ยดีเสียกว่าคลุกน้ำตาระอาใจ

โอแม่พวงสุมาลี มาลีของพี่ชาย อ้ายยายโยกย้ายหัดมียางอายอย่าใจงายนักนา
เจ้าชูไม่รู้หยุดหย่อน รักไม่แน่วไม่อนเสียเลยหนา ยั่วคนโน้นอึดกับคนนี้ ขาดดิบขายดีจริงนะ
เสน่ห์า วันนี้รักพี่พรั่งนี้รักคนอื่น ร้อยวันพันคืนร้อยหน้าพันหน้า ตอนเช้าบอกว่ารักพี่ พอดก
สายคนดีรักคนนี้ดีกว่า ตกตอนเย็นเห็นคางคนอื่น พอดกตอนกลางคืนหัวคนใหม่มา
เก็บแฟนเอาไว้แน่นบ้าน ระว่างรถไฟชนกันนะน้องจำ อย่ามาออเซาะละเอีกรังรำ พี่ นับตั้งแต่วันนี้
เลิกกันดีกว่า แหกตา แหกตาบ๊วยบ๊วย รักของพี่มีน้อยจำต้องถอยรักลา สาวแขกจีนไทย
ในโลกา คงพอหาทำยาอย่าแหกตาพี่เลย

โอแม่พวงสุมาลี มาลีของพี่เอ๋ย อย่าปลิ้นปลอกหลอกลวงเลย อย่าหัวเราะเยาะเย้ย
เลยแก้วตา

ແໝ້ນຈ້າ

ແໝ້ນຈ້າແໝ້ນ ທຳໄມຈິງແຈ້ມຈິງຮ້ອຍໜຶ່ງ ແກ້ມແດງເໝືອນດັ່ງຜູ້ກຳລັງສູດກຸ່ມ
ໃຜ ໆ ເຂົາເລົ່າລື່ວວ່າແກ້ມແໝ້ນຫຼືເຂົາເລົ່າວ່າໝູ່ ແມ້ນຟ້າຈະເຟືອກເຄື່ອຍກ່ອມ ຂອດມແກ້ມໝູ່
ແໝ້ນຍອມໄໝໝາ

ແໝ້ນຕາຫວານຈຳດູຈຳມ້າຕຳດູກຕາ ຫຼວດທຽງໂສກງາມຍິ່ງກວ່າດາຣາໄໝ ໆ ມາຮາທ
ແໝ້ນງາມ ຍາມຍິ່ງຍິ່ງເສື່ອທັງເຢື່ອແລະໄຍ ໂອບິດຟຸດໄຊໄລ ເຈົ້າຂອງຫ້ວງແໝ້ນມີຫຼືຍິ່ງ

ແໝ້ນຈ້າ ແໝ້ນຈ້າ ໂອເລີຟູມາກກວ່າ ແຕ່ກໍລ້ວງຈະຜິດໝັ້ງ ກໍລ້ວງແບກຮັກໝັ້ງ
ຈົນໂບຣກເຄັນສາຣ໌ທອນນ້ຳຕາຫຼັງ ສຸດແໝ້ນນັ້ນຜູ້ດຶກໄມ້ວອຣ໌ຟ້າເສຍກະມັງ ດຶກເຂົາໄມ້ຮັກເລີຍກໍ່ຮ່າງ
ຫາກໄມ້ມີໝັ້ງໂອກໍ່ຍິ່ງນີ້ກັກ

ແໝ້ນຈ້າຂອຣ໌ກໜ້ອຍ ໄມ້ຂອບ່ອຍກອຍກວາມໃຈໃຫ້ມາກ ອຸກເຈຣ໌ຈັກຂອສັມກຣເປັນທາສ
ນຽກ ກຳແພງຮັກກັນກາສາສນາຂາວໃຈກໍ່ຕາມ ຂອດແໝ້ນໄມ້ຫວງຫ້າມ ຟ້າຈະພາຍາມຕິດຕາມ
ກ້ວແໝ້ນ

ອກໝູ່ມຸກລຸ້ນຮັກ

ຟ້າສາວດາວເດັນກາລາວາ ຈັນທຣ໌ແສງຈ້າແຂ່ງດາວຈ້າໃຫ້ອາຍ ດັ່ງກອດໝອນອນ
ແນບກາຍ ດ້ວຍເມື່ອຮ່າງຫ່າງສຸດອັບອາຍແສງຈັນທຣ໌

ນ້ອງນາງເອຍເຄຍຮ່ວມເຮື່ງເຄື່ງໝອນ ເຮື່ງຮັກອນອ້ອນອາເຂາສຸຂສັນຕ໌ ຮ່ວມເມື່ອຟ້າຂວນ
ຍ້າວຈັນທຣ໌ ຈູບຈູບໄລ້ຟ້າຝັນໄມ້ມີວັນຮູ້ເລື່ອນ

ແມ່ເອກລຸມຝາຍ ໆ ສາວໄດ້ກໍ່ໄມ້ເປຣຶບເໝືອນ ອກດຶງ ໆ ເນື້ອດັນ ໆ ສອງດັນນ້ອງ
ນັ້ນນ້ຳເຢືອນ

ແມ່ມາລັຍດອກໝາກ ຟ້າຂາຍກນາຍກອຍໄດ້ເປັນຂວັນຮູ້ເຢືອນ ນ້ອງເອຍອາເປືອນ
ແຂເຢືອນແຄ່ງຂາຍ

ບ້ານດອນນາດຳສັນໂດຍໜ້າດຳ ດວງແດເຢື່ວດາຍໜ້ານອນໝາກ ແນບນວລເນື້ອສາວ
ແລ້ວໝາກມັນກລາຍ ກ່າຍກກກອດນ້ອງຈູບສັກນິດ

ກອດແກ້ກຸ້ມແກ້ໜາວຈັບຈິດ ໝອນໜ້ອຍໝອນນິດລືມເປັນລືມດາຍ ຈຸ່ນງານຈັນຈະເດືອນດັບ
ລັບທຽງ ດວງດາວເຢື່ວດາຍຈຸ່ນວາຍເວົ້າ

ວົງເສຍກວາວົງເສຍກວາ ອາທິດຍ໌ໄດ້ນີ້ກວ່າຍິ່ງດີກ ລືມແລດູດາວດັບຕອນດຶກ ພອລືມ
ດາຣ໌ຮັກກໍ່ຍິ່ງນີ້ເສຍດາຍ

อกอุ่น

อกสตรีนี้แสนอุ่นแม่คุณไฉนอุ่นอย่างนี้ อกตึงตึงเนื้อตื้นตื้นพันธุอย่างนี้ น่ายวนเข้า
ยวนยี่มาอยู่กับพี่เถิดนะแม่มา

อกแม่เอ๋ยช่างแสนอ่อน ขอนอนขอหนุนเนื้ออ่อนหน่อหนา นึกว่าทำบุญะบังอร
หล่อนจ้อย่างอนเง้าเจ้ามารยา อกกานดาช่างอุ่นละไม

หนาวลมหรือจะต้องห่มผ้า หนาวฟ้าหรือจะต้องผิงไฟ หนาวผู้หญิงหรือจะต้องอิง
ผู้ใหญ่ ถ้าพี่หนาวใจแล้วใครจะให้กอดนอน

หากแม่คุณให้หนุนอก น้องเอยจะขอนอนกกต่างหมอน ถึงตัวตายมิคลายถ่ายถอน
อกสาว อกสาวช่างน่านอน อกบังอรช่างอ่อนอุ่นใจ

อนาคตของชาติ

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย ประชาธิปไตยเกินใบครึ่งใบทำไมเกิน ๆ
ขาด ๆ เศรษฐกิจเจอมันต์สะกด โอ้ออนาคตของชาติ พ่อค้านายทุนกักตุนอำนาจ ชัก่อนหยุด
ก่อนบ้อยทำลายชาติ เอนจอนาถอุจาดเต็มทน

พวงมาลัยเจ้าเอ๋ย เอ๋ยพวงมาลัยลอยวน อย่าก่อสถานการณ์ ก่อมือบปลุกปั่น
ปัญญาชน

ทนนิ่งมานานหนักหนาเพราะห่วงปัญหาปากท้อง พระราชดำรัสราชโพธิ์ทอง คนตอบ
สนองชักก็คนอย่ามัวเป็นไม้หลายมัด เอาแต่ชนะคะกลานล้มทำการบ้านตกเล่น อย่าชาวเสี่ยง
เอียงขวาซ้ายอย่าแยกไทยแปรธาตุ ทำเพื่อชาติหรือเพื่อญาติตระกูลสืบสัน อวดอ้าง
ประชาธิปไตยไปใช้กันเกินขอบเขต ออกกฎหมายทุเรศ ๆ มาขอดเกล็ดคนจน ช่วยแก้ไข
กฎหมายหม้ออย่าให้เขาขู่เข้ข่ม มิตรภาพเป็นดาบสองคมลัทธินิยมฉ้อฉล ใคร ๆ ที่เชื่องเรื่อง
อำนาจหยุดโกงชาติคอรัปชั่น เลิกแบ่งชนแบ่งชั้นแบ่งพรรคแบ่งมารกรรมาชน ท่านเศรษฐินาย
ทุนเจ้าขาพ่อค้าแม่ค้าคนกลาง เลิกขูดเลือดเชือดเนื้อหนึ่งทำนาบนหลังคนจน ๆ เสี่ยงกรีน ๆ
ป็นก่อการณ์คนดีต่อต้านตกม้าตาย รอบ ๆ บ้านรุ่นวายสี่กภายในพิกล ๆ หยุดฉวยโอกาสตัด
ความเห็นแก่ตัวร่วมท้ายจมหัวกันเถิด สิ่งเลวร้ายอย่าให้มันเกิด จนเลยเถิดฉ้อฉลโกธาลด

ท่านผู้ฟังหยุดซังใจวินิจัยให้ดี ๆ รู้พอรู้พักรักสามัคคีรู้จักทำความดีเป็นราชกุศล
รู้จักแพ้รู้จักชนะสัมมาการะให้ภัย สมบัติผู้ดีมีบ้างไหมประชาธิปไตยขาดหล่น อนิจจาน่า
อุจาดสมบัติชาติชอกช้า ศีลธรรมวัฒนธรรมล้ำก้น้ำกินโคลน อนาคตของชาติเอกราชชาวไทย
จงช่วยรักษากันไว้เถิดนะชาวไทยทุกคน

พวงมาลัยเจ้าเอ๋ย เอ๋ยพวงมาลัยลอยวน ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมพระเจ้าข้า เพื่อ
ชาติศาสนาเพื่อพระมหากษัตริย์

อมยิ้ม

จะยิ้มก็ยิ้มซิจ๊ะ แม่พิมพ์ใจจำ ยิ้มยวนทุกคราซึ่งใจหวานตา ยิ่งพาพิหวังยิ้มอีกสักนิด
จะชวนพิศติดใจจัง พี่ชายแทบเป็นบ้าคลั่ง ยิ้มเก้เสียจังหวานใจ

ติดใจรอยยิ้มเสียแล้ว แม่พิมพ์จอมขวัญ ยิ้มเชอสำคัญถึงมองทั้งวัน สัมพันธ์แจ่มใส
เร้าจิตสะทกอกสะท้าน ชานทรวงใน เนื้อเย็นเห็นใจหรือไม่ โปรดเถิดทรมวยไฉนหน้างอ

พี่มองเธอ ๆ คงจะอาย ขอโทษโปรดจงอภัย เห็นในไมตรีเถิดหนอ โปรดจงยิ้ม
น้อยเป็นไร ตั้งใจรออย่าหลอกล้อต่อให้มอง จ้องตาเธอเก้อเจิน

จะยิ้มก็ยิ้มซิจ๊ะ แม่พิมพ์ใจจำ ยิ้มเป็นขวัญตา ยิ้มแทนสัญญา ยามลาห่างเหิน
ยิ้มน้อยยิ้มนิด ชื่นชีวิตติดใจเพลิน เพลอมองน้องจนงงเงิ่น ไม่อยากจะเดิน เพลินเปลอ
เหม่อมอง

อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน

อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน จะสร้างหลักฐานให้มันโอ้อ่า มีแฟลตชั้นดีระฟ้ามีบ้าน
เรือกสวนไร่นาที่ล้านตารางวา ปลุกหญ้าสัตว์เลี้ยงไว้ดูเล่น

อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วไป เศรษฐีเมื่อใดขอให้เราเด่น ทำบุญทำทานพระท่านคงเห็น
ตอนเราจนหมองหม่นล้าเค็ญ เหยียบกันทั้งเป็นไม่มีใครเห็นความดี

ถ้าหากมีเงินสักร้อยล้าน จะฝากธนาคารกินดอกเบี้ย ขอเป็นอาเลี้ยให้มันเต็มที
จะซื้อสาวโสดไว้เป็นคู่ซ้น จะหาที่นอนให้มันสุขี จะซื้อข้าวอ่อนไว้อ่อนโอ้ ซื้อทรงโต ๆ
ไว้คอยพัคดี มีเมียดี ๆ ให้สมข้าวลอย

อย่าให้ดวงดีบ้างก็แล้วไป เศรษฐีเมื่อไรผมไม่ต่ำต้อย นอนดีฟุ้งมิให้ต่างพร้อย
มีมือปิ่นนึ่งเผ้ารอยคอย เมียหลวงเมียน้อยต้องคอยเผ้าเอาใจใส่

อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วไป คนเขี้ยเหยียดหยันต้องเรียกเราลูกพี่ใหญ่ ยามเรามีผีช่วย
รุมใช้ ยามเราจนหมองหม่นฤทัย เมื่อจวนสิ้นใจไม่มีใครเหลียวแลเลย

อย่าให้ดวงดีบ้างก็แล้วไป เศรษฐีเมื่อไรผมไม่ต่ำต้อย นอนดีฟุ้งมิให้ต่างพร้อย
มีมือปิ่นเผ้านั่งคอย เมียหลวงเมียน้อยต้องคอยค่อนแคะความเขลอะ

อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน คนเคยเขี้ยเหยียดหยันฉันไม่ยอมเจอะ ยามเรามีผีพอม
ตอมเขอะ ยามเราโทรมทับถมกันเถอะ ถ้าเงินเยอะเมื่อใดได้เห็นดีกัน

อีลุ่ยฉุยแฉก

ไม่มีพาสปอร์ตเที่ยวให้เขากอด โอ้ยน้ำเกลียด พอชายเดินเฉียด แหมทำเกรียดเชียว
นະบานเย็น

ทำเช่อทำชาจะจำหน้าเป็น ลูกรับลูกเล่นชาเย็นตามไม้ทัน เข้าบาร์คาเฟ่ล่อตะเข้แจก
ข้อสอบ ขาวเกรียบคงกรอบให้เขาออฟไม้ม่ายอัน

กล้าได้กล้าเสียกระเป๋าสีเป็นมัน รถไฟชนกันซักวันจะซ้ำใน เรรวนยวนยั่วหา
เต็มหัวไม่กลัวกรรม หน้าแดงหน้าดำเขาเหยียบเขาย่ำเขาย่ำใหญ่

อีลุ่ยฉุยแฉกยิ้มสู้แหลกลาญตาย เอ้า เอาเข้าไปถึงไหนถึงกัน อีลุ่ยฉุยแฉกชักใจแตก
ต้องเอาเข็มมาดอ ก ฝีเข้าฝีออกเจอหอยลือกโดนนี่อกซักวัน

ท่องกั้วหวิโหระวังโดนไม่ตกสวรรค์ ตัวใครตัวมันหน้าด้านเหลือดี ไม่นึกถึงบ้านระเริง
ระร่านหน้าบานคับตรอก ยีวนไม่หยอกพ่อแม่บอกไม่รักดี

กลัวอดไม่กลัวเอดส์ชื่อเสียงประเทศบานบุรี ขายน้าประชานิไทยแลนด์แฮปปี้
ชูชาฟุ้งชานระเริงระร่านหน้าบ้านคับตรอก ยิกยักไม่หยอกชะโง่แม่ดอกราตรี

กลัวอดไม่กลัวเอดส์ชื่อเสียงประเทศบานบุรี ค่างชาติออกขำย่ำยี้ ขย้าขยี้ลัทธิสตรีนี้
หรือไทยแลนด์ ศีลธรรมไทยดี ๆ ทำป่นทำปี้ของดีไทยแลนด์

อีหลักอีเหลื่อ

อีหลักอีเหลื่อเหลื่อทนแม่คนสวยจำ อุ่มท้องกลับมา น้ำหูน้ำตาหลวงไหล อย่าเห็นว่าพี่
เป็นช่างบัดกรีหัวใจ อย่าเอาเขามาสวมใส่หัวพี่ไม่ดีแน่นอน อีหลักอีเหลื่อเหลื่อทนแม่คนรูปร่าง
อย่าคิดติดตามหลอกพี่ให้ซ้ำซ้ำสอง อย่าเห็นว่าพี่เป็นสถานีทดลอง พี่ไม่ใช่ที่ฝากท้องของพี่
อย่างนี้ไม่ไหว

ตัวใครตัวมันอย่ามาคบกันดีกว่า อย่าใช้มารยาบป็นน้ำตาพี่พี่ไร เมื่อรักสนุกจะมัวมา
ทุกข์ทำไม เขาทิ้งเราก็อาไหม่ตกใจด้วยหรือขวัญยืน อีหลักอีเหลื่อเหลื่อทนแม่คนหลอกหลวง
ไปหาคู่คงที่ดีกว่าพี่ที่อื่น อย่าเห็นว่าพี่เป็นที่เปลี่ยนแลกรับกิน อย่างมาจุ่มข่มขืนโทษที่พี่กลืน
ไม่ลง

เอกา

เปลี่ยวเอกาสุดเหวว่าในหัวใจ เหลียวมองทางไหนไม่มีใครที่จะเมตตา หากุ๋มก็ไม่
 สมในอุรา สุดเหวว่าเสมอดั่งฟ้าไรเดือน

ดาวคู่ฟ้าปลาที่ยังคู่น้ำ แต่จิตฉันระกำสุดชอกช้าไม่มีใครเหมือน เพราะขาดกุ๋มที่
 เหมาะสมมารวมเดือน ยามไรเพื่อนประดุจดังเดือนไรดาว

ที่ร้อนก็ยังมีหนาวมีสาวก็ยังมีหนุ่ม สาวสวยรวยรุ่มก็เปรียบเหมือนกลุ่มดาราพราว
 ที่มีดยังมีสว่างแต่ฉันอ้างว้างนอนหนาว สุดแสนปวดร้าวเพราะไรสาวมาเคียงคู่นอน

เปลี่ยวใจจริงไยอดหญิงจงเห็นใจ จะมีบ้างไหมรักษาใจดวงสมร ขอมอบกายเป็น
 ทาสไฉจวบม้วยมรณ หนาวหรือร้อนไม่อาวรณ์หากน้องอยู่เคียง

ปู่ย่าตาก็ยังคู่ยายน้องกับแม่ได้ แต่เหตุไฉนจึงไรคู่เรียง โฉนางเอื่อยอย่าเฉยเมินมอง
 เมียง เป็นคู่นอนเคียงรับรองจะเลี้ยงไม่ทอดทิ้งเอย

เอ๊ะแปลกแะ

เอ๊ะแปลกแะ ผู้ชายไยชอบแต่ผู้หญิง เอ๊ะแปลกจริง ออกหญิงไยน่าอึ้งยิ่งกว่าอกชาย
 คนรักกันเล็กกันมันง่าย รักกันไม่ยักกะอายเพราะอะไรจงบอกหน่อย

เอ๊ะแปลกดี ผู้ชายไยชอบมีเมียหน่อย เอ๊ะตอบหน่อย ผู้หญิงไยตำออยอดอัน
 คนชราไยชอบขาค้อน คนงามไฉนจึงงอน คนงอนจึงหน้างอ

เด็ก ๆ ทารกชอบให้กกกินนม ยังนิยมอ่อนแม่อ่อนพ่อ ผู้หญิงสวย ๆ ชอบหนุ่มรวย ๆ
 ยังต้องหนุ่มเพื่อ หากจนจ้งแถมยังไม่หล่อ แล้วใครจะเกล้าจะคลอขอเป็นลูกเขย

เอ๊ะชอบกล ยากจนไยหนอคนข้ามเลย เอ๊ะ ไม่เคย ไม่เคยรวยบ้างเลย เอ๊ะแปลก
 แะ คนร่ำรวยถึงแม้จะแก่ สาวงามยังรักยังแฉ เอ๊ะแปลกแะเห็นแก่เงิน

ไอ้ทุยลืมนั่น

ปัดโช้ไอ้ทุยอย่าคุยไปนักดีกว่า อยู่ดงอยู่นานหรือจะมาตัดเทียมผู้ดี ทุยเป็นควายอย่าไฝ่
จนเกินศักดิ์ศรี อย่าอยู่อย่างทรพี อย่าไปมีดวงใจภริมย์

ปัดโช้ไอ้ทุยवादคุยว่าผัวมีง่วง ไม่มีใครมองหรือจะปองต้องใจจะชม ทุยเป็นควาย
ต้องอยู่ปลักควายจึงสม อย่าลืมนานไร่เหลิงลม หากเอ็งตรมคนเขากงหน่าย

ทุยเป็นควายคิดอายชะหน้าขีเหว่ย อย่าเออระเหย โช้ทุยเอ๋ยจะตรมใจตาย
จงเจียมตัวอย่ามัวไปคิดตะกาย หากเปรียบเอ็งเป็นผู้ชาย ข้าจะให้ป็นจรกา

ปัดโช้ไอ้ทุยवादคุยไปเสียจนยุ่ง ออกเดินเข้ากรุง โถนี่เอ็งจะลืมหุ่นา ลืมมูลดิน
กลืนไอไปเป็นดารา จะลืมนานไร่ปลายนา อย่าเลววะไอ้ทุยลืมนั่น (อย่าลืมนานไร่ปลายนา
รีบกลับมาไถนาไว ๆ)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางวีรวรรณ กลังกรณ์
เกิดวันที่	18 มกราคม 2492
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	403/6 สุขุมวิท 62 แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10250
ตำแหน่งหน้าที่	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10250
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2509 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2514 ศศ.บ. วิชาเอกภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2541 กศ.ม. วิชาเอกภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ : การศึกษาเชิงวิเคราะห์

บทคัดย่อ
ของ
วีรวรรณ คลังกรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย
พฤษภาคม 2541

ปริญญานิพนธ์เรื่องนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ในด้านการใช้ภาษา รูปแบบและเนื้อหา และทัศนะของผู้ประพันธ์ โดยวิเคราะห์บทเพลงที่แต่งโดย นายสมเศียร พานทอง (ชาย เมืองสิงห์) จำนวน 200 เพลง และเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาปรากฏดังต่อไปนี้

ด้านการใช้ภาษา พบว่า ผู้ประพันธ์นิยมใช้ภาษาปากมากที่สุด รองลงไปตามลำดับ ได้แก่ การใช้คำอุทาน คำซ้ำ คำสแลง คำภาษาต่างประเทศ คำซ้อน คำศัพท์ คำแสดงความรู้สึก คำภาษาถิ่น ส่วนการใช้คำพวนปรากฏน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ประพันธ์มีเอกลักษณ์ในการสร้างสรรค์คำขยายแปลกใหม่ขึ้นใช้อีกด้วย ด้านการใช้โวหารภาพพจน์ พบว่ามีการใช้โวหารปฏิรูปพจน์ ปฏิรูปจนา อติพจน์ นามนัย อุปมา สัญลักษณ์ อุปลักษณ์ สมพจน์ย บุคลาธิษฐาน และ อธิพจน์ตามลำดับ

ด้านรูปแบบ พบว่านิยมใช้รูปแบบการประพันธ์ที่มีลักษณะเป็นกลอนเพลงชาวบ้าน กลอนสุภาพ และ กลอนเพลงโต้ตอบ ส่วนเนื้อหาของบทเพลง พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับการสดุดีพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวหรือพฤติกรรมของตัวละครในวรรณกรรม เนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวัง เนื้อหาชมความงามของสตรี เนื้อหาแสดงอารมณ์ขัน เนื้อหาสะท้อนภาพสังคมไทย และเนื้อหาเกี่ยวกับอัตชีวประวัติของผู้ประพันธ์

ด้านทัศนะ พบว่า ผู้ประพันธ์แสดงทัศนะเกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวัง คุณสมบัติของกุลสตรี คุณสมบัติของคู่ครองที่ดี ความเชื่อทางพุทธศาสนา อาชีพนักร้องที่ไม่ยั่งยืน การเสียสละเพื่อชาติของลูกผู้ชาย อันตรายของสังคมเมือง พระมหากษัตริย์คุณของสถาบันกษัตริย์ ทัศนะเกี่ยวกับผู้คนในสังคม การบริหารบ้านเมืองที่ล้มเหลว และสัจธรรมของชีวิต

**CHAI MUANGSINGH'S THAI COUNTRY SONGS :
AN ANALYTICAL STUDY**

**AN ABSTRACT
BY
WEERAWAN KHLUNGKORN**

**Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Thai
at Srinakharinwirot University.**

May 1998

This research had the purposes to study the Thai country songs of Chai Muangsingh in language usage, styles and contents, views of the composer, by analyzing the songs composed by Somsian Phanthong (Chai Muangsingh), and to present the research findings in a form of analytical description.

The research findings revealed as follows :-

In language usage, it was found that the common words communicated in daily life were used . The words used were such as colloquial language, interjections repeating words, slangs, foreign words, duplicating words, the sophisticating words, expressive words, dialects and words with double meanings were rarely used ; and figure of speech used were found such as allusion, rhetorical question, hyperbole, metonymy, simile, symbol, metaphor, synecdoche, personification and overstatement, respectively .

In styles and contents, it was found that the composition styles were in a poetic form, called 'Klon', such as folksong 'Klon', 'Klon Suparp' and corresponding-song 'Klon'. In regard to the contents, it was found that the songs were on praising the King and Royal Families, characters in Thai literature, unhappy love of the couples, admiring female beauty, showing senses of humour, reflecting Thai society, and the composer's auto-biography.

In the views of the composer, it was found that the views were on unhappy love, decent girls, characteristics of good couples, belief in fate and destiny, career of country singers, national sacrifice, urban social, monarchy institution, feeling about people, political administration conditions, and reality of life .